

DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Taylor Institution.

ÍSLENDÍNGA SÖGUR,

UDGIVNE

EFTER GAMLE HAANDSKRIFTER

AF

DET KONGELIGE

NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

FØRSTE BIND.

KJÖBENHAVN.

TRYKT I S. L. MÖLLERS BOGTRYKKERI.

1843.

FORTALE.

Nödvendigheden af en ny critisk Udgave af de Sagaer, som angaae selve Island, Islændernes Herkomst og Bedrifter, af hvilke mange endnu enten aldeles ikke ere udgivne, eller ogsaa kun paa en höist ufuldstændig og uefterrettelig Maade, er saa indlysende for enhver Gransker af vort Nordens gamle Sprog og Historie, og nu saa almindelig anerkjendt, at vi kunne afholde os fra at udvikle denne Gjenstand. Derimod finde vi det passende at forudskikke fölgende Forord til det nu udkommende förste særdeles vigtige Bind af nærværende Værk.

Præsten Are Thorgilsson, kaldet hinn frodi eller den Lærde (födt 1068, död 1148), har, saavidt man nu veed, lagt den förste Grundvold til Islands egen Historieskrivning ved sine tvende berömte, i Modersmaalet skrevne Værker, nu almindelig kaldte Islendingabok eller *Schedæ de Islandia* og Landnama eller Islands Landnamabok (*liber originum Islandiæ*), senere forögét og fortsat af adskillige andre, hvilke begge Værker, saaledes som vi nu have dem, vi her söge at meddele den læsende Verden i en saa fuldstændig og nöiagtig Form, som det har været os muligt, og som det ikke för er skeet. Om begge disse Skrifters ældste Forbindelse, samt om Forfatterens Levnetslöb og övrige Arbeider, kunne vi især henvise til Werlauffs Skrift de Ario multiscio, Hafniæ 1808; P. E. Müllers Sagabibliothek (1817), I, 34-37; Dahlmanns Forschungen auf dem Gebiete der Geschichte (1822), I, 310 o. f. 350[1] samt vore egne Under-

[1]) Der characterisires Are Frodes Schedæ som: „die wahrhaftigste Urgeschichte, die leicht irgend ein Staat der Vergangenheit aufzuweisen hat."

sögelser i Indledningen til Grönlands historiske Mindesmærker, I, 2-18, 24-27, 36, 37, 39-47, 62-65; jfr 150-153, 167-173, 188-189, 284, 286-290, 498-504; II, 271-273, 422, 577-579; III, 1-2, 42. Der have vi og omhandlet Landnamsbogens övrige Forfattere, nemlig: 2) (l. c. S. 15-18, 36) Kolskegg Asbjörnsson, Ares Samtidige, fordum bekjendt under et lignende Tilnavn hinn vitri. Begges forenede Arbeide fortsattes efterhaanden af 3) (l. c. S. 19-23, 26-29, 36, 53-57, 61) Præst og Laugmand, tilsidst Prior, Styrmer, mest bekjendt under Tilnavnet hinn frodi, död 1245. Om hans Fædrenenavn vil noget, hidindtil ubekjendt, omhandles i det fölgende. Vi have ellers viist at vor Styrmer i sin Tid var Snorre Sturlusons Huus-Capellan, Secretair og Fuldmægtig, selv ved Laugmandsembedets Administration, og at han sandsynligviis har samlet og udarbeidet mange Materialier for Snorres berömte historiske Værk, samt oversat, maaskee forögет Odds og Gunnlaugs latinske Værker, forfattet Olaf den Helliges store Historie o. s. v. 4) (l. c. S. 29-31, 33, 36-38, 53, 56, 58-61, 70, II, 725-727, 725-727) den ellers berömte Historieskriver, Laugmand Sturla Thordsson, Snorre Sturlusons Brodersön, död 1284. Han kaldes og af hans Eftermand Hauk Erlendsson „*hinn fróðasti maðr*". 5) (l. c. S. 31-33, 65-69, jfr. II, 750) Forfatteren til den Bearbeidelse, som er bekjendt under Navn af Melabok, (hvilken vi dog först nu, skjöndt kun ved et för ubekjendt Brudstykke, have lært at kjende i dens oprindelige Skikkelse, efter hvad vi længere hen skulle udvikle), fordi den viser sig at være affattet af en paa Gaarden Melum i Borgarfjords-Syssel eller i dens Nærhed bosat Mand, hvis Navn vi nu ikke bestemt vide, men kunne kun fremsætte Formodninger derom, som dog maae svæve mellem forskjellige Personer, af hvilke vi især udhæve Marcus Thordsson paa Melum, Snorre Sturlusons Fætter og Sturla Thordssons Ven, eller hans Sön Snorre, (död 1313), med hvilke de i denne Codex tilföiede mange Slægtregistre pleie at sluttes. Dog maa det bemærkes, at

den sidstnævnte Snorre sees at have haft en Sön, der vel kan have affattet hine genealogiske Tillæg, men som nu, efter hvad vi paa et andet Sted have udviklet, med Sikkerhed vides at have skrevet en Deel af Sturlunga Sagas sidste Afsnit; vi antage at han er identisk med Abbed Thorstein Snorrason, död 1353. 6) (l. c. S. 33-40, 46-47, 51, 61, 64, jfr. 286, 343-346, 442-443, 493) Forfatteren til den, nærmest paa 3 og 4, men ikke paa 5 grundede, Bearbeidelse af Landnamsbogen, som i Almindelighed kaldes HAUKSBOK, Laugmand HAUK ERLENDSSON, Sturla Thordssons Eftermand i Embedet, död 1334.

Af disse Bearbeidelser af Islands ældste Beboelseshistorie har man nu ikke Ares og Kolskeggs samtidige og til eet sammenföiede, som noget særskilt eller selvstændigt Værk, da Styrmer ved at afskrive, omskrive eller complettere dem, ved hver af dens forskjellige Afdelinger har tilföiet sin Fortsættelse og muelig tillige nogle andre Interpolationer. Samme Fremgangsmaade synes Sturla Thordsson at have brugt. Man har da vedtaget at kalde disse 4 Forfatteres sammensmeltede Arbeider overhoved *Landnáma* (rettere *Landnámabók*), hvorimod man har givet Hauk Erlendssons, dog paa en lignende Maade, men noget sildigere fortsatte Bearbeidelse, Navn af *Hauksbók*, hvorimod man har benævnt den med Melums-Ættens Slægtregister forögede Recension: *Melabók*. I den nyere Tid har man sögt at sammenstöbe samtlige disse Recensioner — men vi forbeholde os at handle nærmere derom i vor Meddelelse om Haandskrifterne til dette Værk, da vi först maa omhandle Ares endnu som selvstændigt opbevarede historiske Arbeide.

Originalmembranen til de Afskrifter af dette höist mærkelige Skrift, som endnu haves, var tilstede i Island i Aaret 1651, thi da lod Biskop Mag. Brynjulf Sveinsson (Svendsen), der paa Latin kaldte sig Svenonius, den tvende Gange afskrive ved Præsten Jon Erlendsson til Villingaholt i Arnæs Syssel. Ved Pergamentshaandskriftets Tab har Literaturen vel lidt en ubodelig Skade, men det er dog en stor Tröst at begge hine Afskrifter endnu haves i den Arnæ-Magnæanske Sam-

ling under Nr. 113 A og B i Folio, (af os betegnede resp. som *B* og *A*). Af disse har den grundlærde Arne Magnusson, som selv i sine yngre Aar udarbeidede en latinsk Oversættelse af Værket[1], erklæret den sidstmeldte for den nöiagtigste og bedste; han mener at *B* er ældre, men er befunden af Biskoppen at have adskillige Feil, hvorfor denne har ladet Membranen afskrive paa ny. Afskriverens egen originale Paategning paa Afskriften *B* bevidner, at den er tagen efter et Pergamentshaandskrift, som mentes at være skrevet med Forfatterens, Are Frodes, egen Haand. Dette er vel mueligt, skjöndt nogle have yttret Tvivl derom. Vistnok har dets Retskrivning været forskjellig fra de fleste bekjendte islandske Haandskrifter; dog gives der endnu nogle ældgamle lignende, af hvilke vi i nærværende Bind meddele Pröver, som paa sit Sted nærmere skulle omhandles. Begge her os vedkommende Exemplarer have denne Titel: „Schedæ Ara prests fróða"; men den er, hvis den overhoved stod paa Originalen, uden Tvivl bleven tilföiet af en nyere eller en anden Haand end Forfatterens. Af den sidstnævnte synes den at have faaet Titelen *Libellus Islandorum.*

At Jon Erlendsson, især ved Afskriften *A*, hvilken vi lægge til Grund for vor Udgave, har gjort sig Umage for at fölge sin Originals særegne Skrivemaade og Bogstavfor-

---

[1]) I Uldalls Haandskrift-Samling, der er indlemmet i det store Kongelige Bibliothek, findes et latinsk Brev fra Arne Magnusson til Hr. de Bassewitz, dateret Kjöbenhavn den 19de Marts 1719, hvor han i Korthed under eet omhandler de Sagaskrifter, som i Aaret 1688 bleve trykte i Skalholt. Om Ares Schedæ hedder det her: „Ego in juventute mea illud (opusculum) in latinam lingvam transtuli et notas quasdam adjeci, quæ omnia, nisi mors interveniat, revidebo, ut typis publicis committi queant". Hertil har en anden Haand föiet i Margen: „Auctoris latina versio cum Chr. Wormii doctissimis annotationibus, Oxoniæ impressis, jam exstabat". Arne Magnussons hertil börende egne Arbeider findes endnu blandt hans literaire Efterladenskaber, men ere ikke udgivne i Trykken. See ellers herom Werlauff de Ario multiscio S. 40-43 og hans biographiske Efterretninger om Arne Magnusson (Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed III, 123-125).

mer med Nöiagtighed, er tydeligt nok. Da Originalen er tabt, kan dette dog ikke fuldkommen bevises, men Kjendsgjerningen fremlyser tilstrækkelig ved at sammenligne hans Afskrifter med de ovenommeldte Membraner, som endnu haves, fra det 12te og 13de Aarhundrede. Vi have derfor fundet det nödvendigt at lade de af Jon Erlendsson fra hans Original efterlignede Skrifttegn stöbe som særegne Typer, for, saavidt mueligt, at stille Læseren deres Beskaffenhed for Öie. Dette Aftryk findes bag i Bogen, som 5te Bilag. Ved at gjennemgaae dette Aftryk, der aldeles nöiagtig gjengiver selv de ubetydeligste Nüancer i de to Hovedafskrifter, vil den kyndige Læser bemærke, at Originalen maa være efterlignet til en, i Forhold til Afskrifternes Tidsalder, særdeles höi Grad, hvilket ogsaa bestyrkes ved at sammenligne det med de fölgende Bilage VI-IX. Vi finde det iövrigt ikke nödvendigt at fremstille fuldstændigere alle de Punkter, som i Henseende til Ordformer og Retskrivning ere at bemærke; kun de vigtigste skulle vi her kortelig fremhæve, som utvetydig vise, at Originalen maa have hört til de ældste islandske Haandskrifter man kjender.

Med Hensyn til Ord- og Böiningsformer, da forekomme her flere som man kun kjender i de opbevarede ældste Haandskrifter og i Viser: dali (Hens. form af dalr); sonr, i Forbindelse med Fadernavnet; manngi; Joan (Jón); monoþr (=mánuðir); þritegnattar (þrítugnœttir); siaunda; es (og er) det henvisende Stedord: er; þvisa; orum (vorum); ossa (=vora); Hjelpeordet es (ogsaa er), vas (var) og med Sammensætning vasc (=vas ek), endog vesa (vera); den ældste Reflexivform i reynisc, gallzk, (hafa) þroazk o. fl. Paafaldende er Formen (at) gorua. Endvidere: fyr (fyrir), miþli (milli), vmb eller umb (um) saavel enkelt som i Sammensætninger. Det samme bestyrkes ved de forekommende latinske Ord (Olafr rex) og Capiteloverskrifter.

Bogstavformernes Hoved-Særegenhed, saavidt man nu kan slutte, er, at de eiendommelige angelsaxiske Bogstaver

ꝏ, ꝩ og Siglet ꝰ (i Afskriften z efter den nyere Form) hyppig benyttes; ligeledes har ɴ den angelsaxiske Form. Bogstavformen ŋ forekommer ogsaa hyppig. Accenter tilföies kun yderst sjelden, og da især over de Vocaler vi ifölge deres Dannelse kunne kalde de sammensatte (ę, ǫ o. s. v.). Disse Egenheder findes ogsaa i andre islandske Haandskrifter blandt de alleræidste.

I Selvlydenes Betegnelse hersker en stor Uovereensstemmelse, og i Tvelydene en endnu större. Dette synes at hidröre deels fra det Uvante i Bogstavtegnenes Anvendelse paa de islandske Lydformer; deels fra Bestræbelsen for at gjengive Lydene efter Udtalen; deels er den og sandsynligviis opstaaet ved Uagtsomhed af Forfatter eller Afskriver. Saaledes findes *a* i attartölo (i Afskr. A alene) og i vitam (f. vitom) maaskee kun ved Læse- eller Skrivefeil. *ö* forekommer kun som *ó*, rimeligviis kun ved Unöiagtighed af Afskriveren, da Originalen ellers bruger *ó* baade for *o* og *ö*, undertiden ogsaa vexlende med *ø*, som gorþa, gort, ved Siden af gørþo, gørþisc. *ø* betegner derimod *u* eller *o* (þritøgnattar, møndo) og *ó* (Øsyfr), ved Siden af hvad det vel egentlig har været Meningen: œ, skjöndt dette selv ogsaa hist og her findes anvendt. *e* træder undertiden istedenfor æ (vettvaŋi, Screliŋa), undertiden afvexler det med æ og œ (Grenlaɴz ved Siden af Grænl. og Grœnl.), hvortil Vaklen i Udtale synes at have givet Anledning. Foran *a* bruges det som i Angelsaxisk for at betegne *j*, ikke alene i det angelsaxiske Navn Eadmund, men ogsaa i det islandske Ord *gea* (to Gange). *i* forekommer en enkelt Gang som *ei* (gingo, ellers geingo og geingu). *o* bruges, som bemærket, tillige for *ö*, afvexlende med ꜵ og ǫ, men det forekommer ogsaa hyppig for *ó*, ved Siden af *ó*, ǫ eller ǫ́ (tolo, só ɔ: sá=sáu, goþgo) og for *a* (mon). *u* bruges ikke hyppig, og i Almindeligked kun inde i Ordene (med Undtagelse af Uisbuʀ), i dets Sted bruges *o* i Endelsen og *v* i Begyndelsen af Ord. *y* bruges her, som allevegne i de ældste islandske Haandskrifter i Ordet byscop;

det findes og i Tillægsordet scyrt, hvor *i* er det almindelige. Paa Grund af Accenternes sjeldne Anvendelse finder man aldrig Tvelydene *í*, *ú* eller *ý*, (for *ú* ligesom *u* bruges *v* hyppig), *ó* derimod forekommer kun som *ö* (lógþ, fiórbægsmaþr); de övrige betegnes hyppigst ved Hjelp af de sammensatte Bogstaver ę, ę́, ǫ, ǫ́ og æ. *á* betegnes hyppigst (foruden ved *a*) ved *o*, ǫ eller ǫ́ (þogo, Pǫls, ǫ́tto); æ betegnes hyppigst ved ę eller ę́ (bęþi, agęstr); *au* ved æ (æstan, þæ, siænda, ogsaa siaunda); *ey* og *ei* ved *aj*, *ai*, *ay*, ęi og *øy*, (ajcsc, airi, Frajia, Frayr, Ayfirþiŋa, kęisara, gøyia; *ó* ved ǫ (ǫ́ce, ǫleifs); œ forekommer ved Siden af æ, *e*, ę og *ø*, (fœddi, Noręɴ ved Siden af Norøɴ, austrøɴ, bøcr, jevnf. ovenfor). Men tillige forekommer: ę=e som ęadmundar, dęgi (andensteds deigi) og =*ö* som þingvęllenn; ǫ=*ö* eller *ø* temmelig hyppig, afvexlende med *o* (fǫr, ǫþr ved Siden af oþr), og =*o* i ǫrum (ɔ: orum) og ǫssa (efter A); æ forekommer som *ö* i fæþvr og som *ó* i Jæhan. Med Hensyn til Medlydene kan bemærkes at *p* gjengives med *ff* i Diuffdæler; hyppig bruges derimod *v* for *f*, saavel der, hvor Udtalen giver Anledning dertil (i Enden af Ord og mellem to Vocaler) som ellers (op, lipanda, nopn, Carlsepnes, Olapr — ogsaa Olafr — Hapliþa); þorolps (f. þorolfs) kan være Skrivefeil (p for þ); endvidere bruges *v* som bemærket for *u* og *ú*, og for *o* i *vr* (=*or*, senere *úr*), og indskydes i Formen byɢva (ligesom *u* i gørua); *w* forekommer kun i Jwar, men rigtignok i begge Afskrifter. *þ* forekommer allevegne for ð (med Undtagelse af scrifaða i Begyndelsen, hvor Afskrifterne have *d*, rimeligviis ved Skrivefeil); undertiden ogsaa for *d*, som i de ældste Haandskrifter (talþi, hvillþi, drajmþi, þangbranþr, hunþraþs, svarþogom); temmelig hyppig bruges *þ*, hvor gamle Haandskrifter ellers bruge *t*, men Udtalen har *ð* (veriþ, gingiþ, landiþ) og hvor *t* gaaer foran (taliþ, ritiþ, setiþ, dog ogsaa latit); *th* for *þ* findes kun paa to Steder i Begyndelsen af et Afsnit eller Capitel (that, thessi). *k* og *c* bruges afvexlende, saaledes at *c* endog

anbringes for *k* foran *i* (spaci); istedenfor *kk* bruges stedse *ck* (ecke); *q* forekommer i qvaþ, qviþling, nacqvat, qvæme, qvomo). *j* og *i* bruges uden mindste Forskjel, men findes ikke efter det blöde *k* og *g*; *l* fordobles sædvanligst foran *d*, *t*, *þ* neml. Tunge-Bogstaverne) f. Ex. Haralldr, męllt, hvillþi; enkeltsaaende Exempel er Fordoblingen i Enden af Ord af *l* i Aþisll og af *s* i Einarss (i Moss synes Udtalen at forklare den). *z* forekommer som simpelt *s* temmelig hyppig i Enden af Ord (fretz, fiallz, þorkelz, BraNz — BraNs i B — allz) sjeldnere inde i Ordene (allzheriar, faNzc). Omvendt bruges *s*, hvor man snarere ventede *z*, i agęstr. *x* forekommer for *cs* eller *ks* i lyxc. — De store Bogstaver inde i Ordene betyde vel som oftest Fordobling, men dog ikke udelukkende; de som forekomme ere N, R og S. Fordoblingen af Bogstaver udelades ogsaa enkelte Gange (atreþr, NoreN, Fraclandi).

I Ordformernes Skrivemaade seer man hyppige Spor til Udtalens og Etymologiens forskjellige Paavirkninger, saaledes findes laNamsmonnom og laNdnamamaNs, GrenlaNz, Rœgvallz, ǫpra, svstor, HramN, iamNlong, namN (og nopn); undertiden fölges begge paa eengang, som i HrāfNs. Af Sigler forekomme kun de sædvanlige, dog maa bemærkes p̄ (presti) og ɔ (con eller cun). Siglet ⁷, som ogsaa anvendes for *r* finale i Tillægget VI, synes at have givet Anledning til de urigtige Endelser paa *ur* for *r*. Foruden denne nu berörte og adskillige andre Enkeltheder, hvor man sporer Afskriverfeil, eller kunde formode at saadanne vare tilstede, er det især de over Vocalerne *a*, *o* og *i* forekommende Punkter eller Prikker, som bestemt kunne antages at hidröre fra Afskriveren, og de ere derfor som oftest udeladte i Aftrykket over *o*, (dog findes böcvisi), hvor de kun kunde fremkalde Forvirring, men derimod findes de over *a* og *i* (saal. häsmęltr, hvïta o. fl.). n̄ synes ogsaa at være af samme Oprindelse, da det meget ofte forekommer paa urigtige Steder, og findes neppe i gamle Haandskrifter; paa enkelte Steder kan det ogsaa være sat

af Afskriveren for N. Udeladelsen af Begyndelsesbogstaver hidrörer endvidere uden Tvivl fra Afskriveren.

Ved Siden af de to her anförte Afskrifter er Arne Magnussons egenhændige Afskrift af *A* med de af ham tilföiede Rettelser (Nr. 366 i 4to), bleven benyttet ved denne Udgave (betegnet *C*); hvorimod flere under Nr. 112 i Fol. opbevarede Afskrifter ere forbigaaede, da de alle kun ere mere eller mindre skjödeslöse Afskrifter af *B* eller *A*.

Det vil let indsees, at de mangfoldige Afvigelser fra den i islandske Oldskrifter almindelig fulgte Skrivemaade ikke vel kunne fölges i nogen critisk eller sprogrigtig Udgave. Deres vaklende Form synes at tilhöre de i Ares Tid endnu saa at sige nye Forsög i islandsk Skrift med latinske eller gothiske Bogstaver, istedenfor de i Island indtil den Tid almindeligst brugte Runer. Vi have derfor, förend vi meddelte det nöiagtige Aftryk af Schedæ efter Jon Erlendssons Copier, sögt at udarbeide en for de fleste Læsere forstaaelig Recension af Skriftet, efter den conseqvente Skrivemaade, som vi tillige af andre tildeels i nærværende Bind indrykkede Skriftpröver fra det 12te og 13de Aarhundrede kunne slutte os til at have været den ældste gjængse i Island[1]. Det er denne orthographiske Bearbeidelse af Ares *Libellus Islandorum*, som her aabner den nye Udgave af ÍSLENDINGA SÖGUR. Skriftets ældre Udgaver ere disse:

1) Schedæ Ara prests fróda um Island. Skálhollte, þryckt af Hendr. Kruse 1688, 4to. Den er foranstaltet af Bi-

[1]) Mange af de her forekommende Egenheder findes i tvende Codices af Sverres Saga (efter vor Fortale til Fornm. S. 8de Bind, 1834, VIII-X, XIV-XV) og i den kortfattede Bearbeidelse af de norske Kongers Historie, som vi have meddeelt i Fornmanna Sögur 10de Bind (1835); denne er uden Tvivl fra det 12te Aarhundrede. Er den, som vi da formodede, skreven i Norge, har Ligheden mellem den Retskrivningsmaade, som da brugtes der og i Island, været meget stor; see Fortalen S. IX-XII. Hermed kan og jevnföres det, efter en rimeligviis norsk Codex udgivne Stykke, som vi have ladet aftrykke i Grönlands historiske Mindesmærker, 3die Bind (1842), S. 308-352, jfr. S. 270-272.

skop Theodorus Thorlacius (Thord Thorlaksson). Jon Erlendssons mindre rigtige Afskrift er lagt til Grund for Texten. Hvor denne Udgave her anföres, betegnes den som *S.*

2) Aræ multiscii Schedæ de Islandia. Accedit Dissertatio de Aræ multiscii vita et scriptis. Oxoniæ, e theatro Seldeniano (?) 1716. 8. Titelbladet synes at være tilföiet af en alt for driftig Boghandler, thi Bogen selv, for saa vidt den var bleven færdig, maa være trykt henved 1696, da Udgiveren, Christen Worm, senere Sjællands Biskop, opholdt sig i Oxford. Den latinske Oversættelse var egentlig forfattet af Arne Magnusson, (see ovenfor S. VI; jfr. Luxdorfiana S. 333-345).

3) Arii Thorgilsis filii, cognomento Frode i. e. multiscii vel polyhistoris, in Islandia quondam presbyteri, primi in septentrione historici, Schedæ seu libellus de Islandia, Islendíngabók dictus, vel, si mavis, Danica antiqua, Septentrionalibus olim communi lingva, in Latinam versus ac præter necessarios indices, quorum unus est lexici instar, brevibus notis et chronologiâ, præmissa quoque Autoris vita, illustratus ab Andrea Bussæo. Hafniæ 1733, 4to. Texten synes ganske at fölge den skalholtske Udgave; til dens Oplysning har uden Tvivl den lærde Islænder, Jon Olafsson fra Grunnavig, som da næsten ene havde Adgang til de Arnæ-Magnæanske Samlinger, meddeelt Udgiveren de vigtigste Bidrag.

4) Islendíngabók Ara prests hins fróða þorgilssonar, indfört som 1ste Afdeling i: Islendínga Sögur, eptir gömlum handritum útgefnar at tilhlutun hins Konúnglega Norræna Fornfræða Fèlags. Fyrsta bindi. Kaupmannahöfn 1829, 8. Denne Udgave, bearbeidet af Thorgeir Gudmundsen og afdöde Thorstein Helgason, som og er udkommen under denne særskilte Titel: Íslendíngabók Ara prests hins fróða þorgilssonar, Íslands Landnámabók, Heiðarvígasögu brot ok ágrip Vígastyrs sögu, er meget nöiagtigere end de foregaaende. Enkelte Berigtigelser og Tillæg have vi dog i nærværende Udgave kunnet tilföie, tildeels ved

den ovenommeldte Fremstilling af de nye Typer, hvilke vi i denne Henseende have anseet for fornödne.

Endelig kan det bemærkes, at vi have optaget det Stykke af Schedæ, som handler om Grönlands Opdagelse og förste Beboelse, i Grönlands historiske Mindesmærker, I, 168-173.

Dette lille Værk kan, efter vor Mening, ansees for et Supplement, enten man saa vil betragte det som en Prodromus eller senere Tillæg til Forfatterens, Are Frodes, egen Landnamsbog, som completterer den ved fölgende vigtige Oplysninger og Beretninger: *a*) chronologiske Bestemmelser og de til Grund for dem liggende Beregningsnotater for Islands Historie, fra dets förste Beboelsestid ved Nordmændene, med kortfattede Efterretninger om Landets ældste irlandske og christne Beboere, samt om de norske Landnamsmænds Udvandring til Island, og de Afgifter som de, og senere deres Efterkommere, forpligtedes til at yde i Norge. *b*) Islands offentlige Tidsregnings, Althingets samt overhoved Lovgivningens og Jurisdictionernes Historie; thi deraf forekommer næsten intet i Landnamsbogens förste Recension. *c*) Fortegnelse over Islands Laugmænd og *d*) dets udenlandske Biskopper i annalistisk Form; den förste af disse kunde tildeels have haft Plads i Landnamsbogen, men Fortegnelsens Indhold har ikke passet til Skriftets Plan, da denne blot grundede sig paa adsplittede topographiske Beretninger fra Landets forskjellige Hoveddele, mindre Districter og Landnamsgaarde; — Fortegnelser over Biskopperne kunde heller ikke optages i Landnamsbogen, da de ikke hörte til Landets förste Indbyggere. *e*) Underretning om Christendommens endelige Indförelse i Island, efter Teits Fortælling til Are selv, samt om Landets förste Biskoppers Levnet og Alder; den hörte heller ikke til Colonisternes Historie, som naturligviis maatte sluttes, længe förend nogen Bispestol stiftedes der i Landet. Denne Deel af Islands Kirkehistorie har Are, efter hvad vi paa et andet Sted have udviklet, ellers foretaget sig at skrive udförligere i sin Kristni-Saga. *f*) Efterretninger om Grönlands ældste eskimoiske Be-

folkning, og Ares Hjemmel for hans Tidsbestemmelse af dets senere Opdagelse og Colonisering eller faste Beboelse af udvandrede Islændere. *g)* Visse islandske Biskoppers og Ares eget Slægtregister, mest fra de foran i Schedæ nævnte ypperste Landnamsmænd i alle Landets fire Hoveddele.

Vi kunne ikke her gjentage vore vidtlöftige Undersögelser om Landnamsbogens Forfattere, successive Sammensætningsmaade og vigtigste Kilder m. m., som vi have fremstilt i Indledningen til Grönlands historiske Mindesmærker; selve Forfatterne have vi her ovenfor nævnt, og bemærke kun ellers, med Hensyn til Værkets Hovedindhold, at det, efter sin korte, men meget sigende Titel, handler om Islands *landnám* eller de förste dertil ankomne Nybyggeres Opdagelse, Undersögelse og Besiddelsestagen af de Landstrækninger, som saaledes bleve deres Eiendomme, og hvilke de tildeels, paa forskjellige Maader, atter uddeelte til Medreisende eller Underhavende. De förste Reiser, hvorpaa Skandinavernes Opdagelser skete, foretoges deels fra Danmark, deels fra Færöerne og Norge. Nordmændenes Udvandring til Island og flere Ölande foranledigedes især af Harald Haarfagers successive Erobringskrige mod de norske Smaakonger og andre Hövdinger, der endtes med Undertvingelsen af hele Norge. Islands förste Bebyggelse, ved Nordmanden Ingolf, som bosatte sig i Reykiavik, begyndte henved 874, og Landet angives, dog formodentlig paa enkelte Udkanter nær, at være blevet fuldstændig bebygget i et Tidsrum af 60 Aar. Kort derefter begyndte Grönlands Opdagelse og Bebyggelse fra Island af, og dets Indvaanere opdagede snart America, samt forsögte i det mindste at grunde Colonier der, og muelig have de i Virkeligheden stiftet dem, endskjöndt de Efterretninger derom, som endnu haves, ikke ere aldeles tydelige; herom henvise vi til Rafns Antiquitates Americanæ. Neppe har noget Land et Værk som Landnamsbogen over sin förste Beboelse at opvise. De nyere Europæeres store, i Verdens andre Dele, især i America og Australien, stiftede Colonier, som tildeels ere voxne til

mægtige Riger, kunne sandsynligviis foranstalte andre, noget lignende Arbeider, for hvilke det her omhandlede maaskee i visse Henseender kunde anbefales som Mönster.

Angaaende de Haandskrifter, som endnu haves af Landnamsbogen, er noget allerede udviklet i vor titnævnte Indledning til Grönlands historiske Mindesmærker, men de Undersögelser om deres Beskaffenhed, hvilke vi i Anledning af samme Værk maatte foretage, angik kun en forholdsmæssig meget ringe Deel af Landnamsbogen, hvorfor de heller ikke opnaaede den önskelige Fuldstændighed. Til en saadan fuldstændig, critisk Undersögelse af Landnamsbogens Haandskrifter, med Hensyn til deres Oprindelse, Beskaffenhed, Værd og indbyrdes Forhold, ere ikke faa vigtige Bidrag tilveiebragte under Forberedelsen af denne Udgave, deels ved Opdagelsen af et Brudstykke af Melabók i dens ældste Skikkelse, og af det ældste Haandskrift af den fra Björn af Skardsaa hidrörende harmoniske Bearbeidelse, som ligger til Grund for alle de ældre Udgaver af dette Skrift; deels og fornemmelig ved Berigtigelsen af en meget betydelig Feil i selve de ældste Haandskrifter, som ikke för er bemærket af nogen, der har beskjeftiget sig med Landnamsbogens Critik. Det er nemlig först nu bemærket og berigtiget, at i de opbevarede Afskrifter, af Jon Erlendsson, af de to ældste Classer blandt de nu benyttede Haandskrifter (den egentlige *Landnámabók* og *Hauksbók*), er det förste Læg, i det mindste allerede i Arne Magnussons Tid, og sandsynligviis endog för, saaledes omsat i Haandskrifterne, at den förste Deel af ældste Classe er kommen til at staae som förste Deel af anden Classe og omvendt, og er paa denne Maade benyttet i de to sidste Udgaver. Da en Feil af denne Beskaffenhed er yderst sjelden i Haandskrifter overhoved, og en Omflytning som den her foretagne kun kan voves ifölge de mest indlysende Grunde, finde vi os foranledigede til at dvæle noget udförligere herved, for nöiere at udvikle de Punkter, som vi haabe ville overbevise Læseren om, at Omflytningen er foretagen ifölge de gyldigste Grunde.

Naar man sammenligner og undersöger Jon Erlendssons Afskrifter af Landnamsbogens ældste nu opbevarede Recensioner, den ene *Landnámabók* eller *Landnáma* κατ' ἐξοχήν, (i Udgaverne kaldet *B*), den anden *Hauksbók* (i Udgaverne *C*), i deres hidtilværende Skikkelse og Sammenhæng, möder man nogle paafaldende Egenheder, hvoriblandt fölgende især maa bemærkes:

1. Med Hensyn til Indholdet, da viser sig i den förste Deel af begge en underlig Contrast, imod hvad man ventede af hver for sig. *B*, den ældre, har Legenden om Örlygs Klokke og Asolf den Christne, samt et Slægtregister, som gaaer ikke ubetydelig frem over Hvam-Sturlas Sönner (I, c. 21), uagtet denne Recension senere ikke har nogen der gaaer længere end til dem; den har desuden flere nye Tillæg, som *C*, den yngre, ikke kjender, og det uagtet Hauk Erlendsson selv siger i Slutningen af sin Recension, at han har excerperet de to ældre Bearbeidelser, Sturla Thordssons og Præsten Styrmers, saaledes, at han allevegne har fulgt den vidtlöftigere (*hafði þat or hverri, er framar greindi*), og at det derfor ikke er at undre, at denne Landnamsbog er vidtlöftigere end alle andre (paa den Tid). I den anden og fölgende Dele (*partar*) bliver den ogsaa allevegne vidtlöftigere end *B*. Disse Dele af Bogen i *C*, saavelsom de i Membranen 544, 4to, forekommende Sagaer med samme Haand, vidne om, at critiske Grunde ikke kunde være Aarsagen, ligesom der heller ingen Anledning kunde være til derfor her at udelade Genealogien, da dette Slags Angivelser senere altid ere vidtlöftigere end i *B*, og i Særdeleshed nævne „*herra Rafn*", Söstersön af Hauks Kones Bedstemoder, istedenfor at *B* kun kommer til denne „*herra Rafns*" Bedstefader, Sturlungernes Samtidige. (Dette er især iöiefaldende i II P. 25 cap. S. 136 Anm. 10.). Men i Særdeleshed er det paafaldende at *C* pag. 21 (i Haandskr.) gjentager i en vidtlöftigere Recension det selvsamme, som den har pag. 20, og derved viser (foruden at Gjentagelsen har en med hele det fölgende overeensstemmende Indretning, med

Hensyn til Inddeling i Afsnit med Overskrifter o.s.v. samt Retskrivning, hvorom nedenfor skal handles), at den knytter Texten fra et Haandskrift af den vidtlöftigere Recension til Texten fra et kortere, og at den sidste Deel heel og holden hörer til Hauksbogen kan ikke være Tvivl underkastet, naar man tager Hensyn til: *a*) at der ingen större Lacuner forefindes, som kunde foranledige Udfyldning efter et andet Haandskrift; *b*) at Indretningen og Retskrivningen er i dette hele Stykke conseqvent, og vidner om at det Hele er skrevet efter eet og samme Haandskrift, hvis Eiendommeligheder desuden — og det er af Vigtighed — ere i det Hele nöiagtigen bibeholdte af Afskriveren, hvilket de i Nr. 371, 4to, opbevarede Fragmenter af Originalen tydelig vise[1]. *c*) Hauks egne Ord i Slutningen (V, 15), hvor Formen *ritaða* netop forudsætter Tillæget *ek*[2]. *d*) Genealogiernes hyppige Henförelse til Hauk og hans nærmeste Slægt, der er et stærkt Beviis for at Recensionen tilhörer ham. *e*) Traditionen, der gaaer op i det mindste til Slutningen af 16de Aarhundrede.

2. Ikke mindre paafaldende viser sig Forskjellen i

[1]) At disse Membranblade ligge til Grund for den 1ste Deel af 107 (efter den ældre Sammensætning) viser blandt andet Tilnavnet kneifar (I, 11), som i begge skrives knefar.

[2]) I Nr. 544, 4to, der for en stor Deel er skreven med samme Haand som Fragmenterne i Nr. 371, staaer i Slutningen af Fóstbræðra Saga med denne Haand, „*herra Haukr Erlendsson*". Titelen *herra* var vel i sig selv den Tid almindelig for Laugmændene (ogsaa i Norge), og vist er det at visse Geistlige baade der og i Island tillagde sig selv Titelen *Sira*, ligesom visse brittiske Herrer endnu Titelen *Sir*, *Lord*; dog kan det vel her neppe antages at Herretitelen er tilsat af Manden selv, ligesom dens Tilsætning strider imod det senest anförte Sted af Landnamsbogen; paa den anden Side er det underligt at Jon Erlendsson skulde udelade dette i Afskriften paa et Sted, hvor Originalen synes at have været tydelig; for rimeligst maa det vel antages at Hauk har ladet sin Concept afskrive, men at Afskriveren har udeladt Ordet *ek* uden at forandre Formen *ritaða*, skjöndt der kunde endeel bemærkes herimod. I al Fald synes dog en i Udstrækningen saa ubetydelig Skrivefeil let at have kunnet indsnige sig.

Retskrivning imellem C's förste Deel, til den ovenfor omtalte Gjentagelse, og dens anden Deel, fra bemeldte Gjentagelse af, ligesom paa den anden Side imellem B's förste Deel indtil dens store Lacun (efter den ældre Sammensætning), og den Deel som fölger efter; hvortil kommer at den mest fuldstændige Overeensstemmelse finder Sted mellem Retskrivningen i C's förste Deel og B's anden Deel, efter de angivne Grændser, og omvendt mellem B's förste Deel og C's anden Deel. Her en Deel af de mest paafaldende Exempler:

C's förste og B's anden.	B's förste og C's anden.
atla	*ætla*
Hlauðver (oftest)	*Hloðver* (oftest *Loðver*)
naukkr	*nockr*
eN, *et*	*hinn*, *hit*
geyrðu	*gjorðu* v. *gerðu*
hvol	*hvál*
son	*sun*
ósáttr o. s. v.	*úsáttr* o. s. v.
hún	*hon*
um	*of*
Helgi	*Hælgi*
brutt	*brott*
Aulbus, *Úlbr* (oftest)	*Olfus*, *Úlfr*
Stullu	*Sturlu*
skalla (oftere, dog maaskee Skrivefeil)	*skála*
hollgan, *Skiallbiörn*	*holldgan*, *Skialldbiörn*
Aurlygs o. fl.	*Orlyx* o. fl.
Hróals o. fl.	*Hróallz* o. fl.
Noreks (sjelden)	*Norex*
Sannes	*Sandnes*
Ískr	*Írskr*
heSir	*hersir*
setiast (*st* i Passiv og Reflexiv)	*setiaz* (*z* i &c.)
Færeygia (undertiden)	*Færeyia*
kvomu	*komu*
eptter	*eptir*
milli	*millim*
Hrólfr o. s. v.	*Rólfr* (næsten altid).

Ligeledes har *C*ˢ förste og *B*ˢ anden ofte *w* for *v*, ɴ for *nn*; Talbenævnelserne heelt udskrevne, som *hundrat* f. *C*.

Af de anförte Exempler synes at fremgaae: *a*) at der er paa den ene Side en höist conseqvent Uovereensstemmelse i Retskrivningen i hver Codex for sig, men derimod en ligesaa paafaldende conseqvent Overeensstemmelse mellem Stykkerne, naar de vexelviis sættes sammen. At Afskriveren ikke har forandret Retskrivningen i disse Punkter er tydeligt, deels af hans andre Afskrifter, deels af Overeensstemmelsen med de levnede Fragmenter 371. Overhovedet have Jon Erlendssons Afskrifter i dette Punkt et afgjort Fortrin fremfor f. Ex. Asgeir Jonssons. *b*. At *C*ˢ förste og *B*ˢ anden Deel have flere Bogstavformer og Retskrivningsregler, som forraade et ikke meget gammelt Haandskrift (f. Ex. w., *eptter*, *setiast* o. fl.) og overhoved retter sig meget efter plebejisk Udtale.

3. Det er endvidere, med Hensyn til begge Texters Benyttelse i de senere Compilationer, mærkeligt, at hvor Citater, som sædvanligst anföres ved at tilföie „*Hauksbók*" eller „*Landnáma*" i Margen, forekomme i den förste Deel i de övrige compilerede Haandskrifter, der stemme de ingenlunde med *C* og *B* respective, men omvendt, hvor *Hauksbók* citeres, findes Stedet at være taget af *Landnáma*, og hvor denne citeres er Stedet af *Hauksbók*; dette skifter netop ved de angivne Grændser, thi i den senere Deel have alle Citater deres Rigtighed.

4. I Nr. 371, 4to, opbevares nogle Blade, som det bestandig har hedt sig, af Hauksbogen; dette have alle eenstemmig antaget, og som saadanne ere Brudstykkerne benyttede i Udgaverne, men sammenligner man dem med Afskrifterne, da viser det sig strax, at det förste Blad hörer efter Afskrifternes hidtilværende Beskaffenhed til den saakaldte *B*, ikke til *C*, derimod er dets Haand, Retskrivning og Format kjendeligen de samme som de af *C* levnede Blades, og det har efter Arne Magnussons Mening tilhört samme Codex

(hvoraf Nr. 544, 4to, ogsaa efter hans Mening var et Brudstykke). Nu er det vel i sig selv ikke en Umuelighed, at Hauk enten selv havde afskrevet eller ladet afskrive den ældre Recension ved Siden af sin egen, men rimeligt synes det ikke at være, ligesaa lidt som det kan antages, at en anden Afskriver i samme Codex har skrevet de Stykker som fölge en anden Retskrivning. I Nr. 544 seer man 2 Afskriveres Hænder, som man sikkert kan antage jevnaldrende med Hauk, men deres Retskrivning har ikke fjerneste Lighed med denne, der tvertimod viser sig som hidrörende fra en senere Tidsalder.

Disse anförte Egenheder lade sig kun forklare ved at antage at Bögerne ved Indbinding ere satte urigtig sammen, saaledes at *C*s förste Deel er kommen til *B*s anden Deel og omvendt. At denne Forvexling skulde være fremkommen hos Jon Erlendsson selv, er neppe rimeligt, da den særegne, og i saa mange Henseender conseqvente Retskrivning i *C*s förste og *B*s sidste Deel temmelig sikkert forudsætter een og samme Haand, og een og samme Codex, der ikke rimeligen kunde forvexles med *C*; desuden maatte den för berörte Gjenstand være paafaldende for en Afskriver. Derimod var en saadan Omsættelse muelig hos en Bogbinder[1], naar han skulde binde 2 upaginerede Böger af samme Format, skrevne med samme Haand. Mueligt er det ogsaa at Skylden har ligget hos een eller anden, som har lagt Bindene sammen, förend de bleve leverede Bogbinderen. Endvidere kunde Omsættelsen godt finde Sted, da netop Læg skiftes i Bögerne der hvor de heterogene Dele ere satte sammen. Imidlertid möde flere Betænkeligheder ved denne Antagelse:

1. At Arne Magnusson selv, der har skrevet paa Ryggen begges Titler, og uden Tvivl flere Gange gjennemgaaet dem, samt tilföiet Rettelser, f. Ex. det för omtalte *ek* i *C*, ikke skulde have bemærket dette. Men denne Be-

[1]) At een Bogbinder har indbundet begge, er efter Bindenes Beskaffenhed temmelig vist.

tænkelighed svækkes meget, naar man lægger Mærke til, at han dog ikke har bemærket det ene Fragments Overeensstemmelse med *B* (i den hidtilværende Sammensætning), de övriges med *C*. Deraf maa man slutte, at han, uagtet han ofte har brugt Landnamsbogen og sikkert nok læst alle Recensionerne og sammenlignet dem paa mange Steder med hverandre, dog ikke har nogensinde beskjeftiget sig nöiere med deres indvortes Critik; da han i modsat Fald sikkert vilde have lagt Mærke til Fragmenternes Forhold til Afskrifterne. At han har beskjeftiget sig med Landnamsbogen paa samme Maade som Schedæ, findes heller ikke omtalt.

2. En anden, maaskee vigtigere, Betænkelighed er den, at efter den nuværende Sammensætning stemmer den Orden, hvorefter *B* sætter de 2 förste Opdagelsestoge til Island, med dens Læsemaade i IV, 4, („Garðar, er *fyrst* fann Island"), hvorimod dette ikke vilde stemme, hvis dens förste Deel sættes til *C*'s sidste. Da vilde nemlig *B* have Naddod först, men dog IV, 4 sige: „Garðar er *fyrst* fann Island", altsaa paa en Maade modsige sig selv. Men da vi deels see, at flere Ting tyde paa, at den i dens nærværende Skikkelse hidrörer fra en ikke meget gammel Original, som paa nogle andre Steder har Interpolationer; deels at Melabogens Recension har Tillægget *fyrst* om Garðar (IV, 4), uagtet den i Begyndelsen sætter Naddods Tog först — synes heller ikke denne Modgrund at kunne svække de Grunde, som ligge i det forhen Anförte, ligesom de omhandlede Egenheder neppe kunne forklares uden ved at antage at Omskiftelse har fundet Sted. Paa denne Maade bliver *B* efter al Sandsynlighed Sturla Thordssons noget interpolerede Recension, dens förste Deel bliver den korteste, og udelader de vidtlöftige hellige Legender om Asolf og Aurlyg, der höist sandsynlig ere komne ind fra den anden Recension af Præsten Styrmer, samt desuden de Genealogier, der gaae over hans Tid; derimod har han sin Bedstefaders og hans Kones Genealogie paa flere Steder, i hvilken Henseende det maa

bemærkes, at han kaldes her „Sturla í Hvammi", hvorimod han i *C* kaldes „Hvamm-Sturla". Gjentagelsen i *C* bortfalder og Lacunerne faae et heelt andet Udseende, som i 2 selvstændige Haandskrifter. Inddeling og Retskrivning bliver conseqvent, Citaterne i de compilerede Recensioner passe til begge Texter, uudtagen forsaavidt senere Interpolationer kunne findes, der da ogsaa paa den Maade kunne lettere opdages. Tilsidst passe ogsaa Fragmenterne i 371, 4to, i saa Tilfælde alle til *C*, hvor de baade efter deres indbyrdes Lighed og Traditionen skulde höre hjemme.

Fölgende maa ellers bemærkes om det ovenomhandlede Arnæ-Magnæanske Papirshaandskrift 107 Fol. (vor og den sidste Udgaves *B*). Den har ingen Overskrift eller Titel; den er inddeelt i Paragrapher eller smaae Capitler, men uden Overskrift, undtagen ved Qvadranterne eller Landsfjerdingerne. Som det forhen og nu her ovenfor er godtgjort, indeholder denne Afskrift den eneste gamle Levning af en af de interpolerede ældste Recensioner af Landnamsbogen, og udgjör saaledes allene de her af os benyttede Haandskrifters 1ste Classe. Paa mange Steder i denne Afskrift ere Ord og Sætninger heelt eller stykkeviis udeladte som ulæselige i Originalen, paa andre Steder har Afskriveren paa en noget forvirret Maade sögt at efterligne Originalens Skrifttegn. Af dens Retskrivnings Særegenheder ere allerede flere her ovenfor blevne udhævede. Andre Mærkeligheder ved den anföre vi her: *au* forekommer meget ofte for *ö* ǒ, ǫ; *k* sættes undertiden for det sædvanlige *g*, (f. Ex. i *lítilmannlikt*); *d* bruges stedse midt i Ord isteden for de gamle Haandskrifters sædvanlige *ð* eller *þ*, (af hvilke vi i denne Udgave optage det förste); ɴ, ʀ, s, bruges ofte for *nn*, *rr*, *ss*; *fv* for de gamle Haandskrifters enkelte *f*; *p* tillægges tit overflödig som i *eppter* for *eptir*, *byskupp* for *biskup*; *gh* findes stundum for det enkelte *g*, som *súnghu* for *súngu*; *s* og *z* forvexles tit mod sædvanlig Brug. Ofte

findes Retskrivningen lempet efter Udtalen: f. Ex. *þoskabíts*, *Kamsnes*, *Berþóra*, *þosteinn*, *Sigvats*, *hessir*, *Blunsvatn*, *Úlbr*, o. s. v. Originalens Forkortning *kḡr* har Afskriveren (efter den nyere islandske Udtale) urigtig gjengivet ved *köngr* (for *konúngr*). Accenterne over Vocaler synes Afskriveren selv at have tilföiet; dog forekommer her *a* for *á*. Ofte udtrykker han Endelsen *r* ved *ur*, som ellers ikke forekommer i gamle Haandskrifter; *gs* sættes stedse for *x*, som i *Lagsá* for *Laxá*; *ll* undertiden for det enkelte *l*, som *Karlli* for *Karli*.

Ved Haandskriftet findes fölgende Notater af Arne Magnussens egen Haand: „*þetta er þess slags Landnámabók, sem Björn á Skarðsá i sinni Collection af Landnámum kallar Landnámu. þessa Landnámabók lèði mèr* 1704 *Sira Halldór Torfason á Bæ i Flóa.* 1706 *keypti eg bókina af þúríði Sæmundsdóttur, svo að hún nú er mín*"; ɔ: „Denne Landnamsbog er af det Slags, som Björn paa Skardsaa, i sin harmoniske Bearbeidelse af Landnamsbögerne, kalder Landnáma. Dette Exemplar af Landnamsbogen blev mig laant 1704 af Præsten Hr. Haldor Torfason paa Bæ[1] i (Districtet) Floe. 1706 kjöbte jeg det af Thurid Sæmundsdatter, saa at det nu tilhörer mig".

Af den 2den Classe af de her ved os benyttede Haandskrifter, hvis Hovedrecension vi skylde Hauk Erlendsson, og som derfor kaldes *Hauksbók*, haves kun to, nemlig:

Nr. 105, Fol., i den Arnæ-Magnæanske Samling, en Papirsafskrift ved Jon Erlendsson, af os og vore Forgjængere betegnet med *C*, den eneste nu tilværende nogenlunde fuldstændige Afskrift af Originalen. Det og dets Forhold til *B* er allerede tildeels omhandlet her ovenfor. Noget hertil hörende anföres S. 54 Anm. 10, S. 119 Anm. 8 og S. 130 Anm. 15. Hertil föie vi fölgende: denne Jon Erlendssons af os benyttede Afskrift gaaer fra S. 1 til 165 (i

[1]) Han var en Sön af Provst Torfe Jonsson (Sön af en Halvbroder til Biskop Brynjolf Sveinsson, efter hvem han havde arvet hans store Bogsamling).

Haandskr.); derpaa fölger en anden af Kristni Saga, see ovenf. S. XIII. Afskriften lider paa mange Steder af Unöiagtigheder og Urigtigheder, som Fölge af skjödeslös eller ukyndig Læsning af Oldskriftet, hvoraf et Brudstykke haves og omhandles her nedenfor, ligesom Ord og Sætninger undertiden udelades som ulæselige. Paa et par Steder ere store Lacuner fra Originalen. Texten har Capitelinddeling uden Tal, men nu og da med Overskrifter, der ellers ofte udelades som ulæselige. Begyndelsesbogstaverne udelades og allevegne, endskjöndt de tildeels endnu sees at staae i Membranen.

Ved Exemplaret har Arne Magnusson selv skrevet disse Notater: „*Þetta er þess slags Landndmabók sem Björn á Skarðsd í sinni Collection af Landndmum kallar Hauksbók. Þessa Landndmabók, med Kristnisögu, lèði mèr* 1704 o. s. v., ligesom ved *B;* see ovenfor S. XX.

Nr. 371 i 4to i Arne Magnussons Haandskriftsamling; et ikke ubetydeligt Brudstykke af en Membran, som indeholder 14 Blade af Hauks Recension af Landnamsbogen. Vi have udförlig omhandlet disse mærkværdige Pergamentsblade i Indledningen til Grönlands historiske Mindesmærker, og der viist at de enten maa være skrevne af Hauk Erlendsson selv, eller ere i det mindste samtidige med ham; see ellers herovenfor S. XIX-XX. Ved Landnamsbogens 1ste Udgave ere disse 14 Blade ikke blevne benyttede, men derimod i den 2den, hvor de betegnes ved *M*, og i den tredie ved *C*; vi anföre dem under sidstmeldte Mærke og meddele deraf et lithographeret Facsimile som Nr. I. De mærkeligste orthographiske Eiendommeligheder i disse Membranblade og Jon Erlendssons Afskrift ere ovenfor omhandlede.

Da vor Hauk kun i Exemplaret *C* (saavel i Originalen som Afskriften) ikke tillægges Titelen *herra*, kunde man formode at han selv, af Beskedenhed, ikke vilde bruge denne ham tilkommende Titel, som andre Afskrifter have. Dette kan dog vel ellers forklares saaledes, at hans Recension af Landnamsbogen er bleven udarbeidet, förend han blev virkelig Laugmand, og vi finde at ham i Norge 1303 (hvor

han og fungerede som Gulethingets Laugmand), först tillægges Titelen Herre; jfr. Grönlands historiske Mindesmærker, I, 33-35.

Den 3die Classe bestaaer af de Exemplarer, som haves af den saakaldte *Melabók*, (see ovenfor S. IV). Deraf haves disse Papirs Haandskrifter:

Nr. 106, Fol., i Arne Magnussons Samling, paa 73 skrevne Sider. S. 1-70 har man hidindtil antaget for at indbefatte Melabogens egentlige Recension, dog sees denne at være bearbeidet af en sildigere Compilator. I Margen eller ogsaa i Texten anföres nemlig de Uovereensstemmelser, som han har bemærket mellem „Landnáma" og „Hauksbók", hvoraf man seer, at den Bog, som han kalder „Landnáma", stemmer mindre overeens med Hauksbók, *C*, end den som nu betegnes med *B*, og at den Landnáma altsaa, i det enkelte, maa have været forskjellig fra den Recension, der nu egentlig kaldes saaledes. Tillige citeres (S. 7) „önnur Landnáma" (S. 37, 45, o. fl. St.), „önnur bók" (en anden Bog) og (S. 68) „annar" (en anden Forfatter). Af denne „anden Bog" siges her at være taget den Notits om Ingemund den Gamles „*hlut*" (Lod), som Finnerne (Finlapperne) skulde hente til Island, at: „*þat var Freyrr gjörr af silfri*", (Guden Freyrs Billede af Sölv). Ved de saaledes citerede Kilder menes uden Tvivl den nu tabte Membran *Ec*, hvoraf vi kun have et lidet Brudstykke tilbage, og som vi her nedenfor udförligere skulle omhandle. Foruden Varianterne findes ogsaa Notitser af Aarstal, samt Udhævelse af de for Compilator interessante Facta, Stedsnavne, o. s. v.

Her findes desuden et særegent Tillæg af fölgende Indhold: *a*) en kort Underretning om Lovgiveren Ulfljot, Islands gamle Love, de hedenske Templer og de ældste Thing, for det meste efter Landnamsbogen, Eyrbyggja og Vatnshyrna; tillige anföres, som Kilde, en mundtlig Fortælling af Thormod, Althingets Gode (*allsherjargoði*). Derpaa fölger (efter Landnama og andre Böger), en annalistisk Fortegnelse over Islands

Laugmænd (*lögsögumenn*) til 1292, hvor den afbrydes midt inde i en Sætning, hvilken Afbrydelse synes at være tilfældig, da den fölgende Side staaer uskreven. Desuden findes her nogle annalistiske Notitser. Ved Aaret 1272 (dog efter at 1273, 1274, 1275 ere blevne anförte) bemærkes: „Nú er þrotin lögsögumanna þulan eptir minni Landnámu"; ɔ: „Her ophörer Lovsigemændenes (Laugmændenes) Fortegnelse efter min Landnama"; denne maa da formodes at være blevet skreven i Sturla Thordssons Tid. Skriften paa denne Bog er tydelig og jevn (saakaldet *settaskrift*) men ikke correct med Hensyn til Retskrivningen, og neppe heller stedse i hele Ord, som Afskrift betragtet. Efter Hans Finsens Vidnesbyrd (i hans Udgaves Fortale) er dette Exemplar skrevet af Thord Jonsson, Præst til Stadastad (1702-1720), og af denne Mand har Arne Magnusson, efter hans egenhændige Notat, erholdt (*fengið*) Bogen. Den betegnes ellers der som 6, i 3die og i nærværende Udgave som *E*.

Nr. 112, Folio, i samme Samling. Et meget beskadiget Brudstykke, kun paa 12 Blade, som sees at være aldeles ligelydende med det nys beskrevne Exemplar af Melabogen, og er aabenbar skrevet med samme Haand. Allerede tidlig har denne Afskrift lidt saa meget af Fugtighed, at den överste Deel af mange Blade er ganske fortæret, men er bleven restitueret ved smaae Papirsstrimler, hvorpaa det manglende er blevet suppleret ved en anden Haand, efter Nr. 106 eller en anden ligelydende Afskrift. Ellers indeholder Bindet Brudstykker af Kong Hakon Hakonssons Frostethings Lovbog, m. m. Paa en hosfölgende Seddel har Arne Magnusson skrevet, at han havde erholdt Landnamafragmentet med Præsten til Husafell Hr. Helgi Grimssons Haand, men dette maa da have været et andet efter Angivelsen, og beroe paa en Hukommelses eller Skrivefeil. Efter Seddelen havde Arne Magnusson faaet Bogen i Saurbæ paa Kjalarnæsset 1703. Dette Brudstykke (*Eb*) har ikke givet noget Udbytte for denne Udgave, og er derfor ikke anfört; i den 2den Udgave betegnes det ved 12, i den 3die ved *F*.

Nr. 20 i Folio, i de saakaldte Additamenta til samme (eller Universitetsbibliothekets) Haandskriftsamling, er et Membranfragment, bestaaende af 2 Qvartblade, som hidindtil har været fuldkommen ubekjendt, og saaledes afgiver et interessant Beviis for Melabogens Ælde. Vi henvise til den nærmere Beskrivelse derover, Bindets S. 341, Anm. 1-4. Vi betegne det i Anmærkningerne med *Ec*, og meddele deraf et lithographeret Facsimile, som Nr. II. Formodentlig have vi her de sidste Levninger af en Codex fra det 15de Aarhundrede, skreven efter en anden ældre, ved en, som det synes, meget skjödeslös Afskriver, (see i Særdeleshed Textens S 100-101, Anm. 20). Den har vist været for största Delen fuldstændig, hvad *Landnámabók* angaaer, i Slutningen af det 17de Aarhundrede, og er da bleven benyttet af Pastor Thord Jonsson til Stadastad ved Sammensætningen af hans compilerede Text, til adskillige Tillæg, i Særdeleshed Melum-Familiens Slægtregister. Den kaldes i sidstmeldte Afskrift *Landnáma* og *önnur bók* eller *annarr* (afvexlende enten den eller vor Codex *B*); jfr. ovenf. S. XXV. Sildigere antoges begge Thord Jonssons Afskrifter for at være ligefrem tagne af den oprindelige *Melabók*, og betegnedes endog ved denne Benævnelse. Denne Bearbeidelse er i det Hele, for saavidt den naaer, betydelig kortere end de övrige, saa at den, paa enkelte, dog især Melumslægtens, genealogiske Tilsætninger nær, synes at nedstamme fra Ares eget Værk, eller dette især at være blevet lagt til Grund derfor. Dog er det paa den anden Side mueligt, at de ældre Bearbeidelsers Afskriver kun har sögt at meddele et for ham mærkværdigt Uddrag deraf, dog med stadigt Hensyn til den Melumske Families Forfædre og deres Afkom. Iövrigt tillade vi os den Gisning, at det er saare sandsynligt at saavel Are, som Landnamsbogens sildigere Forögere, kunne have bragt adskillige successive Recensioner eller Udgaver af dette deres Værk i Omlöb, endog for at erholde flere Efterretninger, grundede paa de allerede meddeelte, tildeels som genealogiske Fortsættelser, — samt ved

at tillade andre at afskrive eller fortsætte det, o. s. v., — saa at det ikke er at undres over, om selv forskjellige Exemplarer af den selvsamme Mands Skrift kunde befindes at være hinanden, især med Hensyn til Udförligheden, meget ulige. Jfr. Grönlands hist. Mindesm., I, 12-18.

Den 4de og sidste Classe kaldes sædvanlig Landnamsbögernes Harmonia, fordi man i den har sögt at sammensmelte alle de övrige Recensioner til et eneste Skrift. Hertil haves og ere af os benyttede:

Nr. 104 i Folio, Islands Landnámabók, paa Papir, med Asgeir Jonssons, Thormod Torfæus's mest bekjendte Afskrivers Haand, 206 Sider, med Capitelinddelinger, men uden Tal eller Overskrifter. Denne Recension er sammensat af vor ældste Landnáma (*B*) og af Hauksbók (*C*). En Sammensætning indlyser her af mange Notater i Margen, med Hensyn til Haandskriftets Kilder, som udtrykkelig angives ved *Landnáma* eller *Hauksbók*, og paa en lignende Maade bemærkes ligeledes deres Uovereensstemmelser. Hauksbok er det dog som her fortrinsviis er lagt til Grund, skjöndt det ofte er vanskeligt nok at bestemme de tilföiede Forögelsers eller Forandringers Rigtighed eller sande Sammenhæng. Imidlertid maa dog dette Haandskrift ansees for det bedste Hjelpemiddel til at pröve de Læsemaader, som Haandskriftet Nr. 105 frembyder, da de begge, for saavidt Hauksbogens Recension angaaer, nedstamme fra samme Kilde. Efter den egentlige Landnamsbogs Slutning fölger, med Capitel-Inddeling, men uden Overskrifter eller anden Adskillelse, den i de ældre Udgaver saakaldte *Viðbætir* eller „Mantissa", hvis sidste Deel for det meste er et Slags Udtog af Kristni Saga efter Hauksbogen; og da denne citeres i Margen S. 205 (i Haandskr.), efter at den er ophört ifölge Afskriften Nr. 105, maa man antage, enten at et Blad mangler i den sidstmeldte, hvilket dog, ifölge dennes Beskaffenhed, synes at være umueligt, eller og at denne Slutning har manglet i Oldskriftet allerede i det 17de Aarhundrede, hvoraf da (hvad desuden af anden Grund bliver indlysende) vilde fölge, at denne her

afskrevne Compilation maatte være ældre end 1640. Denne Slutning indeholder Notitser om de udenlandske Biskopper, der havde opholdt sig i Island, i Begyndelsen overeensstemmende med Ares Schedæ, men siden efterhaanden interpolerede. Foruden de omtalte, i Margen tilföiede Citater og Varianter, samt Anmærkninger, tilföies ogsaa paa mange Steder Aarstal, Navne, især Stedsnavne, Momenter af Fortællinger udhæves, o. s. v. Disse Marginalier tilhöre ikke Asgeir eller Torfæus, men höre til den oprindelige Compilation, da de stemme overeens med de i de andre mest harmonerende Haandskrifter tilföiede Marginalier, og ere afskrevne ved Asgeir, efter hans Original. I samtlige ældre Udgaver af Landnamsbogen er denne Recension, og i de to sidste dette selvsamme Haandskrift (især formedelst dets Correcthed i Retskrivningen, da det iövrigt er det yngste af de benyttede Haandskrifter af Landnamsbogen) lagt til Grund: i Finsens Udgave betegnet med 4, i den sidste betegnet med *A*, i den nærværende derimod som *Aa*. Torfæus sees at have i sin Tid været i Besiddelse af dette Haandskrift, og har paa dets förste Side skrevet sit Valgsprog: δεῖ ἐν εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν og tilföiet derhos sit Navn. Efter Arne Magnussons her oprindelig vedtegnede Seddel havde Torfæus i Juli 1698 givet Bogen til Etatsraad Meyers Sön, Hermann Meyer, men den blev senere solgt til Förstnævnte paa den Meyerske Bogauction.

En stor Pergaments-Codex i det store Kongelige Bibliotheks nye Samling Nr. 1147 i Folio, med 2 Spalter Text paa hver Side, i alt indeholdende 136 Blade, er ikke bleven benyttet ved nogen af de foregaaende Udgaver af Landnamsbogen (dens Læsemaader i den skalholtske Udgave synes at hidröre fra det næstfölgende Haandskrift, Nr. 109), og har, saavidt vi vide, hidindtil været Literatorerne ubekjendt. Den synes at være fra det 16de eller 17de Aarhundrede, og saaledes vel den ældste vi hidindtil kjende af den her omhandlede Classe, muelig udarbeidet eller foranstaltet af Björn Jonsson paa Skardsaa, hvem Arne Mag-

nussen anseer for den egentlige Forfatter til Landnamsbogens herommeldte Compilation. Vi betegne denne Codex som *A b*. Den har vel Capiteltal efter Landets Inddeling i Fjerdinger, men det er sildigere tilföiet af en anden Haand; dog stemmer det ikke med Udgaverne. De samme Marginalier findes her som i hele *A*-Classen; ligeledes Citaterne (*Landnáma*, *Hauksbók*) og chronologiske Data. Den saakaldte Mantissa er her umiddelbart knyttet til Landnamsbogens Text og Capiteltallet 16 er vedföiet. Orthographien er kun slet og mange Læsemaader ligeledes, skjöndt andre ere bedre og fortjene Opmærksomhed formedelst denne Afskrifts (eller dens Originals) Ælde. Denne store Codex indeholder ellers omtrent den sidste Halvdeel af *Grettis Saga*, *þórðar Saga hræðu*, *Kormaks Saga*, (hvorpaa *Landnámabók* fölger Fol. 25-53), *Egils þáttr Síðuhallssonar*, *þorsteins Saga Víkingssonar* og Brudstykker af *Hávarðar Saga Ísfirðings*, foruden forskjellige, ellers bekjendte, romantiske eller digtede Sagaer.

Nr. 109, Fol., i den Arnæ-Magnæanske Samling, er en Papirs-Codex, som först paa 92 Blade indeholder *Landnámabók*, med den nysommeldte *Viðbætir*, efter samme Recension som 104, med samme Slags Marginalier; Resten af Haandskriftet indeholder forskjellige Vers af gamle Kvad og Sagaer. Den hele Bog er skreven af Jon Gissursson fra Nup (i Isefjords Syssel) Biskop Brynjulf Sveinssons Halvbroder (omtrent fra 1640 til 1650). Retskrivningen i dette Haandskrift er meget slet, men det er mærkværdigt som det næstældste i denne Classe, og som det der fortrinligviis synes at være fulgt i den skalholtske Udgave. Efter en vedtegnet Seddel af Arne Magnusson har han erholdt det af en Thorlak Thordsson. Det betegnes hos Finsen med 9, i den 3die Udgave som *H* og i den nærværende som *A c*.

Nr. 108, Fol., i samme Samling, udgjör med samme *Viðbætir* (uden Adskillelse) 82 Sider. Afskriften kommer i det væsentlige overeens med 104, og har for det meste de selvsamme Marginalier. Den er fra det 17de Aarhun-

drede (1650-60), skreven med en smuk og tydelig Haand (i Cursiv eller *Fljótaskrift*). Vel er Retskrivningen ikke god, men denne Afskrift hörer dog i flere Henseender til de mere correcte i denne Classe. Efter Arne Magnussens Notat er dette Exemplar taget ud af en Bog, som han fik af Præsten Jon Dadason til Arnarbæle i Arnæs Syssel. I Landnamsbogens 2den Udgave betegnes det som 8, i den 3die som *G* og af os som *Ad.*

Nr. 110, Fol., i samme Samling, *Islands Landnámabók* med *Viðbætir*, 23 Blade i Folio, med en temmelig tydelig, men stærkt abbrevieret Skrift. Texten stemmer især overeens med Membranen (*Ab*), samt 108 og 109, men er endnu mere incorrect. Marginalierne ere og her for det meste de samme, men især citeres kun *Hauksbók* (her sædvanlig skrevet „Haugzbók"). Det synes som denne Afskrift har været en af de 5, der skulle have været brugte ved den Skalholtske Udgave, da denne, efter Finsens Bemærkning, næsten aldeles optager dens Feil. Den kaldes i 2den Udgave 10 og i den 3die *I;* vi betegne den som *Ae.* Arne Magnusson har optegnet paa en vedlagt Seddel, at dette Haandskrift, ældre end 1683, var udtaget af en Bog, som han fik af Bonden Sigurd paa Ferja, hvilken han selv derpaa havde sönderlemmet i forskjellige Afdelinger, der findes hist og her i Samlingen.

Nr. 111, Fol., i samme Samling, uden *Viðbætir*, 18 Blade i Folio. Dette Haandskrift indeholder en friere, men derhos forvandsket, Compilation af Landnamsbogen, efter den samme Recension som de foranförte af *A*-Classen, men blandet paa flere Steder med Excerpter af Olaf Tryggvasons Saga efter den i Fornmanna Sögur I-IIIdie Bind trykte Recension. Dette Haandskrift fortjener ellers intet Hensyn. I Margen anföres ingen Kildeskrifter, men kun forskjellige Navne og enkelte historiske Momenter, som udhævede. Haanden er cursiv og temmelig god, omtrent fra 1660. Efter Arne Magnussens Vedtegning havde Haandskriftet för tilhört Laugmand Sigurd Björnsson. I Landnamas 2den Udgave be-

tegnes det som 11, i den 3die som *K*, og i nærværende 4de som *Af*.

Landnamsbogens ældre trykte Udgaver, som ogsaa ere afbenyttede ved Collationeringen, ere disse:

1) Landnáma um fyrstu bygging Islands af Norðmönnum. Skálhollti, þrykkt af Hendrik Kruse 1688, 4to. For sin Tid, og i Forhold til de brugte ufuldstændige Subsidier, fortjenstlig og smukt udstyret, men for vor Tid kun mærkværdig som en literarisk Sjeldenhed; jfr. ovenf. S. XI. Dens Text stemmer i Særdeleshed med de omhandlede Haandskrifter *Ab* (1147), *Ac* (109) og *Ae* (110), samt paa enkelte Steder i den förste Deel med *Af* (111). I Varianterne betegnes den her som *Sk*.

2) Islands Landnámabók, hoc est Liber originum Islandiæ. Versione latina, lectionibus variantibus, et rerum, personarum, locorum, nec non vocum rarissimarum indicibus illustratus. Ex Manuscriptis Legati Magnæani Hafniæ 1774, 4to. Udgaven bekostedes af vor udödelige Suhm, men besörgedes af Hans Finsen, da Secretair ved den Arnæ-Magnæanske Commission, men senere Dr. Theolog. og Biskop over Skalholts Stift i Island. Denne Udgave, for hvilken den skalholtske Text ligger til Grund, men paa mange Steder berigtiget efter Haandskrifterne, er i det Hele ret god, og udarbeidet med critisk Blik, men har dog sine ved Tidsomstændighederne (som Udgiverens Fraværelse under Trykningen o. s. v.) foraarsagede Mangler. Jon Olafssen fra Svefneyjum har forfattet det til Bogen hörende ypperlige Glossarium. Jfr. ovenfor S. XXIX-XXXI. Vi betegne den med *K1*.

3) Islands Landnámabók, i det ovenfor S. XII ommeldte 1ste Bind af Islendínga Sögur, Kaupmannahöfn 1829, 8., redigeret af Thorgeir Gudmundsen og Thorstein Helgason. Denne Udgave (af os betegnet *K2*) er vistnok fuldstændigere end den foregaaende (da den förste ikke her kan komme i nogen Betragtning, naar Talen er om fuldstændige eller nöiagtige Udgaver). Dog forekom det

os indlysende, at den af flere, i mange vigtige Enkeltheder heel forskjellige Recensioner sammenföiede Text, som findes i den yngste Haandskriftclasse, der hidindtil er bleven lagt til Grund for Landnamsbogens Udgaver, ikke ret kunde passe som Grundlag til en critisk Udgave af dette mærkværdige Oldskrift, men at dertil maatte vælges den ældste og ikke den allernyeste Text. Vi have derfor besluttet at besörge en fuldstændig Udgave af det hele Værk, bygget paa en ny critisk Undersögelse af samtlige ældre og nyere Haandskrifter, hvis tildeels uventede og hidindtil ubekjendte Resultater vi ovenfor, især S. XV, have meddeelt Læserne. Saaledes er, saavidt mueligt, Jon Erlendssons Afskrift af den i hans Tid existerende gamle Membran af den ved Are, Kolskegg, Styrmer og Sturla bearbeidede Landnamsbog, her lagt til Grund for nærværende Udgave. I Varianterne ere dernæst först anfört de Tillæg og Afvigelser der findes i *Hauksbók*, derefter de i *Melabók*, og endelig de övrige i de saakaldte harmoniske Bearbeidelser forekommende Tillæg og afvigende Læsemaader[1].

Efter hvad vi allerede have udviklet i Grönlands historiske Mindesmærker, I, 52, o. f., at man kun har nye Haandskrifter til Landnámabók, med Undtagelse af de levnede Brudstykker af Hauks Recension, var det af Vigtighed at benytte de Haandskrifter af andre Værker som maatte antages at have fulgt Landnámabók eller andre lignende Kilder i ældre Tid. Haandskrifterne til den vidtlöftigere Recension af Olaf Tryggvasons Saga, som er aftrykt i Fornm. Sögur I-III B., ere af denne Beskaffenhed; de optage alle et temmelig stort Stykke af Landnamsbogens förste

[1]) Disse Grundsætninger have vi allerede 1838 fulgt ved Udgivelsen af nogle Stykker af Landnámabók i Grönlands historiske Mindesmærker (see I, 50-51, 71-79, 150-169, 172-196). Af de saaledes meddeelte Pröver forekom det os at indlyse, at en ny Udgave af hele Landnamsbogen da maatte ansees for et tidsvarende Arbeide; jfr. l. c. III, 209-215.

Deel (Fornm. S. 1, S. 233 ff.) rimeligen forfattet i det 13de og vistnok skreven i det 14de Aarhundrede; deres Vidnesbyrd har derfor stor Gyldighed i at vise, hvor nöiagtigen de nu opbevarede Haandskrifters Afskrivere i det Hele taget have afskrevet Originalhaandskrifterne. De Stykker af Landnámabók, som saaledes haves, ere collationerede med Originalhaandskrifterne selv i den Arnæ-Magnæanske Samling Nr. 61, 54 og 53 i Folio, og mærkede som i Fornm. Sögur respective *A*, *B* og *C* til *Fs*. Hvor der findes i Anmærkn. Betegnelser som *A* til *Fs*; *B* til *Fs*; *B*, *C* til *Fs* o. lign. (see i Særdeleshed S. 34, Anm. 11, 9 samt 12, 13) menes altid disse Haandskrifter, men ikke Landnamsbogens, hvilket bedes nöiagtig bemærket, for at undgaae Forvexling. Naar de alle stemme med Udgaven i bemeldte Samling, betegnes de kun med *Fs*. Enkelte Capitler, som findes i andre Sagaer (f. Ex. Knytlínga S., Egils S., Eireks S. ens rauða, þorfinns S. Karlsefnis o. fl.) ere derimod kun sammenholdte med den udgivne Text af bemeldte Sagaer.

Som Bilage til de tvende i dette Bind optagne Hovedværker, der tilsammentagne udgjöre den förste Grundvold for Islands almindelige Historie, lade vi hosfölge:

I. Den ovenfor (S. XXVIII-IX) ommeldte *Viðbætir* (*Mantissa*) eller Tillæg til Landnámabók, der kun pleier at være optaget i de Haandskrifter der indeholde den saakaldte harmoniske Bearbeidelse af hele Værket, efter Haandskriftet 104 (vort *Aa*) sammenlignet med 108 (*Ad*), 109 (*Ac*), 110 (*Ae*) og 1147 (*Ab*); jfr. Bindets S. 323, Anm. 1.

II. Tillægget til den yngre Bearbeidelse af Melabogen med de dertil föiede chronologiske Optegnelser (efter Papirshaandskriftet 106, vort *E*, see ovenf. S. XXV-VI). Disse maae, især forsaavidt de angaae Laugmændene (eller Lovsigemændene), være grundede paa gamle og nu tabte Kildeskrifter, da vi f. Ex. her förste Gang finde den berömte Styrmer nævnt ved hans Fædrenenavn. See Bindets S. 338, Anm. 4[1].

[1]) Vi kunne ellers ikke andet end finde Egilssons paa Laxdæls S.

III. Det nyopdagede Brudstykke af den Membran, som har indeholdt den ældre Recension af Melabogen. See ovenfor S. XXVII.

IV. Genealogiske Brudstykker: 1) efter den selvsamme Membran. See Bindets S. 353, Anm. 3 og S. 356, Anm. 6. De synes især at skulle henföres til en vis Simon Thorgrimsson, nedstammende fra den i sin Tid berömte og berygtede Thorkel Hak, (*Þorkell hákr*, en Sön af Goden Thorgeir paa Ljosavatn) og Simons Kone, Gudrun Samsdatter; blandt disses Afkom nævnes Sturlungerne, til hvilke Melum-Slægten hörte. 2) Et Brudstykke af Islands förste Biskoppers Slægtregistre, efter et par Membranblade i den Arnæ-Magnæanske Haandskriftsamling under Nr. 162 i Fol.; see ellers Bindets S. 356, Anm. 7 og S. 362, Anm. 1, samt Grönlands historiske Mindesmærker, II, 27-28.

V. Are Frodes Schedæ, nöiagtig aftrykte efter Jon Erlendssons Afskrifter, efter den formeentlig ældste Original. See ofr. S. VII.

VI. En Fortegnelse over nogle Islandske Præster af indenlandsk Herkomst, skreven i det 12te Aarhundrede, efter Membranen Nr. 1812 i det store Kongelige Bibliotheks gamle Samling i 4to. Ellers nöiagtig efterlignet ved Facsimilerne III og IIII. Vi formode at denne Fortegnelse over Islands samtidige, mest ansete Præster (af 1143) er affattet (paa Althinget) ved en Raadslagning mellem Biskopperne Magnus og Ketil, samt Abbed Vilmund, om de Præster blandt hvilke een rimeligst kunde udnævnes eller vælges som Biskop Ketils Coadjutor eller og efter hans Död til Biskop i Holum, da han allerede den Gang följte sig svag og gammel. Da bliver

---

grundede Gisning om Styrmers Herkomst, paa de der citerede Steder, for höist sandsynlig, og vi have forhen gjettet, at Styrmer hörte til den med Gilsbakka-ætten nærbeslægtede Skogske Linie (Grönl. hist. Mindesm. I, 1-9). Desværre er den eller de Membraner, som var hin Laugmændsfortegnelses Kilde, forlængst forsvundne. Kunde den sildige Afskriver ikke have læst *h⁷m* for *kára*? Dog — det forekommer her to Gange.

det mærkeligt, at kun de Præster nævnes her, der vare af „indenlandsk Herkomst". Tre af dem bleve senere udnævnte til Biskopper, nemlig: Björn Gilsson, Ketils Eftermand, Hall Teitsson, valgt i Magnus's Sted, men död udenlands, og Klæng Thorsteinsson, som blev hans virkelige Eftermand.

VII. Et gammelt chronologisk Brudstykke fra den selvsamme Membran; det synes ligeledes at være nedskrevet i det 12te Aarhundrede, og stemmer paa en meget mærkelig Maade overeens med et tilsvarende Stykke i Ares Schedæ 4de Cap.; (jfr. Bindets S. 6-7, 367-368). Det sees her, nöie efterlignet, paa Facsimilet Nr. IIII.

VIII. Brudstykke af en ældgammel Prædiken paa Alle Helgens Dag, nöie afskrevet ved Jon Sigurdsson, efter en meget gammel Membran-Codex i det Kongelige Bibliothek i Stockholm, Pergament-Haandskriftet Nr. 15 i 4to, Folio 69 *b*, og 73.

IX. Fortegnelse (*máldagi*) over Reykholt Kirkes Eiendele, nöie afskreven efter Originalen, som endnu er til, af Sveinbjörn Egilsson. See Bindets S. 387, Anm. 1. Det fremlyser deraf, at Finn Jonsson har antaget at denne Membran er skreven af 4, men at den dog, efter Egilssons nöiagtige Undersögelse, maa være skreven af 6 forskjellige Personer. Finn Jonsson mener (Hist. eccles. Island. I, 205-206, samt i Vita Snorronis Sturlæi foran Noregs Konúnga Sögur I, xxx)[1], at den kun bestaaer af eet Document,

---

[1]) Det hedder blandt andet: eodem tempore (1224) Snorro Reykholtum a Magno Thordi filio, partim emtione, partim, ut videri voluit, hereditate sibi debitum accepit, o. s. v. Vi kjende ingen saadan Magnus Thordsson, hvorimod det upaatvivlelig er Præsten Magnus Paulsson, (som afstod Reykholt til Snorre 1208 eller 1209), og hans Hustru Hallfrid der nævnes i Membranens 2det Afsnit (eller Actstykke). Beretningen herom er og (forsaavidt) rigtigere i samme Forfatters ovenfor citerede *Vita Snorronis;* men ved den maa man dog bemærke, at baade den sidstnævnte Magnus og hans Hustru Hallfrid allerede vare döde 1223, fölgelig ikke kunde være tilstede ved det ovenommeldte Bryllup.

affattet i Aaret 1224 ved Snorres eget Bryllup med Hallveig Ormsdatter og hans Datter Ingebjörgs med Gissur Thorvaldsson, ved hvilket Biskop Magnus Gissursson var nærværende. Vi troe derimod at de her forenede Actstykker ere affattede i det mindste i 3 forskjellige Tidspunkter. Heri söge vi saaledes at fölge Egilssons ovenmeldte Anvisning:

1ste Haand og Afsnit: Vort Aftryk S. 387-88 (herom ere begge Grandskere enige). Dette for sig selv bestaaende Actstykke er af störst Vigtighed, da det nöie beskriver de faste Eiendomme som paa den Tid, da det blev affattet eller saaledes fuldskrevet, tilhörte Kirken i Reykholt, hvoriblandt denne Gaard selv med alle dens Herligheder og *usus fructus*, (*landsnytjar*), Servituter eller smaae Ströe-Eiendomme paa andres Grund, o.s.v. Det er en sand *Máldagi*, netop af den Art som de, hvilke Biskop Thorlak Thorhalleson til Skalholt (fra 1178 til 1193) i hans Embedstid, ved at paaberaabe sig den canoniske Ret og Erkebiskop Eysteins Befaling[1], sögte at erhverve for de islandske Kirker, der indtil hans Tid ganske stode under deres Patroners, som Kirkejordernes förste Eieres og Giveres, Forvaltning, saaledes at disse havde forpligtet sig til at vedligeholde Kirkerne, og underholde det fornödne Antal af Præster og Degne, men dog iövrigt kunde skalte og valte med Kirkejordernes eller Kirkestedernes Indtægter efter eget Behag. Derimod paastod Biskop Thorlak, at en saakaldet *máldagi* eller authentisk Fortegnelse over enhver Kirkes Eiendomme skulde affattes, og bekræftes ved en höitidelig Overeenskomst mellem Biskoppen og Kirkernes Værge, der da ophörte at være dens Patron men overgav Kirkens hele Forvaltning til Biskoppens Raadighed. Dette

[1]) Efter at denne Erkebiskops Magt i Norge var bleven svækket, ophörte ogsaa Biskop Thorlaks ivrige Bestræbelser for at sætte hans ovenmeldte Befalings Efterlevelse igjennem, og dette var först forbeholdt Biskop Arne Thorlaksson, hvem det dog kostede henved 27 Aars uafbrudte Strid og Möie (1270-1297).

fik Biskop Thorlak udrettet i Östfjordene, og vi vide at han ogsaa satte det igjennem i Borgarfjorden paa Sönderlandet. Der ligger Reykholt, som fra Landnamstiden af synes at have været i en eneste Families Besiddelse, Mand efter Mand; blandt disse Eiere vare Præsterne Sölve Magnusson og hans Sön Paul Sölvason, som længe (i det mindste fra 1148 af) boede der indtil sin Död 1185. Aaret i Forveien var hans Sön Præsten Magnus Paulsson flyttet dertil fra Helgafell. Ved denne Tid, eller kort derefter, vide vi at Thorlak den Hellige (af hans endnu ikke i Trykken udgivne Saga) var en god Ven af Præsten Magnus Paulsson, hos hvem han pleiede at gjæste paa Reykholt, hvilket og var Tilfældet en Dag, förend Biskoppen af den rige Præst Högne paa Bæ overfaldtes paa Reisen og förtes til hans Gaard, for at Præsten kunde tvinge Biskoppen til at indvie en der nyopbygget Kirke, hvilket han för havde afslaaet, hvis Eieren ikke vilde afstaae til ham sit Patronat over den og dens Eiendomme. Biskoppen maatte da mod sin Villie opholde sig Natten over i den opsætsige Præsts Bolig, men næste Morgen, efter at sidstnævnte forgjeves havde anvendt Trudsler mod Biskoppen, betænkte Præsten sig, og tilstod ham fri Bortreise, men snart efter aabnedes Underhandlinger mellem begge, med vise og veltænkende Mænds Mægling, saa at Biskoppen paa ny og aldeles frivillig kom til Bæ, hvor da en *máldagi*, efter hans Overeenskomst med Præsten, blev forfattet over Kirkens Eiendele, som underkastedes Biskoppens Forvaltning, og Kirken indviedes i Kraft deraf (*með þeim máldaga sem þeir höfðu áðr orðit á sáttir*). En saadan *Máldagi* for Reykholts Kirke, enten den saa er skreven i Præsten Paul Sölvasons eller i hans Sön Præsten Magnus Paulssons Embedstid, affattet efter Biskop Thorlak Thorhallesons Foranstaltning, antage vi at det her omhandlede originale Actstykke har skullet udgjöre. Det kunde i saa Fald neppe være ældre end 1179 og ikke yngre end 1193, samt saaledes i alt Fald fra det 12te Aarhundrede. At en betydelig Deel deraf er skreven

efter en ældre, successiv affattet, Original (muelig med bogstavelig Nöiagtighed), maa vel antages for vist, da Kirke-Maldagenes skriftlige Affatning allerede var paabuden 1123 ved den ældste Kristenret (i dens 10de Capitel).

Den 2den Afdeling, S. 389-90, begynder med et stort Bogstav, som et tydeligt Adskillelsestegn fra den „med en ganske anden Haand og andet Blæk skrevne" 1ste Afdeling. Den mene vi er affattet ved Overleveringen af Reykholts Kirke og dens Eiendomme til Snorre Sturluson, da han i Aaret 1208 (eller 1209) flyttede dertil fra Borg. Sturlúnga Saga bevidner (3die Bogs 20de Capitél) at Snorre, der havde megen Lyst til at boe paa Reykholt, benyttede sig til dette Önskes Opfyldelse af forskjellige Midler. Præsten Magnus Paulsson var da i trange Formuesomstændigheder, og var altsaa ikke meget uvillig til at afstaae sin Beboelsesret paa fordeelagtige Vilkaar; den kloge Snorre overtalte dog sin Slægtning Thord Bödvarsson og flere til at paastaae, at kun de, som nærmest arveberettigede, havde lovgyldig Raadighed over Reykholts Kirke og dens Eiendomme, fordi Magnus's Fader, Præsten Paul, ikke var ægtefödt. Derpaa formaaede Snorre dem til at overdrage ham denne Rettighed i alle Dele, mod at overtage Kirkegodsets Forvaltning og de deraf fölgende Pligter. Endelig formaaede han Magnus til at overdrage sig det Hele, hvorimod Snorre forpligtede sig til at underholde Præsten og hans Hustru Hallfrid saalænge de levede, samt tillige til at sörge for deres Sönners Opdragelse. Det er denne Overdragelse af Reykholts Kirke og dens Eiendomme, som vi mene at det heromhandlede Actstykke öiensynlig indeholder. Blandt de Vurderingsmænd, der overleverede Kirkens Lösöre og Inventarium til Snorre, som Modtager, nævnes en Thord (rimeligviis den ovennævnte Thord Bödvarsson) en (formodentlig nu ubekjendt) Gissur, Præsten Högne (uden Tvivl den ovenfor nævnte Nabopræst til Bæ) og Ketil Hermundsson. Denne sidstnævnte er (ogsaa efter Egilssons Me-

ning)[1] sikkerlig den samme Mand (fra det ikke langt fra Reykholt liggende Gilsbakke, en Sön af Magnus Paulssons Faders Ven) som i 1217 blev Abbed til Helgafell, og som der afgik ved Döden 1220. Slutningen af Actstykket falder her saa naturlig, naar vi sammenligne den med dèt foregaaende og det fölgende, at vi ikke kunne andet end antage Egilssons ovenmeldte Skjön om dets Selvstændighed (som skrevet med en særegen Haand) for fuldkommen rigtigt.

Den 3die Afdeling S. 390-91 er ogsaa, efter Egilssons höist sandsynlige Skjön, skreven af en fra de andre forskjellig Haand. Den indeholder en Fortegnelse over Kirkens Klokker, nytilkomne Messeklæder, Crucifixer og Böger. Her nævnes Snorre og Hallveig som et Par, der har givet tvende „Sangmöer" eller Klokker til Kirken.

Dette Tillæg har bevæget Finn Jonsson til at antage, at Membranens hele Text er affattet 1224 ved Ingibjörg Snorradatters Bryllup (da dog Magnus og Hallfrid, efter de gamle Annalers eenstemmige Beretning, vare döde i det næstforegaaende Aar) i Biskop Magnus Gissurssons Nærværelse, og vi kunne ikke andet end henföre dette Afsnit til bemeldte Tidspunkt. Vist er det overhoved, at Hallveig da (i det samme Aar) var flyttet til Reykholt, og havde deelt sin store Rigdom med Snorre, hvis Hustru hun kort derefter blev.

Det 4de Afsnit handler om Reykholts Kirkes-Forstrandsrettigheder, men det 5te om de Helgene, til hvilken den er bleven indviet. De kunne vel være tilföiede efter Biskop Magnus Gissurssons Foranstaltning eller Underretning ved den ovenmeldte Leilighed. De 3 forskjellige Hænder kunde da let forklares ved de overordentlig mange

---

[1]) See den 3die Stamtavle til *Scripta historica Islandorum Vol.* 10 (1841). Dog var det ikke (som ovenanfört) denne Abbed *Ketil* der döde i Aaret 1230 (eller, som de fleste Annaler ville, 1229), men en anden af samme Navn, som forestod Thveraa Kloster paa Islands Nordland.

skrivekyndige Gjester, som vare tilstede i det prægtige Bryllup.

Det 6te Afsnit er en særskilt og rimeligviis sildigere Optegnelse over 29 Kalveskind, givne (til Kirken, for at beredes til Pergament) af forskjellige, hvoriblandt Snorre selv og hans Datter Ingebjörg. Som de övrige Givere nævnes Præsten Thoraren Brandsson[1] og Degnen Vermund[2]. Det maa fölgelig være skrevet för Snorres Död, som indtraf 1241.

Foruden nöiagtige Registre over de i Bindet forekommende Person- og Stednavne, vedföie vi (som Pröver) 4 Facsimiler af de til Udgaven benyttede Membraner, nemlig:

I. Den ene Side af et Pergament Blad, hörende til den ovenf. S. XXIV ommeldte Membranfragment af Hauksbogens Recension. Disse Brudstykker have hört til den samme Codex, som kaldes *Hauksbók* af Björn paa Skarðsá, og hvoraf adskillige Stykker af andet Indhold ere tilbage i Membranen Nr. 544 i 4to i den Arnæ-Magnæanske Samling. Af den ere betydelige Facsimiler udgivne i Rafns Antiqvitates Americanæ (1837) 3die og 4de Blad. Den herommeldte Side naaer i nærværende Facsimile fra Textens S. 244 L. 23 til S. 246 L. 17.

II. meddeler en Pröve af det nyopdagede Brudstykke af den gamle Melabók, der forhen har hört til en nu ellers tabt Skindbog; see ovenf. S. XXVII. Den naaer fra Textens S. 343 L. 5. til S. 344 L. 6.

III. indeholder den störste Deel af den her ovenfor S. XXXV omhandlede Præstefortegnelse af 1143 efter den originale Membran, fra Textens S. 384 L. 3 til 23 — og

IIII. det övrige af samme Fortegnelse fra L. 24 til 27, og det hele ovenf. (S. XXXVI) omhandlede Brudstykke om Islændernes ældgamle, ved Hedenoldslove (henved 960)

---

[1]) Denne Thoraren Brandsson antager Egilsson (l. c.) meget sandsynlig for en Sön af Brand Thorarensson, og for en Fætter til den ovennævnte Abbed Ketil Hermundsson.

[2]) En Vermund Halldorsson döde som Abbed til Thingöre 1279.

paa det nöieste bestemte Aarsudregning, saaledes som den (efter aarlig udgivne Almanakker) med Hensyn til visse ældgamle Lovbestemmelser og Landbovedtægter, samt almindelig Angivelse i daglig Tale af Datum efter Aarstiderne, endnu er gjeldende i Island[1].

Vi have endvidere tilföiet 4 Stamtavler til nogenlunde Oplysning af det Forvandtskab, hvori Landnamsbogens successive Forfattere stode til hinanden, og om den Forkjærlighed hvormed enhver af dem, forsaavidt man nöie kjender hans Herkomst, har sögt at nævne eller omtale Mænd og Kvinder, fra hvilke han selv eller hans Hustru nedstammede, og den deraf fölgende Lyst til at indskyde Brudstykker af sin eller sines Stamtavler paa dertil passende Steder. De ere overhoved disse.

1) Stamtavle for Landnamsbogens Forfattere, forsaavidt deres Herkomst med Sikkerhed vides. Derved maae vi bemærke, at endskjöndt den förste og vigtigste af dem, Are Thorgilsson (*hinn-fróði*), kun forekommer her een Gang(paa Mödrenesiden), veed man med Sikkerhed at han paa Fædrenesiden nedstammede fra mange flere af Islands Landnamsmænd og mest bekjendte Helte. Sin egen Herkomst fra Oleif feilan, der nedstammede fra Sverrigs, Norges, Danmarks, Skotlands og Irlands Konger, har Are selv nöiagtig udviklet ved Slutningen af hans Schedæ (see Textens S. 19-20, 382-383). Ellers tillade vi os at henvise herom

[1]) Den grundes paa det ældgamle asiatisk- ægyptisk- græske System, hvorved Aaret inddeles i 12 Maaneder, hver paa 30 Dage, med Tillæg af Epacterne. Som bekjendt indförtes en lignende Kalender i Frankrig i Revolutionstiden, men forandredes atter i Keisertiden til den sædvanlige Gregorianske. Den islandske er saaledes, ved sin Ælde og Beskaffenhed, et magelöst Særsyn i Europa, og et höist mærkværdigt Beviis for Skandinavernes asiatiske Oprindelse. See ellers herom Finn Magnusens Indledning til Specimen Calendarii gentilis veterum Gothorum, Danorum et Scandinavorum ex Asia oriundi, bag ved hans Lexicon veterum Borealium Mythologiæ (Hafn. 1828, 4) S. 731-735 (og den store Udgave af *Edda Sæmundi sive antiquior* T. III, S. 1003-1007).

til Grönlands historiske Mindesmærker II, 576-579; III, 1-2. Præsten og Laugmanden Styrmers Slægt findes ikke anförte paa denne Tavle, da hans Herkomst endnu ikke kan antages for fuldkommen sikker, endskjöndt Egilssons Gisning om hans Nedstammelse fra Gilsbakkeslægten (hvorover han har udgivet en udförlig Stamtavle) er höist sandsynlig (see ovenf. S. XXXIV, Anm.); i dette Tilfælde maatte Styrmer ikke alene have været i Slægtskab med Sturlungerne (og Snorre Sturluson da i Særdeleshed), men dennes inderlige Forbindelse med Gudrun, Styrmers Broderdatter, kan og da have indvirket paa sidstnævntes Hengivenhed for Snorre og hans eget Ophold i Reykholt.

2) Sturlunga Slægtens Stamtavle; de mange hertil hörende Noticer i Landnamsbogen, som ere yngre end fra Are Frodes Tid, ere sikkerlig tilföiede enten af Styrmer, Snorre Sturlusons ivrige Tilhænger, eller af Sturla Thordsson, selv en af denne Families Ypperste.

3-4) Udviklingen (med Tillæg) af de mest i den saakaldte *Melabók* indskudte Slægtregistre for Snorre Magnusson paa Melum i Borgarfjorden og hans Datter Hallbera, gift med Markus Thordsson af Sturlunga-Slægten; samt for Helga Ketilsdatter, gift med straxnævnte Markus's Sön Snorre, som ogsaa boede paa Melum.

Rummet tillod ikke en fuldstændig Udförelse af alle de Sidelinier i de paagjeldende Slægtregistre, som deels Landnamsbogen selv, deels andre Sagaer opregne, men de manglende kunne med Lethed udfyldes efter de af Landnamsbogen over hver Spalte anförte Steder.

Endelig vedföies et Kort over hele Island (grundet paa de bedste Opmaalinger som nu kunne haves), med dets Bygdelag og Inddeling i större Jurisdictioner (de saakaldte Thing), omtrentlig fra 934 til 1000. De paafölgende Forandringer i denne Inddeling vare dog, lige indtil Fristatens Undergang, og selv en lang Tid derefter, saa ubetydelige, at dette Kort vel kan benyttes ved den hele Sagakreds, som er bestemt til at omfattes af nærværende Ud-

gave. Endog for den nyere og selv nyeste Tid er det ikke ubrugbart, da de nu mærkværdigste Steder allerede vare det i Fortiden, og overhoved det store Fleertal af de her anbragte Navne endnu befindes at tilhöre bekjendte Bjerge, Dale, Fjeldveie, Forbjerge, Bugter, Fjorde, Elve, Söer, Bygder og Gaarde. Overhoved ere de ældste Stedsnavne i Island, ligesom Sproget selv, rimeligviis der blevne bedre bevarede lige til det nærværende Tidspunkt, end i noget andet Land i Verden, hvorfor saavel nærværende Kort som Bindets Stedregister ville fremstille de udförligste og tydeligste Beviser, der ei heller ville savnes i de fölgende Bind af dette Værk, hvis sidste historiske Kildeskrifter först sluttes med de Begivenheder, der indtraf i den förste Trediedeel af det 14de Aarhundrede.

Arbeidet ved denne Udgave er blevet saaledes fordeelt: at Haandskrifternes Afskrivning og Collationering, samt Textens og Anmærkningernes Redaction er udfört af vor Medarbeider, Arnæ-Magnæansk Stipendiar Jon Sigurdsson, der ogsaa har tilveiebragt de ved denne Udgave benyttede forhen ubekjendte Oldskrifter. De ifölge fælles Overlæg tilföiede Bilage ere ligeledes af ham redigerede og tildeels tilveiebragte, ligesom han ogsaa har udarbeidet Registrene og de tilföiede genealogiske Tabeller. Af Oldskrift-Afdelingens Medlemmer har C. C. Rafn collationeret de i dette Bind udgivne Oldskrifters Text med de til Grund for samme lagte, i de herværende Samlinger bevarede Codices, og Finn Magnusen udarbeidet Fortalen.

Kjöbenhavn, i April 1843.

ÍSLENDÍNGABÓK

ARA PRESTS ENS FRÓÞA ÞORGILSSONAR.

ÍSLENDÍNGABÓC[1].

Íslendíngabóc görþa ec fyrst byscopom orom, Þorláki oc Catli, oc sýndac bæþi þeim oc Sæmundi presti. En meþ því at þeim lícaþi svá at hafa eþa þar viþr auca, þá scrifaþa ec þessa of et sama far, fyr utan ættartölo oc conúnga æfi, oc jócc[2] því es mer varþ síþan cunnara, oc nú es gerr sagt á þessi en á þeirri. En hvatki es missagt es í frœþom þessom, þá es scylt at hafa þat heldr, es sannara reynisc.

Hálfdan hvítbeinn Upplendíngaconúngr, sonr Ólafs tretelgio Svíaconúngs, vas faþir Aisteins frets, föþor Hálfdanar ens milda oc ens matarilla, föþor Goþröþar veiþiconúngs, föþor Hálfdanar ens svarta, föþor Haralds ens hárfagra, es fyrstr varþ þess kyns einn conúngr at öllom Norvegi.

In hoc codice continentur capitula.

1) *Istedenfor denne Overskrift, som er dannet efter Skriftets Begyndelsesord, have A, B, C, S:* Schedæ Ara prests fróða, *der er en, formodentlig af selve Afskriveren tilföiet, nyere Benævnelse.*
2) *d. e.* jóc ec, *saaledes rettet i C;* jocc, *A, B, S.*

byscopom útlendom viij. Frá Ísleifi byscopi ix. Frá Gizori byscopi x[1].

Incipit libellus Islandorum.

1. Ísland bygþisc fyrst or Norvegi á dögom Haralds ens hárfagra, Hálfdanarsonar ens svarta, í þann tíþ, at ætlon oc tölo þeirra Teits, fóstra míns, þess manns es ec cunna spacastan, sonar Ísleifs byscops, oc Þorkels, föþorbróþor míns, Gellissonar, es lángt munþi fram, oc Þoríþar Snorradóttor goþa, es bæþi vas margspöc oc óljúgfróþ, es Ívarr Ragnarsson loþbrócar lèt drepa Eadmund enn helga Englaconúng. En þat vas dccclxx vetrom[2] eptir burþ Crists, at því es ritiþ es í sögo hans. Íngólfr hèt maþr norœnn, es sannliga es sagt at fœri fyrst þaþan til Íslands, þá es Haraldr enn hárfagre vas xvj vetra gamall, en í annat sinn fám vetrom síþarr; hann bygþi suþr í Raikjarvíc; þar es Íngólfshöfþe callaþr fyr austan Minþacsairi, sem hann com fyrst á land, en þar Íngólfsfell fyr vestan Ölfossá, es hann lagþi sína eigo á síþan. Í þann tíþ vas Ísland viþi vaxit á miþli fjalls oc fjöro. Þá voro her menn cristnir, þeir es Norþmenn calla Papa, en þeir fóro síþan á braut, af því at þeir vildo eigi vesa her viþ heiþna menn, oc lèto eptir bœcr írscar oc bjöllor oc bagla; af því mátti scilja at þeir voro menn írscir. En þá varþ för manna mikil mjöc út híngat or Norvegi, til þess unz conúngrinn Haraldr bannaþi, af því at honom þótti landauþn nema. Þá sættusc þeir á þat, at hverr

1) *Dette Tal er taget af C, hvor det rimeligviis er sat efter Conjectur; i A, B findes det ikke.* 2) *tilföier C (ved Rettelse); udelade A, B, S.*

maþr scylþi gjalda conúngi v aura, sá es eigi væri frá því sciliþr, oc þaþan fœri híngat. En svâ es sagt, at Haraldr væri lxx vetra conúngr, oc yrþi áttrœþr. Þau hafa upphöf verit at gjaldi því es nú es callat landaurar, en þar galzc stundom meira, en stundom minna, unz Ólafr enn digre görþi scírt, at hverr maþr scylþi gjalda conúngi hálfa mörc, sá es fœri á miþli Norvegs oc Íslands, nema conor, eþa þeir menn es hann næmi frá. Svâ sagþi Þorkell oss, Gellisson.

2. Hrollaugr, sonr Rögvalds jarls á Mœri, bygþi austr á Síþo; þaþan ero Síþomenn comnir. Ketilbjörn Ketilsson, maþr norœnn, bygþi suþr at Mosfelli eno öfra; þaþan ero Mosfellíngar comnir. Öþr, dóttir Ketils flatnefs, hersis norœns, bygþi vestr í Breiþafirþi; þaþan ero Breiþfirþíngar comnir. Helge enn magre, norœnn, sonr Eyvindar austmanns, bygþi norþr í Eyjafirþi; þaþan ero Eyfirþíngar comnir. En þá es Ísland vas víþa bygt orþit, þá hafþi maþr austrœnn fyrst lög út hingat or Norvegi, sá es Úlfljótr hèt; svâ sagþi Teitr oss; oc voro þá Úlfljóts lög cölloþ; hann vas faþir Gunnars, er Djúpdœlir ero comnir frá í Eyjafirþi; en þau voro flest sett at því sem þá voro Golaþíngslög, eþa ráþ Þorleifs ens spaca Hörþacárasonar voro til, hvar viþ scylþi auca, eþa af nema, eþa annann veg setja. Úlfljótr vas austr í Lóni; en svâ es sagt, at Grímr geitscor væri fóstbróþir hans, sá es cannaþi Ísland allt at ráþi hans, áþr alþíngi væri átt; en honom fècc hverr maþr peníng til á landi her, en hann gaf fe þat síþan til hofa.

3. Alþíngi vas sett at ráþi Úlfljóts oc allra landsmanna, þar es nú es; en áþr vas þíng á Kjalarnesi, þat es Þorsteinn Íngólfsson landnámamanns, faþir Þorkels mána lögsögomanns, hafþi þar, oc höfþíngjar þeir es at því hurfo. En maþr hafþi secr orþit of þræls morþ eþa leysíngs, sá es land átti í Bláscógom; hann es nefndr Þórir croppinscegge, en dóttorsonr hans es callaþr Þorvaldr croppinscegge, sá es fór síþan í Austfjörþo oc brendi þar inni Gunnar bróþor sinn; svâ sagþi Hallr Órœkjoson; en sá hèt Colr es myrþr vas; viþ hann[1] es kend geá sú, es þar es cölloþ síþan Colsgeá, sem hræin fundusc; land þat varþ síþan[2] allsherjarfe, en þat lögþo landsmenn til alþíngis naizlo; af því es þar almenníng at viþa til alþíngis í scógom, oc á heiþom hage til hrossa hafnar. Þat sagþi Úlfheþinn oss. Svâ hafa oc spakir menn sagt, at á lx vetra yrþi Ísland albygt, svâ at eigi væri meirr síþan. Því nær tóc Hramn lögsögo Hængssonr landnámamanns, næstr[3] Úlfljóti, oc hafþi xx sumor; hann vas or Rángárhverfi; þat vas lx vetrom eptir dráp Eadmundar conúngs, vetri eþa tveim áþr Haraldr enn hárfagre yrþi dauþr, at tölo spacra manna. Þórarinn Ragabróþir, sonr Óleifs hjalta, tóc lögsögo næstr Hramni, oc hafþi önnor xx, hann vas borgfirþscr[4].

4. Þat vas oc þá, es[5] enir spöcosto menn á landi her höfþo taliþ í tveim misserom fjóra daga ens fjórþa hunþraþs, þat verþa vicor ij ens setta

1) þat, *B.* 2) *efter de Övr., u. A.* 3) næst, *B* 4) *saal. rettet i C*; Borgfirþer, *A, B.* 5) *u. B.*

tegar, en mánoþr xij þrítögnáttar oc dagar iiij umbfram, þá mercþo þeir at sólargángi, at sumarit munaþi aptr til vârsins; en þat cunni engi seǵja þeim at degi einom vas fleira en heilom vicom gegnþr í tveim misserom, oc þat olli. En maþr hèt Þorsteinn surtr, hann vas breiþfirþscr, sonr Hallsteins Þórólfssonar mostrarsceggja landnámamanns oc Óscar Þorsteinsdóttor ens rauþa; hann draimþi þat, at hann hugþisc vesa at lögbergi, þá es þar vas fjölment, oc vaca, en hann hugþi alla menn aþra sofa; en síþan hugþisc hann sofna, en hann hugþi þá alla menn[1] aþra vacna. Þann draum rèþ Ósyfr Helgason, móþorfaþir Gellis Þorkelssonar, svâ, at allir menn mynþi þegja[2], meþan hann mælti at lögbergi, en síþan, es hann þagnaþi, at þá mynþi allir þat róma, es hann hefþi mælt; en þeir voro báþir spakir menn mjöc. En síþan, es menn qvomo til þíngs, þá leitaþi hann þess ráþs at lögbergi, at et sjaunda hvert sumar scylþi auca vico, oc freista hve þá hlýddi. En svâ sem Ósyfr rèþ drauminn, þá vöcnoþo allir menn viþ þat vel, oc vas þat þá þegar í lög leidt at ráþi Þorkels mána oc annarra spacra manna. At retto tali ero[3] í hverjo ári v dagar ens fjórþa hunþraþs, ef eigi es hlaupár, en þá einom fleira; en at oro tali verþa iiij; en þá es aicsc[4] at oro tali et sjaunda hvert at vico, en öngo

1) m̄, *B, C, S; u. A.* 2) *efter Skindbogen Nr.* 1812 *4to i den gamle kongel. Samling. Haandskrifterne have det meningslöse:* þegn varþ, *hvilket Arne Magnusen har troet at burde rettes til:* þagna viþ. *Nærmere synes det at kunde rettes til* þegja viþ. 3) *u. A, B, S.* 4) *d. e.* eyksc.

at hino, þá verþa vij ár saman jamnlöng at hvârotveggja; en ef hlaupár verþa ij á miþli þeirra es auca scal, þá þarf auca et setta.

5. Þíngadeild mikil varþ á miþli þeirra Þórþar gellis, sonar Óleifs feilans, or Breiþafirþi, oc Odds þess es callaþr vas Túngu-Oddr; hann vas borgfirþscr. Þorvaldr, sonr hans, vas at brenno Þorkels Blunketilssonar meþ Hœsna[1]-Þóri í Örnólfsdali; en Þórþr gellir varþ höfþíngi at söcinni, af því at Hersteinn Þorkelsson, Blunketilssonar, átti Þórunni[2], systordóttor hans; hon vas Helgo dóttir oc Gunnars, systir Jófríþar, es Þorsteinn átti Egilsson. En þeir voro sóttir á þíngi því es vas í Borgarfirþi, í þeim staþ es síþan es callat Þíngnes. Þat voro þá lög, at vígsacar scylþi sœkja á því þíngi es næst vas vettvángi[3]; en þeir börþosc þar, oc mátti þíngit eigi heyjasc at lögom; þar fèll Þórólfr refr, bróþir Álfs í Dölom, or liþi Þórþar gellis. En síþan fóro sacarnar til alþíngis, oc börþosc þeir þar þá enn; þá fèllo menn or liþi Odds; enda varþ secr hann Hœsna-Þórir, oc drepinn síþan, oc fleiri þeir at brennunni voro. Þá talþi Þórþr gellir tölo umb at lögbergi, hve illa mönnom gegnþi at fara í ócunn þíng at sœkja of víg eþa harma sína, oc talþi hvat honom varþ fyrir, áþr hann mætti[4] því máli til laga coma, oc qvaþ ýmissa vandræþi munþo verþa, ef eigi rèþisc bœtr á. Þá vas landino scipt í fjórþ-

1) Hænsa, *C.* 2) *saal. ogsaa Landn. II*, 19. Þorìdi, *Hænsa-Þóris-Saga* c. 10. 3) *Rettelse i C*; vett (*eller* veit) vagi, *A*; veit vagi, *B*, *S*. *Med Hensyn til dette og det fölgende jevnf. Hænsa-Þóris-Saga* c. 14. 4) mátti, *B*.

únga, svâ at iij urþo þíng í hverjom fjórþúngi, oc scylþo þíngonautar eiga hvar sacsócnir saman, nema í Norþlendínga fjórþúngi voro iiij, af því at þeir urþo eigi á annat sáttir; þeir es fyr norþan voro Eyjafjörþ vilþo eigi þángat sœkja þíngit, oc eigi í Scagafjörþ þeir es þar voro fyr vestan; en þó scylþi jöfn dómnefna oc lögrettoscipon or þeirra fjórþúngi sem or einomhverjom öþrom; en síþan voro sett fjórþúngarþíng; svâ sagþi oss Úlfheþinn Gunnarsson lögsögomaþr. Þorkell máne Þorsteinsson, Íngólfssonar, tóc lögsögo eptir Þórarinn Ragabróþor, oc hafþi xv sumor. Þá hafþi Þorgeirr at Ljósavatni Þorkelsson xvij sumor.

6. Land þat, es callat es Grœnland, fannsc oc bygþisc af Íslandi. Eiríer enn rauþe hèt maþr breiþfirþscr, es fór út heþan þángat, oc nam þar land es síþan es callaþr Eiríesfjörþr; hann gaf nafn landino oc callaþi Grœnland, oc qvaþ menn þat mynþo fýsa þángat farar, at landit ætti[1] nafn gott. Þeir fundo þar manna vistir, bæþi austr oc vestr á landi, oc keiplabrot oc steinsmíþi, þat es af því má scilja, at þar hafþi þesskonar þjóþ farit, es Vínland hefir bygt, oc Grœnlendíngar calla Scrælínga. En þat vas, es hann tóc byggva landit, xiiij vetrom eþa xv fyrr en cristni qvæmi her á Ísland, at því es sá talþi fyr Þorkeli Gellissyni á Grœnlandi, es sjálfr fylgþi Eiríki enom rauþa út.

7. Ólafr rex Tryggvason, Ólafssonar, Haralds sonar ens hárfagra, com cristni í Noreg oc á Ísland. Hann sendi híngat til lands prest þann er hèt Þáng-

1) *saal. A, C*; lndt þætti (landit þætti), *B.*

branþr, oc her kenþi mönnom cristni, oc scírþi þá alla es viþ trú tóco. En Hallr á Síþo Þorsteinsson lèt scírasc snúnhendis, oc Hjalte Sceggjasonr or Þjórsárdali, oc Gizor enn hvíte Teitsson Ketilbjarnarsonar frá Mosfelli, oc margir höfþíngjar aþrir; en þeir voro þó fleiri es í gegn mælto oc neitto. En þá es hann hafþi her verit einn vetr eþa ij, þá fór hann á braut, oc hafþi vegit her ij menn eþa iij, þá er hann höfþo nídt. En hann sagþi conúnginom Ólafi, es hann com austr, allt þat es her hafþi yfir hann gingit, oc lèt örvænt, at her mundi cristni enn tacasc. En hann varþ viþ þat reiþr mjöc, oc ætlaþi at láta meiþa eþa drepa ossa landa fyrir, þá es þar voro austr. En þat sumar et sama qvomo utan heþan þeir Gizor oc Hjalte, oc þágo þá undan viþ conúnginn, oc hèto honom umbsýslo sinni til á nýja leic, at her yrþi enn viþ cristninni tekiþ, oc lèto ser eigi annars vân en þat[1] munþi hlýþa. En et næsta sumar eptir fóro þeir austan, oc prestr sá es Þormóþr hèt, oc qvomo þá í Vestmannaeyjar, es x vicor voro af sumri, oc hafþi allt farizc vel at; svâ qvaþ Teitr þann[2] segja, es sjálfr vas þar. Þá vas þat mælt et næsta sumar áþr í lögom, at menn scylþi svâ coma til alþíngis es x vicor væri af sumri, en þángat til qvomo menn[3] vico fyrr. En þeir fóro þegar inn til meginlands oc síþan til alþíngis, oc gáto at Hjalta, at hann vas eptir í Laugardali meþ xiita mann, af því at hann hafþi áþr secr orþit fjörbaugsmaþr et næsta sumar á alþíngi

1) *saal. C;* þar, *A, B.* 2) þ', *A, B*; þat, *S.* 3) *till. C;* u. *A, B, S.*

of goþgá; en þat vas til þess haft, at hann qvaþ at lögbergi qviþlíng þenna:

Vil ec eigi goþ göja[1]
grai þykir mer Fraija[2].

En þeir Gizor fóro unz þeir qvomo í staþ þann í hjá Ölfossvatni, es callaþr es Vellancatla, oc görþo orþ þaþan til þíngs, at á mót þeim scylþi coma allir fulltíngsmenn þeirra, af því at þeir höfþo spurt, at andscotar þeirra vilþi verja þeim vígi þíngvöllinn. En fyrr enn þeir fœri þaþan, þá com þar ríþande Hjalte, oc þeir es eptir voro meþ honom. En síþan riþo þeir á þíngit, oc qvomo áþr á mót þeim frænþr þeirra oc vinir, sem þeir höfþo æst. En enir heiþno menn hurfo saman meþ alvæpni, oc hafþi svâ nær at þeir munþi berjasc, [at eigi[3] of sá á miþli[4]. En annann dag eptir gengo þeir Gizor oc Hjalte til lögbergs, oc báro þar upp erinþi sín; en svâ es sagt, at þat bæri frá, hve vel þeir mælto. En þat görþisc af því, at þar nefnþi annarr maþr at öþrom vâtta, oc sögþosc hvârir or lögom viþ aþra, enir cristno menn oc enir heiþno, oc gingo síþan frá lögbergi. Þá báþo enir cristno menn Hall á Síþo, at hann scylþi lög þeirra upp segja, þau es cristninni scylþi fylgja; en hann leystisc því unþan viþ þá, at hann caypti at Þorgeiri lögsögomanni at hann scylþi upp segja, en hann vas enn þá heiþinn. En síþan es menn qvomo í búþir, þá lagþisc hann niþr Þorgeirr, oc breiddi felþ sinn á sic, oc

1) geyja, *B.* 2) Fraija, *A, B.* 3) *indsat i C efter Arne Magnusens Conjectur, grundet paa Egils Saga; i A og B er Lacun for eet Ord.* 4) *Fra [u. S (som ulæseligt).*

hvílþi þann dag allan oc nóttina eptir, oc qvaþ ecki orþ. En of morgoninn eptir settisc hann upp, oc görþi orþ at menn scylþi gánga til lögbergis. En þá hóf hann tölo sína upp, es menn qvomo þar, oc sagþi, at honom þótti þá comit hag manna í ónýtt efni, ef menn scylþi eigi hafa allir lög ein á landi her, oc talþi fyrir mönnom á marga vega, at þat scylþi eigi láta verþa, oc sagþi at þat munþi at því ósætti verþa, es vísa vân vas at þær barsmíþir görþisc á miþli manna es landit eyddisc af. Hann sagþi frá því, at conúngar or Norvegi oc or Danmörco höfþo haft ófriþ oc orrostor á miþli sín lánga tíþ, til þess unz landsmenn görþo friþ á miþli þeirra, þótt þeir vilþi eigi; en þat ráþ görþisc svâ, at af stundo senþosc þeir gersemar á miþli, enda hèlt friþr sá meþan þeir lifþo; en nú þyckir mer þat ráþ, qvaþ hann, at ver látim oc eigi þá ráþa, es mest vilja í gegn gángasc, oc miþlom svâ mál á miþli þeirra, at hvârirtveggjo hafi nacqvat síns máls, oc höfom allir ein lög oc einn siþ; þat mon verþa satt, es ver slítom í sunþr lögin, at ver monom slíta oc friþinn. En hann lauc svâ máli síno, at hvârirtveggjo játto því, at allir scylþi ein lög hafa, þau sem hann rèþi upp at segja. Þá vas þat mælt í lögom, at allir menn scylþi cristnir vesa oc scírn taca, þeir es áþr voro óscírþir á landi her; en of barna útburþ scylþo stanþa en forno lög, oc of hrossakjöts át; scylþo menn blóta á laun, ef vilþo, en varþa fjörbaugsgarþr, ef vâttom of qvæmi viþ; en síþar fám vetrom vas sú heiþni af numin sem önnor. Þenna atburþ sagþi Teitr oss

at því es cristni com á Ísland. En Ólafr Tryggvason fèll et sama sumar at sögo Sæmundar prests; þá barþisc hann viþ Svein Haraldsson Danaconúng oc Ólaf enn sœnsca Eiríksson at Upsölom Svíaconúng[1], oc Eiríc, es síþan vas jarl at Norvegi, Háconarson; þat vas cxxx vetrom eptir dráp Eadmundar, en M eptir burþ Crists at alþýþo tali.

8. Þessi[2] ero nöfn byscopa þeirra es verit hafa á Íslandi útlendir, at sögo Teits: Friþrecr com í heiþni her; en þessir voro síþan: Bjarnharþr enn bócvísi v ár; Colr fá ár; Hroþólfr xix ár; Jóhann enn írsci fá ár; Bjarnharþr xix ár; Heinrecr ij ár. Enn qvomo her aþrir v, þeir es byscopar qvoþosc vesa: Örnólfr oc Goþiscólcr, oc iij ermscir: Petrus oc Abraham oc Stephanus.

Grímr at Mosfelli Svertíngsson tóc lögsögo eptir Þorgeir, oc hafþi ij sumor, en þá fècc hann lof til þess, at Scapte Þóroddsson hefþi, systorson hans, af því at hann vas hásmæltr sjálfr. Scapte hafþi lögsögo xxvij sumor; hann setti fimtardóms lög, oc þat, at[3] engi veganþi scylþi lýsa víg á hendr öþrom manni en ser; en áþr voro her slíc lög of þat sem í Norvegi. Á hans dögom urþo margir höfþíngjar oc rícismenn sekir eþa landflótta of víg eþa barsmíþir of ríkis söcom hans oc landstjórn; en hann andaþisc á eno sama ári oc Ólafr enn digre fèll, Haraldsson, Goþröþarsonar, Bjarnarsonar, Haraldssonar[4] ens hárfagra, xxx vetrom síþar en Ólafr fèlli Tryggvason. Þá tóc Steinn Þor-

1) *Rettelse efter Conjectur;* conúngs, *A, B, C, S.* 2) þessi (Thessi), *A, B.* 3) *u. B.* 4) sonar (*i Haandskr. kun* s.) *u. B. urigtig.*

gestesson lögsögo, oc hafþi iij sumor; þá hafþi Þorkell Tjörvason xx sumor; þá hafþi Gellir Bölvercsson ix sumor.

9. Ísleifr Gizorar son ens hvíta vas vígþr til byscops á dögom Haralds Norvegs conúngs Sigurþarsonar, Hálfdanarsonar, Sigurþar sonar hrísa, Haraldssonar ens hárfagra. En es þat sá höfþíngjar oc góþir menn, at Ísleifr vas myclo nýtri en aþrir kennimenn, þeir es á þvísa landi[1] næþi, þá selþo honom margir sono sína til læríngar oc lèto vígja til presta; þeir urþo síþan vígþir ij til byscopa: Colr[2], es vas í Víc austr, oc Jóan at Hólom. Ísleifr átti iij sono; þeir urþo allir höfþíngjar nýtir: Gizor byscop oc Teitr prestr, faþir Halls, oc Þorvaldr[3]. Teit fœddi Hallr í Haucadali, sá maþr es þat vas almælt, at mildastr væri oc ágæztr at góþo á landi her, ólærþra manna. Ec com oc til Halls vij vetra gamall, vetri eptir þat es Gellir Þorkelsson, föþorfaþir minn oc fóstre, andaþisc, oc vasc[4] þar xiiij vetr. Gunnarr enn spake hafþi tekiþ lögsögo, þá es Gellir lèt af, oc hafþi iij sumor; þá hafþi Colbeinn Flosason vj; þat sumar es hann tóc lögsögo fèll Haraldr rex á Englandi. Þá hafþi Gellir í annat sinn

---

1) ᵒv (voro) *overstreget som Skrivfeil i B, indskydes her af C, S.* 2) *A. Magn. Rettelse, overeensstemmende med Kristni-S. c.* 12, *Húngrvaka* c. 2, *og de fleste Haandskrifter til Landn. V*, 12; *jfr. Finni Joh. Hist. Eccl. Isl. I*, 263, *Langeb. Scr. Rer. Dan.* II, 512. Collr (Kollr), *A, B, S, samt B (det ældste Haandskrift) til Landn. l. c., hvorved maa bemærkes, at* l *i dette Haandskrift ofte fordobles uregelmæssig, f. Ex.*, skalla *f.* skála, Karlli *f.* Karli, Fjöllum *f.* Fjölum. 3) *Rettelse, overeensstemmende med Húngrvaka* c. 2, *og Sturlúnga Saga III*, c. 4; Þorvallz, *A, B.* 4) *d. e.* vas ec.

iij sumor; þá hafþi Gunnarr í annat sinn j sumar; þá hafþi Sighvatr Surtsson, systorson Colbeins, viij. Á þeim dögom com Sæmunþr Sigfússon sunnan af Fraclandi híngat til lands, oc lèt síþan vígjasc til prests. Ísleifr vas vígþr til byscops, þá es hann vas fimtögr; þá vas Leo septimus páve; en hann vas enn næsta vetr í Norvegi, oc fór síþan út híngat, en hann andaþisc í Scálaholti, þá es hann hafþi alls verit byscop iiij vetr oc xx; svâ sagþi Teitr oss; þat vas á drottinsdegi, vj nóttom eptir hátíþ þeirra Petrs oc Páls, lxxx vetra[1] eptir Ólafs fall Tryggvasonar; þar vas ec þá meþ Teiti, fóstra mínom, xij vetra gamall. En Hallr sagþi oss svâ, es bæþi vas minnigr oc ólýginn, oc munþi sjálfr þat es hann vas scírþr, at Þángbranþr scírþi hann þrevetran; en þat vas vetri fyrr en cristni væri her í lög tekin. En hann görþi bú þrítögr, oc bjó lxiiij vetr í Haucadali, oc hafþi xciiij vetr, þá es hann andaþisc; en þat vas of hátíþ Martens byscops, á enom x vetri eptir andlát Ísleifs[2] byscops.

10. Gizor byscop, sonr Ísleifs, vas vígþr til byscops at bœn landsmanna á dögom Ólafs conúngs Haraldssonar, ij vetrom eptir þat es Ísleifr andaþisc; þann vas hann annann her á landi, en annann á Gautlandi; en þá vas namn hans rœtt, at hann hèt Gisröþr; svâ sagþi hann oss. Marcús Sceggjason hafþi lögsögo næstr Sighvati, oc tóc þat sumar es Gizor byscop hafþi einn vetr verit her á landi, en fór meþ iiij sumor oc xx. At hans

1) *u. ved Afskriverfeil B.* 2) *efter C (Rettelse); u. A, B.*

sögo es scrifoþ æfi allra lögsögomanna á bóc þessi, þeirra es voro fyr vârt minni; en honom sagþi Þórarinn, bróþir hans, oc Scegge, faþir þeirra, oc fleiri spakir menn, til þeirra æfi es fyr hans minni voro, at því es Bjarne enn spake hafþi sagt, föþorfaþir þeirra, es munþi Þórarinn lögsögomann oc vj aþra síþan. Gizor byscop vas ástsælli af öllom landsmönnom en hverr maþr annarra, þeirra es ver vitom her á landi hafa verit; af ástsælþ hans, oc af tölom þeirra Sæmunþar, meþ umbráþi Marcús lögsögomanns, vas þat í lög leidt, at allir menn tölþo oc virþo allt fe sitt, oc sóro at rett virdt væri, hvârt sem vas í löndom eþa í lausaaurom, oc görþo tíund af síþan. Þat ero miclar jartecnir, hvat hlýþnir landsmenn voro þeim manni, es hann com því fram, at fe allt vas virdt meþ svardögom, þat es á Íslandi vas, oc landit sjálft, oc tíundir af görvar, oc lög álögþ, at svâ scal vesa, meþan Ísland es bygt. Gizor byscop lèt oc lög leggja á þat, at stóll byscops þess, es á Íslandi væri, scylþi í Scálaholti vesa, en áþr vas hvergi, oc lagþi hann þar til stólsins Scálaholts land oc margra kynja auþæfe önnor, bæþi í löndom oc í lausom aurom. En þá es honom þótti sá staþr hafa vel at auþæfom þróazc, þá gaf hann meirr en fjórþúng byscopsdóms síns til þess, at helþr væri ij byscopsstólar á landi her en einn, svâ sem Norþlenþíngar æsto hann til; en hann hafþi áþr látiþ telja búendr á landi her, oc voro þá í Austfirþínga fjórþúngi vij hundroþ heil, en í Rángæínga fjórþ-

úngi x, en í Breiþfirþínga[1] fjórþúngi ix, en í Ayfirþínga fjórþúngi xij; en ótalþir voro þeir es eigi átto þíngfararcaupi at gegna of allt Ísland. Úlfheþinn Gunnarsson ens spaca tóc lögsögo eptir Marcús, oc hafþi ix sumor; þá hafþi Bergþórr Hrafnsson vj; en þá hafþi Goþmundr Þorgeirsson xij sumor. Et fyrsta sumar es Bergþórr sagþi lög upp, vas nýmæli þat gört, at lög or scylþi scrifa á bóc at Hafliþa Mássonar of vetrinn eptir, at sögo oc umbráþi þeirra Bergþórs oc annarra spacra manna, þeirra es til þess voro tecnir. Scylþo þeir görva nýmæli þau öll í lögom, es þeim litisc þau betri en en forno lög; scylþi þau segja upp et næsta sumar eptir í lögretto, oc þau öll halda, es enn meiri hlutr manna mælti þá eigi gegn. En þat varþ at framfara, at þá vas scrifaþr Vígslóþi oc margt annat í lögom, oc sagt upp í lögretto af kennimönnom of sumarit eptir; en þat lícaþi öllom vel, oc mælti því mangi í gegn. Þat vas oc et fyrsta sumar, es Bergþórr sagþi lög upp, þá vas Gizor byscop óþíngfœrr af sótt, þá sendi hann orþ til alþíngis, vinom sínom oc höfþíngjom, at biþja scylþi Þorlác Runólfsson, Þorleiks[2]sonar, bróþor Halls í Haucadali, at hann scylþi láta vígjasc til byscops; en þat gerþo allir, svâ sem orþ hans qvomo til, oc fècsc þat af því, at Gizor hafþi sjálfr fyrr mjöc beþit, oc fór hann utan þat sumar, en com út et næsta eptir, oc vas þá vígþr til byscops. Gizur vas

1) *efter C (Rettelse)*; Breiþinga, *A*, *B*. 2) *saal. ogsaa Kristni-S.* c. 13; Þorlaks (*maaskee rigtigere*), *Landn. I*, 20; *V*, 11; *Húngrv.* c. 10.

vígþr til byscops, þá es hann vas fertögr; þá vas Gregoríus septimus pape; en síþan vas hann enn næsta vetr í Danmörco, oc com of sumarit eptir híngat til lands. En þá es hann hafþi verit xxiiij vetr byscop, svâ sem faþir hans, þá vas Jóan Ögmunþarson vígþr til byscops, fyrstr til stóls at Hólom; þá vas hann vetri miþr en hálfsextögr[1]. En xij vetrom síþar, þá es Gizor hafþi alls verit byscop xxxvj vetr, þá vas Þorlácr vígþr til byscops; hann lèt Gizor vígja til stóls í Scálaholti at ser lifanda; þá vas Þorlácr ij vetrom meir en xxx. En Gizor byscop andaþisc xxx nóttom síþar í Scálaholti, á enom þriþja degi í vico, v[2] kalend. junii. Á því ári eno sama obiit Paschalis secundus pape, fyrr en Gizor byscop, oc Baldvine Jórsalaconúngr, oc Arnaldus patriarcha í Híerúsalem oc Philippus Svíaconúngr; en síþar et sama sumar Alexíus Grickjaconúngr; þá hafþi hann xxxviij vetr setiþ at stóli í Miclagarþi; en ij vetrom síþar varþ alþamót; þá höfþo þeir Eysteinn oc Sigurþr verit xvij vetr conúngar í Norvegi eptir Magnús, föþor sinn, Ólafsson, Haraldssonar; þat vas cxx vetrom eptir fall Ólafs Tryggvasonar, en ccl eptir dráp Eadmundar Englaconúngs, en dxvi vetrom eptir andlát Gregoríus páva, þess es cristni com á England, at því es taliþ es; en hann andaþisc á öþro ári conúngdóms Fóco keisara, dciiij vetrom eptir burþ Crists at almanna tali; þat verþr allt saman mcxx ár. Her lýcsc sjá bóc.

1) *Rettelse i C af A. Magn.;* hálffertogr, *A, B.* 2) *till. af A. Magn. i C, overeensstemmende med Kristni-Saga c.* 13.

11. Þetta es cyn byscopa Íslendínga oc ættartala:

Ketilbjörn landnámsmaþr, sá es bygþi suþr at Mosfelli eno öfra, vas faþir Teits, föþor Gizorar ens hvíta, föþor Ísleifs, es fyrstr vas byscop í Scálaholti, föþor Gizorar byscops. Hrollaugr landnámsmaþr, sá es bygþi austr á Síþo á Breiþabólstaþ, vas faþir Özorar, föþor Þórdísar, móþor Halls á Síþo, föþor Egils, föþor Þorgerþar, móþor Jóans, es fyrstr vas byscop at Hólom. Öþr landnámscona, es bygþi vestr í Breiþafirþi í Hvammi, vas móþir Þorsteins ens rauþa, föþor Óleifs feilans, föþor Þórþar gellis, föþor Þórhilþar rjúpo, móþor Þórþar hesthöfþa, föþor Carlsefnis, föþor Snorra, föþor Hallfríþar[1], móþor Þorlács, es nú es byscop í Scálaholti, næstr Gizori. Helge enn magre, landnámamaþr, sá es bygþi norþr í Eyjafirþi í Cristnesi, vas faþir Helgo, móþor Einars, föþor Eyjólfs Valgerþarsonar, föþor Goþmunþar, föþor Eyjólfs, föþor Þorsteins, föþor Ketils, es nú es byscop at Hólom, næstr Jóanni.

12. Þessi ero nöfn lángfeþga Ynglínga oc Breiþfirþínga:

j[2] Ýngve Tyrkjaconúngr; ij Njörþr Svíaconúngr; iij Frayr; iiij Fjölnir, sá es dó at Friþ-Fróþa; v Svegþir; vj Vanlande; vij Visburr; viij Dómaldr; ix Dómarr; x Dyggve; xj Dagr; xij Alrecr; xiij Agne; xiiij Ýngve; xv Jörundr; xvj Aun enn gamle; xvij Egill vendilcráca[3]; xviij Óttarr; xix Aþisl at

1) *saal. C*; Hallfiþar (*efter* Hallfˀþar?) *A, B.* 2) *Tallet staaer i Margen i A (ikke i B). Begyndelsesbogstavet* (Y) *mangler i begge.* 3) *Det er mærkværdigt, at denne Angivelse af Tilnavnet for Egil,*

Uppsölom; xx Eysteinn; xxj Ýngvarr; xxij Braut-Önundr; xxiij Íngjaldr enn illráþi; xxiiij Ólafr tretelgja; xxv Hálfdan hvítbeinn Upplendíngaconúngr; xxvj Goþröþr; xxvij Ólafr; xxviij Helge; xxix Íngjaldr, dóttorsonr Sigurþar Ragnarssonar loþbrócar; xxx Óleifr enn hvíte; xxxj Þorsteinn enn rauþe; xxxij Óleifr feilan, es fyrstr bygþi þeirra á Íslandi; xxxiij Þórþr gellir; xxxiiij Eyjólfr, es scírþr vas í elli sinni, þá es cristni com á Ísland; xxxv Þorkell; xxxvj Gellir, faþir þeirra Þorkels, oc[1] Brands oc Þorgils, föþor míns, en ec heitir Are.

---

isteden for Ottar, ikke stemmer overeens med Snorres paa Thjodolf den Hvinverskes Kvad byggede Beretning i Ynglinga Sagas 31*te Cap.*, *men derimod med en gammel, paa Latin skreven Fortegnelse over de svenske Konger (trykt i Fants Scriptores rerum Svecicarum I.* 1, 1818)*; der nævnes* „Eghil cognomento Vendilcraco", *men Ottar, ligesom her, uden noget Tilnavn.*

1) *Rettelse af Arne Magnusen. i C; jfr. ovenfor IX Cap.* — f(oþor) *urigt.* (*af* z, *d. e.* oc?) *A, B.*

LANDNÁMABÓK.

LANDNÁMABÓK[1].

þetta er prologus fyri bók þessi[2].

Í ALDARFARSBÓK þeirri, er Beda[3] prestr heilagr gerði[4], er getið eylands þess er Tíli[5] [heitir, ok á bókum er sagt at[6] liggi vj[7] dægra siglíng í norðr frá Bretlandi; þar sagði hann eigi koma dag á vetr, ok eigi nótt á sumar, þá er dagr er sem lengstr. Til þess ætla[8] vitrir menn þat haft, at Ísland sè Tíli[9] kallat, at þat er víða á landinu er sól skín um nætr[10], þá er dagr er sem lengstr, en þat er víða um daga er sól sèr eigi, þá er nótt er sem lengst. En Beda prestr andaðist dccxxxv árum eptir holdgan[11] [drottins vors[12], at því er ritað er, ok meir en hundraði[13] ára fyrr en Ísland bygðist af Norðmönnum[. En áðr Ísland bygðist af Noregi[14], [voru þar[15] þeir

---

1) Landnámabók Íslendinga, *Sk, K1;* Íslands landnámabók, *K2;* Landnáma, *E, Ae;* Upphaf Íslands bygðar, ok annarra bygða í kringum landit, *Af; de övrige have ingen Overskrift.* 2) *taget af C, hvorfra Sk og K1-2 ogsaa have denne Overskrift.* 3) *saal., ikke* Beða, *Hskrr.* 4) um landaskipan í heiminum, *t. Af (som i dette förste Afsnit fölger Fs, I.* 233), *Sk.* 5) *saal B;* Thile, *C, A til Fs;* Thyle, *E, Ad-e, Sk;* Tyle, *Aa-c;* Tyley, *Af.* 6) h. á bokum er s. at, *C, Ae;* h. á bokum, er sagt er, *E, Ab-d.* 7) V, *Ae.* 8) atla (*efter nogles Udtale*), *B.* 9) Thile, *B, C, Aa,* A *til Fs.;* Thyle, *E, Ab-e;* Tyley, *Af.* 10) vetr, *urigt. læst for* netr (= nætr) *C.* 11) hollgan (*efter nogles Udtale*), *B.* 12) vors herra Jesú Christi, *C, E, Aa-f.* 13) C (*d. e.* hundraði) *C, E, Aa;* hundrati, *B.* 14) bygð. af Norðmönnum, *C, E, Ad; fra* [*udelade Aa-c, e.* 15) höfðu þar verit, *Fs.*

menn er Norðmenn kalla Papa; þeir voru[1] menn kristnir, ok hyggja menn at þeir [hafi verit[2] vestan um haf, því at fundust eptir þeim bækr írskar, bjöllur ok baglar, ok enn fleiri hlutir, þeir er þat[3] mátti skilja at þeir voru Vestmenn; [*þat fanst í Papey austr ok í Papýli*[4]; er[5] ok þess getit á bókum enskum, at í þann tíma var farit milli landanna.

FYRSTI PARTR[6].

Her hefr landnámabók, ok segir í hinum fyrsta capítula hvert skemst er frá Íslandi[7].

1. Þá[8] er Ísland fanst ok bygðist af Noregi, var Adríanus pávi[9] í Róma, ok Jóhannes [eptir hann[10], sá er enn viij[11] var með því nafni í postuligu[12] sæti; en Hlöðver Hlöðversson keisari fyrir norðan fjall;

---

1) höfðu verit, *Fs.* 2) muni verit hafa, *C, Aa-e*; væri, *E.* 3) *s. B, Aa-e*; at þat, *C, Sk*; eð af mátti sk., *E.* 4) *Dette Tillæg er taget af C, Aa-e*; þ. f. í P. austr ok viðar annarstaðar, *Af*; *E har det med den urigtige Forandring:* þat f. í Papey austr í Papili; *det udel. i Fs.* 5) *s. C, E, Aa-e;* enn er ok þ. g. *B*; vísa ok svá til bækr enskar, *Af, Fs.*

6) *Denne Overskrift er taget af Udgaverne.* 7) *s. C*; *B har ingen Overskrift paa dette Sted, men aaben Plads for den og Begyndelsesbogstavet, som sædvanligst. E har*: Her hefr upp landnámabók Íslands bygðar. *Aa-e:* Her hefr landnámab. Ísl. bygðar; [segir í hinum fyrsta capítula, hvert skemst er frá Íslandi, ok hverir herrar ríktu á Norðrlöndum í þann tíma. (*Fra* [Fyrsti partr: segir frá almennilegri bygging landsins, *Sk. K* 1). Her segir í fyrsta parti um Sunnlendinga fjórðúng, *t. Ae. Af. har her ingen Adskillelse fra* „prologus". *Capiteltallet er tilsat efter Udgaverne.* 8) Á þeim tíma, *C, E, Aa-e.* 9) pp (papa), *C.* 10) *udelade C, E, Aa-e.* 11) *Rettelse; alle Haandskrifter have* V. 12) *s. E, Aa, f*; prestlegu, *Ab-e;* postula, *Hskrr, A, B, C til Fs.* (*Udgaven har urigt.* postuliga); postalegu *B*; því, *C.*

en Leó ok Alexandr[1], son hans, yfir Miklagarði; þá var Haraldr[2] hárfagri konúngr yfir Noregi, en Eirekr Eymundarson[3] í Svíþjóð[4] ok Björn, son hans; en Gormr enn gamli[5] at Danmörk; en Elfráðr enn ríki í Englandi ok Játvarðr, son hans; en Kjarvalr[6] at Dýflinni[7]; Sigurðr [jarl enn ríki í[8] Orkneyjum[9].

Svâ segja vitrir menn, at or Noregi frá Staði sè vij dægra siglíng [í vestr[10] til Horns á Íslandi austanverðu; en frá Snæfellsnesi[11], þar er skemst er, er[12] iiij dægra[13] [haf í vestr til Grænlands[14]. [En svâ er sagt, ef siglt er or Björgin rett í vestr til Hvarfsins á Grænlandi, at þá mun siglt vera tylft fyrir sunnan Ísland[15]. Frá Reykjanesi á sunnanverðu Ís-

---

1) *u Ac*; Alexander, *de övrige.* 2) hinn, *till. C, E, Aa-f.* 3) *s. C, E, Aa, c, d, f, Fs*; Emundason, *B*; Eyvindarson (*urigt.*) *Ab, e.* 4) yfir Sviariki (Sviþjóð, *Af, Sk, K* 1) *C, E. Aa-f, Sk, K* 1-2. 5) LVIII k(onúngr) *till. E.* 6) *s. B, E, Aa-f*; Kjarvall, *C, Fs.* 7) *s. alle undt. B, Ad, e, f, som have paa dette Sted* Dyflini (Dyfluni, *Ae*); á Írlandi *t. E, Af, Fs, Sk, K* 1. 8) hinn ríki jarl, *C*; at Orkn., *C, E, Aa-f.* 9) b(róðir) Rögvalds, *till. E, og i Margen som Glosse, med Henviisning til* „Orkneyjum" *i Texten*: ok Katanesi, son Eysteins glumru, ok Torf-Einarr, bróðurson hans. Bróðir Rögnvalds Mæra jarls, *t. Af, Fs, Sk.* 10) *u. C, E, Aa-f.* 11) Snjófjallsnesi, *C.* 12) *u. C, E, Aa-e.* 13) II daga ok II nátta, *Sk, i Parenthes.* 14) sigling til Hvarfs á Grænalandi, *C*; i vestr þar skemst er, *till.* (*til Cs Læsem.*) *E, Aa-e.* 15) *s. B, A til Fs, Af.* – Af Hernum*) (Husnum, *E, Aa, c, K* 2; Húsum, *Ab, d, e*; Husunum, *Sk, K* 1) af (i, *E, Ac*) Noregi skal sigla jamnan í vestr (til vestrs, *Aa, K* 2) til Hvarfs á Grænlandi, ok er þá siglt fyrir norðan Hjaltland svá, at því at eins sè þat, at allgoð sè sjóvar sýn; en fyrir sunnan Færeyjar svá, at sjór er í miðjum hlíðum (miðjar hlíðar, *E*); en svá fyrir sunnan Ísland, at þeir hafa af (hafi af, *E*) fugl ok hval

*) „Hernum" *er uden Tvivl den oprindelige og rigtige Læsemaade, jfr. F. S. IV.* 308 *og IX.* 427, *og Geogr. Reg. u.* Herna *og* Hereyjar, *Njála cap.* 2, *Færeyínga-S* c. 43. *Af* Hernum *er blevet* Husnum *ved urigtig Læsning af Siglet for* er; *deraf igjen* Husum *og* Husunum *ved Rettelse.*

landi er v[1] dægra haf til Jolduhlaups[2] á Írlandi, *í suðr; en frá Lánganesi á norðanverðu Íslandi er*[3] iiij[4] dægra haf norðr til Svalbarða[5] í Hafsbotn[6]; *en dægrsigling er til óbygða á Grænlandi or Kolbeinsey norðr*[7].

[Frá Naddoð víking[8].

Svâ er sagt, at menn skyldu fara[9] or[10] Noregi til Færeyja[11]; nefna sumir til Naddoð[12] víking; en þá rak vestr í haf, ok fundu þar land mikit; þeir gengu upp í Austfjörðum á fjall eitt hátt, ok sást um víða, ef þeir sæi reyki eða nökkur líkindi til þess at landit væri bygt; ok sá þeir þat ekki. Þeir fóru aptr um haustit til Færeyja; ok er[13] þeir sigldu af landinu, fèll snær mikill á fjöll, ok fyrir þat kölluðu þeir landit Snæland. Þeir lofuðu mjök landit. Þar heitir nú [Reyðarfjall í Austfjörðum[14], er þeir

(fugli ok hv., *E*), *C, E, Aa-e, Sk; (denne till. i Parenth. efter B:* Björgvin *ovenfor ved* Húsunum, *og her*: tylft fyrir sunnan Ísland)

1) *saal. B, Fs, Af*; III (*feilskrevet for* VI, *jfr. C.* 6, *Anm.*) *C, E, Aa-e*; VIII (*ved Rettelse*), *Sk.* 2) Ölduhlaups, *E, Af.* 3) *udeladt i B, men uden Tvivl ved Afskriverens Uagtsomhed, ved at springe fra* Írlandi *til* Íslandi. 4) III, *Ab.* 5) til Sv. norðr, *C, E, Aa-e*; norðr *u. Af.* 6) Hafsbotna, *Ab, c, K* 1-2; þessir hafsbotnar eru fyrir austan Greipar á Grænlandi, ok eru alldri ísalausir, *t. Af, Sk,* (*aabenbar en Glosse*). 7) *taget af C, E, Aa-f; u. B, Fs; C læser:* Kolbeinsey í norðr. 8) Frá Naddodd, *C, som sætter dette Afsnit efter det om Garðar* (*det fölgende*); *I E, Aa-f mangler Overskrift.* 9) hafa farit, *E.* 10) af, *E, Aa-f.* 11) *s. efter den sædvanlige Form i Haandskrifterne, og hos B paa andre Steder; her har B* Færeygja, *jfr.* II, 6. Suðreygja. 12) Naddodd, *E, Aa-f.* 13) áðr, *E.* 14) á Austfjörðum Reyðarfjall, *E*; *muligen er* Reyðarfjall *ur. læst for* Reyðarfjörðr (*d. e.* Reyðarf. *i Originalen*), *hvilket man finder i Fs. efter temmelig gamle Haandskrifter* (*B, C fra* 14—15 *Aarh.*). *Fra samme Kilde har uden Tvivl Af denne Læsemaade, da den, som bemærket, her stemmer temmelig nöiagtig med Fs; jfr. ogsaa C's Beretning S.* 27 *Anm.* 2.

höfðu at komit. Svâ sagði[1] Sæmundr prestr enn fróði[2].

Frá Garðar[3].

[Maðr hèt Garðarr Svavarsson, sænskr[4] at ætt; hann fór at leita Snælands at tilvísan móður sinnar framsýnnar[5]; hann kom at landi fyrir austan Horn [it eystra[6]; þar var þá höfn[7]. Garðarr sigldi umhverfis landit, ok vissi[8] at þat var eyland. [Hann var um vetr j norðr[9] í Húsavík á Skjálfanda, ok gjörði þar hús. Um vârit, er hann var búinn til

---

1) *saal. B, E, Ab-e, Sk, K1-2*; segir, *Fs.* (*disses förste Haandskr. og Aa have s., som kan læses baade* segir *og* sagði; *saal. kan ogsaa have staaet i vore Afskrifters Original*). Svâ — fróði, *u. B, C tilFs og Af* (*ligesom ogsaa C.*). 2) *C har dette Afsnit, fra andet* [, *saaledes som fölger*: Naddoddr hèt maðr, bróðir Exna-Þóris, mágr Ölvis barnakarls; hann var víkíngr mikill. Af því staðfestist hann í Færeyjum at hann átti hvergi annarstaðar vel fritt. Hann fór or Noregi ok vildi til eyjanna, ok varð sæhafi til Garðarshólms, ok kom í Reyðarfjörð í Austfjörðum, ok gengu þeir þar á hin hæstu fjöll, at vita ef þeir sæi nokkorar manna vistir eða reyki, ok sá þeir ekki tiðinda. En er þeir sigldu frá landinu, fell snjór mikill; af því kallaði hann Snæland. Þeir lofuðu mjök landit. *Sk. forener begge de ældste Haandskrifters Fortælling ved at forandre Ordföiningen*: N. víkíng, bróður Yxna-Þóris, mág Ölv. — sæhafi, til þess er fyrir honum varð land mikit. Þeir g. upp. — fróði. 3) *Dette Afsnit om* Garðar *sætter C foran det om* Naddodd, *som för meldt. Overskrift have kun B og C.* 4) svænskr, *E*; svenskr, *Aa-f.* 5) framvisrar, *Af*; *u. Ae*; ok Odds. *t. Fs.* (*hvor Hskrr. B og C dog udelade det*); *fra* [Garðarr hèt maðr, sun Svavars hins svænska. Hann átti jarðir í Sjólandi, en var fæddr í Sviaríki. Hann fór til Suðreyja at heimta föðurarf konu sinnar. En er hann sigldi í gegnum Pettlandsfjörð, þá sleit hann undan veðr, ok rak hann vestr í haf, *C, Sk, K1.* 6) *fra* [*u. C*; at tilvísan móður sinnar framsýnnar, *t. Sk, K1 her* (*ved vilkaarlig Omsætten*). 7) góð, *t. Fs, Af, Sk.* 8) af því (hann því, *Fs*), *Af, Sk, K1, Fs.* 9) Hann kom um vetrinn fyrir norðan, *E*; Hann var um vetr (vetrinn *Ab, c, e*) f. n., *Aa-e.*

hafs, sleit frá honum mann á báti, er hèt Náttfari, ok þræl ok ambátt. Hann bygði þar síðan er heitir[1] Náttfaravík. Garðarr [fór þá til Noregs[2], ok lofaði mjök landit[. Hann var faðir Una, föður Hróars Túngugoða. Eptir þat var landit kallat Garðarshólmr, ok var þá skógr milli fjalls ok fjöru[3].

Frá Flóka[4].

2. Flóki Vilgerðarson[5] hèt [maðr, hann var[6] víkíngr mikill; hann [fór at leita Garðarshólms, ok sigldi þar út er heitir Flókavarði; þar mætist[7] Hörðaland[8]

1) b. þar s. sem nú heita Náttfaravíkur, *Sk, K* 1. *Fra* [Hann kom á fjörð þann, er hann kallaði Skjálfanda. þar skutu þeir báti, ok gekk á Náttfari [ok] þræll hans. þá slitnaði festin, ok kom hann í Náttfaravík fyrir utan Skuggabjörg. En Garðarr kom öðrumegin fjarðarins, ok var þar um vetrinn. því kallaði hann þar Húsavík. Náttfari var eptir með þræl sinn ok ambátt, því heitir þar, *C.* - Garðarr hèlt inn á fjörð þann er heitir (*C*, hèt *A*, *B.*) síðan Skjálfandi (Aspandi, *A*). Hann lagði til hafnar fur austan fjörðinn, ok var þar um vetr ok gerði ser hús; því heitir (hèt *A*) þar Húsavík. Um várit, er Garðarr var búinn til hafs, sleit frá honum mann á báti, er hèt Náttfari, ok með honum þræl (þræll *A*) ok ambátt; bar þau (hann kom, *A*) at landi fur vestan fjörðinn, ok bygðu þau þar sem síðan heitir (h., *A*, heitir, *B, C.*), *Fs.* — *Sk og K* 1 *sammensætte begge Recensioner vilkaarligen, men saaledes at Sk slutter sig til C, K* 1 *til B og Fs* 2) Noreks, *her, B. Fra* [sigldi austr aptr, *C.* 3) *Fra* [ok kallaði Garðarshólm, *C. I övrigt er dette Stykke i B ikke usandsynlig et nyere Tillæg.*

4) *Overskrift fattes i de övr.*; „þessi kapítuli eptir Hauksbók", *Aa-c, c, Sk, i Margen.* 5) Valgarðsson, *E*; Viegerðars., *Ab*; Vigerðars., *Fs*; *u. Ae*; „Flóki var Glámsson", *Af i Margen.* 6) *Fra* [*u. C, E, Aa-f, Sk, K*1-2, *Fs.* 7) bjóst af Rogalandi at leita Snjólands (Garðarshólms, *K*1, *Af, Sk i Parenth.*). þeir lágu í Smjörsundi. Hann fekk (gekk *Ac-e*) at blóti miklu ok blótaði rafna III, þá er honum skyldu leið vísa, því at (*u. E, Ab.*) þá höfðu hafsiglingarmenn engir (aungvan *E*) leiðarstein í þann tíma í (á, *K*1) Norðrlöndum. þeir lóðu þar varða (vörðu *E*), er blótit hafði verit, ok kölluðu Flókavarða (Fl. vörðu, *E*); þat er þar er mætist, *C, E, Aa-e, Sk, K* 1-2. 8) Horðaland, *B, C.*

ok Rogaland. Hann fór fyrst til Hjaltlands ok lá þar í Flókavâgi; þar týndist Geirhildr, dóttir hans, í Geirhildarvatni[1]. Með Flóka var [á skipi[2] bóndi sá[3] er Þórólfr hèt, annarr Herjólfr[. Faxi hèt suðreyskr maðr, er þar var á skipi[4]. [Flóki hafði[5] hrafna iij með ser í haf[6]; ok er hann lèt lausan enn fyrsta, fló sá aptr um stafn; annarr fló í lopt upp ok aptr til skips; enn þriði fló fram um stafn, í þá átt[7] sem þeir fundu landit. Þeir kvomu austan at Horni[8], ok sigldu[9] fyrir sunnan landit. En er þeir sigldu vestr um Reykjanes, ok upp lauk firðinum, svâ at þeir sá Snæfellsnes, þá [ræddi Faxi um[10]: þetta mun vera mikit land er ver höfum fundit, her eru vatnföll stór[11]. Síðan er þat kallaðr Faxaós. Þeir Flóki[12] sigldu vestr yfir[13] Breiðafjörð, ok

1) *s. C, E, Aa-f, Sk, K*1-2, *Fs*; *B har* Geirhildarvaði, *men over Linien staaer et* t, *som synes at antyde Forsög til Rettelse af Afskriveren.* 2) *Fra* [*u. Ab, c, e.* 3) norrænn, *t. Fs*; bræðr tveir norrænir, *Af, Sk.* 4) *Fra* [: ok Faxi, suðreyskr maðr, *C, E, Aa*; suðre. m. (*u.* ok Faxi) *Ab-e.* 5) flutti hann *er urigt. i Fs, og bör rettes efter alle Haandskr. til*: Fl(óki) h(afði). 6) er hann hafði áðr blótað í Noregi, *t. Af.* *Fra* [: Flóki sigldi þaðan til Færeyja, ok gipti þar dóttur sína. Frá henni var Þrondr (Þrándr, *E, Aa-e*) í Götu. Þaðan sigldi hann út í haf með rafna þá iij er hann hafði blótað í Noregi, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 7) ætt (*samme*) *E, Aa-e, Fs, K*1-2. 8) landshorninu, *Af, Sk.* 9) þá sigldu þeir, *C, E, Aa-e.* 10) mælti Faxi: *C, E, Aa-f.* 11) þá sá þeir (*B, C*; þeir sáu, *Af, Sk, K*1) fors mikinn, er fèll í sjóinn, ok var þar ós mikill, ok er kallaðr (þeir sá þá ós mikinn falla í sjóinn, síðan er þat kallat, *A*) Faxaós, *Af, Sk, K*1; *A, B, C til Fs. Denne Interpolation er grundet i en Misforstaaelse: Faxe antog nemlig den* 16 *til* 17 *Mile brede Aabning af Faxafjorden for en Flodmunding, hvorfor den skjemtviis er bleven kaldet* Faxaós. 12) Faxi, *C*, (*ved Afskriverfeil af Originalens* f; *som kunde læses* Faxi *eller* Flóki?). 13) um, *urigt., E, Aa, K*1-2.

tóku þar land sem heitir Vatnsfjörðr[1], við Barðaströnd. Þá var fjörðrinn[2] fullr af veiðiskap, ok gáðu þeir eigi fyrir veiðum[3] at fá heyjanna, ok dó allt kvikfe þeirra um vetrinn. Vâr var[4] heldr kalt. Þá gekk Flóki [upp á fjall eitt hátt, ok sá norðr yfir fjöllin fjörð[5] fullan af hafísum; því kölluðu þeir landit Ísland, [sem þat hefir síðan heitit[6]. Þeir Flóki ætluðu[7] brutt um sumarit, ok urðu [búnir litlu fyrir vetr[8]. [*Þar sèr enn skálatópt þeirra inn frá Branslæk*[9], *ok svâ hrófit, ok svâ seyði þeirra*[10]. Þeim beit eigi fyrir Reykjanes, ok[11] sleit frá þeim bátinn, ok þar á Herjólf. Hann [tók þar[12] sem nú heitir[13] Herjólfshöfn[14]. Flóki [var um vetrinn í Borgarfirði, ok fundu þeir Herjólf. Þeir sigldu um sumarit eptir[15] til Noregs. [Ok er menn spurðu af landinu, þá lèt Flóki illa yfir[16], en Herjólfr sagði kost ok löst af[17]

---

1) *s. Ab-e*; Vazfjörðr (*samme*) *B*; Vatsfjörðr, *C, E, Af*; Vatzfjörðr, *Aa*. 2) Fjörð. allr var, *C, E, Aa-d*; fjörð. öllum megin var, *Ae*. 3) veiðinni *Ab, c*. 4) Var vår (*mindre god Orden, opstaaet ved Afskriverfeil*) *C, E, Aa-e, K2*. 5) *Fra* [: norðr á fjöll, ok sá fjörð einn, *C, E, Aa-e*. 6) *Fra* [*u. C, E, Aa-e*; en fjörðinn Ísafjörð, *t. Af, Sk*. 7) fóru, *C, E, Aa-e*. 8) síðbúnir, *C, E, Aa-f*; *B, C til Fs*. 9) *s. Aa, K2*; Bramslæk, *E*; Bianslæk (*rimel. feilskrev. f.* Branslæk), *C*; Brandzlæk, *Ac-e*, (*utydel. i Ab.*); Brjamslæk, *Sk, K1*. *Navnet skrives nu* Brjánslækr *eller* Brjámslækr. 10) *Tillægget fra* [*er taget af C, E, Aa-e, Sk, K1-2*. 11) þar, *t. C, E, Aa-e*. 12) land, *t. Af, Sk, K1*; *B, C til Fs*. 13) *Fra* [: kom í, *C, Aa-e*; komst í, *E*. 14) á höfn *t. Ab*; Herjólfshöfði (*urigt.*), *Af, C til Fs*. 15) *Fra* [: (fór til Íslands ok *t. Ab*) kom í Hafnarfjörð; þeir fundu hval á eyri (*s. ogsaa E*) einni út frá firðinum, ok kölluðu þar Hvaleyri (*s. ogsaa E*). Þar fundust þeir Herjólfr. Um sumarit sigldu þeir, *C, E, Aa-e*. „Landnáma segir þeir hafi verit í Borgarfirði um vetrinn", *Aa-e i Margen*. 16) *Fra* [: Flóki lastaði mjök landit, *C, E, Aa-e*. 17) á, *E, Aa, f, Fs*.

landinu; en Þórólfr[1] kvað drjúpa smjör af hverju strái[2] á landinu, því er þeir höfðu fundit; því var hann kallaðr Þórólfr smjör.

Frá Björnólfi[3].

3. Björnólfr[4] hèt maðr, en annarr Hróaldr; þeir voru synir Hrómundar Gripssonar[5]; þeir fóru af Þelamörk fyrir víga sakir, ok staðfestust í Dalsfirði á Fjölum[6]. Sonr Björnólfs var Örn, faðir þeirra Íngólfs ok Helgu[7], en Hróalds son var Hróðmarr[8], faðir Leifs. Þeir Íngólfr ok Leifr [fóstbræðr fóru í hernað með sonum Atla jarls ens mjóva af Gaulum, þeim Hásteini[9] ok Hersteini ok Hólmsteini. Með þeim fóru öll skipti vel; ok er þeir kvomu heim, mæltu þeir[10] til samfara með ser annat sumar; en um vetrinn gerðu[11] þeir fóstbræðr veizlu sonum jarlsins. At þeirri veizlu strengdi Hólmsteinn heit, at hann skyldi eiga Helgu Arnardóttur eðr öngva konu ella. Um þessa heitstrengíng fanst mönnum fátt; en Leifr roðnaði [á at seá[12], ok varð fátt um með þeim Hólmsteini, [er þeir skildu þar at boðinu[13].

4. Um vârit eptir bjöggust þeir fóstbræðr at fara í hernað, ok ætluðu til móts við sonu Atla jarls. Þeir

---

1) losaði svá mjök, at hann, *t. E, Fs.* 2) hverjum kvisti, *Af, Sk i Parenth.*; hverjum steini, *Ae.* 3) Frá Íngolfi ok Hjörleifi. *C, Sk i Marg. De övr. have ingen Overskr.* 4) Brynjólfr, *Af, allevegne.* 5) Greipssonar, *samme, Ae.* 6) Fjöllum, *her, B, Af*; *jfr.* skálla *f.* skála *nedenfor cap.* 6, *o. fl. St.*; í Sogni, *t. Fs.* 7) Hælgu, *C allev.*; er allra kvenna var vænst, *t. Af, Sk, Fs.* 8) Hróaldr, *rettet til* Hrómundr, *Af.* 9) Hallsteini, *E*; Harsteini, *Ac.* 10) *Dette berettes med noget forandrede Ord fra* [*i Fs, Af, Sk og K*1, *see K*2, *S.* 28 *Anm.* 7, *men Meningen er uforandret.* 11) geyrðu, *usædvanligere Form, B.* 12) *Fra* [: *u. C, E, Aa-e.* 13) *Fra* [: þá er þeir skildu, *C, E, Aa-e.*

fundust viđ Hísargafl, ok lögđu þeir Hólmsteinn bræđr þegar til orrostu viđ þá Leif[1]. En er þeir höfđu barizt um hríđ, kom at þeim Ölmóđr enn gamli, son Hörđa-Kára, frændi Leifs, ok veitti þeim Íngólfi. Í þeirri orrostu fèll Hólmsteinn, en Hersteinn flýđi. Þá fóru þeir Leifr í hernađ. En um vetrinn eptir fór Hersteinn at þeim Leifi, ok vildi drepa þá; en þeir fengu njósn af för hans, ok [gerđu[2] mót honum[3]; varđ þá enn orrosta mikil[4], ok fèll þar Hersteinn. Eptir þat dreif[5] at þeim fóstbræđrum, vinir[6] þeirra or Firđafylki. Voru þá[7] menn sendir á fund Atla jarls ok Hásteins[8] at bjóđa sættir, ok sættust þeir at því, at þeir Leifr guldu eignir[9] sínar þeim feđgum. En þeir fóstbræđr bjöggu skip mikit, [er þeir áttu[10], ok fóru at leita lands þess er Hrafna-flóki hafđi fundit, ok[11] þá var Ísland kallat. Þeir fundu landit, ok voru í Austfjörđum í Álptafirđi enum syđra. [Þeim virđist landit[12] betra suđr en norđr. Þeir voru einn vetr á landinu, ok fóru þá aptr til Noregs.

5. Eptir þat varđi Íngólfr fe þeirra[13] til Íslands ferđar, en Leifr fór [í hernađ[14] í vestrvíking; hann herjađi á Írland, ok fann þar jarđhús mikit; þar gekk hann í, ok var myrkt, þar til er lýsti af

1) fóstbræđr, *C, E, Aa-e.* 2) geyrđu, *B*; gerđust, *Af, B til Fs.* 3) *Rettelse, jfr. Fs*; þeim *B.* 4) *Fra* [: fóru í mót honum ok börđust, *C, E, Aa-e* (varđ orrosta m., fèll Herst., *t. Sk, K*1-2). 5) komo, *Fs*; liđ *t. Af, Sk, K*1. 6) frændr þeir ok vin. af *Af, Sk, K*1. 7) *Fra* [: Eptir þat voru, *C, E, Aa-e.* 8) Hallsteins, *E, Af*; Harsteins, *Ac*; Hrođmars (*urigt.*), *A til Fs.* 9) jarđir, *Af, Fs.* 10) *Fra* [: *u. C, Af, Fs.* 11) er, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 12) *Fra* [: En er þeir kannađu landit, virđist þeim, *Fs, Af.* 13) sinu, *Fs, Af.* 14) *Fra* [: *u. C, E, Aa-f, Fs, Sk, K*1-2.

sverði[1] því er maðr hèlt á[2]. Leifr drap þann mann, ok tók sverðit, ok mikit fè [af honum[3]; síðan var hann kallaðr Hjörleifr. Hjörleifr herjaði víða um Írland[4], ok fèkk þar mikit fè[5]; þar tók[6] hann þræla x, [er svâ hètu: Dufþakr ok Geirröðr, Skjaldbjörn[7], Halldórr ok Drafdritr[8]; eigi eru nefndir fleiri[9]. En eptir þat fór Hjörleifr til Noregs, ok fann þar Íngólf fóstbróður sinn. Hann hafði áðr fengit Helgu Arnardóttur, systur Íngólfs[10]. Þenna vetr fèkk[11] Íngólfr at blóti miklu, [ok leitaði sèr heilla[12] um forlög sín[13]; en Hjörleifr vildi aldri blóta. Frèttin vísaði Íngólfi til Íslands. Eptir þat bjó sitt skip hvârr þeirra mága til Íslands ferðar[14]; hafði Hjörleifr herfáng sitt á skipi, en Íngólfr fèlags fè þeirra, ok lögðu til hafs er þeir voru búnir[15].

6[16]. [Sumar þat, er þeir Íngólfr fóru til at byggja Ísland, hafði Haraldr hárfagri verit xij ár konúngr at[17] Noregi[18]; þá var liðit frá upphafi [þessa

1) vápni, C, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1-2. 2) er (þángat) hafði flýit undan Leifi, *t. Fs*, *Af*, *Sk*. 3) *Fra* [annat, *C*, *E*, *Aa-f*, *Fs*, *Sk*, *K*1-2; sverð þat var allgóðr gripr, *t. Fs*, *Af*, *Sk*. 4) vestrlönd, *A til Fs*. 5) herfang, *C*, *E*, *Aa-f*, *Fs*, *Sk*, *K*1-2. 6) fèkk, *Aa*. 7) Skjallbjörn (*det samme efter nogles Udtale*), *B*. 8) *saal. E*, *Ab-e*, *Sk*, *K*1; Drafdrit, *C*; Drafditr, *Aa*, *K*2; Drafdittr (*forsætl. utydel.*), *B*. 9) *Fra* [Het sá Dufþakr, er helzt var fyrir þeim, *Fs*, *Af*; er svá hètu: Dufþakr hèt sá, er fyrir þ. var, Geirr, *o. s. v.*, *Sk*. 10) Frá Íngólfi ok Hjörleifi, *Overskrift i C*; *de andre have ingen*. 11) gekk, *Ac*, *e*, *f*. 12) *Fra* [*u. Af*. 13) *Fra* [ok l. s. frètta um forlög sin (ok heilla, *t. Ac*), *Ac*, *Sk*; ok gekk til frèttar u. forl. s., *Fs*. 14) *u. C*, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1-2. 15) ok sigldu út, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1-2. 16) Víg Hjörleifs, *Overskr. i C*; *de andre have ingen*. 17) í *C*, *E*, *Aa-e*. 18) *Fra* [þat var á sètta ári ríkis (*u. Af*, *Sk*) Haralds konúngs hins hárfagra, er þeir Íngólfr (er menn, *Fs*) fóru at leita Íslands, en vj

heims[1] vj[2] þúsundir vetra ok lxxiij vetr, en frá holdgan drottins[3] dccc ok lxxiiij ár[4]. [þeir höfðu samflot, þar til er þeir sá ísland; þá skildi með þeim[5]. Þá er Íngólfr sá ísland, skaut hann fyri borð öndugis[6] súlum sínum til heilla; hann mælti svâ fyrir, at hann skyldi þar byggja, er súlurnar kæmi á land. Íngólfr tók þar land, er nú heitir Íngólfshöfði; en Hjörleif rak vestr fyri land, ok fèkk hann vatnfátt[7]. Þá tóku þrælarnir írsku þat ráð, at knoða saman mjöl ok smjör, ok kölluðu þat úþorstlátt[8]; þeir nefndu þat minnþak[9]; en er þat var tilbúit, kom regn mikit, ok tóku þeir þá vatn á[10] tjöldum; en er minnþakit[11] tók at mygla, köstuðu þeir því[12] fyri borð, ok rak þat[13] á land, þar sem nú heitir Minnþakseyr[14]. Hjörleifr tók land við Hjörleifshöfða, ok var þar þá[15] fjörðr, ok horfði botninn

---

vetrum síðar fóru þeir (Hjörleifr, *t. Fs;* Íngólfr, *t. Af*) at byggja landit, (sem nú var sagt, *t. Fs.*); þat var á xiij ári konungdóms Haralds hins hárfagra; þá hafði hann verit tvá vetr (tvö ár, *Af, Sk*) einvalds konúngr at Noregi síþan Hafrsfjarðar orrosta var. Þat var fjórum vetrum eptir fall Eatmundar (Eymundar, *urigt. Af, K*) konúngs á Englandi, ens helga, *Fs, Af, Sk.*

1) *Fra* [þessarar (þersa, *urigt. C*) veraldar, ok frá því er Adam var skapaðr, *C, E, Aa-e.* 2) *saal. C, E, Aa-e, Fs.* iij (*uden Tvivl feilskrevet for* vj, *B*; 4074 vetr, *Af* (*efter C til Fs*), fjögr þúsund, átta hundruð fjörutygir ok eitt ár, *Sk.* 3) várs Jesú Christi, *t. C, E, Aa-e.* 4) dccc ára ok lxxiij vetr, *C, E, Aa-f.* 5) *fra* [*u. Sk.* 6) öndvegis (*d. s.*), *E, Aa-f.* 7) á skipinu, *t. Af, Sk, K1.* 8) *saal. Fs, E, Aa*; óþostlátt (*d. s.*), *B, Ab-f, Sk, K1*; óþorslátt (*d. s.*), *C.* 9) minðak, *A, B til Fs;* munþak, *C til Fs*; mynnþak, *Af, Sk, K1.* 10) af, *C, E, Aa-e*; af seglum sínum ok, *Af, Sk, K1.* 11) minðakann, *A*; minðakinn, *B*; munþakinn, *C til Fs*; mynnþ., *Af, Sk, K1.* 12) honum, *B, C til Fs* (*A*, því). 13) *u. B, C til Fs.* 14) Minð. eyr. (Munþ. eyr, *C*), *Fs*; Mynnþ. eyri, *Af, Sk, K1*; Minþaks. eyrr, *C;* Minnþakseyri, *E, Aa-e.* 15) *u. C, E, Aa-e.*

inn[1] at höfðanum. Hjörleifr lèt þar gjöra skála[2] twâ, ok er önnur tóptin xviij[3] faðma, en önnur xix. Hjörleifr sat þar um vetrinn. En um vârit vildi hann sá; hann átti einn uxa, ok lèt hann þrælana draga arðrinn. En er þeir Hjörleifr voru at skála[4], þá gerði Dufþakr þat ráð, at þeir skyldu drepa uxann, ok segja at skógarbjörn hefði drepit, en síðan skyldu þeir ráða á þá Hjörleif, ef þeir leitaði bjarnarins. Eptir þat sögðu þeir Hjörleifi þetta[5]. [Ok er þeir fóru at leita bjarnarins, ok dreifðust í skóginn[6], þá [sóttu[7] þrælarnir at sèrhverjum þeirra[8], ok myrðu þá alla, jafnmarga sèr. Þeir hljópu á brutt með konur þeirra ok lausafè[9] ok bátinn. Þrælarnir fóru í eyjar, þær er þeir sá í haf til útsuðrs, ok [bjöggust þar fyrir um hríð[10]. Vífill ok Karli hètu þrælar Íngólfs, þá sendi hann vestr með sjó, at leita öndvegissúlna sinna; en er þeir kvomu til Hjörleifshöfða, fundu þeir Hjörleif dauðan; þá fóru þeir aptr, ok sögðu Íngólfi þau tíðindi; hann lèt illa yfir [drápi þeirra Hjörleifs[11].

7. Eptir þat fór Íngolfr vestr til Hjörleifshöfða; ok er hann sá Hjörleif dauðan, mælti hann: lítit

---

1) *u.* *C*, *E*, *Aa-c*, *e*, *f*, *Fs*; botninum (*Skrivefeil for*: botninn inn), *Ad.* 2) skálla (*kcr*), *B*; *jfr. ovenf.* *C.* 3. Fjöllum *f.* Fjölum, *og nedenf.* Skallaf. *f.* Skálaf. 3) ix, *Af.* 4) En er þeir H. voro (Hjörl. var, *E*) at skálasmiði (skála, *Af*, *Sk*, *K*1) ok þrælarnir skyldu erja, *E*, *Af*, *Fs*, *Sk*, *K*1. 5) (ok hans fèlögum, *t.* *Sk*, *K*1) at skógarbjörn hefði drepit uxann, *Fs*, *Af*, *Sk*, *K*1. 6) *Fra* [En er þeir dreifðust á skóginn at l. bjarn., *Fs*; en er þ. dr. í leitinni, *Af*; en er hann fór at l. bjarn. með sínum felögum ok dr. um skóg., *Sk*, *K*1. 7) *rettet efter* *Af*, *Fs*; settu, *rimel. Skrivef.* *B.* 8) *Fra* [drápu þrælarnir serhvern þeirra, *C*, *E*, *Aa-e.* 9) fe, *C*, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1-2. 10) börgluðust fyrir í eyjunum, *E i Marg.* 11) *Fra* [*u.* *C*, *E*, *Aa-e.*

lagðist hèr fyrir góðan dreng, er[1] þrælar skyldu at bana verða, ok sè ek svâ hverjum verða, ef[2] eigi vill blóta. Íngólfr lèt búa gröft þeirra Hjörleifs, ok seá[3] fyrir skipi þeirra ok fjárhlut. Íngólfr gekk þá upp á höfðann, og sá eyjar liggja í útsuðr til hafs; kom honum þat í hug, at þeir mundu þángat hlaupit hafa, því at bátrinn var horfinn; fóru þeir at leita þrælanna, ok fundu þá þar sem Eið[4] heitir í eyjunum; [voru þeir þá at[5] mat, er þeir[6] Íngólfr kvomu[7] at þeim. Þeir vurðu felmsfullir, ok hljóp sinn veg[8] hverr[9]. Íngólfr drap þá alla[. Þar heitir Dufþaksskor[10], er hann lèzt. Fleiri hlupu þeir fyrir berg, þar sem við þá er kent síðan[11]. Vestmannaeyjar heita þar síðan, er þrælarnir voru drepnir, því at þeir voru Vestmenn[12]. Þeir Ingólfr höfðu höfðu með sèr konur þeirra, er myrðir höfðu verit; fóru þeir þá aptr til Hjörleifshöfða; var Ingólfr þar vetr annan; en um sumarit[13] eptir fór hann vestr með sjó. Hann var enn þriðja vetr undir Ingólfsfelli fyrir vestan Ölfusá[14], [*þar sem sumir segja hann sè heygðr*[15]. Þau missari fundu þeir Vífill ok Karli

1) ljótir, *t. E, K*1. 2) er, *C, E, Aa-d, Sk, K*1-2. 3) sá, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 4) þrælaeið, *B, C til Fs, Af, Sk, K*1. 5) sátu þeir þá yfir (at, *Fs*), *C, E, Fs*. *Den sidste beretter det fölgende om Trællenes Drab i noget forskjellig Orden og med andre Ord, men Meningen er den samme. Forandringen bærer Præg af senere Tider.* 6) *u. C.* 7) kom, *C.* 8) sins vegar, *Aa, K*2. 9) þeirra, *t. C, Aa-f, Fs, Sk, K*1-2. 10) Dufþaksker, *E, Ad, e, K*1; Dufþakz kor, *Ab, c, Sk.* 11) *Fra* [: (suma, *Fs*) með vopnum, sumir stukku fyrir björg ofan, sem örnefni eru viðkend (þar i eyjunum, *Af*), *Fs, Af.* 12) kynjaðir vestan um haf, *Fs, Af.* 13) várit, *Fs, Af.* 14) Ölbusá (*d. samme*, b = f), *B, Sk i Parenth.*; Ølvisá, *E*; Ølvesá, *Af.* 15) *t. E*; *C har*: þar, *og Lacun for det övrige. I de senere Afskrifter (Aa-f) og*

öndvegissúlur hans [við Arnarhvál[1] fyri neðan[2] heiði.

8.[3] Íngólfr fór um vârit ofan um heiði; hann tók sèr bústað þar sem öndvegissúlur hans höfðu á land komit; hann bjó[4] í Reykjarvík[5]; [þar eru enn öndvegissúlur þær í eldhúsi[6]. [En Íngólfr nam land milli Ölfusár[7] ok Hvalfjarðar, fyrir utan Brynjudalsá, [milli ok Öxarár[8], ok öll nes út[9]. Þá mælti Karli: til ills fóru vèr[10] um góð hèruð, er vèr skulum byggja útnes þetta. Hann hvarf á brutt ok ambátt með honum. Vífli gaf Íngólfr frelsi, ok bygði hann [at Vífilstóptum[11]; við hann er [kent

---

Sk er Lacunen tildækket ved at udelade þar. *E till. ogsaa her* „við Arnarhvol", *men det hörer aabenbar til hvor de andre Haandskrifter sætte det. E's Afskriver har indskudt det, fordi det har stadet særskilt i hans Original, som man ofte seer i Haandskrifterne ved Slutningen af en Periode eller Afsnit, f. E. i Brudstykket* E. (*Add. Nr.* 20). *Endnu paaviser Traditionen en Höi, kaldet* Íngholl *paa* Íngolfsfell, *som Ingolfs Gravsted.*

1) *u. E, jfr. næstforeg. Anm.*; fyrir vestan Arnarhv., *Af.* 2) norðan (*urigt.*) *C, A til Fs*; (*B, C*, neðan). 3) *C alene har Overskrift*: Frá landnámi Íngólfs 4) bygði, *E.* 5) ok bjó þar alla æfi, *t. E; Resten af dette Capitel u. Fs.* 6) *Fra u. Af.* 7) Ölvisár, *E.* 8) *Fra* [ok Öxará (*uden Comma foran*) *Sk, K1.* 9) *saal. B, Aa-c*; Íng. nam allt land miðlum Ö. ok Hvalf. f. ut. Br. ok öll útnes, *Af, men udel. det fölgende af Capitlet. Fra sidste* [: ok millim Hrafnagjollnes út, *C. I dette meningslöse Ord ligger*: Hramnag(jár) ok (*dette Ord skrives i Membr. Nr.* 371, 4. *med et Tegn som ligner* ɔ) öll nes ut. *I K2 er den rette Mening ikke fattet, og Læsemaaden anfört ufuldstændig.* Hramnagjá (=Hrafnagjá, *efter C's Skrivemaade*) *er i Nærheden af* þingvöllr *og* Öxará, *saa at de af begge Haandskrifter angivne Grændser omtrent falde sammen*; i milli Öxarár ok nes öll ut, *E, jfr. S.* 39 *Anm.* 3. 10) förum vèr, *Aa-c*; höfum ver farit, *E.* 11) *Fra* [: á Vívilsstöðum, *C, E, Aa-f, Udgg.* „Hauksbók nefnir svá (*d. e.* Vífilsstöðum), en Landnáma Vífilstoptir", *Aa i Marg.*

Vífilsfell[1]; þar bjó *hann*[2] lengi, *ok*[3] varð[4] skilríkr maðr. Íngólfr lèt gjöra skála á Skálafelli[5]; þaðan sá hann reyki við Ölfusvatn[6] ok fann þar Karla[7].

9. [8]Íngólfr var[9] [frægastr allra landnámsmanna, þvíat hann kom hèr at. óbygðu[10] landi, og bygði fyrstr landit; gerðu[11] þat aðrir[12] landnámsmenn eptir hans dæmum[13]. Íngólfr átti Hallveigu Fróðadóttur, systur[14] Lopts ens gamla. Þeirra son var Þorsteinn er þíng lèt setja á Kjalarnesi[15], áðr alþíngi var[16] sett. Son Þorsteins var Þorkell máni lögsögumaðr, er einn heiðinna manna[17] hefir bezt verit siðaðr, [at því er menn vita[18] dæmi til[19]. Hann lèt sik bera í sólargeisla í banasótt[20] sinni, ok fal sik á hendi[21] þeim guði er sólina hafði[22] skapat; hafði hann ok lifat svâ hreinliga, sem þeir kristnir menn [er bezt eru siðaðir[23].

---

1) *saal. fra* [*de övrige*; *B har:* kendr Vífils d. fell, *hvori Rettelsen ligger.* 2-3) *nödvendige Tillæg.* 4) var, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Skállafelli, *jfr. ovenf. C* 3 *og* 6, *B.* 6) „Ölvisvatn (eða Ölfusá)", *E.* 7) *Her indsætter E Fortællingen om alle de Landnamsmænd, som have taget den östligere Deel af* Sunnlendinga fjórðúngr *i Besiddelse, fra* Jökulsá á Sólheimasandi *til* Íngólfs *Gebet. Denne Omsætning synes at være foretaget af Afskriveren med Hensyn til Ec's Orden. Det omsatte Stykke er i Udgaverne V cap.* 1—12 *incl.* 8) *C alene har her Overskrift:* ættartala. 9) er, *B, C til Fs, Af.* 10) auðu, *C*; auðu landi óbygðu (*Sammenföining af begge*), *Aa-e, Sk.* 11) geyrðu, *B.* 12) *saal. bör rettes* allir *i Fs, efter Haandskrr.* 13) síðan, *t. C, E, Aa-e*; *fra* [maðr norrænn, hörðskr at kyni, son Björnólfs at Fjölum, bróðir Heyángs-Bjarnar, *E, jfr. S.* 39 *Anm.* 3. 14) *saal. B, C, E, A, b, c*; „föður systur", *E, i Parenthes efter Landnáma* (*uden Tvivl Ec*). 15) Krossnesi (*urigt.*), *E.* 16) væri, *C, E, Aa-d, Udgg.* 17) á Íslandi, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 18) viti, *Aa, K2*; so menn viti, *Af.* 19) *Fra* [*u. C.* 20) helsótt, *C, Af, Sk, K1.* 21) *saal. B, C, Ab, d, Fs*; hendr *de övrige.* 22) hefði, *C, E, Ab, d, f.* 23) *Fra* [í siðbezta (siðbetra, *C*) lagi ero (voro, *Af, Sk*), *B, C til Fs, Af, Sk, K1.*

Son hans var Þormóðr, er þá var allsherjargoði er kristni kom á Ísland. Hans son var Hamall, faðir Más[1] ok Þormóðar ok [Torfa. *Sigurðr var son Más*[2], *faðir Hamals, föður Guðmundar, föður Þormóðar Skeiðagoða*[3].

[Hèr segir frá Birni bunu[4].

10. Björn buna hèt hersir[5] ágætr í Noregi, [6]son Veðrar-Gríms[7], [hersis or Sogni[8]. [Móðir Gríms var Hervör, dóttir[9] Þorgerðar Eylaugsdóttur, [hersis or Sogni[10]. [Frá Birni er nær allt stórmenni komit á Íslandi. Hann átti[11] Velaugu[12], [*systur Veimundar*[13] *ens gamla*[14]; þau áttu þrjá sonu: einn var Ketill flatnefr, annarr Hrappr, þriði Helgi[15]; þeir voru

---

1-2) Mára (*samme*), *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. Hái jarl (*ur. for* Hamall) f. Máss, *Af*. 3) *Fra* [*har B* Torf. *og Lacun for det övrige, som er taget af C, E, Aa-e, Sk*; *dette Tillæg udel. Fs, Af*; *E indskyder her Begyndelsen af* 9*de Cap. foran* „Ingólfr var — dæmum (síðan)" *og knytter dertil om Grændserne for Ingolfs landnám*: „hann hafði numit land m. Ölv. ar — nes öll út" (*S.* 37 *Anm.* 9). *Derpaa lader den fölge det samme som i Udgavv findes under V*, 13—14 *Cap. om nogle Landnámsmenn, som nedsatte sig i det af Ingolf occuperede Gebet. Alle disse Omsætninger ere vilkaarlige og tildeels inepte, men sandsynligviis foretagne deels af topographiske Hensyn, deels med Hensyn til den afvigende Orden i Ec.* 4) Frá Þórði Skeggja, *C*; *de övrige have ingen Overskrift*; *Aa-e, K*1 *citere Hauksbók som Kilde for dette Capitel*; *det förste Afsn. udelades i Af.* 5) *saal. de övrige efter den sædvanl. Form*; hessir (*allev.*), *B*; ríkr ok, *t. C, E, Aa-e*. 6) hann var, *t. C*. 7) Veðra-Gríms, E, *Ad, Sk, K*1; *i Fs have Hskrr. her* Veðrar-Gr. 8) *Fra* [*u. Fs*. 9) *Fra* [: Grímr átti Hervöru (Geirvöru, *Sk, K*1) dóttur, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 10) *Fra* [*saal. B, Fs* (*Aa-d i Marg. efter Landnáma*); konungs, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 11) *Fra* [Björn átti, *C, E, Aa-e*. 12) Víglaugu, *Ab, c, e*. 13) Vermundar, *Ae*. 14) *Fra* [*taget af C, E, Aa-e, Sk*. 15) ann. Helgi, þr. Hrappr, *de övrige undt. Fs*.

ágætir menn, ok er frá þeirra afkvæmi mart sagt í þessi bók[1].

Frá Þórði skeggja, syni *Hrapps*[2].

[Þórðr skeggi hèt maðr, hann var sonr Hrapps, Bjarnarsonar bunu. Þórðr átti[3] Vilborgu Ósvaldsdóttur[. Helga hèt dóttir þeirra; hana átti Ketilbjörn enn gamli. Þórðr fór til Íslands, ok nam land með ráði Íngólfs í hans landnámi á milli[4] Úlfarsár[5] ok Leiruvâgs[6]. Hann bjó[7] á Skeggjastöðum[8]. Frá Þórði er mart stórmenni komit á Íslandi.

11. [9]Hallr goðlaus[10] hèt maðr, [hann var son Helga[11] goðlauss[12]. Þeir feðgar vildu eigi blóta, ok trúðu á mátt sinn. Hallr fór til Íslands, ok nam land [með ráði Íngólfs frá Leiruvâgi til Mógilsár[13]. Son Halls var [Helgi[14], er átti Þuríði Ketilbjarnar-

---

1) ok frá þeim er flestallt stórmenni komit á Íslandi, *t. her C, E, Aa-e, Sk.* 2) Hrapps *er her sat til som nödvendigt Tillæg. De övrige have her ingen Adskillelse.* 3) *Fra* [: Hrappr átti Þórunni Græníngar rjúpu (Groninga r., *E*; Græníngja r., *Aa*). Þeirra sun var Þórðr skeggi; hann átti, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 4) *Fra* [konúngs, ok Úlfrúnar ennar úbornu, dóttur (kon.—dóttor, *u. Ab ved Afskriverfeil*) Eatmundar Engla konúngs. Þórðr bygði fyrst í Lóni austr x vetr eða xv; en er hann frá til öndvegis súlna sinna í Leiruvâgi, þá seldi hann lönd sín Úlfljóti; hann var sun Þóro Hörðakáradóttur; en hann fór vestr með allt sitt ok nam land at r. Íng. millim, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 5) Úlfsár, *Af.* 6) Leiruvágsár, *C, E, Aa-f, Sk, K*1-2. 7) bygði, *E*; bjó síþan at, *C, Aa-e, Udgg.* 8) Hans dóttir var Helga er átti Ketilbjörn [hinn gamli, *u. E*) at Mosfelli, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) *C alene har Overskrift*: Frá landnámi Halls. 10) *u. C, Aa-f, Udgg.* 11) *Fra* [sun Þóris, *C, E, Aa-f.* 12) Ormarssunar (Ormss., *Sk*) bróður Hildar Ormarsdóttur (Ormsd., *Sk*) er átti Þorbjörn hinn gaulverski, samfeðri (samfeðra ?), en hon var sammædd við Þórð skeggja, *t. C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 13) *Fra* [: millim Móg. ár ok Leiruvágsár, ok bjó í Múla, *C, E, Aa-f, Udgg.* 14) Hœlgi, *C.*

dóttur. Þeirra son var[1] Þórðr í Álfsnesi, er átti Guðnýju[2] Hrafnkelsdóttur. [Hallr bjó í Múla[3].

[4]Haraldr enn hárfagri herjaði vestr[5] um haf, sem ritat er í sögu hans. Hann lagði undir sik allar Suðreyjar, svâ lángt vestr, at engi [*Noregs konúngr*[6] hefir síðan lengra eignazt[7]. En er hann fór vestan[8], slógust í eyjarnar víkíngar ok[9] Skotar ok Írar, ok herjuðu ok ræntu víða. Ok er þat spurði[10] Haraldr konúngr, sendi hann vestr Ketil flatnef, son Bjarnar bunu, at vinna aptr eyjarnar. Ketill átti Ýngvildi[11], dóttur Ketils veðrs, hersis[12] af Hríngaríki. Þeirra synir voru þeir Björn enn austræni ok Helgi[13] bjóla. Auðr en djúpauðga ok Þórun hyrna voru dætr þeirra. Ketill fór vestr, en setti eptir Björn[14] son sinn; hann lagði undir sik allar Suðreyjar, ok gjörðist höfðíngi yfir, en galt [aungva skatta[15] konúngi, sem ætlað var; tók þá konúngr undir sik eignir hans[16], ok rak á brutt Björn son hans.

Frá Helga bjólu[17].

Helgi bjóla, son Ketils flatnefs, fór til Íslands

---

1) *Fra* [*u. Ab-e.* 2) Guðrúnu, *Ab-e, Sk,* (Guðnýju *i Parenth.*) *Kl.* 3) *Fra* [*u. her C, E, Aa-f, Udgg.* 4) *C alene har her Overskrift:* Frá því er Ketill flatnefr var landflæmdr; *Af u. dette Afsnit.* 5) austr, *urigt. Ae.* 6) *lagt til efter C, E, Aa-e, Udgg.;* konúngr, *Fs.* 7) utan Magnús konúngr Berbeinn (af Berbern, *Ab*), *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 8) vestr, *urigt. Ae.* 9) *u.* (*maaskee rigtigere*) *C, E, Aa-e, Fs.* 10) spurðu (*rimel. ved Skrivefeil*), *B.* 11) *saal. C, Aa, Fs, Udgg.;* Ýngveldi, *B, E, Ac;* Ýngvoldi, *Ab, d, e.* 12) hessis, *B.* 13) Hœlgi, *allev. C.* 14) *Her begynder det förste Membranbrudstykke af C's Original* (*Nr.* 371, 4*to*). *Dette Brudstykkes Læsemaader anföres her under C, uden Hensyn til Afskriften, da Brudstykket öiensynlig er Afskriftens umiddelbare Original.* 15) engan skatt Haraldi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) í Norégi, *t. C, E, Aa-e.* 17) Hér segir frá Hœlga bjólu, *C; de övr. mangle Overskrift.*

or[1] Suðreyjum. Hann var með Íngólfi enn fyrsta vetr, ok nam með hans ráði Kjalarnes allt, milli Mógilsár ok Mýdalsár; hann bjó at Hofi[2]. Hans son var Víga-Hrappr ok [Kollsveinn, faðir Eyvindar hjalta, föður[3] Kollsveins[4], [föður Þorgerðar, móður Þóru, móður Ögmundar, föður[5] Jóns biskups ens helga[6].

12.[7] Örlygr[8] hèt son Hrapps Bjarnarsonar bunu; hann var at fóstri með enum *helga*[9] Patreki biskupi[10] í Suðreyjum. *Hann*[11] fýstist at fara til Íslands, ok bað [at biskup[12] sæi um með honum. Biskup [lèt hann hafa með sèr[13] kirkjuvið[14] ok járnklukku[15], ok plenarium[16] ok mold vígða, er hann skyldi leggja undir hornstafina[. Biskup bað hann þar land nema, er hann sæi fjöll tvö af hafi, ok byggja undir enu syðra fjallinu, ok skyldi dalr[17] í hvârutveggja fjallinu; hann skyldi þar taka sèr bústað ok láta þar

1) af, *C.* 2) á Kjalarnesi, *t. Af, men udel. det fölgende.* 3) *Fra* [: Eyvindr hjallti, faðir, *C, E, A.* 4) Kolsveins, *Aa, c, Sk, K*1-2; Kolbeins, *Ab, e*; Kallsveins, *E.* 5) *Fra* [: föður Eyvindar, er átti Þorlaugu Klængsdóttor; þeirra dóttir var Þorgerðr, móðir Þóro, er átti Þorkell sun Ásgeirs kneifar; þeirra sun var Ögmundr, faðir, *C, E, Aa-e, Udgg.* 6) hœlga, *C.* 7) *C alene har Overskr.:* Frá Örlygi; *Aa-d citere Hauksbók som Kilde for dette Capitel, jfr. K*1. 8) *De bedste Haandskrifter (C og A til Fs) skrive inconstant* Örlygr *og* Aurlygr; *B skriver allevegne* Aurlygr, *da den sædvanlig har* au *ogsaa for* ö; Örleigr, *her, Ae.* 9) *nödvend. Tillæg efter de övr. Haandskr.* 10) Patr. bisk. hinum hœlga (helga), *C, E, Aa-e.* 11) *nödv. Tillæg efter de övrige Haandskr.* 12) *Fra* [: Patrek bisk. (fóstra sinn, *t. Af, Sk, K*1) at hann, *C, E, Aa-e, Fs, Udgg.* 13) *Fra* [fekk honum, *C, E, Aa-e.* 14) ok bað hann hafa með sèr, *t. C, E, Aa-e.* 15) *i B skrevet som* mar (mr) kluku. 16) ok gullpeníng, *t. C, E, Aa-e, Sk, K*1-2 (*ikke Fs og Af.*) 17) *i B skrevet* dallr (*jfr.* skálli *f.* skáli, *ovenf. C.* 3, 6).

kirkju gjöra ok eigna enum helga Kolumba[1]. Með Örlygi var á skipi maðr sá[2] er Kollr hèt, fóstbróðir hans[; annarr Þorbjörn spörr, þriði[3] Þorbjörn tálkni, [ok bróðir hans[4] Þorbjörn skúma[5]; þeir voru synir Böðvars blöðruskalla. [Þeir Örlygr lètu í haf, ok fengu útivist harða, ok vissu eigi hvar þeir fóru[6]; þá hèt Örlygr[7] á Patrek biskup[8] til landtöku sèr[9], at hann skyldi af hans [nafni gefa[10] örnefni þar sem hann tæki land. Þeir voru þaðan frá[11] litla hríð úti[12], áðr þeir sá land, [ok voru komnir vestr um landit. Þeir tóku þar sem heitir[13] Örlygshöfn, [en fjörðinn inn frá kölluðu þeir[14] Patreksfjörð[15].

---

1) *saal. B, Ad, i Marg. efter Landn., Af*; Columbe, *Fs.* 2) *Fra* [: ok hafa þat fyri vígslu, ok skyldi hann hœlga Kolumkilla (K.kylla, *Ad*; K.bylla, *Ab, c, e, Sk*; K.billa, *E, K*1); þá mælti Patrekr biskup: Hvargi er þú tekr land þá bygðu þar at eins er ser (þú ser, *Aa, c, f*) III fjöll af hafi ok fjörð (fjöll, *urigt. E, Aa, b, d-f*) at sjá á millim hvers fjalls, ok dal í hverju fjalli. Þú skalt sigla at hinu synnsta (syðsta, *E*; fyrsta, *A, b?, e*) fjalli; þar man skógr vera, ok sunnan undir fjallinu mantu rjoðr hitta, og lagða upp eða reista (reysta, *Aa, c, K*1) III steina, reistu, (*Ad, e, Sk, K*2; reystu, *Aa, b, c, f*; leistu, *Afskriverf. C*; bygðu, *E, K*1) þar kirkju ok bú þar. Örlygr let i haf, ok sá maðr á öðru skipi, *C, E, Aa-f, Sk, K*1-2. 3) *Fra* [þeir höfðu samflot. Á skipi var með Örlygi sá maðr er hèt Þorb. sporr (spor, *E, Ae, Sk*; spörr, *Aa, K*1-2; spör, *A, b, d, e*); annarr, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 4) *Fra* [III (ok þriði), *C, E, Aa-e, K*2. 5) skýma, *Ab, c, e, Sk* (skúma *i Parenth.*). 6) *Fra* [En er þeir komu í landván (undir landit, *Af*; at landinu, *Sk, K*1) gerði at þeim storm mikinn, ok rak þá vestr um Ísland (land, *Sk, K*1), *C, E, Aa-e.* 7) Ørleigr, *Ae.* 8) fóstra sinn, *t. C, F, Aa-f, Sk, K*1-2. 9) þeim ok b. sk., *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 10) *Fra* [*u. ved Afskriverf. Ab.* 11) frá *u. urigt. Ab.* 12) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 13) *Fra* [Hann kom skipi sinu í, *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) *Fra* [ok þar inn (af því, *C*) kallaði hann fjörðinn, *C, E, Aa-e, Udgg.* 15) En Kollr hèt á Þór. Þá skildi í storminum, ok kom hann þar sem Kollsvík heitir ok braut hann þar skip sitt, *t. C, E, Aa-e, Udgg.*

Þar voru þeir um vetr[1]; en um vârit bjó Örlygr skip sitt[; en hásetar hans námu þar sumir land, sem enn mun sagt verða. Örlygr sigldi vestan fyri Barð; en er hann kom suðr um Snæfellsjökul á fjörðinn, sá hann fjöll tvö ok dal[2] í hvârutveggja[3]. Þar kendi hann [land þat[4], er honum var til vísat. [Hann hèlt þá at enu syðra fjallinu, ok var þat Kjalarnes, ok hafði Helgi bræðrúngr hans numit þar áðr. Örlygr var með Helga enn fyrsta vetr; en um vârit nam hann land at ráði Helga frá Mógilsá til Ósvifslækjar, ok bjó at Esjubergi. Hann lèt þar gjöra kirkju, sem mælt var. Örlygr átti mart barna; hans son var Valþjófr, faðir Valbrands, föður Torfa[5]; annarr Geirmundr, faðir Halldóru, móður Þorleifs, er Esjubergíngar eru frá komnir. Þeir Örlygr frændr trúðu á Kolumba. Dóttir Örlygs ens gamla[6] var Velaug, er átti Gunnlaugr ormstúnga,

---

1) vetrinn. Hásetar hans námu þar sumir land, sem enn man sagt verða, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) *Rett. jfr. Fs*; dali, *B.* 3) *Fra* [: ok sigldi brott með allt sitt, ok (*u. Ab*; véstan fyrir Barð, *t. Sk, K*1) er hann kom suðr fyrir Faxaós, *C, E, Aa-f*; *Aa-d bemærke i Margen* „*Landnamas*" *Afvigelse, og udtyde* Faxaós *med* „Borgarfjarðarflói". 4) *Fra* [: fjöll þau, *C, E, Aa-f.* 5) Torba (b = f), *B.* 6) *Fra* [þar fell útbyrðis járnklokkan, ok sökk niðr. En þeir sigldu inn eptir firðinum, ok tóku þar land sem nú heitir Sandvík, á Kjalarnesi; þar lá þá jarnklokkan i þarabruki (þaranum, *Ae*). Hann (Örlygr, *E, Aa-f*) bygði undir Esjubergi at ráði Hœlga bjólu frænda sins, ok nam land á millim Mógilsár ok Úsvifrslækjar. Hann gerði kirkju at Esjubergi, sem honum var boðit. (*Det fölgende u. Af.*) (Hann var hinn fyrsta vetr með H. bjólu frænda sinum, *t. E. Dette saavel som Sk og K*1 *forener begge Recensionerne*). Hjálp (Hjólp, *E*) hét kona hans; þeirra sun var Valþjófr, er fulltíða kom til Islands með Örlygi. Síðan átti Örlygr Ísgerði (Ásgerði *her Ae*), dóttur Þormóðar Bresasunar (Bersas., *Ab, e, Sk*; Brúsas., *Ac, Sk i Parenth.*). Þeirra sun var Geirmundr, faðir Halldóru, er átti Þjóstólfr, sun Bjarnar

[sonr Hrómundar í Þverárhlíð; þeirra dóttir var[1] Þuríðr dylla[2], móðir Illuga ens svarta [á Gilsbakka[3].

13. Svartkell[4] hèt maðr, [katneskr, hann[5] nam land fyrir innan Mýdalsá milli *ok*[6] Eilífsdalsár, ok bjó at Kiðjafelli fyrst, en síðan á Eyri. Hans son var Þorkell, faðir Glúms, [er svâ baðst fyrir[7] at krossi[8]: gott ey[9] gömlum mönnum[10], gott [ey úngum[11] mönnum! Hann var faðir Þórarins, föður Glúms

---

gullbera. Þeirra sun var Þorleifr (Þjóstólfr, *Ae*), er bjó at Esjubergi eptir Geirmund móðurföður sinn (er Esjubergingar eru frá komnir, *t. Sk*, *K*1). Þeir truðu á Kolumkilla (Kolumkylla, *Ad*; Kolumbylla, *Ab*, *c*, *Sk*; Kolumbilla, *Ae*, *K*1), þó at þeir væri úskírðir. Þorleifr var tröllaukinn, ok tók þó kristni; frá honum er (eru Esbergingar ok, *t. E*) mart manna komit. Dóttir Örlygs (ens gamla, *t. Sk*, *K*1) ok Ísgerðar, *C*, *E*, *Aa-f*, *Sk*, *K*1-2.

1) *Fra* [: hinn gamli (hin gamla, *C*, *Aa-d*, *u. Sk*, *K*1), ok var Þ. dóttir, *C*, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1-2. *Ordene* „hin gamla" *i nogle Hskrr. kunde ved skjödeslös Læsning være satte her til fra forrige Linie, da disse Haandskr. der udelade dem. Dette bliver saa meget rimeligere som C og A Classen har* hin (*f.* hins) gamla. *Er Læsemaaden rigtig, skal den sands. fremhæve Adskillelsen af denne ældre Gunnlaugr ormstúnga fra Gunnlaugr Illugason (svarta) ormstúnga, jfr. dennes Saga Cap.* 4. *S.* 44. 2) dilla, *E*, *Ae*, *Sk*. 3) *Fra* [*u. C*; *E og Aa-e have disse Ord, og lægge til* (*efter B i det foregaaende*): Gunnlaugr ormstúnga var son Hrómundar í Þverárhlíð. [Valþjófr, son Örlygs, var faðir Valbrands, föður Torfa, *u. Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K*1. 4) Svarkell, *B*; *C hav Overskr.* Hèr segir frá Svartkeli. 5) *Fra* [: hann fór af Englandi til Íslands, ok, *C*, *Af*; *E*, *Aa-e forener begge Læsemaader:* Sv. hèt m. katn, hann fór af Engl. *o. s. v.* 6) *nödv. Tillæg jfr. ovenf. c.* 8. *u. de övr.* 7) *Fra* [: þess er gamall tók kristni; hann baðs svá fyrir, *C*, *E*, *Aa-f*. 8) Krossi? 9) æ, *C*, *Aa-f*, er (*urigt.*), *E*. 10) manni, *Ae*. 11) *Fra* [: æ orum (*ell.* örum; õrum *d. e.* úngum, *Aa-d i Marg.*, *E*, *Sk i Parenth.*; órum, *K*1-2), *C*, *Aa-f*. *E's Text læser*: „gott er öllum mönnum, gott er vorum mönnum", *men anförer i Parenth.*: „g. er göml. m., g. er õrum m. (úng. m.)".

[á Vatnlausu[1]. *Arnleif hèt systir Svartkels, er átti þórólfr viligisl*[2], *faðir*[3] *Kleppjárns hins gamla or Flókadal; þeirra dóttir var Hallgerðr, er átti Bergþórr Kollsson*[4].

[5]Valþjófr[6], son Örlygs[7] ens gamla frá Esjubergi, nam Kjós alla, ok bjó at Meðalfelli; [frá honum eru Valþjóflíngar komnir. Signý var dóttir hans, móðir Gnúps, föður[8] Birníngs, föður Gnúps, föður Eireks Grænlendínga biskups[9].

14[10]. Hvamm-þórir[11] nam land á milli Laxár[12] ok Fossár[13], ok bjó í Hvammi. Þórir deildi við Ref [enn gamla[14] um kú þá er Brynja hèt[15][; við hana er dalrinn kendr; hún gekk þar úti með xl nauta, ok voru öll frá henni komin. Þeir Refr ok Þórir börðust hjá Þórishólum; þar fèll Þórir ok viij menn hans[16].

---

1) Vatnleysu (*d. s.*) *Ad, E;* Vatidansu, *forskrevet for* Vatnlausu, *Ab, c, e.* 2) *saal. Aa, d, Sk, K*1-2; viligils, *E*; viðigisl, *Ab*; ueðigils, *Ae, u. Ac.* 3) *saal. eenstemmig Hskrr. og C med fulde Bogstaver.* 4) Kallson, *E*; *fra [taget af C, E, Aa-e.* 5) *C alene har Overskrift*: Frá Valþjófi; *Aa-e, K*1 *citere Hauksbók som Kilde.* 6) er fyrr var getit (hèt, *t. Ac, Sk, K*1), *t. C, E, Aa-e.* 7) Erlygs, *E.* 8) *Fra* [: þorbjörn kollr hèt sun hans, faðir Hallveigar, er atti þórðr lambi; þat er Valþýflínga (Valþýfinga, *E, Aa-e, K*2) kyn. Signý hèt dóttir Valþjófs, er Signýjarstaðir eru við kendir; hana átti Grimkell, sun Bjarnar gullbera; þeirra synir voro þeir Hörðr, er drepinn var í Geirshólmi, ok Gnúpr faðir, *C, E, Aa-e.* 9) Valbrandr het annarr sun Valþjófs, faðir Torfa, er fyrst bjó á Möðruvöllum. þeir feðgar gerðu felag við Túngu-Odd; af því bjoggu þeir síðan á Breiðabólstað í Reykjardal hinum nörðra (neðra, *Ab-e*). Torfi var faðir þorkels at Skáneyju, er átti Arngerði, dóttor þorkels Svartkelssunar, *t. C, E, A.* 10) *C alene har Overskr.* Frá Hvam-þóri. 11) Hvammþór er (*u.* ok *efter* Fossár), *Ab-c, e*; Svams-þórir, *E.* 12) *s. de övrige*; Lagsár, *B.* 13) Forsár, *her, B.* 14) *u. C.* 15) heitir (*ur. af* h.), *Ab, e.* 16) *Fra* [: ok Brynjudalr er við kendr. Sú kvíga hafði horfit þóri fyrir löngu,

[þorsteinn, son Sölmundar þórólfssonar smjörs, nam land milli Botnsár[1] ok Fossár: Brynjudal allan[2]. Hann átti þorbjörgu kötlu, dóttur Helga skarfs, [*Geirleifssonar, er nam Barðaströnd*[3]; þeirra son var Refr [enn gamli, er Bryndælir eru frá komnir[4]. [Nú eru taldir þeir menn er búit hafa í landnámi Íngólfs, vestr frá honum[5].

Maðr hèt Avangr[6], írskr[7] [at kyni, hann bygði fyrst í Botni[8]; þar var þá svâ stórr skógr, at hann gjörði þar af hafskip, [*ok hlóð þar sem nú heitir Hlaðhamar*[9].

---

en sú kviga fannst í Brynjudal, þar er Refr átti land, ok xl nauta með henni, þeirra er öll voru frá henni komin ok höfðu gengit sjálfala uti; því kendi hvárrtveggi sèr nautin. En þórir fell fyrir Ref með viij manna (m[a]; *C*; menn, *Aa-e, Sk, K*1-2; við viij mann *eller* menn, *E*; við 8a mann, *Af*), þá er þeir börðust hjá hólum þeim er síðan eru kallaðir þórisholar (*alias* Orustuhólar, *Af i Marg.*), *C, E, Aa-f, Udgg.*

1) Botzár (*efter Udt.*), *B.* 2) *Fra* [: Frá Sölmundi (*C alene*; *Aa-e, Sk, K*1 *citere Hauksbók som Kilde*). þórólfr smjör, er fyrr var getit, var sun þorsteins skrofa, Grimssunar, þess er blótinn var dauðr fyrir þokkasæld ok kallaðr Kambann (*C*; Kamban *de övr.*). Sun þórólfs smjörs var Sölmundr, faðir þorsteins, þess er land nam í Brynjudal, á millim Bláskógsár (Bláskegsár, *C*; Bláskeggsá *læser ligel. Hólmv. Saga c.* 23) ok Forsár, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 4) *Fra* [: í Brynjudal (hinn gamli, er bjó at Múla í Br.dal, *E*), faðir Halldóru, er átti Sigfús (Vigfús, *ur. Sk*) [Elliðagrímssun (*med dette Ord ophörer förste Membranfragm. af C*). þeirra dóttir þorgerðr, móðir (*Ad u. ved Afskriverfeil fra* [ ) Sigfús, föður Sæmundar prests hins fróða (í Odda, *t. E*), *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 5) *Fra* [*u. C, E, Aa-e, Sk, K*1. 6) *saal. alle*; *kun anförer E i Parenth.* Evangr *som Landnámas Læsemaade.* 7) ískr, *B*; norskr, *Af, Sk i Parenth.* 8) *Fra* [*saal. ogsaa E, Aa-f, Udgg. kun med Afvigelse* (*efter C*) fyrstr (fyrst, *Aa-f*) í B. ok bjó þar allan aldr sinn. Av. h. m. írskr, er bjó í Botni fyrstr manna, ok bjó þ. all. aldr s., *C.* 9) *Tillægget fra* [*er taget af C, E, Aa-f, Udgg.*; *Af u. det fölgende af dette Afsnit.*

Hans son var þorleifr, faðir þuríðar, er átti þormóðr þjóstarsson [á Álftanesi, ok[1] Iðunnar Molda-Gnúps dóttur. Sonr þormóðar[2] var Börkr, faðir þórðar, föður Auðunar í Brautarholti[3]. Kolgrímr enn gamli, son Hrólfs hersis[4], [nam land út frá Botnsá til Kalmansár[5], ok bjó á Ferstiklu[6].[Hann átti Gunnvöru, dóttur Hroðgeirs ens spaka; þeirra börn voru þau[7] þorhalli[8], faðir Kolgríms, föður Steins[9], föður Kvists, [er Kvistlíngar eru frá komnir[10]. Bergþóra var dóttir Kolgríms [ens gamla[11], er átti Refr í Brynjudal.

15.[12] [Bræðr ij námu Akranes allt, á milli Kal-

1) son, *t. B, Aa-e (ikke E), men som det synes mindre rigtig.* 2) *Fra* [: þeirra sun, *C*; *mul. er* þormóðar *i B urigt. læst for* þeirra. 3) þessir kynþættir allir eru frá þeim mönnum, er landit hafa numit í landnámi Íngólfs, *t. E. (et Slags Variation af det efter B för anförte.) Fölgende Afsnit sætter C efter Capitlet om* Ásólfr *(efter* 15*de og* 16*de Cap.), men imod den topographiske Fölge. Aa-e, Sk, K*2 *have det her efter B (Aa-d citere Landnáma som Kilde), og paa det sidste Sted efter C, uden Tvivl fordi A-Classens Compilator ikke förend paa sidste Sted har mærket B's og C's forskjellige Orden; E har det kun her, efter B; K*1 *ligeledes efter C.* 4) hessis, *B*; s. Álfs or þrándheimi, *Hólmv. S. c.* 22. 5) Kalmarsár (*her og paa adskillige andre Steder, urigt.*) *B. Fra* [: ok Unnar Hákonardóttor, Grjótgarðssunar jarls, er Grjótgarðs haugr er við kendr fyrir sunnan Agðanes, fór or þrondheimi til Íslands, ok nam Hvalfjarðarströnd ena nerðri, frá Bláskógsá (Bláskegsá, *C*, *jfr. ovenf. S.* 47 *Anm.* 2) til Laxár, ok út til lækjar þers er fellr út frá Saurbæ, *C (Aa-e).* 6) Fetstiklu, *Af, Sk i Parenth.* 7) *Fra* [: Hans sun var, *C.* 8) þórhallr, *E, Aa-e, Sk, K*1-2, (*ved Gjentagelsen efter C have dog Aa-e, Sk og K*2 þórhalli), *Hólmv. S.* c. 22. 9) *Saal. alle, undt. C, som har* ... steins. 10) *Fra* [: föður Kala, *C, Hólmv. S. c.* 22. 11) *Fra* [*u. C.* 12) *De fölgende Afsnit (Udggs.* 15*de og* 16*de Cap.) ere alle i C sammenföiede i eet Afsnit. Med Hensyn til Sagnets tro Opbevaring, da maa det bemærkes, at Præsten Styrmir, fra hvis Bearbeidelse af Landnámabók (som nu er tabt) det uden al Tvivl er optaget i C (Hauksbók), boede i Nær-*

mansár[1] ok Örriðaár; hèt annarr Þormóðr, hann átti land fyri sunnan Reyni ok bjó at Hólmi; hann var faðir Bersa, ok Geirlaugar[2], móður Túngu-Odds. Ketill átti Akranes fyri vestan ok fyri norðan Akrafell til Örriðaár. Hans son var Jörundr enn kristni, er[3] bjó í Görðum; þar hèt þá Jörundarholt; Jörundr var faðir Kleps[4], föður Einars, föður Narfa[5], [ok Hávars[6], föður Þorgeirs[7].

heden af Akranes i Borgarfjorden og kunde altsaa vide god Besked om det locale Sagn i dets hele Omfang.

1) Kalmarsár (*ogsaa her*), *B* 2) *saal. efter B selv i* 21 *Cap. og C, E, Aa-e, Sk,* K1-2 *paa dette Sted. Haandskr. har tydelig* þorlaugar, *og saal. synes den af* E *brugte saakaldte Landnáma* (*Ec.*) *at have læst allevegne.* 3) *Rettelse, B har* en. 4) *Rett. efter de övr., B i II,* 18, *og Fóstbr. S ;* Klyps, *her B.* 5) Narba, *B.* 6) *Rett. for* (föður) Hrafns *efter E's Læsemaade ; i Parenth. har E*: Hávarr var annarr son Kleps (*efter C, jfr. Fóstbr. S. C.* 1); *altsaa har E's ene Original fulgt C, den anden B, overeensstemmende med vor Rettelse, jfr. B ved II,* 18. „Hávarr s. Einars Klepps-sonar". 7) *Fra* [Þormóðr hinn gamli ok Ketill Bresa (Bersa, *Ab, c, e, f, Sk*) synir fóru af Írlandi til Íslands, ok námu Akranes allt, á milli Örriðaár ok Kalmansár; þeir voru írskir; Kalman var [ok írskr (norskr, *Af*), er áin er við kend, ok bjó fyrst í Katanesi. Þeir bræðr skiptu löndum með sèr, svá at Þormóðr átti fyri sunnan Reyni ok til Kalmansár, ok bjó at Hólmi hinum iðra (yðra, *urigt. Ad, Sk,* K1-2; ytra, *urigt. E, Ab, e, f*); en Ketill bróðir hans átti fyri vestan Reyni ok fyri norðan Akrafell til Örriðaár. Bersi (Bresi, *E, K*1) hèt sun hans, faðir Þorgests (Þorsteins, *Ad*), föður Stara at Hólmi, föður Knattar, föður Ásdísar, er átti Klængr Snæbjarnar sun, sunar (*till. efter K*1; s. *Sk*; sō, *Ac, u. de övr.*) Hafnar-Orms. Geirlaug (Þorlaug, *B i Texten og E i Parenth. efter Landnáma*) var dóttir Þormóðs hins gamla, móðir Túngu-Odds. Jörundr hinn kristni var sun Ketils Bresa (Bersa, *Ab, c, e, Sk*) sunar; hann bjó í Jörundarholti; þat er nú kallat í Görðum. Hann helt vel kristni til dauðadags, ok var einsetumaðr í elli sinni. Sun Jörundar var Kleppr, faðir Einars, föður Narva (Nörva, *Ab-e*)[. Hávarr hèt annarr sun Klepps, faðir Þorgeirs (*saal. E i Parenth.; men i Texten:* ok Hávarðs — *r. Hávars* —

[1]Ásólfr hèt maðr, hann var frændi Jörundar í Görðum; hann kom út austr í Ósum; hann var kristinn vel, ok vildi ekki eiga við heiðna menn, ok

---

föður þorg.) Eðna hèt dóttir Ketils Bresa (Bersa, E, *Ab, c, e, Sk*) sunar; hon var gift á Írlandi þeim manni, er Konáll hèt; þeirra sun var Ásólfr alsk. *o. s. v.* (*see fölgende Afsnit*), *C, E, A.*

1) *I dette Afsnit stemmer B overeens med Fs, navnlig med A* (*Nr.* 61. *Fol.*); *de övrige Haandskrifter og Udgaverne give det paa fölgende Maade:* Ásólfr alskik (alskikk, E), er í þann tíma fór af Írlandi til Íslands ok kom í Austfjörðu (Austfjörðum, *Ad*) kom út austr í Ósum á Austfjörðum. Hann var frændi Jör. í G. ok var kr. ok vildi ekki — þ. mat at þeim, *Sk, Kl, efter B*). þeir fóru xij saman austan, þar til er þeir komu at garði þorgeirs hins hörðska í Holti undir Eyjafjöllum, ok settu þar tjald sitt. En förunautar hans iij voru þá sjúkir; þeir önduðust þar; en Jón prestr þorgeirsson, faðir Gríms í Holti, fann bein þeirra ok flutti til kirkju. Síðan gerði Ásólfr sèr skála, því ner sem nú er kirkju hornit at Ásólfsskála (hinum austasta undir Eyjaf. *t. Sk, Kl efter B*), at ráði þorgeirs, þviat þorgeirr vildi þá eigi hafa við hús sín (hann fann e. menn — fiska marga, *t. Sk, Kl efter B*). (16.) Á fell við skála Ásólfs sjálfan. þat var öndverðan vetr. Áin (at áin, *Ae*) varð þegar full með fiskum. þorgeirr sagði, at þeir sæti í veiðistöð hans. Síðan fór Ásólfr brott þaðan, ok gerði annan skála vestar (vestr, E, *Aa-c, e*) við aðra á; su heitir Írá, því at þeir voru menn írskir. En er menn komu til árinnar, var hon full með fiskum, svá at slíkt undr þóttust menn eigi sèð hafa, en brottu var allt or hinni eystri ánni. þá ráku hèraðsmenn þá brott þaðan, ok fór hann þá til hins vestasta skálans; fór allt á sömu leið. Bændr kölluðu þá fjölkunga (fjölkunniga, *d. s.* E, *Aa-e*), en þorgeirr kvezt hyggja at þeir mundu vera góðir menn. Um várit fóru þeir brott, ok vestr á Akranes (á fund Jör. frænda s. — fæzlu. Setti hann þar bú í fyrstu at H. á kirkjub En er Ásólfr eldist — gr. at Hólmi, ok er hinn helg. m. kall Hans s. var Sölvi *o. s. v. Sk,* Kl *efter B*). Hann gerði bú at Hólmi á kirkjobólstað. Hans sun var Sölvi, faðir þórhildar, er átti Brandr, sun þorgríms Kjallakssunar; þeirra sun þorleifr, faðir Bárðar, föður Jófríðar, er átti Árni Torfa (Torfu, *C*) sun; þeirra dóttir Hœlga, er átti Arngrímr (Grímr, E, *Aa-e*) Guðmundarsun. En er Ásólfr eldist, gerðist hann einsetumaðr. þar var kofi hans sem nú er kirkjan; þar andaðist hann, ok var þar grafinn at Hólmi. En þá er Haldórr, sun Illuga hins

eigi vildi hann þiggja mat at þeim; hann gjörði sèr skála undir Eyjaföllum, þar sem nú heitir at Ásólfsskála enum austasta; hann fann ekki menn; þá var um forvitnazt, hvat hann hafði til fæzlu, ok sá menn í skálanum á fiska marga.

16. En er menn gengu til lækjar þess er fèll hjá skálanum, var hann fullr af fiskum, svâ at

rauða, bjó þar, þa vandist fjóskona ein at þerra fætr sína á þúfu þeirri er var á leiði Ásólfs. Hana dreymdi at Ásólfr ávítaði hana um þat, er hon þerði fætr sina saurga á húsi hans; en þá munu við sátt, segir hann, ef þú segir Haldóri draum þinn. Hon sagði honum, ok kvað hann ekki mark at því er konor dreymdi, ok gaf ekki gaum at. En er Hroðólfr[1] biskup fór brott or Bæ, þar er hann hafði búit (um xix ár, *t. E*); þá voru þar eptir múnkar iij; einn þeirra dreymdi at Ásólfr mælti við hann: sentu húskarl þinn til Haldórs at Hólmi, ok kaup at honum þúfu þá er á fjósgötu er, ok gef við mörk silfrs. Múnkrinn gerði svá. Húskarlinn gat keypta (keypt, E, *Aa-f*) þufuna, ok gróf síðan jörðina, ok hitti þar manns bein; hann tók þau upp ok fór heim með. Ena nestu nótt eptir dreymdi Haldór at Ásólfr kom at honum, ok kvezt bæði augu mundu sprengja or hausi honum, nema hann keypti bein hans slíku verði sem hann seldi (þúfuna, *t. Af, Sk, K*1). Haldórr keypti bein Ásólfs, ok lét gjöra at trèskrín ok setja yfir altari. Haldórr sendi Illuga sun sinn utan eptir kirkjuviði; en er hann fór út (*E, Aa-e*, utan, *urigt. C, Af, Sk, K*1) aptr, er hann kom millim Reykjanes ok Snjófjallsnes, þá náði hann eigi fyrir stýrimönnnm at taka land þar er hann vildi. Þá bar hann fyri borð kirkjuviðinn allan, ok bað þar koma sem Ásólfr vildi. En Austmenn komu vestr í Vaðil (Voðli, *Ab, c, e*; Vaðili, *Ad*; Vaðli, *Sk*, K1). En iij (ij, E; tveim, *Aa-f, Sk*, K1-2) nóttum síðar kom viðrinn á Kirkjusand at Hólmi, nema ij trè komu á Raufarnes á Mýrum. Haldórr lèt gera kirkjo (*C har her Lacun for eet Ord, de andre ingen*) xxx (álna, *t. E*) ok viði þakta, ok hælgaði Kolumkilla (Kolumbilla, *Ab, c, e, K*1; K.billa „ *Sk*; Columba kalla, *Af*) með guði, *C, E, Aa-f, Sk, K*1-2.

1) Hroðólfr biskup bjó í Bæ um xix ár; er haldit hann hafi verit af Ruðuborg af Englandi (*sic*), ok biskupinn hèti Úlfr, ok kallaðr Ruðu-Úlfr (*Glosse, rimel. for at finde Etymologien til* Hroðólfr = *Rudolphus*) *i Margen Aa-e, Af i Texten, Sk i Parenthes.*

slík[1] undr þóttust menn eigi séð hafa; en er héraðsmenn vurðu þessa varir, ráku þeir hann á brutt, ok vildu eigi at hann nyti gæða þessa. Þá færði Ásólfr bygð sína til Miðskála, ok var þar; þá hvarf[2] á brutt veiðr öll or læknum, er menn skyldu til taka; en er komit var til Ásólfs, þá var vatnfall þat fullt af fiskum, er fèll hjá skála hans. Var hann þá enn brutt rekinn; fór hann þá til ens vestasta Ásólfsskála, ok fór enn allt á sömu leið. En er hann fór þaðan á brutt, fór hann á fund Jörundar frænda síns, ok bauð hann Ásólfi at vera með sèr; en hann lèzt ekki vilja vera hjá öðrum mönnum. Þá lèt Jörundr gjöra honum hús at Hólmi enum iðra[3], ok færði[4] honum þángat fæzlu, ok var hann þar meðan hann lifði, ok þar var hann grafinn. [Stendr þar nú kirkja, sem leiði hans er, ok er hann enn helgasti maðr kallaðr[5].

17.[6] Bekan[7] hèt maðr, er [land nam í landnámi Ketils[8], frá Berjadalsá til Örriðaár, ok bjó at Bekanstöðum[9].

---

1) *Rettelse*, slikr, *B.* 2) hvarb, *B.* 3) yðra, *urigt. Sk, K*1. 4) færa, *Sk, K*1. 5) *Fra* [*u. Fs; C, Aa-f, Sk, K*2 (*efter „Hauksbók"*) *skyde her ind Afsnittet om* Kolgrímr gamli, *jfr. ovenf. S.* 48, *Anm.* 3. 6) *Dette Afsnit om* Bekan *el.* Beigan *sætte C, Aa-f, Sk, K*1-2 *efter det næstfölgende. Her sættes det först, uden Tvivl fordi Manden siges at have bebygget en Deel af Ketil Bresasöns Gebet, om hvis Nedsættelse det næstforegaaende Afsnit handler. E sætter det efter Afsn. om* Hroðgeir *og* Oddgeir (*nedf*). 7) *saal. de övr. som ogsaa stemmer med Stedets nuværende Benævnelse;* Beigan, *og nedenf.* Beiganstöðum, *B, Aa-d i Marg. efter Landnáma.* 8) *Fra* [nam land inn, *C;* nam land, *E, A-f.* 9) á B. í landn. Ket., *C, E, Aa-f.* þat tókst af landnámi því, er Ketill hafði numit, *E i Parenth. efter Landnáma (Ec); E indsætter her Afsnittene om* Gufi *og* Skori (*jfr. nedenf. S.* 55, *Anm.* 1) *uden Tvivl efter Ec.*

Fiðr[1] enn auðgi Haldórsson, Högnasonar, [*fór or Stafángri til Íslands; hann átti Þórvöru*[2], *dóttur Þorbjarnar frá Mosfelli, Hraðasonar*[3]; hann nam land fyrir sunnan Laxá[4] ok til Kalmansár, ok bjó at[5] Miðfelli. Hans son var Þorgeirr, faðir Jósteins[6], föður[7] Þórunnar, móður Guðrúnar, móður Sæmundar, föður Brands[8] biskups. [*Skeggi*[9] *í Skógum var son Þórunnar, faðir Styrmis ok Bolla í Skógum.*

[10]*Hallkell, er nam Hvítársíðu, bjó fyrst*[11] *á Akranesi, á Hallkelstöðum*[12], *áðr Bresasynir*[13] *ráku hann brott. En er hann fór*[14] *eptir fè sínu, því er þar hafði sjálfala úti*[15] *gengit, var hann drepinn, ok er þar heygðr*[16].

Hafnar–Ormr[17] nam lönd[18] um Melahverfi[19] út

1) Finnr (*det s*) *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) Þorbjörgu, *E; men till.* Þorvöru *i Parenth. uden Citat.* 3) *saal. Aa-e, Udgg.* Hraðastaðir *er Navnet paa en Gaard i disse Egne.* Hroðasonar (*ved en let Forvanskn.*), *E;* brādz s., *C* (*vidner om Afskriverens Usikkerhed, da han ellers skriver Egennavne med stort Begyndelsesb.*). *Det hele Tillæg er taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Lagsá, *B.* 5) í, *C, E, Aa d, f;* í Miðfirði á Miðfelli, *Ae.* 6) *saal. B* (*E i Parenth., Aa-d i Marg. efter Landnáma*). Hólmsteins, *C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 7) ok, *Ae.* 8) Brans, *B.* 9) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* sem í Sk. var s. Þór., *ved feilagtig Læsning, C.* 10) *Dette Afsnit sætter E* (*af topographiske Grunde*) *næstforan* Kveldulf *nedenfor.* 11) fystr, (*urigt.*), *C.* 12) Hrakkelstöðum (*urigt*), *E, Aa-f, K*2. 13) Bersasynir (rækju, *Ab, c, Sk*), *Ab, c, e, f, Sk.* 14) út, *t. E, Ab-e, Sk, K*1-2. 15) *u. E, Ab-e.* 16) *Dette Tillæg fra* [*er taget af C, E, Aa-f, Udgg.; i B er her Lacun, som optager* 8 *Liniers Plads, og hvor upaatvivlelig det her anförte har staaet.* 17) fór or Stafángri til Íslands, ok, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 18) öll lönd, *C, Aa-f, Udgg.;* Hafnarlönd öll ok Melahverfi, *E.* 19) hverbi (b=f), *B;* Múlahverfi (*urigt.*), *Ae.*

til Örriðaár ok Laxár[1], ok inn til Andakílsár, ok bjó í Höfn. Hans son var Þorgeirr höggvinkinni, faðir Þórunnar[2], móður Þórunnar, móður Jósteins, föður Sigurðar, föður Bjarnheðins[3]. [Þorgeirr höggvinkinni var hirðmaðr Hákonar konúngs Aðalsteinsfóstra[4]; hann fèkk á Fitjum kinnarsár[5] ok orð gott[6].

Bræðr ij bjöggu í landnámi þeirra Finns ok Orms: Hroðgeirr enn spaki í Saurbæ, en Oddgeirr[7] at Leirá; en þeir Finnr ok Ormr keyptu þá brutt, því at þeim þótti þar[8] þraunglent. Þeir Hroðgeirr bræðr námu síðan [lönd í Flóa[9], Hraungerðínga hrepp; bjó Hroðgeirr í Hraungerði, en Oddgeirr í Oddgeirshólum; hann átti dóttur Ketils gufu[10].

1) Lagsár, *B.* 2) Þuriðar, *E* (*efter Ec*). 3) prests, *t. E* (*efter Ec*). 4) en er hann var búinn til Bjarmalands, þá kom Haraldr með her mikinn. Þetta kvað Þorgeirr þá:

Samira[a] njorð(r) enn norðar
nad(d)regns hvötum þegni,
oss samir bil(i) at bölva[b]
borðmærar skæ færa.
Nú er þar er rekkr at rakna-
rástóð konúngrslóðar,
gripum oss í greipar
gunnborð, Haraldr (sunnan)*.

Þá var Þorgeirr kinnhögginn á Fitjum ok fèkk orð gott, *t. E* (*efter Ec*). 5) kinna sár, *Aa.* 6) *Fra* [*u. C.* 7) *saal. rigt. de övr.*; Oddr (*urigt.*) *B.* 8) sèr, (of, *t. E, Aa-e, Sk, K*1-2) *C, E, Aa-f, Udgg.* 9) *Fra* [*u. C, Abc, e;* Hraung. hr. í Flóa, *E, Aa, d, f, Udgg.* 10) Hafnar-Ormr er þar heygðr í hölðanum fram frá bænum í Höfn sem hann tók land (fyrst, var þar þá skipa lægi, *t. Aa-e, Udgg.*, *som altsaa*

*) *Denne Vise forekommer noget forandret i Fornm. S. I,* 42, *og* (*rigtigere*) *Heimskr. Sögu Hákonar góða C.* 28, *og tilegnes Eyvind Skáldaspillir paa begge Steder. Den er her skreven aldeles efter E, med Undtagelse af a*) *Rettelse for* Bamira, *b*) *Rett. for* balva. *Vi anföre ikke Landn. Udgavernes afvigende Læsemaader, da de ere feilagtige og ingen Oplysning give. Med Hensyn til de forandrede Udtryk henvise vi til Fornm. S. og Hskr. l. c.*

18.[1] Úlfr[2] hèt maðr, sonr Brunda-Bjálfa[3], ok Hallberu, dóttur Úlfs ens óarga or Hrafnistu; Úlfr átti Salbjörgu[4], dóttur Berðlu-Kára[5]; hann var kallaðr Kveldúlfr[2]. Þórólfr ok Skallagrímr voru synir þeirra. Haraldr konúngr hárfagri lèt drepa Þórólf[6] norðr í Alöst á Sandnesi[7] af rógi Hildiríðar-

---

maa stamme fra en C sideordnet Afskrift, hvis Forf. [*A-Classens förste Compilator*] *har kunnet læse Membr. længere end Jon Erlendsson, thi det synes ikke at være Tvivl om at A's Tillæg er ægte) t. C, Aa-e, Udgg.; E har ikke dette Tillæg, men indsætter her Afsnittet om Beigan* (*ovenf.*), *derpaa har den fölgende Tilsætning:* Gufi (Gufa, *Rett. i K*1) hèt annarr son Ketils (*dette er rimel. urigtig læst efter E's Original Ec; det burde hedde:* Ketill gufa hèt maðr (*ell. lignende*); hann vildi byggja í Nesi, en Íngólfr rak hann á brott þaðan; þá fór hann á Rosmhvalanes ok vildi byggja at Gufu(skálum); en þau Steinuðr (Steinunnr) keyptu saman at hann skyldi á brott fara, en vermannastöð (*sandsynl. Rett. i Margen; i Texten staaer* vermst) skyldi (þar) vera ávalt frá Hólmi. — Skori (Skorri, *d. s. K*1-2) hèt þræll Gufu, er hann seldi í hendr konu sína ok fè meðan hann færi í landaleitan; en þrællinn sagði (*s. E; segir, K*1-2) konu hans hann vera dauðan, ok vildi hann gánga at eiga hana. Hún varð við stigg, ok vildi fara sèr. Gufa var vetr hinn fyrsta á Mýrum hjá Gufuá; annan á Snæfellsnesi at (á, *K*1-2) Gufuskálum; þriðja í Gufufirði; þá líkaði honum vel, ok fór þaðan aptr. Þá hljópst Skorri í bruttu. Skorri var um vetr í Skorraholti á laun; annan í Skorradal; en Gufa fann hann um síðir í Skorraeyju fyri Mýrum, ok drap hann þar. Gufa bjó síðan í Gufudal; hans son var Þorkell skeifr, faðir Arnórs, föður Kolla á Heynesi. (*Med dette Tillæg, som dog indeholder noget nyt, jfr. I,* 19 *og II,* 24, *hvor E endnu har de andre Rec. Notitser om* Gufa *og* Skorri *el.* Skori.) *Her indskyder E Afsnittet om* Hallkel (*ovenf.*).

1) *Her er en betydelig Lacun i C,* (*det* 18—20 *Cap. incl.*) *som maa være temmelig gammel, da de andre Haandskr. her fölge B; Aa-d, K*1 *bemærke, at de her fölge Landnáma. Saavel hele det foraaende Stykke, som denne Lacun, har forhen uretteligen været henfört til B.* 2) Úlbr, *her og fremdeles, B.* 3) Bjálba, *B;* Bjalka, *E* (*feilskr. for* Bjálba?) 4) Salborgu, *Ac.* 5) Berslu-K, *E, Ab-e;* Berlu-K., *Aa, K*2. 6) Þórólb, *B.* 7) Sannesi, *B;* Sundnesi, *Ac.*

sona; þat vildi Haraldr konúngr eigi bæta; þá bjoggu þeir Grímr ok Kveldúlfr kaupskip ok ætluðu til Íslands, því at þeir höfðu þar spurt til Íngólfs vinar síns. Þeir lágu til hafs í Sólundum; þar tóku þeir knör þann, er Haraldr konúngr lèt taka fyrir Þórólfi[1], þá er menn hans voru nýkomnir af Englandi, ok drápu þar Hallvarð harðfara[2] ok Sigtrygg snarfara[3], er því höfðu valdit. Þar drápu þeir ok sonu Guttorms, Sigurðarsonar hjartar, bræðrúnga konúngs, ok alla skipshöfn þeirra, nema ij menn er þeir lètu segja konúngi tíðindin. Þeir bjoggu hvârttveggja skipit til Íslands, ok xxx manna á hvâru; stýrði Kveldúlfr því er þá var fengit. Grímr enn háleyski, Þórisson, [Gunnlaugssonar, Hrólfssonar[4], Ketilssonar kjölfara, var forráðamaðr með Kveldúlfi á því skipi er hann stýrði; þeir vissust jafnan til í hafinu; ok er mjök sóttist hafit, þá tók Kveldúlfr sótt; hann bað þess, at kistu skyldi gjöra at líki hans, ef hann dæi, ok bað svâ segja Grími syni sínum, at hann tæki skamt þaðan bústað á Íslandi, er kista hans kæmi á land, ef þess yrði auðit. Eptir þat andaðist Kveldúlfr, ok var skotit fyri borð kistu hans. Þeir Grímr hèldu suðr um landit, þvíat þeir höfðu spurt[5] at Íngólfr[6] bygði sunnan á landinu. Sigldu þeir vestr fyri Reykjanes, ok stefndu þar inn á fjörðinn[; skildi þá með þeim, svâ at

1) Þórólbi, *B, Ad.* 2) hraðfara, (*d. s.*) *E.* 3) suarfara (svarf.), *Ab-e.* 4) *saal. B og de övr. samt A til Fs;* Hjörleifss., *Ab, c, e, Sk. Disse to Led fra* [*udel. i C til Fs. og Egils Saga Cap.* 27. *Nedenf.* *V,* 13, *kaldes* Þórunn *Datter af* Ketill kjalfari, afasystir *til* Grímr enn háleyski. 5) með sannindum, *t. E.* 6) Íngólbr, *B.*

hvârogir vissu til annarra. Sigldu þeir Grímr enn háleyski allt inn á fjörðinn[1], þar til er þraut sker öll, ok köstuðu þá akkerum sínum. En er flóð gjörði, fluttust þeir upp í árós einn, ok leiddu þar upp skipit sem gekk; sú á heitir nú Gufá; báru þeir þar á land faung sín; en er þeir könnuðu landit, þá höfðu þeir skamt gengit út frá skipinu, áðr[2] þeir fundu kistu Kveldúlfs[3] rekna í vík eina; þeir báru hana á þat nes er þar var[4], ok hlóðu at grjóti.

19. Skallagrímr kom þar at landi er nú heitir Knararnes, á Mýrum; síðan kannaði hann landit, ok var þar mýrlendi mikit ok skógar víðir[5], lángt á milli fjalls ok fjöru; en er þeir fóru inn með firðinum, kvomu þeir á nes þat er þeir fundu álftir, [þat kölluðu þeir Álftanes[6]. Þeir lèttu eigi fyrr enn þeir fundu þá Grím enn háleyska; sögðu þeir Grími allt um ferðir sínar, ok svâ hver orð Kveldúlfr[7] hafði sent Grími syni sínum. Skallagrímr gekk til at seá, hvar kistan hafði á land komit; hugðist honum svâ[8], at skamt þaðan mundi vera bólstaðr góðr. Skallagrímr var þar um vetrinn, sem hann kom af hafi, ok kannaði þá allt hèrað; hann nam land utan frá Selalóni ok et efra til Borgarhrauns, ok suðr allt til Hafnarfjalla: hèrað allt svâ vítt sem vatnföll deila til sjófar; hann reisti bæ hjá vík þeirri, er kista Kveldúlfs kom á land, ok kallaði at Borg; ok svâ kallaði hann fjörðinn Borgarfjörð. Síðan skipaði hann

1) *Fra* [*u. E (ved at springe fra et lignende Ord).* 2) at (að) *ur. Aa-c, c, K2.* 3) Kv.úlbs, *B.* 4) skamt frá, *t. E.* 5) *saal. (rigt.) B, Aa-e;* skógr mikill víða lángt, *Af;* víða, *E;* skógarviðir, *Sk, K1.* 6) *Fra* [*u. ved Afskr.feil Ac.* 7) Kveldúlbr, *B.* 8) til, *t. E, K1;* at, *t. Aa, d;* h. hann svá at, at s., *Ab, c, e;* h. hann svá at sk., *Sk.*

hèraðit sínum fèlögum, ok þar námu margir menn síðan land með hans ráði. Skallagrímr gaf land Grími enum háleyska fyri sunnan fjörð, á milli Andakílsár [ok Grímsár[1]; hann bjó á Hvanneyri. Úlfr hèt son hans[, faðir Hrólfs í Geitlandi[2].

[3]Þorbjörn svarti hèt maðr, hann keypti land at Hafnar-Ormi inn frá Selaeyri ok upp til Forsár; hann bjó á Skeljabrekku[4]; hans son var Þorvarðr, er átti Þórunni, dóttur Þorbjarnar or Arnarholti[5]; þeirra synir voru þeir Þórarinn blindi ok Þorgils orraskáld, er var með Ólafi kvaran[6] í Dýflinni.

Skorri, leysíngi Ketils gufu[7], nam Skorradal fyrir ofan vatn, ok var þar drepinn.

[8]Björn gullberi nam Reykjardal enn syðra[9], ok bjó á Gullberastöðum[; hans son var[10] Grímkell goði í Bláskógum; hann átti Signýju Valbrandsdóttur, Valþjófssonar[11]; þeirra son var Hörðr, er var fyrir[12] Hólmsmönnum. [Björn gullberi átti Ljót-

1) *Fra* [*u. ved Skrivf. Ac.* 2) *Fra* [*u. E her, men indskyder i dets Sted et selvstændigt Afsnit (uden Tvivl efter Ec):* Grímr hinn háleyski, sem nú var getit, nam land fyrir innan Andakílsá ok til Grímsár, ok alla dali þar upp, ok bjó at Hvanneyri; hans son var Úlfr, faðir Hrólfs í Geitlandi. Íngimundr hinn gamli var fóstbróðir hans, ok var með honum hinn fyrsta vetr er hann kom ut hingat, áðr hann næmi Vatnsdal, *jfr. ndf. III,* 2. 3) *Aa, K*1 *citere Landnáma som deres Kilde.* 4) Skálabrekku, *Ab.* 5) *saal. rigtig E, Aa-e;* Arnarhallti (*Skrivcf.*), *B.* 6) *saal. efter den sædvanlige Læsem. i Fornm. S., Laxdæla, Njála o. fl.;* knaran, *E;* kvoran, *Aa-e, Sk, K*1-2*;* kvoian, (*Skrivef.*) *B.* 7) *u. Ae.* 8) *E har her en anden Orden, nemlig:* Óleifr hjalti, Björn Gullb., Floki, Þorgeirr melld. 9) frá Grímsá til Flókadalsár, *t, E, Hólmv. S. C.* 1. 10) *Fra* [vitr maðr ok auðigr ok kynstórr; hann átti Ljótunni Hrólfs dóttur (? Ljóta *ell.* Ljótu d., *E*), systur Kolgríms hins gamla; þeirra synir voru, *E.* 11) Valþjóssonar, *B.* 12) af, *Ab.*

unni, systur Kolgríms ens gamla. Svarthöfði[1] at Reyðarfelli var annarr son þeirra[2]; hann átti Þuriði Túnga-Odds dóttur; þeirra dóttir Þórdís, er átti Guðlaugr[3] enn auðgi; Þjóstólfr[4] var enn þriði son Bjarnar, fjórði Geirmundr[5].

Þorgeirr meldun[6] þá[7] lönd öll at Birni [fyrir ofan Grímsá[8]; hann bjó í Túngufelli; hann átti Geirbjörgu[9], dóttur Bálka or Hrútafirði; þeirra son Veleifr[10] enn gamli.

Flóki, [þræll Ketils gufu[11], nam Flókadal[12], ok var þar drepinn.

20. Óleifr[13] hjalti[14] hèt maðr göfugr; hann kom skipi sínu í Borgarfjörð, ok var enn fyrsta vetr með Skallagrími; hann nam land at ráði Skallagríms milli Grímsár ok Geirsár[15], ok bjó at Varmalæk; hans synir voru þeir Ragi í Laugardal ok Þórarinn lögsögumaðr, er átti Þórdísi, dóttur Ólafs feilans[16]; þeirra dóttir Vigdís, er átti Steinn Þorfinnsson. Son Raga var Guðþormr[17], faðir Gunnvarar, móður Þórnýjar[18], móður Þorláks, föður Runólfs, föður Þorláks biskups.

---

1) Svarhöfði (*d. s.*) *B.* 2) *Fra* [Annarr son Bjarnar var Svarth. á Reiðarf., *E.* 3) Gunnlaugr, *Sk.* 4) Þjóstólbr, *B.* 5) V (fimti) Úlfr, *t. E.* 6) *u. Ae;* moldan, *Af, Sk i Parenth.* 7) keypti, *Ae.* 8) *Fra* [*u. Ae.* 9) Geirlaugu, *Ae.* 10) Vieleifr, *E;* Veltyfr (*Afskriverf.*) *Ae.* 11) *Fra* [leysíngi Ketils gufu, bróðir Skorra, *E.* 12) allan, á milli Flókadalsár ok Geirsár, ok bjó í Hrísum, *t. E.* 13) Ólafr, *E;* Olleifr, *Af.* 14) halti, *Njála C.* 13, *Egils S. C.* 29. 15) Flókadalsár, *Egils. S. C.* 29. 16) feilands, *Ad;* ok Glúmr, *t. Af; jfr. Njála C.* 13. 17) *saal.* (*uden Tvivl rigt.*) *Aa-e, K2;* Guðbonn (*forskrevet*) *B;* Guðormr, *E, K1;* Guþormr, *Sk.* 18) *Efter B's egen Rettelse, som har* Þórunnᶦyar. (*Derefter bör Navnet rettes i Stamtavlen til Hungrv. S.* 69). Þórunnar, *E, Aa-e, Udgg.*

Ketill blundr ok Geirr[1], son hans, kvomu til Íslands, ok voru með Skallagrími enn fyrsta vetr; þá fèkk Geirr Þórunnar, dóttur Skallagríms. Um vârit eptir vísaði Grímr þeim til landa, ok námu þeir upp frá Flókadalsá til Reykjadalsár, ok túngu þá alla upp til Rauðsgils, ok Flókadal allan fyrir ofan brekkur. Ketill bjó í Þrándarholti; við hann er kent Blundsvatn[2]; þar bjó hann síðan. Geirr enn auðgi, son hans[3], bjó í Geirshlíð, en átti annat bú at Reykjum enum efrum; hans synir[4] voru þeir Þorgeirr blundr, ok Blundketill, ok Svarðkell[5] á Eyri; dóttir Geirs var Bergdís, er Gnúpr átti Flókason í Hrísum; þeirrar ættar var Þóroddr hrísablundr[6].

Önundr breiðskeggr var son Úlfars [Úlfssonar Fitjumskeggja[7], Þórissonar[8] hlammanda[9]; Önundr nam túngu alla milli Hvítár ok Reykjadalsár, ok bjó á Breiðalbólstað; hann átti Geirlaugu[10], dóttur Þor-

1) *u. Ab.* 2) *I B skrevet* Blunsvatn. 3) er nam Reykjadal allan fyri sunnan Reykjadalsá, milli ok Geirsár, *t. E.* 4) sonar synir (*Afskriverf.*) *Ae.* 5) Svarðketill, *d. s. Ab, e, Sk, K1.* 6) *saal. E, Aa-e, Udgg., jfr. Egils. S. C.* 39; hrísablundi, *B. Her inskyder E et Afsnit, som for det meste indeholder det samme som det fölgende, kun med Forandring i Navne* (Krömu-Oddr *isteden for* Úlfarr *og* Þorlaug *for* Geirlaug). *Som Kilde citerer E „Landnáma"* (*Ec*). Krömu-Oddr het maðr ágætr; (hann) nam Reykjadal hinn nyrðra, ok alla túngu á milli Reykjadalsár ok Hvítár, ok upp til Deildargils. Hans son var Önundr, er átti Þorlaugu Þormóðsdóttur; þeirra son Túngu-Oddr, er bjó á Breiðabólstað. *For det fölgende Afsnit citerer E (mærkelig nok) Hauksbók.* 7) *saal. B, Aa, d, K*1-2; Fitjaskeggja, *E;* Fæjun (Fæjum)skeggja (*Afskriverf.*) *Ab, c, e, Sk. Fra* [Úlfssonar á Fitjum, Skeggjasonar, *Hænsaþ. s. C.* 1. 8) Þórss. (*Afskriverf.*) *Ab, e.* 9) *saal. rettet efter Hænsaþ. S. C.* 1.; blánnda, *B;* hláanda, *Aa-e, Udgg.;* hlæanda, *E.* 10) *saal.* (*her*) *B samt E, Aa-e, Udgg. jfr. ovenf. C.* 15 *Beg.*

móðar á Akranesi, systur Bersa; þeirra son var Túngu-Oddr; en Þórodda hèt dóttir þeirra; hennar fèkk Torfi[1], son Valbrands Valþjófssonar, Örlygssonar frá Esjubergi, ok fylgði henni heiman hálfr Breiðabólstaðr ok Hálsaland með. Hann gaf Signýju, systur sinni, Signýjarstaði, ok bjó hún þar. Torfi drap Kroppsmenn xij saman; ok hann rèð mest fyrir drápi Hólmsmanna; ok hann var á Hellisfitjum, ok Illugi enn svarti ok Sturla goði, þá er þar voru drepnir xviij Hellismenn; en Auðun Smiðkelsson brendu þeir inni á Þorvarðstöðum[2]. Sonr Torfa[3] var Þorkell at Skáney. Túngu-Oddr átti Jórunni Helgadóttur; þeirra börn voru þau: Þorvaldr, er rèð brennu Blundketils, ok Þóroddr, er átti Jófríði Gunnarsdóttur; þeirra dóttir Húngerð[4], er átti Svertíngr Hafrbjarnarson. Dóttir Túngu-Odds *var* Þuríðr, er [átti Svarthöfði, ok Jófríðr, er[5] Þorfinnr Selþórisson átti, ok Hallgerðr, er Hallbjörn átti, son Odds frá Kiðjabergi[6]. Kjölvör var móðursystir Túngu-Odds, er bjó á Kjölvararstöðum[7], móðir Þorleifar, móður Þuríðar, móður þeirra Gunnhildar, er Kali[8] átti, ok Glúms, föður Þórarins, föður Glúms at Vatnlausu[9].

21.[10] Rauðr[11] hèt maðr, er nam land[12] upp frá Rauðsgili[13] til Gilja, ok bjó at Rauðsgili[13]; hans

1) Torbi, *her og flere Steder, B; ligesom ogsaa* hálbr *strax efter.* 2) Þorvaldsstöðum, *E, Ad, e, f.* 3) Torba, *B.* 4) Húngerðr, *d. s. E, Aa.* 5) *Fra [efter E, Aa-e, Udgg.; u. (ved Afskriverfeil) B.* 6) Kiðjafelli, *ur. Ac.* 7) Kjölvörstöðum, *Ab, c, e;* Kjalvör *og* Kjalvararst., *E, Af, Sk, K*1. 8) *saal. E, Ab, e;* Koli, *B, Aa, c, d, Sk, K*1-2. 9) Vatnleysu, *d. s., Ab, e.* 10) *Her begynder C igjen; i B mangler her de to förste Bogstaver, ellers kun det förste.* 11) Auðun, *ur. Af.* 12) it syðra, *t. E, Aa-f, Udgg.* 13) Rauðgili, *Ab, e.*

synir voru [þeir Úlfr á Úlfstöðum[1] ok Auðr á Auðstöðum fyrir norðan[2] á, er Hörðr vâ; þar hefst[3] saga Harðar[4] Grímkelssonar ok Geirs.

[5]Grímr hèt maðr, er nam land it syðra upp frá Giljum til Grímsgils[6], ok bjó við Grímsgil; hans synir voru þeir Þorgils auga [á Augastöðum[7], ok Hrani [á Hranastöðum[8], faðir Gríms, er kallaðr var Stafngrímr[9]; hann bjó á Stafngrímsstöðum[10]; þar heitir nú á Sigmundarstöðum; þar gagnvart[11] fyrir norðan Hvítá við sjálfa ána er haugr hans; þar var hann veginn.

[12]Þorkell kornamúli nam ás enn syðra upp[13] frá Kollslæk[14] til Deildargils, ok bjó í Ási; hans son var Þorbergr kornamúli, er átti Álöfu elliðaskjöld, dóttur Ófeigs ok Ásgerðar, systur Þorgeirs gollnis[15]; börn þeirra voru þau Eysteinn ok Hafþóra, er átti Eiðr Skeggjason, er síðan bjó í Ási; þar dó[16] Miðfjarðar-Skeggi[17], ok er þar haugr hans fyri neðan garð. Annarr son Skeggja var Kollr, er bjó at Kollslæk. Synir Eiðs *voru* Eysteinn ok Illugi[18].

---

1) Ulfarr á Úlfarsstöðum, *E.* 2) sunnan, *t.* (*i Parenth.*) *E.* 3) af, *t. E, Aa-e, K2;* oc, *urigt. Sk, K1;* þar af gerðist, *C.* 4) Horðar, *ur. Ab, c;* Horðar Gríms Ketilssonar, *ur. Ae.* 5) Frá Grimi, *Overskr. j C alene.* 6) Grímsfells, *Af.* 7) *Fra* [ok Augasteinn, *ur. Ab, c, e.* 8) *Fra* [ok Hranasteinn, *ur. Ab, c, e.* 9) Stafagr., *Ac, e, f.* 10) Stafurgrímsst., *Ac;* Stafagr., *Ae, f.* 11) gegnt, *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) *C alene har Overskr.* Frá Þorkeli. 13) *u. C.* 14) Kolslæk, *Ac, e, f, Sk.* 15) *saal. B, Aa, c, d, Udgg.;* golldins (*ell.* golldnis) *C;* gollins, *E, Ab;* gellirs, *Ae.* 16) bjó, *ur. Sk.* 17) *saal. efter C, E, Aa-e, K1-2, ifr.* Saga Þórðar hræðu *Slutn. B har* Finnr f. Skeggja, *öiensynlig ved feilagtig Læsning.* 18) *B tillægger her* ok, *og har aaben Plads for een Linie, der rigtig nok forekommer paa flere Steder, hvor Originalen har haft Overskrifter. De andre Haandskrifter have ingen Antydning af Lacun; det synes derfor rime-*

[1]Úlfr, son Gríms ens háleyska[2] ok Svanlaugar, dóttur Þormóðar af Akranesi[3], systur Bersa; Úlfr[4] nam land [milli Hvítár ok Suðrjökla[5], ok bjó í Geitlandi; hans synir voru þeir: Hrólfr enn auðgi, faðir Halldóru, er átti Gizurr hvíti; þeirra dóttir Vilborg, er átti Hjalti Skeggjason. [Annarr son hans[6] var Hróaldr, faðir Hrólfs ins ýngra[7], er átti Þuríði Valþjófsdóttur, Örlygs*sonar* ens gamla; þeirra börn voru þau: Kjallakr at Lundi í Syðradal[8], faðir Kolls, föður Bergþórs; annarr var Sölvi í Geitlandi, faðir Þórðar í Reykjaholti[9], föður Sölva, föður Þórðar, föður Magnús, föður Þórðar, föður Helgu, móður Guðnýjar, móður Sturlusona[10], [*Sighvats ok Þórðar ok Snorra. Son Sighvats var Sturla, faðir Þuríðar, er herra Rafn*[11] *átti; þeirra börn Jón korpr*[12], *Hallkatla ok Valgerðr ok Þorgerðr. Synir Hallkötlu ok Jóns Pètrssonar voru þeir Sturla ok Pètr, ok Steinunn dóttir, er átti Guðmundr Þorsteinsson, Skeggjasonar*[13]. Þriði son Hrólfs var Illugi enn rauði, er fyrst[14] bjó í Hraunsási; hann átti þá Sig-

ligt, at Afskr. urigtig har læst ok, *og troet at her manglede noget. At Originalen har været utydelig paa dette Sted, er öiensynligt.*

1) *C alene har Overskr.* Frá Úlfi; Álfr, *E i Marg. efter Landnáma; i B mangler Begyndelsesbogstavet.* 2) hálenska, *urigt. Ae.* 3) Álptanesi, *Ab, c, e, Sk.* 4) Úlbr, *B.* 5) *Fra* [fyrir ofan Deildargil, ok allt til jökla fyrir sunnan Hvítá, *E.* 6) *Fra* [Hans son, *ur. Ae.* 7) auðga, *E i Parenth. efter Landn.* 8) Syðra Reykjadal, *d. s. E, Ad, Sk, K*1. 9) *saal. rigtig C, Aa-e;* Reykholti, (*den nyere Form*) *E;* Reykjahólum (*urigt. læst* Reykjah., *som Præp.* í *ogsaa viser*) *B.* 10) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* Stullus., *B;* Sturlu f. (*feilskr.*) *C.* 11) Oddsson, *t. Ac, Sk, K*1. 12) Sturla, *t. Ac, Sk.* 13) *Tillægget fra* [*er taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 14) *saal. C, Aa-e, Fs;* fystr, (*uden Tvivl urigt.*) *B, E, Af.*

riði, dóttur Þórarins[1] ins illa, systur Músa-Bölverks; þann bústað gaf Illugi Bölverki, en Illugi fór þá at búa á Hofstöðum[2] í Reykjadal[3], þvíat Geitlendíngar áttu at halda upp[4] hofi því at helmíngi við Túngu-Odd. Síðast bjó Illugi at Hólmi iðra[5] á Akranesi, því at hann keypti við Hólm-Starra bæði löndum ok konum ok fè[6] öllu; þá fèkk Illugi Jórunnar, dóttur Þormóðar Þjóstarssonar af Álftanesi; en Sigríðr[7] hengdi sig í hofinu, þvíat hún vildi eigi manna kaupit[8]. Hrólfr enn ýngri gaf Þorlaugu gyðju, dóttur sína, Oddi[9] Ýrarsyni[10]; því rèðst Hrólfr vestr til Ballarár[11], ok bjó þar lengi síðan, ok var kallaðr Hrólfr at Ballará[12].

ANNARR PARTR[1].

[2]*Hèr hefr upp landnám í Vestfirðínga fjórðúngi, er mart[3] stórmenni hefir bygðan.*

1. Maðr hèt Kalman[4], suðreyskr [at ætt[5]; hann fór til Íslands ok kom í Hvalfjörð, ok sat við Kal-

---

1) Þórorms., *Ab, c, e.* 2) *saal. rigt. de övr.;* Hafstöðum (*Skrivef.*) *B.* 3) Reykjardal, *Fs, C, Aa, d, K2.* 4) uppi, *E, Aa, b, d, e, K2.* 5) *d. e.* innra, *rigt., B, C, Fs;* yðra, *Sk, K1;* ytra ok itra, (*ved en Misforstaaelse*) *E, Aa-f, K2.* 6) lausafe, *Af, Sk, K1;* ok fe ok ö. *Aa, K2.* 7) sem hann átti aðr, *t. Af, Sk, K1.* 8) kaup̄., *C;* kaupin, *E, Aa-f, Sk, K1-2.* 9) Odda, *C, E, Aa-d, Sk, K1-2.* 10) Irjarsyni, *E.* 11) Ballár (*her, ellers* Ballarár), *B.* 12) *Her slutter den Deel af B, som för i Udgaverne er bleven urigtigen henfört til C, og var indbunden i Haandskriftet som förste Deel af denne.*

1) *Denne Overskrift er tagen af Udgaverne.* 2) Her hefr landnám í Vestfjörðum, *t. C som Overskrift.* 3) flest, *E.* 4) Kalmar (*her*), *B.* 5) *u. C.*

mansá[1]. Þar druknuðu synir[2] hans ij á Hvalfirði[3]. En síðan nam hann land fyrir vestan Hvítá á milli[4] Fljóta ok Kalmanstúngu alla, ok svâ allt austr undir jökla sem grös eru vaxin, ok bjó í Kalmanstúngu[5]. Hann druknaði í Hvítá, er hann hafði farit suðr í Hraun at hitta friðlu sína, ok er haugr hans á Hvítárbakka fyrir sunnan. Hans son var[6] Sturla goði, er[7] bjó á Sturlustöðum uppi undir Túngufelli, upp frá Skáldskelmisdal[8]; en síðan bjó hann í Kalmanstúngu. Hans son var Bjarni, er deildi við Hrólf enn ýngra ok sonu hans um Túnguna litlu; þá hèt Bjarni at taka kristni; eptir þat braut Hvítá út farveg þann er nú fellr hún; þá eignaðist Bjarni Túnguna [litlu, ok[9] ofan um Grindr ok Sölmundarhöfða. Kýlan hèt bróðir Kalmans, hann bjó fyrir neðan[10] Kollshamar[11]; hans son var Kári[12], er deildi við Karla[13] Konálsson á Karlastöðum, leysíngja Hrólfs or Geitlandi, um oxa, ok reyndist svà at Karli[14] átti. Síðan eggjaði Kári[15] þræl sinn til at drepa Karla[16]; þrællinn lèt sem hann ærr væri, ok hljóp suðr um Hraun; Karli sat á þresskildi[17]; þræll-

1) um vetrinn, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 2) bræðr, *Af.* 3) fyrir dyrum, en hinn þriði í Hvítá, *t. E (i Marg. efter Landn.).* 4) *saal. B;* Hvítá á m. Fl., Kalm., *Ad, f, Sk, K1;* millim (á mill.) ok Fljóta, Kalm., *C, Aa-c, K2;* Hvítá, Kalm. túngu alla, *Ae;* á mill. Hvitár ok Fl., *E.* 5) Áðr hafði hann búit í Katanesi við Hvalfjörð, *t. E.* 6) „Landn. segir: Bjarni f. Sturla", *E i Margen.* 7) fyrst, *t. C, Aa-e;* fyrstr, *t. E.* 8) Skállskelmisdal, (*d. s. efter en Skrivemaade som ligner B's*) *E;* Kaldskilmisdal, *Af.* 9) *saal. B, E, Ab-e, Fs, Sk, K1;* ok, *u. C;* litlu, *u. Aa.* 10) norðan, *E.* 11) Kallshamra, *E;* Kolshamar, *Sk, K1.* 12) Kár, *Ab, c, e.* 13) Kala e. Karla, *Ac, Sk.* 14) Kalli, *B.* 15) Kár *her Ad.* 16) Karlla, *B.* 17) þreskildi, *d. s. C, Aa-e, Udgg.;* þröskilldi, *E, Af.*

inn hjó hann banahögg; síðan drap Kári þrælinn. Þjóðólfr, son Karla, drap Kýlan Kárason í Kýlanshólum[1]. Síðan brendi Þjóðólfr[2] Kára inni þar sem nú heitir á Brennu. Bjarni Sturluson tók skírn, ok bjó á Bjarnastöðum í Túngunni litlu, ok lèt þar gjöra kirkju.

[3]Þrándr[4] nefja hèt maðr ágætr, faðir Þorsteins, er átti Lopthænu[5], dóttur Arinbjarnar[6] hersis or Fjörðum. Systir Lopthænu[7] var Arnþrúðr, er átti Þórir[8] hersir[9] Hróaldsson; var þeirra son Arinbjörn[10] hersir[11]. Móðir þeirra Arnþrúðar[12] var Ástríðr slækidreingr[13], dóttir Braga skálds ok Lopthænu, dóttur Erps lútanda. Sonr Þorsteins ok Lopthænu var Hrosskell, er átti Jórreiði Ölvisdóttur, Finnasonar, Möttulssonar[14] konúngs; Hallkell hèt son þeirra. Hrosskell fór til Íslands, ok kom í[15] Grunnafjörð; hann bjó fyrst á Akranesi; þá ömuðust[16] þeir Ketill bræðr við hann; síðan nam hann Hvítársíðu[17] milli [Kjarrár ok Fljóta[18]; hann bjó á Hallkelsstöðum[19], ok Hallkell son hans eptir hann, ok átti hann Þuríði dyllu, dóttur Gunnlaugs or Þverárhlíð ok Velaugar[20] Örlygsdóttur frá Esjubergi. Hrosskell gaf land Þor-

1) *saal. C, E, Aa-f, Udgg.;* Kýlansholmū, *B.* 2) Þjóðólbr, *B.* 3) *C alene har Overskrift:* Frá Hallkeli. 4) *saal. E i Parenthes efter Landn.; i B kan læses baade* Brandr *og* Þrándr, *da Begyndelsesbogst. mangler; C har* ..rondr, *som utvivlsomt forudsætter Læsemaaden* Þrondr; Brandr, *E, Aa-e, Udgg.* 5) Loptænu, *her B.* 6) Arnbjarnar, (*urigt.*) *E, Aa, c;* Steinbjarnar, *ur. Ad.* 7) Loptænu, *B.* 8) Þórðr, *ur. Ae.* 9) hessir, *B.* 10) Arnbjörn, *Ac.* 11) hessir, *B.* 12) ok Lopthænu, *t. E.* 13) slækingar drengr, *E i Parenth., efter „Landn."* 14) *s. C;* Möttuls, *B;* Finna, *t. E.* 15) á, *Sk, K*1. 16) önduðust, *ur. Ab, d, e.* 17) alla, *t. E.* 18) *Fra* [Hvitár ok Kjarrár, *E (men har Textens Læsemaade i Parenth., efter „Hauksbók");* Kiárárfljóta, *Ab;* Kjarарár ok Fl., *Ae;* Kársár o. Fl., *Af.* 19) Hroskellstöðum, *E i Margen efter „Landnáma".* 20) Vielaugar (*d. s. jfr.* Vieleifr *ovenf.*), *E, Ab-e.*

varði, föður Smiðkels, föður þeirra Þórarins ok Auðunar, er rèðu fyrir Hellismönnum; hann bjó á Þorvarðsstöðum[1], ok átti Fljótsdal allan upp með Fljótum[2]. Hrosskell gaf Þorgauti[3], skipverja sínum, land niðri í Síðu; hann bjó á Þorgautstöðum; hans synir voru[4] Gíslar tveir. Börn þeirra Hallkels ok Þuríðar voru þau Þórarinn ok Finnvarðr, Tindr ok Illugi enn svarti, ok Gríma, er átti Þorgils Arason. Þórarin vâ Músa-Bölverkr[5], er hann bjó í Hraunsási; þá lèt hann gera þar virki, ok veitti Hvítá í gegnum ásinn, en áðr fèll hún um Melrakkadal ofan; Illugi ok Tindr sóttu Bölverk í virkit.

2. Ásbjörn enn auðgi Harðarson[6] keypti land fyrir sunnan Kjarrá[7], upp frá Sleggjulæk til Hvítbjarga[8]; hann bjó á Ásbjarnarstöðum; hann átti Þorbjörgu, dóttur Miðfjarðar-Skeggja; þeirra dóttir var Ingibjörg, er átti Illugi [enn svarti[9].

[10]Örnólfr [hèt maðr[11], er nam Örnólfsdal [ok Kjarradal[12] fyrir norðan upp til Hvítbjarga[13]; Ketill blundr

---

1) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; Þorvaðzst., (*Afskriverf.*) *B*; Þorvaldr son Smiðkels bjó á Þorvaldsstöðum, *Af.* 2) Fljótinu, *E.* 3) Gauti, *Ac.* 4) þeir, *t. Ab, c, e, Sk, K1.* 5) Músa-Bölverk, *C, Ab, c, e, Sk.* 6) Hörðarsonar, *ur. Ab, c*; Hörðarson, *Ac.* 7) *saal. C, E, Aa, Sk, K1-2*; Kjará, *B, Ab-d*; Knarar, *Ae*; Kiörá, *Af.* 8) Hvitabjarga, *E*; Hitbjarga (*urigt. læst* Hvtbjarga), *C*; Hnitbjarga (*og* Huitb.), *Ae.* 9) *Fra* [*u. Sk.* 10) *Her indskyder E et Afsnit om denne samme Örnolf, taget af „Landnáma" (Ec):* Arnólfr hèt maðr, er nam Norðtungu alla á milli Kjarár ok Þverár, ok bjó í Örnólfsdal; hans son var Blunketill, faðir Þorkels, er Hænsna-Þórir brendi inni. Þaðan af gjörðist deild þeirra Þórðar gellis ok Túngu-Odds. *Derpaa tillægger E:* en Hauksbók hefir svo; *hvorpaa fölger det hele Afsnit saaledes som vor Text har det.* 11) *Fra* [*u. urigt. C.* 12) Kjarad., *E, Ab-d, f*; *fra* [*u. Ae.* 13) *jfr. Anm.* 8 *ovenf.*

keypti land at Örnólfi[1], allt fyrir norðan Klif, ok bjó í Örnólfsdal; Örnólfr gerði[2] þá bú upp í Kjarradal[3], þar er nú heita Örnólfsstaðir. Fyrir ofan Klif heitir Kjarradalr[4], þvíat þar voru hrískjörr[5] ok smáskógar, milli [Kjarrár ok[6] Þverár, svâ at þar mátti eigi byggja. Blundketill[7] var maðr stórauðigr; hann lèt ryðja víða í skógum ok byggja[8].

Hrómundr hèt bróðir Gríms ens háleyska, [son Þóris Gunnlaugssonar, Hrólfssonar, Ketilssonar kjölfara; Hrómundr[9] kom skipi sínu í Hvítá; hann nam Þverárdal ok Þverárhlíð ofan til Hallarmúla ok fram til Þverár; hann bjó á Hrómundarstöðum; þar er nú kallat at Karlsbrekku[10]. Hans son var Gunnlaugr ormstúnga, er bjó á Gunnlaugsstöðum fyrir sunnan Þverá; hann átti Velaugu[11], sem fyrr er ritat, [*Örlygsdóttur frá Esjubergi; þeirra dóttir Þuríðr, móðir Illuga ens svarta, föður Hermundar, föður Hreins, föður Styrmis, föður Hreins ábóta, föður Valdísar*[12], *móður Snorra á Melum, föður Hallberu, er Markús Þórðarson átti*[13]. Högni hèt skipverì Hrómundar; hann bjó á Högnastöðum; hans son var Helgi at Helgavatni, faðir Arngríms[14] goða,

---

1) Aurnólbi, *B.* 2) geyrði, *her, B.* 3) Kjaradal, *C, E, Ab-e.* 4) Kjaradalr, *E, Ac, d;* Kjarnadalr, *Ab;* Kjarndalr, *Ae;* Kjarladalr, *C.* 5) *saal. Aa, K*1-2; riskiorr *d. s. C;* hriskjör, *B, E, Ab-e;* hrisker, *Sk.* 6) *saal. C, Aa;* Kjarár, *Ac, d;* Kjarrar ár þverár, *B;* Kjararár ok þv., *E, Ab, e.* 7) Blunketill, *B.* 8) þar, *t. C, E, Aa, b, d;* þá, *Ac;* bygði þar svá margar jarðir, *Ac, Sk, K*1. 9) *Fra* [*u. C, E, Aa-f, K*2, *og læse kun:* hann kom *o. s. v. Den her anförte Genealogie er ogsaa allerede för anfört af B i I,* 18; *som man der bemærker, synes Leddene* Gunnlaugss. Hrólfssonar *at burde udelades.* 10) Kallzbrekku, *C, E, Aa-d;* Kollsbr., *Ab, c, e.* 11) Vielaugu, *E, Ab, c, e.* 12) Valldisar, *E.* 13) *Fra* [*till. efter E.* 14) Ásgrims (*urigt.*) *E.*

er var at Blundketils brennu; Högni var bróðir Finns ens auðga.

Ísleifr ok Ísrauðr, bræðr ij, námu land ofan frá Sleggjulæk, milli Örnólfsdalsár ok Hvítár, it nyrðra[1] ofan til Rauðalækjar[2], en it syðra ofan til Hörðhóla[3]; Ísleifr bjó á Ísleifsstöðum, en Ísrauðr á Ísrauðarstöðum, ok átti land it[4] syðra með Hvítá; hann var faðir Þorbjarnar, föður Ljóts á Veggjum, er fèll í Heiðarvígi.

[5]Ásgeirr hèt skipveri Hrómundar, er bjó á Hamri upp[6] frá Helgavatni; hann átti [Hildi stjörnu, dóttur Þorvalds Þorgrímssonar[7] brækis; þeirra synir voru þeir Steinbjörn enn sterki ok enn stórhöggvi, ok Þorvarðr, faðir Mæfu[8], er Hrifla[9] átti, ok Þorsteinn enn þriði, fjórði Helgi, faðir Þórðar, föður Skáldhelga.

3.[10] Arnbjörg hèt kona, hún bjó at Arnbjargarlæk; hennar synir voru þeir Eldgrímr, er bjó á hálsinn[11] upp frá Arnbjargarlæk, á Eldgrímsstöðum, ok Þorgestr, er fèkk banasár, þá er þeir Hrani börðust, þar sem nú heitir Hranafall. Þórunn hèt kona, er bjó í Þórunnarholti; hún átti land ofan til Víðilækjar ok upp til móts við Þuríði spákonu, systur sína, er bjó í Gröf; við hana er kendr

---

1) efra, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) Viðilækjar, *Af.* 3) Hörðahóla, *d. s. C, E, Aa-e, Udgg.*; Hörðuhóla, *Af.* 4) landit, *C, E, Aa, d, K*1-2; átti (allt, *ur. Sk*) land syðra, *Aa, b, c, e, Sk.* 5) *C alene har Overskr.:* Frá Ásgeir. 6) ofan, *Af.* 7) *fra* [*saal. E, Ac, e, Udgg.*; Hildistjörnu, *B, Aa, d*; Hildistjoru, *Ab*; Hildistjorn s. Brækis, *C* (*ved Afskriverf.*). 8) Máfu, *E*; Mofu, *Ad.* 9) Ripla (*d. e.* Hripla, *forskrevet*) *C.* 10) *C alene har Overskr.:* Frá Arnbjörgu. 11) hálsum (*mindre rigtig*), *Aa, d, K*1-2; hálsi, *Ae, Sk.*

þórunnarhylr í þverá, ok frá henni eru Hamarbyggjar[1] komnir.

þorbjörn, son [Arnbjarnar Óleifssonar[2] lánghals, hann var bróðir Lýtíngs í Vâpnafirði[3]; þorbjörn nam Stafaholtstúngu[4] milli Norðrár[5] ok þverár; hann bjó í Arnarholti[6]; hans son var Teitr [í Stafaholti[7], faðir Einars[8].

[9]þorbjörn blesi nam land í Norðrárdal fyrir sunnan á[10], upp frá Króki, ok Hellisdal allan, ok bjó á Blesastöðum; hans son var Gísli at Melum[11] í Hellisdal; við hann eru kend Gíslavötn[12]; annarr son Blesa var þorfinnr á þorfinnsstöðum, faðir þorgerðar heiðarekkju, móður þórðar eru[13], föður þorgerðar, móður Helga[14] at Lundi.

[15]Geirmundr, son Gunnbjarnar gands[16], nam túnguna á milli Norðrár ok Sandár, ok bjó í Túngu; hans son var Brúni, faðir þorbjarnar at Steinum, er fèll í Heiðarvígi[17].

Örn enn gamli nam Sanddal[18] ok Mjóvadal, ok svâ Norðrárdal ofan frá Króki til Arnarbælis, ok bjó á Háreksstöðum[19].

---

1) Hamarbyggsár, *Ab, e.* 2) Ófeigssonar, *Af; Fra* [Arnbjargar, dóttur Óleifs, *E.* 3) föður Geitis, *t. E.* 4) *saal. Aa, c, d, Sk;* Stapaholltstúngu (*feilskr.*), *C;* Stafholltstúngu, *B, Af;* Stafholltstúngur (allar, *t. E*) *E, Ae.* 5) Norðár, (*her*) *B;* Norðrár til þv., *Ab, b, c, e, Sk, K*1. 6) Stafhollti (*i Parenth. efter* „*Landnáma*") *E.* 7) *saal. C, E, Aa, c, Udgg.;* Stafhollti, *B;* Stafá, *urigt. Ab, e; fra* [*u. Ad.* 8) ok þorvalds, föður þorkötlu, er átti Hyrníngr Kleppjárnsson, *t. E.* 9) *C alene har Overskr.:* Frá þorbirni blesa. 10) *u. C.* 11) Mellum, *B* (*ligesom* skálla *f.* skála, dallr *f.* dalr). 12) er kent Gíslavatn, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) erru, (*d. s.*) *C, E, Aa, Udgg.;* oru, *Ad.* 14) Helgu, *C, E.* 15) *C alene har Overskr.:* Frá Geirmundi. 16) gauðs, *E;* Gullb. gauðs, *Ac.* 17) sem ritat er í sögu Vígabarða, *t. E.* 18) Sanndal (*d. s.*) *C.* 19) Hárastöðum, *Ab, c, e.*

[1][Rauða-Björn[2] nam Bjarnardal, ok þá dali[3] er þar gánga af[4], ok átti annat bú niðr[5] frá Mælifellsgili, en annat niðri í hèraði, sem ritat er[6].

Karl nam Karlsdal upp frá Hreðuvatni[7], ok bjó undir Karlsfelli; hann átti land ofan til Jafnaskarðs[8] til móts við Grím.

[9]Gríss ok Grímr hètu leysíngjar Skallagríms; þeim gaf hann lönd uppi við fjöll: Grísi[10] Grísartúngu, en Grími Grímsdal[11].

4. [12][Bersi goðlaus hèt maðr, son Bálka Blæíngssonar or Hrútafirði; hann nam Lángavatzdal allan ok bjó þar. Hans systir var[13] Geirbjörg, er átti Þorgeirr[14] í Túngufelli; þeirra son var Veleifr[15] enn

---

1) *C alene har Overskr.:* Frá Rauða-Birni. 2) Randa-B., *ur. Ab.* 3) *Fra* [Björn hèt maðr norrænn, er kom út síð landnámatíðar, ok nam Norðrárdal fyrir norðan Norðrá, ok Bjarna(r)dal allan, ok þá dali alla, *E.* 4) Hann bjó at Dalsmynni; hann blès fyrstr manna rauða á Íslandi, ok var hann af því kallaðr Rauða-Björn; hann átti *o. s. v. t. E.* 5) *saal. de övr.;* niðri, *B, Sk, K*1. 6) *Hertil knytter E den anden Notits om* Rauða-Björn, *som staaer i 4de Capitel efter de andre Haandskrifters Orden.* 7) *saal. B, samt E (i Parenthes) og Aa-d (i Margen) efter „Landnáma". En Gaard i denne Egn hedder endnu* Hreðuvatn *eller* Hreðavatn (*Sk i Parenthes*); Hœlgavatni (Helgav.), *C, E, Aa-f, Udgg.* 8) Svínaskarðs (*urigt.*) *E.* 9) *C alene har Overskr.:* Frá Grís ok Grími. 10) *u. Ab-e.* 11) Ormsdal, *Ab-e.* 12) *Dette Afsnit flytter E længere hen, efter* Þórhaddr; *Aa, d, K*1 *citere Hauksbók som Kilde.* 13) *Fra* [Bálki, (Gallti, *Af*) hèt maðr, son Blæings (Bælings, *ur. Ad*) Sótasunar af Sótanesi; hann barðist á mót Haraldi konúngi í Hafrsfirði; hann fór því (ok fór í þeim úfriði, *E*) til Íslands, ok nam Hrútafjörð allan, ok bjó í Bæ (á Bálkastöðum, *E i Parenth. efter Landn.*); hans sun var Bersi guðlaus (goðlaus, *d. s., E, A*), [er nam Lánga-vatzdal, ok bjó á Torfhvalastöðum. Hans systir var (ok, *fra* [*E*) Geirbjörg (Geirlaug, *Af*) *o. s. v., C, E, Aa-e, Udgg.* 14) meldunn (meldun, *Aa, d, Udgg.*); meldur, *Ab, c, e*) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 15) Vieleifr, *E, Ad.*

gamli[1]. Bersi goðlaus fèkk Þórdísar[2], [dóttur Þorhadds or Hitárdal[3], ok [tók með henni[4] Hólmslönd[5]; þeirra son var Arngeirr, [faðir Bjarnar Hitdælakappa[6].

Sigmundr hèt einn leysíngi Skallagríms, honum gaf hann land milli Gljúfrár ok Norðrár; hann bjó at Haugum, áðr hann færði sik í Munaðarnes[7]; við hann er kent Sigmundarnes.

[8]Rauðabjörn keypti land at Skallagrími milli Gljúfrár ok Gufár; hann bjó at Rauðabjarnarstöðum upp frá Eskiholti[9]; hans son var Þorkell trefill í Skarði ok[10] Helgi í Hvammi[11] ok[12] Gunnvaldr, faðir Þorkels, er átti Helgu, dóttur Þorgeirs á[13] Víðimýri[14].

[Þorbjörn krumr ok Þórðr beigaldi hètu bræðr

---

1) faðir Hólmgaungu-Bersa, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) guðl. (goðl.) átti Þórdísi, *C, Aa;* Bersi goðl. undi eigi í Hrutafirði ok nam Lángavatzdal; hann átti þar annat bú lánga æfi; þá gekk hann at eiga Þórdísi, *E.* 3) Hýtard. (*den nu gængse Form*), *Ab-d, Sk, K1;* Hýtárd., *K2; jfr. Afsn. om* Þórhaddr *nedenf.*) *Fra* [Þóraddsdóttur, *E;* Þórhallsd. úr H., *ur. Ae.* 4) *Fra* [fylgdu (fylgði, *Ab-e, Sk,*) henni heiman, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Holmlönd *d. s., Ab, e;* Hólslönd, *E i Margen efter „Landn."; ok bjó hann þar síðan, *t. C, E, Aa, e, Udgg.* 6) *Fra* [er átti Þórdísi (*E i Parenth. efter „Landn."* *C, E, Aa-e, Sk, K1 urigt.* Þuriði, *jfr.* Bjarnar s. Hitd. k.) dóttur Þorfinns ens stránga; þeirra sun var Björn Hitdælakappi (Hýtd. k., *E, Ab-d, Udgg.*); móðir Þórdísar (Þuriðar, *urigt. C, E, Aa-e, Sk, K1*) var Sæuðr (Sæun, *d. s. E, Ae, Sk, K1;* Sændr, *urigt. Ab, e,*) dóttir Skallagríms, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) Munoðarnes, *C;* Sigmundarnes (*ved Afskriverf.*) *Ad, f.* 8) *Dette Afsnit knytter E til det forrige om* Rauða-Björn. 9) Elskjuhollti (*urigt.*) *E.* 10) Þorgeirr reyðr, *t. E.* 11) í Norðrárdal (ok er þar heygðr, *t. C, Aa-f, Udgg. Dette Tillæg er uden Tvivl ved Afskriverfeil kommet paa urette Sted, rimeligviis fordi det i C(Membr.) har staaet i en anden Linie; det synes at burde sættes efter:* Rauðab. st. upp frá Eskiholti.) *t. C, E, Aa-f.* 12) *u. Ab.* 13) af, *C.* 14) Son Trefils var Þormóðr, er orti Hrafnsmál um Snorra goða, *t. E.*

tveir; þeim gaf[1] Skallagrímr lönd[2] fyrir utan Gufá, ok bjó Þorbjörn í Hólum, en Þórðr[3] á Beigalda.

[Þóri þuss[4] ok Þorgeiri[5] jarðláng[6] ok Þorbjörgu staung, systur þeirra, gaf Skallagrímr land[7] [upp með Lángá fyrir sunnan[8]; bjó Þórir[9] á Þussstöðum[10], en Þorgeirr á Jarðlángsstöðum, Þorbjörg í Stángarholti.

[Einn maðr hèt Áni[11], sá er Grímr gaf land ofan með Lángá milli ok[12] Hafslækjar[13]; hann bjó at Ánabrekku; hans son var Önundr sjóni, faðir Steinars ok Döllu, móður Kórmaks.

Þorfinnr enn strángi hèt merkismaðr Þórólfs Skallagrímssonar; honum gaf Skallagrímr *Sæunni*[14] dóttur sína, ok land fyrir utan Lángá[15] út[16] til Leirulækjar[17] ok upp til fjalls[18]; hann bjó at Fossi; þeirra dóttir var Þórdís, móðir Bjarnar[19] Hitdælakappa[20].

Íngvarr hèt maðr, faðir Beru, er Skallagrímr átti; honum gaf Grímr[21] land á milli Leirulækjar ok Straumfjarðar; hann bjó á Álptanesi. Önnur dóttir

---

1) *Fra* [Þorbirni krum ok Þóri beigalda bræðrum gaf hann Sk., *C.* 2) land, *C, E, Ab, d, f.* 3) Þórir, *C.* 4) Þórði þurs (*u. Ac*), *C, E, Aa-f, K*1-2. 5) Þórði, *C.* 6) Jarðlaug *og* Jarðlaugst., *Ab, e.* 7) lönd, *Sk, K*1-2. 8) *Fra* [fyrir sunnan Lángá (Laugá, *ur. Ab, c, e*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Þurðr, *C;* Þórðr, *E, A.* 10) Þurstiiðum (Þursstöðum) *d. s. C, E, A.* 11) *Rett.;* Án, *B.* 12) *Fra* [Áni hèt maðr, er Grímr (Skallagrímr, *E, Aa-f, Udgg.*) gaf land millim Lángár (Laugár, *Ab, c, e*) ok, *C, E, Aa-f, Udgg.* 13) Hofslækjar, *Ab, c, e, Sk.* 14) *t. C, E, Aa-f;* Sæunni, *Ab.* 15) Laugá, *ur. Ab, c, e.* 16) *u. C, E, Aa-f, Sk, K*1. 17) Leynilækjar, *Ac.* 18) ok út (*u. C, Aa, d, f*) til Álftár, *t. C, E, Aa, d, f;* ok Álftár, *Ab, c, e, Sk.* 19) Bjarna, *ur. Ac, e.* 20) Hiddalakappa, *ur. E;* Hýtdalak., *ur. Ab;* Hýtdælak., *Ac, d, Sk, K*1-2. 21) Skallagrímr, *d. s., E, Ac.*

hans var Þórdís, er átti Þorgeirr lambi á Lambastöðum, faðir Þórðar, er þrælarnir Ketils gufu brendu inni. [Son Þórðar var Lambi enn sterki[1].

[2]Steinólfr hèt maðr, er nam Hraundal hvorutveggja[3] allt [til Grjótár at leyfi Skallagríms; hann var faðir Þorleifs[4], er Hraundælir eru frá komnir[5]. [*Þórunn hèt dóttir Steinólfs, er átti Þorbjörn Vífilsson, faðir Þorgerðar, móður Ásmundar, föður Sveinbjarnar*[6], *föður Odds, föður Gró*[7], *móður Odds á Álptanesi*[8].

Þórhaddr[9], son[10] Steins mjöksiglanda, Vígbjóðssonar[11], Böðmóðssonar or Búlkarúmi[12]; hann nam Hitárdal[13] til Grjótár [it syðra, en it ytra til Kaldár ok á milli Hitár ok Kaldár[14] til sjófar; hans son var Þorgeirr, faðir Hafþórs, föður Guðnýjar, móður Þorláks ens auðga, [*föður Þorleifs beiskalda*[15], *föður*[16] *Þorleiks*[17],

1) *Fra* [*u. C.* 2) *Aa-d citere her Hauksbók som Kilde.* 3) hvárntveggja, *C, Aa, b, d, K2.* 4) *Fra* [millim Álf(t)ár ok Hitár (Hitarár, *Ae;* Hýtarár, *Aa, c f, Udgg.;* Huitarár, *Ab;* Hýtár, *Ad*), ok upp til Grjótár, at leyfi [leygi, *urigt. Ac, d*] Sk. gr., *t. E, Aa, c, d*), ok bjó í hinum syðra Hraundal; hans sun var Þorleifr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) ok bjó á hinum ytra Hraundal, *t. E.* 6) Steinbjarnar, *Sk, K1.* 7) Gróu (*nyere Form*), *E, Ad.* 8) *Fra* [*taget efter C, E, Aa-e, Udgg.* 9) hèt maðr ágætr, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 10) f. (faðir), *Ab, e.* 11) Viðbjoðss., *E* (*i Parenth.* Vigboðss. *efter „Landnáma"*). 12) Balkarúmi, *Ad;* Bulkarruni, *Ae.* 13) Hitardal, *Af;* Hýtárdal, *Ab, d, e;* Hýtardal, *Ac, Sk;* allan, ofan, *t. C, E, Aa-f.* 14) *Fra* [fyrir sunnan, ok fyrir (*u. Sk, K1*) norðan allt millim Hitár (Hitarár, *Aa-f;* Huitárár, *Ab;* Hýtarár, *E, Ac, Sk, K1-2;* Hýtár, *Ad;* Huýtár, *Ae*) ok Kaldár, (allt, *t. E*) *C, E, Aa-f, Udgg.**) 15) breiðskalla, *E* (*efter Hauksbók*); berskallda, *Ad.* 16) ok, *Ab, c, e, Sk, Lacun i C.* 17) Þorleifs, *Ae; r.* Þórláks.

*) *Benævnelsen* Kaldá *synes at antyde, at man allevegne bör læse* Hitá (*som B og C allevegne fölge, ligesom ogsaa flere af Landn. Haandskrifter, og* Bjarnar s. Hitd. kappa *skrive* Hit, Hít, *ikke* Hýt) *og ikke* Hýtará, *som er Udgavernes og den nyere Tids*

föður Ketils, föður Valgerðar, móður þeirra Narvasona, þorláks ok þórðar[1]. [þorgeirs synir[2] voru þeir Grímr í[3] Skarði ok þórarinn, Finnbogi, Eysteinn, Gestr, Torfi[4].

þorgils knappi[5], leysíngi Kolla Hróaldssonar, nam Knappadal; hans synir voru þeir Íngjaldr ok þórarinn [*ok þórir, er bjó*[6] at Ökrum, ok eignaðist[7] land á milli Hitár[8] ok Álptár[9], ok upp til móts við Steinólf. Son þórarins[10] var þrándr, er átti Steinunni, dóttur Hrúts á Kambsnesi[11]; þeirra synir voru þeir þórir[12] ok ....[13] Skúmr[14], faðir Torfa[15], föður Tanna; hans son[16] var Hrútr, er átti Kolfinnu, dóttur Illuga ens svarta.

Nú eru þeir menn taldir, er lönd hafa bygt í landnámi Skallagríms[17].

---

1) *Fra* [*taget af C, Aa-e, Udgg.; E har saal. fra* [föður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. En Hauks*bók telr svo:* m. þorl. ens auðga, f. þorleifs — *o. s. v.* — þorl. ok þórðar. 2) þorgeirssona (*Afskriverf.*) *Ab-d, Sk*; þorgeirssonar, *ligel. Ae;* bræðr Hafþórs, *t. E, Aa-e, Sk.* 3) ok, *Ab, c, e, Sk, K*1. 4) Torbi, *B; fra* [*u. C; Aa, b, d citere Landnáma; E sætter her Afsnittet om* Bálki (Bersi goðlaus, *ovenf.*). 5) *saal. C, E, Ab-f, Udgg.* knapi, *B, Aa.* 6) *Fra* [*saal. C, E, Aa-e, Udgg.*, ok, *som fölger efter i B, synes at antyde, at dette maa i B være udel. ved Afskriverf.* 7) allt, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 8) Hitarár, *Aa;* Hýtarár, *E, Ab, c, Udgg.*; Hýtár, *Ad;* Huytár, *Ae.* 9) með sjó, *t. E.* 10) þóris (*maaskee rigtigere*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Kamnesi (= Kambnesi) *B;* Kambnesi, *E;* Kamsnesi, *Aa-e, K*2. 12) þórðr, *Aa, K*2. 13) *Her har B aaben Plads for et Ord (Navn); de övr. antyde ingen Lacun.* 14) Skymir *anförer E i Parenth. som Landn. Læsemaade.* 15) Torba, *B.* 16) Sonr þóris, *E.* 17) frá Hafnarfjalli ok allt hingat til, *t. E, Aa-e.*

Form; altsaa ogsaa Hitárdalr, Hitárnes, *ikke* Hýtardalr, Hýtarnes. *I övrigt viser Fortællingen om* Gestr Bárðarson, *at man tidlig har antaget Formen* Hýtardalr, *og maaske ifölge deraf digtet Sagnet om Jættekvinden* Hýt. *Ogsaa forekomme Formerne* Hitará *og* Kaldará, *jfr. S.* 78, *Anm.* 3.

5.[1] Grímr[2] hèt maðr, Íngjaldsson, Hróaldssonar[3] or Haddíngjadal[4], bróðir[5] Ása[6] hersis[7]; hann fór til Íslands í landáleit, ok sigldi fyrir norðan landit; hann var um vetrinn í Grímsey á Steingrímsfirði; Bergdís hèt kona hans, en Þórir son þeirra; Grímr reyri til fiska um [haustit með húskarla sína, en sveinninn Þórir lá í stafni, ok var í selbelg, ok dreginn at hálsinum; Grímr dró marmennil[8], ok er hann

Sun Skallagríms var Egill, faðir Þorsteins, föður Riflu, föður Skula, föður Þórðar, föður Böðvars, föður Þórðar prests, föður Böðvars, föður Þórðar, föður Járngerðar, er herra Erlendr sterki átti. Þeirra dóttir Valgerðr (var Þorgerðr, *ur. Ae*), *t. C, Aa-e; E, Aa-e, K1 citere Hauksbók som Kilde; E har dette Tillæg meget vidtlöftigere, saal.* (*efter* „*Landnáma*"): Þórólfr het maðr, er bjó í Naumudal, hann var Úlfsson, er kallaðr var Kvöldúlfr; Grímr het annarr son Úlfs. Haraldr konúngr enn hárfagri lèt drepa Þórólf, ok gerði öngvu bæta, en þess hefndi Grímr ok fór síðan til Íslands, en Úlfr andaðist í hafinu. Skallagrímr kom skipi sínu í Gufár ós, ok nam land á milli Norðrár ok Hítarár, allt á milli fjalls ok fjöru, ok bjó at Borg; hann átti Beru Íngvarsdóttur. Synir þeirra Skallagríms voru þeir Þórólfr ok Egill; þeir áttu báðir Ásgerði Bjarnardóttur, ok var dóttir Þórólfs Þórdís, er átti Grímr at Mosfelli. Þórólfr fell á Vindlandi (*r.* Englandi) í orrostu, en Egill fór til Íslands ok bjó at Borg, ok hans kynsmenn lánga tíma; hans son var Þorsteinn, faðir Hriflu, föður Egils, föður Skúla — *o. s. v., som C.* — Þ. prests, föður Markús á Melum ok Böðvars, f. Þórðar, f. Járngerðar, er herra Erlendr sterki átti; þeirra dóttir Valgerðr.

1) *C alene har Overskr.:* Frá Selþóri. *Med dette Capitel begynder det andet Membranbrudst. af C.* 2) „Líklegt er Grímsey undan Eyjafirði sè við hann kend", *Aa-d i Marg.* 3) Hróaldsson, *ur. B, Ab-e.* 4) Haddíngadal, *Ab, e;* Haddengjad., *K1.* 5) bróður (*ofte for* bróðir) *Ae; jfr. V,* 9. 6) Ála, *Sk, K1-2;* (*i Aa synes* Asa *ved Radering at være gjort til* Ala). 7) hessis, *B.* 8) margmelli, *C, E* (*med* „margmæli eðr margmælíng" *som Glosse i Parenthes. Den samme Glosse tilföier A i Margen*) *Aa-f. Som Landnáma's Læsemaade tilföier E, Af i Margen* „margmennill"; *Aa-d* „marmennill".

kom upp, spurði Grímr: hvat spár þú oss um forlög vâr, eðr hvar skulu vær byggja á Íslandi? Marmennill svarar: ekki þarf ek at spá yðr, en sveininum er liggr i selbelginum; hann[1] skal þar byggja ok land nema, er Skálm, merr yður[2], leggst undir klyfjum; [ekki fengu þeir fleiri orð af honum[3]. En síðar um vetrinn [reyru þeir Grímr svâ, at sveinninn var á landi; þá týndust þeir allir[4]. [Þau Bergdís[5] ok Þórir fóru um vârit[6] or Grímsey, ok vestr yfir heiði til Breiðafjarðar[7]; [þá gekk Skálm fyrir[8] ok lagðist aldri. Annan vetr voru þau á Skálmarnesi[9] í Breiðafirði; en um sumarit eptir [sneyru þau suðr; þá[10] gekk enn Skálm fyrir, þartil er þau kvomu af heiðum[11] suðr til Borgarfjarðar, þar sem sandmelir tveir rauðir [stóðu fyrir[12]; þar lagðist Skálm niðr undir klyfjum, undir enum ytra melnum; þar nam Þórir land fyrir sunnan Gnúpá til Kaldár, fyrir neðan Knappadal[13], milli fjalls ok fjöru; hann bjó

1) *Fra* [vetrinn með þrælum sinum, ok sun hans var með honum, (Sveinninn Þórir var í stafni, *t. Sk, K*1 *efter B*) ok er sveininn tók at kala, þá færðu þeir hann í selbelg, ok drógu at hálsinum. Grímr dró margmelli. Grímr mælti: segðu oss æfi vára ok línglífi, ella kemr þú eigi heim. Enga (engu, *E, Aa-f;* engra, *Sk, K*1) varðar yðr at vita (hina, *t. E*) aðra (*u. Ab*) enn sveininn i selbelginum (sagði marmennill, *t. E, Aa-f*), því at þú mant dauðr áðr vár komi; en sun þinn, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) þin (Skalmer þín, *Ad*) *C, E, Aa-f, Udgg.* 3) *Fra* [*u. C.* 4) *Fra* [andaðist Grimr ok er þar heygðr, *C, E, Aa-f* (*i Margen:* „Landnáma segir Grimr hafi druknað um vetrinn", *E, Aa-d*) *Sk i Parenth.* 5) Herdís, *ur. Sk.* 6) f. um vetrinn móti vári, *E;* Þórir fór um v., *Ab-e.* 7) en um sumarit eptir sneru þau suðr, *t. E.* 8) *Fra* [Skálm gekk fyrir allt sumarit, *C, E, Aa-f, Udgg.* 9) Kalmarnesi (*Afskriverf.*), *Ab, e.* 10) *Fra* [*u. E.* 11) heiðinni, *Ab-d, Sk, K*1. 12) *Fra* [voru, *C, E, Aa-f.* 13) ok Laxár (Laxárdal, *Af;* Laxá, *Sk, K*1) allt, *t. C, E, Aa-f,*

at Rauðamel enum ytra; [hann var höfðingi mikill[1]. Þá var Þórir gamall ok[2] blindr, er hann kom út síð um kveld, ok sá at maðr reyri utan í Kaldárós[3] á járnnökkva, mikill ok illiligr, ok gekk þar upp[4] til bæjar þess er í Hripi[5] hèt[6], ok gróf þar í stöðulshliði; en um nóttina kom þar upp jarðeldr, ok brann [þá Borgarhraun[7]; þar var bærinn, sem nú er borgin. Son Selþóris var Þorfinnr, er átti Jófríði[8], dóttur Túngu-Odds; [þeirra synir voru þeir Þorkell ok Þorgils, Steinn ok Galti[9], Ormr ok Þórormr ok Þórir[10]. *Steinn Þorfinnsson var faðir Arnóru, móður Hallbjargar, móður Oddnýjar, móður Geirlaugar, móður Snælaugar, móður Markús á Melum*[11]. Dóttir Þorfinns var *Þorbjörg*[12], er átti Þorbrandr[13] or[14] Álptafirði[15]. Þeir Selþórir frændr enir heiðnu dó[16] í Þórisbjörg[17]. Þeir Þorkell ok Þorgils, synir Þorfinns, áttu báðir Unni[18], dóttur Álfs or[19] Dölum. [Skálm, merr Þóris[20], dó í Skálmarkeldu.

Udgg.; E har i Margen: „Landn. segir: Þórir nam land fyrir neðan Knappadal á milli Kaldár ok Laxár, milli fjalls ok fjöru". *Herfra er er da* „ok Laxár" *kommet ind i de compilerede Recensioner, skjöndt paa et urigtigt Sted.*

1) ok varð h. mik. *E; fra* [*u. C.* 2) nær, *t. Ae, Sk, K*1. 3) Kalldarárós, *C.* 4) á land upp (*u. Ab-c, Sk, K*1), *C, E, Aa-f, Udgg.* 5) *saal. B, A;* Ripi, *d. s., C;* Hript (*feilsk.*), *E.* 6) heitir, *ur. C, Ab.* 7) *Fra* [raun (= hraun), *C;* br. upp Borgarhr., *Af.* 8) Oddfriði (*urigt.*), *E i Margen efter Landn.* 9) *Fra* [Gils, Steinn, Gallti, *Sk.* 10) *Fra* [*u. C.* 11) *Fra* [*efter E.* 12) *saal. efter alle Landn. Haandskr. i H,* 13. *Her mangler Navnet i B som ulæseligt; C læser* Þórriðr, *og de övrige* Þuriðr, *hvilket ogsaa* Eyrbyggja *har Cap.* 12; *jfr. Grönl. H. M. I,* 590. 719. 13) Brandr, *Ad.* 14) i, *C, E.* 15) Álbtaf., *B.* 16) dóu, *Ab-c, Sk.* 17) *saal. rigt. C, K*1; Þórisbjörgum, *urigt. B, E, Aa-f, Sk, K*2. 18) Unu, *Sk, K*1. 19) í, *C, E, Sk.* 20) Skálmer Þórisson, *aldeles ur. Ad.*

[*Kolbeinn*[1] *klakkhöfði Atlason, or Atleyju af Fjölum, fór til Íslands, ok keypti lönd öll millum Kaldár ok Hitár*[2] *fyrir neðan Sandbrekku, ok bjó á Kolbeinsstöðum; hans son var Finnbogi í Fagraskógi ok Þórðr skáld*[3].

6. Þormóðr[4] ok Þórðr gnúpa, synir Odds ens rakka[5], Þorviðarsonar, [Freyviðarsonar Álfssonar[6] af Vors; þeir bræðr fóru til Íslands ok[7] námu land [frá Gnúpá til[8] Straumsfjarðarár; hafði Þórðr Gnúpudal, ok bjó þar; hans son var Skapti[9], faðir Hjörleifs goða[10], ok Finnu, er átti Refr enn mikli[11], faðir Steinunnar, móður Hofgarða-Refs[12]. Þormóðr[13] bjó á Rauðkollsstöðum; [hann var kallaðr Þormóðr goði[14]; hann átti Gerði, dóttur Kjallaks ens gamla; þeirra son var Guðlaugr[15] enn auðgi[16]; hann átti Þórdísi, dóttur Svarthöfða Bjarnarsonar gullbera ok [Þuríðar Túngu-Odds dóttur[17], er þá bjó í Hörgsholti[18].

---

1) *u. Ab-d.* 2) *saal. C, Ad, e;* Hitarár, *E, Aa;* Hýtarár, *Ab, K1-2;* Hvitár, *Af;* Haffjarðarár, *Sk.* 3) *Fra* [*taget af C, E, Aa-f, Udgg.; i Aa-d, K1 citeres Hauksbók som Kilde.* 4) goði, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 5) rauða, *Ae.* 6) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.; i B er dette Sted noget forskrevet:* f. Eyviðarsonar Álfs af V. 7) keypti lönd öll, *t.* (*uden Tvivl ved Afskriverf. fra foregaaende Afsnit*) *Af.* 8) *Fra* [milli Laxár ok, *C, E, Aa-f, K1-2.* (*Aa-d citerer i Margen Landnáma for den i Texten fulgte Læsemaade*) mill. Laxár ok Gnúpár ok Straumsfjarðarár, *Sk.* 9) *Fra* [en siðan Skopti (Skapti, *Ab-e, Sk, K1*) sun hans, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) ok Þorviðar ok Þorgerðar, er átti Illugi Arason, *t. E.* 11) Þeirra sun Dálkr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) Skáld-Refs, *C, E, Aa-e, Udgg.* (*E, Aa-d anföre Textens Læsemaade i Margen efter Landnáma*). 13) goði, *t. E.* 14) *Fra* [*u. C, E, Aa-e, K1-2.* 15) Gunnlaugr, *E, Sk.* 16) fjölauðgi, *E.* 17) *Fra* [*saal.* E; *forskrevet i B:* ok dóttur Þuriðar Tungu-Odds; ok dóttur Þuriðar Túngu-Odds dóttur, *C, Aa-e.* 18) Hroksholti (*f.* Horksh. = Horgsh.?), *E;* Hörzholti, *Ae.*

Guðlaugr enn auðgi sá, at Rauðamels lönd voru betri en önnur lönd suðr[1] þar í sveit; hann skoraði á Þorfinn til landa, ok bauð honum hólmgaungu; þeir [fèllu báðir[2] á hólmi, en Þuríðr Túngu-Oddsdóttir græddi þá báða ok sætti þá[3]. Guðlaugr nam síðan land frá Straumfjarðará til Furu, milli fjalls ok fjöru, ok bjó í Borgarholti; frá honum eru Straumfirðíngar komnir; hans son var Guðleifr, er [skip átti annat, en annat[4] Þórólfr, son Lopts ens gamla[5], þá er *þeir* börðust við Gyrð[6] jarl Sigvaldason[7]. Annarr son Gudlaugs[8] var Þorfinnr[9], faðir Guðlaugs[10], föður Þórdísar, móður Þórðar, föður Sturlu[11] í Hvammi. [Valgerðr hèt dóttir Guðlaugs ens auðga[12].

[13]Vali enn sterki hèt hirðmaðr Haraldar konúngs ens hárfagra; hann vâ víg [í veum[14] ok varð útlægr; hann fór til Suðreyja[15], [ok staðfestist þar[16], en synir hans þrír fóru til Íslands; Hlíf hestageldir var móðir þeirra; [hèt einn Atli, annarr Alfarinn[17],

---

1) *u. C. Ordet viser en Forfatter i de vestligere Egne* (Sturla Thordson?). 2) *Fra* [urðu báðir úvigir, *C, E, Aa-e, Udgg* 3) síðan, *t. E, Aa-e, Udgg.* 4) *Fra* [átti annan knör, en annan, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) af (á, *Sk, K*1) Eyrarbakka, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) Gyrðir, *Sk.* 7) á Meðalfarssundi (Meðalforssundi, *urigt. Ab-e*) ok heldu fe sínu; þar um orti Guðleifr Gyrz (Gyrðis, *Sk*) visur (vísu, *E*) *t. C, E, Aa-e, Sk, K*1-2. 8) Guðleifs, *Aa-e, Sk.* 9) Þorfiðr, *d. s.*, C. 10) Guðleifs, *E;* Gunnlaugs, *Sk.* 11) hins gamla, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) *Fra* [*u. C.* 13) *Aa citerer i Marg. Hauksbók som Kilde.* 14) í hofgriðum, *Ac, Sk; Aa, b i Margen* (*Sk* veom *i Parenth.*) 15) Suðreygja (*ligesom* Færeygja, *I*, 1) *B.* 16) litlu síðar enn Ketill flatnefr, ok st. þar, *E; fra* [*u. C.* 17) *saal. B selv i II*, 8, *C, E, Ab, d, e, Sk, K*1; Alfvarinn, *Aa, K*2; Adfarinn, *ur. Ac;* Úlfvarinn (*rimel. Afskriverfeil for* Alfvarinn), *B.*

þriði Auðunn stoti[1]: [þeir fóru allir til Íslands[2]. Atli Valason[3] ok Ásmundr, son hans, námu land frá Furu til Lýsu[4]. [Ásmundr bjó í[5] Lángaholti at þórutóptum; hann átti Lángaholts-þóru[6]. þá er Ásmundr [eldist, bjó[7] hann í Öxl, en þóra bjó þá eptir, ok lèt gjöra skála sinn um þvera þjóðbraut, ok lèt þar jafnan standa borð, en hún sat úti á stóli ok laðaði þar gesti, hvern er mat vildi eta[8]. Ásmundr var heygðr [í Ásmundarleiði, ok lagðr í skip[9], ok þræll hans hjá honum[10]. [Vísu þessa heyrði maðr[11] kveðna í haug hans, er hann gekk hjá[12]:

Einn byggi[13] ek stöð[14] steina,
stafnrúm[15] [at áls[16] hrafni,

1) *saal. B og Aa (ved Correctur), Udgg.;* stoði, *C, Ab-e;* staði, *E (og* skotri *efter „Landnáma");* áuðnustoði, *Ac.* 2) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.; fra næstsidste* [*synes at være en Interpolation i B.* 3) Vals. (Valson), *Ab, c, e.* 4) Lyse, *ur. Ab, c, e;* fyrir utan Lýsu, *E i Parenth. efter „Landn."* 5) á, *C, Aa, d, e;* á (at) Lángholti, *Ab, c, f, Sk.* 6) *rettet;* í Lángaholti þóru, *B;* Lángh. þóru, *Ab, c, e, f, Sk, K1; fra* [ok bygðu í Lángaholti, þar sem nú heita þórutóptir. Ásmundr átti Lángholts þóru, *E.* 7) bjó eldist *(Omsætning ved en Skrivef.) B.* 8) *Fra* [eldist, skildist hann við þóru (hana, *E*) fyrir mannkvæmd, ok fór í Öxl [at búa (ok bjó þar, *Sk, K1*) til dauðadags, *C, E, Aa-e, Udgg. Sagnet om þóra's Gjæstfrihed efter de samme Haandskrifter see nedenf. S. 82 Anm. 10.* 9) *Fra* [þar (er hann var andaðr, *t. E*) ok í skip lagðr (ok skiplagðr, *Ab, c, e, Sk, K1*), *C, E, Aa-e, Sk, K1-2.* 10) með h., sá er sèr banaði sjálfr, ok vildi eigi lifa eptir Ásmund; hann var lagðr í annan stafn skipsins. Litlu síðar dreymdi þóru, at Ásmundr sagði sèr mein at þrælinum. þar heitir Ásmundarleiði, er hann er heygðr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) *Conjectur;* heyrðu menn, *B.* 12) *Fra* [Vísa þessi var heyrð í haug (haugi, *Ab, c, e, Sk, K1*) hans (í haugi hans kveðin, *E*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) bygg, *Ab-e.* 14) stað, *Sk.* 15) *saal. C, E;* stafnrúmt, *B;* stafnrúms, *Aa-d, f, Sk, K1-2;* stafursteins, *ur. Ae.* 16) *saal. B, Aa-d;* atals, *C, Ad;* at tals, *E;* at alfs, *ur. Ae;* Atlas, *ur. Af.*

eraꝺ of þegn á þiljum[1],
þraung bý ek á mar rånga[2].
Rúm er böꝺvitrum[3] betra,
[brimdýri[4] kná[5] ek stýra,
lifa mun[6] þat meꝺ lofꝺum[7]
lengr, enn[8] íllt of gengi.

Eptir þat var leitat til haugsins, ok var þrællinn tekinn[9] or skipinu[10].

[Hrólfr[11] enn digri, son[12] Eyvindar eikikróks[13], [*bróðir Illuga Fellsgoða*[14] *austan af Síðu*[15], nam land frá Lýsu til Hraunhafnarár[16]; hans son var Helgi [í Hofgörꝺum[17], faꝺir Finnboga ok Bjarnar ok Hrólfs. Björn var faꝺir Gests, föꝺur Skáld-Refs.

7. Sölvi hèt maꝺr, er nam land milli [Hellis ok Hraunhafnar[18]; hann bjó í Brenníngi[19], en síꝺar á

1) þrom, *ur. Ae.* 2) raunga, *Sk, K*1. 3) *saal. C, Aa-d, K*1-2; bauðvitum, *B*; böðvits, *E*; bandvitrum, *ur. Ae*; boð vitum, Sk. 4) brun̄dýri, *Ab-e.* 5) *Fra* [brimdýr skal, (*urigt.*) *E.* 6) nam, *ur. Ae.* 7) lýðum (*Var. i E efter „Landnáma"*). 8) ef, *Sk.* 9) rekinn, *C, Aa-d, f, Sk, K*2. 10) þóra (bjó eptir í Lángaholti um lánga æfi, ok var hvers manns gagn; hún, *t. E*) lèt gera skála um þjoðbraut þvera, ok lèt þar jafnan standa borð (ok mat á, *t. E*), en hun sat úti (*u. E*) á stóli, ok bauð hverjum er mat vildi eta (þiggja, *E*). Atli var sun Ásmundar, faðir Surts (ok Surtr, *E efter Landn., men det fölgende efter Hauksbók*), [föður Guðleifs, föður Guðbrands, föður (*fra* [*u. Ab ved Afskriverfeil*) Surts smiðs, föður Eyjólfs prests múnks, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Kolr, *Sk.* 12) f. (faðir), *Ab, e.* 13) *saal C, E, Aa-e, Udgg.*; eikkikrops, *B.* 14) f:ellsgoða, *Ab.* 15) *Fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.*; *jfr. IV,* 10 *under* þórðr illugi. 16) Hraunhafnar, A*b, c, e, f*; *fra* [*E i Margen:* Landn. segir: Hrólfr Eyvindarson hins digra nam land milli Furu ok Lýsu (*den samme Grændse som af de övr. för er angivet for* Atli Valason's *Beskrivelse*). 17) er bjó at Hofstöðum, *E* (*i Parenth. efter „Landnáma"*). 18) *Fra* [Hellishrauns (Helluhrauns, *Ae*) ok Sleggjubeinsár, *C, E, Aa-f, Udgg.* (*Aa-d anförer i Margen den i Texten optagne Læsemaade, efter „Landnáma"*). 19) fyrst, *t. C, E, Aa-f, Udgg.*

Sölvahamri, þvíat hann þóttist þar vera gagnsamari[1].

Sigmundr, son Ketils þistils, þess er numit hafði þistilsfjörð norðr[2], hann átti Hildigunni; Sigmundr nam land á milli Hellishrauns[3] ok Beruvíkrhrauns[4]; hann bjó at Laugarbrekku, ok er þar heygðr; hann átti þrjá[5] sonu: einn var Einarr[6], er síðan bjó at Laugarbrekku[7]. [þeir feðgar seldu Lónland[8] Einari, er síðan bjó þar; hann var[9] kallaðr Lón-Einarr. [Eptir andlát Sigmundar fór Einarr til Laugarbrekku með vij mann[10], ok stefndi Hildigunni um fjöl-

1) fleiri manna gagn, *C, E, Aa-f, Udgg.; i Margen tilföier E:* Landnáma segir: Hann bjó at Hamri þeim sem nú heitir Sölvahamar, ok var margra manna gagn. 2) *u. C.* 3) Helle ok Hrauns, *Afskriverfeil, Ac.* 4) Bruvíkurhrauns, *Ab, c, e.* 5) iiij, *Ab, c, e, Sk.* 6) *u. ved Afskriverf. Ab.* 7) Hann átti Unni, dóttur þóris, bróður Ásláks í Lángadal. Hallveig hét dóttir þeirra, er þorbjörn Vífilsson átti; hún var móðir Guðriðar, móður Bjarnar, föður Steinunnar, móður Ketils, föður þorláks, föður Ketils prests, föður Helgu, er Snorri Markússon átti. Önnur dóttir Laugarbrekku-Einars var Árnóra, er átti þorgrímr Vífilsson; þeirra dóttir var Íngvildr, er átti þorsteinn, son Snorra goða; þeirra dóttir Íngvoldr, er átti Ásgeirr Arnórsson. Finnvarðr hét son Laugarbrekku-Einars. Annarr son Sigmundar Ketilssonar var Breiðr, er átti Gunnhildi Ásláksdóttur úr Lángadal; þeirra son var þormóðr, er átti Helgu Önundardóttur, systur Skáld-Hrafns; þeirra dóttir Herþrúðr, er Símon átti; þeirra dóttir Gunnhildr, er þorgils átti; þeirra dóttir Valgerðr, móðir Finnboga hins fróða, Geirssonar. þorkell hét hinn þriði son Sigmundar; hann átti Jóreiði, dóttur Tinds Hallkelssonar; þeirra dóttir var Ástriðr, er átti Óttarr Jófreiðarson, þormóðssonar, Kleppjárnssonar hins gamla; *t. E, jfr. S.* 86* *Anm.* 3. 8) Lónlönd, *Ab, K*1. 9) *Fra* [Lang-Einarr (Lón-Einarr?) hét maðr, er keypti Lóns-lönd at þeim feðgum á Laugarbrekku, Sigmundi ok Einari; hann bjó þar síðan ok var, *E.* 10) *Fra* [Hval rak á fjöru hans, ok skar hann af nakkvat (mikit, *Sk*); hann sleit veðr út, ok rak á land Einars Sigmundarsonar. Lón-Einarr taldi fjölkýngi Hildigunnar því valda. En þá er hvalinn hafði út tekit (út

kýngi[1]; [en Einarr, son hennar, var eigi heima; hann[2] kom heim, þá er Lón-Einarr var nýfarinn á braut; Hildigunnr sagði honum þessi tíðindi, ok færði honum kyrtil nýgjörvan. Einarr tók skjöld sinn ok sverð ok verkhest[3], ok reið eptir þeim; hann sprengdi hestinn á Þúfubjörgum, [en gat farit þá hjá Mannafallsbrekku[4]; þar börðust þeir, ok fèllu iiij menn af Lón-Einari, en þrælar hans ij runnu frá honum[5].

---

rekit, *C, Aa-c, e, Udgg.*) frá Lón-Einari, fór hann at leita, ok kom svå at (*u. E, Aa-e*), að Einarr Sigmundarson skar hvalinn með húskarla sína. Hann hjó þegar einn þeirra banahögg. Laugarbrekku-Einarr bað nafna sinn frá fara (vikja, *Ab, c, e, Sk, K*1), þvíat yðr man (má, *Ab-e*) eigi duga at (*u. Ab, c, e, Sk*) að (at at, *Aa, K*1-2; að at, *E, Ad*) sækja. Lón-Einarr hvarf frá, þvíat hann var liðvana (liðvani, *Ab-e, Sk, K*1). Einarr Sigmundarson flutti heim hvalinn; ok einn tíma, er hann var eigi heima, fór Lón-Einarr til Laugarbrekku með (hinn, *t. E*) vij mann (manna, *Ab, c*; menn, *Ad*; átta menn, *Sk*) *C, E, Aa-e, Udgg.*

1) hún var dóttir Beinis Mössunar, Naddoðssunar or Færeyjum, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) *Fra* [Einarr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) eykhest, *E i Parenth. efter „Landnáma"*. 4) *rettet;* Manafallsbr., *B.* 5) *Fra* [þá rann Einarr sem hann mátti; en þá er hann kom hjá Dröngum, sá hann tröllkall sitja þar á uppi, ok láta róa fætr, svá at þeir tóku brimit, ok skelldi þeim saman, svá at sjódrif varð af, ok kvað vísu:

Var ek þar er fèll[a] af fjalli
flóð korn[b] jötuns móður[c]
hám bergrisa or[d] himni[e]
heiðins[f] ana[g] leiðar.
Gerir[h] fárr jötunn fleiri
fold í vinga moldu
hömlu[i] heiðar[k] þumlu[l]
hamvata[m] mèr bata.

Einarr gaf engan gaum at þessu. Þeir fundust þar sem heita Mannfallsbrekkur (Mannaf. br., *Ab-d, Sk, K*1; Manaf. br., *Aa*; Mánaf. br.

---

a) fjall, *Af.* b) kom, *E?, Af.* c) móðr, *Aa, K*1-2, móðar, *E.* d) *u. Sk.* e) humæ, *E.* f) Heðins., *K*1-2; heiðurs, *Ad.* g) anna, *Udgg.*; ána, *Aa-d*; heiðimána *eller* heiðin ána, *E.* h) ger-er, *d. s. Ae.* i) holmu, *Ab-e*; holma, *Sk.* k) heðan, *Ae.* l) þrumlu, *E, Aa-e, Udgg.* m) -vate, *Ab, c, e, Sk, K*1.

þeir nafnar sóttust lengi[1], áðr sundr gekk[2] brók-lindi[3] Lón-Einars; ok er hann tók [þar til[4], hjó nafni hans hann banahögg. [Þræll Laugarbrekku-Einars hèt Hreiðarr; hann hljóp eptir þeim, ok sá af Þúfubjörgum, hvar þrælar Lón-Einars fóru[5]; [hann rann eptir þeim[6], ok drap þá báða í Þrælavík. Fyrir þat gaf Einarr honum frelsi, ok land svâ vítt[7], sem hann fengi gert[8] um[9] iij daga; þat heitir[10] Hreiðarsgerði, er hann bjó síðan[11]. [Einarr at Laugarbrekku átti Unni, dóttur Þóris, bróður Ásláks í Lángadal. Hallveig[12] var dóttir þeirra, er Þorbjörn Vífilsson átti. Breiðr[13] hèt annarr son Sigmundar, bróðir *Einars*[14]; hann átti Gunnhildi, dóttur Ásláks or Lángadal; þeirra son var Þormóðr, er átti Helgu Önundardóttur, systur Skáld-Hrafns; þeirra dóttir Herþrúðr, er Símon átti; þeirra dóttir Gunnhildr, er Þorgils átti; þeirra dóttir Valgerðr, móðir Finnboga ens ramma[15], Geirssonar[16]. Þorkell hèt enn þriði son Sigmundar; hann átti

ur. *K*2) ok börðust þar. En kyrtil Einars bitu eigi járn. iiij menn fellu af Lón-Einari, en ij flýðu frá honum, *C, E, Aa-e, Udgg.*

1) ok hvatlega, *t. E.* 2) *Her ophörer det 2det Membranfragment af C.* 3) lindi, *Ac, Sk, K*1. 4) til bróklindans, *Ac, Sk, K*1. 5) *Fra* [: En [Reiðarr, þræll Einars Sigmundarsonar (þr. Ein. Sigm. Hreiðarr at nafni, *Ac, Sk, K*1) sá hann fara skyndiliga (snöggliga, *Ab, c, e, Sk, K*1; heiman, *t. E*,), ok hljóp eptir honum. þá sá hann þræla Lón-Einars flýja, *C, E, Aa-e, Udgg.* 6) *Fra* [*u. Ac, Sk.* 7) mikit, *C, E, Aa-f, Udgg.* 8) girt, *Ad;* gerþt, *Aa;* gæti greidt (gierdt, *Ac;* girdt, *Ae;* gort, *Sk, K*1, *Ab, c, e;* sem h. girdti, *Af.* 9) of. *t. C;* í, *t. E, Ab, c, e, Sk, K*1; „of dags sakir, segir Landnáma", *E i Parenth.* 10) nú, *t. C, Aa-f, Udgg.* 11) *u. C.* 12) Hallbjörg, *Ac, Sk.* 13) Brandr, *Ac, Sk.* 14) *Navnet er tilföiet efter Aa-e (og E), Udgg.; i B er Plads aaben for det.* 15) fróða, *Aa-e (og E), Udgg.* 16) þeira d. Gunnh., er þorgils átti, *t. her Ab, men udel. det paa förste Sted.*

Jóreiði[1], dóttur *Tinds*[2] Hallkelssonar[3]. Laugarbrekku-Einarr var[4] heygðr skamt frá Sigmundarhaugi, ok er haugr hans ávallt[5] grænn vetr ok sumar[6]. Þorkell hèt son Lón-Einars; hann átti Grímu Hallkelsdóttur, fyrr enn Þorgils[7] Arason; [Finnvarðr var son þeirra. Önnur dóttir Laugarbrekku-Einars[8] var Arnóra, er átti Þorgeirr[9] Vífilsson; þeirra dóttir var Íngveldr, er átti Þorsteinn, son Snorra goða. [Ínguðr[10] var dóttir þeirra[11], er átti Ásbjörn[12] Arnórsson[13].

8. Grímkell hèt maðr, son [Úlfs kráku, Hreiðarssonar[14], bróðir Gunnbjarnar, er Gunnbjarnarsker eru við kend[15]; hann nam land frá Beruvíkrhrauni

---

1) Jórríði, *Ae;* Jóríði, *Sk, K*1. 2) *tilföiet efter E, Aa-e, Udgg.; i B er Pladsen aaben.* 3) *Her er Plads aaben i B, som optager næsten en heel Linie. Der har sandsynligviis staaet Slutningen af den S.* 83 *Anm.* 7 *efter E anförte Genealogie:* þeirra dóttir — Kleppjárnss. ens gamla. *I A-Classen findes her ikke nogen Lacun, skjöndt den har optaget dette Stykke, fra* [*efter* „Landnáma" *nedenf. Anm.* 13. *E's Redaction af dette Stykke er i dens hele Forbindelse anfört foran S.* 83 *Anm.* 7. 4) *Fra* [Einarr bjó síðan at Laugarbrekku, ok er, *C, Aa-e, Udgg.* 5) jamnan, *C, Aa-e, Udgg.* 6) *Denne Periode sætter E sidst i Afsnittet, see nedenfor Anm.* 13. 7) Illugi, *E; men i Margen* þorgils *efter* „*Hauksbók*". 8) *Fra* [Dóttir Laugarb. Einars, *C, Aa-e, Udgg.* 9) þorgrímr, *E, S.* 83 *Anm.* 7. 10) Ingriðr, *Ab;* Ingvoldr, *E, S.* 83 *Anm.* 7. 11) *saal. rettet;* þar var Inguðr d. þeirra, *B.* 12) *saal. B, C;* Ásgeirr, *E* (*ovenf. S.* 83 *Anm.* 7), *Aa-e, Udgg.* 13) *Fra næstsidste* [Börn þorkels ok Grímu voru Finnvarðr, ok Hallveig. Einarr á Laugarbr. var heygðr skamt frá Sigmundarhaugi; er haugr hans grænn um vetr, jafnt ok um sumar, *E.* Finnvarðr hèt son Laugarbrekku-Einars, *t. Aa-e, Udgg. Derpaa lægge de til efter* „*Landnáma*" (*udtr. citeret i Marg. i Aa, d*) *det för anförte Stykke:* Einarr at Laugarbrekku átti Unni — *indtil* — Tinds Hallkelssonar (*s. Anm.* 3). 14) *saal. fra* [*C, E, Aa-e, Udgg.; jfr. II,* 14. *I B er dette forskrevet:* Kráku-Hreiðars. 15) er v. kendt, *Ab, e;* er v. kend, *Ad.*

til Neshrauns, ok út um öndvert[1] nes, ok bjó at Saxahvoli; hann rak á brutt þaðan Saxa Alfarinsson, Valasonar, ok bjó hann[2] síðan í Hrauni hjá Saxahvoli; Grímkell átti Þorgerði, dóttur Valþjófs ens gamla; þeirra son var Þórarinn korni; hann var hamramr mjök, ok liggr í Kornahaugi[3]. Þórarinn korni átti Jórunni, dóttur Einars í Stafaholti[4]; þeirra dóttir var Járngerðr, er átti Úlfr Uggason. Klængr[5] hèt annarr son Grímkels; hann átti Oddfríði, dóttur Helga af Hvanneyri; son þeirra var Kolli[6], er átti Þuríði, dóttur Ásbrands[7] frá Kambi; þeirra son var Skeggi, faðir Þorkötlu, er átti Illugi, son Þorvalds Tindssonar[8], faðir[9] Gils[10] er vâ Gjafvald[11]. Bárðr hèt annarr son Kolla; hann átti Valgerði Viðars[12]dóttur; Vigdís[13] var dóttir þeirra[14], er átti Þorbjörn enn digri; þeirra dóttir Þórdís, er átti Þorbrandr at Ölvusvatni[15]; Þórir var son þeirra, ok

1) öndurt, *d. s.*, *C.* 2) *u.* (*ved Skrivefeil*), *C.* 3) þat (þetta *ur. K*1-2) kvað maðr, er brotit hafði hauginn:

Hljóp ek í hauginn forna,
hvílt hefik lengr of morna,
lèt ek á braut of borna
beltis hringinn (belti ok hr.?) Korna, *t. E.*

4) Stafholti, *Ab, c, e.* 5) Klángr, *d. s.*, *E.* 6) *Det fölgende af dette Afsn. udel. C; Aa, d, citere i Marg. Landnáma.* 7) *rettet efter de övr., jfr. nedenf. Cap.* 9; Albranns, *her, B;* úr Breiðavík, *t. E.* 8) Tinnss., *B;* tinds, *ur. E.* 9) f. *B, Aa-e, Sk, urigt. læst* fuður *i K*1-2; *jfr. F. S. VII,* 29; þeirra son, *rigt. E.* 10) *saal. alle. Der kan ikke være Tvivl om, at her menes Digteren Gisl Illugason, som flere Gange nævnes i F. S. VII B; see fornemmelig S.* 29-33. 11) Gjafald, *d. s.*, *Aa-e, Udgg.;* Einarr var son Gils *t. E.* 12) Viðris, *Ab, d, e;* Viðriks, *Ac, Sk.* 13) *Med dette Ord begynder det andet Blad i Ec.* 14) Kolladóttir if., *ur. Ec.* 15) Ölvisvatni, *E, Ab, c, e, Sk, K*1; Ölusvatni, *Ad; i Margen tilföier E:* „Landn. hefir: Þuríði er á Þrondr að Vatni", *hvilket stemmer med Ec.*

Bjarni á Breiðabólstað, ok Torfi[1], en dóttir Valgerðr, er átti Runólfr[2] biskups son[3]. Ásdís hèt önnur dóttir Bárðar, hana átti fyrr Þorbjörn Þorvaldsson, bróðir Mána-Ljóts sammæðri[4]; þeirra dóttir[5] Þuríðr[6], er átti Þorgrímr Oddsson; börn þeirra: Geirmundr í Máfahlíð, ok xiiij önnur. Ásdísi átti síðar Skúli Jörundarson; Valgerðr frá[7] Mosfelli var dóttir þeirra.

Alfarinn Valason[8] hafði fyrst numit nesit[9] á milli Beruvíkrhrauns[10] ok Ennis[11]; hans synir voru þeir Höskuldr, er bjó at Höskuldsám[12], ok Íngjaldr, er bjó at Íngjaldshvoli; [en Goti at Gotalæk; en[13] Hólmkell at Forsi við Hólmkelsá[14].

[15]Ólafr belgr[16] hèt maðr, er nam land fyrir innan Enni allt til Fróðár, ok bjó í Ólafsvík.

9. Ormr[17] enn mjóvi hèt maðr, er kom skipi sínu í Fróðárós[18], ok bjó á Brimilsvöllum [um hríð[19]; hann rak á brutt Ólaf belg, ok nam Víkina gömlu[20] milli Ennis ok Höfða[21], ok bjó þá[22] at

1) Torbi, *B;* Tjörvi, *Ec, E i Parenth. efter* „*Landnáma*". 2) Runólbr, *B.* 3) *saal. Ec, E, som tilföier i Parenthes:* „Björnsson, segir Hauksbók"; bus s., *B;* bus, *Ac, Sk*; Busson, *Ad, K*1; Bússon, *K*2; Rus s., *Ae. Oprindelig synes* bus *at være Afskriverf. for* bp̄s. 4) *u. Ec.* 5) *saal. Ec, E;* Börn þeirra (*mindre passende*) *B, Aa-e, Udgg.* 6) Þuríðar, *ur. Ad.* 7) at, *E, Aa-e, Udgg.* 8) Úlfr son Vala ens sterka, *Af.* 9) land, *E* (*efter Ec*). 10) Beruvíkr, *E* (*efter Ec*). 11) *I Margen har E:* „Landnáma: son Vala ens sterka h. fyrst n. nesit á m. Beruvíkrhrauns ok Ennis". *Dette Citat synes at være opstaaet ved en Forvexling, da E's Text fölger Ec.* 12) Höskuldsá, *Af, Sk, K*1; Höskuldstöðum, *Ec.* 13) *Fra* [Goti bjó at Gotalæk, ok, *E.* 14) hans dóttir var Ketilríðr, er Víglundr átti, *t. E.* 15) *Ad citerer her Hauksbók.* 16) bœlgr, *C;* belgr, *E, Aa-f, Udgg.* 17) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; (G)rimr (*feilskr. see C.*21) *B, Af, Sk, i Parenth; Aa-c, e, K*1 *citere her Hauksbók.* 18) Fróðá, *Ec.* 19) *Fra* [nokkora vetr, *C, E, Aa-f, Udgg.* 20) alla, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 21) Búlandshöfða, *C, E, Aa-f, Udgg.* 22) síðan, *C, E, Aa-f, Udgg.*

Fróðá. Hans son var [Þorbjörn enn digri, hann átti fyrr Þuríði, dóttur Ásbrands[1] frá Kambi, ok voru þeirra börn: Ketill kappi, Hallsteinn ok Gunnlaugr[2], ok Þorgerðr, er átti Önundr sjóni. Þorbjörn átti síðar Þuríði, dóttur Barkar[3] ens digra[4] ok Þórdísar Súrsdóttur. Þorbjörn enn digri stefndi Geirríði Bægifótsdóttur um fjölkýngi, eptir þat er Gunnlaugr son hans dó af meini[5] því er hann tók, þá er hann fór at nema fróðleik at Geirríði; hún var móðir Þórarins í Máfahlíð. [Um þá sök[6] var Arnkell goði kvaddr tólftar kvöð, ok bar hann af, þvíat Þórarinn vann eið at stalla hríng, ok hratt svâ málinu. En eptir þat hurfu[7] Þorbirni stóðhross á fjalli; þat kendi hann Þórarni, ok fór í Máfahlíð, ok setti duradóm. Þeir voru xij, en þeir Þórarinn voru vij fyrir: Álfgeirr[8] Suðreyíngr ok Nagli ok Björn austmaðr ok húskarlar þrír; þeir hleyptu upp dóminum, og börðust þar í túninu; Auðr, kona Þórarins, hèt á konur at skilja þá; einn maðr fèll af Þórarni, en tveir af Þorbirni. Þeir Þorbjörn fóru á brutt, ok bundu sár sín hjá stakkgarði upp með Vogum. Hönd Auðar fanst í túni; því fór Þórarinn eptir þeim, ok fann þá hjá garðinum. Nagli hljóp[9] grátandi um þá, ok í fjall upp. Þar vo Þórarinn Þorbjörn, ok særði Hallstein til ólífis; v menn fèllu þar af Þorbirni[10]. Þeir Arnkell ok Vermundr

1) Ásbrannz, *B.* 2) *saal. Eyrb. S. og B strax nedenfor, samt de övr. Hskrr.;* Guðlaugr (ð = nn) *her B, Sk.* 3) Bárðar, *urigt. Ec.* 4) Þorsteinssonar Þorskabíts, *t. Sk; jfr. S.* 90, *Anm.* 6. 5) *Rettelse;* dodi nenn, (*forskrevet*) *B;* dó í meini, *Sk.* 6) *rettet;* lauk (*Skrivefeil*) *B; fra* [þá, *Sk.* 7) hurbu, *B.* 8) Algeir, *Sk.* 9) *Rettelse;* hliot, *B* (*Skrivefeil*). 10) Um þat orti Þór. Máfhl. visur, — hl. gyðv. mína, *t. Sk; see fölg. S. Anm.* 6.

veittu Þórarni, ok höfðu setu at Arnkels. Snorri goði mælti eptir Þorbjörn, ok sekti þá alla, er at vígum höfðu verit, á Þórnesþíngi. Eptir þat brendi hann skip þeirra Álfgeirs[1] í Salteyrarósi[2]. Arnkell keypti þeim skip í Dögurðarnesi[3], ok fylgði þeim út um eyjar. Af þessu gerðist[4] fjandskapr þeirra Arnkels ok Snorra goða. Ketill kappi[5] var þá utan[6]; hann var faðir Hróðnýjar, er átti Þorsteinn, son Víga-Styrs[7].

---

1) Algeirs, *B, Sk.* 2) Salteyraósi, *Sk.* 3) Dagverðarnesi, *d. s., Sk.* 4) geyrðist, *B.* 5) *Ec nævner Þorgeirr som Þorbjörns Sön, og Fader til Hroðný. Sk udel.* Ketill kappi — Víga-Styrs. 6) *Fra næstsidste* [Þorb. e. digri, er barðist við Þórarinn svarta, ok fell sjálfr ok iij menn með honum. Um þat orti Þórarinn Máfliðinga (Máfhliðinga, *d. s., de övr.*) vísur, eptir því sem segir í Eyrbyggja sögu. Þessi er ein:

Qveðit[a] man[b] Hropts[c] af heiptum
hyrskerðir, mèr verða;
(kunnak áðr fur[d] Enni[e]
yggs[f] teiti vel beita)
[ef hjaldr-gnár[g] Hildar
hyrsennu mèr kenna[h],
eggjumz bæfs, at ek högga[i]
hlín guðvefjar[k] mína.

Af þeim orðum börðust þeir annat sinn. Þorbjörn átti Þuríði Barkardóttur ens digra, Þorsteinssunar Þorskabíts. Þeirra sun var (þeir synir Þorbjarnar voru: Gunnlaugr, Hallsteinn ok, *E*) Ketill kappi, ok var hann þá utanlands (hann var utanl. þá er bardaginn var í Máfahlið. Þorbjörn átti fyrst Þuríði, dóttur Ásbrands frá Kambi, systur Bjarnar Breiðvíkinga kappa ok Arnbjarnar sterka. Ketill kappi var f. Hroðn. *E*), *C, E, Aa-e, K*1-2. 7) Víga-Steins, *ur. Ac.*

a) *saal. de bedste Codd. til Eyrb. S.*; qveðin, *C, Aa, e, K*1-2; qveðju, *E, Ab, c, d*; kveðja, *Sk.* *b*) nam, *E.* *c*) *Rettelse efter Udgg.*; rofzt (Rofstz?) *C*; Hrofs, *E*; Hropa, *Aa, d*; hróps, *Ab, c, e.* *d*) *u. Sk.* *e*) *saal. C, Ae*; einni, *E, Aa, Sk, K*1-2; eymi, *Ab*; eini, *Ac, d.* *f*) *saal. Aa, b, d, e, K*1-2; ygx, *d. s., C*; yx, *E*; yggsreiti, *Ac*; Yggteiti, *Sk.* *g*) knár, *ur. Sk*; hildrgnár, *Ad.* *h*) kennir, *Sk*; *Eyrb.-S.* (*p.* 78) *har*:

er lautviðir lètu
lækendir, þeir er skil flækja.

i) höggi, *Ac, Sk.* *k*) guðvevjar, *B*; gið(gyð)vefjar, *Ab* (?), *c, e, Sk.*

Sigurðr svínhöfði[1] var kappi mikill; hann bjó á Kvernvogaströnd[2]. [Herjólfr[3], son hans, var þá viij vetra, er hann drap skógbjörn[4] fyrir þat er hann hafði bitit geit fyrir honum[5]; þar um *var* þetta kveðit:

Bessi brunninrazi[6]
beit geit fyrir Herjólfi[7],
en Herjólfr holkinrazi[8]
hefndi geitr á[9] Bessa.

Þá var Herjólfr xij vetra, er hann hefndi föður síns[10]; hann var[11] enn mesti afreksmaðr. Herjólfr[12] fór til Íslands í elli sinni, ok nam land milli Búlandshöfða[13] ok Kirkjufjarðar; hans son var Þorsteinn kolskeggr, faðir Þórólfs, föður Þórarins ens svarta Máfhlíðíngs ok Guðnýjar[14], er átti Vermundr enn mjófi; þeirra son Brandr enn örvi [*ok* (*dóttir*) *Þorfinna*, *er átti Þorsteinn Kuggason*[15].

Vestarr, son Þórólfs blöðruskalla, átti Svönu[16] Herröðardóttur[17]; [þeirra son var Ásgeirr[18]. Vestarr

---

1) svini, *E* (*efter Ec, og* Svínhöfði *i Parenth. efter „Hauksbók"*). 2) Kven(kvenn)vagastr., *C, E, Aa, b, d, K*1-2; Kúmvagaströnd, *Ec, E i Margen efter „Landnáma"*; at (á) Kvennvogastað, *Ac, e;* Kvenná á Vogaströnd, *Af, Sk*. 3) Herjólbr, *B;* Hrólfr, *Af*. 4) skógarbjörn, *d. s., C, Aa*. 5) *Fra* [Hann gaf Herjólfi syni sínum geit, en skógarbjörn beit geitina fyrir Herjólfi, en hann vá björninn í einvígi, þá er hann var xij vetra gamall, *Ec, E;* viij vetra g., *E i Margen efter „Hauksbók"*. 6) búin razi, *C;* brun hinn razi, *Ac;* brunumr., *Ab, c*. 7) Herjólbi (*og i det følg.*), *B*. 8) hokinrazi, *C;* holkne r., *Ac*. 9) *saal. B;* geit *el.* geitur, *Ac;* geitur, *Ad;* geitar á, *E, Aa, b, e, Udgg.;* geit við, *C*. 10) harðfeingilega, *t. E* (*efter Ec*). 11) varð, *E*. 12) hrokkineysta, *t. E* (*efter Ec*). 13) Höfða, *E* (*Ec*). 14) Guðný, *Aa*. 15) *Fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 16) Sönu, *Ab, e;* Spönu, *C;* Spaunu, *Ec, E i Margen efter „Landnáma"*. 17) *saal. E, Aa;* Hervaðar (*f.* Heravðar) dóttur, *B;* Herruðard. (Heruðard.), *d. s., C, Ab-e;* Hreiðarsd., *E i Margen efter „Landnáma"* (*rimel. urigt. læst Ec's* Hronars *eller* Hrouarsd.). 18) Þorleikr geirr, *Ec; fra* [*u. her E*.

fór til Íslands með föður sinn afgamlan, ok nam [Eyrarlönd[1] ok Kirkjufjörð[2]; hann bjó á Öndurðri-Eyri[3]. Þeir Þórólfr feðgar eru heygðir á[4] Skallanesi[5] báðir. Ásgeirr Vestarsson átti[6] Helgu Kjarlaksdóttur; þeirra son var Þorlákr[7]; hans son Steinþórr, [ok þeirra Þuríðar, dóttur Auðunar stota[8], ok Þórðr blígr[9], er átti Ottkötlu Þorvaldsdóttur, Þormóðssonar goða[10][; þriði var[11] Þormóðr, er átti Þorgerði, dóttur Þorbrands or Álptafirði; fjórði Bergþórr, er fèll á Vigrafirði; [systir[12] þeirra Helga, er átti Ásmundr Þorgestsson[13]. Steinþórr átti Þuríði[14], dóttur Þorgils Arasonar; Gunnlaugr var son þeirra, er átt. Þuríði ena spöku, dóttur Snorra goða[15].

10. Kolr hèt maðr, er nam land utan frá Fjarðar-

1) *Æfarsland*, *Ec.* 2) *Fra* [Eyrar (Eyjar, *urigt. C*) land (lönd, *Sk, K*1) ok (*u. E*) á millim Kirkjufjarðar ok Kolgrafafjarðar, *C, E, Aa-e, Udgg.; Aa, d anföre Textens Læsemaade i Margen efter „Landn.“* 3) Ondvordri-Eyri, *C;* öndverþri-Eyri, *E, Aa-e; i* Øndverðareyri, *Af.* 4) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* at, *B.* 5) Skálanesi, *Ao, e, Sk.* 6) Ásg. hèt son Vestars, hann átti, *E.* 7) Þorleikr, *Ec.* 8) *Fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg. Dette synes ogsaa, skjöndt rigtigt i Indholdet, at være en senere Tilsætning i B, da en saadan Ordföining, som her bruges, er noget haard og usædvanlig. Indholdet staaer i Modsigelse med den i Slutningen af Afsn. om* Auðunn stoti *nedenfor anförte Genealogie, saaledes som alle Haandskrifterne have den; jfr. S.* 94 *Anm.* 9. 9) bleigr, *Ab, e;* bilgr, *ur. Ad;* blýgr, *K*2. 10) *Ec indskyder her* Þorleikr *som een af Brödrene, men udel.* Steinþórr. 11) *Fra* [ok, *C, Aa-e; C u. desuden Ordene:* Þormóðssonar goða. 12) *Rettelse efter E, jfr. Eyrb. S. C.* 12; *B har urigt.* d. (*d. e.* dóttir). 13) *Fra* [*u. C, E* (*her*), *Aa-e, Udgg.* 14) *saal. B, Sk i Parenth.;* Þoriði, *d. s., C;* Þórdísi, *E, Aa-e, Sk, K*1-2. 15) Helga hèt systir þeirra Steinþórs á Eyri; hana átti Ásmundr Þorgestsson; þeirra dóttir var Þuriðr, er átti Þorbjörn, son Þorleifs frá Hafragili; þeirra son var Þórðr Rúpeyjarskáld, er átti Helgu Þórhallsdóttur, Kálfssonar; þeirra son var Hrafnkell, er Skáldhrafn var kallaðr, *t. E* (*efter Ec*).

horni til Tröllaháls[1], [ok út um Berserkseyri[2] til Hraunsfjarðar[3]; hans son var Þórarinn ok Þorgrímr; við þá er kent Kolssonafell[4]. [Þeir feðgar bjöggu allir at Kolgröfum[5]; frá þeim eru Kolgreflíngar[6] komnir.

Auðunn stoti[7], son Vala ens sterka[8], nam [Hraunsfjörð allan fyrir ofan[9] [Hraun, á[10] milli Svínavatns ok Tröllahálls[11]; hann bjó í Hraunsfirði[12], [ok var mikill fyrir sèr ok sterkr[13]. [Auðunn átti Mýrúnu, dóttur Maddaðar Írakonúngs[14]; Auðunn sá um haust[15] at hestr apalgrár[16] rann[17] ofan frá Hjarðarvatni[18] ok til stóðhrossa hans; sá hafði undir stóðhestinn;

---

1) n. l. út frá Tröllahálsi ok út frá Fjarðarhorni, *Ec.* 2) *Fra* [Borðeyri, *E* (*efter Ec*) *og i Margen. Textens Læsemaade efter „Hauksbók".* 3) ok bjó at Kolgröfum, *t. E* (*efter Ec*). 4) *saal. E, Aa, f, Udgg.*; Kollzsona (Kollss.), *B, C, Ac*; *E har i Margen efter „Hauksbók":* Kallzsonafell (*ur.*); Kollssonar-fell, *Ab, e.* 5) *Fra* [*u. E.* 6) Kolgreifíngar, *Ae.* 7) store, *Ab*; söte, *Ac, f* (*med* stoti *i Parenth.*); Auðstoti, *ur. f.* Auðunn st., *Ad.* 8) hann átti Mýrúnu (Myruni, *Ae*; Mirunn, *Ad, Sk, K*1; Mýrunnu, *K*2) dóttur Bjaðmaks (Bioðmaks, *E*; Maddaðar, [Meddaðar, *Ac*; Maddar, *Ad*] *E, Sk i Parenth. og Aa-d i Margen, efter „Landnáma"*) Íra konúngs; hann, *t. C, E, Aa-e, Udgg.*; *jfr. Anm.* 14. 9) *Fra* [*u. E* (*ved Skrivefeil*). 10) Hrauná, *Ab, c.* 11) *E tilföier i Margen:* „Landn. segir: Hann nam Hraunsfjörð inn frá Svínavatni, fyrir ofan Hraun til Tröllahrauns (*rett.* Tröllaháls); *denne Afvigelse stemmer ganske med Ec.* 12) *Istedenfor alt det fölgende af dette Afsnit har Af kun:* Hann ók heim töðu sinni á nikur einum einn dag; *jfr. Anm.* 16. 13) *Fra* [*u. C.* 14) *Fra* [*u. de övr., jfr. Anm.* 8 *ovenfor; men till.* þaðan eru Hraunfirðíngar (*E*, Straumf. *uden Tvivl urigt. C, Aa-e, Udgg.*) komnir. 15) haustit, *Sk, K*1. 16) apelgrár, *Ac*; *E og Aa tilföie som Glosse til Fortolkning:* gráeplóttr; *Sk har i Marg. som Anviisning og Glosse:* vatnshestur, er nú kalla sumir nikurhest. Hèr segir af nikrinum, *Ae i Marg.* 17) hljóp, *C, E, Aa-e, Udgg.* 18) Harðns vatni, (*Skrivefeil*) *C*; Hliðarvatni, *Ae.*

þá fór Auðunn til, ok tók [enn grá hestinn[1], ok setti fyrir tveggja yxna sleða, ok ók saman alla töðu sína. Hestrinn var góðr meðfarar[2] um miðdegit[3]; en er á leið, steig hann í völlinn[4] til hófskeggja; en eptir sólar fall sleit hann allan reiðíng, ok hljóp til vatnsins[5]; hann sást aldre[6] síðan. Son Auðunar var Steinn[7], faðir Helgu, er átti Án í Hrauni; þeirra son var Már, faðir Guðríðar, móður Kjartans ok Ánar[8] í Kirkjufelli. Ásbjörn hèt annarr son Auðunar, þriði Svarthöfði, en dóttir Þuríðr, er átti [Þorlákr, son Ásgeirs á Eyri[9].

11. Björn hèt son Ketils flatnefs ok Ýngvildar, dóttur Ketils veðrs, hersis[10] af Hríngaríki; Björn sat eptir at eignum[11] föður síns, þá er Ketill fór til Suðreyja; en er Ketill hèlt sköttum fyrir Haraldi konúngi enum hárfagra, þá rak konúngr Björn son hans af eignum sínum[12], ok tók undir sik; þá fór Björn vestr um haf, ok vildi þar eigi staðfestast[13]; því var hann kallaðr Björn enn austræni; hann átti Gjaflaugu Kjallaksdóttur, systur Bjarnar ens sterka. Björn enn austræni fór til Íslands, ok nam land á milli Hraunsfjarðar[14] ok Stafár[15]; hann bjó í Bjarnar-

---

1) *Fra* [gráhestinn, *Ae.* 2) meðferðar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) hádegit, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) harðan, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) upp, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) ekki, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) Þorsteinn, *Ec.* 8) Arnar, *Ab, Sk i Parenth.* 9) *Fra* [*Rettelse, overeenstemmende med Eyrb. S.* 12 *Cap.* (*Grönl. H. M. I,* 592) *og den kort foran i Afsnittet om* „Vestarr" *anförte Genealogie* (*S.* 92 *ved Anm.* 7 *og* 8). *Haandskrifterne* (*B, C, E, Aa-e*) *og Udgaverne have her alle eenstemmig:* er Ásgeirr átti, at Eyri, þeirra son Þorlákr. 10) hessis, *B.* 11) eigum, *Ab.* 12) *u. C.* 13) ok eigi við kristni taka, sem önnur börn Ketils, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 14) Hraunf., *d. s., Ab-e.* 15) Stafsár, *d. s., C.*

höfn[1] á Borgarholti, ok hafði selför upp til Selja[2], ok átti rausnarbú[3]; hann dó í Bjarnarhöfn, ok er heygðr við Borgarlæk[4], [þvíat hann einn var óskírðr barna. Ketils flatnefs[5]. Son þeirra Bjarnar ok Gjaflaugar var Kjallakr enn gamli, er bjó í Bjarnarhöfn eptir föður sinn; ok Óttarr, faðir Bjarnar, föður Vigfús[6] í Drápuhlíð, er Snorri goði lèt drepa. Annarr son Óttars var Helgi; hann herjaði á Skotland, ok tók[7] þar at herfángi Niðbjörgu[8], dóttur Bjólans[9] konúngs ok Kaðlinar, dóttur Gaungu-Hrólfs; hann fèkk hennar, *ok* var son þeirra Ósvífr enn spaki ok Einarr skálaglam[10], er druknaði á[11] Einarsskeri í Selasundi[12], ok kom skjöldr hans í[13] Skjaldey, en feldr[14] á Feldarhólm. Einarr var faðir Þorgerðar, móður Herdísar, móður Steins skálds[15]. Ósvífr átti Þórdísi, dóttur Þjóðólfs or Höfn; þeirra börn voru þau: Óspakr, faðir Úlfs stallara, [*föður Jóns á Reyrvelli*[16], *föður Erlends hímalda*[17], *föður Eysteins erkibiskups*[18], ok Þórólfr, Torráðr, Einarr, Þorbjörn[19] ok Þorkell[20], þeir urðu sekir um víg Kjartans Ólafssonar, ok Guðrún[21], móðir [Gellis ok Bolla ok Þorleiks

1) ok er þar heygðr, *t.* (*ved Skrivefeil, som er glemt at slette ud*) *B.* 2) fjalla, *E.* 3) Raufarbú, (*Skrivefeil*) *Ab.* 4) *saal. de övr.* Bjargarlæk, *B.* 5) *Fra* [*u. C, maaskee som allerede berettet* (*S.* 94 *Anm.* 13). 6) Vyfúsa, *Ad.* 7) fekk, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) Viðbjörgu, *Ab, Sk i Parenth.* 9) Bjólands, *Ab-d;* Bjóluns, *Ae.* 10) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* skálaglaðr, *B.* 11) í, *E, Aa-e* (*urigt.*). 12) Seljasundi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) á, *C.* 14) feldinn, *Ab.* 15) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* smiðs, *B, og E i Parenth., samt Aa i Margen efter „Landnáma". I Fms. VI. B. anföres mange Viser af Digteren Steinn Herdísarson.* 16) Reyrjökli, *Ab-e, Sk* (Reynervelli *i Parenth.*). 17) hunalda, *E, Ab, c, Sk, K1;* hunanda, *Ae.* 18) *Fra* [*till. efter C, E, A.* 19) *u. ur. Ac.* 20) Þorkell, Þorbjörn, *Aa, Udgg.* 21) Ósvífrsdóttir, *t. Ac, Sk, K1.*

ok Þórðar kattar[1]. Vilgeirr hét son Bjarnar ens austræna[2]. Kjallakr enn gamli [átti Astríði[3], dóttur Hrólfs hersis[4] ok Öndóttar, systur Ölvis[5] barnakarls; þeirra son var Þorgrímr goði; hann átti [*Þórhildi, dóttur Þórðar gellis*[6]; voru synir þeirra Víga-Styrr[7] ok Vermundr mjóvi ok Brandr, [faðir Þorleiks[8]. Dætr Kjallaks ens gamla: Gerðr, er Þormóðr goði átti, ok Helga, er Ásgeirr á Eyri átti.

12. Þórólfr, son Örnólfs fiskreka[9], bjó í Mostr; því var hann kallaðr Mostrarskegg[10]; hann var blótmaðr mikill, ok trúði á Þór; hann fór fyrir ofríki Haralds konúngs hárfagra til Íslands, ok sigldi fyrir sunnan land; en er hann kom vestr fyrir[11] Breiðafjörð[12], þá skaut hann fyrir borð öndvegis[13]súlum sínum; [þar var skorinn á Þórr[14]; hann mælti svâ fyrir, at [Þórr skyldi þar[15] á land koma, sem hann

1) *Fra* [þorleiks ok Bolla ok Gellis, *C.* 2) *Eyrbyggja-Sagas fleste Haandskr. nævne* Vilgeirr *som Sön af* Óttarr *og* Björn austræni's *Sönnesön; Gr. hist. M. I*, 550. 3) *Fra* [*ved Skrivefeil udeglemt i C.* 4) hessis, *B.* 5) Álvis, *E.* 6) *Fra* [*saal. de fleste og tildeels bedste Haandskrr. af Eyrbyggja-S.; de övr. anföre* þórhildr *som Datter af* þorkell meinakr*, *og beslægtet* (frændkona) *med* þórðr gellir; *see Gr. Hist. M. I*, 564, *med tilhörende Anmærkn.* 46, *og S.* 592. *Blandt vore Haandskrr. have B, Aa-e Lacun, som omtrent svarer til hvad her er tilsat; C, Sk, K1 dække Lacunen ved at læse:* þorgr. goði; hans synir Viga-St., *o. s. v.; E, K2:* Hann á. Íngveldi. 7) *saal. den almindel. Form, og her C, E, Aa-e, Udgg.;* Vigstyr (*Skrivefeil?*), *B.* 8) *Fra* [þ̄. þorleiks s. (*forskrevet*), *C.* 9) *u.* (*ved Skrivefeil*) *Ac.* 10) Mostraskegg, *E;* Mostrarskeggi, *Ab.* 11) *Dette* fyrir *betyder ikke „forbi", men „udenfor".* 12) Borgarfjörð ok Snæfellsnes, *E.* 13) öndugis, *d. s., C.* 14) *Fra* [*u. C.* 15) *Fra* [þar sk., *Ac;* þar sk. þær, *Ad.*

*) *Denne Afvigelse synes dog at fortjene Opmærksomhed, deels fordi Tilnavnet synes at være gammelt, deels da Afskriften af den Resenske Membran har denne Læsemaade. Henförelsen til den mere bekjendte* þórðr gellir *synes ogsaa at ligge temmelig nær for de senere Bearbeidere.*

vildi at Þórólfr bygði; hèt hann því, at helga Þór allt landnám sitt, ok kenna við hann. Þórólfr[1] sigldi inn á fjörðinn[2], ok gaf nafn firðinum, [ok kallaði Breiðafjörð[3]; hann tók land fyrir sunnan [fjörðinn, nær miðjum firðinum[4]; þar fann hann Þór rekinn [í nesi einu; þat[5] heitir nú Þórsnes. Þeir lendu þar inn frá í vâginn, er Þórólfr[6] kallaði Hofsvâg; þar reisti hann bæ sinn, ok gjörði þar hof mikit, ok helgaði Þór; þar heita nú Hofstaðir. Fjörðrinn var þá [bygðr lítt eðr ekki[7]. Þórólfr nam land frá Stafá[8] inn til Þórsár, ok kallaði þat allt Þórsnes[9]; hann hafði svâ mikinn átrúnað á fjall þat[10], er stóð í[11] nesinu, er hann kallaði Helgafell[12], at þángat skyldi engi maðr óþveginn líta, ok þar var svâ mikil friðhelgi, at aungu skyldi granda í[13] fjallinu, hvârki fè nè mönnum, nema sjálft gengi á braut; þat var trúa þeirra Þórólfs[14] frænda, at [þeir dæi allir í fjallit[15]. Þar á nesinu, sem Þórr kom á land, hafði Þórólfr dóma alla, ok þar var sett hèraðsþíng með ráði allra sveitarmanna. En er menn voru þar á þínginu, þá skyldi víst[16] eigi hafa álfreka[17] á landi, ok var ætlat til þess sker [þat, er

1) Þórólbr, *B.* 2) Breiðafjörð, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *Fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.* 4) *Fra* [ner miðjum, *C, Aa, d, e, K2*; n. miðju, *Ab, c*; hann nær miðjan, *E.* 5) *Fra* [í nesinu; þar, *C*; á nesinu; þar, *E*; á nesi einu; þar, *Aa-e, Udgg.* 6) Þórólbr, *B.* 7) *Fra* [ner ekki bygðr, *C, E, Aa-e.* 8) Stafsá, *C, Aa-e, Udgg.*; Hofsá (*urigt.*), *E.* 9) Þórnes, *Ab, e.* 10) fjalli (felli, *Sk, K1*) því, *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) á, *Sk, K1.* 12) Hœlgafjall, *C.* 13) á, *Ab, e.* 14) ok hans, *t. Ac, Sk, K1.* 15) *Fra* [þá þeir dæi, mundu þeir í fjallit (fellit, *Sk, K1*) hverfa allir, *Ac, Sk, K1.* 16) *u. C, E, Aa-f, Udgg.* 17) álfrek, *Af.*

Dritsker heitir[1], þvíat þeir vildu eigi saurga[2] svâ helgan völl [sem þar var[3]. En þá er Þórólfr[4] var dauðr, en Þorsteinn, son hans, var úngr, þá vildu þeir Þorgrímr Kjallaksson ok Ásgeirr, mágr hans, eigi gánga í skerit [örna[5] sinna[6]; þat þoldu eigi Þórsnesíngar[7], er þeir vildu saurga svâ helgan völl; því börðust þeir Þorsteinn þorskabítr[8] ok Þorgeirr kengr [við þá[9] Þorgrím ok Ásgeir þar á þínginu um skerit, ok fèllu þar nökkurir menn, en margir urðu sárir, áðr þeir urðu skildir. [Þórðr gellir[10] sætti þá[11]; ok með því at hvârugir vildu láta af sínu máli, [þá var[12] völlrinn[13] óheilagr[14] af heiptar blóði. Þá var þat[15] ráð tekit, at færa brutt þaðan þíngit, ok inn í nesit, þar sem nú er; var þar þá helgi[16]-staðr mikill, ok þar stendr enn[17] Þórs steinn, er þeir brutu þá menn um[18], er þeir blótuðu; ok þar hjá er sá dómhríngr, er [menn skyldu til blóts dæma[19]. Þar setti ok[20] Þórðr gellir fjórðúngsþíng með ráði allra fjórðúngsmanna[21]. Son Þórólfs Mostrarskeggja[22] var Hallsteinn[23] Þorskafjarðargoði, faðir Þorsteins surts[24]

1) *Fra* [eitt, þat er þeir kölluðu Dritsker, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) láta, *t. C, E, Aa, b, d, e, K*2. 3) *Fra* [*u. C.* 4) þórólbr, *B.* 5) *saal. B, Aa, b, K*1-2; örna (*Skrivef.*), *Ac, d;* eylna („eyerna þ. e. hægörna", *Aa i Marg. efter* „*Hauksbók*") *C;* erinda, *E, Af;* eyrenda, *d. s., Sk.* 6) *Fra* [*u. Ae.* 7) þórnesingar, *d. s., Ab-f, Sk, K*1. 8) *saal. de övr.;* þoskabitr, *efter Udtalen, B.* 9) varda, *Ab* (*Skrivef.*). 10) ok Gellir, *ur. Sk.* 11) *Fra* [*u. Ac, f.* 12) ok var þá, *C.* 13) metinn, *t. E.* 14) úhœlgaðr, *C.* 15) *u. Ab.* 16) helgr, *Ab.* 17) einnin, *Ab.* 18) við, *Af.* 19) *Fra* [þeir dæmdu menn til blóta, *C, E, Aa-f, Udgg.* 20) *u. C, E, Aa-f.* 21) héraðsmanna, *Af.* 22) Mostraskeggs, *Ab, d;* Mostrarskeggs, *Ac;* Mostrarskegg, *ur. Ae.* 23) Hafrsteinn (*urigt.*), *E i Parenth. efter* „*Landnáma*" (*Ec*). 24) suarts, *her, Ae.*

ens spaka; Ósk var móðir Þorsteins surts, dóttir Þorsteins rauðs. Annarr son Þórólfs var Þorsteinn þorskabítr; hann átti Þóru, dóttur Ólafs[1] feilans[2], systur Þórðar gellis; þeirra son var Þorgrímr, faðir Snorra goða, ok [Börkr enn digri, faðir Sáms[3], er Ásgeirr vâ[4].

13. Geirröðr[5] hèt maðr, er fór til Íslands, ok með honum Finngeirr, son Þorsteins[6] öndurs[7], ok Úlfarr[8] kappi; þeir fóru af Hálogalandi til Íslands. Geirröðr nam land inn frá Þórsá[9] til Lángadalsár; hann bjó á Eyri. Geirröðr[10] gaf land Úlfari[11] skipvera[12] sínum tveimmegin Úlfarsfells[13] ok[14] fyrir innan fjall[15]. Geirröðr[16] gaf Finngeiri [lönd uppi um[17] Álptafjörð; [hann bjó þar er nú heitir á Kárstöðum[18]; Finngeirr var faðir Þorfinns[19], föður Þorbrands í Álptafirði[20], er átti Þorbjörgu[21], dóttur Þorfinns Selþórissonar. Geirríðr hèt systir Geirraðar[22],

---

1) Óleifs, *d. s.*, *C.* 2) feilands, *Ad.* 3) *saal. efter C, E, Aa-e, og Eyrb. S. C.* 62; Barkar ens digra, f(öður), *B.* 4) Einn af sonum Snorra goða var Halldórr, faðir Snorra, föður Guðrúnar, móður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús á Melum, *t. E (efter Ec).* 5) Geirmundr, *her ur. Ab, e.* 6) Þórðar, *ur. K1.* 7) *saal. (d. e.* öndurðs?) *B, E, Ab-e, Sk, K1*; öndurðz, *d. s., C*; ǫndrs, *Aa, K2.* 8) Úlbarr, *B*; Úlfr, *ur. Ab-e.* 9) Forsá, *ur. Ae.* 10) Gýrmundr, *ur. Ae.* 11) Úlbari, *B.* 12) *B, Ac*; skipara, *C*; skipverja, *E, Aa, b, d, f, Udgg.* 13) Úlbarsf., *B.* 14) *u. Ab, c, e, Sk, K1.* 15) fjöll, *E.* 16) Geirmundr, *Ae.* 17) *Fra* [land uppi (upp, *Ab, d-f*) um, *E, Aa-f, Udgg*; land um, *C (Skrivefeil).* 18) Karlstöðum, *Ab, c, e.* 19) *saal. den sædvanl. Form hos B og de övr. Her har B* Þorfinnar, *maaskee ved Skrivefeil.* 20) *Fra* [*u. (ved Skrivefeil) Ad.* 21) *saal. alle Haandskrr. paa dette Sted, samt Udgg.*; Þórríði (Þuriði) *efter Eyrb. S. og de fleste Haandskrr. ovenfor II,* 5. 22) Geirroðar, *C*; Geirrauðar, *E, Aa-e, Udgg.*

er átt hafði Björn, [son Bölverks blindíngatrjónu[1]; Þórólfr hèt son þeirra. Þau Geirríðr fóru til Íslands eptir andlát[2] Bjarnar, ok voru enn fyrsta vetr á Eyri. Um vârit gaf Geirröðr[3] systur sinni bústað í Borgardal, en Þórólfr fór utan, ok lagðist í víkíng. Geirríðr sparði ekki mat við menn, ok lèt gjöra skála sinn um þjóðbraut þvera; [hún sat á stóli ok laðaði úti[4] gesti, en borð stóð[5] inni jafnan, ok matr á[6]. Þórólfr[7] kom[8] til Íslands[9] eptir andlát Geirríðar; hann skoraði á Úlfar til landa, ok bauð honum hólmgaungu; Úlfarr[10] var þá gamall ok barnlauss; hann fèll á hólmi, en Þórólfr varð sárr á fæti, ok gekk [haltr ávallt[11] síðan; því var hann bægifótr kallaðr. Þórólfr tók [lönd sum[12] eptir Úlfar[13], en sum Þorfinnr í Álptafirði; hann setti á leysíngja sína Úlfar ok Örlyg. Geirröðr[14] á Eyri var faðir Þorgeirs kengs, er bæinn færði or eyrinni upp undir fjallit; hann var faðir Þórðar, föður Atla. Þórólfr bægifótr var faðir Arnkels goða, ok Geirríðar[15], er átti Þórólfr[16] í Máfvahlíð[17]. [Synir Þorbrands í Álptafirði[18] voru þeir Þorleifr kimbi[19] ok Þóroddr, Snorri, Þorfinnr, Illugi, Þormóðr; þeir deildu við Arnkel[20]

1) blindíngartr., *Ae*; *fra* [Bölverkss. blindíngjatrjónu (blindíngatrjóna, *Sk*, *K*1), *Ac*, *Sk*. *K*1. 2) lát, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 3) Geir, *ur*. *Ab*, *e*; Geirríðr, *ur*. *Sk*. 4) ok talaði úti við g., *Ae*. 5) borðstóll, *ur*. *Ae*. 6) *Fra* [*u*. *C*. 7) Þórólbr, *B*. 8) fór, *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 9) aptr, *t*. *E*. 10) Úlfr, *Ae*. 11) *Fra* [jamnan halltr, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 12) *saal*. *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*.; land, *B*. 13) Úlbar, *B*. 14) Geirruðr, *C*. 15) Geirríðr, *Ab-e*. 16) Þórólbr, *B*. 17) faðir Þórarins, *t*. *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 18) Þorfinns sonar [f(öður) Þorfinns, *ur*. *C*], *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 19) kambi, *Ab*; kumbi, *Ac*, *e*; kunbe, *Ad*. 20) *Fra* [*har E saal*.: „Landn. segir: Úlfarr kappi hafi numit land inn frá Þórsá, Álptafjörð ok Eyrarfell allt til Oss, ok bjó að Úlfarsfelli; hans

um arf[1] leysíngja sinna, ok voru at vígi hans með Snorra goða á Örlygstöðum. Eptir þat fór Þorleifr kimbi[2] utan; þá laust Arnbjörn, son Ásbrands or Breiðavík, hann með grautar þvöru[3]; Kimbi[4] brá á gaman; Þórðr blígr[5] [brá honum því[6] á Þórsnes[7]-þíngi, þá er hann bað Helgu[8], systur hans; þá lèt Kimbi[9] ljósta Blíg[10] með sandtorfu[11]. Af því gjörðust deilur þeirra Eyrbyggja ok Þorbrandssona ok Snorra goða; þeir börðust[12] í Álptafirði ok á Vigrafirði[13].

---

son var Vebrandr, faðir Þorbrands í Álftafirði, er átti Þorbjörgu Þorfinnsdóttur; þeirra börn voru Snorri ok Kárr, Þorleifr kymbi, Þorfinnr, Skíði (Þorfinnr sk.?), Illugi, Þorgerðr högginkinna. Hauksbók telr hèr að auk Þorbrands sonu: Þórodd, Þormoð, ok þeir d. við A. goða; (goða, *t. ogsaa C, Aa-e, Udgg.*). *Det synes som Ec sætter* Þorgerðr högginkinna *i Forbindelse med* Åsbjörn Harðarson enn auðgi (*ovenf. II,* 2); *thi efter en Lacun for* 3-4 *Ord efter dette Navn lægger den til:* (Ås)bjarnar var Íngibjörg, er átti Illhugi (enn svarti), faðir Hermundar, föður Hreins, föður Styrmis, föður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er Markús Þórðarson átti. *Denne Genealogie vilde passe bedst til Afsnittet om* Hörðr (*II,* 17), *og det forekommer os ikke usandsynligt — naar man lægger Mærke til det Spring, som her forekommer i Ec til* Vífill hèt hinn iv leysíngi Auðar (*l. c.*), *uden at den har nævnt* Auðr *det ringeste — at Ec's Original har manglet* 1 *Blad uden at Afskriveren hær lagt Mærke dertil, som denne Afskriver har viist sig skjödeslös paa flere Steder. Antages dette, er det sandsynligt at* Þorgerðr höggvinkinna *er bleven til, enten isteden for* Þorgerðr, *Datter af* Þorgeirr höggvinkinni (*l. c.*), *eller isteden for denne selv.*

1) arb, *B.* 2) kambi, *Ab;* kumbi, *Ac;* kunbe, *Ad.* 3) þvörlu, *E.* 4) Kambi, *Ab;* Kumbi, *Ac;* Kunbe, *Ad.* 5) *saal. B, C allev.*; bilgr, *Ad;* blýgr, *mange senere Haandskrifter og Udgg.* 6) *Fra* [brixlaði hanum um þat, *Af, Sk, K*1. 7) Þórnes, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *u. C.* 9) Kambi, *Ab;* Kumbi, *Ac;* Kunbe, *Ad;* en Kimbi sló Blíg, *Af.* 10) Bilg, *Ad.* 11) torbu, *B.* 12) í Geirvör, ok, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 13) Vigarfirði, *Ab, e;* sem segir í Eyrbyggju, *t. E.*

Þorbergr hèt maðr, er fór or Íafirði[1] til Íslands, ok nam Lángadal hvârntveggja[2], ok bjó í enum ytra[3]; hans son var Áslákr, er átti Arnleifu[4], dóttur Þórðar gellis; þeirra börn voru þau Illugi enn rammi, ok[5] Gunnhildr, er Breiðr átti fyrr, en síðar Halldórr á Hólmslátri[6]. Illugi enn rammi átti Guðleifu, dóttur Ketils smiðjudrumbs[7]; þeirra synir Eyjólfr [ok Endriði, Kollr ok Gellir, en[8] dóttir[9] Herþrúðr, er Þorgrímr Vermundarson átti, [ens mjófva[10]; ok Friðgerðr, er Oddr Draflason átti[; ok Guðríðr, er [Bergþórr, son Þormóðar Þorlákssonar[11], átti[12] fyrr, en síðar Jörundr í Skorradal; ok Jódís, er átti Már[13], son Illuga Arasonar; ok Arnleif, er átti Kollr, son Þórðar blígs[14]. Frá Illuga eru Lángdælir[15] komnir.

Steinn mjöksiglandi, Vigbjóðsson[16], bróðir[17] Þóris haustmyrkrs[18], nam [Skógarströnd til[19] móts við Þorberg, ok inn til Laxár[20]; hann bjó á Breiðabólstað. Hans son var Þórhaddr í[21] Hitárdal[22], ok Þorgestr, er átti Arnóru[23], dóttur Þórðar gellis; synir þeirra:

1) *saal. B, Sk?, K1-2;* Jáfirði, *C;* Jáfirði, *Ad;* Jofirði, *E;* Jafndi (Jafirði?), *Aa;* Jamfirði (= Jāfirði, *Ab*), *Ab, c;* Jafnfirði, *Ae.* 2) hvorutveggja, *E, Ab, e, f, Sk, K1.* 3) yðra, *ur. Sk, K1.* 4) Arileifu, *ur. Ae.* 5) átti, *Skrivef., Ab.* 6) Hólmlátri, *d. s., E, Ac.* 7) smiðjudrums, *B.* 8) *Fra* [ok Kollr, *C;* ok Kollr, Eindr. ok Gellir, *E, Aa-e, Udgg.* 9) dœtr, *Ab, d, Udgg.* 10) enn mjófi, *ur. Ac.* 11) *Fra næste* [Bergr (*saal. ogsaa Sk i Parenth.*) Þormóðarson, *C.* 12) *Fra næstsidste* [*u. E ved Afskriverfeil.* 13) Mák, *Afskriverfeil, C.* 14) bilgs, *ur. Ad;* blýgs, *Ab, o. fl. Udgg.* 15) *rettet efter C, E, Aa, c, e, Udgg.;* er Laugdælir, *ur. B;* Lángdælar, *Ad;* Laugdælir, *Ab.* 16) *saal. C, Aa-d, K2, og B ovenf. II, 14;* Viðbjóðss., *B, Sk, K1 (her);* Vigbroðsson, *Ae;* Vígbrandson, *E, Ab.* 17) bróður, *C.* 18) *saal. de övr., jfr. V, 14;* haustmyrks, *her B.* 19) *Fra* [Skógaströnd, á, *E.* 20) *saal. de övr.;* Lagsár, *B.* 21) er nam, *C, E, Aa-e, Udgg.* 22) Hitárdal, *Ab, e;* Hýtardal, *E, Ac, d, Udgg.* 23) Arnvoru, *Ae.*

Steinn lögsögumaðr[1], ok Ásmundr, ok Hafliði, ok Þórhaddr.

14.[2] Þorvaldr, son Ásvalds Úlfssonar[3], Yxna-Þórissonar[4], ok Eirekr rauði, son hans, fóru af Jaðri fyrir víga sakir[5], ok[6] námu land á Hornströndum, ok bjöggu[7] at Draungum; þar andaðist Þorvaldr. Eirekr fèkk þá Þjóðhildar[8], dóttur Jörundar Atlasonar ok Þorbjargar knarrarbríngu, er þá átti Þorbjörn enn haukdælski; rèðst Eirekr þá norðan[9], ok ruddi lönd[10] í Haukadal; hann bjó á Eireksstöðum hjá Vatnshorni[11]. Þá felldu þrælar Eireks skriðu á bæ [Valþjófs á[12] Valþjófsstöðum, en Eyjólfr saurr, frændi hans, drap þrælana hjá Skeiðsbrekkum upp frá Vatnshorni. Fyrir þá sök vâ Eirekr Eyjólf

---

1) lögmaðr, *C, Ae.* 2) Hier setjum vèr inn Grenlandz landnám, *Overskrift i E.* Hèr hefr Grænalands landnám, *Overskrift i Aa-e, K2. Dette Afsnit anföres næsten ordret i Eireks S. rauða* 1 *Cap.* (*Antiqu. Amer. S.* 7-15, *Grönl. hist. M. I,* 200-206); *Þorfinns Saga karlsefnis Cap.* 2 (*Antiqu. Amer. S.* 89-95, *Grönl. hist. M. I*, 356-62); *Fornm. S. II*, 213-16. *Paa Ae's nederste-Margen staaer med en anden samtidig Haand* (*omtr. fra* 1680) *fölgende Notits:* Kirkjur á Grænlandi: Herjólfsnes er austast, ok er kirkja í Herjólfsfirði; 2. í Vatnsdal í Ketilsfirði; 3. í Vík, inni í Ketilsfirði; 4. í Vogum í Siglufirði; 5. undir Höfða í Austfirði; 6. biskupsstólinn, Garðar í Einarsfirði; 7. að Harðsteinabergi; 8. í Brattahlið inn í Eireksfirði; 9. (*Ae har* 10., *enten ved Feiltagelse af Tallet, eller fordi Nr.* 9 *er udeglemt*) í Hvalseyjarfirði; 10. (11., *Ae*) á Garðanesi í Miðfjörðum. Þessar kirkjur eru i vestri bygð á Grænlandi: á Sandnesi ein, í Lýsufirði önnur, þriðja i Ánavík í Rángafirði. 3) Úlfarssonar, *Ab, c, e, Sk i Parenthes.* 4) Uxna-Þóriss., *Ad.* 5) til Íslands, *t. E.* 6) Þorvaldr hèt maðr, son Yxna-Þóris, Þorvaldr ok Eirekr rauði hètu synir hans, þeir námu *o. s. v., Af.* 7) bygðu, *C.* 8) Þjóðilldar, *d. s., C;* Þórilldar, *Af; i C er det underströget, til Tegn paa at det ikke bör læses.* 9) norðr, *urigt. Ad, e, Sk, K*2. 10) land, *C, E.* 11) Vatzhorni, *B;* Húnavatnshorni, *Ad.* 12) *Fra* [*u., ved Skrivefeil, Ab, c, e.*

saur[1]; hann vâ ok Hólmgaungu-Hrafn at Leikskálum[2]. Geirsteinn ok Oddr á Jörva, frændr Eyjólfs, mæltu eptir hann; þá var Eirekr gjörr or Haukadal; hann nam þá Brokey ok Öxney[3], ok bjó[4] at Tröðum[5] í Suðrey[6] [enn fyrsta vetr; þá[7] lèði hann Þorgesti setstokka; síðan fór Eirekr í Öxney[8], ok bjó á Eireksstöðum; þá heimti hann setstokkana, ok náði eigi; Eirekr sótti setstokkana á Breiðabólstað, en Þorgestr fór eptir honum; þeir börðust skamt frá garði at Draungum; þar fèllu tveir synir Þorgests ok nökkurir menn aðrir. Eptir þat[9] höfðu hvârutveggju setu[10]; Styrr veitti Eireki, ok Eyjólfr or Svíney ok synir[11] Þorbrands or Álptafirði ok Þorbjörn Vífilsson; en Þorgesti veittu synir Þórðar gellis ok Þorgeirr or Hitárdal[12], Áslákr or Lángadal ok Illugi, son hans. Þeir Eirekr urðu sekir á Þórsnes[13]-þíngi; hann bjó skip í Eireksvâgi, en Eyjólfr leyndi honum í Dímunarvâgi[14], meðan [þeir Þorgestr[15] leituðu hans um eyjar. Þeir Þorbjörn[16] ok Eyjólfr ok Styrr[17] fylgðu Eireki út um eyjar; hann sagði þeim, at hann ætlaði[18] at leita lands þess, er Gunnbjörn, son Úlfs kráku, sá, er hann [rak vestr um Ísland,

---

1) *Af har* surt. 2) á Leikskálum, *B*; at Leiðskálum, *Ad*. 3) Yxney, *d. s.*, *C, E, Au-e*. 4) á Eireksstöðum ok, *t. E*. 5) *saal. Aa-e, Udgg. overeensst. med den nuværende Benævnelse*; Tauðum (Töðum), *B, C, E, Af, Sk i Parenth.* 6) Suðey, *Ac(?)*, *Sk*. 7) Enn fyrsta vetr leði h., *E, Aa-e, Udgg.* 8) Exney, *d. s.*, *C*. 9) Hèr eptir, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) setur fjölmennar, *E*. 11) son, *ur. Ae*. 12) *saal. B, C, Ae*; Hitárdal, *Ab*; Hýtardal, *E, Aa, c, d, Udgg.* 13) Þórness, *E, Ab-e, Udgg.* 14) Dynunnarvâgi, *Ab, e*. 15) *Fra* { Þorgestr leitaði h., *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) *rettet efter Þorfinns S. karlsefnis C.* 2, *Ant. Amer. S.* 93; *Hskrr. og Udgg. have eenstemmig* Þorgeirr. 17) ok fleiri, *t. Ac, Sk, K*1. 18) atlaði, *efter Udtalen, B.*

þá er[1] hann fann Gunnbjarnarsker; hann kvaðst[2] aptr mundu leita til[3] vina sinna, ef hann fyndi landit. Eirekr sigldi undan Snæfellsnesi[4], en hann kom utan at Miðjökli, þar sem Bláserkr heitir; [hann fór þaðan suðr með landi, at leita þess ef þannig væri byggjanda. Hann[5] var enn fyrsta vetr í Eireksey, nær [miðri enni vestri[6] bygð; um vârit eptir fór hann til Eireksfjarðar[, ok tók sèr þar bústað; hann fór þat sumar í ena vestri óbygð[7], ok gaf víða örnefni. Hann var annan vetr í Eirekshólmum[8] við Hvarfsgnípu; en it þriðja sumar fór hann allt norðr til Snæfells, ok inní Hrafnsfjörð; þá lèzt hann kominn fyrir botn Eireksfjarðar; hvarf hann þá aptr, ok var enn þriðja vetr í Eyreksey fyrir mynni Eyreksfjarðar. Eptir um sumarit fór hann til Íslands, ok kom í Breiðafjörð; hann var þann vetr á[9] Hólmslátri[10] með Íngólfi. Um vârit börðust þeir[11] Þorgestr, ok fèkk Eirekr þá úsigr; eptir þat voru þeir sættir. Þat sumar fór Eirekr at byggja land þat, er hann hafði fundit, ok hann kallaði Grænland[12], þvíat hann lèt[13] þat menn mjök mundu fýsa þángat, ef[14] landit hèti[15] vel.

1) *Fra* [sigldi djúpast í kringum Garðarshólm, ok, *Af.* 2) *saal. C, Ab-e, Udgg.*; kvezt, *B* (*E og Aa abbrevieret*). 3) *u. Ab, e.* 4) Snjófjalls-jökli (Snæfells-jökli), *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) *Fra* [Hann sigldi vestr um Hvarf, ok, *C, E, Aa-e; Sk og K*1 *forene begge Læsemaader:* Hann fór þ. — þannig var byggjandi. Hann sigldi v. u. Hvarf ok —. 6) *Fra* [eystri, *C, E, Aa-e, Sk i Parenth. I Margen anförer Aa-d den i Texten optagne Læsemaade fra næstsidste* [, *efter „Landnáma".* 7) *Fra* [*u. C, E, Aa-e, K*2. 8) Eireksholum, *ur. Ab, e.* 9) at, *Ab, c, e, Sk, K*1. 10) Hólmlátri, *E, Ab, c, e.* 11) Eirekr ok, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) Grœnaland (Grænal.) *allev. eller hyppigst, C, E, Aa-e, K*2. 13) sagði, *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) at, *C, E, Aa, b, d, e, K*2*;* ef þat (at, *K*1), *Ac, Sk, K*1. 15) hètu, *ur. Ab, e.*

Svâ [segja fróðir menn[1], at þat sumar fóru xxv skipa til Grænlands or[2] Breiðafirði ok Borgarfirði, en xiiij komust út; sum rak aptr, en sum týndust; þat var xv[3] vetrum fyrr enn kristni var í[4] lög tekin á Íslandi.

[5]Herjólfr hèt maðr, Bárðarson, Herjólfssonar, [frænda[6] Íngólfs landnámamanns; þeim Herjólfi gaf Íngólfr land á milli Vâgs ok Reykjanes. Herjólfr enn ýngri fór til Grænlands, þá er Eirekr enn rauði bygði landit[7]. Með honum var á skipi[8] suðreyskr maðr kristinn[9], sá er orti Hafgerðínga[10]drápu; þar er þetta stef í:

Mínar[11] bið ek[12] múnkareyni[13]
meinalausan farar[14] beina,
heiðis haldi hárrar[15] foldar
hallar drottinn[16] yfir mèr stalli.

Herjólfr nam Herjólfsfjörð, [ok bjó á Herjólfsnesi; hann var enn göfgasti maðr.

Eirekr [nam síðan[17] Eireksfjörð[18], ok bjó í Bratta-

1) *Fra* [segir Ari þorgilssun, *C, E, Aa-c, Udgg.* 2) af, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *saal. B, E, Aa-e, Udgg.*; xvj (*urigt.*), *C*; sumar bækur segja: átján vetrum, *Sk i Parenth.* 4) væri i, *C;* væri, *E, Aa-e, Udgg.* 5) *Det fölgende Afsnit angives i E og Aa i Marg. at være taget af „Landnáma". C har hensat det, som den udel. her, i et særskilt Afsnit om* Herjólf *allersidst i:* Sunnlendinga fjórðúngr (V, 14). 6) *Rettelse overeensst. med C i V,* 14, *Sk, K1*; frændi, *B, E, Aa-e, K2.* 7) *Fra* [hann fór til Grænalands með Eiríki, *C.* 8) Innsteinn *nævnes denne Mand i Af.* 9) ókristinn, *ur. Ae.* 10) Hafgirðinga, *E*; Hofgerðinga, *ur. Ab, e*; drápu Hafgerðinga, *Af.* 11) *saal. rigt. Sk, K1*; minnar, *B*; mina, *C, E, Aa-f, K2.* 12) at, *t. B* (*urigt.*); biðr ek, *Sk, K1.* 13) mjúka r., *ur. Ab-d*; mjúka drengi, *ur. Ae.* 14) *saal. B, C*; farir, *d. s., Sk;* meinalausa för at, *E, Aa-e, K1-2.* 15) hattar, *Af*; haddar, *ur. Sk.* 16) drottni, *ur. Ae.* 17) *Fra* [rauði nam, *C;* rauði nam síðan, *E, Aa-d, Udgg.* 18) *Fra næstsidste* [*u. ved Skrivefeil Ae.*

hlíð, en Leifr, son hans, eptir hann. Þessir menn námu land[1] á Grænlandi[, er þá[2] fóru út með Eireki: [Herjólfr Herjólfsfjörð, hann bjó á Herjólfsnesi[3]; Ketill Ketilsfjörð; Hrafn Hrafnsfjörð; Sölvi Sölvadal[4]; Snorri[5] Þorbrandsson Álptafjörð; Þorbjörn glora Siglufjörð[6]; Einarr Einarsfjörð; Hafgrímr Hafgrímsfjörð ok Vatnahverfi[7]; Arnlaugr Arnlaugsfjörð[8]. En sumir fóru til vestri[9] bygðar.

Maðr hèt Þorkell farserkr[10], systrúngr Eireks rauða[11]; hann fór til Grænlands með Eireki, ok nam [Hvalseyjarfjörð[12] ok víðast[13] milli Eireksfjarðar ok Einarsfjarðar[14], ok bjó í Hvalseyjarfirði[15]; frá honum eru Hvalseyjarfirðíngar komnir. Hann var mjök ramaukinn; hann lagðist eptir geldíngi gömlum út í Hvalsey ok flutti utan á baki sèr, þá er hann vildi fagna Eireki frænda[16] sínum, en ekki var sæfært skip heima; þat er laung hálf vika. Þorkell var dysjaðr í túni í Hvalseyjarfirði, ok hefir jafnan[17] gengit þar um hýbýli[18].

---

1) lönd, *E, Aa-d, K2.* 2) *Fra* [ok, *C.* 3) *Fra* [*u. C, da det samme staaer kort för.* Herjólfr, sem nú var ritað, *E.* 4) Sölvaf(jörð), *Ad*; Sölvafjörð ok dalinn, *Ac, Sk, K1.* 5) *saal. C, Ac, Sk, K1 (samt E i Parenth. og Aa, b, d i Marg. efter „Hauksbók")*; Helgi, *B (E, Aa, b, d, e, i Texten), K2; Ad læser:* Helgi Þorbjarnarson. 6) *Her sætter B igjen (ved Skrivefeil):* Hrafn Hrafnsfjörð. 7) Vatnahverbi, *B.* 8) *saal. B, C, E, Aa, K2;* Aurlaugr Ørlaugsfjörð, *Ab, c, d;* Ørligr Ørligsfjörð, *Ae;* Ørlygr Ørlygsf., *Sk, K1.* 9) vestr, *Ab, e.* 10) *I B skrevet som* fáserkr (fœserkr). 11) rauðs, *Ac, Sk, K1.* 12) Hvalseyrarf., *ur. Ad.* 13) *Fra* [Hvalseyjar, ok, *C (urigt.).* 14) Einarsfjörð, *Skrivef., Ab.* 15) Hvalseyrarf., *ur. Ad.* 16) *u. ved Skrivef. i B.* 17) síðan, *t. C, Aa, d, K2.* 18) sýslur (síðan, *t. K1) C, K1;* sýslur eðr hýbýli (síðan, *t. Ab, c, e, Sk), E, Aa-e, Sk, K2.*

15.[1] Íngólfr enn sterki [nam land[2] inn frá Laxá[3] til Skraumuhlaupsár[4], ok bjó[5] á Hólmslátri[6]. [Hans bróðir var Þorvaldr, faðir Þorleifs, er þar bjó síðan[7].

[8]Óleifr enn hvíti hèt herkonúngr; hann var son Íngjalds konúngs Helgasonar, Ólafssonar[9], Guðrauðarsonar, Hálfdanarsonar hvítbeins Upplendínga konúngs. Óleifr[10] enn hvíti herjaði í Vestrvíking, ok vann Dýflinni[11] á Írlandi ok Dýflinnarskíri[12], ok gjörðist þar konúngr yfir; hann fèkk Auðar ennar djúpauðgu[13], dóttur Ketils flatnefs; Þorsteinn rauðr[14] hèt son þeirra. Óleifr[15] fèll á Írlandi í orrostu, en Auðr ok Þorsteinn fóru þá í Suðreyjar; þar fèkk Þorsteinn Þuríðar, dóttur Eyvindar austmanns[16], systur Helga ens magra; þau áttu mörg börn. Ólafr[17]

1) *C alene har Overskrift:* Frá Íngólfi. 2) *Fra* [ok Þorvaldr, synir Ána (Ánar, *Aa-c, e, K2*; Arnar, *E, Sk, K1*; Árna, *Ad*) Ávaldssonar öngt-í-brjósti (*u. Ae*), námu land, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Lagsá, *B.* 4) Skramulaupsá(r), *C*; Skrumuhlaupsár, *Ad, e.* 5) *saal. og-saa C, E, Aa-e, Udgg. ved Forglemmelse af Interpolatorerne.* 6) *saal. B, Sk, K1*; Holmlátri, *d. s.*, *E i Parenth.*, *Aa-e i Margen efter „Landnáma", K2*; Hvallátri, *ur. C, E, Aa-e.* 7) *Fra* [Sun Þorvalds var Þorleifr, faðir Halldórs, er átti Gunnilldi síðar, dóttur [Ásláks Hróarssunar (Þorborgssunar, *ovenf. C.* 13; *fra* [*u. ur. Ae*) or Lángadal; þeirra sun Þórir, er átti Hallveigu Tindsdóttur, Hallkelssunar; þeirra sun Brandr, er átti Þorgerði Brandsdóttur; þeirra sun Halldórr, er átti Þorkötlu Þorgrímsdóttur; þeirra sun Brandr prior hinn fróði, er mest hefir skrifat Breiðfirðinga kynslóð, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *Med dette Afsnit jfr. Þorfinns S. karlsefnis* 1 *Cap.* (*Ant. Amer. S.* 84-89; *Grönl. h. M. I,* 352-56; *Fornm. S. I,* 246-49.) 9) Ólafs (*ved Skrivefeil*) *C. Dette Led er ved Feiltagelse udeglemt fra Haandskrifterne i Fs.* 10) Ólafr, *her B.* 11) *saal. C, Aa, b, d, K2*; Dyflini, *B, Ac, e*; Dyflina, *E, Sk, K1.* 12) *saal. C*; Dyflinnskiði, *B*; Dyflinnarskiði, *E, Aa, c, Udgg.*; Diflinnarskeiði, *Ab, e*; Diflunnarskyði, *Ad.* 13) djúpuðgu, *C.* 14) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; rauði, *B, her.* 15) Ólafr, *her B.* 16) Vestmanns, *C*; austuranns, *Skrivefeil*, *Ab.* 17) Óleifr, *C, E, Aa, b.*

feilan hèt son þeirra, en dætr Gróa ok Álöf[1], Ósk ok Þórhildr, Þorgerðr ok Vigdís. Þorsteinn gjörðist herkonúngr; hann rèðst til fèlags[2] með Sigurði[3] enum ríka, syni Eysteins glumru; þeir unnu Katanes ok Suðrland[4], Ros ok Merrhæfi[5], ok meirr enn hálft Skotland; gerðist[6] Þorsteinn þar konúngr yfir, áðr Skotar sviku hann, ok fèll hann þar í orrostu. Auðr var þá á Katanesi, er hún spurði fall Þorsteins; hún lèt þá gjöra knör í skógi á laun; en er hann[7] var búinn, hèlt hún út í Orkneyjar; þar gipti hún Gró, dóttur Þorsteins rauðs; hún var móðir Grelaðar[8], er Þorfinnr hausakljúfr átti. Eptir þat fór Auðr at leita Íslands; hún hafði á skipi með sèr xx[9] karla frjálsa.

16. Kollr hèt maðr, Veðrar-Grímsson[10], Ásasonar[11] hersis[12]; hann hafði forráð með Auði, ok var virðr mest af henni. Kollr átti Þorgerði, dóttur Þorsteins rauðs. Erpr[13] hèt leysíngi Auðar; hann var son Mellduns[14] jarls af Skotlandi, þess er fèll fyrir Sigurði jarli enum ríka; móðir Erps[15] var Myrgjol[16], dóttir Gljomals Írakonúngs. Sigurðr jarl

---

1) Ólöf, *d. s.*, *Ab-e*, *Sk*, *K1*. 2) liðs, *C*; liðs ok felags, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 3) jarli (*u.* Sigurði, *rimel. ved Skrivefeil*) *C*; Sigurði jarli enum ríka, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 4) *saal.* *Aa*, *b*, *d*, *e*, *Udgg.*; Suðrlönd, *E*; *B*, *C*, *Ac abbrevier.* Suðrld; *er Sutherland i Skotland.* 5) *saal.* *B nærmest Udtalen* (*Murray i Skotland*); Mærhæfi, *E*, *Aa*, *b*, *d*, *K2*; Meræví, *C*; Merhæfi, *Ac*, *e*, *Sk*, *K1*. 6) var, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 7) *saal.* *B*, *E*, *Udgg.*; hon, *C*, *Aa-e*. 8) Gjaflaðar, *E*; Erelaðar, *Ad*. 9) *saal.* *B*, *C*, *Aa*, *Sk i Parenth.* *K1-2*; xxx, *E*, *Ab-e*, *Sk*. 10) Veðra-Grímsson, *E*, *Aa*, *d*, *Udgg.* 11) *saal.* *C*, *E*, *Aa-e* (*og B för*), *Udgg.*; Alasonar, *her*, *B*. 12) hessis, *B*. 13) Liepr, *ur.* *Ab*. 14) *B*, *Ac*, *K1*; Melduns., *C*, *E*, *Aa*, *b*, *d*, *Sk*, *K2*; Milldíngs, *Ae*. 15) Lieps, *Ab*. 16) Myrgjoll, *E*, *Ae*.

tók þau at herfángi ok þjáði. Myrgjol[1] var ambátt konu jarls, ok þjónaði henni trúliga; hún var margkunnandi; hún varðveitti barn drotníngar óborit[2], meðan hún var í laugu. Síðan keypti Auðr hana dýrt, ok hèt henni frelsi, ef hún þjónaði svâ [Þuríði, konu[3] Þorsteins rauðs, sem drotníngu. Þau Myrgjol ok Erpr, [son hennar[4], fóru til Íslands með Auði. Auðr hèlt fyrst til Færeyja, ok gaf[5] þar Álofu[6], dóttur Þorsteins rauðs[7]; þaðan eru Götuskeggjar komnir. Síðan fór hún at leita Íslands; hún kom á Vikarsskeið[8], ok braut þar[9]; fór hún þá[10] á Kjalarnes til Helga bjólu, bróður síns; hann bauð henni þar[11] með helmíng liðs síns, en henni þótti þat varboðit[12], ok kvað hún hann lengi mundu litilmenni vera. Hún fór þá vestr í Breiðafjörð til Bjarnar, bróður síns; hann gekk mót henni með[13] húskarla sína, ok lèzt kunna veglyndi systur sinnar; bauð hann henni þar[14] með alla sína menn, ok þá hún þat. Eptir um vârit [fór Auðr í landaleit inn í Breiðafjörð, ok lagsmenn hennar[15]; þau átu[16] dagurð[17] fyrir sunnan[18] Breiðafjörð, þar er nú heitir

1) Myrgjoll, *E, Ae.* 2) óskírt, *E i Texten med tilföiet i Margen:* „óborit var skrifat"; *Afskriv. har altsaa meent at* óborit *var her* = óskírt; börn drotníngar ok borit, *Ad.* 3) *Fra* [Guðrúnu, dóttur, *Ae; i Margen er* Guðrún *rettet til* Þuríði. 4) *Fra* [*u. Ab-e.* 5) gipti, *Ac, Sk, K1.* 6) Ólöfu, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) til giptumáls, *t. E.* 8) *saal. C, Aa, d;* Vikrars skeið, *B;* Vikarskeið, *E, Ab, c, e, Udgg.* 9) skipit, *t. E.* 10) *u. C, E, Aa-e, Sk;* þaðan fór hún á K., *K1-2.* 11) *saal. alle.* 12) vanboðit, *C.* 13) 8, *t. Af.* 14) *u. C, E, Aa, b;* heim, *Ac, d, e, Udgg.* 15) *Fra* [fóru þau Auðr í Breiðafjörð inn i landa leitun (landa leitir, *E*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) áttu, *C, Ab.* 17) *B, Ae;* daugurðir, *C;* dögurð, *Aa, b, d, K2;* dagverð, *E, Af, Sk, K1;* dögverð, *Ac.* 18) *saal. C, Aa-f, Udgg.;* norðan, *B, E (ved Rettelse); Aa, c, d i Margen, efter* „*Landnáma*".

Dögurðarnes[1]; síðan fóru þau inn eyjasund[2]; þau lendu við nes þat, er Auðr tapaði kambi sínum; þat kallaði hún Kambsnes[3]. Auðr nam öll Dalalönd[4] í innanverðum firðinum frá Dögurðará[5] til Skraumuhlaupsár[6]; hún bjó í Hvammi við Örriðaárós; þar heita Auðartóptir; hún hafði bænahald sitt á Krosshólum; þar lèt hún reisa krossa, þvíat hún var skírð ok vel trúuð. Þar höfðu frændr hennar síðan átrúnað mikinn á hólana[7]. [Var[8] þá gjör hörg, er blót tóku til[9]; trúðu þeir því, at þeir dæi í hólana, ok þar var Þórðr gellir leiddr í, áðr hann tók mannvirðíng, sem segir í sögu hans.

17. Auðr gaf lönd[10] skipverjum sínum ok leysíngjum.

Ketill hèt maðr, er hún gaf land frá Skraumuhlaupsá[11] til Hörðadalsár[12]; hann bjó á Ketilsstöðum; hann var faðir Vestliða ok Einars, föður Kleppjárns ok Þorbjarnar, er Styrr vâ, ok Þórdísar, móður Þorgests.

Hörðr hèt skipverì Auðar; honum gaf hún Hörðadal[13]; hans son var Ásbjörn, er átti Þorbjörgu, dóttur Miðfjarðar-Skeggja; þeirra börn: Hnaki, hann átti

1) Dagverðarnes, *Ae, f, Sk, K1*; Dögverðarn., *Ac*. 2) fara þau inn um Eyjarsund (Eyrarsund, *ur. Sk*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Kamsnes (*efter Udtalen*), *B, Ae*. 4) *Herfra mangler et stort Stykke i C indtil midt i 19de Cap.; Ad citerer Landnáma* (*for det fölgende*). 5) Dagverðará, *Sk, K1*; Döguðarár, *ur. Ac*; Dagverðarás, *ur. Af*. 6) *saal. E, Aa-c, f* (*og B för*), *Udgg.*; Skramuhlaupsár, *her, B, Ae*; Skrumuhlaupsár, *Ad*. 7) hólunum, *E*. 8) þar, *t. E, Aa, c, Udgg.*; var þar g. h., *Ad*. 9) *Fra* [*u. Ae*. 10) *saal. E, Aa-e, Udgg.*; land (*Orig.* ld?), *B*. 11) Skrumhlaupsá, *Ad*; Skramuhl. ár, *Ae*. 12) Hörðudalsár, *Ac*. 13) Hörðudal; hann setti bú á Hörðubólstað, *Af*.

Þorgerði, dóttur Þorgeirs[1] höggvinkinna, ok Íngibjörg[2], er Illugi enn svarti átti[3].

Vívill hèt leysíngi Auðar[4]; hann spurði þess Auði, hví hún gaf[5] honum öngvan bústað, sem öðrum mönnum[6]; hún kvað þat eigi skipta, kvað hann þar [göfgan mundu þikkja[7], sem hann væri; honum gaf hún Vívilsdal; þar bjó hann, ok átti deilur við Hörð. Son Vívils var Þorbjörn, faðir Guðríðar, er átti Þorsteinn, son Eireks ens rauða, [*en síðar Þorfinnr karlsefni; frá þeim eru*[8] biskupar komnir: Björn, Þorlákr, Brandr; annarr son Vívils var Þorgeirr, er átti Árnóru, dóttur Laugarbrekku-Einars[9]; þeirra dóttir Ýngvildr, er átti Þorsteinn, son Snorra goða.

[10]Hundi hèt leysíngi Auðar, skotskr[11]; honum gaf hún Hundadal; þar bjó hann lengi[12].

Sökkólfr[13] hèt leysíngi Auðar; honum gaf hún

---

1) Þorgrims, *ur. Ac, Sk.* 2) Ingibjörgu, *ur. Ab.* 3) *hertil hörer sandsynligviis den efter Ec ovenfor II,* 13, *Anm.* 20 *til S.* 100 *anförte Genealogie.* 4) kynsæll ok ríkr, *t. E (efter Ec).* 5) gæfi, *Ab, c, e, Sk, K*1. 6) sínum, *t. E.* 7) *Fra* [mundu göfgastan þikkja ok göfugs manns afkvæmi, *E (interpoleret efter Ec).* 8) *Fra* [*Lacun, næsten een Linie i B. Det manglende er uden Tvivl rigtigt efter Originalen, og er taget af Aa-e, Udgg. Rigtigheden bekræftes ogsaa af E, sammenlignet med Membranfr. Ec. E har nemlig saaledes fra* [en síðar Þorf. karlsefni; þeirra son var Björn, faðir Steinunnar, móður Ketils, föður Þorláks, föður Ketils prests, föður Helgu, er Snorri Markússon átti. Þorbjörn Vífilsson átti Hallveigu Einarsdóttur, Sigmundarsonar frá Laugarbrekku; frá þeim eru bisk. k. 9) *saal. rettet efter II,* 7 *og Þorfinns Saga karlsefnis Cap.* 3 (*Antiqu. Amer. S.* 96, *Grönl. h. M. I,* 362); Lón-Einars, *her, alle Haandskrr. og Udgg.* 10) *Ab, d citere her Landnáma.* 11) skotzr (*Skrivef.*) *B*; at kyni, *t. E.* 12) en eigi er getit manna, af honum komit, *t. E.* 13) Sauðkólfr (*her*) *B; Aa citerer her Landnáma.*

Sökkólfsdal. Hann bjó á Breiðabólstað, ok er mart manna frá honum komit.

Erpi, syni Mellduns[1] jarls, er fyrr var getit, gaf Auðr frelsi ok Sauðafells[2] lönd. Frá honum eru Erplíngar komnir. Ormr hèt son Erps; annarr Gunnbjörn[3], faðir Arnóru, er átti Kolbeinn Þórðarson; þriði Ásgeirr, faðir Þórörnu, er átti Sumarliði Hrappsson; dóttir Erps var Halldís, er átti Álfr[4] í Dölum; Dufnall[5] var enn son Erps, faðir Þorkels, föður Hjalta, föður Beinis; Skati var enn son Erps, faðir Þórðar, föður Gísla, föður Þorgerðar.

Þorbjörn hèt maðr, er bjó at Vatni í Haukadal; hann átti . . . .[6], ok var þeirra dóttir Hallfríðr, er átti Höskoldr í Laxárdal[7]; þau áttu mörg börn: Bárðr var son þeirra, ok Þorleikr, faðir Bolla, er átti Guðrúnu Ósvifsdóttur[8]; þeirra synir voru þeir Þorleikr[9] ok Höskuldr, Surtr ok Bolli; Herdís ok Þorgerðr dætr þeirra. Þórðr Íngunnarson átti fyrr Guðrúnu[10], ok voru þeirra börn: Þórðr köttr[11] ok Arnkatla. Þorkell Eyjólfsson átti Guðrúnu síðast; þeirra börn: Gellir ok Rjúpa. Bárðr

1) Meldunз, *Aa-d, Udgg.*; Moldunz, *Ae.* 2) Sandafells, *ur. Ab, e.* 3) Guðbjörn, *Ab, c, e.* 4) Ólafr, *ur., Ad.* 5) Dufuall, *Ac.* 6) *Lacun for Navnet i B, Æ, Aa, c-e. I B er Lacunen næsten en halv Linie; Sk og K1 skjule Lacunen ved at læse:* Hans döttir var Hallfr. *I K2 have Udgiverne sat til:* þorbjörgu Knarrarbringu, *i det de forudsætte, at denne* þorbjörn *er* þorbjörn hinn haukdælski (*Cap.* 14). *I dette Slægtskabsforhold er nogen Forvirring. Laxdæla beretter, at* Höskuldr *er bleven gift med* Jórunn Bjarnardöttir *fra Bjarnarfjord, og har med hende haft de Börn, som her siges at han har haft med* Hallfríðr. (*Jfr. S.* 114 *Anm.* 3, *og* 130 *Anm.* 11.) 7) Lagsárdal, *B.* 8) Ósvifursd., *Ac, Sk, K*1-2. 9) þorleifr, *ur., E.* 10) Ósvífsdóttur, *t. Ac*; Ósvifursd., *t. Sk, K*1-2. 11) kollr, *Ab, e.*

Höskuldsson var faðir Hallbjargar, er átti Hallr, son Víga-Styrs; Hallgerðr snúinbrók[1] var dóttir[2] Höskulds[3], ok Þorgerðr ok Þuríðr.

18. [*Kollr nam Laxárdal allan ok*[4] allt til Haukadalsár; hann var kallaðr Dala-Kollr; hann átti Þorgerði, dóttur Þorsteins rauðs[5]; börn þeirra voru þau Höskuldr ok Gróa, er átti Veleifr[6] enn gamli, ok Þorkatla, er Þorgeirr[7] goði átti. Höskuldr átti Hallfríði, dóttur Þorbjarnar frá Vatni; Þorleikr var son þeirra; hann átti Þuríði, dóttur Arnbjarnar Slèttu-Bjarnarsonar[8]; þeirra son var Bolli. Höskuldr keypti Melkorku[9], dóttur Myrkjartans Írakonúngs; þeirra son var Ólafr pá ok Helgi; dætr Höskulds Þuríðr ok Þorgerðr ok Hallgerðr snúinbrók. Ólafr átti Þorgerði, dóttur Egils Skallagrímssonar; þeirra son Kjartan[11] ok Halldórr, Steinþórr ok Þorbergr; dætr Ólafs Þuríðr, Þorbjörg digra ok Bergþóra[12]. Kjartan átti Hrefnu, dóttur Ásgeirs æðikolls; þeirra son[13] Ásgeirr ok Skúmr.

Herjólfr, son Eyvindar elds[14], fèkk síðar *Þorgerðar*[15], dóttur Þorsteins rauðs; Hrútr var son þeirra; honum galt Höskuldr í[16] móðurarf sinn

1) sucinbrók, *Ab, e;* lángbrók, *Ae i Marg.* 2) b. (barn?), *B.* 3) Höskuldar, *E, Ab-e.* 4) *fra* [*Lacun* 1 *Linie i B; den begynder igjen med:* dal a. til. *o. s. v.; men dette synes at være forskrevet, med mindre der havde staaet:* Kollr Veðrargrímsson nam allan Laxárdal, *eller noget lignende. De i Texten tilsatte Ord staae eenstemmig i E og Aa-e, Udgg.* 5) sem fyrr var getit, *t. E.* 6) Vieleifr, *Ad.* 7) Snorri, *Ac.* 8) Sljettu-Bjarnarsonar, *E, Aa-e, K2.* 9) Melkróku, *ur., Ad, c.* 10) suninbrók, *ur., Ae.* 11) Ólafsson, *t. Ac, Sk.* 12) *i B skrevet* Berþóra. 13) synir, *E, Aa, b, d, e, Udgg.* 14) *i B skrevet* ellz. 15) *Navnet er udeladt i B.* 16) *udel. ur. Ab, e.*

Kambsnes[1] land milli Haukadalsár ok hryggjar þess, er gengr or fjalli ofan í sjó. Hrútr bjó á Hrútsstöðum; hann átti Hallveigu, dóttur Þorgríms[2] or Þykkvaskógi, systur Armóðs ens gamla; þau áttu mörg börn; þeirra son var Þórhallr, faðir Halldóru, móður Guðlaugs, föður Þordísar, móður Þórðar, föður Sturlu[3] í Hvammi. Grímr var ok sonr Hrúts, ok Már, Endriði ok Steinn, Þorljótr ok Jörundr, Þorkell, Steingrímr, Þorbergr, Atli, Arnórr, Ívarr[4], Kárr[5], Kúgaldi[6]; en dætr: Bergþóra[7], Steinunn[8], Rjúpa, Finna, Ástríðr.

Auðr gaf Þórhildi[9], dóttur Þorsteins rauðs, Eysteini meinfret, syni Álfs or Ostu[10]; þeirra son var Þórðr, faðir Kolbeins, föður Þórðar skálds[11], ok Álfr í Dölum; hann átti Halldísi, dóttur Erps; þeirra son var Snorri, faðir Þorgils Höllusonar. Dætr Álfs í Dölum voru þær Þorgerðr, er átti Ari Mársson, ok Þórelfr[12], er átti Hávarr, son Einars Kleppssonar; þeirra [son Þorgeirr. Þórólfr refr var ok son Eysteins[13], er fèll á Þíngnes[14] þíngi or liði Þórðar gellis, þá er þeir Túngu-Oddr börðust. Hrappr hèt hinn fjórði Eysteins son[15].

Auðr gaf Ósk, dóttur Þorsteins[16], Hallsteini goða;

---

1) *i B skrevet* Kamnes; Kambnes, *Ab.* 2) Þorgeirs, *Ab.* 3) *i B skrevet* Stullu; Sturla, *Aa-e, Sk, K2.* 4) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* Már (*det samme Navn staaer allerede för*), *B.* 6) Kári, *E, Aa-e, Udgg.* 6) *u. Sk.* 7) *i B skrevet* Berþóra. 8) Steinuðr, *d. s., Ab, d, e.* 9) *saal. E;* dottur Þ. r., Þórh., *de övr. og Udgg.* 10) or Orustu (*rimel, Skrivefeil*), *E.* 11) skállz, *B.* 12) Þórolfr, *ur., Ae.* 13) *fra* [synir Þorgeirr, Þórólfr ok Refr, *ur., Ac, Sk.* 14) *saal. E, Aa-e, Udgg., jfr. Íslendingabók* 5 *C.;* Þórsnes, *ur., B.* 15) son Einars, *ur., Ac.* 16) rauðs, *t. E, Au-e, Udgg.*

þeirra son var Þorsteinn surtr. Vigdísi Þorsteinsdóttur[1] gaf Auðr Kampa-Grími[2]; þeirra dóttir Arnbjörg, er Ásólfr flosi[3] átti í Höfða; þeirra börn Oddr[4] ok Vigdís, er átti Þorgeirr Kaðalsson.

19. Auðr fæddi[5] Ólaf feilan[6], son Þorsteins rauðs; hann fèkk Álfdísar[7] ennar bareysku, dóttur Konáls[8] Steinmóðssonar, Ölvissonar barnakarls. Sonr Konáls[9] var Steinmóðr, faðir Halldóru, er átti Eilífr, son Ketils ens einhenda. Þeirra[10] börn Þórðr gellir ok Þóra, móðir Þorgríms, föður Snorra goða; hún var ok móðir Barkar ens digra ok Más[11] Hallvarðssonar[12]. Íngjaldr ok Grani voru[13] synir Ólafs feilans[14]; Vigdís hèt dóttir Ólafs feilans[15][; . . . .
Helga hèt en þriðja dóttir Ólafs[16]; hana átti Gunnarr Hlífarson; þeirra dóttir Jófríðr, er Þóroddr Túngu-Oddsson átti, en síðar Þorsteinn Egilsson; Þórunn[17] var önnur dóttir Gunnars, er Hersteinn Blundketilsson[18] átti; Rauðr ok Höggvandill[19] voru

1) dóttur þorst. rauðs, *Ac, Sk, K*1. 2) Kaða-Grími, *E*. 3) Flosason, *urigt., E, Aa, c, d*; Flókas. *ur. Ab, e, Sk*. 4) *saal. B, E, Aa–e, Udgg. her, men IV*, 1 Oddi. 5) uppfæddi, *E*; fæddi upp, *Ac, Sk, K*1. 6) feiland, *E*. 7) *saal. Laxd.-S. C*. 7. Afdisar (*ur. for* Aldisar, *jfr. V*, 11?), *B, E, Aa, b, c, e, Udgg.*; Astdisar, *Ad*. 8-9) Konálfs, *Ab–e*. 10) *d. e.* Olafs feilans ok Álfdisar. 11) Márs, *E, Aa–e*. 12) Hávarðssonar, *E*. 13) ok, *t. Ac, Sk, K*1. 14) feilands, *E, Ad*. 15) feilands, *her, Ab*; Vigdis hèt ok ein hans dóttir, *Ac, Sk, K*1–2. 16) *Den aabne Plads synes at antyde en Lacun i B, hvor Vigdís's Giftermaal skulde være anført; Laxdæla anförer ikke Vigdís blandt Olafs Döttre; Aa–e anföre Ordene som her, uden at antyde Lacunen; E har:* Vigd. h. d. Ól. f., ok Helga, hana á. G. Hlífarson. 17) þuríðr, *Hænsaþ. S. Cap*. 10. 18) *saal. B, E, Aa–e, Udgg.*; *jfr. Hænsaþ. S. C*. 10; *Íslendíngabók* 5 *C. og Laxd.* 7 *C. have:* Hersteinn þorkelsson Blundketilssonar. 19) *saal. E, Aa, c, d, Udgg.*; Hauggvand., *B*; Höggvarðill, *Ab, e*.

synir Gunnars. Þórdís[1] hèt en fjórða dóttir Ólafs feilans[2]; hana átti Þórarinn Ragabróðir; þeirra dóttir var Vigdís, er Steinn Þorfinnsson[3] átti, at Rauðamel.

[4]Auðr var vegskona mikil; þá er hún var ellimóð, bauð hún til sín frændum sínum ok mágum ok bjó dýrlega veizlu; en er þrjár nætr hafði veizlan staðit, þá valdi hún gjafir vinum sínum ok rèð þeim heilræði; sagði hún, at þá skyldi standa veizlan enn iij nætr; hún kvað þat vera skyldu erfi[5] sitt[6]; þá nótt eptir andaðist hún, ok var grafin í flæðarmáli, sem hún hafði fyrir sagt[7], þvíat[8] hún vildi eigi liggja í óvígðri moldu, er hún var skírð. [Eptir þat spilltist trúa[9] frænda hennar[10].

[11]Kjallakr hèt maðr, son Bjarnar ens sterka, bróður[12] Gjaflaugar, er átti Björn enn austræni; hann fór til Íslands, ok nam land frá Dögurðará[13] til Klofnínga, ok bjó á Kjallaksstöðum; hans son var Helgi hrogn, ok Þorgrímr þaungull undir Felli, Eilífr prúði, Ásbjörn vöðvi á Orrastöðum, Björn hvalmagi í Túngarði, Þorsteinn þynníng[14], Gizur glaði í Skoravík, Þorbjörn skrofuðr[15] á Ketilsstöðum, Æsa í Svíney, móðir Eyjólfs ok Tinforna[16]. [Ljótólfr hèt

1) *saal. rettet efter I, 20 og Laxd. 7 Cap.;* þuriðr, *her, B, E, Aa-e, Udgg.* 2) feilands, *Ad.* 3) *saal. E, Aa-e, Udgg.*; *jfr. I,* 20. *II,* 5. Þórarinsson, *B.* 4) *Aa, c, d citere her „Landnáma".* 5) erbi, *B.* 6) sett, *ur., Ab.* 7) þar heitir Auðarsteinn, *t. Af.* 8) þá at, *Ab.* 9) ern, *ur., Ab.* 10) *fra* [*u. Ae.* 11) *Aa citerer her „Landnáma".* 12) *saal. rigt. Aa, c, e, Udgg.*; broðir, *urigt., B, E, Ab, d.* 13) Dagurðarnesi, *Ae* (Dagurðará *i Marg.*); Dagvörðará, *Af.* 14) þuneyjúngr, *E i Marg.* (*ikke efter Ec.*); þyring, *Ae;* pyningr, *Af.* 15) skaurðuðr, *E i Margen* (*ikke efter Ec*). 16) Tuiforna, *Ab. Istedenfor det foregaaende fra* [*har E i Margen (med Citat: „Landnáma segir") fölgende, efter Ec:* Kjallakr hinn gamli, son

maðr; honum gaf Kjallakr bústað á Ljótólfsstöðum inn frá Kaldakinn[1]; hans synir voru þeir Þorsteinn ok Björn ok Hrafsi[2]; hann var risa ættar at móðerni; [Ljótólfr var járnsmiðr[3]; þeir réðust út í Fellsskóga á Ljótólfsstaði[4]. Vífill var vin þeirra, er bjó á Vífilstóptum. Þórunn at Þórunnartóptum[5] var móðir Oddmars, ok fóstra[6] Kjallaks, sonar Bjarnar hvalmaga. Álof, dóttir Þorgríms undir Felli, tók ærsl[7]; þat kendu menn Hrafsa; en hann tók Oddmar hjá hvílu hennar, ok sagði hann sik valda[8]; þá gaf Þorgrímr honum Deildarey. Hrafsi kvaðst mundu höggva Oddmar[9] á Birni[10] eðr[11] hann bætti fyrir hann. Eigi vildi Kjallakr láta eyna. Hrafsi tók fé þeirra or torfnausti; Kjallakssynir fóru eptir ok náðu eigi. [Eptir þat stukku þeir Eilífr[12] ok Hrafsi í eyna; [*ör kom í þarminn*[13] *Eilífs í-grás*[14],

---

Bjarnar hins austræna, nam land út frá Dögurðará til Fábeinsár, (ok bjó á Kjallaksstöðum, *t. Ec*); hans son var Þorgrimr, faðir Víga-Styrs (föður Halls, föður Yngvildar, móður Guðnýjar, móður Þorleiks, föður Þorleifs beiskalda, föður Álfeiðar, móður Þorlaks, föður Ketils prests, föður Helgu, er Snorri Markússon átti, *t. Ec*). ***I det udhævede ligger total Forvexling med den her meente Kjallaks Fætter*** Kjallakr i Bjarnarhöfn.

1) ***saal. E, Aa-c***; Kaddakinn (*Skrivef.*), *B.* 2) ***stundum*** Rafsi ***i B***; Hrapsi, ***her, E***; Haresi, *Ad*; Rafn, *Sk, K1* (***her***). ***Ec og E i Margen*** (***med Citation af „Landnáma"***) ***har:*** Ljótr het maðr, er keypti lönd at sonum Kjallaks; hans son var Hrafsi (***skrevet næsten som*** Hrafli), er afvall(t) átti illt við Kjallakssonu. ***Ec u. derpaa alt det fölgende og gaaer til*** Geirm. heljarsk. 3) ***fra*** [***u. Ac.*** 4) Ljótastaði, *Ab, e*; ok Vífill vin þ., *E, Aa-e, Udgg.* 5) hun, *t. E, Aa-e, Udgg.* 6) Frosta, *ur., Ae.* 7) æsl, *Aa, e*; ærl, *Ad.* 8) ***saal. E, Aa, b, d, e, K1-2***; Sigvallda, *B, Ae, Sk.* 9) ***saal. E, Aa-e, Udgg.***; Oddmar[r] (Oddmarar), *B.* 10) brymi, *Ae.* 11) aðr, *E, Aa-e, Udgg.* 12) *B, Sk, K2*; Eyjolfr, *E, Aa, b, d, e, K1.* 13) ***saal. K2 ved Conjectur***; þarī (þarin), *Ab, e*; þanin, *E, Aa, d*; þórarinn (***Conjectur***), *K1.* 14) ***saal. K2***;

ok hamaðist hann[1]; *Björn hvalmagi vâ*[2] Björn Ljótólfsson at leik. Þeir Ljótólfr keyptu at Oddmari, at hann kæmi Birni[3] í færi. [Kjallakr úngi rann[4] eptir honum; eigi varð hann[5] sóttr, áðr þeir tóku sveininn [ok vâgu hann[6] á Kjallakshóli; [*hann var þá vij*[7] *vetra*[8]. Eptir þat sóttu Kjallakssynir Ljótólf[9] ok Þorstein í jarðhús í Fellsskógum, ok fann Eilífr[10] annan munna[11], gekk hann á bak þeim ok vâ þá báða. Hrafsi gekk inn á Orrastöðum[12] at boði; hann var í kvennfötum[13]; [Kjallakr sat á palli með skjöld; Hrafsi hjó hann Ásbjörn banahögg ok gekk út um vegg. Þórðr Vífilsson[14] sagði

---

i gras, *E, Aa, b, d;* grás, *Ae*; (Eilífs) sun grás, *K1 ved Conjectur; hele Stedet er iövrigt deels saa kortfattet, da det öiensynlig er Excerpt af en længere Saga* (Kjalleklinga Saga), *deels saa forskrevet, at det ikke godt kan rettes uden Sagaen, men denne er forlængst tabt.*

1) *fra næstsidste* [*u. Ae, Sk, maaskee fordi de ikke have kunnet forstaae den sidste Sætning.* 2) *fra* [*t. efter E, Aa, b, d, e, K1-2; efter B er öiensynlig noget ved Feil udeladt.* 3) Kjallakssyni, *t. Ae, Sk, K1.* 4) *saal. fra* [*B, K1*; hann rann, *Ab, Sk;* Kjallakss. þeir runnu, *E*; Kjallakssyne, hann rann, *Aa, b, d, e.* 5) Björn, *E, Aa-e, Udgg.* 6) *fra* [*saal. E, Aa-e, Udgg.;* Kjallak vágu þeir, *B.* 7) xij, *Ae* (*alene*). 8) *till. efter E, Aa-e, Udgg.; A citerer her „Hauksbók" i Margen, og det er öiensynligt, at E og Aa-e ere byggede paa et vidtlöftigere Haandskrift i denne Artikel end B. Rimeligviis har altsaa Originalerne til dem været skrevne för Jon Erlendsons Afskr. C, medens Hauksbók var endnu noget mindre defect end til hans Tid.* 9) Ljótólb, *B.* 10) Eyjólfr, (*urigt.*) *Aa, K2.* 11) *u. urigt. K1.* 12) *Rettelse;* Arastoðum (Árast.), *ur., B, E, Aa-e, Udgg.;* er Kjallakr sat við eld at heimboði, *t. E, Aa-e, Udgg.* 13) Hrafsi var í kvennklæðum, *E, Aa-e, Udgg.* 14) *fra* [hann hjó til Kjallaks, en hann kastaði yfir sik skildi sínum, ok gekk sundr handleggr hans, en hann varð eigi sárr. Hrafsi gekk ut (*Ad alene*) um dyr þær er á veggnum (veiginum, *Ab*) voru (voru í veggnum, *Sk, K1*) ok vá Ásbjörn, ok komst hann síðan brott." Kjallakssynir keyptu at Þórði Vívilssyni at koma Hrafsa í færi við þá; hann, *E, Aa-e, Udgg.*

Hrafsa, at yxni[1] hans lægi í keldu; hann[2] bar skjöld hans; [Hrafsi fleygði honum fyrir kleif, er hann sá Kjallakssonu[3]; eigi gátu þeir[4] *sótt*[5] hann, áðr þeir felldu viðu at honum; Eilífr sat hjá er þeir *sóttu*[6] hann.

[7]Hjörleifr[8] Hörða[9] konúngr[10] átti Æsu ena ljósu; þeirra son var Ótryggr, faðir Óblauðs, föður Högna ens hvíta, föður Úlfs ens skjálga[11]. Annarr son Hjörleifs var Hálfr[12], [er rèð Hálfsrekkum[13]; hans móðir var Hildr en mjófa, dóttir Högna í[14] Njarðey. Hálfr[15] konúngr var faðir Hjörs konúngs, þess er hefndi föður síns með Sölva Högnasyni. Hjörr[16] herjaði á Bjarmaland; hann tók þar at herfángi Ljúfvinu[17], dóttur Bjarmakonúngs; hún var eptir á Rogalandi þá er Hjörr konúngr fór í hernað; þá ól hún sonu tvo: hèt annarr Geirmundr, en annarr Hámundr; þeir voru svartir mjök; þá ól ok[18] ambátt hennar son; sá hèt Leifr, son Loðhattar þræls; Leifr var hvítr[19]; því skipti drotníng sveinum[20] við ambáttina, ok eignaði sèr Leif; en er konúngr kom

1) uxi, *E, Aa, c–e, Udgg.*; vyi, *ur.*, *Ab.* 2) þórðr, *E, Aa–e, Udgg.* 3) *fra* [ok er hann sá Kjallakssonu kastaði hann skildinum til þeirra. Hrafsi greip þórð, ok kastaði honum ofan fyrir kleifina, ok var þat hans bani, *E, Aa–e, Udgg.* 4) Kjallakssynir, *E, Aa–e, Udgg.* 5–6) *efter E, Aa–e, Udgg.* 7) *Her begynder C igjen, og har (alene) Overskr.:* Frá Geirmundi ok Hámundi. 8) Herjólfr, *Ad.* 9) Heiða *ur.*, *E.* 10) er kallaðr var hinn kvennsami, hann, *t. C, E, Aa–e, Udgg.* 11) skálga, *Ad.* 12) Hálbr, *B;* Álfr, *Sk, K1*; konúngr, *t. C, E, Aa–c, e, Udgg.* 13) *saal. C, K2*; Álfsrekkum, *B, E, Aa, c, K1*; Álfsrekum, *Ab, e, Sk.* 14) *efter de övrige; udel. urigtig i B.* 15) *fra* [*u. ved Afskriverf. Ad.* 16) konúngr, *t. C, E, Aa–e.* 17) Ljúfinu, *Sk, K1*; Ljúvinu, *C;* Ljúfinnu, *E;* Ljúffinnu, *Ac.* 18) *u. C, E, Aa–e, Udgg.* 19) hörundshvítr, *E.* 20) sveinunum, *Ae, K1*; sveininum, *Ab, d, Sk*; sonum, *Ac.*

heim, var [hann illa viđ Leif[1], ok kvađ hann vera smámannligan. Næst er konúngr fór í víking, bauđ drotníng heim Braga skáldi[2], ok bauđ hann skynja[3] um sveinana; þá voru þeir þrèvetrir[4]; hún byrgđi sveinana í stufu hjá Braga, en fal sik í pallinum; Bragi kvađ þetta[5]:

Tveir 'ro[6] inni,
trúi ek báđum vel,
Hámundr ok Geirmundr,
Hjörvi bornir[7],
en Leifr þriđi
Lođhattarson,
[fæđat þú[8] þann, kona!
fáir[9] munu verri[10].

Hann laust sprotanum[11] á pall þann, er drotníng var í. Þá er konúngr kom heim, sagđi drotníng honum þetta, ok sýndi honum sveinana[12]; hann lèzt eigi slík[13] heljarskinn sèt hafa; því voru þeir svâ síđan kallađir[14] báđir bræđr. Geirmundr heljarskinn var herkonúngr; hann herjađi í vestrvíking[15], en átti

---

1) *fra* [honum illa til Leifs, *E.* 2) skálda, *Ab*, *d*, *e*; skáld, *Sk.* 3) skođa, *C.* 4) þrim vetrum, *Ad.* 5) *Istedenfor det foregaaende af Capitlet har Ec fölgende:* Geirmundr heljarskinn ok Hámundr heljarskinn voro synir Hjörs Hálfssonar, Hjörleifssonar konúngs hins kvennsama, Hjörssonar, Josurssonar, Afvaldssonar af Afvaldsnesi. Þá kvađ Br. skáld þetta. 6) eru, *B*, *C*, *Aa-c*, *Udgg.*; roa, *E*; roo *eller* roa, *Ec.* 7) hjörvi búnir, (*urigt.*), *E*, *Ec.* 8) fæddir ei, *Ac*, *Ad i Marg.*; fæđir eigi, *Ae.* 9) fár, *Sk*, *Kl.* 10) *de to sidste Linier skrives forkeert i C:* fæđ þann kona! fiorđar man hann verri; *i E:* fæđat þú eigi þann, kona! fáer um veri; *og i Ec* (*E i Parenth. efter „Landnáma"*)*:* fæđ hann kona! í fiorđ mun hann værrum (væri, *E*). 11) sprota, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 12) sonu sína, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 13) slíkt, *Ad*, *Sk*, *Kl.* 14) kall. síđ., *C.* 15) austrvíking, *Ae.*

ríki á Rogalandi; en er hann kom aptr[1], þá er hann hafði lengi í bruttu verit, þá hafði Haraldr konúngr barizt[2] í Hafrsfirði við Eirek Hörðakonúng ok Súlka konúng af Rogalandi ok Kjötva enn auðga, ok fengit sigr. Hann hafði þá lagt undir sik allt Rogaland, ok tekit[3] þar marga menn af óðulum sínum; sá þá Geirmundr [öngvan annan sinn kost en ráðast brutt, því hann fèkk þar öngvar sæmdir[4]; hann tók þá þat ráð, at leita Íslands; til ferðar rèðust með honum þeir Úlfr enn skjálgi, frændi hans, ok Steinólfr enn lági, son Hrólfs hersis[5] af Ögðum ok Öndóttar[6], systur Ölvis barnakarls. Þeir Geirmundr[7] höfðu samflot, ok stýrði sínu[8] skipi hvârr þeirra[9]; þeir tóku Breiðafjörð, ok lágu við Elliðaey; þá spurðu þeir, at fjörðrinn var bygðr it syðra, en lítt eðr ekki it vestra. Geirmundr hèlt inn at Meðalfellsströnd[10], ok nam land frá [Fábeinsá[11] til Klofasteina[12]; [hann lagði[13] í Geirmundarvâg, en var enn fyrsta vetr í Búðardal[14]. Steinólfr nam land inn frá Klofasteinum, en Úlfr fyrir vestan fjörð[15],

1) or hernaði, *C, E.* 2) *Rettelse efter C, E, Aa-e, Udgg., som lægge til* „hárfagri" *foran;* verit, *urigt., B.* 3) rekit, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) *fra* [engi (eigi, *Ac, Sk, K1;* eingin, *Ad*) sinn kost at fá þar sæmdir, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) hessis, *B.* 6) *saal. C, Aa-d, Udgg.;* Öndoddar, *Ac;* Andottar, *B;* Öndottr, bróðir, *E.* 7) Þrondr (Þrandr) mjobeinn, þeir, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) hverju, *C, Aa, d, K2.* 9) Þrándr var ættaðr af Ögðum, *t. Sk, K1, Aa-d i Margen efter* „*Landnáma*", *jfr. Texten nedenfor.* 10) ok var í Búðardal enn fyrsta vetr, er (en?) hann hafði lendt í Geirmundarvági; hann n. l., *E* (*efter Ec*). 11) Farbeinsá, *Af.* 12) *fra* [*saal. C, E, Aa-e, Udgg.; i B noget forskrevet:* Fábieinsá til Klofsteina; *E har i Parenth. efter* „*Landnáma*" (*Ec*)*:* land milli Búðardalsár ok Fábeinsár. 13) lendi, *C, Aa-e, Udgg.* 14) *fra* [*u. her E.* 15) Bjarneyjarfjörð (*Skrivef.*) *Ac.*

sem nú[1] mun sagt verða. [Geirmundi þótti landnám sitt of lítit, er hann hafði rausnar bú ok fjölmennt, svâ at hann hafði lxxx[2] frelsíngja; hann bjó á Geirmundarstöðum undir Skarði[3].

[Maðr hèt Þrándr mjóbeinn; hann fór til Íslands með Geirmundi heljarskinn; hann var ættaðr af Ögðum[4]; Þrándr nam eyjar fyrir vestan Bjarneyjaflóa[5], ok bjó í Flatey[6]; hann átti dóttur Gils skeiðarnefs; þeirra son var Hergils hnappraz[7], er bjó í Hergilsey; dóttir Hergils var Þorkatla, er átti Márr á Reykjahólum; Hergils átti Þórörnu[8], dóttur Ketils ilbreiðs. Íngjaldr var son þeirra, er bjó í Hergilsey, ok veitti Gísla Súrssyni; fyrir þat gjörði Börkr enn digri af honum eyjarnar, en hann keypti Hlíð í Þorskafirði; *son hans var Þórarinn, er átti Þorgerði, dóttur Glúms *Geirasonar*[9]; þeirra son var *Helgu*-Steinarr[10]; Þórarinn[11] var með Kjartani í Svínadal, þá er hann fèll. Þá bjó Þrándr mjóbeinn í Flatey, er Oddr skrauti[12] ok Þórir[13], son hans, kvomu út; þeir námu land í Þorskafirði, bjó Oddr í Skógum, en Þórir fór utan, ok var í hernaði; hann fèkk gull mikit á Finnmörk; með honum voru synir[14]

1) enn, *C, E. Aa-e, Udgg.* 2) 50, *Af.* 3) *fra* [*u. her C, E, Aa-e, Udgg.*; *jfr. nedenf. S.* 124 *Anm.* 6. 4) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.*; *jfr. S.* 122 *Anm.* 7. 5) Bjarneyjarflóa, *ur., E, Aa-e, Udgg.* 6) Flateyjum, *Ad, f;* Flateyju, *C, E, Aa-c, e.* 7) *saal. B, C* (nappraz); hnappt-rass, *Ac.* 8) Þórunni, *E.* 9) *till. efter C, E, Aa-e, Udgg. overeensst. med B i III,* 20. 10) *saal. efter C, E, Aa-e, Udgg. og B i II,* 22 *og III,* 20; *her har B (Skrivefeil):* þeirra s. var ok Steinarr (*maaskee* ok *læst for* H). 11) *af Laxdæla S. C.* 32, 47 *og* 49 *fremgaaer, at denne* Þórarinn *der kaldes* Þórisson sælíngs, *men saavel her som III,* 20 *kaldes han* Íngjaldsson. 12) skrumi, *Ad*; skrauki, *Ac.* 13) Þórarinn, *Ac.* 14) var sun, (*urigt.*), *C.*

Halls af Hofstöðum; en er þeir kvomu til Íslands, [kallaði Hallr til gullsins[1], ok urðu þar um deilur miklar; af því gjördist[2] Þorskfirðínga saga. Gull-Þórir bjó á Þórisstöðum; hann átti Íngibjörgu, dóttur Gils[3] skeiðarnefs, ok var þeirra son Guðmundr[4]; [Þórir var it mesta afarmenni[5].

20. [6]Geirmundr fór vestr [á Strandir[7], ok nam þar[7] land frá Rýta-gnúp[9] vestan til Horns, ok þaðan austr til Straumnes; þar gjörði hann iiij bú: eitt í Aðalvík, þat varðveitti [ármaðr hans[10]; annat í Kjaransvík, þat varðveitti Kjaran, þræll hans; þriðja á almenníngum enum vestrum; þat varðveitti Björn, þræll hans, er sekr varð um sauðatöku [eptir dag Geirmundar[11]; af[12] hans sektarfè urðu almenníngar; fjórða í Barðsvík; þat varðveitti Atli, þræll hans, ok hafði hann xiiij[13] þræla undir sèr. En er Geirmundr fór meðal búa sinna, hafði hann jafnan lxxx manna; hann var vellauðigr[14] at lausafè, ok hafði of kvikfjár; svâ segja menn, at svín hans gengi á Svínanesi, en sauðir[15] á Hjarðarnesi[16], en hann hafði selför í[17] Bitru; sumir segja, at hann hafi ok bú

1) *u. ved Skrivef. Ac.* 2) gerist, *C, Aa, c, d.* 3) *u. Ac, d, e ved Skrivef.; i Ab tilf. senere.* 4) Sigmundr, *C.* 5) *saal. E, Aa-e, Udgg.; B har:* ok þórir bjó á þórisstöðum ok var it m. afarm., *hvor det förste* ok *maa være urigtig læst og Thorers Bopæl er nævnet kort för; C u. disse Ord, fra [; Ae læser* ofurmenni. 6) *E, Aa-e, Udgg. indsætte her:* Geirmundi þótti landnám sitt oflitit — *o. s. v.* — *indtil:* hann bjó a Geirmundarstöðum undir Skarði, *see ovenf. S.* 123 *Anm.* 3. 7) at Skarði, *Skrivef., Ae.* 8) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) *saal. B, C, E.* 10) *fra [* armur, *ur., Ac;* armur hans, *ur., Ae.* 11) *fra [* þá er Geirmundr var allr (*samme Men.*) *C, E, Aa-d, Udgg.; udel. Ae.* 12) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 13) xij, *C, E, Aa-f, Udgg.* 14) stórauðigr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 15) sauðr, *Aa, c, e;* hjarðir, *Af.* 16) Sauðanesi, *Sk.* 17) á, *Ae.*

átt í Selárdal á Geirmundarstöðum í Steingrímsfirði. Þat segja vitrir menn, at hann hafi göfgastr verit allra landnámsmanna á Íslandi; lítt átti hann hèr deilur við menn[1]; hann kom heldr gamall út. Þeir Kjallakr deildu um land þat, er var á meðal Klofnínga ok Fábeinsár, ok börðust á ekrunum fyrir utan Klofnínga; þar vildu hvârirtveggju sá; þar veitti Geirmundi betr[2]. Þeir Björn enn austræni ok Vestarr af Eyri sættu þá; þá lendi Vestarr í Vestarsnesi, er hann fór til fundarins. Geirmundr fal fè sitt[3] mikit í Andarkeldu[4] undir Skarði; hann átti Herríði[5] Gautsdóttur, Gautrekssonar[6]; Ýri[7] var dóttir þeirra[8]; [síðan átti hann Þorkötlu, dóttur Ófeigs Þórólfssonar; þeirra börn Geirríðr ok . . . . . .[9]. Geirmundr andaðist á Geirmundarstöðum, ok er hann [lagðr í skip þar út í skóginn frá garði[10].

---

1) því at, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) *Ab, c, e citere her Hauksbók.* 3) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Auðarkeldu, *E, Ac, d.* 5) *B, C*; Herdísi, *E, Ab-e,* (men Herríði *i Parenth. efter „Landnáma"*), *Sk, K1*; Herri (*Skrivef.*) *Aa.* 6) ens örva, *t. C, E, Aa-e, Udgg.*; *E, Aa, d citere „Hauksbók".* 7) Ýr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) er átti Ketill; þeirra son þórhallr ok Oddi, faðir Hallvarar, er átti Börkr, sun þormóðs þjóstarssunar (þjóstars þormóðss., *Ac*) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* (*efter „Hauksbók"*), *jfr. nedenf. Cap.* 24 *Slutn.* 9) *Lacun i B for eet Ord; fra* [*u. C; Aa-d citere „Landnáma" og læse:* Síðan átti Geirmundr þork. *o. s. v.* . . . . þórólfssonar; þeirra s(on) Aurn, (*hvori synes at ligge B's:* þeirra baurn) Geirriðr ok . . . . . (*Lacun for eet Ord*); þeirra börn Örn ok Geirríðr, *Sk, K1, uden Lacun; E har det samme* — þórólfssonar; þeirra börn (*mulig Rettelse af Afskriveren*)*:* Aurn, Geirríðr ok Gunnhildr (*saal. ogsaa K2*); *hvorpaa E lægger til* (*efter Ec*)*:* „Landn. segir: Dóttir Geirm. ok þorkötlu var Ýri, móðir Odda, föður þorbjarnar, föður þorgerðar, móður Odda, föður þorgils (*Ec*; þorálfs, *urigt., E*), föður Hallberu, móður Halls, föður þuríðar, móður Hallberu (*Ec;* Halldóru, *ur., E*), er átti Markús þórðarson. 10) *fra* [heygðr í skipi þar út frá garði, *C;*

21.[1] Steinólfr enn lági, son Hrólfs hersis af Ögðum[2], nam land [inn frá Klofasteinum til Grjótvallarmúla[3], ok bjó í Fagradal á Steinólfshjalla[4]; hann gekk þar inn á fjallit, ok sá fyrir innan dal mikinn ok vaxinn allan viði; hann sá eitt rjóðr í dal þeim; þar lèt hann bæ gjöra, ok kallaði Sáurbæ, þvíat þar var mýrlent mjök, ok svâ kallaði hann allan dalinn; þat heitir nú Torfnes, er bærinn var gjörr[5]. Steinólfr átti Ernýju[6] Þiðrandadóttur; Þorsteinn búandi[7] var son þeirra, en Arndís [en auðga[8] var dóttir þeirra, móðir Þórðar, föður Þorgerðar, er Oddr átti; þeirra son var Hrafn Hlymreksfari[9], er átti Vigdísi, dóttur Þórarins[10] fýlsennis; þeirra son var Snörtr[11], faðir Jódísar, er átti Eyjólfr Hallbjarnarson; [þeirra dóttir Halla, er átti Atli Tannason; þeirra dóttir Ýngvildr, er átti Snorri Húnbogason[12]. Steinólfi hurfu svín þrjú; þau fundust tveim vetrum

heygðr þar (*u. Aa-e*) ok lagðr i skip (þar, *t. Aa-e*) út i skógi (skóginn, *Aa-c, e, Udgg.*; skóginum, *Ad*) frá garði, *E, Aa-e, Udgg. Derpaa lægge de til (E, Aa-d efter „Hauksbók"; E tildeels efter Ec)*: Geirmundr gaf Hrólfi Kjallakssyni (Hróaldssyni *efter I*, 21) vin sinum bústað at Ballará (Ballá, *Ad*; hann átti Þuriði Valþjofsdóttur, *t. E efter Ec*); hans (þeirra, *E*) sun var Illugi enn rauði ok Sölvi, faðir Þórðar (föður Sölva, föður Þórðar, *t. rigt. E, Aa-e, Udgg.*), föður Magnús, föður Sölva, föður Páls prests í Reykjaholti; *jfr. I*, 21.

1) *C alene har Overskrift:* Frá Steinólfi. 2) ok Öndottar, systur Ölvis barnakarls, *t. E (efter Ec)*. 3) *fra* [milli Búðardalsár ok Tjaldanes, *Ec og E i Parenth. efter „Landnáma"*. 4) þaðan eru Fagrdælar komnir, *t. Ec og E i Parenth. efter „Landn."* 5) b. stóð á, *E*. 6) Eirnýju (Eyrnýju), *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) bóndi, *C*. 8) *fra* [*u. ved Skrivef. Ae; senere till. i Ab.* 9) Hlynreksfari, *E*; Hlunreksf., *Ad*; Flymarksfari, *Afskriverf., Ac.* 10) *u. (ved Afskriverf.) E.* 11) Snortr, *d. s., C, Aa-d*; Suartr, *Ae*; Teitr, *E, men i Marg.* Svart *ell.* Snartr. 12) *fra* [*u. C; E har det uden Anm. og Aa i Parenthes, efter „Landnáma"*.

síðar í Svínadal, ok voru þau þá xxx svína[1]; Steinólfr nam ok Steinólfsdal í Króksfirði[2].

Slèttu-Björn[3] hèt maðr, hann átti Þuríði, dóttur Steinólfs ens lága; hann nam með ráði Steinólfs enn vestra dal í Saurbæ[; hann bjó á Slèttubjarnarstöðum upp frá Þverfelli[4]; hans son var Þjóðrekr, er[5] átti Arngerði, dóttur Þorbjarnar Skjaldabjarnarsonar; þeirra son var Víga-Sturla, er bæinn reisti[6] á Staðarhóli, ok Knöttr[7], faðir Ásgeirs, ok Þorbjörn, ok Þjóðrekr, er borgin er við kend á Kollafjarðarheiði[8]. Þjóðreki Slèttu-Bjarnarsyni þótti of þraunglent[9] í Saurbæ; því rèðst hann til Ísafjarðar. Þar gjörðist[10] saga þeirra Þorbjarnar ok Hávarðar [ens halta[11].

Ólafr belgr[12], er Ormr enn mjóvi rak á brutt or Ólafsvík, nam Belgsdal, ok bjó á Belgsstöðum, áðr þeir Þjóðrekr ráku hann á brutt; síðan nam hann [inn frá Grjótvallarmúla[13], ok bjó í[14] Ólafs-

1) saman, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) Karlsfirði, *Ad.* 3) Slèttu-Björn, *allev., E, Ab-e*; Sleitu-Björn, *Af.* 4) *fra* [upp frá Þverfelli; hann bjó á Slèttu-Bjarnarstöðum, *E, Aa-f, Sk, K*1-2. 5) úngr kom til Íslands; hann nam Saurbæ allan, á milli Tjaldanes ok Múlafells, ok bjó undir Hóli. Hann á. *o. s. v., t. E* (*efter Ec*). *I Margen sætter E til uden Henviisnings-Tegn:* „Landn. segir: ok þuríðar [þuríðr, *Ec*] (Steinólfsd. Ingj)aldssonar ens hvíta". *E synes at have villet henföre disse Ord til:* „hans son (var þjóðrekr), *og derfor forvandsket* þuríðr *til* þuríðar; *men Ee har dem efter:* úngr kom til Íslands, *og synes derfor at berette andet end de övrige Haandskrifter. Det i ( ) indsluttede er nu ulæseligt i Ec, men der synes ikke at være Grund til at tvivle om. at E har læst rigtig.* 6) fyrstr, *t. E.* 7) *Lacun for Navnet i E; i Ec kan man kun læse* K.´ 8) son Sturlu var þórðr, faðir þuríðar, *t. E* (*stiltiende, efter Ec*). 9) of þraungt, *Ab-e.* 10) gerist, *C.* 11) *fra* [*u. Ae.* 12) bælgr, *C.* 13) Grjótvarðarmúla, *Ae.* 14) á, *Ab, c, e, Sk, K*1.

dal[1]; hans son var Þorvaldr, sá er sauðatökusök[2] seldi [á hendr Þórarni gjallanda Ögmundi Völusteinssyni; fyri þat vâ hann[3] Ögmund á Þorskafjarðarþíngi.

Gisl[4] skeiðarnef nam Gilsfjörð, milli Ólafsdals ok Króksfjarðarmúla[5]; hann bjó á Kleifum; hans son var Heðinn, faðir Halldórs Garpsdalsgoða, föður Þorvalds [í Garpsdal[6], er átti Guðrúnu Ósvífsdóttur[7].

22. Þórarinn krókr nam Króksfjörð[8] til Hafrafells frá Króksfjarðarnesi; hann deildi um Steinólfsdal við Steinólf enn lága, ok reyri eptir honum [með x mann[9], er hann fór or seli[10] [með vij mann[11]; þeir börðust við Fagradalsárós á eyrinni[12]; þá kvomu menn til frá húsi at hjálpa Steinólfi[13]; þar fèll Þórarinn krókr, ok þeir iiij, en vij menn af Steinólfi[14]; [þar eru kuml þeirra[15].

Ketill ilbreiðr nam Berufjörð[16], son Þorbjarnar tálkna; hans dóttir var Þórarna, er átti Hergils hnappraz[17], [son Þrándar mjóbeins. Íngjaldr hèt son þeirra[18]; hann[19] var faðir Þórarins, er átti Þor-

1) *fra* [Ólafsdal, fyrir innan Múlafjall, ok bjó þar til elli, *E i Marg. efter „Landnáma"* (*Ec*). 2) sauðatöku, *Ec, Sk, K*1. 3) *fra* [Ögmundi Völusteinssyni á hönd Þórarni gjallanda, er síðan vá, *E* (*efter Ec*). 4) Gils, *C, E, Aa-f, Udgg.*; *vi læse* Gisl *efter B, Ec, da vi antage Nævneformen* Gisl, *Eief.* Gils, (*den senere er bleven til Nævneform*), *jfr. ovenf. II,* 8 *og Cap.* 22. 5) en fyrir norðan til móts við Úlf hinn skjálga, *t. E* (*efter Ec*). 6) *fra* [*u. Ec, E.* 7) Ósvífrsdóttur, *C, E, Ec, Aa-c, e, Udgg.* 8) Króksdal (*Skrivef.*), *C.* 9) með xx m̄ (menn), *C;* með x menn, *E;* við x m̄ (menn), *Aa, K*1-2; ok x m̄ (menn), *Ab-e, Sk.* 10) *efter de övrige;* sel, *rimel. Afskriverf.*, *B.* 11) við vij (sjaunda) mann, *E, Aa-e, K*1-2; með áttunda mann, *Sk.* 12) eyrunum, *C.* 13-14) Steinólbi, *B.* 15) *fra* [*u. Ae.* 16) Barnfjörð, *ur., Ae.* 17) hnapptrass, *Ac.* 18) sem fyrr segir, *t. E, Aa-e.* 19) *Rettelse, overeensstemmende med* II, 19; *C, E, Aa-e, Udgg. have eenstemmig det urigtige* Hergils (*Orig.* h *eller* H.?).

gerði, dóttur Glúms Geirasonar; þeirra son var Helgu-Steinarr[1]. Þrándr mjóbeinn átti dóttur Gils skeiðarnefs; þeirra dóttir var Þórarna, er átti Hrólfr, son Helga ens magra. Þorbjörg knarrarbrínga var önnur[2] dóttir Gils skeiðarnefs[3]. Herfiðr[4] hèt son hans, er bjó í Króksfirði[5].

Úlfr enn skjálgi, son Högna ens hvíta, [nam Reykjanes allt, milli Þorskafjarðar ok Hafrafells[6]; hann átti Björgu, dóttur [Eyvindar austmanns, systur Helga ens magra[7]; þeirra son var Atli rauði, er átti Þorbjörgu, systur[8] Steinólfs lága; þeirra son var Márr á Hólum[9]; hann átti Þorkötlu, dóttur Hergils hnappraz[10]; þeirra son var Ari[11]; hann varð[12] sæhafi[13] til Hvítramannalands; þat kalla sumir Írland it mikla; þat liggr vestr í haf nær [Vínlandi enu góða[14]; þat er kallat[15] vj dægra siglíng vestr frá Írlandi; þaðan náði Ari eigi á brutt at fara, ok

1) Helgu-Steinn, *E;* Hellu-Steinarr, *Ae.* 2) þeirra, *Ab, c, e, Sk.* 3) hana átti Jörundr, *t. E.* 4) Herfinnr, *d. s., E, Aa-e.* 5) *Denne hele Genealogie u. C her, rimel. fordi det selvsamme staaer för i 19de Cap. Fra* [*har C kun:* sem fyrr er ritað. 6) *Fra* [fór af Rogalandi fyrir ófriði Haralds hins hárfagra til Íslands, ok nam land á milli Berufjarðar ok Þorskafjarðar, Reykjanes allt, *E* (*stiltiende efter Ec; Textens Læsemaade har den i Parenthes, efter „Hauksbók"*). 7) *Fra* [Magr-Helga, *ur*; *Ec.* 8) d(óttur), *ur.*; *E.* 9) Reykjahólum, *Ab ved Rettelse, Ac, Sk, K1.* 10) hnappratz, *Ac.* 11) er Reyknesingar eru frá komnir, *t. E stilt. efter Ec;* faðir Þorgils föður Ara, föður Hallberu, móður Þorgils, föður Hallberu, móður H(ar)aldz (*r.* Halls, *ovenf. S.* 125 *Anm.* 9), föður Þoriðar, móður Hallberu, er Markús Þórðarson átti, *t. Ec.* 12) var, *Ac, d, e.* 13) sæfari, *C;* sæm hafi, *Ae* (*Ab har* sæ hafi). 14) *saal. Aa, d, Udgg.;* Írlandi e. g. (*feilskr.*), *B;* Vindl. e. g., *C;* Vinlandinu góða, *E;* Vinlandi hinu (góða *senere tilf. i Ab*) *Ab, c, e.* 15) köllut, *Ab, c, e, Sk, K1.*

var þar skírðr. Þessa sögu[1] sagði fyrst Hrafn Hlymreksfari[2], er lengi hafði verit í Hlymreki[3] á Írlandi. Svâ kvað Þorkell Gellisson[4] segja íslenzka menn, þá er heyrt höfðu [frá segja[5] Þorfinn[6] í Orkneyjum, at Ari hefði[7] kendr verit á Hvítramannalandi, ok náði[8] eigi brutt at fara, en var þar vel virðr. Ari átti Þorgerði, dóttur Álfs or Dölum; þeirra son var Þorgils ok Guðleifr ok Illugi; þat er Reyknesínga ætt. [Jörundr hèt[9] son Úlfs ens skjálga; hann átti Þorbjörgu knarrarbríngu; þeirra dóttir var Þjóðhildr, er átti Eirekr rauði[10]; þeirra son Leifr enn heppni á Grænlandi[11]. Jörundr hèt son Atla ens rauða; hann átti Þórdísi, dóttur Þorgeirs[12] suðu; þeirra dóttir var Ottkatla, er átti Þorgils Kollsson[13]. Jörundr var ok[14] faðir Snorra[15].

23. Hallsteinn, son Þórólfs mostrarskeggs, nam Þorskafjörð[16], ok bjó á Hallsteinsnesi; hann blótaði

1) Frá þessu, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Hlinreksfari, *E;* Hlymerksfari, *Ac;* Hlúnreksfarc, *Ad.* 3) Hlymreka, *C, Ab, K2;* Hlimreka, *Sk, K1;* Hlinrek, *E;* Hlunreka, *Ad;* Gleimreka, *Ae;* Hlymrek, *Aa;* Hlynreku, *Ae.* 4) Geitisson, (*urigt.*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) *fra* [*u. C;* segja, *E, Aa-e, Udgg.* 6) jarl, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 7) hafði, *Aa, b, e, Udgg.* 8) næði, *C.* 9) var annarr, *E* (*efter Ec*); *Aa-d citere her „Landnáma".* 10) er nam Grænland, *t. E* (*efter Ec*). 11) Síðar átti Þorbjörgu Þorbjörn enn haukdælski, bróðir Jórunnar Bjarnardóttur (Bjarnad., *ved Skjödeslöshed, E*), er átti Höskuldr í Laxárdal, *t. E* (*stilt. efter Ec*). 12) Þorgils, *E.* 13) Kallsson, *E* (*Skrivefeil*). 14) *u. E.* 15) *fra* [*u. C; dette Stykke har ogsaa noget mistænkeligt, da det staaer i Modsigelse med den ovenfor anförte Genealogie* (*Cap.* 14), *hvorefter* Þorbjörg knarrarbringa *bliver gift med* Jörundr Atlason, *ikke denne Atles Broder, hvilket synes rimeligere; den sidste Sætning oplyses ved den i fölgende Capitel* S. 132, *under* Þorbjörn loki *anförte Genealogie; ifölge denne burde det egentlig hedde:* Jörundr var sun þeirra, faðir Snorra. 16) Þorskafjarðarströnd, *C, E, Aa-e, Udgg.;* hina nyrðri, til móts við Úlf, *t. E* (*Ec*).

þar[1] til þess at Þórr sendi honum öndvegissúlur[2]; eptir þat kom trè á land hans, þat er var lxiij[3] álna[4] ok tveggja faðma digrt; þat var haft til öndvegissúlna, ok eru[5] þar af gjörvar [öndvegissúlur nær[6] á hverjum bæ um Þverfjörðuna[7]; þar heitir nú Grenitrèsnes[8], er trèit kom[9] á land. Hallsteinn hafði herjat á Skotland, ok tók þar þræla þá er hann hafði út; [þá sendi hann til saltgjörðar í Svefneyjar; þar höfðu þr[10] Hallsteins hæla hag farm[11]. Hallsteinn átti Ósku[12], dóttur Þorsteins [rauðs; þeirra son var[13] Þorsteinn[14], er fann sumarauka. [Þorsteinn surtr átti . . . . . .[15]; þeirra son var Þórarinn, en dóttir Þórdís, er átti Þorkell trefill, ok Ósk, er átti Steinn mjöksiglandi[16]; Þorsteinn hvíti hèt son þeirra. Sámr hèt son Þorsteins surts, óskilgetinn; hann

1) þór til þess að hann, *C.* 2) ok gaf þar til sun sinn, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 3) lxiiij, *E;* 43 (xl *læst for* lx), *Af.* 4) lángt, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 5) voru, *C, E, Aa-f, Udgg.* 6) öndvegissulurnar, *Ab, e, Sk, K1;* nær, *u. Ac.* 7) þverfjörðu, *C, E, Aa-c, e, Udgg.;* þveran fjörðinn, *Af;* þoskafjörðu, *ur., Ad.* 8) Grenitrès vík, *ur., E* (*og Aa först, men Afskr. har siden sat* nes). 9) tr. rak ok kom, *Ac.* 10) *saal. B, E, Aa-e; skulde egentlig læses* þeir, *men mulig ligger deri* þrælar, *jfr. S.* 133 *Anm.* 3. 11) *Fra* [*u. C. Det sidste maa være feilskrevet, men Rettelsen synes at være fjern. De övrige Haandskrifters Læsemaader ere kun Forsög til Rettelse, men ere uheldige. E har:* þar h. þr. Hallsteins þræla hag fram; H. þr. hag við, *Ab-e;* Hallsteinn þr. hag við (fram, *K1*) *Sk, K1; Aa-d sætter hele Tillægget i Parenthes; Aa, K2 tilföier i Margen:* „Landnama (*d. e. som Kilde*) Hallsteins þræla hagr. 12) *C, E, Aa, K2;* Ósk, *Ab-e, Sk, K1;* Ausku, *B.* 13) *Fra* [*efter C, E, Aa-e, Udgg.;* þ. sonar, *B.* 14) surtr, vitr maðr, *t. E i Marg. efter „Landnáma"* (*Ec*). 15) *Navnet er antydet ved en Lacun i B, C, Aa-e; Sk, K1 skjule Lacunen ved at læse:* sun þorst. surts var þór. *o. s. v. Laxdæla S.* 10 *Cap. giver ingen Oplysning.* 16) mjuksiglandi, *Ac.*

deildi um arf Þorsteins við Trefil, því at hann vildi halda í hendr börnum Þórarins[1].

Þorbjörn loki hèt maðr, son Böðmóðs[2] or Skut[3]; hann fór til Íslands, ok nam Djúpafjörð, ok Grónes [til Gufufjarðar[4]; hans son var [Þorgils á Þorgilsstöðum í Djúpafirði, faðir Kolls[5], er átti Þuríði Þórisdóttur, Hallaðarsonar jarls, [Rögnvaldssonar Mæra-jarls[6]; Þorgils var son þeirra; hann átti Ottkötlu, [dóttur Jörundar Atlasonar ens rauða[7]; þeirra son var Jörundr[8]; hann átti Hallveigu, dóttur Odda Ýrarsonar[9] ok Ketils gufu. [Snorri var Jörundarson; hann átti Ásnýju[10], dóttur Víga-Sturlu; þeirra son var Gils, er átti Þordísi Guðlaugsdóttur ok[11] Þorkötlu[12] Halldórsdóttur[13] Snorrasonar goða; enn son Gils [var Þórðr[14]; hann átti Vigdísi Svertingsdóttur[15]; þeirra son var Sturla í Hvammi[16].

24. [17]Ketill gufa hèt maðr, Örlygsson, Böðvars-

1) *Fra* [*u. C Denne Periode staaer ogsaa i Modsigelse med Laxdæla S* 10*de og* 18*de Cap.; der kaldes den Datter, som var gift med* Þork. trefill, Guðriðr, *og* Ósk's *Mand* Þórarinn, *men* Sámr *nævnes aldeles ikke. Heller ikke her foran, II,* 13, *nævnes* Ósk *som gift med* Steinn mjöksiglandi. 2) *s. C; E, Aa-e, Udgg.;* Böðmós, *B.* 3) út-skut, (*Skrivef.*), *E.* 4) *Fra* [til móts við Hallstein ok Gufu, *E* (*efter Ec*). 5) *Fra* [Kollr, *Ec.* 6) *Fra* [*u. C;* Hall. s., Rögnvaldssonar jarls; *Ec.* 7) Jörundr átti Þordísi Þorgeirsdóttur (*d. e.* suðu), *E* (*efter Ec*), *Gjentagelse fra Cap.* 22 *Sluts.* 8) Jomundr, (*Skrivef.*); *B.* 9) *Rett.*; Ýrasonar, *B, C;* Odds Ýrasonar (Ýrars., *Ab, Sk, K*1-2), *Aa-d, Sk, K*1-2; Oddadóttur Yrjarsonar (Ketilssonargufu; *t. ur. E*); *E, Ec.* 10) *fra* [Són þeirra var Snorri enn kynsæli, er átti mart barna, hans kona var Ásný, *E* (*tildeels efter Ec, men forandret af Compilator*). 11) dóttur, *t. mindre godt, B; C, Aa-d, K*1-2. 12) *Fra næstsidste* [*u.* (*ved Skrivef.*) *Ae.* 13) ok, *t. ur. B.* 14) *Fra* [*u. ved Afskriverf. C.* 15) Suelingsd., *ur., Ae.* 16) Hvamm-Sturla, *C, B, Aa, b, e, Udgg.;* Hrauns-Sturla, *ur., Ae.* 17) *Med dette Afsnit jfr. Egils S. Cap.* 79: *Ec har kun fölgende:*

sonar, Vígsterkssonar; Örlygr[1] átti Signýju Óblauðsdóttur, systur Högna ens hvíta. Ketill, son þeirra, kom út síð landnámatíðar; hann hafði verit í vestrvíkíng, ok haft [or vestrvíkíng[2] þræla[3] írska: hèt einn Þormóðr, annarr Flóki, þriði Kori, iiij Svartr, ok Skorrar[4] tveir. Ketill tók Rosmhvalanes; sat hann enn fyrsta vetr at Gufuskálum, en um vârit fór hann inn á Nes, ok sat á Gufunesi [annann vetr; þá[5] hljópu þeir Skorri enn ellri ok Flóki frá honum með konur tvær ok fè mikit; þeir voru á laun [í Skorradal[6] í Skorraholti, en þeir voru drepnir í [Flókadal ok[7] Skorradal. Ketill fèkk öngvan bústað á Nesjum[8], ok fór hann inn í Borgarfjörð[9], ok sat hinn þriðja vetr at Gufuskálum við Gufá[10]; snemma um vârit fór hann vestr[11] í Breiðafjörð[12] at leita sèr landa[13]; þar var hann á Geirmundarstöðum, ok bað Ýrar, dóttur Geirmundar, [ok gat[14]; vísaði hann þá Katli til landa[15] fyrir vestan fjörð. [En meðan Ketill var vestr, þá hljópu þrælar hans á braut[16],

---

Gufi hinn gamli nam Gufufjörð ok Skálanes allt til Kollafjarðar, sem fyrr er sagt, ok bjó í Gufudal.

1) s. Aurlygs, (*Skrivefeil*), *B.* 2) *fra* [af Írlandi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) þra (*ligesom* þeirra, *jfr. S.* 131 *Anm.* 10), *B.* 4) *saal. B, dog undertiden ogsaa* Skori, *hvilket rimel. er Spor fra det ældste Haandskrifts Retskrivning, og stemmer med nogles Udtale.* 5) annann vetr þá hl. (*ved ur. Interpunction*), *Ab, f, Sk, K*1-2; *Aa citerer her „Hauksbók".* 6) *fra* [*u. C, E, Aa, c-e, K*2. 7) *fra* [*u. Ae.* 8) nesinu, *E, Ab-e, Sk, K*1. 9) at leita sèr at bústað, *t. C.* 10) hinn iiij vetr var hann á Snjófjallsnesi (at Gufuskálum, *u. Ac*), *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 11) inn, *C.* 12) Borgarfjörð, *Ae.* 13) lands, *E, Aa-e, Udgg.*; at bústað, *C.* 14) *fra* [*u. E*; ok fekk hennar, (henn. *u. Ad*), *C, Ab i Margen ved en anden Haand, Ad, Sk, K*1; *Aa, c have* fekk *som Glosse i Margen.* 15) lands, *Ac.* 16) *fra* [þrælar Ketils hljópu brott af Snjófjallsnesi, *C, E, Aa-e, Udgg.*

ok kvomu fram um nótt á Lambastöðum[1]; þar bjó þá Þórðr, son Þorgeirs lamba [ok Þórdísar Yngvarsdóttur, móðursystur[2] Egils Skallagrímssonar[3]; þrælarnir báru eld at húsum, ok brendu Þórð inni ok hjón[4] hans öll; þeir brutu þar upp gjörvibúr[5], ok tóku vöru mikla [ok lausafè; síðan ráku þeir heim hross ok klyfjuðu; þeir[6] sneru á leið til Álptanes. Lambi enn sterki[7], son Þórðar, kom af þíngi [um morgininn[8], þá er þeir voru farnir[9] á braut; hann fór[10] eptir þeim, ok [drífa þá menn til af bæjum[11]; en er þrælarnir sá þat[12], hljóp sinn veg hverr þeirra. Þeir tóku Kora í Koranesi, en sumir gengu á sund; Svart tóku þeir í Svartsskeri, en Skorra í Skorrey[13] [fyrir Mýrum[14], en Þormóð út[15] í Þormóðsskeri; þat er vika undan landi. [En er Ketill gufa kom aptr, þá fór hann vestr fyrir Mýrar, ok var enn fjórða vetr á Snæfellsnesi at Gufuskálum; hann nam síðan[16] Gufufjörð ok Skálanes[17] til Kollafjarðar. [Þau Ketill ok Ýri[18] áttu tvo sonu: var Þórhallr[19] annarr, faðir Hallvarar, er átti Börkr,

1) Lambastaði, *Ad, Egils S.* 2) *saal. E;* systur, *ur., B, Aa-e, Udgg.* 3) *fra* [*u. C.* 4) hjú, *Ac.* 5) eitt búr, (*uden Tvivl Afskriverf.*), *C.* 6) *fra* [í lausafè, ok, *C.* 7) *efter C, E, Ab-e;* Lambi enn . . . . . var s. Þ., *B;* Lambi enn st. kom a. Þ., *Aa.* 8) *fra* [*u. Ad; Sk og K1 interpungere her urigtigen:* af þíngi. Um morg. *o. s. v.* 9) nýfarnir, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) ferr, *C, Aa-e, Udgg.* 11) *fra* [menn með honum, *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) eptirförina, *E.* 13) Skoraey, *Ab, c, e, Sk;* Skorraey, *K1.* 14) *fra* [*u. C.* 15) *u. C.* 16) *fra* [Ketill gufa nam, *C, E, Aa-e, Udgg. Ketils Ophold paa Snæfellsnes omtale disse för, see S.* 133 *Anm.* 10. 17) Skallanes, *Ab, e, Sk.* 18) *B, Aa-c, e, Sk;* Ýr, *E, K1-2;* Ýra, *Ad.* 19) *Ovenfor S.* 125 *Anm.* 8 *gjör C og de yngre Haandskrifter* Hallvör *til Datter af* Oddi, *men ikke af denne* Þórhallr.

son Þormóðar Þjóstarssonar[1]; annarr var Oddi[2], er átti Þorlaugu Hrólfsdóttur frá Ballará, ok Þoríðar[3], dóttur Valþjófs Örlygssonar[4] frá Esjubergi.

25. Kolli[5] Hróaldsson nam Kollafjörð [ok Kvígandanes ok Kvígandafjörð[6]; hann seldi ýmsum mönnum landnám sitt[7].

Knjúkr[8] hèt son Þórólfs sparar, [er út kom með Örlygi[9]; hann var kallaðr Nesja-Knjúkr[10]; hann nam [nes öll til Barðastrandar frá Kvígandafirði, ok bjó . . . . . .[11]. [Annarr son Knjúks var[12] Einarr, faðir

1) *De övr.;* Þjóstassonar, *B.* 2) *fra* [Oddi var son þeirra Ketils ok Ýrar, *C.* 3) Þorðar, *Skrivef., B.* 4) Ørlingssonar, *ur., Ad.* 5) Hof-Kolli, *C, E, Aa-e, Udgg.; E, Aa-d citere „Hauksbók" for dette Afsnit.* 6) *fra* [ok Kvígandisfjörð, *C, Aa-e, Udgg.* 7) þá færði hann bygð sína er hann kvángaðist, *t. Ec;* en hann fór í Laxárdal á Höskuldsstaði (er hann kvángaðist, *t. efter Ec*) *E.* Hann var (síðan, *t. E*) kallaðr Dala-Kollr; hans son var Höskuldr, er átti Hallfriði, dóttur Bjarnar, er nam Bjarnarfjörð fyrir norðan Steingrímsfjörð. Þeirra sun var Þorleikr (*E, Ab ved Rettelse, Ac, Udgg.;* Þorlákr, *ur., C, Aa, d, e*), faðir Bolla, er átti Guðrúnu Ósvífrs (Ósvífs, *Ab, d, e*) dóttur, *t. C, E, Aa-e, Udgg. Dette Tillæg er mærkeligt, da det har en tredie Modification i Beretningen om Höskulds Giftermaal, og forandrer hvad selve C har ovenfor, Cap.* 16-18 (*jfr. S.* 113 *Anm.* 6, *S.* 114 *og* 130 *Anm.* 11). *Den her nævnte* Kolli *synes efter B at maa antages for en ganske anden Person end* Kollr (Veðrar-Grímsson), *som kaldtes* Dala-Kollr. 8) *saal. rettet efter B selv i næstfölgende Linie. Her har den . .* rutr; *C, Aa-e, Sk have* Knútr, *samt E efter „önnur bók", som den her förste Gang citerer. I Texten har den:* Nesja-Knjukr, *efter Ec; Af læser* Hnútr; *E, Aa, c-e citere „Hauksbók" i Margen.* 9) *fra* [*u. C.* 10) Nesja-Knútr, *ur., Ab, Sk;* Nesja-Knútr, *Aa, c, e; fra* [*u. E, Ad.* 11) *Lacun i B og Aa, b, d, e; E, K2 har „*í Kollsvík*", som ikke kan være rigtigt; C, Ac, Sk, K1 udel. „*ok bjó . . .*". Fra* [allt á milli Kvígandafjarðar ok Kjálkafjarðar, *E efter Ec (Textens Læsem. i Parenthes efter „Hauksbók").* 12) *fra* [Hann átti Eyju, d. Ing. Hœlgasunar ens magra; þeirra börn, *C, E, Aa-e, Udgg.*

Steinólfs[1], föður Salgerðar[2], móður Bárðar svarta. [Þóra hèt dóttir Knjúks, er átti Þorvaldr, son Þórðar Víkíngssonar; þeirra son var Mýra-Knjúkr[3], faðir Þórgauts, föður Steinólfs, föður[4] Höllu, móður [Steinunnar, móður[5] Hrafns [á Eyri[6] [*ok Herdísar, er átti Hallr Gizurarson lögmaðr*[7]. *Dóttir Rafns var Steinunn, móðir herra Rafns* [*ok Höllu*[8], *ok Herdís, er Svarthöfði Dugfússon*[9] *átti; þeirra son Óli, er átti Salgerði Jónsdóttur; þeirra dóttir Steinunn, er Haukr Erlendsson átti*[10]. [Knjúkr átti Eyju[11], dóttur Íngjalds Helgasonar[12] magra; þeirra son var Eyjólfr, faðir Þorgríms[13] Kötlusonar. Glúmr átti fyrr Kötlu, ok var þeirra dóttir Þorbjörg kolbrún, er Þormóðr orti um. Steingrímr hèt son Þorgríms, faðir Ýngvildar, er átti Úlfheðinn á Víðimýri[14].

Geirsteinn[15] kjálki nam Kjálkafjörð ok Hjarðarnes[16]

1) birtíngs, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* (*Ac u.* Steinólfs). 2) Falgerðar, *Ec.* 3) *fra* [ok (annarr s. Kn. var, *E*) Eyjólfr, er var [stjúpfaðir (faðir, *Ac-e*) Þorbjargar kolbrúnar, Glúmsdóttur, er (faðir Þorgeirs Kötlusonar; stjúpd. Eyj. var Þorbjörg Glúmsdóttir, er kölluð var kolbrún, ok, *E, efter Ec*) Þormóðr orti um (kolbrúnarskáld, *t. E, efter Ec*). Þorgrímr var ok Eyjólfsson, faðir (Steingríms föður, *ifölge B*) Ýngvildar, er átti Úlfheðinn á Viðimýri; ok Þóra (dóttir Nesja-Knjúks var Þóra, *Ec, E, K1*), móðir Mýra-Knjúks (Mýra-Knúts, *Ac, Sk, denne med* Knjúks *i Parenth.*) í Dýrafirði, hann var, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Þorkels ok, *t. C, Aa-e, Udgg.*; Stein. ok Höllu (*uden Tvivl urigt.*), *E.* 5) *fra* [*u. Ec.* 6) *fra* [Sveinbjarnarsonar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *saal. E, Aa-e, Udgg.*; lögm., *C*; prestr, *Ec og E i Margen efter „Landnáma".* 8) *fra* [*u. E, Aa-e, Udgg.* 9) Dufguss., *Aa, e*; Digfuss., *Ac*; Dufgerss., *Ad.* 10) *Tillægget er efter C, E, Aa-e, Udgg.* 11) *skrevet i B som* Eviu. 12) *saal. rigtig de övr.*; Hr. s. (*Skrivef.*), *B.* 13) Þorgeirs, *E* (*efter Ec*). 14) *fra* [*u. her C, E, Aa-e, Udgg.* (*jfr. S.* 135 *Anm.* 12 *og ovenf. Anm.* 3). 15) Eyst. eða Geirsteinn, *Ec*; Steinn, *Af.* 16) Herdisarnes, *ur.*, *E efter* „annarr" (= önnur bók?).

með ráði Knjúks[1]. Hans son var Þorgils, [er átti Þóru, dóttur Vestars af Eyri; þeirra son var Steinn enn danski; hann átti Hallgerði Örnólfsdóttur, Armóðssonar ens rauða. Örnólfr átti Vigdísi, dóttur *Þorgils*[2]. Vigdís hèt dóttir Steins ens danska ok Hallgerðar, er átti Illugi Steinbjarnarson; þeirra dóttir var Þórunn, móðir Þorgeirs[3] lánghöfða[4].

Geirleifr, son Eireks Högnasonar ens hvíta, nam Barðaströnd[5] milli Vatnsfjarðar ok Berghlíða[6]; hann var faðir þeirra Oddleifs ok Helga skarfs[7]. Oddleifr var faðir Gests ens spaka[8] ok Þorsteins ok Æsu[9], er átti Þorgils, son[10] Gríms or[11] Grímsnesi; [þeirra synir voru þeir Jörundr í Miðeingi ok Þórarinn at Búrfelli[12]. [Gestr átti . . . .[13]; voru þeirra börn[14] Þórðr ok Halla, er Snorri[15] Dala-Álfsson átti. Þórgils var son þeirra. Önnur dóttur Gests var Þórey, er Þorgils átti; Þórarinn var son þeirra, faðir Jódísar, móður Illuga, föður Birnu, móður [Illuga ok Arnórs ok[16] Eyvindar, [*föður Steingríms,*

---

1) Knúts, *Ac.* 2) *Navnet er taget af E; i B, Aa-e er Lacun; Sk, K1 skjule Lacunen ved at udelade* dóttur Þorg. 3) Þorgils, *utydel., E.* 4) föður Þorfinns ábóta, *t. E, Aa-e, Udgg.; i Margen tilföier E, Aa-e den Notits:* Þorfinnr var annarr áböti at Helgafelli. *Fra* [faðir Steins ens danska, föður Vigdisar, móður Þórunnar, móður Þorgeirs, föður Þorfinns ábóta, *C, Ec.* 5) alla, *t. E (efter Ec).* 6) Bergliða, *d. s., C, Aa-e, K2;* Borgliða, *Af;* Berghliða, *Sk, K1.* 7) skráfs, *Ab;* skarps, *Ac.* 8) fróða, *Ec.* 9) Ælu, *ur., Ad.* 10) f. (faðir), *ur., Ae, Sk.* 11) í, *C.* 12) *rettet efter V,* 12; Berufelli, *her, B, E, Aa-e, Udgg. Fra* [*u. C.* 13) *Lacun for Navnet i B.* 14) *fra* [börn Gests voru þau, *C, E, Aa-e, Udgg.* 15) *saal. rigtig C, E, Aa-e, Udgg., jfr. II,* 18; Skori, *urigt., B;* Skorri, *Sk i Parenthes.* 16) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg. her; Aa, c, d citere „Hauksbók";* Jód. m. Ill. móðurföðurs Eyvindar, *Sk.*

föður Helgu, móður Jórunnar[1], *móður Hauks Erlendssonar*[2]. [Helgi skarfr[3] var faðir Þorbjargar[4] kötlu, er átti Þorsteinn Sölmundarson, þeirra synir Refr í Brynjudal ok Þórðr, faðir Illuga, föður Hróðnýjar[5], er Þorgrímr sviði átti. Þórdís hèt önnur dóttir Helga skarfs[6], er átti Þorsteinn Ásbjarnarson or Kirkjubæ austan[7]; þeirra son var Surtr, faðir Sighvats lögsögumanns[8]. Geirleifr átti Jóru[9] Helgadóttur[10]. Þorfinnr hèt enn þriði son Geirleifs; hann átti Guðrúnu Ásólfsdóttur; [Ásmundr hèt son þeirra; hann átti Hallkötlu, dóttur Bjarnar Márssonar, Ásmundarsonar. Hlenni hèt son þeirra; hann átti Ægileifu[11], dóttur Þorsteins Kröflusonar. Þorfiðr var son þeirra, faðir Þorgeirs lánghöfða[12]. Þorsteinn Oddleifsson var faðir Ísgerðar, er átti Bölverkr, son Eyjólfs ens grá; þeirra son Gellir lögsögumaðr[13]. Vený var enn dóttir Þorsteins, móðir Þórðar krákunefs; [þaðan eru Krákneflíngar[14] komnir[15].

1) Jörundar, *ved Skrivef.*, *Aa-e.* 2) *fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.*; lögmanns, þeir voru ok synir Birnu Illugi ok Arnórr, *t. E, Aa-e, Udgg.*; *E har endvidere (efter Ec):* Gróa hin kristna var dóttir Geirleifs, móðir Helga, föður Ósvifrs, föður Guðrúnar, móður Bolla, föður Herdísar, móður Koðráns, föður Herdísar, móður Álfeiðar, móður Þorláks, föður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon. 3) skrapr, (*Skrivef.*), *B.* 4) m. (móður), *t. urigt. B, Ab, Sk, jfr. I,* 14. 5) Hrónýjar, *Ad.* 6) skraps, (*Skrivef.*), *B.* 7) austr, *E, Ab, e, Sk, K*1. 8) *fra* [*u. C.* 9) Jórunni, *E.* 10) dóttur Hœlga, (skarfs, *t. Ab, c, e, Sk, K*1), *C, E, Aa-e, Udgg.*; *Aa og Ac citere her* „báðar bækr" *for det som C ikke udelader, Landnáma for det som B har alene.* 11) *saal. E, Aa-e, Udgg.*; Æsileifu, *B.* 12) *saal. Aa, b, d, Udgg.*; linghöfða, *Ac, e*; langhauða, *Skrivef., B*; *fra* [*u. C.* 13) lögmaðr, *C.* 14) Krákuneflingar, *E, Aa-e, Udgg.* 15) *fra* [*u. C.*

26. Armóðr[1] enn rauði Þorbjarnarson[2], fóstbróðir[3] Geirleifs, nam Rauðasand; hans synir voru þeir Örnólfr[4] ok Þorbjörn, faðir Hrólfs ens rauðsenzka[5].

Þórólfr[6] spörr kom út með Örlygi, ok nam Patreksfjörð[7] fyrir vestan, ok Víkr[8] fyrir vestan[9] Barð[10] nema Kollsvík; þar bjó Kollr, fóstbróðir[11] Örlygs. Þórólfr [nam ok Keflavík fyrir sunnan Barð, [ok[12] bjó at Hvallátrum[13]. Þeir Nesja-Knjúkr ok Ingólfr enn sterki ok Geirþjófr voru synir Þórólfs sparar. Þórarna var dóttir Íngólfs, er Þorsteinn Oddleifsson átti[14].

Þorbjörn tálkni ok Þorbjörn skúma, synir Böðvars[15] blöðruskalla, kvomu út með Örlygi; þeir námu Patreksfjörð hálfan ok Tálknafjörð allan til Kópanes[16].

Ketill ilbreiðr, son Þorbjarnar tálkna[17], nam Dali alla frá Kópanesi til Dufansdals[18]; hann gaf Þórörnu[19], dóttur sína, Hergilsi hnappraz[20]; rèzt hann[21] þá suðr í Breiðafjörð, ok nam Berufjörð hjá Reykjanesi.

Örn hèt maðr ágætr; [hann var frændi Geirmundar heljarskinns[22]; hann fór af Rogalandi fyrir

1) Armóði, *Ec*; Þormóðr, *Af*. 2) *u. Ad.* 3) *saal. C, Ec, E*; fóstrfaðir, *B, Aa-e, Udgg.* 4) er fyrr var getit, *t. Ec.* 5) vestfirðings (?), *t. Ec.* 6) Þórólbr, *B.* 7) allan, *t. E* (*efter Ec*). 8) iiij, *t. E* (*efter Ec*). 9) norðan, *E* (*efter Ec*). 10) ok hina v Keflavík, fyrir sunnan Barð, *t. E* (*efter Ec*). 11) fósturfaðir, *Ad.* 12) *fra förste* [*u. E.* 13) *fra* [*u. C.* 14) *u. ved Skrivef., B.* 15) *u. C* (*ved Afskriverf.*). 16) Kofanes, *ur., Af.* 17) *u. Ac.* 18) Dufgansdals, *E.* 19) Þórvöru, *Ac*; Þóruni, *Ae.* 20) hnapptrass, *Ac*; Hnapparss, *Ad.* 21) Ketill, *C, E, Aa-e, Udgg.* 22) *fra* [*u. C, Ec.*

ofríki Haraldar konúngs[1]; hann nam [land í Arnarfirði svâ vítt sem hann vildi[2]; [hann sat um vetrinn á Tjaldanesi, þvíat þar gekk eigi sól af um skammdegi[3].

Án rauðfeldr, son Gríms loðinkinna or Hrafnistu, ok[4] Helgu, dóttur Ánar[5] bogsveigis, varð missáttr við Harald konúng enn hárfagra, ok fór því or landi í vestrvíkíng; hann herjaði á Írland, ok fèkk þar Grelaðar[6], dóttur Bjartmars jarls; þau fóru til Íslands ok kvomu í Arnarfjörð vetri[7] síðar enn Örn. Án var enn fyrsta vetr í Dufansdal; þar þótti Grelöðu illa ilmat[8] or jörðu. Örn spurði til Hámundar heljarskinns, frænda síns, norðr í Eyjafirði[9], [ok fýstist hann þángat[10]; því seldi hann Áni rauðfeld lönd öll milli Lánganes[11] ok Stapa; Án gjörði bú á Eyri, þar þótti Grelöðu[12] hunángsilmr or grasi. [Dufan var leysíngi Ánar; hann bjó eptir í[13] Dufansdal[14]. Bjartmarr[15] var son Ánar, faðir Vegesta[16] tveggja ok Helga, föður Þuríðar[17] arnkötlu, [er átti [Hergils; þeirra dóttir var Þuríðr[18]

1) hárfagra, *t. Ac; fra* [hann varð missáttr við Hákon jarl Grjótgarðsson, ok fór af því til Íslands, *Ec og E i Margen efter „Landnáma."* 2) *fra* [Arnarfjörð allan (svá vítt sem hann vildi, *t. Aa-e, Udgg.*; áðr Örlygr kæmi út, *t. Ec; E har begge Tillæg*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *fra* [*u. Ec her; men synes at henföre det til* Án rauðfeldr. 4) son *t. mindre godt B, C, Aa-e, Sk.* 5) Einars, *ur., Ad.* 6) Giel., *allev., E.* 7) ári, *Ac.* 8) ilma, *C.* 9) Eyjafjörð, *Ac.* 10) *fra* [*u. C.* 11) *Her ophörer det sidste Fragment af Ec.* 12) Geirlöðu, *her, B;* Geirlaugu, *Af.* 13) *fra* [Dufani (Dufan, *E, Ae, Sk, K*1; Dufans, *Aa, K*2), þræli (leysíngja, *Ab ved Rett., Sk,*) sínum gaf Án, *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) þar bjó hann síðan, *E*; hann bjó þar eptir, *Aa-e, Udgg.* 15) Bjarmar (*Afskriverf.*), *C.* 16) Viegesta, *Ac.* 17) ok, *t. ur. C, Ab, e, Sk.* 18) ok, *t. ur. Sk.*

arnkatla, er átti[1] Helgi Eyþjófsson[2]. Þórhildr var dóttir Bjartmars, er átti Vesteinn Vegeirsson[3]; Vesteinn ok Auðr voru börn þeirra. Hjallkárr var leysíngi Ánar; hans son var Björn, þræll Bjartmars; hann gaf Birni frelsi; þá græddi hann fè, en Vegestr[4] vandaði um, ok lagði hann spjóti í gegnum, en Björn laust hann með grefi til bana.

Geirþjófr Valþjófsson nam[5] land í Arnarfirði: Forsfjörð, Reykjarfjörð, Trostansfjörð[6], Geirþjófsfjörð[7], ok bjó í Geirþjófsfirði; hann átti Valgerði[8], dóttur Úlfs ens skjálga. Þeirra son var Högni[9]; hann átti Auði, dóttur Ólafs jafnakolls[10] ok Þóru Gunnsteinsdóttur. Atli var son þeirra; hann átti Þuríði Þorleifsdóttur, Eyvindarsonar knès[11] ok Þuríðar rúmgyltu[12]. Þorleifr átti Gró, dóttur Þórólfs brækis. [Höskuldr var son Atla, faðir [*Atla, föður*[13] Bárðar ens svarta, [*föður Sveinbjarnar, föður Rafns, föður Steinunnar, móður herra Rafns*[14].

1) *fra* [*u.* (*ved Afskriverf.*) *Aa*, *K*2; er á. Hergils Eyþjófsson, *uden Tvivl ur.*, *K*1. 2) Eyjólfsson, *Ad*; *fra næstsidste* [*u. C.* 3) Vegestsson, *Ab*, *c*, *e*; Viest. Viegeirsson, *E.* 4) Vegeirr, *Correctur i Ab*, *Sk i Parenth.* 5) enn, *t. C*, *E*, *Ab-e*, *Sk*, *K*1. 6) Taustansfjörð, *C*; Trostransf., *Ac.* 7) *saal. B*, *C*, *E*, *Af*; Forsfirði, Reykjarfirði, T. firði, G. firði, *Ab-ç*, *e*, *Udgg.* (*tvivls. i Aa*, *d.*); ok allt til Lánganes (Lauganes, *Skrivef.*, *C*), *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 8) Salgerði, *C*, *E*, *Ae*; *Aa-d i Margen efter* „*Hauksbók.*" 9) faðir Atla, f. Höskulds, f. Atla, f. Bárðar svarta, f. Sveinb. *o. s. v.* — herra Rafns, *C* (*som u. alt det övrige*); *E*, *Aa-e*, *og Udgg. indskyde Genealogien paa dette Sted*, *og fortsætte derpaa efter B*: Högni átti Auði, *o. s. v.* 10) *saal. B*, *Ab ved Rettelse*, *Sk*, *K*1; hrafnakolls, *urigt.*, *E*, *Aa*, *K*2; kolls, *Ac-e.* 11) kyns, *E.* 12) *saal. B*, *C*, *Aa i c.* 28; rymg. (rvmg.), *her*, *B*, *E*, *Ab-d*, *Udgg.*; ryngilltu, *Ae*; rimgylltu, *Aa.* 13) *fra* [*efter de övr.*; *u. ved Skrivef. B.* 14) *Perioden* Höskuldr — Rafns *u. her*: *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; *fra sidste* [*taget af C* (*og de övr.*), *jfr. ovenf. Anm.* 9.

27. Eirekr hèt maðr, er nam [*Keldudal fyrir sunnan*[1] Dýrafjörð ok Slèttanes til Stapa[2], ok til Háls ens ytra[3] í Dýrafirði[4]; hann var faðir Þorkels, föður Þórðar, föður Þorkels, föður Steinólfs, föður Þórðar, föður Þorleifar, [móður Þorgerðar[5], móður Þóru, móður Guðmundar grís, [*er átti Solveigu, dóttur Jóns Loptssonar. Þeirra börn voru Magnús góði*[6], *ok Þorlákr, faðir Árna biskups, ok Þóra, móðir Gizurar jarls*[7]. [Þorleif var móðir Línu[8], móður Cecilíu, móður Bárðar ok Þorgerðar er átti Björn enn enski; þeirra börn voru þau Arnis ábóti ok Þóra, er átti Ámundi Þorgeirsson[9].

Vesteinn, son Vegeirs, bróðir[10] Vebjarnar Sygnakappa, nam land milli Hálsa í Dýrafirði, ok bjó í Haukadal; hann átti Þórhildi[11] Bjartmarsdóttur; [þeirra börn Vesteinn ok Auðr[12]. Þorbjörn súrr kom út at[13] albygðu landi; honum gaf Vesteinn hálfan Haukadal; hans [synir voru þeir Gísli ok Þorkell ok Ari, en dóttir Þórdís[14], er Þorgrímr átti[15]; þeirra

1) *saal. C, Sk;* Keldudal, Dýraf., *E, Aa, b, d, e, K*1-2; Keldud. i Dýraf., *Ac.* 2) i Arnarfirði, en (inn *Sk, K*1) *o. s. v., C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Hálsins yðra, *Sk.* 4) Af honum er kominn Árni biskup, *t. Af, men udel. alt det Övrige.* 5) *fra* [*u. (ved Feiltagelse), C; Aa-e bemærke denne Udeladelse i Margen efter „Hauksbók".* 6) *saal. efter Sturl. S. III,* 32; *K*1-2 *læse urigt.* goði. 7) *Tillægget fra* [*er taget af C (E, Aa-e, Udgg.).* 8) *saal. E, Aa-e, Udgg. I B skrevet* Liny [Linv *el.* Linýjar)]. 9) Þorgrimsson, *E; fra* [*u. C.* 10) bróður, *ur., Ab.* 11) Hildi, Gísla s. Súrss. 12) *fra* [*u. C. Det samme staaer ogsaa i foregaaende Capitel.* 13) nær, *t. E.* 14) *fra* [börn voru þau: Gísli, er átti Auðr (Auði *K*1) Vesteins (Vestmars, *urigt., E, Aa-e, Sk*) dóttir (dóttur, *K*1) ok Þorkell, er átti Sigriði Slettu-Bjarnar dóttur (Slettu-*B.* d., *E, Ab-e*), ok (Ari var þriði son Þorbjarnar; dóttir hans var, *t. E, Aa-e, Udgg.*) Þórdís, *C, E, Aa-e, Udgg.* 15) Þorsteinsson, *t. C, E, Aa-e, Udgg.*

son Snorri goði. [Síðan átti Þórdísi Börkr enn digri; þeirra dóttir Þuríðr, er átti Þorbjörn digri, en síðar Þóroddr[1] skattkaupandi; þeirra son var Kjartan at Fróðá[2].

Dýri hèt maðr ágætr[3]; hann fór af Sunnmæri[4] til Íslands at ráði Rögnvalds jarls, [en fyrir ofríki Haraldar konúngs hárfagra[5]. Dýri nam Dýrafjörð, ok bjó at Hálsum; hans son vàr Hrafn[6] á Ketilseyri, faðir Þuríðar, er átti Vesteinn Vesteinsson; þeirra synir Bergr ok Helgi.

Þórðr hèt maðr, Víkíngsson, eðr[7] son Haraldar konúngs hárfagra; [*hann* fór til Íslands, ok nam[8] land milli Þúfu á Hjallanesi[9] ok Jarðfallsgils; hann bjó í Alviðru; Þórðr átti Þjóðhildi[10], [dóttur Eyvindar austmanns[11], systur Helga ens magra. Þorkell Alviðrukappi[12] enn auðgi var son þeirra[13]; hann átti . . . .[14] Þórðr[15] hèt son þeirra; annarr Eyjólfr, faðir Gísla, er átti Hallgerði Vermundar dóttur ens mjófa; þeirra son var Brandr, faðir Guðmundar prests í Hjarðarholti[16], [en dóttir Þóra, er átti Brandr Þórhaddsson; þeirra dóttir[17] Steinvör, móðir Rannveigar, móður Sæhildar, er Gizur átti. Helgi

1) *saal. B, E, Aa, b (ved Rettelse), Sk i Parenth., K* 1-2; Þorbjörn, *ur., Ab-e, Sk.* 2) *fra* [*u. C.* 3) *u. C.* 4) Sundmæri, *Ad, e.* 5) *fra* [*u. C.* 6) er bjó, *t. E, Aa-e, Udgg.* 7) er flestir kalla verit hafa s., *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *fra* [honum gaf Dýri land, *C;* hann fór t. Ísl.; honum gaf D. land, *E, Aa-e, Udgg.* 9) Hjarðarnesi, *Af.* 10) Þórhildi, *Sk.* 11) *fra* [*u. C.* 12) ok, *t. B (mindre rigtig)*; kappi, *C.* 13) er þar bjó síðan, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 14) *Lacun for Navnet i B, C, E, Aa-e, K*2; *Sk og K*1 *skjule Lacunen ved at læse:* Hans sun Þórðr örv. 15) orvond, *t. C*; Örvöndr, *t. E, Aa, b, d, e, Udgg.*; örvendr, *Ac.* 16) föður Magnús prests, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 17) *E, Aa-e, Udgg.*; börn, *B.*

hèt annarr son Eyjólfs; hans börn voru þau Ólafr ok Guðleif, er Fjarska-Fiðr[1] átti[2]. Þorvaldr hvíti hèt annarr son Þórðar Víkíngssonar; hann átti Þóru, [dóttur Nesja-Knjúks[3]; þeirra son var Mýra-Knjúkr[4], faðir Þorgauts, föður Steinólfs, er átti Herdísi Tindsdóttur; þeirra börn voru þau Þorkell á Mýrum, ok Halla, er átti Þórðr Oddleifsson. [Annarr son Þorvalds hvíta var Þórðr örvöndr[5], er átti Ásdísi [Þorgrímsdóttur, Harðrefssonar[6]. Móðir Ásdísar var Rannveig, dóttir Grjótgarðar Hlaðajarls. Ásdís var móðir[7] Úlfs stallara, [en systir Ljóts ens spaka, ok Halldísar, er Þorbjörn Þjóðreksson átti[8]. Dóttir þeirra Þórðar örvandar[9] var Ottkatla, er átti Sturla Þjóðreksson; þeirra son Þórðr, er átti Hallberu, dóttur Snorra goða; [þeirra dóttir Þuríðr, er átti Hafliði Másson. Snorri var son Þórðar Sturlusonar, er átti Oddbjörgu, dóttur Gríms Loðmundarsonar; þeirra börn voru þau Flugu-Grímr ok Hallbera[10], er [Mág-Snorri átti[11]. Dætr Sturlu voru vj: ein var Ásný[12], er Snorri Jörundarson átti; þeirra dóttir Þórdís, móðir Höskulds læknis [*föður Margretar, móður Þorfinns ábóta*[13]. [Son þeirra

1) Fjarska-Finnr, *d. s.*, *Aa-e*, *Udgg.* Fiska-Finnr, *E.* 2) *fra* [*u. C; Aa citerer „Landnáma."* 3) Kjuks, *Ac*; Nesja-Knjuks, *Ae*, *Sk.* 4) Kjúkr, *Ac.* 5) *saal. efter B selv andre Steder; her læser den* öröndr. *Fra næstsidste* [Knjúksdóttur; þeirra sun Þórðr hvíti eða orvond, *C; fra* [Þórðr hvíti eða örvöndr (örvöndi, *Ab*, *c*, *Sk*, örvandi, *Ae*; Örnöðr, *Ad*,) son Þorvalds, hann á. Ásd., *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 6) Hörðrefss., *E*; Handrefss., *Ac.* 7) *fra* [Þormóðsdóttur, móður, *C.* 8) *fra* [*u. C.* 9) örvendar, *Ac.* 10) Halldóra, *Ac.* 11) *fra* [átti Magnús, Snorri átti Óleif, *E* (*synes at være forskrevet*). 12) Ásey, *Ac*; *fra næstsidste* [Ásný var dóttir Sturlu, *C.* 13) *fra* [*taget af C* (*E*, *Aa-e*, *Udgg.*)

Snorra ok Ásnýjar var Gils, faðir Þórðar, föður Sturlu í Hvammi[1].

28. Íngjaldr Brunason nam Íngjaldssand milli Hjallanes ok Ófæru; hann var faðir[2] [Harðrefs[3], föður[4] Þorgríms, föður[5] þeirra Ljóts ens spaka, sem áðr var ritat.

[Ljótr enn spaki bjó á[6] Íngjaldssandi, son Þorgríms Harðrefssonar[7], en móðir hans var Rannveig, dóttir Grjótgarðar jarls. Þorgrímr gagarr[8] var son Ljóts. Halldísi[9], systur Ljóts, átti Þorbjörn Þjóðreksson, en Ásdísi, aðra systur Ljóts, nam[10] Óspakr Ósvifsson[11]; um þá sök sótti Ljótr Óspak til sektar. Úlfr hèt son þeirra; þann fæddi Ljótr[12]. Grímr kögr bjó á Brekku, hans synir voru þeir Sigurðr[13] ok Þorkell, litlir menn ok smáir. Þórarinn hèt fóstrson Ljóts. Ljótr kaupir slátr at Grími til xx hundraða, ok galt læk, er fèll meðal landa þeirra; sá hèt Ósómi. Grímr veitti honum[14] á eng[15] sína ok gróf land Ljóts, en hann gaf sök á því, ok var[16] fátt með þeim. Ljótr tók við Austmanni í

1) *fra* [*u. C*; Höskuldr læknir var faðir Margr., m. Þorfinnz ábóta, *t. E, Aa-e, Udgg.; jfr. S.* 144, *Anm.* 13. 2) s. (son), *E.* 3) Handrifs, *Ac*; Harðreks, *Ad.* 4) *fra* [*u. C.* 5) Þorbjarnar skúmu, f. Ljóts, *o. s. v., C, Aa-d i Margen efter „Hauksbók"*; Þorbjarnar skúmu, föður, *t. Sk.* 6) *saal. E, Aa-e, Sk*; at, *mindre rigt, B.* 7) Harðnefss., *ur., Ab, e.* 8) gagr^r (gagrar), *B, men senere* gagarr, *som synes rettere; E, Aa, b, d, e, Udgg. have her* gagrar, *Ac* gagnar. 9) Holl . . . systur Ingjallds, f. Þorgríms, f. Þorb. skúm (u), föður Ljóts, s. I.. *o. s. v., indskyder E, uden Tvivl ved Skrivefeil eller urigtig Læsning.* 10) átti, *Ae.* 11) Ósvifrsson, *Ae, Sk, K*1-2. 12) upp, *t E.* 13) Sigmundr, *Aa, K*2. 14) *saal. E, Ad, f, Sk, K*1; hann, *B, Aa-c, e, K*2. 15) eign, *ur., E.* 16) jafnan, *t, E, Aa-c, Udgg.*

Vaðli; sá lagði hug á Ásdísi. Gestr Oddleifsson[1] sótti haustboð[2] til Ljóts; þá kom þar Egill Völusteinsson, ok bað Gest at hann legði ráð til at föður hans bættist helstríð, er hann bar um Ögmund son sinn. Gestr orti upphaf[3] Ögmundar-drápu. Ljótr spurði Gest, hvat manna Þorgrímr gagarr[4] mundi verða? Gestr kvað Þórarinn fóstra hans frægra[5] mundu verða, ok bað Þórarinn við sjá[6], at eigi vefðist[7] hár þat um höfuð honum er lá á túngu hans. Óvirðíng þótti Ljóti þetta, ok spurði um morguninn hvat fyrir Þorgrími lægi. Gestr kvað Úlf systurson hans mundu[8] frægra verða. Þá varð Ljótr reiðr, ok reið þó á leið með Gesti, ok spurði: hvat man mèr at bana verða? Gestr kvezt eigi sjá[9] örlög hans, en bað hann vera vel við nábúa sína. Ljótr spurði: munu jarðlýsnar, synir Gríms kögrs, verða mèr at bana? Sárt bítr soltin lús, kvað Gestr. [Hvar man þat verða? kvað Ljótr. Hèðra nær, kvað Gestr[10]. Austmaðr reiddi[11] Gest á heiði upp, ok studdi Gest á baki[12], er hestr rasaði undir honum. Þá mælti Gestr: happ sótti þik nú, en brátt mun annat; gættu at þèr verði þat eigi at úhappi! Austmaðrinn[13] fann grafsilfr, er[14] hann fór heim, ok tók af xx penínga, ok ætlaði at hann mundi feta til síðar; en er hann leitaði, fann hann eigi; en Ljótr fèkk tekit hann, er hann var at grefti, ok gjörði af honum þrjú hundruð fyrir hvern pening.

1) Olleifsson, *B.* 2) heimboð, *E.* 3) af, *t. mindre godt B.* 4) gagrar, *E, Ab, c;* gagra, *Ad.* 5) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* frægan, *B.* 6) seá, *B.* 7) reifðist, *Ae.* 8) *u. E.* 9) seá, *B.* 10) *fra* [*u. Sk.* 11) reið með Gesti, *E.* 12) bak, *Ab, d, e, Sk.* 13) sneri aptr ok, *t. E.* 14) *s. E, Aa-c, Udgg.;* en, *B.*

þat haust var veginn þorbjörn þjóðreksson. Um vârit sat Ljótr at þrælum sínum á hæð einni; hann var í kápu, ok var höttrinn lerkaðr um hálsinn, ok ein ermr á; þeir Kögrsynir hljópu á hæðina, ok hjöggu til hans báðir senn; eptir þat snaraði þorkell höttinn at höfði honum[1]. Ljótr bað þá láta gótt í búsifjum sínum, ok hröpuðu þeir af hæðinni á götu þá er Gestr hafði riðit[2]; þar dó Ljótr. þeir Grímssynir fóru til Hávarðar halta. Eyjólfr grái veitti þeim öllum, ok Steingrímr son hans[3].

29. [4]Önundr Víkingsson, [bróðir þórðar í Alviðru[5], nam Önundarfjörð[6] ok bjó á Eyri[7].

Hallvarðr[8] súgandi var í orrostu mót Haraldi konúngi í Hafrsfirði; hann fór af [þeim ófriði[9] til Íslands, ok nam Súgandafjörð ok Skálavík [til Stiga[10], ok bjó þar[11].

þuríðr sundafyllir, ok Völu-Steinn, son hennar, fóru[12] af Hálogalandi til Íslands, ok námu[13] Bolúngarvík[14], ok bjöggu í Vatnsnesi[15]; hún var því kölluð Sundafyllir, at hún seiddi til þess í hallæri á Hálogalandi at hvert sund var fullt af fiskum[16], hún setti ok Kvíarmið á Ísafjarðar-djúpi, ok tók til á

1) at hálsi honum ok höfði, *Ac.* 2) verit með Ljóti, *E.* 3) *Hele dette Afsnit fra* [*u. C; Aa-d citere „Landnáma".* 4) *C sætter dette Afsnit efter det fölgende,* *om* Hallvarðr súgandi, *mod den topographiske Orden.* 5) *fra* [*u. Ab, c, e.* 6) *Lacun for* fjörð *i B;* allan, *t. C, E, Aa-f, K2.* 7) *Her er aaben Plads for nogle Linier i Ac, e, uvist af hvilken Grund.* 8) Hávarðr, *Ae.* 9) *fra* [Sætrum af Hörðalandi, *C;* þeim ófr. af Sætrum af Hörðal, *E, Aa-e, Udgg.* 10) Stigagnúps, *E, Aa-f, Udgg.* 11) *fra* [*u. C.* 12) *s. de övrige;* fór, *B.* 13) *C, E, Aa, f, K1-2;* nam, *B, Ab-c, Sk.* 14) Bulúngarvík, *C;* Bolúngavik, *Ad.* 15) *skrevet* Vatsnesi *i B.* 16) síld, *C, E, Aa-f, Udgg.*

kollótta af hverjum bónda í Ísafirði. Synir Völu-Steins voru þeir Ögmundr ok Egill.

Helgi hèt son Hrólfs or [Gnúpufelli; hann var getinn[1] austr, ok[2] upplenzkr at móðurætt[3]. Helgi fór til Íslands at vitja frænda sinna; hann kom í Eyjafjörð, ok var þar þá albygt; eptir þat vildi hann utan ok varð aptrreka í Súgandafjörð[4]; hann var um vetrinn með Hallvarði[5], en um vârit fór hann at leita sèr bústaðar; hann fann fjörð einn, ok hitti þar skutil í flæðarmáli; þat kallaði hann Skutilsfjörð; þar bygði hann síðan. Hans son var Þorsteinn ógæfa; hann fór utan, ok vâ hirðmann Hákonar jarls Grjótgarðssonar, en Eyvindr ráðgjafi jarlsins sendi Þorstein til handa Vebirni Sygnatrausta[6]; hann tók við honum, en Vedís, systir hans, latti þess. Fyrir þat seldi Vebjörn eignir[7] sínar ok fór til Íslands, [er hann treystist[8] eigi[9] at halda manninn[10].

Þórólfr[11] brækir[12] nam suman[13] Skutilsfjörð ok Skálavík, ok bjó þar.

Eyvindr knè[14] fór af Ögðum til Íslands, ok Þuríðr[15] rúmgylta[16], kona hans; þau námu Álptafjörð ok Seyðisfjörð, ok bjöggu þar. Þeirra son var Þorleifr, er fyrr var getit, ok Valbrandr, [faðir Hall-

1) Her *have Ac, e en lille Lacun, men uden Tvivl urigt.* 2) *fra* [Gnúpufjalli, ok var, *C.* 3) móðerni, *Ac;* ok vóx þar upp, *t. C, E, Aa-c, Udgg.* 4) Súgandafirði, (*urigt.*), *E, Aa-c, e, K2.* 5) Haraldi, *ur., Sk.* 6) til Vebjarnar Sygnatr., *C, E, Aa-e, Udgg. Denne Mand kaldes nedenfor* Sygnakappi. 7) *saal. C, E, Aa-e, Udgg;* eigur, *B.* 8) *saal. E, Aa, Udgg.;* treysti, *B, Ab-e.* 9) til, *t. E, Sk, K1.* 10) *fra* [*u. C.* 11) þórormr, *urigt., E.* 12) krækir, *Af.* 13) sunnan, *Ab, d-f, Sk.* 14) knie, *d. s., Ab, c, e;* knye, *Ád;* krye, *Af.* 15) þorðr, *feilskr. for* þoriðr, *B.* 16) rymgylta, *E.*

gríms ok Gunnars ok Bjargeyjar[1], er átti Hávarðr halti; þeirra son var Ólafr[2].

Geirr hèt maðr ágætr í Sogni, hann var kallaðr Vegeirr, því at hann var blótmaðr mikill; hann átti mörg börn. Vebjörn[3] Sygnakappi[4] var elztr sona hans, ok Vesteinn, Veþormr[5], Vemundr, Vegestr ok Veþörn[6], en Vedís dóttir. [Eptir andlát Vegeirs varð Vebjörn ósáttr við Hákon jarl, sem fyrr var getit; því fóru þau syskin[7] til Íslands. Þau höfðu útivist harða ok langa; þau tóku um haustit Hlöðuvík fyri vestan Horn; þá gekk[8] Vebjörn at blóti miklu; hann kvað Hákon jarl þann dag blóta þeim til óþurftar[9]. En er hann var at blótinu eggjuðu bræðr hans hann til brautfarar, ok gáði hann[10] eigi blótsins, ok lètu þeir út; þeir brutu þann dag skip sitt undir hömrum miklum í illviðri; þar komust þau nauðugliga upp, ok gekk Vebjörn fyrir; þat er nú kölluð Sygnakleif. En um vetrinn tók við þeim öllum Atli [í Fljóti[11], þræll Geirmundar heljarskinns. [En er Geirmundr vissi orlausn Atla, þá gaf hann honum frelsi, ok bú þat er hann varðveitti; hann varð[12] síðan mikil-

---

1) *fra* [ok Bjargey, *C*, *Sk*, *Kl*. 2) bjarnylr, *t. E*. 3) *u.* (*ved Skrivefeil*), *C*. 4) *saal. rigt. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*.; Svignakappi, *B*. 5) Veðormr, *E*, *Aa*, *d*; Veormr, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *Kl*. 6) Veörn, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 7) *fra* [þau syskin fóru, *C*. 8) fekk, *C*, *E*, *Aa*, *b*, *d*, *e*, *Udgg*. 9) uþarfar, *Sk*. 10) gaðu þeir, *C*. 11) *fra* [*u. C*. 12) *fra* [ok bað þau engu launa vistina; sagði Geirmund eigi vanta mat. En er Atli fann Geirmund, spurði Geirmundr, hví hann var (varð, *Aa*; væri, *Ac*, *e*,) svá djarfr at taka slika menn uppá kost hans. Atli svaraði: því at þat man uppi meðan Ísland er bygt, hversu mikilsháttar sá maðr mundi vera, at einn (hans, *t. E*, *Aa*) þræll þorði at gjöra slikt utan hans orðlofs (orðlof, *Aa-c*, *Udgg*.). Geirmundr svar-

menni[1]. Vebjörn nam um vârit eptir[2] land milli Skötufjarðar ok Hestfjarðar, svâ vítt sem hann gengi[3] um á dag, ok því meir sem [hann kallaði Folafót[4]. Vebjörn var vígamaðr mikill, ok er saga mikil frá honum. Hann gaf Vedísi[5] Grímólfi í Unaðsdal; þeir vurðu missáttir, ok vâ Vebjörn hann hjá Grímólfsvötnum; fyrir þat var Vebjörn veginn á [fjórðúngsþíngi á Þórsnesi[6], ok þrír[7] menn aðrir.

Gunnsteinn ok Halldórr hètu sýnir[8] Gunnbjarnar [Úlfssonar kráku[9], er Gunnbjarnarsker eru við kend[10]; þeir námu Skötufjörð[11] ok Laugardal ok Ögrvík[12] til Mjófafjarðar. Bersi var son Halldórs, faðir Þormóðar kolbrúnarskálds. Þar í Laugardal bjó síðan Þorbjörn Þjóðreksson, er vâ Ólaf[13], son Hávarðar halta ok Bjargeyjar[14] Valbrandsdóttur[15]; þar af gjörðist saga Ísfirðínga ok víg Þorbjarnar[16].

30. [17]Snæbjörn[18], son Eyvindar austmanns, bróðir Helga magra, nam land milli Mjófafjarðar ok Lángadalsár[19], ok bjó í Vatnsfirði[20]; hans son var Hólm-

ar: fyrir þetta þitt tiltæki (*E, Aa-e, Udgg.; viðtæki, sandsynl. Afskriverf., C*); skaltu þiggja frelsi ok bú þetta er þú hefir varðveitt; ok varð Atli, *C, E, Aa-e, Udgg.*; *Aa-d citere Hauksbók som Kilde.*

1) *saaledes C, E, Aa-e, Udgg.*; mikilmennr, *B.* 2) *u. C.* 3) gengr, (*urigt.*), *C.* 4) *fra* [kallaðr er Folafótr, *C, E* (*i Parenth.*) *og Aa-e* (*i Margen*) *efter „Hauksbók".* 5) systur sína, *t. C, Aa-e.* 6) *fra* [Þíngeyrar þíngi í Dýrafirði, *C, E* (*i Parenth.*) *og Aa-e* (*i Marg.*) *efter „Hauksbók".* 7) iiij, *Ae.* 8) þeirra, *t. Sk.* 9) *fra* [*u. C.* 10) er við kennt, *Af;* Gunnbjörn var sun Úlfs kráku, *t. C.* 11) Skutufjörð, *E.* 12) Ögrsvik, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) bjarnyl, *t. E.* 14) Borgeyja, *C* (*urigt.*) 15) *saal. rigt. C, E, Aa-e, Udgg.*; Valbjarnard., *B.* 16) ok þeirra bræðra, *t. E.* 17) *C alene har Overskr.* frá Snæbirni. 18) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; Gunnbjörn, *her, B.* 19) Laugardalsár, *Ad.* 20) Vatzfirði, *efter Udtalen, B.*

steinn[1], faðir Snæbjarnar galta[2]; móðir Snæbjarnar[3] var Kjalvör, ok voru þeir Túngu-Oddr systrasynir. Snæbjörn var fóstraðr í Þíngnesi með Þóroddi, [*en stundum var hann með Túngu-Oddi eða móður sinni*[4]. Hallbjörn[5], son Odds frá Kiðjabergi[6] Hallkelssonar, bróður[7] Ketilbjarnar ens gamla, fèkk Hallgerðar, dóttur Túngu-Odds; þau voru með Oddi enn fyrsta vetr; þar var Snæbjörn galti. Óástúðligt[8] var með þeim hjónum. Hallbjörn bjó för sína um vârit at fardögum; en er hann var at búnaði, fór Oddr frá húsi til laugar í Reykjaholt; þar voru sauðahús hans; vildi hann eigi vera við er Hallbjörn færi, þvíat hann grunaði hvort[9] Hallgerðr mundi fara vilja með honum. Oddr hafði jafnan bætt um með þeim. Þá er Hallbjörn hafði lagt á hesta þeirra, gekk hann til[10] dýngju, ok sat Hallgerðr á palli ok kembdi sèr; hárit fèll um alla hana ok niðr á gólfit; hún hefir kvenna bezt verit hærð á Íslandi með Hallgerði snúinbrók[11]. Hallbjörn bað hana upp standa ok fara; hún sat ok þagði; þá tók hann til hennar ok lyptist hún ekki[12]; þrisvar[13] fór svâ; Hallbjörn nam staðar[14] fyrir henni ok kvað:

---

1) Hallsteinn, *E.* 2) er vá Hallbjörn, sun Odds at Kiðjabergi hjá Hallbjarnarvörðum; hann hafði áðr vegit Hallgerði, konu sína, dóttur Túngu-Odds, *t. C.* 3) galta *t. C, E.* 4) *till. efter C, E, Aa-e, Udgg. I B er Lacun, som svarer omtrent til de tilföiede Ord.* 5) Halldórr, *ur., her, Ac.* 6) Kiðabergi, *Ad.* 7) bróðir, *ur., Sk.* 8) úástugt, *C*; óástuðigt, *Aa, K2*; óstöðugt, *Ae.* 9) at H. mundi eigi fara vilja, *C.* 10) í, *C.* 11) lángbrók, *C, Aa-e i Margen, efter Hauksbók.* 12) lítt, *E, Aa, c-e, K1-2*; upp, *C (Skrivefeil?)*; lypt. upp lítt, *Ab, Sk.* 13) iij sinnum, *C;* þrisvars., *E, Aa-e, Udgg.* 14) stað, *Ab, c, e.*

Ölkarma lætr arman[1]
eik[2], firrumsk[3] þat[4], leika
lofn fyri lesnis stofni[5]
línbundin[6] mik sínum.
Bíða mun ek of[7] brúði,
böl gjörir mik fölvan
snertumk[8] harmr í[9] hjarta
hrót, aldregi bótir[10].

Eptir þat snaraði hann hárit um hönd sèr, ok vildi kippa henni af pallinum, en hún sat ok veikst ekki[11]. Eptir þat brá hann sverði ok hjó af henni höfuðit, gekk þá út ok reið í brutt. Þeir voru þrír[12] saman, ok höfðu tvö klifjahross. Fátt var manna heima, ok var þegar sent at segja Oddi. [Snæbjörn var á Kjalvararstöðum, ok sendi Oddr honum mann, bað hann sjá fyrir reiðinni, en hvergi kvezt hann fara mundu[13]. Snæbjörn[14] reið eptir þeim með xij mann, ok er þeir Hallbjörn sá eptirreiðina, báðu förunautar hans hann undan ríða, en hann vildi þat eigi. Þeir Snæbjörn kvomu eptir þeim við hæðir

1) *saal. B;* arma, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) *saal. B, C, E, Aa, c, e, Sk, K1;* eyk, *Ab, d, f,* K2, *urigt.* 3) firrumz, *C;* firrumst, *K2;* firrunst, *E, K1;* fyrrnust, *Ab, Sk. i Parenth.;* firrum, *B;* firrunz, *Aa;* fyrrunst, *Ac, d, e, Sk;* fyrnist, *Af.* 4) *saal. B, E;* þar, *C, Aa-e, Udgg.* 5) *saal. B, C, E, Aa, d, K1-2;* stafni, *Ab, c, e, Sk.* 6) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* linbörvar, *B;* linbörvann, *Sk, i Parenth.* 7) af, *Ab, Sk, K1;* ef, *B (urigt.)* 8) *Rett. efter C, som har* svertumc; Snertr mèr, *B, Aa-e, Udgg.;* letr (*ikke* setr) mer, *E.* 9) *saal. B;* of, *C;* 'um, *Sk;* við, *E, Aa-e, K1-2.* 10) *Saal. B, C, K2;* bót er, *Aa-e, Sk, K1;* hans rot alldrei bót er, *E.* 11) eigi eptir; þá brá, *C, rimel. ved Afskriverfeil, for:* eptir þ̄, *C.* 12) iiij, *urigt.* (*af IV, feillæst for III*), *C.* 13) *fra* [Oddr svarar: segi þèr Snæbirni á Kjölvararstöðum! en ekki mun ek eptir þeim ríða, *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) brá við ok, *t. E.*

þær er nú heita Hallbjarnarvörður; þeir Hallbjörn fóru á hæðina ok vörðust[1] þaðan; þar fèllu iij[2] menn af Snæbirni ok báðir förunautar Hallbjarnar; Snæbjörn hjó þá fót af Hallbirni í ristarlið, þá hnekti[3] hann á ena syðri hæðina ok vâ þar tvâ menn [af Snæbirni, ok þar fèll Hallbjörn[4]; því eru þrjár vörður á þeirri hæðinni, en v á hinni[5]; [síðan fór Snæbjörn aptr[6]. Snæbjörn átti skip í Grímsár ósi, þat kaupir[7] hálft Hrólfr enn rauðsenzki[8]; þeir voru xij hvârir. Með Snæbirni voru þeir Þorkell ok Sumarliði, synir Þorgeirs rauðs, Einarssonar Stafhyltíngs. Snæbjörn tók við Þóroddi or Þíngnesi, fóstra sínum, ok konu hans, en Hrólfr tók við Styrbirni, er þetta kvað eptir draum sinn:

Bana sè ek okkarn
beggja tveggja,
allt ámorligt[9]
útnorðr í haf,
frost ok kulda
feikn[10] hverskonar,
veit ek[11] af slíku[12]
Snæbjörn veginn.

Þeir fóru at leita Gunnbjarnarskerja ok fundu land; eigi vildi Snæbjörn kanna láta um nótt[13]. Styrbjörn fór af skipi ok fann fèsjóð[14] í kumli ok leyndi;

---

1) börðust, *Ad*. 2) iiij, *C* (*Skrivef.*) 3) hlekti, *C*; hrekti, *Ae*. 4) *fra* [aðr hann fell, *C*; af Snæb. áðr hann fell, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 5) eptir manntali, *t*. *Ac*, *Sk*, *K*1. 6) *fra* [*u*. *C*. 7) keypti, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 8) rauðlenzki, *ur*., *Ad*. 9) amorligt, *d*. *s*., *C*, *E*; amörligt, *Ab*; auðorligt, *Ac*; auðornligt, *Sk*. 10) feskn, *ur*., *Ad*. 11) *saal*, *K*, *Aa-e*, *K*2; vet ek, *d*. *s*., *B*; fæs mek, *C*, *Sk*, *K*1. 12) sliki, *C*. 13) nóttina, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 14) i landi, *t*. *Ad*.

Snæbjörn laust hann með öxi, þá fèll sjóðrinn niðr. Þeir gjörðu skála [ok lagði[1] hann í fönn. Þorkell, son Rauðs, fann at vatn var á forki er stóð út í skálaglugg[2]; þat var um gói[3]; þá grófu þeir sik út. Snæbjörn gjörði at skipi, en þau Þóroddr voru at skála af hans hendi, en þeir Styrbjörn af Hrólfs hendi; aðrir fóru at veiðum. Styrbjörn vâ Þórodd, en [Hrólfr ok þeir[4] báðir Snæbjörn. Rauðssynir[5] svörðu[6] eiða ok allir aðrir til lífs sèr. Þeir tóku Hálogaland ok fóru þaðan til Íslands[7] í Vaðil. Þorkell trefill gat sem farit hafði fyrir Rauðssonum. Hrólfr gjörði virki á Strandarheiði[8]. Trefill sendi Sveinúng til höfuðs honum; fór hann fyrst á Mýri til Hermundar[9], þá til Ólafs at Draungum, þá til Gests í Haga; [hann sendi hann til Hrólfs, vinar síns. Sveinúngr[10] vâ Hrólf ok Styrbjörn; þá fór hann í Haga[11]. Gestr skipti við hann sverði ok öxi, ok fèkk honum hesta ij hnökkótta[12]; ok lèt mann ríða um Vaðil[13] allt í Kollafjörð, [ok lèt Þorbjörn enn sterka[14] heimta hestana. Þorbjörn[15] vâ hann á Sveinúngseyri[16], því at sverðit[17] brotnaði undir hjöltunum. Því hældist Trefill við Gest, þá er saman var jafnat viti þeirra, at hann hefði því

1) *fra* [en lögðu, *ur.*, *Ad.* 2) st. í skálagluggannum, *Ad.* 3) gie (*Skrivef.*), *C.* 4) *fra* [þeir Hrólfr, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 5) Auðssynir, *Sk*; Snæb. Rauðsson, *ur.*, *Ad.* 6) sóru, *C*, *Ae*; svóru, *Ac.* 7) ok komu, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 8) Randarheiði, *Sk.* 9) Hrómundar, *Ac.* 10) Sveinúngi, *Ab*, *c*, *e*, *Sk.* 11) *fra* [*u. E ved et Spring fra det ene eensformede Ord til det andet.* 12) nokkótta, *d. s.*, *C*; þ. e. mansvarta, svo auðþektir væri, því Gestr vildi hann feigan, *Aa-e i Margen.* 13) ok, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 14) *fra* [hann sendi Þorb. hinn st. at, *C*, *E*, *Aa-c*, *Udgg.* 15) hann, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 16) Sveinúngsheiði, *E.* 17) Sveinúngs, *t. C.*

komit á Gest, at hann sendi sjálfr mann til höfuðs vin[1] sínum.

31. Ólafr jafnakollr nam land frá Lángadalsá[2] til Sandeyrarár[3] ok bjó í Unaðsdal[4]; hann átti Þóru[5] Gunnsteinsdóttur[6]; þeirra son var Grímólfr, er átti Vedísi, [systur Vebjarnar[7].

Þórhrólfr[8] fasthaldi hèt maðr ágætr í Sogni; hann [varð ósáttr[9] við Hákon jarl Grjótgarðsson ok fór til Íslands [með ráði Haralds konúngs[10]; hann nam land frá Sandeyrará[11] til Gýjarsporsár[12] [í Hrafnsfirði[13]; hann bjó at Snæfjöllum. Hans son var Ófeigr, [er átti[14] Ottkötlu.

Örlygr, son Böðvars Vígsterkssonar[15], fór til Íslands [fyrir ofríki[16] Haraldar konúngs hárfagra; hann var enn fyrsta vetr með Geirmundi heljarskinn, en um várit gaf Geirmundr honum bú[17] í Aðalvík, ok lönd þau sem þar lágu til. Örlygr átti Signýju, [dóttur Óblauðs[18], systur Högna ens hvíta; þeirra son var Ketill gufa, er átti Ýri[19] Geirmundardóttur[20].

---

1) *C, E, Aa-e, Udgg.*; vinum, *B.* 2) Laugardalsá, *Ad.* 3) Sandeyrar, *Ab, c, e, f, Sk*; Sauðeyrarár, *Ad.* 4) Venaðsdal, *Ac;* Unaðsvik, *ur., Af.* 5) Þuriði, *C* (*E, Aa, b, d i Margen efter Hauksbók*). 6) Þórörnu Steinsdóttur, *Ab, c, Sk;* Þuriði Steindzdóttur, *Ae;* Þóru Steinsd., *Kl.* 7) *fra* [*u. C;* er fyrr var getit, *t. E.* 8) Þórólfr, *d. s., C, Ab-e, Sk;* Þórrólfr, *Kl.* 9) átti ósátt, *Ad.* 10) *fra* [*u. C.* 11) Sandeyri, *Af.* 12) Giersporsár, *Ac;* Geirsporsár, *Ab, e;* Einarssporsár, *ur., Ad;* Gýaspjótsár, *Af.* 13) *fra* [ok Hrafnfjörð, *E.* 14) f(aðir), *C, E i Parenth., Aa i Margen efter „Hauksbók".* Hauksbók föðurætt Kötlu, *Ad i Margen. Maaskee bör her læses:* faðir Þorkötlu, *neml. den* Þorkatla *som blev gift med* Geirmundr heljarskinn, *see ovenf. II,* 20. 15) vígsterks, *C.* 16) af ríki, *Ad.* 17) bústað, *C.* 18) *fra* [*u. C.* 19) Yra, *Ab, e.* 20) *Her sætte C, E, Aa-e, Udgg. det fölgende:* Örl. eign. Sl. ok Jök. fjörðu, *som maaskee ogsaa er bedre passende.*

[Nú taka til landnám Geirmundar, sem fyrr er ritat, allt til Straumnes fyrir austan Horn[1].

Örlygr eignaðist Slèttu[2] ok Jökulsfjörðu.

Hella-Björn[3], son Herfinns ok Höllu, var víkíngr mikill; hann var jafnan óvin Haralds konúngs; hann fór til Íslands, ok kom í Bjarnarfjörð með alskjöld-uðu[4] skipi; síðan var hann Skjalda-Björn kallaðr; hann nam land frá Straumnesi til Dránga, [hann bjó í Skjaldabjarnarvík[5], en átti annat bú á Bjarnarnesi; þar sèr miklar skálatóptir hans. Son hans var Þorbjörn, faðir Arngerðar, er átti Þjóðrekr Slettubjarnarson, þeirra synir Þorbjörn ok Sturla ok Þjóðrekr.

Geirólfr[6] hèt maðr, er braut skip sitt við Geirólfsgnúp; hann bjó þar síðan undir gnúpinum [at ráði Bjarnar[7].

[Þorvaldr[8] Ásvaldsson, Úlfssonar, Yxna-Þórissonar, nam Drángaland ok Drángavík[9] til Eingines, ok bjó at Draungum[10] alla æfi; hans son var Eirekr rauði, er bygði Grænland, sem fyrr segir[11].

Herrauðr[12] hvítaský[13] var göfugr maðr; hann

---

1) *fra* [*u. C; Ordene* „taka til" *maa ikke forstaaes saaledes, som om de fölgende Landnamsmænd have bebygget* Geirmunds *District, men de ere kun Henviisning til, at dette i den topographiske Orden hörer ind mellem* Örlygr *og* Skjalda-Björn. 2) Sliettu, *d. s., E.* 3) Höllu-Björn, *E.* 4) *saal. C, E, Aa-d;* alskjöldugu, *Ae;* alskiell Duda (*feil Læsn.*), *B.* 5) *saal. fra* [*C;* ok i Skjaldabjarnarvik bjó hann (*rimel. Afskr. Forandring*), *B;* ok Skjaldab. vik, ok bjó þar, *E, Aa-e, Udgg.* 6) Geirleifr, *ur., E.* 7) Skjalda-Bjarnar, *E; fra* [*paa et urigt. Sted i den fölgende Linie ved Afskriverfeil i B.* 8) Þórólfr, *ur., Af.* 9) Draugaland ok Draugavik, *ur., Ad.* 10) Draugum, *ur., Ad.* 11) *fra* [*u. C, da det samme aller. staaer ovenfor II,* 14. 12) Hermundr, *Ae.* 13) hvika timbr, *C* (*E, Aa, b, d i Margen efter* „*Hauksbók*"); hviti, *ur., Af.*

var drepinn af[1] ráðum Haraldar konúngs, en synir hans iij fóru til Íslands ok námu land á Ströndum: Eyvindr Eyvindarfjörð[2], Ófeigr Ófeigsfjörð, Íngólfr Íngólfsfjörð; þeir bjöggu þar síðan.

Eirekr snara[3] hèt maðr, er land nam frá Íngólfsfirði til Veiðilausu[4], ok [bjó í Trekyllisvík[5]; hann átti Álofu, dóttur Íngólfs or Íngólfsfirði; þeirra son var Flosi, er bjó í Vík, þá er Austmenn brutu þar skip sitt ok gerðu[6] or hrænum[7] skip þat er þeir kölluðu Trekylli; á því fór Flosi utan, ok varð aptrreka í Öxarfjörð; þaðan af gjörðist saga Böðmóðs[8] gerpis ok Grímólfs[9].

32. Önundr trèfótr, son Ófeigs burlufótar, [Ívarssonar beytils; Önundr[10] var í móti Haraldi konúngi í Hafrsfirði ok lèt þar fót sinn; eptir þat fór hann til Íslands, ok nam land frá Kleifum til Úfæru: Kaldbaksvík, Kolbeinsvík, Byrgisvík, ok bjó í Kaldbak[11] til elli; hann var bróðir Guðbjargar, móður Guðbrands[12] kúlu, föður Ástu, móður Ólafs konúngs[13]. Önundr átti iiij sonu: einn hèt Grettir, annarr Þorgeirr flöskubak, þriði Ásgeirr æðikollr[14],

1) at, *C.* 2) *i B:* Evvindr Evvindarf. 3) snari, *E.* 4) Veiðislausu, *Ac.* 5) *fra* [Trekyllisvik, *C, Sk*; Trekyllisvik, ok bjó þar, *E, Aa-e, K1-2.* 6) geyrðu, *B.* 7) brotunum, *C.* 8) Bauðmoos, *B;* Roðmoðs, *ur., Ad.* 9) *fra* [*u. C. — E, Au, Sk, K1 læse:* Böðmoðs, Gerpis ok Grimolfs, *og saal. kan ogsaa læses i B, Ab-e, men at den omtalte Saga af nogle kaldes* Saga Grimolfs ok Gerpis *synes at tale for, at man med K2 kun bör læse to Navne.* 10) *fra* [*i* Vors (*ur. af* Ivars), *Ac.* 11) Kallbaksv. — Kallbak, *efter flercs Udtale, B, C, E, Ac, è.* 12) Brands, *ur., Ad.* 13) ens helga, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 14) *Disse to:* Ásgeirr æðikollr *og* Þorgrímr hærukollr, *gjöres til Sönner af* Auðun skökull *i Fornm. S. II*, 23, *jfr. III*, 199; *Laxdæla S. Cap.* 40, *o. fl. Steder. Nedenfor III*, 1 *anföres* Ásgeirr *ogsaa som Sön af* Auðun, *hvilket synes at være den*

faðir Kálfs, ok Hrefnu er Kjartan átti[1], ok Þuríðar er Þorkell kuggi[2] átti, en síðar Steinþórr[3] Ólafsson[4]; enn fjórði var Þorgrímr hærukollr, faðir Ásmundar, föður Grettis ens sterka[5].

Björn[6] hèt maðr, er nam Bjarnarfjörð; hann

overveiende Tradition. Aarsagen til Modsigelsen ligger sandsynligviis deri, at Önunds Enke senere skal have ægtet Auðun skökul; Grettis saga (*Markuss.*) *S.* 87.

1) Ólafsson, *t. E.* 2) Kuggason, *Laxdæla S. Cap.* 52, *Slutn.* 3) *saal. C, E, Aa, d, Udgg., jfr. Laxdæla S. l. c.;* Steinmóðr, *B;* Stein Þórólfss., *ved Afskriverfeil, Ab, c, e.* 4) þá, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) *Til Jævnförelse med dette Afsnit meddele vi en genealogisk Optegnelse paa et Membranblad i Qvart, skreven, som det synes, tidlig i 15de Aarhundrede og indskudt i Olaf den Helliges Saga, imellem det 121de og 122de Blad i den saakaldte* Bergs ábóta bók, *Membr. fol. No.* 1 *i det Kongelige Bibliothek i Stockholm; denne Optegnelse er som fölger, uden bibeholdt Retskrivning:* Mörgum mönnum þykkir fræði ok skemtan í at vita, hversu ættir Íslendinga koma saman viðr höfðingja ættir í Noregi, ok einkanliga við konúnga ættirnar sjálfar, eptir því sem hinir mestu fræðimenn hafa samansett ok sjálfar landnámabækrnar vátta. Önundr hèt maðr, ok var kallaðr trefótr, son Ófeigs bullufótar, Ívarssonar beitils; hann barðist í móti Haraldi konúngi í Hafrsfirði ok lèt þar fót sinn; eptir þat fór hann til Íslands ok nam land frá Kleifum til Ófæru: Kallbaksvík, Kolbeinsvík, Byrgisvík, ok bjó í Kallbak til elli. Hann var bróðir Guðbjargar, móður Guðbrands kúlu, föður Ástu, móður Ólafs hins helga. Þórný var systir Ástu, móðir Hallvarðs hins helga; önnur Ísgerðr, móðir Steigar-Þóris. Son Önundar hèt Grettir, faðir Surts, föður Þórunnar skáldkonu. Halla het dóttir Grettis, móðir Kára, þess er túlkari var kallaðr; hann átti ij knörru senn í förum; hann var faðir Þóris, föður Gunnlaugs á Skálmarnesi. Þorgeirr flöskubakr var annarr son Önundar, faðir Þormoðar læknis. Þriði var Ásgeirr æðikollr, faðir Kálfs, ok Hrefnu, er átti Kjartan Ólafsson, ok Þuriðr, er Þorkell kuggi átti, en síðar Steinþórr Ólafsson. Hinn fjórði son Önundar var Þorgrímr hærukollr, faðir Ásmundar hærulángs, föður Grettis hins sterka, Þorsteins ok Atla. Þorbjörn aungull vá Gretti, en Þorsteinn vá Þorbjörn út í Miklagarði ok hefndi Grettis. 6) Ásbjörn, *Af.*

átti Ljúfu; þeirra son var Svanr, [er bjó á Svanshóli[1].

Steingrímr nam Steingrímsfjörð allan, ok bjó í Tröllatúngu; hans son var Þórir, faðir Halldórs, föður Þorvalds örgoða, föður Bitru-Odda, föður Steindórs, föður [Odds, föður Há-Snorra[2], föður[3] Odds múnks ok Þórhrólfs[4] ok Þórarins rosta[5].

Kolli hèt maðr, er nam Kollafjörð ok Skriðnisenni[6], ok bjó undir Felli meðan hann lifði.

Þorbjörn bitra hèt maðr, hann var víkíngr[7] ok illmenni, hann fór til Íslands með skuldalið[8] sitt, hann nam fjörð þann er nú heitir Bitra, ok bjó þar. Nökkuru síðar braut Guðlaugr, bróðir Gils skeiðarnefs, skip sitt þar út við [höfða þann er nú heitir Guðlaugshöfði[9]. Guðlaugr komst[10] á land, ok kona hans ok dóttir, en aðrir menn[11] týndust; þá kom til Þorbjörn bitra ok myrði þau bæði, en tók meyna ok fæddi upp. En er þessa varð varr Gisl[12] skeiðarnef, fór hann til ok hefndi bróður síns; hann drap Þorbjörn bitru ok enn fleiri menn. Við [Guðlaug er kend[13] Guðlaugsvík.

Bálki hèt maðr Blæingsson[14], Sótasonar af Sót-

1) *fra* [á Svansh., *C*; á Svanhóli, er þar bjó síðan, ok druknaði á firðinum, ok gekk þar inn i fjallit at sýn, *E*. 2) Snorra, *Sk*, *K*1. 3) *fra* [*u.*, *ved Afskriverfeil*, *Ab*, *c*, *e*. 4) Þórólfs, *Ab*, *e*, *Sk*, *K*1; Þorláks, *C*. 5) *saal.* *C*; tosta (*t og r forvexles ofte*), *B*, *E*, *Aa*, *c-e*; torsta, *Ab*, *Sk*, *K*1. 6) *eller* Skriðins enni, *B*, *C*; Skriðnesenni, *Ab-e*, *Sk*, *K*1; Skeiðinsenni, *Af*; Skriþnisenni, *A*; Skriðijngsenni, *E*. 7) mikill, *t.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 8) *de övr.*; skulda lit, *B*. 9) *fra* [höfðann, *Sk*, *men* Guðlaugshöfði *i Margen*. 10) kom, *C*, *Ab*, *e*, *Sk*. 11) allir, *t.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 12) *s. efter B*, *Ec ovenfor*, II, 21 *Slutn.*; *her læse alle Haandskrifterne* Gils. 13) *fra* [*u.* *Ac ved Afskriverfeil.* 14) *saal. her Aa*, *Sk*, *K*1 *og alle Hskr. i II*, 4; Blængss., *Ab*, *c*, *e*, *K*2; Klængss., *B*, *C*, *Ad*; Blægingsson, *E*.

anesi; hann [var á mót Haraldi konúngi í Hafrsfirði; eptir þat fór hann til Íslands[1] ok nam Hrútafjörð allan; hann bjó á Bálkastöðum hvàrumtveggjum, en síðast í Bæ, ok dó þar. Hans son var Bersi goðlaus[2], er fyrst bjó á Bersastöðum í Hrútafirði, en síðan nam hann Lángavatnsdal, [ok átti þar annat bú, áðr hann fèkk Þórdísar, dóttur Þórhadds[3] or Hitárdal[4], ok tók með Hólmsland[5]; þeirra son var Arngeirr, faðir Bjarnar Hitdælakappa[6]. Geirbjörg var dóttir Bálka, móðir Veleifs ens gamla[7].

Arndís en auðga, dóttir Steinólfs ens lága, nam síðan land[8] í Hrútafirði út frá Borðeyri; hún bjó í Bæ; hennar son var Þórðr, er bjó [fyrr í[9] Múla í Saurbæ.

33.[10] Þröstr ok Grenjuðr[11], synir Hermundar[12] hokins[13], námu land í Hrútafirði inn frá Borðeyri ok bjöggu at Melum. [Frá Grenjaði var[14] kominn Hesta-Gellir prestr[15], en Ormr frá Þresti[16]. Son Þrastar[17] var ok[18] Þorkell[19] á Kerseyri[20], faðir Guðrúnar, er átti Þorbjörn þyna[21], son Hrómundar halta,

---

1) *fra* [fór til Íslands fyrir ofríki Haralds konúngs, *C. Dette t. ogsaa E, Aa-e, Udgg., for at combinere begge Recensioner.* 2) Goðlaugsson, *Ae.* 3) Þórodds, *urigt., E, Aa-e.* 4) Hitard. *eller* Hýtard., *F, Aa-d, Udgg;* Hýtárdal, *Ae.* 5) Hólmslönd, *Sk, K* 1. 6) Hýtd., *Ab-e, Udgg.;* Hydælak., *E.* 7) *fra* [sem fyrr er ritat (ɔ: *I,* 19 *og II,* 4), *C.* 8) lönd, *Ad.* 9) *fra* [fur, *urigt., Aa, K* 2; f. (fyri), *ur., Ab,c, e;* fyrr, *u, E;* Þórðr f. mula í S., *ur., Ad.* 10) *Med dette Afsnit jfr.* Þáttr af Hrómundi halta, *aftrykt i Fornm. S. III, S.* 142-151. *Aa-c citere Landnáma som Kilde.* 11) Geirmundr, *Af.* 12) Hrómundar, *Ac.* 13) holknis (*el.* holkins), *C.* 14) er, *Ad.* 15) *u. Sk, K* 1. 16) *fra* [*u. C.* 17) Þrostar, *C, E;* Þrestar, *Ad.* 18) *u. C.* 19) *s.* Þorkels, *ur., Ad.* 20) *saal, C, F;* Korseyri, *B;* Kjörseyri, *E, Aa-c, Sk, K* 1-2. 21) þynna, *C, E, Ai, K* 1-2; þinna, *Ad;* þyrna, *Ab, c, e;* þirna, *Sk.*

þeir bjöggu[1] at Fagrabrekku; Þorleifr Hrómundarfóstri var son þeirra. Hásteinn[2] hèt enn[3] son Hrómundar; þeir voru allir um eitt ráð. Þórir hèt son Þorkels[4] Þrastarsonar[5]; hann bjó at Melum; Helga hèt dóttir hans. Í þann tíma kom Sleitu-Helgi[6] út á Borðeyri ok Jörundr, bróðir hans; þeir voru víkíngar [xij frjálsir ok sveinar umfram; þeir fóru allir til Mela[7]; þá fèkk Helgi Helgu Þórisdóttur. Þeim Hrómundi hurfu stóðhross; þat kendu þeir[8] Helga, ok stefndi Miðfjarðar-Skeggi þeim um stuld til alþíngis, en þeir Hrómundr skyldu gæta hèraðs, ok höfðu virki gott á Brekku. Austmenn bjöggu skip sitt. Einn morgin kom hrafn[9] á ljóra á Brekku[10] ok gall hátt; þá kvað Hrómundr:

Út[11] heyri ek svan sveita[12]
sára þorns er mornar,
bráð vekr borginmóða,
bláfjallaðan[13] gjalla;
svâ gól fyrr, þá er feigir
fólknárúngar[14] váru,
gunnar haukr, er gaukar[15]
Gauts bragða spá sagðu[16].

1) allir, *t. Ab.* 2) *saal. alle*; Hallsteinn, *Fm. S. III*, 143. 3) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 4) þóris, (*urigt.*), *C.* 5) þrostars., *Ad.* 6) *saal. B, Sk, Fs l. c.*; Slettu-Helgi, *C, Aa, K*1-2; Sliettu-Helgi, *E, Ab-e.* 7) *fra* [þeir fóru allir til Mela; xij voru þeir utan sveinar, *C.* 8) þeim, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) þat var einn morgin er hr. kom, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) *saal. de övr.*; Brekkr, (*feilskr.*), *B.* 11) Úti, *Ad, Udgg.* 12) svita, *Sk.* 13) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; bláfjallanda, (*Skrivef.*) *B.* 14) fólk marglíngar (folquarnungar *i Marg.*) *E, begge Dele Skrivefeil.* 15) gunnhaukar er goku, *ur.*, *Sk.* 16) *saaledes Sk, K*1; saugðu (sögðu), *de övr.*

Þorbjörn kvað:

Hlakkar hagli stokkinn
[hræs er[1] kemr at[2] sævi
móðr krefr morginbráðar[3]
már valkastar[4] báru;
svâ gól endr þá er unda
eiðs af[5] fornum meiði
hræfa gaukr[6] er[7] haukar
hildínga[8] mjöð vildu.

Í þenna tíma komu Austmenn í virkit, þvíat verkmenn höfðu eigi aptr látit. Þeir bræðr gengu út, en konur sögðu Hrómund of gamlan en Þorleif of úngan at gánga út; hann var xv[9] vetra. [Þá kvað Hrómundr[10]:

Varat mèr í dag dauði,
draugr[11] flatvallar bauga!
búumst við ilmar[12] jálmi[13]
áðr nè görr[14] of ráðinn;
ræki ek lítt þó at leiki
litvöndr[15] Hèðins fitjar,
oss var áðr of markaðr[16]
aldr, við rauða skjaldu[17].

Austmenn fèllu vj í virkinu, en aðrir vj[18] stukku

1)[r] ræser, *d. s. urigt. skrevet, B.* 2) af, *C.* 3) morginbráða, *E, Aa-e, Sk, K*1-2. 4) valkasta, *Sk.* 5) á, *C.* 6) hræf gaukkr, (*Skrivef.*), *B.* 7) þá er, *C.* 8) hildíngar, *C.* 9) xix, *uden Tvivl urigt.*, *C;* 10) *fra* [hann hljóp út ok Þorleifr með vápnum sínum, ok kvað: *C;* þá hl. Hróm. út með vápnum sínum ok kvað: *E, Aa-e, Udgg.* 11) drougar (draugar), *C, s. Men.* 12) álmar, *C.* 13) álmi, *Sk.* 14) *saal.* (=gær) *Fm. S. III*, 149, *jfr. Scr. hist. Isl. III*, 152, *og Fm. S. XII*, 70; gerr, *d. s.*, *C;* geir, *B, E,* |*Aa-e, K*1-2; enn geir, *Sk.* 15) litvorðr, *E i Marg., Ab, e.* 16) markað, *Sk.* 17) *Sk, K*1; skjöldu, *de övr.* 18) menn (m̄), *C,* (*Skrivef.*)

brutt. Þá er Þorbjörn vildi [lúka aptr virkinu, var hann skotinn í gegnum með atgeiri[1]; Þorbjörn tók atgeirinn or sárinu ok setti milli herða Jörundi, svâ at út kom í[2] brjóstit[3]; Helgi[4] kastaði honum á bak sèr ok rann svâ. [Fallinn var Hrómundr, en Þorleifr sárr til ólífis[5]. Hásteinn rann eptir þeim, þar til er Helgi kastaði[6] af[7] sèr [Jörundi dauðum[8]; þá hvarf hann aptr[9]. Konur spurðu tíðinda; Hásteinn[10] kvað:

Hèr hafa vj, þeir er sævast
sútlaust, bana úti
svipnjörðúngar[11] sverða
sárteins á brústeinum[12];
hygg[13] at hálfir[14] liggi
heptendr laga eptir;
eggskeindar lèt ek[15] undir
óbíðíngum[16] svíða.

Konur spurðu, hve margir þeir væri. Hásteinn[17] kvað:

Varka ek fyrr[18] með fleiri
fetla[19] stígs at vígi:

---

1) *fra* [luka aptr virkit (luka a. virkinu, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*) skaut Jörundr atgeiri gegnum hann, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 2) um, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 3) ok fellu þeir báðir dauðir á jörð, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 4) greip upp Jörund ok, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 5) *fra* [*u. her*, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 6) honum, *t. C*; honum niðr, *t. E*, *Aa-e*, *Udgg.* 7) baki, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 8) *fra* [*u. C*; dauðum, *E*, *Aa-e* *Udgg.* 9) Hróm. var fallinn, en Þorl. sárr til ólífis, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 10) Hallsteinn, *hcr*, *Ae*, *Sk.* 11) svipnjórúngar, *Ab-e*. 12) brasteinum, *Sk.* 13) *saal. B*, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K2*; hyggk, *C*; hygg cc. *K1*. 14) hafðir, *Ab-e*; hálfdauðir, *Ac*, *Sk.* 15) *saal. C*, *E*, *Aa-c*, *e*, *Udgg.*; læt ek, *B*; leit ek, *Ad.* 16) óbiðendum, *E*, *Aa*, *b*, *d*, *Udgg.*; obiðendr, *Ac*, *e.* 17) Hallsteinn, *Sk.* 18) furs, *C*, *E*, *Aa-e*, *K2*. 19) ferla, *Ad.*

fyri vorum[1] þar fjórir[2]
frændr ofstopa vændir,
en xij af[3] glað Gylfa
gunnþíngs hvatir runnar
köld ruðu vápn þeir er vildu
vors fundar til skunda.

Konur spurðu, hve margir fallnir væri af víkíngum; Hásteinn[4] kvað:

Sjö[5] hafa[6] sæki[7] tífar[8]
Svolnis[9] garðs til jarðar,
blóð fèll [varmt á vera[10]
valdögg, nösum[11] höggvit[12];
munat[13] furviðir[14] fleiri[15]
Fjölnis[16] þíngs enn híngat
út um Ekkils brautir
Jálks mærar[17] ske færa.

Hèr megu hæli börvar
hljóms[18] daltángar skjóma
dýrs hvat drýgðu fjórir
dagverks[19] siá[20] merki;

1) voru, *E, Aa-e.* 2) iiij (*med Tal*) *B, C.* 3) á, *Ab, c, e, Sk.* 4) Hallsteinn, *Sk.* 5) sjav *eller* sjau, *B, C, E.* 6) hvurfo, *Sk.* 7) sæfi, *E i Marg.* 8) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; rifat, *Afskriverf.*, *B.* 9) sofnis, *Sk.* 10) *saal. E, Aa-d, Udgg.*; vira, *B*; veea, *E i Marg.*, *Ae*; *fra* [varð á vala, *C.* 11) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; naucum, *urigt*, *B.* 12) höggvinn, *Sk.* 13) *saal. C*; munu (manu), *B, E, Aa-e, K1-2*; runnu, *Sk.* 14) *saal. C*; fjörviðir, *Ac, Sk*; fur undir, *forskr.*, *B.* 15) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; færa, (*forskrevet*), *B.* 16) flugsvins, *Sk.* 17) jaldr mæra, *E, og i Margen:* jálkmærar; álmmæringar, *Sk.* 18) hljóm, *C, E, Aa-e, K1-2.* 19) dagsverk, *C*; dagverkis, *E, Aa-e, uden Tvivl Rettelse for at undgaae at læse siá i to Stavelser.* 20) *Dette Ord maa her læses i 2 Stavelser. Paa samme Maade oplöses f. Ex.* Njáls *Navn i Viser i* Njáls Saga, *f. Ex.*

en ek[1] hyrbrigðir[2] hugða,
hrafn sleit af ná beitu,
[gunnar ræfrs[3]! at gæfim
griðbítum[4] frið lítinn.

[5]Unnum auðimönnum,
á ek þunnan hjör, gunnar,
drógumst[6] vær at vígi,
verk, dreyruga[7] serki;
höfðu herði[8]-lofðar
Hildar [borðs und[9] skildi,
þvarr[10] hángr-völum hengi[11]
húngr, vesæri[12] túngur.

Harðr var gnýr þá er gjörðum
grjótvarps lotu[13] snarpa,
gengu sverðs at saungvi
sundr grá-klæði þundar,
áðr á hæl[14] til hvíldar[15],
hlutu þeir bana fleiri,

Moðólfr Ketilss. "Sigfús Niáls húsa", *Cap.* 131, *S.* 204.
Kári Sölm. son. "minnigr Niál inni", *Cap.* 133, *S.* 211.
Samme "ófús Niáls húsa", *Cap.* 136, *S.* 216.

1) ef, *Ab-e.* 2) *saal. C;* hyrbrigði, *B, E, Aa-e, Udgg.* 3) *saal. C;* gunn ræfs, *B;* gunnarræfs, *E, Aa-e, K*1-2; gunnar raks, *Sk.* 4) *saal. C, E, Aa-e;* griðgitum, (*Afskriverfeil*), *B.* 5) *De fölgende Viser u. C.* Hauksbók hefir eigi þessar vísur hèreptir, *bemærke Aa-d i Margen.* 6) drögnuzt, *E, Ae.* 7) dreyunga, *Ac;* dreynuga, *Ae.* 8) heiði, *Ae.* 9) *saal. Aa-e, K*2; barðs und, *E* (*men i Margen:* borð und) *K*1; bor undir, *B;* bör und, *Sk.* 10) þvor haugr-v., *ur., Ab, e;* þvar haugr-v., *ur., Ac;* þvar haugr vals, *Sk.* 11) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* hangi, *B.* 12) vesæti, *E over Linien som Rettelse, Ad;* ve sætit (ur sætit, *Ac*) *Ab, c, e.* 13) *saal. Aa, e, K*1-2; lötu *E, Ab-d, Sk;* lautu, *B.* 14) *saal. E, Aa-e, K*1-2; hul, *B, Sk.* 15) hildar, *Sk.*

hjaldrs kom hríð á skjöldu,
hækíngs viðir[1] æki.

Heyri[2] svan[3], þar[4] er sárir
sigrstalls viðir[5] falla,
benskori[6] drekkr báru
blóðfalls[7], of[8] [ná gjalla[9];
þar fèkk örn, en erni
eru greipr [hræum sveipðar[10]
sylg, er[11] Sleitu-Helgi[12]
segð auðigr [fellt rauða[13].

Báru upp af ára
allþakkligum blakki
ýtar oss at[14] móti
álmþíngsamir[15] hjálma;
en á braut þeir[16] er báru
beiðendr goðum leiðir[17]
hlíða[18], herðimeiðar!
hauðrmens[19] skarar[20] rauðar[21].

1) viðr, *Ad*. 2) *I B skrevet ur*. Beyri; hegri, *Ab*. 3) svar, *E*, *Ac*. 4) *Gjetn.*; þeir, *B*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 5) viðar, *Sk*. 6) *Rett. tildeelt efter E, som har* ben skar i, *men* skar *rettet over Linien til* skor; benskari, *B*, *Udgg.*; benskar i, *Aa*, *d*; benskór *i*, *Ab*, *c*, *e*. 7) *saal. Sk*, *K1*; bloðfall, *B*, *E*, *Aa-e*, *K2*. 8) af, *Ac*. 9) *saal. B*, *Ab*, *d*, *e*, *K1*; nágjalla, *E*, *Ac*, *Sk*; ná gjallar, *Aa*, *K2*. 10) *Rett.*; ræum sveipaðe, *B*; hræum sveipaðar, *K2*; hræ sveipaðr, *E*, *Ab*, *c*, *d*; hræsveipaðar, *Ae*, *K1*; hræum sveipaðr, *Aa*; ern greipur hræ sveipað, *Sk*. 11) sigler, *ur.*, *Ad*; silger, *Sk*. 12) Slettu-H., *Aa*, *K1-2*; Sliettu-H., *E*, *Ab-e*. 13) *saal. E*; fellt rauðu, *B*, *Ab-e*, *K1*; fellr rauðu, *Aa*, *K2*; segð auðigr rauðu, *Sk*. 14) á, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 15) álms þingssamir, *Aa-e*, *K2*; almþíngs saman, *Sk*. 16) þá, *Sk*. 17) *saal. E*, *Aa-c*, *K1-2*; leiðar, *B*, *Ad*, *Sk*. 18) *saal B*, *Aa*; hliða, *K1-2*; hlýða, *E*, *Ab-e*, *Sk*. 19) *saal. B*; hauðmens, *E*, *Aa*, *d*, *K2*; handmanz, *Ab*; handmens, *Ac*, *e*, *K1*; handar mens, *Sk*. 20) *saal. E*, *Aa-e*, *K2*; skar, *B*; skornar, *Sk*, *K1*. 21) randir, *Sk*, *K1*; randar, *Ac*, *e*.

þeir Helgi lètu[1] út enn sama dag, ok týndust allir á Helgaskeri fyrir Skriðnisenni[2]. þorleifr varð græddr ok bjó at Brekku. Hásteinn[3] fór utan ok fèll á Orminum lánga[4].

Nú eru rituð landnám flest í [Vestfirðínga fjórðúngi[5], eptir því sem fróðir menn hafa sagt; má þat nú heyra, at þann fjórðúng hefir mart stórmenni bygt, ok frá þeim eru margar göfugar ættir komnar, [sem nú mátti[6] heyra[7].

þessir landnámsmenn eru göfgastir í Vestfirðínga fjórðúngi: Hrosskell, Skallagrímr, Selþórir, Björn enn austræni, þórólfr mostrarskegg, Auðr djúpauðga, Geirmundr heljarskinn, Úlfr skjálgi, þórðr Víkíngsson, þótt lángfeðri[8] haldist stærra í sumum ættum. En þá er bændr voru taldir á Íslandi, þá voru DCCCC bónda í þessum fjórðúngi.

1) lügðu, *C.* 2) *saal. E, Aa-c, K2;* Skriðins enni, *B;* Skriðins *el.* Skriðnisenni, *C;* Skriðness enni, *Ad;* Skriðens enni, *Ae;* Skriðníngsenni, *Sk, K1.* 3) Hallsteinn, *Sk.* 4) með Ólafi konúngi Tryggvasyni, *t. C, E, Aa-e, Udgg.; det fölgende udelader C og gaaer over til* Norðl. fjórðúngr, *jfr. nedenf. V,* 15. 5) Vestfjórðúngi, *Ab, e.* 6) má, *Ae.* 7) *fra* [*u. E.* 8) *Rettelse i K2;* lángfeðr, *B;* lángfeðr, *Aa-d, Sk;* lángfeðr — stærri, *K1;* lángfeðgar h. stærri, *E, Ae.*

Reykjum í Miðfirði [ok átti *Hallberu Grímsdóttur*[1]; þeirra börn voru þau[2] Eiðr, [er átti Hafþóru dóttur Þorbergs[3] kornamúla ok Álofar ellíðaskjaldar, systur Þorgeirs gollnis[4]; þau áttu mörg börn. Annarr son Skeggja var[5] Kollr, faðir Halldórs, föður þeirra Þórdísar, er Skáld-Helgi[6] átti, ok Þorkötlu. Dætr Skeggja voru þær Hróðný[7], er átti Þórðr gellir[8], ok Þorbjörg, er átti Ásbjörn enn auðgi Harðarson[9]; þeirra dóttir var Ingibjörg, er átti Illugi enn svarti; [þeirra synir Gunnlaugr ormstúnga, Hermundr ok Ketill[10]. [*Son Eiðar einn hèt Þórhallr, faðir Eiðs, föður Þórhalls*[11], *föður Oddnýjar, móður Geirlaugar, móður Snælaugar, móður Markús á Melum*[12].

Haraldr hríngr hèt maðr ættstórr[13]; hann kom skipi sínu í Vestrhóp, ok sat enn fyrsta vetr þar [nær sem hann hafði lent, ok nú[14] heita Hríngsstaðir; hann nam Vatnsnes allt utan til Ambáttarár fyrir vestan, [en fyrir austan[15] inn til Þverár, ok þar yfir [um þvert[16] til Bjargaóss[17], ok allt þeim megin bjarga út til sjóvar, ok *bjó*[18] at Hólum. Son

1) *saal.* Bárðar saga Snæfellsáss, *hvilket Aa-e ogsaa anföre i Margen. I B er Lacun for Navnet, bedækket af de andre Haandskrr.* 2) *fra* [synir Skeggja voru þeir, *C*; börn Skeggja voru þau, *E, Aa-e, Udgg.* 3) Bergþórs, *ur., Ad.* 4) *saal. Aa-d, Udgg., jfr. I*, 21; gollins, *Ae;* golnis, *E;* gellnis *el.* gellins, *B.* 5) *fra* [ok, *C.* 6) Skjald-Helgi, *Ae.* 7) Hildr, *Ab, c, e.* 8) *u. Ac.* 9) *saal. C, jfr. II*, 2, 17; Haraldarson, (*urigt.*), *B, E, Aa, b, e, Sk, K*1-2; Haraldarsonar, *ur., Ac;* Haraldsson, *ur., Ad.* 10) *fra* [á Gilsbakka, *C.* 11) *I E skrevet* Þoralld s. 12) *fra* [*till. efter E.* 13) í Noregi, *t. E.* 14) *fra* [sem, *C.* 15) *fra* [allt, *C.* 16) *fra* [af Þveru, *C.* 17) *saal. E, Aa-f, Udgg.*; Braga Óss, *B, C.* 18) *nödvend. Tillæg efter de övr.*

hans var Þorbrandr, faðir Ásbrands, föður Sölva ens prúða á Ægissíðu, [ok Þorgeirs er bjó at Hólum, hans dóttir var Ástríðr, er átti Arnmóðr[1] Hèðinsson; Hèðinn[2] var son þeirra[3]. Önnur dóttir Þorgeirs var Þorgerðr, er átti Þorgrímr, son Pètrs frá Ósi[4].

Sóti hèt maðr, er nam Vestrhóp ok bjó undir Sótafelli.

Hunda-Steinarr[5] hèt jarl á Englandi; hann átti Álofu, dóttur Ragnars loðbrókar; þeirra börn voru þau: Björn, faðir Auðunar skökuls, ok Eirekr, faðir Sigurðar bjóðaskalla, ok Ísgerðr[6], er átti Þórir jarl á Vermalandi[7]. Auðun skökull fór til Íslands ok nam Víðidal, ok bjó á Auðunarstöðum; með *honum* kom út Þorgils gjallandi, fèlagi hans, faðir Þórarins goða. Auðun skökull var faðir Þóru móshals, móður Úlfhildar, móður[8] Ástu, móður

1) Armóðr, *E, Ac, d.* 2) Sveinn, *Aa-e, Udgg.* 3) ok Þorgerðr, er átti Þorgr. Petrsson at Ósi, *E. I Margen har E:* „Hauksbók segir: Sveinn var son Armóðar, önnur dóttir Þorgeirs var Þorgerðr er átti Þorgr. Pètrsson", *hvilket med Hensyn til Indholdet stemmer med A-Classen, men det Paafaldende er, at C (vor Hauksbók) ikke har denne hele Periode; mulig har den været ulæselig for* Jón Erlendsson. 4) *fra [u. C.* 5) *saal. læse vi efter „Mantissa" bag ved A Recensionen (K2, S.* 251), *og Haandskrifternes eenstemmige Læsemaade i* Ólafs s. Tryggvas. *C.* 158, *Fm. S. II,* 23. *I B og C mangler Begyndelsesbogstavet. E, Aa-e, K1-2, læse* Lunda-Steinarr; Lunda-Steinn, *Sk.* 6) Ísgerðar, *urigt., C, Ae.* 7) Son Sigurðar var Víkinga-Kári, faðir Eireks á Ofrustöðum, ok (Böðvars), ok Vigfús, föður Ástríðar, móður Víga-Glúms. Dóttir Eireks á Ofrustöðum var Ástríðr, móðir Ólafs konungs Tryggvasonar; dóttir Böð(vars) var Ólof, móðir Gizurar hins hvíta, *t. E.* 8) er átti, *C; derpaa fölger Lacun for:* „Guðbrand kúlu, þeirra dóttir".

Ólafs konúngs ens helga[1]. Son[2] Auðunar skökuls var Ásgeirr at Ásgeirsá; hann átti Jórunni, dóttur Íngimundar ens gamla; þeirra börn voru þau Þorvaldr, faðir Döllu, móður Gizurar biskups, ok Auðun, faðir Ásgeirs, föður Auðunar, föður Egils, er átti Úlfeiði, dóttur Eyjólfs Guðmundarsonar, ok var þeirra son Eyjólfr, er veginn var á alþíngi, faðir Orms, kapalíns[3] Þorláks biskups[4]. Annarr son Auðunar skökuls var Eysteinn, faðir Þorsteins, föður Helga, föður Þórorms[5], föður Odds, föður Hallbjarnar, föður Sigvats prests. Dóttir Ásgeirs at Ásgeirsá var Þorbjörg bekkjarbót[6].

---

1) *Her staaer aaben Plads for* 2 *Linier i C.* 2) *Haandskrr. have* son *her ligesaa eenstemmig som de gjöre* Ásgeirr *til Sön af* Önundr tréfótr *ovenfor II*, 32; *see dette St.* 3) capellans, *d. s., E, Aa-e, K*2. 4) hins helga, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Þórarins, *E, Ae, d, Sk, K*1. 6) *saul. B, Aa-d i Margen efter* „*Landnáma*", *Sk i Parenthes; E har i Parenth.* „Bekkjarbók (*Forvanskn. for* Bekkjarbót) segir ein Landnáma"; Beiarbót, *C, gjort til* Bæjarbót *i Aa-e, Udgg. Til Sammenligning med dette Afsnit meddele vi en paa det ovenfor* (*S.* 158) *omtalte Membranblad i Stockholm opbevaret Notits, som staaer umiddelbart efter det paa det cit. Sted anförte Afsnit om* Önund tréfót. *Denne Notits er som fölger:* . . unda — Steinarr hét jarl á Englandi; hann átti Álofu, dóttur Ragnars loðbrókar, Sigurðarsonar hríngs; móðir hennar var Þóra borgarhjörtr, dottir Herraðar jarls á Gautlandi. Þeirra börn voru þau Björn, faðir Auðunar skökuls, ok Eirekr, faðir Sigurðar bjóðaskalla, föður Eireks á Oprustöðum, föður Ástriðar, móður Ólafs konúngs Tryggvasonar. Ísgerðr var dóttir þeirra Steinars jarls, er átti Þórir jarl í Vermalandi. Auðun skökull fór til Íslands ok nam Viðidal; hans dóttir var Þóra moshals, móðir Úlfhildar, móður Ástu, móður Ólafs konúngs hins helga. Son Auðunar var Ásgeirr at Ásgeirsá; hann átti Jórunni, dóttur Íngimundar hins gamla, Þorsteinssonar, Ketilssonar Þrums, Ormssonar skeljamola, Hrosbjarnarsonar, Raumssonar, Jötunbjarnarsonar norðan or Noregi. Ketill átti Mjöll, dóttur Áns bogsveigis. Börn þeirra Ásgeirs ok Jórunnar voru þau Þorvaldr — *o. s. v., som i*

Ormr hèt maðr, er nam Ormsdal ok bjó þar; hann var faðir Odds, föður Þórodds[1], föður [Helga, föður Harra[2], föður Jóru, móður Þórdísar, móður Tanna, [föður Skapta[3].

2. Ketill raumr[4] hèt hersir ágætr í Raumsdal í Noregi; [hann var son Orms skeljamola, Hrossbjarnarsonar, Raumssonar, Jötun–Bjarnarsonar norðan or Noregi[5]; Ketill átti Mjöll[6], dóttur Ánar bogsveigis. Þorsteinn hèt son þeirra; hann vâ á skóginum til Upplanda af áeggjun[7] föður síns Jökul, son Íngimundar jarls af Gautlandi[8]; Jökull gaf honum líf; síðan fèkk Þorsteinn[9] Þórdísar, systur hans. Þeirra son var Íngimundr enn gamli; hann var fæddr í Hefni[10] með [Þóri[11], föður Gríms ok Hrómundar[12]. Heiðr völva spáði þeim öllum at byggja á því landi er þá var ófundit [vestr í haf[13]; en Íngimundr[14] kveðst við því skyldu gjöra; völvan sagði hann[15] þat eigi mundu mega, ok sagði

Texten — Þorl. b. hins helga, — *o. s. v.* — Sigh. prèsts. Dóttir Ásgeirs var Þórbjörg bekkjarbót. Móðir Íngimundar gamla var Þordís, dóttir Íngimundar jarls af Gautlandi, systir Jökuls er Þorsteinn vâ.

1) Þorvalds, *C.* 2) Haka, *Ab-e, Sk* (Harra *i Parenth.*), *K*1; *fra* [Hareg (*hvori uden Tvivl ligger* Harra, *men eet Led udelades*), *E;* föður Þórodds, f. Helga, f. Haka (*urigt. læst* f. Haka), segir önnur bók, *E i Margen.* 3) *fra* [*u. E.* 4) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* Vatnsdæla, 3 *Cap. o. fl. St.;* Hversu Nor. bygð. *F. S. N. II*, 7; Áns s. bogsveig., *s. St*, *S.* 361-62; Þrymr, *B;* Þrumr, Vatnsd., 1 *Cap.* 5) *fra* [*u. C; E har:* hann var s. Orms skeljam., Hrossbjarnars. norðan or Nor. 6) Mölldu, *C.* 7) eggjun, *Aa, b, d, K*2. 8) ok Vigdísar, *t. C, Sk, K*1. 9) *u.* (*ved Afskriverf.*) *C.* 10) á Hálogalandi, *t. E.* 11) Þórði, *ur., Ae.* 12) *fra* [Ingjaldi (Þóri *i Marg. efter* „önnur bók"), föður þeirra Gríms ens hvíta (*Skrivef.?*) Háleyska, ok Hrómundar í Þverárhlíð, *E.* 13) fyrir vestan haf, *Ad.* 14) *fra* [Ingimundi þótti þetta reiði mál, ok, *E.* 15) *u. E, Aa-e, Udgg.*

þat til[1] jartegna, at [þá mundi horfinn hlutr[2] or pússi[3] hans, ok [mundi þá finnast[4] er hann græfi fyrir öndvegissúlum sínum [á landinu[5]. Íngimundr var víkíngr mikill, ok herjaði í vestrvíkíng[6] jafnan[7]. Sæmundr hèt fèlagi hans, suðreyskr; þeir kvomu or hernaði þann tíma er Haraldr konúngr [gekk til lands, ok[8] lagði til orrostu í Hafrsfirði við þá Þóri hakláng[9]; Íngimundr vildi veita konúngi, en Sæmundr eigi, ok skildi þar[10] fèlag þeirra. Eptir orrostuna gipti konúngr Íngimundi Vigdísi[11], dóttur Þóris jarls þegjanda[12]; [þau Jörundr háls voru frillubörn hans[13]. Íngimundr undi hvergi; því fýsti Haraldr konúngr hann at leita forlaga sinna til Íslands. Íngimundr lèzt þat eigi ætlat hafa, en þó sendi hann þá Finna tvâ í hamförum[14] til Íslands eptir hlut sínum; [þat var Freyr, ok gjörr af silfri[15]. Finnar kvomu aptr, ok höfðu fundit hlutinn ok náð eigi; vísuðu þeir Íngimundi til í dal einum milli holta tveggja[16], ok sögðu Íngimundi allt landsleg[17], [hve háttat var[18], þar er hann skyldi[19] byggja. Eptir þat [byrjar[20] Íngimundr för sína[21] til Íslands, ok með honum Jörundr háls[22], mágr hans,

1) vitnisburðar ok, *t. Ac.* 2) *fra* [lutr mundi hverfa, *C;* þa mundi hlutr hans (af gulli eða silfri, gjörr eptir Frey) horfinn, *E;* sá hlutr væri horfinn, *Ac.* 3) púngi, *Ac.* 4) kvað hann þá mundu finna, *C, Aa-e, Udgg.* 5) *fra* [*u. C.* 6) Vestrveg, *E.* 7) *u. C.* 8) *fra* [*u. C;* gekk til lands í Noregi ok, *E.* 9) hökuláng, *E.* 10) þat, *E, Ac.* 11) *u. E.* 12) er het Vigdís; þeirra börn Þorsteinn, Jökull, Þór(ir) hafursþjó, Högni, Þórdís, Jórunn. Smiðr var þýborinn, *t. E.* 13) *fra* [*u. E.* 14) hafförum, *ur., Ae.* 15) *I B skrevet* silbri; *fra* [*E i Margen efter* „önnur bók". 16) iij, *C.* 17) landslag, *Ae, f.* 18) *fra* [ok heraða vöxt, *E.* 19) þeir skyldu, *C.* 20) býr, *Ab, c, d, e, Sk.* 21) *fra* [fór Íngim., *C.* 22) Hallzson, *E i Marg. efter* „önnur bók".

ok Eyvindr sörkvir[1] ok Ásmundr ok Hvati, vinir[2] hans, ok þrælar hans: Friðmundr, Böðvarr, Þórir refskegg[3], Úlfkell. Þeir tóku [fyrir sunnan land[4], ok voru allir um vetrinn á Hvanneyri með Grími, fóstbróður Íngimundar; en um vârit [fóru þeir[5] norðr um heiðar. Þeir kvomu í fjörð þann er þeir fundu hrúta tvâ; þat kölluðu þeir Hrútafjörð; síðan fóru þeir norðr[6] um hèruð[7] ok gáfu víða örnefni; [hann var um vetr í Víðidal í Íngimundarholti[8]; þeir sá þaðan fjöll snælaus í landsuðr[9], ok fóru þannveg um vârit; þar kendi Íngimundr lönd þau er honum var til vísat. [Þórdís, dóttir hans, var alin í Þórdísarholti[10]. Íngimundr nam Vatnsdal allan [upp frá Helgavatni ok Urðarvatni[11] fyrir austan[12]; hann bjó at Hofi[13], ok fann hlut sinn, þá er hann gróf fyrir öndvegissúlum sínum. [Þorsteinn var son þeirra Vigdísar ok Jökull ok Þórir hafrsþjó ok Högni. Smiðr hèt ambáttar son ok Íngimundar, en dætr Jórunn ok Þórdís[14].

---

1) sörkur, *Ab, c;* sörkir, *Ad.* 2) Ásmundr hinn hvati, vinr h., *C.* 3) roſskegg, *C.* 4) *fra* [Grimsárós, *C;* Grímsárós ſyrir sunnan land, *E, Aa–e, Udgg.;* hann kom skipi sinu i Leyrivog, segir 'ein Landnáma, *E i Parenthes.* 5) *fra* [ſór hann at leita sér bústaðar, þess er honum var til visat; þeir ſóru, *E.* 6) norðan, *ur., Ae.* 7) hèrað, *Sk, Kl.* 8) *fra* [at vetri kom Íngimundr i dal þann er var viði vaxinn, ok kallaði þat Viðidal, ok var þar annann vetr, ok gjörði ser þar skála er nu heitir Íngimundarholt, *E.* 9) er þar var hrið mikil, *t. E.* 10) *fra* [en er þau komu at Vatnsenda, þá varð Vigdís lettari at mey, er Þórdis var neſnd, ok heitir þar Þórdísarholt siðan, *E.* 11) Eiðarvatni, *Ad.* 12) *fra* [ſyrir oſan Helgavatn, en Þórmóðs-lækr ſell or vatninu í einn ſoss (ána, *i Margen*). Lækr ſellr austan í Urðarvatn, *E.* 13) ok reisti þar hof C fóta langt, *t. E.* 14) Vigdis, *Ac; fra* [sem honum var ſyrr sagt. Íngimundr ſann á vatni einu beru, ok húna tvâ hvíta með henni; því kallaði hann þat

3. Jörundr[1] nam út frá Urðarvatni til Mógilslækjar, ok bjó á Grund undir Jörundarfelli; hans son var Márr á Márstöðum[2]. [Hvati[3] nam út frá Mógilslæk til Giljár, ok bjó á Hvatastöðum[4]. Ásmundr nam út frá Helgavatni um[5] Þíngeyrasveit ok bjo undir Gnúpi. Friðmundr nam Forsæludal. Eyvindr sörkvir nam Blöndudal; hans son var Hermundr ok Hrómundr enn halti. [Íngimundr fann beru[6] ok húna tvâ hvíta á Húnavatni[7]; eptir þat fór hann utan ok gaf Haraldi konúngi dýrin; ekki höfðu menn í Noregi áðr sèð hvíta björnu[8].

Húnavatn. Eptir þat fór Íngimundr utan, ok gaf Haraldi konúngi dýrin; ekki höfðu menn í Noregi sèð fyrr hvíta björnu. Þá gaf Haraldr konúngr Íngimundi skipit Stíganda með viðar farmi, ok sigldi hann tveim skipum til Íslands, ok sigldi fyrstr manna fyrir norðan land vestr um Skaga, ok helt upp í Húnavatn; þar heitir nú Stígandahróf hjá Þíngeyrum. Hann gaf öll örnefni þar í nánd, þau er nú eru. Eptir þat var Rafn austmaðr hjá Íngimundi, ok hafði gott sverð; þat bar hann í hof, því tok Íngimundr þat af honum. Þorsteinn son Íngimundar átti Þuríði gyðju, Sölmundardóttur, föðursystur Barða; þeirra synir voru Íngólfr ok Guðbrandr. Þórdísi Íngimundardóttur átti Hallormr, ok fylgði henni heiman Kornsár land. Þeirra son var Þorgrímr Kornsárgoði, faðir Þorkels kröflu. Jórunni átti Ásgeirr æðikollr; þeirra dóttir var Þorbjörg bekkjarbót. Þorkell krafla var faðir Arnórs, föður Ragneiðar, móður Orms, föður Þorleiks, föður Þorleifs beiskjalda, föður Álfeiðar, móður Þorláks prests, föður (*Rett. for* ok, *efter II*, 25; *jfr. V.* 11) Ketils, föður Helgu, er Snorri átti Markússon, *E.*

1) háls, *t. C, Aa-e, Udgg.*; háls, son Þóris þegjanda jarls, mágr Íngimundar, *t. E.* 2) faðir Höllu, móður Vigdísar, móður Sveinbjarnar, föður Þorsteins, föður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar, föður Markús á Melum, *t. E.* 3) hvatr, *Ad.* 4) *fra* [*u. C; Aa har det efter „Landnáma".* 5) ok, *C;* ok um Þíngeyrar, *E.* 6) birnu, *Af.* 7) *fra* [Íngim. fann á vatni einu beru ok ij húna (hvíta, *t. Aa, K2*) með henni; þat kallaði hann Húnavatn, *C, Aa-e, Udgg.* 8) hvítabjörn, *Aa, b, e, f, Udgg.*

þá gaf Haraldr konúngr Íngimundi skip[1] með viðarfarmi, ok sigldi hann ij skipum[2] fyrir norðan land[3] fyrstr manna [fyrir Skaga[4], ok hèlt upp í Húnavatn; þar er[5] Stígandahróf hjá þíngeyrum. Eptir þat var Hrafn austmaðr með Íngimundi; hann hafði sverð gott[6], þat bar hann í hof; því tók Íngimundr af honum sverðit[7]. Hallormr ok þórormr bræðr [kvomu út ok[8] voru með Íngimundi; þá fèkk Hallormr[9] þórdísar, dóttur hans, ok [fylgðu henni Kornsár lönd; þeirra son var þorgrímr Kornsárgoði[10]. þórormr bjó í þórormstúngu[11]. Íngimundi hurfu[12] svín x, ok fundust annat [haust í Svínadal, ok var þá[13] c svína; göltr hèt Beigaðr, hann hljóp á Svínavatn ok svam þartil er af gengu klaufirnar; hann sprakk á Beigaðarhvâli[14].

4. Hrolleifr enn mikli ok Ljót, móðir hans,

1) skipit Stíganda, *C, Aa-e, Udgg.* 2) til Íslands, ok sigldi, *t. C, Aa-e, K2*; ok sigldi (hann, *t. K1*) tveim skipum (til Íslands, *t. K1*) fyrir norðan (land, *t. K1*) vestr um, *Sk*; fyrstr manna ok h. upp í H., *Sk, K1.* 3) *u. C, Aa-e, K2.* 4) *fra* [vestr um Skaga, *C, Aa-e, K2.* 5) heitir nú, *C, Aa-e, Udgg.* 6) þat hèt Ættartángi, *Ae i Margen.* 7) *fra* [*u. Eher; jfr S.* 175, *Anm.* 14. 8) *fra* [*u. C.* 9) þórormr, *Ab, c, e, Sk.* 10) *fra* [fylgði henni heiman Kornsár (Karnsár, *uden Tvivl Skrivefeil i B, C,*) land; þeirra son var þorgrímr Kornsár (Karnsár, *B, C*) goði, *B, C, Aa-e, Udgg.*; þórd. d. Íngim. sem fyrr var sagt, *E.* 11) Ormstúngu, *Af.* 12) *I B skrevet* hurbu. 13) *fra* [haustið (í Svínadal, *t. Aa-e, Udgg.*) ok voru þá saman, *C, Aa-e, Udgg.* 14) *saal. C, Aa-e, Udgg.*; Beigað at holi, *B* (*forskrevet*); Borgarhváli, *Af*; *E lægger til i Parenth. efter „Landnáma"*: Sauðadalr er fyrir austan Vatnsdal, ok þar liggr Svínavatn ok Beigaðarhóll. *Samt endvidere* (*uden Citat*): þórólfr heljarskinn nam (land í, *t. rigt.* Vatnsdæla S.) Forsæludal, ok gjörði virki þar sem mættust Friðmundará ok Vatnsdalsá; hann blótaði mönnum. *jfr.* Vatnsd. S., *Cap.* 16 S. 70.

kvomu út í Borgarfjörð[1]; þau fóru norðr um sveitir ok fengu hvergi[2] ráðstafa[3], áðr þau kvomu í Skagafjörð til Sæmundar. Hrolleifr var son Arnhallz[4], bróður[5] Sæmundar; því vísaði hann þeim norðr á Höfðaströnd til Þórðar, en hann fèkk honum land[6] í Hrolleifsdal, *ok* bjó hann þar. Hrolleifr fífldi[7] Hróðnýju[8], dóttur Una or Unadal[9]; Oddr Unason sat fyrir honum ok vâ Ljót systrúng hans, en særði hann á fæti, þvíat kyrtil hans bitu eigi járn. Hrolleifr vâ Odd ok ij menn aðra, en ij kvomust undan; fyrir þat gerði[10] Höfða-Þórðr [hann hèraðssekan[11], svâ vítt sem [vatnsföll deildu til sjóvar í Skagafirði[12]; þá sendi Sæmundr Hrolleif til Íngimundar ens gamla; Íngimundr setti hann niðr í Oddsás gegnt Hofi. Hann átti veiði í Vatnsdalsá[13] við Íngimund, ok skyldi hann gánga or á fyrir Hofs mönnum, en hann vildi eigi [or gánga[14] [fyrir sonum Íngimundar, ok börðust þeir um ána[15]; þá var sagt Íngimundi; hann var þá blindr, ok lèt hann smalasvein[16] leiða hestinn undir sèr á ána milli þeirra. Hrolleifr skaut spjót í gegnum hann; þeir fóru þá heim[17]. Íngimundr sendi sveininn at

1) Borgarfirði, *C, E, Ab, c, e, Udgg.*, (*Origin. rimel.* Borgarf. *og saal. hare Aa, d.*). 2) engan, *C, Aa-e, Udgg.* 3) *fra* [einga bustaði, *E.* 4) Arnallz, *C;* Arnalldz, *E, Aa, b, d, e;* Arnualldz, *Ac;* Arnalds, *Udgg.* 5) bróðir, *Ad, e, Sk.* 6) samastað, *Ac* ; *udel. ur. C.* 7) fíflaði, *E;* fylgði, *ur, Ab;* filgdi, *ur., Ae, Sk.* 8) Hrónýju, *Ad.;* hann fiplaði Oddný, *Af.* 9) Unaðsdal, *C;* Unudal, *Ad.* 10) *skrevet* geyrði *i B.* 11) *fra* [þau hèraðssek (hèraðsræk, *Ab, c, d, e, Sk, K*l) *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) *fra* [vötn fèllu til Skagafjarðar, *C.* 13) Vatnsdala á, *ur., Ac, d.* 14) *fra* [*u. Sk.* 15) *fra* [*u. Ae.* 16) smalamann, *Ac;* sinn, *t. Ad;* smala sinn, *Ae, f.* 17) í g. Íngimund; hann fór heim ok lèt eigi á merkja, *Ac.*

segja Hrolleifi, en hann var dauðr í öndvegi, er synir hans kvomu heim. Hrolleifr sagði móður sinni; hún kvað þá reyna mundu, hvârt meira mætti gipta Íngimundarsona [eða kunnusta[1] hennar, ok bað hann fyrst á braut fara. Þorsteinn skyldi reyna[2] eptir Hrolleifi[3] ok hafa kostgrip af arfi[4]. Eigi settust Íngimundarsynir í hásæti[5] föður síns; þeir fóru norðr til Geirmundar[6], ok gaf Þorsteinn honum lx silfrs til, at hann skyti Hrolleifi á braut; þeir röktu spor hans norðan[7] um Hálsa til Vatnsdals[8]. Þorsteinn sendi húskarl sinn í Ás[9] á njósn; hann kvað[10] xij vísur, áðr til dura var gengit, ok sá fatahrúgu á bröndum, ok kom undan rautt[11] klæði; Þorsteinn kvað þar[12] verit hafa Hrolleif[13]: ok mun Ljót hafa blótat til lánglífis honum. Þeir fóru í Ás, ok vildi Þorsteinn sitja yfir dyrum, ok náði eigi fyrir Jökli, þvíat hann vildi þar vera. Maðr gekk út ok sást um; þá leiddi annarr Hrolleif eptir sèr. Jökull brást við, ok feldi ofan skíðahlaða, en gat kastat kefli til bræðra sinna. [Eptir þat rann hann[14] á Hrolleif, ok ultu þeir ofan fyrir brekkuna, ok varð Jökull efri; þá kom Þorsteinn at, ok neyttu þeir þá vâpna. Þá var Ljót út komin ok

1) en kunnátta, *Ab, e, Sk*; en kunnusta, *K1*. 2) renna, *Sk, K1*. 3) Þorleifi, *ur., Ab, c, d*. 4) *skrevet* arbi *i B*. 5) öndvegi, *C, E, Aa-e, Udgg*. (*E, Aa-d citere* „*Landnáma*" *for Læsem.* hásæti). 6) *saal. B, E, Aa, d, e, K2*; *jfr.* Vatnsdæla S. *Cap.* 24; Sæmundar, *C, Ab ved Radering, b, Sk, K1*; Geirmundr *var Sön af* Sæmundr. 7) suðr, *C*; norðr, *ur., Sk*. 8) Vatnsnes, *ur., Ae*. 9) Ása til Vatnsdals, *Ae*. 10) kveðnar, *t. C, E, Aa-e, Udgg*. (Vatnsd. S. *Cap.* 26, *taler for B^s Læsemaade*). 11) *saal. C, E, Aa-e, K1-2*; rauð, *B, Sk*. 12) þat, *Ab-e, Udgg*. 13) Hrollaug, *Skrivefeil, B*. 14) *fra* [hann reð, *C, E, Aa-e, Udgg*.

gekk öfug, hún hafði höfuðit millum fóta sèr en klæðin á baki sèr. Jökull hjó höfuð af Hrolleifi, ok rak í andlit Ljótu; þá kvaðst hún of sein orðit hafa: nú[1] mundi um snúast jörðin fyrir sjónum mínum, en þèr mundut allir ærzt hafa. Eptir þat kaus Þorsteinn Hofsland, en Jökull hafði sverðit[2] ok bjó í Túngu; Þórir hafði goðorð ok bjó at Undirfelli[3], ok gekk berserksgáng; Högni hafði Stíganda, ok var farmaðr[4]; Smiðr bjó á Smiðsstöðum. Þorsteinn átti Þuríði[5] gyðju, dóttur Sölmundar í Ásbjarnarnesi; þeirra son var Íngólfr hinn fagri ok Guðbrandr. Jökull var son Bárðar Jökulssonar, er Ólafr konúngr hinn helgi lèt drepa. Þat sagði Jökull stigamaðr at lengi mundu glapvíg[6] haldast í ætt þeirri[7]. [*Þorgrímr bjó á Hjallalandi. Þeir synir Íngimundar ok Jörundarsynir börðúst um Deildarhjalla*[8], *ok fèll þar Högni*[9] *ok leysíngi Þorsteins, en or Márs liði dótturson Jörundar ok v menn aðrir. Jökull hjó Þorgrím á þjó ok flýðu á braut. Márr galt viij tigi silfrs ok hafði Hjalla(land)*]. *Þeir Þorsteinn ok Jökull drápu Þórólf heljarskinn ok ij menn aðra.*

1) annars m. umsn. hafa, *E.* 2) Ættartánga, *t. Af.* 3) *saal. den sædvanl. Form, Udgg., jfr.* Vatnsd. S. *Cap.* 27; Undunfelli, *B, C;* Undenf, *E, Aa-f.* 4) *Rett. efter de övr.;* þ[r] m[d] (*forskrevet*), *B.* 5) Þórdísi, *E.* 6) glæpvíg, *E;* glappvíg, *Ac;* glápv., *K*1-2. 7) Þorgrímr Kornsár-goði var faðir Þorkels kröflu, *t. Aa-e, Udgg.* 8) *Rett.; jfr. fölgende Anmærkn.;* Hjallaland, *ur., E.* 9) *E har her i Margen:* „Deilda-hjalla, segir Landn. — Hrómundr enn halti vá Högna Íngimundarson, því var hann gjörr or Norðlendínga fjórðúngi. Hans synir voru þeir Þorbjörn ok Hásteinn, er börðust við Slíettu-Helga í Hrútafirði"; *jfr. nedenf. Cap.* 5 *under* Eyvindr sörkvir.

þórólfr sleggja bjó á Sleggjustöðum, upp frá Helgavatni; hann elti á kaf Hallvarð, austmann þorsteins, í fen fyri þeim bræðrum, ok banaði þeim báðum. Bergr enn rakki, systrson Finnboga ens ramma frá Borg (kom út). þorgrímr fèkk dóttur Skíða af Skíðastöðum í Vatnsdal; þar sló Jökull Berg með sverðshjöltum at brúðlaupi; fyrir því skyldi þorsteinn gánga undir jarðarmen iij á Húnavatns þíngi, ok vildi eigi; þá skoraði Finnbogi á þorstein til hólmgaungu, en Bergr á Jökul. Faxa-Brandr bjó fyrir ofan Hóla; hann fór til hólms með þeim þorsteini í Víðidalsey; þar reisti Jökull níð Finnboga. Gróa ok þórey komu út; Gróa bjó á Gróustöðum hjá Hofi; þórey bjó í Vestrhópi at þóreyjargnúpi; þá gjörði Gróa haustboð þorsteini ok þeim bræðrum; þorstein dreymdi þrisvar at hann skyldi eigi fara; þá hleypti Gróa skriðu á þá menn alla er þar voru af fjölkýngi. þá hèt þorsteinn á þann sem sólina skapaði, at berserksgángr[1] hyrfi af þóri, at hann fæddi upp þorkel kröflu þorgrímsson frá Kornsá[2], ok komst svâ at goðorði. Íngólfr orti um Valgerði Óttarsdóttur mansaungsdrápu; þá sótti Óttarr Íngólf, ok ónýttist þat. þá andaðist þórir, en Óttarr rèðst á braut. Guðbrandr bjó á Guðbrandsstöðum. þórir varð sekr um konu; hann var flugumaðr til Íngólfs at ráði Óttars; hann

1) *Rett.*; berserkagángr, *E.* 2) Kárnsá, *her*, *E.*

hljóp til Guðbrands en Guðbrandr vâ hann. þá vildu þeir gjöra til Óttars ok náðu eigi. Óttarr galt v hundruð silfrs. En Svartr kom út á Mindakseyri or Suðreyjum brotnu skipi; hann var flugumaðr (til Íngólfs ok Guðbrands)[1]. *Hestar voru í dýngju*[2]. *Íngólfr [varaðist, (en Svartr vâ) Guðbrand*[3] *meðal sels ok vetrarhúsa; þar lá ok Svartr eptir á Svartsmýri*[4]; *þá galt Óttarr CCC*[5] *silfrs. þá fèkk Íngólfr Hildar*[6] *Ólafsdóttur frá Haukagili. Íngólfr vâ ij menn í einu höggi af Hellismönnum í seli í Miklagili, ok*[7] *iij menn aðra; þar fèll förunautr hans, en hann varð sárr mjök, ok dó litlu síðar.*

[þorgils gjallandi bjó at Svínavatni, er út kom með Auðuni skökli; hans synir voru þeir Digr-Ormr, er vâgu Skarphèðin Vefreðarson á Vatnsskarði[8], *ok þorkell*[9]. *Glæðir var bróðurson hans en systurson Guðmundar ens ríka. þorkell (krafla) vâ þorkel frá Helgavatni at mannfundi at Kornsá*[10], *xj vetra gamall; síðan fór þorkell utan, ok var með Sigurði Hlöðverssyni. þorkell þorgilsson fèkk Hildar, dóttur þórorms frá þórormstúngu; at því*

1) *Her er Lacun i E som svarer til 2–3 Ord.* 2) *Dette synes at være forskrevet.* Vatnsd. S. *Cap.* 40 *siger:* „Guðbrandr ok Svartr riðu einum hesti báðir, ok var Svartr á baki. En er þeir komu á mýrar þær er nú heita Svartfellsmýrar, lá í hestrinn undir þeim". 3) *fra [urigt. og meningslöst i E:* varðist Guðbrandi. 4) Svartfellsmýrum, *efter* Vatnsd. S. 5) iij^{c}, *E*, ɔ: þrjú hundruð. 6) Halldísar, Vatnsd. S. *Cap.* 38. 7) vá, *t. ur. E.* 8) *Dette Stykke fra [stemmer med B, see S.* 184, *Anm.* 1. 9) þorvaldr, Vatnsd. S. *Cap.* 44. *Efter Navnet er en aaben Plads i E.* 10) *Rett.;* Kárnsá, *E.*

brúðlaupi vâ Þorkell(krafla) Glæði. Hildr Hermundardóttir Eyvindarsonar fylgði honum[1]*; hann falst í Kröfluhelli undir forsi í Vatnsdalsá. Þórdís spákona rèð ráð til, at Þorkell skyldi ljósta sprota hennar í höfuð Gudmundi (ríka) at dómi, er Hegnöðr hèt, ok mundi hann þá eigi at mæla, en (þeir) tóku*[2] *cc silfrs. Þá tók Þorkell við Hofs landi ok goðorði, ok hafði meðan hann lifði; hann fèkk Vigdísar, dóttur Ólafs frá Haukagili. Í þann tíma kom út Friðrekr biskup með Þorvaldi Koðránssyni, ok var at Giljá með þeim Ormi Koðránssyni feðgum; biskup var at haustboði at Ólafs, ok vígði biskup þar elda; þar voru ok berserkir ij, ok hèt Haukr hvârutveggi; þeir vâðu eldinn ok brunnu báðir, ok heitir þar síðan Haukagil; þá tók Þorkell skírn, ok allir Vatnsdælar. Hann lèt kirkju gjöra at Hofi, ok veitti þar gröft öllum þíngmönnum sínum*[3].

1) *maaskee urigt. skrevet. Mening. er:* veitti honum *eller* skaut honum undan. 2) *maaskee rigtigere:* hann tók; „Guðmundr gerði ij hundruð silfrs fyri víg Glæðis", Vatnsd. S. *Cap.* 44. 3) *Hele dette Tillæg fra [er taget af E. Det er et kort, og paa mange Steder uden Sagaens Anviisning uforstaaeligt Uddrag af* Vatnsd. S. *Cap.* 28-46 *incl. I B er paa dette Sted aaben Plads for omtrent* 3 *Linier sandsynligviis paa Grund af Originalens Ulæselighed; muligen har et heelt Blad her været tabt af Originalen, hvorpaa har staaet det her efter E indskudte Stykke. E lægger endvidere til (jfr.* Vatnsd. S. *Cap.* 44-45): Skegg-Ávaldi (*Rett. for E*[s] Skeggja valdr) bjó at Eyju (Knjúki, *Fm. S. II*, 6) ok átti Hildi Hermundardóttur; þeirra dóttir var Kolfinna, er átti Grís (Grímr, *urigt.*, *E*) Semíngsson. Hermundr vá Galta á leið fyrir nið Hallfreðar. *I Parenthes tilföier E efter* „önnur bók": (at) Brandr bróðir Kolfinnu hafi vegit Galta Óttarsson á Húnavatns þingi

5. Eyvindr auðkúla hèt maðr; hann nam allan Svínadal ok bjó á Auðkúlustöðum[1]; [2]Þorbjörn kolka[3] hèt maðr, hann nam[4] Kolkumýrar, ok bjó þar [meðan hann lifði[5].

[6]Eyvindr sörkvir nam Blöndudal, [sem fyrr er ritat[7]; hans son var Hrómundr enn halti, er vá Högna Íngimundarson, þá er þeir Már ok Íngimundarsynir börðust um Deildarhjalla; því var hann gjörr or Norðlendínga fjórðúngi. Hans synir voru þeir Hásteinn ok Þorbjörn, er börðust við Sleitu-Helga[8] í Hrútafirði. Annarr son Eyvindar[9] var Hermundr, faðir Hildar, er átti Ávaldi Íngjaldsson; þeirra börn voru þau Kolfinna, er átti Grís Semíngsson[10], ok Brandr, er vâ Galta Óttarsson á Húnavatnsþíngi fyrir níð Hallfreðar[11].

Ævarr[12] hèt maðr, son Ketils helluflaga ok

---

fyrir níð Hallfreðar; *og i Margen uden Citat:* Hildi Hermundardóttur átti Ávaldi Íngjaldsson; þeirra börn Kolfinna er átti Grís Semíngsson, ok Brandr. *Begge de sidste Variationer stemme med vor Text i Slutn. af Afsn. om* Eyvindr sörkvir.

1) Rauðkulustöðum (*Skrivef.*), *C*; en Þorkils gjallandi bjó at Svínavatni, er (en, *Skrivef. B.*) út kom með Auðuni skökli (skökul, *C*, hans synir voru þeir Digr-Ormr, er vâgu Skarpheðin Vestrey(ðarson á Vatnsskarði) *t. her B, C, Aa-e, Udgg. Vi have anfört det ovenf. S.* 184 *i E's Sammenhæng; for de sidste i Parenthes indesluttede Ord er Lacun i B.* 2) *Dette Afsnit sætter C efter det følgende om* Eyvindr sörkvir. 3) *Rettelse, da* Kolkumýrar *ikke kunne komme af* Kolkr (*B*), *eller* Kolkan (*C, E, Aa-c, Udgg.*) 4) hið fremra um, *t. E.* 5) *fra* [*u. C.* 6) *Dette Afsnit u. E, da dets Indhold allerede staaer i det Foregaaende.* 7) *fra* [*u. C, Aa-e, Udgg.* 8) Slettu-Helga, *C, Aa, K2;* Sliettu Helga, *Ab-c.* 9) sörkvis, *t. C, Aa-e, Udgg.* 10) *saal. C, Aa-c, Udgg.;* Sæmingss., *d. s., B.* 11) *Her sætter E incl.:* Gautr hèt maðr, er nam Gautsdal; þeir bönuðu sèr sjálfir Eyvindr sörkvir ok Gautr, þviat hvárgi vildi lifa eptir Íngimund gamla; *jfr. nedenfor.* 12) Evarr, *d. s., allevegne, Ab-e, Sk, K1.*

Þuríðar, dóttur Haraldar konúngs gullskeggs or Sogni. [Ævarr átti . . . . þeirra son var[1] Vefreyðr[. Synir Ævars laungetnir voru þeir[2] Karli ok Þorbjörn strúgr[3] ok Þórðr mikill[4]. Ævarr fór til Íslands or víkíngu, og synir hans, aðrir[5] en Vefreyðr[6]; [með honum[7] fór út Gunnsteinn, frændi hans, ok Auðólfr ok Gautr, [en Vefreyðr var eptir í víkíngu[8]. Ævarr kom skipi sínu í Blönduós; þá voru numin[9] lönd fyrir vestan Blöndu. Ævarr fór upp með Blöndu at leita sèr landnáms[10], en er hann kom þar sem heita Móbergsbrekkur, setti hann þar niðr staung háfa, ok kveðst þar taka Vefreyði, syni sínum, bústað. Síðan nam hann Lángadal allan upp þaðan[11], ok svâ þar fyrir norðan háls; þar skipti hann löndum með skipverum sínum. Ævarr bjó[12] í[13] Ævarsskarði[14]. Vefreyðr kom út síðar í Gaunguskarðsárós[15] ok gekk norðan[16] til föður síns, ok kendi faðir hans hann eigi. Þeir glímdu[17], svâ at upp gengu stokkar[18] allir í húsinu[19], áðr

1) *fra* [synir Ævars voru þeir, *C, E, Aa-e, Udgg.*, *hvorved B's Lacun tildækkes.* 2) *fra* [ok, *C*; eða Vefreyr *E, Aa, b, d i Margen, aabenbar efter B*); skírgetinn (skilgetinn, *Ab, Sk, K*1) *E, Aa-e, Udgg.* 3) strjúgr, *E, Sk, K*1; stýgr, *Ab-e.* 4) laungetnir, *t. Ab* (*ved Correctur over Linien*), *Sk, K*1. 5) þeir, (þessir, *Aa-c, e, Udgg.*; *u. Ad*) laungetnu, *E, Aa-e, Udgg.* 6) s. h. aðrir, en Vefröðr var eptír í víking, *C*; e. Vefr. var eptir í víkingu, *E, Aa-e, Udgg.* 7) *saal. C, E, Aa-e, Udgg*; m. hs. *B*, *kunde vel læses* móðir hans (ɔ: Vefreyðar), *men da denne Construction er meget haard, maa man antage det for Afskriverfeil.* 8) *fra* [*u. her C, E, Aa-e, Udgg.* 9) öll, *t. Ab-e, Sk, K*1. 10) landa, *Aa, K*2. 11) fyrir austan Blöndu ofan til Ævarsskarðs, *t. E.* 12) dó (*uden Tvivl Skrivefeil*) *C.* 13) á, *Ab*, e, *Sk.* 14) Evarslandi, *ur.*, *Ac.* 15) *saal. C, Ae, f*; Gaunguskarðsárósi, *de övr.* 16) norðr, *ur.*, *Ac, Sk.* 17) fast, *t. E.* 18) setstokkar, *Ac*; ok steinar, *t. E.* 19) húsunum, *C.*

Vefreyðr sagði til sín. Hann gjörði bú at Móbergi, sem ætlat var, en Þorbjörn strúgr[1] á Strúgsstöðum[2], en Gunnsteinn á Gunnsteinsstöðum, Karli á Karlastöðum, Þórðr á Mikilsstöðum, Auðólfr á Auðólfsstöðum. Gautr[3] bygði Gautsdal; hann var einhendr. [Þeir Eyvindr sörkvir fóru sèr sjálfir, ok vildu eigi lifa[4] Íngimund enn gamla[5]. Haukr bjó þar sem [nú heita Hauksgrafir[6]. Vefreyðr átti Gunnhildi, dóttur Eireks or Guðdölum, systur Hólmgaungu-Starra. Þeirra synir voru þeir Úlfhèðinn, er þeir Þjóstólfr[7] vâgu við Grindalæk, ok Skarphèðinn, er þeir Digr-Ormr vâgu í Vatnsskarði, ok Húnrauðr, faðir Márs, föður Hafliða. [*Halldóra hèt dóttir Húnrauðar, móðir Vigdísar, móður Úlfhèðins, föður Rafns, föður Hallberu, móður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum*[8].

Holti[9] hèt maðr, er nam Lángadal ofan frá Móbergi, ok bjó á Holtastöðum; hann var faðir Ísrauðar, föður Ísleifs, föður Þorvalds, föður Þórarins ens spaka[10]. Dóttir Þorvalds var Þórdís, er átti Halldórr, son Snorra goða. Þeirra dætr voru þær Þorkatla, er átti Guðlaugr Þorfinnsson í Straumsfirði; þaðan eru Sturlúngar komnir ok Oddaverjar[11]. Önn-

1-2) strjúgr, Strjúgst., *Ab ved Rettelse, d, e, Sk, K1.* 3) Gauti, ur., *Ad.* 4) eptir, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) *fra* [*u. her E.* 6) *fra* [Hauksstaðir heita, *C, E, Aa-e, Udgg. Aa, b anförer „Hauksgrafir" i Margen, som „Landnámas" Læsemaade.* 7) Fostólfr ok Þrottólfr, *C*; Fastólfr ok Þróttolfr, Vatnsd. S.; Þjóstólfr ok Þrjótólfr, *her E, Aa-e, Udgg.* 8) *Tillægget fra* [*taget af E.* 9) Galti (*urigt.*) *E i Parenth. efter „Landnáma". E lægger til:* son Ísrauðar. 10) Þórarinn spaki, ráðgjafi Víga-Barða, *E, Aa-d i Margen.* 11) Oddverjar, *E, Ac.*

ur var Guðrún, er átti Kjartan Ásgeirsson or Vatnsfirði; þeirra [börn Þorvaldr ok Íngiríðr, er Guðlaugr prestr átti[1].

[*Fostólfr ok Þjóstólfr bjöggu í Eingihlíð í Lángadal; þeir tóku við sekum manni þeim er Þorgrímr hèt; þann vâgu þeir Húnrauðr ok Þórólfr leikgoði á Kili. Eptir þat vâgu þeir Fostólfr ok Þjóstólfr Úlfhèðin, bróður Húnrauðar hjá Grindalæk; þeir bjöggu þá í Holti, en Finnr Jörundarson á Breiðabólstað í Vestrhópi, frændi Fostólfs, barg þeim, en Þorkell krafla kom þeim utan. Úlfhèðinn leyndi sári sínu, ok bað eigi til hefnda at leita, kvað engum auðit mundu verða. Síðan vâgu þeir Fostólfr austr í Noregi Skúm, leysíngja Húnrauðar, vellauðgan at fè, en sendu allt fèit út Húnrauði, ok þá sættust þeir heilum sáttum*[2].

Hólmgaungu-Máni hèt maðr, er nam Skagaströnd fyrir vestan inn til Fossár, en fyrir austan til Mánaþúfu, ok bjó í[3] Mánavík; hans dóttur átti Þorbrandr í Dölum, faðir Mána, föður Kálfs skálds.

6. Eilífr örn hèt maðr, son Atla Skíðasonar ens gamla, Bárðarsonar [í Ál[4]. [Son Eilífs arnar var Koðrán at Giljá ok Þjóðólfr goði at Hofi á Skagaströnd, ok Eysteinn, faðir Þorvalds tinteins ok Þorsteins heiðmenníngs ok Arnar´í Fljótum[5]. [Ei-

1) *fra* [sun Þorvaldr, f(aðir), *C, rimel. feilskrevet, da Orig. har været utydelig. Afskriften har aaben Plads for* 2 *Linier.* 2) *Tillægget fra* [*er taget af E; det er Excerpt af* Vatnsd. S. *sidste Capitel (som udelades af nogle Haandskrifter), men indeholder noget Nyt.* 3) á, *Ab, e.* 4) *fra* [jarls, *E.* 5) *fra* [*u. her C, E, Aa-e, Udgg.*

lífr nam land inn[1] frá Mánaþúfu til Gaunguskarðsár[2], ok Laxárdal[3], ok bjó þar. Eilífr átti Þorlaugu, dóttur Sæmundar or Hlíð[4]; þeirra synir voru þeir Sölmundr, faðir Guðmundar, föður [þeirra Víga-Barða ok bræðra hans[5]; annarr var Atli enn rammi, er átti Herdísi, dóttur Þórðar frá Höfða; þeirra börn voru þau Þorlaug, er átti Guðmundr enn ríki[6], ok Þórarinn, er átti Höllu, dóttur Jörundar háls; son þeirra var Styrbjörn, er átti Ýngvildi, dóttur Steinrauðar Hèðinssonar fra Hèðinshöfða, þeirra dóttir Arndís, er átti Hamall Þormóðarson, Þorkelssonar mána[7].

Sæmundr enn suðreyski, fèlagi Íngimundar ens gamla, sem ritat er, hann kom skipi sínu í Gaunguskarðsárós. [Sæmundr nam Sæmundarhlíð alla[8] til Vatnsskarðs[9], fyrir ofan Sæmundarlæk, ok bjó á Sæmundarstöðum[10]; hans son var Geirmundr, er þar bjó síðan. Dóttir Sæmundar var Reginleif, er átti Þóroddr[11] hjálmr; þeirra dóttir Hallbera, móðir

1) inn, *u.* *C*; *fra* [hann nam Skagaströnd hina eystri, inn, *E.* 2) Gaunguskarzár ós, *E.* 3) *I B skrevet* Lagsárd. 4) í Líð, *C*; í Sæmundarhlíð, *d. s.*, *E.* 5) *fra* [Víga-Barða, *C*; Víga-B. ok br. h., *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 6) faðir Eyjólfs halta, föður Þorsteins, föður Guðmundar gása (*Rett.*, gási, *E*), föður Eyjólfs, föður Guðlaugar, móður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. Bróðir Þorlaugar var Þórar., *E.* 7) Son Eilífs arnar var Koðrán at Giljá (Gili, *Sk*) faðir Þorvalds víðförla, ok Þjóðólfr goði at Hofi á Skagaströnd, ok Eysteinn, faðir Þorvalds tinteins (snteins, *Ad*) ok Þorsteins heiðmennings ok Arnar (Arna, *Ae*) í Fljótum, *E*, *Aa-e*), *t.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 8) allt, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*. 9) *fra* [hann nam land undir Vatnsskarði, ok Sæmundarhlíð alla, *E.* 10) Geirmundarstöðum, *C*, *E* (*med tilföiet* Sæm. stöðum *efter* „önnur bók"), *Aa*, *d i Margen efter „Hauksbók"*. 11) Þórólfr, *Ac*, *e*.

Guðmundar ens ríka, föður Eyjólfs[1], föður Þóreyjar[2], móður Sæmundar ens fróða[3]. [Arnhalldr[4] hèt annarr son Sæmundar[5], faðir Rjúpù, er átti Þorgeirr, son Þórðar frá Höfða; þeirra son var Halldórr frá Hofi.

Skefill[6] hèt maðr, er skipi sínu kom í Gaunguskarðsárós á enni sömu viku ok Sæmundr; en meðan Sæmundr fór eldi um landnám sitt, þá [nam Skefill land[7] allt fyrir utan Sauðá[8]; þat tók hann af landnámi Sæmundar at ólofi hans, ok lèt Sæmundr þat svâbúit vera.

Úlfljótr[9] hèt maðr, hann nam Lángaholt allt fyrir neðan Sæmundarlæk.

Þorkell víngnir[10], [son Skíða[11] ens gamla, hann nam land um Vatnsskarð allt ok Svartárdal; hans son var Arnmóðr[12] skjálgi, faðir Galta, föður Þorgeirs, föður[13] Styrmis, föður Halls, föður Kolfinnu[14].

1) halta, föður Þorsteins, föður Guðmundar gása, föður Eyjólfs, föður Guðlaugar, móður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. Eyjólfr halti var faðir Þóreyjar, *o. s. v.*, *E.* 2) Þórnýar, *ur.*, *Ae.* 3) föður Lopts, föður Jóns í Odda, *t. E* (*i Marg. med Henviisningstegn*). 4) Arnalldr, *C*, *E*, *Ab-d*, *K1*; Arnaldr, *Aa*, *Sk*, *K2*. 5) *fra* [*u. Ae ved Skrivefeil.* 6) *De* 2 *förste Bogstaver af Navnet mangle i B.* 7) helgaði, Sk. sèr af landn. Sæm., *E.* 8) Sandá, *Aa*, *b*, *e*, *Udgg.*; Skefill hefir þá numit Reykjarströnd, Skörð ok þá (þar, *Aa*, *c*, *utydel. i Ab*) dali, móts við Eilíf örn, *Aa-d i Margen*, 9) *Begyndelsesbogst. i mangler B*, *C*, (*I B skrevet* (Ú)lbljótr); Álfljótr, *E*, *Aa-f*, *Udgg.* 10) *saal. C*, *E*, *Aa-d*, *Udgg.*; vignir, *B*, *Ae.* 11) *fra* [Atlason, Skíðasonar, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; *E*, *Aa*, *d anföre Textens Læsemaade efter „Landnáma.”*. 12) Arinmóðr, *E*; Armóðr, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*; hinn skjálgi, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 13) Kolfinnu, móður Döllu, móður Gizurar biskups, Þorgeirr var ok faðir, *t. E.* 14) móður Hallberu, móður Halls, föður Þuríðar, móður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum, *t. E.*

Álfgeirr hèt maðr, er nam[1] um Álfgeirsvöllu ok upp til Mælifellsár, ok bjó á Álfgeirsvöllum.

Þórviðr hèt maðr, sá er land nam upp frá Mælifellsá til Giljár.

Hroskell[2] hèt maðr, er nam Svartárdal allan ok Ýrarfells[3] lönd öll með ráði Eireks; hann nam ofan til Gilhaga[4] ok bjǫ at Ýrarfelli[5]. Hann átti þræl þann er Roðrekr[6] hèt; hann sendi hann upp eptir Mælifellsdal í landaleitan suðr á fjöll[7]; hann kom til gils þess er verðr suðr frá Mælifelli[8], ok nú heitir Roðreksgil[9]; þar setti hann niðr staf nýbyrktan[10], er [þeir kölluðu[11] landkönnuð, ok eptir þat snýr[12] hann aptr[13].

7.[14] Eirekr hèt maðr ágætr; hann fór af Noregi til Íslands; hann var son Hróalds Geirmundarsonar, Eirekssonar örðigskeggja[15]. Eirekr nam land frá Giljá[16] um Goðdali alla ok ofan til Norðrár; hann bjó at Hofi í Goðdölum. Eirekr átti Þuríði, dóttur Þórðar skeggja, systur Helgu, er Ketilbjörn átti enn gamli at Mosfelli; börn þeirra Eireks voru þau Þorkell ok Hróaldr, Þorgeirr ok Hólmgaungu-Starri[17] ok Gunnhildr. Þorgeirr Eireksson átti Ýngveldi Þorgeirsdóttur; þeirra dóttir Rannveig, er átti Bjarni

1) land, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Hrosskell, *Aa-e, Udgg.* 3) Ýrafells, *E, Ae, f.* 4) Gilshaga, *Ac.* 5) Ýrafelli, *E, Ab, d, e;* Ýrfelli, *Ac.* 6) Ræþrekr, *C;* Hrærekr, *E, Aa-f, Udgg.* 7) Kjöl, *C.* 8) Mælifellsdal, *C, E, Aa-f, Udgg.* 9) Hræreksgil, *C, E, Aa-f, Udgg.* 10) þribryddan, *Af, Sk i Parenthes.* 11) *saal. de övr.;* kölluð, *uforstaael., B.* 12) hvarf, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) heim, *E;* aptr heim, *Aa-e, Udgg.* 14) *Dette Afsnit sætte C, E, Aa-f, Udgg. efter det følgende om* Vekell. 15) örligskeggja, *Ae.* 16) *saal. C, E, Af, Sk;* Gilá, *B, Aa-e, K1-2.* 17) Hólmgaungu-Steinn, *Ae.*

Broddhelgason. [Gunnhildi Eireksdóttur átti Vefreyðr Ævarsson[1].

Vekell[2] [enn hamrammi[3] hèt maðr, er land nam [ofan frá[4] Giljá[5] til Mælifellsár, ok bjó at Mælifelli; hann [spurði til ferða Roðreks[6]; þá fór hann litlu síðar suðr á fjöll í landaleitan; hann kom[7] til hauga þeirra er nú heita Vekelshaugar; hann skaut milli hauganna ok hvarf þaðan aptr. En er þetta spurði Eirekr í Goðdölum, sendi hann þræl sinn suðr á fjöll, er hèt Raunguðr; fór hann enn í landaleitan; hann kom suðr til Blöndukvísla, ok fór þá[8] upp[9] með á þeirri er fellr fyrir vestan Vínverjadal[10], ok vestr á hraunit milli Reykjavalla[11] ok Kjalar, ok kom þar á manns spor, ok skildi at þau lágu sunnan at; [hann hlóð þar vörðu[12] þá er nú heitir Rángaðar[13]varða; þaðan fór hann aptr, ok gaf Eirekr honum frelsi fyrir ferð sína, ok þaðan af[15] tókust[15] ferðir [um fjallit[16] milli Sunnlendínga fjórðúngs[17] ok Norðlendínga.

Kráku-Hreiðarr hèt maðr, [en Ófeigr lafskegg[18] faðir hans, son Yxna-Þóris[19]; þeir feðgar [bjöggu

1) Evarsson, *Aa-e, Udgg.*; *fra* [*u. C.* 2) *saal. E, Aa-c, f, Udgg. og B, C. f. Ex. i* Vekelshaugar; Vekill, *Ad, e*; Ketill (Ve-Ketill= Vekell), *B*; (Å)skell, *C, uden Tvivl Skrivefeil* (s *for* e). 3) *fra* [*u. Af, Sk.* 4) fyrir ofan, *Ad.* 5) *saal. E, Aa-d, f, Udgg.*; Gilá, *B*; Gilzá, *Ae.* 6) spottaði (*uden Tvivl Skrivef. for* spurði, *E, Aa-f*) ferð Hræreks, *C, E, Aa-f.* 7) komst, *E.* 8) síðan, *C, E, Aa-f, Udgg.* 9) suðr, *Af.* 10) Hvinverjadal, *Ac, f, Sk, K1*; Humverjadal, *Ad*; Hunverjadal, *Ae.* 11) Reykjavallar, *E, Aa-f, K2*; Reykjarvalla, *Ad.* 12) *fra* [*u. ved Skrivef. Ae.* 13) Raungaðar, *Ac, Sk, K1.* 14) *u. Ab, e, Sk.* 15) upp, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 16) *fra* [*u. C.* 17) *u. C.* 18) Lafskes., *Skrivefeil i B.* 19) *fra* [sun Ófeigs lafskeggs (lofskeggs, *Ac*) Exnaþóriss., *C, E, Aa-c, Udgg.*

skip sitt[1] til Íslands; en er þeir kvomu í landsýn, gekk Hreiðarr til siglu, ok sagðist eigi mundu kasta öndvegissúlum fyrir borð, kveðst þat þikkja ómerkiligt at gjöra ráð sitt eptir því; kveðst heldr mundu heita[2] á Þór, at hann vísaði honum til landa, ok kveðst þar mundu berjast til [landa, ef[3] áðr væri numit. En hann kom í Skagafjörð ok sigldi upp á Borgarsand til brots[4]; Hávarðr hegri kom til hans, ok bauð honum til sín, ok þar var hann um vetrinn í Hegranesi[5]. Um vârit spurði Hávarðr, hvat hann vildi ráða sinna, en hann kveðst ætla at berjast við Sæmund[6] til landa; en Hávarðr latti þess, ok kvað þat[7] illa gefizt hafa, bað hann fara á fund Eireks í Goðdölum ok taka ráð af honum: [því hann er vitrastr maðr í hèraði þessu[8]. Hreiðarr gerði[9] svâ. En er hann *fann*[10] Eirek, latti hann þessa ófriðar[11], ok kvað [þat óhent[12] at menn deildi, meðan svâ væri mannfátt á landi; kveðst heldr vilja gefa honum túnguna alla niðr frá Skálamýri, kvað Þór þángat hafa vísat honum, ok þar [stafn á horft[13], þá er hann sigldi upp á Borgarsand; [kvað honum ærit þat landnám ok hans sonum[14]. Þenna kost þekkist Hreiðarr, ok bjó á Steinsstöðum; hann kaus at deyja í Mælifell[15]. Son hans var Ófeigr þunnskeggr, faðir Bjarnar, föður Túngu-Steins.

1) *fra* [sigldu, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 2) leita (*Skrivef.*), *C*. 3) *fra* [er (*Skrivef.*), *C*. 4) skipbrots, *d. s.*, *E*. 5) Hávarðr hegri hefir búit á Hegrastöðum hjá Ási, *Aa-e i Margen*. 6) suðreyska í Sæmundarhlið, *t. Af*, *Udgg*. 7) þar, *B* (*Afskriverfeil*). 8) *fra* [*u*. *C*. 9) geyrði, *B*. 10) *nödvend. Tillæg efter de övr.* 11) *u*. *Sk*. 12) *saal*. *E*, *Aa-f*, *Udgg*.; úheirt (*Læsefeil*), *B*; *fra* [eigi ráð, *C*. 13) *fra* [hafa horft á stafni hans (stafn h., *E*, *Aa-e*, *Udgg*.) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 14) *fra* [*u*. *C*. 15) Mælifelli (*urigt.*) *E*, *Ac-c*.

8. [1]Önundr víss hèt maðr, er [land nam upp[2] frá Merkigili[3] enn eystra dal allt fyrir austan; en þá er Eirekr vildi til fara at nema [dalinn allan[4] allt fyrir vestan, þá feldi Önundr blótspán til, [at hann skyldi verða víss[5], hvern tíma Eirekr mundi til fara at nema dalinn[6], ok varð þá Önundr skjótari, ok skaut yfir ána með tundröru[7] ok helgaði sèr svâ landit fyrir vestan, ok bjó milli á.

Kári hèt maðr, er nam land á milli Norðrár ok Merkigils[8], ok bjó í Flatatúngu; hann var kallaðr Túngu-Kári; frá honum eru Silfrstæðíngar[9] komnir.

Þorbrandr örrek[10] nam upp frá Bólstaðará Silfrastaðahlíð alla, ok Norðrárdal allan fyrir[11] norðan, ok bjó á Þorbrandsstöðum, ok lèt þar gjöra eldhús svâ mikit, at allir þeir menn er þeim megin fóru[12] skyldu þar bera klyfjar í gegnum, ok vera öllum matr heimill[13]; við hann er kend Örreksheiði[14] upp frá[15] Hökustöðum[16], hann var [enn göfgasti maðr ok enn kynstærsti[17].

[18]Maðr hèt Hjálmólfr[19], er land nam[20] um Blöndu-

1) *Her sætter C Afsnittet om* Hjálmólfr, *nedenf.* 2) *fra* [nam inn, *Ad.* 3) Merkisgili, *Sk, K*1. 4) *fra* [land um dalinn (allan, *t. E, Aa-e, Udgg.*) *C, E, Aa-c, Udgg.* 5) *fra* [*u. C.* 6) *u. C.* 7) tindaör, *uden Tvivl ur., Af.* 8) Merkisgils, *Ab, Sk.* 9) Sylfrastæðingar, *K*1. 10) otrekr (*Afskriverf. for* orrekr), *C;* aurrekr, *E, Aa-e, Sk, K*2; örrekr, *Af, K*1. 11) *Her er* 1 *Blad borte i Ab.* 12) um dalinn, *t. C. E, Aa-f, Udgg.* 13) heimiöll, *d. s., C.* 14) *saal. E, Aa, c-e, K*2; kend Örreksheiðr, *Sk, K*1; kend Örreksstaðahlið, *Af;* kendr Eireksheiðr, *B, C.* 15) *Med dette Ord begynder det* 3*die Membranbrudst. af C* (3*die Fragm. Nr.* 1.) 16) Haukstöðum (*af* Haukust. *i B*), *Ad;* Hakastöðum, *Af.* 17) *fra* [göfugr maðr ok kynstórr, *C, Af.* 18) *Dette Afsnit sætter C för, efter* Kráku-Hreiðar. 19) *saal. C, E, Aa, c, e, Sk, K*1; Hiamólfr, *B* (*Skrivefeil*); Hjálmólmr, *Skrivef., Ad;* Hjalmálmr, *Af.* 20) ofan, *t. C, E, Aa, c-f, Udgg.*

hlíð; hans son var Þorgrímr kuggi, faðir Odds í Axlarhaga[1], föður Sela-Kálfs; þaðan eru Axlhegíngar[2] komnir.

Þórir[3] dúfunef[4] var leysíngi Yxna-Þóris; hann kom skipi sínu í Gaunguskarðsárós, þá var bygt hèrað allt fyrir vestan; hann fór norðr yfir Jökulsá at Landbroti[5], ok nam land á milli Glóðafeykisár ok Djúpár, ok bjó á Flugumýri. Í þann tíma kom út skip í Kolbeinsárósi[6], hlaðit kvikfè, en þeim hvarf í Brimnesskógum[7] únghryssi[8] eitt; en Þórir dúfunef[9] keypti vonina ok fann síðan; þat var allra hrossa skjótast, ok [var kölluð[10] Fluga[11]. Örn hèt maðr, hann fór landshorna í millum, ok var fjölkunnugr; hann sat fyrir Þóri í Vínverjadal[12], er hann skyldi fara suðr um Kjöl, ok[13] veðjaði við Þóri [hvârs þeirra hross mundi[14] skjótara, þvíat hann hafði allgóðan hest, ok lagði hvârr þeirra við hundrað silfrs. [Þeir riðu báðir suðr um Kjöl, þar til er þeir kvomu á skeið þat er [síðan er kallat[15] Dúfunefs[16]skeið; en eigi varð meiri[17] skjótleiksmunr hrossa en Þórir kom í móti Erni á miðju skeiði.

1) Laxárhaga, *ur.*, *Ad.* 2) *saal.* *C*, *Ad*; Axlheigingar, *B*; Axlbægingar, *E*, *Aa*, *Udgg.*; Axlbælingar, *Ac*; Axlhæðingar, *Ae.* 3) Þórðr, *C*, *E i Margen efter* „*Hauksbók*". 4) dúfuref, *Ae.* 5) landa broti, *E.* 6) *saal.* *C*; Kolbeinsárósi, *de övr.* 7) Brunnessk., *Ac*; Brinnessk., *Ae.* 8) vígbryssi, *Ac*; lungbrossi, *Ad.* 9) Þórðr þúfunef, *C*, *Aa*, *c i Margen efter* „*Hauksbók*"; Þórir dufunez, *Ae.* 10) hèt, *C*, *E*, *Aa*, *c-f*, *Udgg.* 11) Aluga, *Skrivef.*, *Ae.* 12) Hvinverjadal, *Sk*, *K*1. 13) þartil er þeir komu á skeið, þat er síðan er kallat Dúfnefsskeið; þeir fylgðust. Örn veðj., *Ac.* 14) *fra* [hvárr þeirra eiga mundi ross, *C.* 15) nú heitir, *C.* 16) *saal.* *E*, *Aa. f*, *Udgg.*; Dúfunes, *B*, *C*, *Ae*; Dúfnefs, *Ac*, *d.* 17) minni, *C*, *E*, *Aa*, *d-f*, *Udgg.* *Fra næstsidste* [en er þeir riðu, var eigi minni, *Ac.*

Örn undi[1] svâ illa viđ fèlát sitt at hann vildi eigi lifa, ok fór upp undir [fjallit, er nú heitir[2] Arnarfell, ok týndi sèr þar sjálfr, en Fluga stóđ þar eptir, þvíat hún var mjök móđ. En er Þórir fór af þíngi, fann hann hest [föxóttan ok grán[3] hjá Flugu; viđ þeim hafđi hún fengit; undir[4] þeim var alinn Eiđfaxi, er utan var færđr ok varđ vij manna bani viđ Mjörs[5] á einum degi, ok lèzt[6] hann þar sjálfr. Fluga týndist í feni á Flugumýri[7].

Kollsveinn enn rammi hèt mađr, er nam land á milli Þverár ok Gljúfrár, ok bjó á Kollsveinsstöđum yfir[8] frá Þverá; hann hafđi blót á Hofstöđum[9].

9. Gunnólfr[10] hèt mađr, er nam land milli Þverár ok Glóđafeykisár, ok bjó í Hvammi.

[11]Gormr[12] hèt hersir ágætr í Svíþjóđ; hann átti Þóru, dóttur Eireks konúngs at Uppsölum; Þorgils[13] hèt son þeirra; hann átti Elinu[14], dóttur Burislafs konúngs [or Görđum austan ok Íngigerđar[15], systur Dagstygs Risakonúngs[16]. Synir þeirra voru þeir Hergrímr [ok Herfinnr[17], er átti Höllu, dóttur Hèđins ok Arndísar Hèđinsdóttur[18]. Gróa hèt dóttir Herfinns ok Höllu, hana átti Hróarr, þeirra son Slèttu-Björn[19], er land nam fyrst[20] á milli Grjótár

1) Örn varð svo illt v., *Ac.* 2) *fra* [*u. C.* 3) *fra* [gráföxóttan, *Af.* 4) undan, *E, Aa, f.* 5) Mors, *C;* Noreg, *ur., Ae.* 6) fórst, *E.* 7) fekk af henni jörðin sitt nafn Flugumýri, *t. Af.* 8) upp, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 9) Hostöðum (*ved Skrivefeil*) *C.* 10) *saal. C, E, Aa, c-f;* Sunnolfr, *B, Aa, c, d i Marg. efter „Landnáma".* 11) Frá Gormi, *Overskr., i C.* 12) Ormr, *Ae.* 13) Þorgeirr, *E.* 14) *I B skrevet som* Eimu; Eilinu, *C.* 15) *B, Sk i Parenth ;* Ingibjargar, *C, E. Aa, c, c, Udgg.* 16) *fra* [*u. Ad.* 17) *fra* [*u. E,* (*ved Skrivefeil*). 18) *u. Ac.* 19) Sliettu-Björn, *E, Aa, c-e;* Sleitu-Björn, *Af, Sk i Parenth.* 20) fyrstr, *E, Aa-c, Udgg.; u. C.*

ok Deildarár[1], áðr þeir Hjalti ok Kolbeinn[2] kvomu út[3]; hann bjó á Slèttubjarnarstöðum[4]. [Hann átti . . . . ; þeirra börn voru[5] Örnólfr, er átti Þorljótu[6], dóttur Hjalta Skálpssonar[7], ok Arnbjörn, er átti Þorlaugu Þórðardóttur [frá Höfða, ok Arnoddr; hann átti Þórnýju, dóttur[8] Sigmundar Þorkelssonar, er Glúmr vá. Arnfríðr hèt dóttir Slèttu-Bjarnar[9], er Spak-Böðvarr átti, son Öndotts[10]. Öndottr kom út í Kolbeinsárósi[11], ok kaupir land at Slèttu-Birni[12] ofan frá Hálsgröf enum [eystra megin[13] ok út til Kolbeinsárós, *en*[14] enum vestra[15] megin[16] ofan frá læk þeim, er verðr út frá Nautabúi, ok inn til Gljúfrár, ok bjó í Viðvík.

[17]Sigmundr á Vestfold átti Íngibjörgu, dóttur Rauðs ruggu í Naumudal, systur Þorsteins svarfaðar[18]; þeirra son var Kolbeinn, hann fór til Íslands ok nam land á milli Grjótár ok Deildarár, Kolbeinsdal ok Hjaltadal.

10. [19]Hjalti, son Þórðar skálps[20], kom til Íslands[21]

---

1) Deildará, *Ad.* 2) Kolbjörn, *her, Aa.* 3) í Kolbeinsárós, *t. Af, Sk.* 4) Sliettu-Bjarnarstöðum, *E, Aa, c, d, e, K2;* Sleitubjarnarst., *Af, Sk;* í Kolbeinsdal, *t. Af.* 5) *fra* [hans son var, *C, E, Aa, c-e, Udgg, hvorved Lacunen tildækkes.* 6) Þornljótu, *Ae.* 7) *saal. E, Aa, c, d, Udgg.*; Skalfssonar, *B;* Skaplssunar, *C;* Skapss., *Ae.* 8) *fra* [*u. ved Afskriverf., Ae.* 9) Sliettu-B., *Ac-e, K2;* Sleitu-B., *Sk.* 10) Öndólfs, *Ae og strax* Öndólfr. 11) Kolbárós, *Ac, e, Sk.* 12) Sliettu-B., *E, Ac-e;* Sleitu-B., *Af, Sk.* 13) *fra* [vestra veg, *C.* 14) *nödvend. Tillæg efter de övr.* 15) *Rett. overcensstemm. med C, E, Aa, c-e, Udgg.;* eystra, *B.* 16) veg (enu vestra veg, *C*) *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 17) *C alene har Overskr.* Frá Kolbeini. 18) *I B skrevet* svarbaðar; svörfuðar, *C, Aa, c-e, K2.* 19) *C alene har Overskr.* Frá Hjalta. 20) *saal. E, Aa, c-e, Udgg.;* skafls, *B;* skapls, *C;* kálfs, *Af.* 21) nokkru síðar en Kolbeinn, *t. E.*

ok nam Hjaltadal at ráði Kolbeins, ok bjó at Hofi[1]; hans synir voru þeir Þorvaldr[2] ok Þórðr, [ágætir menn[3]. Þat hefir erfi[4] verit ágætast[5] á Íslandi, er þeir erfðu föður sinn[6], ok voru þar MCC boðsmanna, ok voru allir virðíngamenn [með gjöfum brutt leiddir[7]. At[8] erfi færði Oddr Breiðfirðíngr drápu, þá er hann hafði ort um Hjalta. Áðr hafði Glúmr Geirason stefnt Oddi[9] til Þorskafjarðarþíngs; þá[10] fóru Hjaltasynir norðan skipi[11] til Steingrímsfjarðar, ok gengu norðan um heiðina, þar sem nú er kölluð Hjaltdæla[12]laut; en er þeir gengu á þíngit, voru þeir svâ vel búnir at menn hugðu at Æsir væri[13] komnir; þar um er þetta kveðit.

Mangi hugði manna
morðkannaðar[14] annat
ísarnmeiðr[15] enn Æsir
almærir þar færi,
þá[16] er á Þorskafjarðar
þíng með ennitínglum[17]
holt varla rís[18], Hjalta[19]

---

1) Holum, *E*, *men* Hofi *i Marg. efter* „önnur bok"; „Hof, nú Holar" *Sk. i Marg.* 2) Þorvarðr, *Ac, e, Sk, K1.* 3) *fra* [*u. C.* 4) *I B skrevet* erbi. 5) stórmannlegast, *E.* 6) þeir buðu öllum höfðingjum á Íslandi, *t. C, E. Aa, c-f, Udgg.* 7) útleiddir, *E*; *fra* [gjöfum um leiðir, *C.* 8) því, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 9) um ányt (ávit, *ur.*, *Ad.*) *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 10) um várit, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 11) á skipi, *C, Ac, e*; skipi sinu, *E.* 12) Hjaltad., *Ac*; Hjaltadala, *Ad, e.* 13) þar, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 14) *saal. C, E, Aa, c-e, K2*; morð kannar þat, *B*; morðkannaðir, *Sk*; morðkannaðra, *K1.* 15) í sóru m., *ur.*, *Ac, e*; ísarnsm., *Sk.* 16) *saal. C*; þeir, *B, E, Aa, c-e, Udgg.* 17) tynglum, *Aa, c, K2*; teinglum, *E*; tyglum, *Ac.* 18) *saal. Aa, Udgg.*; varta ris, *B*; vartaris *el.* vartans, *C*; vortaris, *E, Ad*; vorta rís, *Ac, e.* 19) hjarta, *C* (*Afskriften; Membranen er her meget utydelig*).

harðfengs synir gengu[1].

Frá Hjaltasonum er mikil ætt komin [ok göfug[2].

[3]Þórðr hèt maðr ágætr[4], hann var son Bjarnar[5] byrðusmjörs, Hróaldssonar[6] hryggs[7], Bjarnarsonar járnsíðu, Ragnarssonar loðbrókar; Þórðr[8] fór til Íslands, ok nam Höfðaströnd í Skagafirði á milli Unadalsár ok Hrolleifsdalsár, [ok bjó at Höfða[9]. Þórðr[10] átti Þorgerði[11], dóttur Þóris hímu[12] ok Friðgerðar, dóttur Kjarvals Írakonúngs; þau áttu xix börn. Björn var son þeirra; hann átti Þuríði, dóttur Refs frá Barði, ok voru þeirra börn Arnórr kerlíngarnef ok Þórdís, móðir Orms, föður Þórdísar, móður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Guðnýjar, móður Sturlusona[13]. Þorgeirr hèt annarr son Þórðar; hann átti Rjúpu, dóttur Arnhallz[14] Sæmundarsonar; þeirra son Halldórr at Hofi. Snorri var enn þriði; hann atti Þórhildi rjúpu, dóttur Þórðar gellis. Þeirra son var Þórðr hesthöfði, [*faðir Karlsefnis er fann Vínland*[15] *hit góða, föður Snorra, föður Steinunnar, móður Þorsteins rángláts, föður Guðrúnar, móður Höllu, móður Flosa, föður Valgerðar, móður herra Erlends sterka*[16]. Þorvaldr hol-

1) *saal. C, E, Aa, c-e, Udgg*; gengu, *B.* 2) *fra* [*u. C.* 3) *C alene har Overskr.* Frá Þórði. 4) í Noregi, *t. E.* 5) Bjarkar (*Skrivefeil*) *E.* 6) Hróarssonar, *E i Margen efter* „önnur bók". 7) Ásleikssonar. *t C, E, Aa, c-e, Udgg.; Aa, c-e bemærke i Margen, at* „*Landnáma*" *ikke har* Ásleikssonar. 8) Þormóðr, *her, ved Feiltagelse, Sk.* 9) *fra* [*u. C.* 10) Höfða-Þórðr, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 11) Friðgerði, *C, E, Aa, c-e, Udgg.*; *E, Aa, d bem. at* „*Landn.*" *læser* Þorgerði. 12) *skrevet* hirnu *i B* (*ved Læsefeil*); hýmu, *Aa, d e, K1-2*; hyrnu, *Ac, Sk.* 13) Sturlúnga, *E.* 14) Arnhalldz, *E*; Arnhalds, *Sk, K1*; Arnallz, *C, Aa*; Árnalldz, *Ae, d, e*; Árnalds, *K2.* 15) Vindland, *C.* 16) *Tillægget, fra* [*taget af C, E, Aa, c-e, Udgg.*

barki[1] var enn fjórði[2]; hann kom um haust eitt á Þorvarðsstaði[3] til Smiðkels, [ok dvaldist þar um hríð[4]; þá fór hann upp til hellisins Surts ok færði þar drápu þá er hann hafði ort um jötuninn í hellinum. Síðan fèkk hann dóttur Smiðkels, ok var þeirra dóttir Jórunn, móðir Þorbrands í Skarfsnesi[5]. Bárðr var enn fimti son Þórðar; hann átti Þórörnu[6], dóttur Þórodds hjálms; þeirra son var Daði[7] skáld. Söxólfr[8] var enn vj son Þórðar, vij Þorgrímr, viij Hróarr, ix Knörr, x Þormóðr skalli[9], xj Steinn. Dóttir Þórðar var Þorlaug, er átti Arnbjörn Slèttubjarnarson[10]; þeirra dóttir Guðlaug, er átti Þorleikr Höskuldsson; þeirra son Bolli. Herdís var önnur dóttir Þórðar; hana átti Atli enn rammi; Þorgríma skeiðarkinn[11] var en þriðja, [fjórða Arnbjörg, v Arnleif, vj Ásgerðr[12], vij Þuríðr, viij Friðgerðr[13] í Hvammi[14]. [*Son Arnórs Björnssonar, Þórðarsonar, var Eldjárn, faðir Halls, föður Ragnhildar, móður Rafns, föður Hallberu, móður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum*[15].

Hrolleifr enn mikli bygði[16] Hrolleifsdal, sem

1) *saal. C, E, Ac, d, Udgg.*; holbarkr, *B*; holborki, *Aa*; helbark. *Ae.* 2) son Þórðar, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 3) Þorvaldsstaði, *E, Aa, d, K1-2*; í Síðu, *t. C,* E, *Aa, c-e, Udgg.* 4) *fra [u. E, Aa, c-e, K2.* 5) Skarfanesi, C; Sarpsnesi, *Ac.* 6) Þórunni, *Ae.* 7) Dagæ, *C,* 8) Saxólfr, *E.* 9) *u. Ac, K1.* 10) Sleitubjarnars., *her, B, Sk*; Sliettub. son, *E, Ac-e, K2.* 11) skeiðąkin, *Sk*; skeiðakinn, *K1.* 12) *fra [forskrevet i C, ved Udelad. af* „Ásgerðr": Arnbjörg iiij, vj Arnleif. 13) Fargerðr, *ur., Ad.* 14) sem áðr er ritat, *t. Ad.* 15) *fra [taget af E. Uden Tvivl har Compilator flyttet det herhen fra* Árnórr kerlingarnef, *hvor det hörer til, og forandret de förste Ord, for at det kunde passe som Tillæg.* 16) í, *t. C, Aa, c, d, Udgg.*; fyrst, *t. E.*

ritat er, áðr Þórðr[1] gerði[2] hann norðan fyrir víg Odds Unasonar; [þá fór hann[3] í Vatnsdal.

11. [4]Friðleifr hèt maðr, gauzkr at föður kyni[5], en Bryngerðr hèt móðir hans, ok var hún flamsk[6]; Friðleifr nam Slèttahlíð alla ok Friðleifsdal milli Friðleifsdalsár ok Stafár, ok bjó í Holti; hans son var Þjóðarr, faðir Ara ok Bryngerðar, móður Túngu-Steins[7].

[8]Flóki, son Vilgerðar[9] Hörða-Káradóttur, fór til Íslands ok nam [Flókadal milli[10] Flókadalsár ok Reykjarhóls[11]; hann bjó á Mói. Flóki átti Gró, systur Þórðar frá Höfða; þeirra son var Oddleifr stafr, er bjó á Stafshóli ok deildi við Hjaltasonu; dóttir Flóka var Þjóðgerðr, móðir Koðráns, föður Þjóðgerðar, móður Koðráns, föður Kárs í Vatnsdal[12].

[13]Þórðr knappr hèt maðr svænskr[14], son[15] Bjarnar at Haugi; annarr hèt Nafar-Helgi[16]; þeir fóru samskipa til Íslands, ok kvomu [við Haganes[17]. Þórðr nam land upp frá Stíflu til Túnguár ok bjó á

1) á Höfða, *t. E.* 2) *skr.* geyrði *i B.* 3) *fra* [hann flýði til Íngimundar, *E.* 4) *C alene har Overskr.* Frá Friðleifi. 5) föður ætt, *C, Aa, c-e, Udgg.* 6) flæmsk, *C, Aa, c, e, Udgg. fra* [hann var Bryngerðarson, ok flamskr at móður kyni, *E.* 7) Túngu-Oddsteins, *B (Afskr. har först villet skrive* Odds, *men besindet sig og skrevet* Steins *til, uden at strege det urigtige over).* 8) *E, Aa, c-e have i Margen:* „Flóki sem fyrr fann landit óbygt". 9) Valgerðar (*rimel. urigt.*) *E, Ac.* 10) *fra* [*u. Ac.* 11) Reykjarholts, *Ad, f.* 12) *saal. C, E, Aa, c-e, Udgg.;* Karsivaz, *B, hvori den samme Læsem. ligger.* 13) *C alene har Overskr.* Frá Þórði. 14) *saal. C (E, Aa, c, d i Marg. efter „Hauksbók");* Sygnskr, *B, E, Aa, c-e, Udgg. — af* svænskr *kunde i B være blevet* sygnskr (*v til y og æ til g*) *ligesom kort nedenfor* Mjódælingr til miodglíngr. 15) systursun, *C.* 16) Nafur-Helgi, *E, Ac;* Nafar, *Ac.* 17) *fra* [til Haganess, *Aa, c-e, Sk, K1-2.*

Knappsstöðum; hann átti Æsu, dóttur Ljótólfs[1] goða; þeirra son var Hafr, er átti Þuríði, dóttur Þorkels or Guðdölum; þeirra son var Þórarinn[2], faðir Ófeigs. Nafar-Helgi[3] nam land fyrir austan, upp frá Haganesi[4] til Flókadalsár fyrir neðan Barð ok upp til Túnguár, ok bjó á Grindli[5]; hann átti Gró ena snarskygnu[6]; þeirra börn voru þau: [Þórhrólfr ok Arnórr[7], er barðist[8] við Friðleif á Stafshóli; ok Þorgerðr, er átti Geirmundr Sæmundarson; ok Úlfhildr[9], er átti Arnórr Skefilsson í Gaunguskarði; þeirra son var Þorgeirr ofláti, er vâ Blót-Má at Móbergi. Þórunn[10] blákinn var ein[11].

[12]Bárðr Suðreyíngr nam land upp frá Stíflu til Mjófvadalsár[13]; hans son vár Hallr mjódælíngr[14], faðir Þuríðar, er átti Arnórr kerlíngarnef[15].

Bruni enn hvíti [hèt maðr ágætr[16], son Háreks Upplendínga jarls; hann fór til Íslands af fýsi sinni ok nam land á milli Mjófvadalsár ok Úlfsdala;

1) *Her ender 3die Membr. fragm. Nr.* 1 *af C og begynder Nr.* 2. 2) Hafr, *E, men i Parenth.* Þórarinn, *efter „Landnáma"*. 3) Nafur-H., *E*; Nafra-H., *Sk, K*1. 4) Hegranesi, *Ad*; Hauganesi, *Ae*. 5) Grilli, *E i Parenth. efter „Landnáma"*. 6) *saal. E, Aa, c-e, Sk, K*2; skygnu (*med en lille Lacun foran*) *B*; skygnu, *C, K*1; sygnsku, *E i Parenth. efter „Landnáma"*. 7) *fra* [Þórólfr karlhöfði, ok annarr Arun (Arnórr, *Ad*) *ved Skrivefeil, Sk i Parenth. C, E, Aa, c-e, Udgg.*; *E har* Aurn *i Parenth.* (*for* Aron); *efter „Landnáma"*; *Aa, d,* Arnórr *i Margen efter „Landnáma"*. 8) börðust, *Ac-e*. 9) *saal. C, E, Aa, d, K*1-2; Álfhildr, *Ac, e, Sk*; Ólhildr, *B, E i Parenth. efter „Landnáma"*. 10) Þórarinn, *E*. 11) einn, *E*. 12) *C alene har Overskr.* Frá Bárði. 13) Módalsár, *Ae*. 14) *saal. C, E, Aa, c-e, Udgg.*; miodglingr, *B*. 15) þeirra son var Eldjárn, faðir Halls, föður Ragnhildar, móður Rafns, föður Hallberu, móður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson, *t. E*. 16) *fra* [*u. C*.

hann bjó á Brunastöðum; hann átti Arnóru, dóttur Þorgeirs ens óða, Ljótólfssonar goða, þeirra synir voru þeir Ketill ok Úlfheðinn ok Þórðr, er Barðverjar eru frá komnir.

[1]Úlfr víkíngr ok Ólafr bekkr[2] fóru samskipa til Íslands. Úlfr nam Úlfsdali[3] ok bjó þar. Ólafr bekkr var son Karls or Bjarkey af Hálogalandi; hann vâ Þóri enn svarta, [ok varð fyrir þat útlægr[4]. Ólafr nam alla dali fyrir vestan, ok Ólafsfjörð suman[5] til móts við Þormóð, ok bjó at Kvíabekk; hans synir voru þeir Steinmóðr[6], faðir Bjarnar, ok Grímólfr[7], ok Arnoddr, faðir Vilborgar, móður Karls ens rauða.

[8]Þormóðr enn rammi hèt maðr[9], hann vâ Gyrð, móðurföður [10]Skjálgs á Jaðri, ok varð fyrir þat landflótti[11] ok fór til Íslands; hann kom skipi sínu í Siglufjörð ok sigldi inn at[12] Þormóðseyri, ok kallaði af því Siglufjörð[13]; hann nam Siglufjörð allan á milli Úlfsdala [*ok Hvanndala*[14], [ok bjó á Siglunesi; hann deildi um Hvanndali[15] við Ólaf bekk[16], ok varð xvj[17] manna bani, áðr þeir sættust, en þá

1) *C alene har Overskr.* Frá Úlfi. 2) beiskr, *Af.* 3) Úlfsdal, *Ad, Af, Sk.* 4) *fra* [ok gjörði Björn at Haugi hann því landflótta, *E.* 5) *B, C* sunnan, *E, Aa, c-f, Udgg.* (*urigt.*) 6) Steinolfr, *C.* 7) Gunnólfr, *E i Parenth. efter* „önnur bók". 8) *C alene har Overskr.* Frá Þormóði. 9) svenskr (son Haralds víkings, *t. E*), *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 10) *Her er aaben Plads for eet Ord i B.* 11) landflótta, *Ae;* fyrir Birni konúngi at Haugi, *C, Aa, c-e, Udgg.;* „fyrir B. konúngi (Björn af Haugi gjörði hann landflótta or Noregi, segir Landnáma"), *E.* 12) á, *C, E, Aa, c-e Udgg.* 13) ok Siglunes, *t. C, E, Aa, c-f, Udgg.* 14) *saal. Af, Sk, og de övr. strax nedenfor;* Hvammsdala, *her C, E, Aa, c-e, K1-2; fra* [*u. B.* 15) *fra* [ok þá deildi hann, *E.* 16) beisk, *Af.* 17) xvij, *C, E, Aa, d, f, Sk i Parenth. K1-2;* xij, *Ac, e, Sk.*

skyldi sitt sumar hvârr hafa. Þormóðr [var son Haralds víkíngs, en hann[1] átti Arngerði, systur[2] Skíða [or Skíðadal[3]; þeirra synir voru þeir Arngeirr[4] enn hvassi, ok Narfi, faðir Þrándar, föður Hríseyjar-Narfa, ok Alrekr[5], er barðist í Slèttahlíð[6] við Knör Þórðarson.

[7]Gunnólfr enn gamli, son Þorbjarnar þjóta[8] or Sogni, hann vâ Vegeir, föður Vebjarnar sygnakappa, ok fór síðan til Íslands; hann nam Ólafsfjörð[9] fyrir austan[10] úpp til Reykjaár, ok út til Vomúla[11], ok bjó á Gunnólfsá[12]. Hann átti Gró, dóttur Þorvarðs. frá Urðum; þeirra synir voru þeir Steinólfr, Þórir[13] ok Þorgrímr[14].

12. Björn hèt maðr ágætr á Gautlandi[15]; hann var son Hrólfs frá Ám[16]; hann átti Hlíf, dóttur Hrólfs Íngjaldssonar, Fróða sonar konúngs[17]; Eyvindr hèt son þeirra. Björn varð úsáttr um jörð við Sigfast[18], mág Sölvers[19] Gautakonúngs, [ok brendi

1) vík. er átti Arng., *C; fra* [bjó í Siglunesi, hann, *E.* 2) dóttur, *C, Aa, c-e, Udgg.* 3) *fra* [er Skiðadalr er við kendr, *E.* 4) Arngrímr, *E.* 5) Álfrekr, *Ac, d, e;* Alrekkr, *Sk.* 6) Sliettahlið, *E, Ad, e, K2.* 7) *C alene har Overskr.* Frá Gunnólfi. 8) þjóz, *C;* þjótz, *E, Aa, c, e;* þjóts, *Ad, Udgg.* 9) Alfassfjörð, *Ac;* Alfossf., *Ae.* 10) *saal.* (*med udel.* upp, *C*) *C, E, Aa, c-e, Udgg.;* vestan, *B* (*Aa, c, d i Margen efter Landnáma*). 11) Vomúluár, *Ac.* 12) *I B skrevet* Gunnólbsá. 13) *u. C.* 14) Arngrímr (Þorgrímr *i Parenth. efter* „annarr") *E.* 15) austr, *t. E.* 16) *saal. C, Af, Fm. S. I,* 250 (*som iövrigt aldeles stemmer med B*); Ann (Ami, Anit?) *B, öiensynlig malet efter en utydel. Original;* Áni, *E, Aa, K1-2;* Anit, *Ac, d, Sk;* Ányt, *Ae;* Starkaðr hinn gamli var skáld beggja þeirra, *t. E. Aa* (*her mindre rigt.*) 17) af Danmörku, *t. E;* Stark. h. gamli v. sk. b. þeirra, *t. her C, Sk, K1-2; Ac, d i Margen.* 18) Sigvat, *C.* 19) Sölvars, *C, Aa, E i Parenth. efter* „annarr", *Sk, K1-2;* Salgardz, *E;* Sölvarðs, *Ac, e;* Svölvarðs, *Ad.*

Björn hann[1] inni með xxx manna[2]. [Síðan fór Björn til Noregs með xij[ta] mann, ok tók við honum Grímr hersir, son Kolbjarnar sneypis, ok var *hann* með honum einn vetr; þá vildi Grímr drepa Björn til fjár; því fór Björn til Öndotts kráku, er bjó í Hvinisfirði á Ögðum, ok tók hann við honum. Björn var á sumrum í vestrvíkíng, en á vetrum með Öndotti, þartil er Hlíf, kona hans, andaðist[3] á Gautlandi; [þá kom Eyvindr, son hans, austan, ok tók við herskipum föður síns; en Björn fèkk Helgu, systur Öndottar kráku, ok var þeirra son Þrándr.

1) *fra* [Sigfastr gaf dóttur sína Sölvari jarli; hann studdi (hèlt jarlinn, *mindre rigt. C, Aa, c-e, Udgg.*) Sigfast (*u. Ac-e, Sk, Kl*) svá fast, at hann helt (gat haldit, *E*), með ofriki öllum jörðum Bjarnar. Þá seldi (sendi, *Ad*) Björn í hönd (*eller* hölld, *C*) Hlífu konu sinni allt sitt góz (*her begynder Ab igjen*), ok Eyvindi syni sínum á Gautlandi, en Björn bar austan á xij hestum silfr. Síðan brendi hann Sigfast, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) næstu nótt áðr hann fór or landi, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *fra* [Þá fór hann *til* Noregs (með xij mann, *t. E, Aa-e*). Hann kom (H. k. *u. Ab, c, e, Sk, Kl*) vestr á Agðir í Hvini til Gríms hersis, Kolbjarnarsonar (Kolbeinssonar, *Sk*) sneypis (Bjarnarsonar sveipis, *Ad*), bróður Íngjalds hins tryggva, frænda Arinbjarnar í Fjörðum, [ok tók hann allvel við honum. Björn ok förunautar hans voru um vetrinn (um v. *u. Ae*) með Grími. (*Fra* [með allt lausafè sitt, ok var með honum einn vetr ok förunautar hans, *E*). En er á leið um várit (vetrinn, *Ae*) eina nótt, varð Björn varr við þat, at maðr stóð yfir honum með brugðit sverð, ok vildi leggja á (at, *Sk, Kl*) honum. Hann tók hann höndum, ok hafði sá fè tekit af Grími til höfuðs honum. Eigi drap hann hann. Grímr vildi svíkja hann til fjár, því (þá, *E*) fór Björn brott, ok til Öndotts (Öndólfs, *Ae*) kráku, [er bjó í Hvinisfirði (Húmsfirði, *Ad*, á Ögðum, *t. Aa-e, Udgg.; fra* [í Hvini á Ögðum, *E*), sun Erlíngs (Erlends, *Ab-e, Sk*) knýtis. Öndottr átti Signýju Sigvatsdóttur or Líðum or Vík austan. Björn fór (í hernað, *t. E*) í vestrvíkíng á sumrum, en var [með Öndotti (Öndoddi, *Ab, e*) um vetrum (vetr, *Ab-e, Sk, Kl; fra* [í Hvini á vetrum, *E*). Þá andaðist Hlíf, *C, E, Aa-e, Udgg.*

Eyvindr fór þá í vestrvíkíng, ok hafði útgjörðir fyrir Írlandi; hann fèkk[1] Rafórtu, dóttur Kjarvals[2] Írakonúngs, [ok staðfestist þar; því var hann kallaðr Eyvindr austmaðr. Þau Rafórta áttu son þann er Helgi hèt; hann seldu þau til fóstrs í Suðreyjar; en er þau komu þar út tveim vetrum síðar, þá var hann sveltr, svâ at þau kendu hann eigi; þau höfðu hann bruttu með sèr, ok kölluðu hann[3] Helga enn magra[4]. Hann var fæddr[5] á Írlandi; [en er hann var roskinn, gerðist[6] hann virðíngamaðr mikill; hann fèkk þá[7] Þórunnar hyrnu, dóttur Ketils flatnefs[, ok áttu þau mörg börn; Hrólfr ok Íngjaldr hètu synir þeirra.

Helgi enn magri fór til Íslands með konu sína

---

1) *fra* [Björn fékk þá Helgu, systur Öndots (Öndolfs, *Ae*); þeirra sun var Þrondr mjöksiglandi. Síðan kom Eyvindr austan til föður sins Bjarnar; hann var son Hlífar; hann tók við herskipum föður síns ok þeirri iðu (iðju, *Ab, c, e, Sk*; jörðu, *ur.*, *Ad*) er hann hafði haft, [þá er honum (*fra* [því Birni, *E*) leiddist hernaðr. Eyvindr [fekk á Írlandi (Eyv. hafði útgjörðir fyrir Írlandi ok fekk, *E*), *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 2) *fra* [hún ól svein (þau gátu son, *E*) í Suðreyjum, ok seldi (seldu hann, *E*) þar til fóstrs (ok fóru burt síðan, *t. E*). Eyvindr var því kallaðr Austmaðr at hann kom austan af Svíaríki vestr um haf. ij vetrum síðar komu þau aptr til eyjanna at vitja sveinsins, ok sá þar svein eygðan vel, ok ekki hold á, [þvíat hann var sveltr. Þau kölluðu sveininn af því (*fra* [svâ var hann sveltr, at þau máttu trautt kenna hann, þá höfðu þau hann burt með sér ok kölluðu, *E*) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 4) Hann var síðan fóstraðr á Írlandi. Björn andaðist at Öndotts mágs síns, en Grímr taldi konúng eiga at taka allan arf hans, fyrir því at hann var útlendr, en synir hans fyrir vestan haf. Ondottr (Öndoddr, *Ab, c, e*) helt fenu til banda Þrondi systursyni (sunarsyni, *urigt.*, *C*, *Ac-e*) sinum, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 5) Helgi fæddist upp, *C*, *Aa-e*, *Udgg.*; hann var fæddr upp, *E*. 6) *IB skrevet* geyrðist. 7) *fra* [hann fékk, *C*, *Aa-e*, *Udgg*. En er hann var roskinn maðr, þá gekk hann at eiga Þórunni, *E*.

ok börn; þar var ok með honum Hámundr heljarskinn, mágr hans, er átti Íngunni, dóttur Helga. Helgi var blandinn mjök í trú; hann trúði á Krist en hèt á Þór til sjófara ok harðræða. Þá er Helgi sá Ísland[1], gekk hann til frètta við Þór, hvar land skyldi taka, en frèttin vísaði honum [norðr um landit[2]; þá spurði Hrólfr, son hans, [hvârt Helgi mundi halda í Dumbshaf[3], ef Þórr vísaði honum þángat, þvíat skipverjum þótti mál or hafi, er áliðit var mjök sumarit[4]. Helgi tók land fyrir utan Hrísey en fyrir innan Svarfaðardal; hann var enn fyrsta vetr á Hámundarstöðum. Þeir fengu vetr mikinn[5]. Um vârit gekk Helgi upp á Sólarfjall[6], þá sá hann at svartara var miklu at sjá inn[7] til fjarðarins[8], [er þeir kölluðu Eyjafjörð[9] af eyjum þeim er þar lágu úti fyrir[10]. Eptir þat bar Helgi á skip sitt[11] allt þat er hann átti; [en Hámundr bjó eptir[12]. Helgi lendi þá við Galtarhamar; þar skaut hann á land svínum tveimr, [ok hèt göltrinn Sölvi[13]; þau fundust iij vetrum síðar í Sölvadal, *ok* voru þá saman lxx svína.

1) *fra* [or Suðreyjum, ok Yngvildar, dóttur Ketils veðrs af Ríngariki; siðan fór Hœlgi (Helgi enn magri fór, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*) til Íslands með kono sina ok börn, Rólf ok Íngjald ok Ingunni, er átti Hámundr heljarskinn; hann fylgði enn út Hœlga. En er Hœlgi sá land (til suðrs, *t. E i Parenth. efter „Landnáma")*, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 2) *fra* [til Eyjafjarðar, ok lofaði honum hvárki at halda austr nè vestr þaðan, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 3) *I B og C skrevet* Dumshaf. 4) *fra* [áðr firðinum lauk upp, ef Þórr visaði honum i Dumbshaf til vetrvistar, hvårt hann mundi þat hafa (þángat halda, *E*) eða eigi, (þviat skipverjum — sumarit, *t. E*, *Aa-e*, *Udgg.*) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 5) svá at við sjálft var at kvikfe þeirra mundi deyja, þat er þeir höfðu, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 6) *saal. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; Sólarfjöll, *B.* 7) enn, *ur.*, *Ad.* 8) inn at sjá i Eyjafjörð, *E.* 9) *u. E.* 10) *fra* [*u. C.* 11) *u. C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg.* 12) *fra* [*u. C.* 13) *fra* [gelti þeim er Sölvi hèt, ok gyltu, *C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg.*

[Helgi kannaði um sumarit[1] hèrað allt, ok nam allan Eyjafjörð milli Siglunes ok Reynisnes[2], ok gerði[3] eld mikinn[4] við hvern vatnsós[5] ok helgaði sèr svâ [allt hèrað[6]. [Hann sat þann vetr at Bíldsá[7], en um vârit færði Helgi bú sitt í Kristsnes, ok bjó þar meðan hann lifði[8]. Í búfærslunni[9] varð Þórunn[10] lèttari í Þórunnareyju[11] í Eyjafjarðará[12][; þar fæddi hún Þorbjörgu[13] hólmasól. [Helgi trúði á Krist ok kendi því við hann bústað sinn[14]. Eptir þetta tóku menn at byggja í landnámi Helga at [hans ráði[15].

13. Maðr hèt Þorsteinn svarfaðr, [son Rauðs ruggu í Naumudal[16]; hann átti Hildi, dóttur Þráins

---

1) *fra* [þann vetr bjó Hœlgi at Bilzá, en um sumarit kannaði hann, *C, E, Aa-f, Udgg.* 2) Grimsnes, *ur., Af.* 3) *I B skrevet* geyrði. 4) elda mikla, *E.* 5) við sjó, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 6) *fra* [allan fjörðinn nesja millim, *C, Aa-f, Udgg.*; all. f. milli útnesja, *E.* 7) *Sk, K1*; Billzá, *C*; Billsá, *Ad, K2*; Býllzá, *E, Ab, e*; Bylldzá, *Ac*; Býldsá, *Af*; Billiá, *ur., B.* 8) *fra* [Einum vetri síðar [Síðan, *E*; En um vârit, *Aa-f*) færði (gjörði, *E*) Hœlgi bú sitt í Kristnes (Kristnesi, *E*) ok bjó þar til dauðadags (alla æfi, *E*); hann var mjök blandinn í trúnni (at því menn hafa sagt, *t. E*); hann trúði á Krist (ok kendi því við hann bústað [bæ, *Aa-f, Udgg.*] sinn, *t. E, Aa-f, Udgg.*), en þó hèt hann á Þór til sæfara ok harðræða[, ok alls þess (allra ok þess, *E*) er honum þótti mestu varða (í búfærslu sinni, *t. Af*), *C, E, Aa-f, Udgg.* 9) búfærslu Hœlga, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) hyrna, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Þórunnarey er nú kölluð Staðarey, *Af i Margen.* 12) Eyjafjarðarár kvíslum, *C, E*; Eyjafjarðar kvíslum, *Aa-f, Udgg.* 13) *fra* [ok var þá fædd Þorbjörg, *C, Aa-f, Udgg.* 14) *fra* [*u. her C, E, Aa-f, Udgg., men lægge til:* síðan skipti Hœlgi landi með sunum sinum ok mágum. *C alene skyder her ind Notitzen om* Íngjaldr Helgason (*nedenfor Cap.* 16): Ingjaldi syni sínum gaf hann upp frá Þverá hinni ytri — *o. s. v.* — f. Steinunnar, m. Þorsteins ránglàts, *see S. . . . nedenf. Anm. . .*; *men E, Aa-e, K2 henföre den til samme Sted som B, hvor den i den topographiske Orden hörer hen*; *Sk og K1 anföre den paa begge Steder.* 15) *fra* [at leyfi hans, *B.* 16) *fra* [*u. C.*

svarta þuss[1]. Þorsteinn fór til Íslands ok nam Svarfaðardal at ráði Helga. Börn hans voru þau Karl enn rauði, er bjó á Karlsá[2], ok Guðrún, er átti Hafþórr víkíngr; þeirra börn voru þau Klaufi[3] ok Gróa, er átti Gríss[4] gleðill. Atli illíng[5] hèt maðr, hann drap Hafþór, en setti Karl[6] í járn; þá kom Klaufi á úvart, ok drap Atla[7], en tók Karl or járni[8]. Klaufi[9] átti Ýngvildi rauðkinn, dóttur Ásgeirs rauðfeldar[10], systur þeirra Ólafs völubrjóts ok Þorleifs[11]; fyrir þeim hjó hann jafnabelg[12], er þeir tóku í landi hans; þá kvað Þorleifr þetta:

Belg hjó fyrir mèr
Böggvir snöggvan,
en fyrir Ólafi
ál ok verju[13];
svâ skal verða[14]
ef vær lifum
við böl búinn
Böggvir höggvinn[15].

Þar af gjörðist[16] Svarfdæla saga.

Karl hèt maðr[17], er nam Strönd alla út[18] frá Upsum[19] til Mígandi[20].

---

1) Þjors, *E*; Þórarins svarta þurs, *E i Parenth. efter „Landnáma"*; þuss, *u. Ae.* 2) Kavsá (*Skrivef.*) *C.* 3) böggvir, *t. E.* 4) Gisl, *E i Parenth. efter „Landnáma".* 5) illingr, *C, Aa-e, Udgg.*; illvígr, *E* (illengr *i Parenth. efter "Landnáma"*). 6) hinn rauða, *t. C, E, Aa-c, Udgg.* 7) Illing, *her, E.* 8) járnum, *E, Ac.* 9) Bauggvir, *E.* 10) rauðfelds, *Ab-e, Sk, K1.* 11) skalds, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) jafnabagga, *E.* 13) vtujn, *Ae*; alogverjum, *Ad.* 14) vera, *Ad, e.* 15) hauggvir, *B* (*Skrivef.*); höggum, *Ab, Sk.*; höggvum, *Ad.* 16) gerist, *C, Aa, K2.* 17) Steinrauðarson, *t. E.* 18) upp, *Ab, e, Sk, K1*; *u. Ad.* 19) *C, E, og de övr.*; Ufsum, *d. s., B.* 20) *B, C, E, Aa, c, d, K2*; Míganda, *Ab* (?), *e, f, Sk, K1.*

[1]Hámundr heljarskinn, [son Hjörs konúngs, miðlaði lönd við Örn, frænda sinn, þá er hann kom vestan, þann er numit hafði Arnarfjörð, ok bjó hann[2] í[3] Arnarnesi; [hans dóttir var Iðunn[4], er átti Ásgeirr rauðfeldr[5]. [Son Arnar var Narfi, er Narfa[6]-sker eru við kend; hann átti Úlfeiði, dóttur Íngjalds or Gnúpufelli; þeirra synir voru þeir[7] Ásbrandr, faðir Hellu-Narfa[8], [ok Eyjólfr, faðir Þorkels[9] í Haga, ok Helgi, faðir Gríms á Kálfskinni[10].

1) *Aa, d citere her „Hauksbók" i Margen, som Kilde.* 2) *fra* [s. H. kon., *E, Aa-f, Udgg.;* eignaðist Galmaströnd (Gamlaströnd, *rimeligv. Skrivef., C, Af*) alla, ok á milli Svarfaðardals ok Hörgárdals (ok H. *u. Ab, c, e, Sk*), ok bjó þar sem Helgi hafði fyrst (*u. A-e, Sk, K*1) buit, ok nú heitir síðan á Hámundarstöðum. Hámundr gaf Erni, frænda sinum, er numit hafði Arnarfjörð fyrr, lönd þau er voru fyrir utan Reistará. Örn bjó, *C, E, Aa-f, Udgg.* 3) á, *Ab, c, e, Sk, K*1. 4) *fra* [en Hámundr seldi Þorvaldi þær jarðir allar, er liggja á millim Reistarár ok Hörgárdalsár; við hann er Þorvaldsdalr kendr; þar bjó hann. Helgi hinn magri gaf þá Hámundi jarðir á millim Merkigils ok Skjálgsdalsár, ok bjó hann á Espihóli. Þórir var son hans er þar bjó, faðir Þorvalds króks, föður Ketils, f. Einars, f. Þorsteins rángláts, f. Guðrúnar, móður Höllu, m. Flosa, f. Valgerðar, m. herra Erlends (sterka, *t. Ac*), f. Hauks (herra H. lögmanns, *E, Aa-e, Udgg.*); Þórunn (Iðunn, *E i Parenth. og Aa, b, d i Marg. efter „Landn."*) hét dóttir Arnar or Arnarnesi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) son Herjólfs þess er nam Breiðdal. Ásgeirr var bróðir Böðmóðs gerpis (greipis, *Ac*) Grímólfssonar af Ögðum. Moðir þeirra Ásgeirs var Hjálmgerðr, systir þeirra Broz (Brotz, *E, Aa-e; rett.* Brodds, *Sk, K*1-2) ok Boga, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) *i B skrevet* Narba. 7) *fra* [Narfi hét (enn, *t. Aa-e, Udgg.;* var ok, *E*) son Arnar ok Árnarnesi; hann átti Úlfeiði Íngjaldsdóttur (or Gnúpufelli, *t. E*), Helgasonar ens magra; við hann eru Narfasker kend; þeirra son (synir, *E*), *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *I B skr.* Narba. — bróðir Ásbrands, son Narfa var, *t. Aa-e, Udgg.* 9) Þorvalds (*maaskee rigtigere*), *E, Aa-e, Udgg.* 10) *fra* [*u. C. E lægger til:* er átti Helgu Þórðardóttur frá Stokkahlöðum, Rafnssonar. Þorvaldr or Haga myrði Grim bræðrúng sinn; þá sök sótti Einarr Ejolfsson á Vöðla þingi, en Víga-Glumr varð

Galmi[1] hèt maðr, er nam Galmaströnd[2], á milli Þorvaldsdalsár[3] ok Reistarár[4]; hans son var [Þor-

ok Már, son hans, stjúpfaðir Þorvalds, er átti Halldóru Spakböðvarsdóttur (*rett. for* Skapböðvarsd.), ok bjó þá í Hrísey; í þeirri deild stökk Glúmr af þinginu fyrir mel ofan, allt at sjó Um þat orti Einarr:

Þröngvir varð á þíngi
þremja[a] linns at rinna[b],
varat[c] í ála eli
auðlattr, fur mel brattan;
þá er mástèttar[d] máttit
Mævils við þröm sævar
geira njótr á grjóti
Gestils klauf of festa.

En Einarr stóð eptir ok lið hans; þá kvað Glúmr vísu:

Lattist herr með höttu[e]
Hánga-týs at gánga,
þótti[f] þeim at hætta
þekkiligt, fyrir brekku;
þá er dynfúsar dýsir
dreyra-más[g] á eyri,
bráð[h] vóx borginmóða[i],
blóðskjaldaðar stóðu[k].

Glúmr skaut í hönd Einari, en Einarr skaut til bana Grím, bróður Halldóru, er Glúmr átti. En Þorvaldr varð sekr á þinginu. *Dette er Excerpt af* „Viga-Glúms Saga" *Cap.* 27, *men afviger i flere Momenter fra Sagaen, og er maaskee af Compilator forvansket i Begyndelsen. Varianter til Viserne (de samme som i Sagaen) ere anförte i Margen.*

1) *saal. maa Navnet læses, naar man læser* Galmaströnd; Galmr, *B, C, E, Ab, d, e;* Galmar, *Aa, c, f, Sk, K*1; Galmarr, *K*2. 2) *saal. efter Haandskrr. kort ovenfor under* Hámundr heljarsk., *S.* 209, *Anm.* 2; Galmanströnd (*her*) *B, C, Aa-e, K*2; Gálmarströnd, *E, Af, Sk, K*1. 3) *saal. C, Aa-f, Udgg.;* Þorvaldzárdals (*Skrivef.*) *B*; inn frá Þorvaldsá, til R., *E.* 4) *saal. de övr.*; Restarár, *B.*

a) þrenna, *E;* þremja, *Marg.* b) renna, *E;* reina, *Marg.* c) vita at, *Marg.* d) marstèttar, *Udgg.* e) hætti, *Marg.* f) þóttist, *E.* g) dr. svells, *Marg.* h) breið, *Marg.* i) brögnum mæða, *Marg.* k) *Gjetn.*, *for* blóðskjaldaðir stöðum.

valdr, faðir Orms, föður Barna-Þórodds[1], föður Þórunnar, móður Dýrfinnu, móður Þorsteins smiðs[2] Skeggjasonar[3]; Þorvaldi gaf Hámundr[4] land milli Reistarár ok Hörgár, en hann hafði áðr búit í Þorvaldsdal[5].

Geirleifr[6] hèt maðr; hann[7] nam Hörgárdal upp til Myrkár; hann var Hrappsson, ok bjó í Hagan-um[8] forna; hans son var Björn enn auðgi, er Auðbrekkumenn eru frá komnir.

14. Maðr hèt Þórðr slítandi; hann nam Hörgárdal[9] upp frá Myrká ok ofan til Dránga öðrumegin; hans son var Örnólfr, er átti Ýngvildi allrasystur; þeirra synir voru þeir Þórðr ok Þorvarðr[10] í Kristnesi, ok Steingrímr at Kroppi[11]. [Þórðr slítandi gaf[12] Skólm, frænda sínum, af landnámi sínu; hans son var Þórálfr[13] enn sterki, er bjó at Myrká[14].

Þórir þussasprengir[15] hèt maðr; hann var fæddr í Ömd[16] á Hálogalandi, ok varð [missáttr við Hákon jarl Grjótgarðsson[17], ok fór af því til Íslands; hann nam Öxnadal allan, ok bjó at Vatnsá; hans son var Steinrauðr enn rammi, er mörgum manni vann

1) *fra* [Ormr, faðir Þorvalds, f. Bjarna, f. Þórodds, *C, Aa, b, d i Marg. efter „Hauksb."* 2) *saal. de övr.;* sunds, *B, Ad.* 3) Smið-skeggjas., *Ab, c, e, Sk, K*1. 4) Hœlgi, *C, Aa, d i Marg, men jfr. S.* 209, *Anm.* 4. 5) sem fyrr er ritat, *t. E.* 6) Geirólfr, *Ad.* 7) fór af Sjónafirði til Íslands, ok, *t. E.* 8) Haga hinum, *d. s., C.* 9) allan, *t. E.* 10) Þorvaldr, *Ab, c, e, Sk.* 11) er Vemundr kögr lèt ljósta með sauðar höfði, ok lèzt mundi fá þeim vetrvist, er þat gjörði, en sá hèt Þorgeirr smjörkeingr. En þat endist (eigi), þvíat Steingrímr drap þann þegar, ok kvaðst þess höggs skyldu hefna meðan hann lifði, *t. E.* 12) Þorgeiri, *t. C, Aa-e, Udgg.* 13) Þórólfr, *C, Aa-e, Udgg. I B skrevet* Þórálbr; Þorleifr, *Af.* 14) *fra* [*u. E.* 15) Þursaspreingr, *E, Aa, d, f, Udgg.* 16) Ömð, *C.* 17) *fra* [landflæmdr fyrir Hákoni jarli Gr. syni, *C.*

bót, þeim er aðrar meinvættir[1] gjörðu mein. Geirhildr hèt fjölkunnig kona ok meinsöm[2]; þat sá ófreskir menn[3], at Steinrauðr kom at henni óvarri[4], en hún brá sèr í nautsbelgs líki vatnsfulls[5]. Steinrauðr var járnsmiðr; hann hafði jarngadd mikin[6] í hendi; um fund þeirra er þetta kveðit:

Fork lætr[7] æ[8] sem orkar
[at[9] glamrandi hamra[10]
á glotkulli[11] gjalla
Geirildar[12] hvímeira[13];
járnstafr skapar erna[14],
eru sollin rif trolli,
hár á Hjalta-eyri
hríð kerlíngar síðu.

Dóttir Steinrauðar var Þorljót, er átti Þorvarðr[15] í Kristnesi[16].

Auðólfr hèt maðr; hann fór af Jaðri til Íslands ok nam Hörgárdal[17] niðr frá Þverá til Bægisár, ok bjó at enni syðri Bægisá; hann átti Þórhildi[18],

1) vættir, *C*; vietter (=vættir) *E*, *men* meinvættir *i Marg. efter* „annar". 2) all meinsöm, *E*. 3) úfreskr maðr, *C*, *E*. 4) óvigri, *E*, *men* óvarri *i Parenth. efter* „annar". 5) *saal C*, *E*, *Aa*, *Udgg.*; vatzfullum, *B*, *Ab-e*. 6) *u. C*. 7) *saal. B*, *E i Marg. efter* „*Landnáma*, *Sk*, *K1*; lèt, *C*, *E*, *Aa-e*, *K2*. 8) ey, *d. s.*, *E i Marg. efter* „*Landn.*", *Sk*, *K1*; á, *E*, *Aa-e*, *K2*. 9) á, *Ab*, *c*, *e*. 10) *fra* [allrammr jöfurr hamra (*samme Men.*) *E i Margen efter* „*Landnáma*". 11) glotkylli, *d. s.*, *C*, *E*, *Aa*, *d*, *K1-2*; glatkilli, *Ab*, *c*, *e*; glegðkylli, *Sk*. 12) Geirhildr, *Ad*. 13) *saaledes B*, *C*, *Aa*, *K2*; hvimeyra, *E*, *Ab*; hvineyra, *Ac*; humeyra, *Ad*; huymeyra, *Ae*; hvemeira, *Sk*, *K1*. 14) ærna, *d. s.*, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; örna, *d. s.*, *E i Variant uden Citat*. 15) Örnólfsson, *t. E*. 16) svá segja flestir menn, at Þórðr slítandi hafi gefit Skólm, frænda sínum, jarðir af landnámi sínu, *t. E*, *jfr. ovenf. S.* 211 *under* Þórðr slítandi. 17) Öxnadal, *E*, *men* Hörgárdal *i Marg. efter* „*Landnáma*". 18) *u. ved Afskriverfeil Ab-e*; *till. i Marg. i Ab*.

dóttur Helga ens magra; þeirra dóttir var Ýngvildr, er átti Þóroddr hjálmr, faðir Arnljóts[1], föður Halldórs, [*föður Einars, föður Jórunnar, móður Halls, föður Gizurar, föður Þorvalds, föður Gizurar jarls*[2].

Eysteinn, son Rauðúlfs[3] Öxna-Þórissonar, nam land niðr frá Bægisá [til Kræklíngahlíðar[4], ok bjó at Lóni; hans son var Gunnsteinn, er átti Hlíf, dóttur Heðins or Mjólu[5]; þeirra börn voru þau Halldóra, er Víga-Glúmr átti, ok Þorgrímr ok Grímr eyrarleggr.

Eyvindr hani hèt maðr göfugr; [hann kom út síð landnámatíðar[6]; hann átti skip við Þorgrím Hlífarson[7]; hann var frændi Öndottssona[8]; þeir gáfu honum land, ok bjó hann í Hanatúni, ok var kallaðr Túnhani; þar er nú kallat Marbæli[9]. Hann átti Þórnýju[10], dóttur Stórólfs Öxna-Þórissonar; hans son var Snorri Hlíðmannagoði.

15. [11]Öndottr[12] kráka, er fyrr var getit, [gerðist ríkr maðr[13]; en er Björn [mágr hans[14] andaðist, [þá kallaði Grímr hersir[15] konúngi allan arf hans, er[16] hann var útlendr, en synir hans voru fyrir vestan

1) Örnólfs, *E i Parenth. efter Landn.* 2) *fra* [*Tillæg efter C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Raðulfssun, *C;* son Ráðúlfs, *E;* Röndulfsson, *Af.* 4) *fra* [*u. C.* 5) Mjólum, *Ad;* Múla, *E, Ae.* 6) *fra* [*u. C.* 7) er þeir fóru til Íslands, *t. E.* 8) Öndoddss., *Ac.* 9) Margbýli, *E i Parenth. efter „Landnáma".* 10) Þórunni, *C, E, Aa-e, Udgg.*; *E har* Þórnýju *i Parenth. og Aa i Marg. efter „Landnáma".* 11) *C alene har Overskr.* (Frá) Öndottssunum. 12) Öndoddr, *Ac.* 13) *fra* [ríkr maðr ok ættstórr, *E.* 14) *fra* [*saal. de övr.;* magri, *E.* 15) hessir, *B.* 16) *fra* [taldi Grímr hersir konúng eiga at taka allt fé (arf, *E*) hans, því at, *C, E;* vildi Gr. h. at kon. skyldi taka alla eigu hans, því at, *Aa-e, Udgg.*

haf[1]. Öndottr[2] hèlt[3] fènu til handa Þrándi, systursyni[4] sínum; en er Þrándr frá andlát föður síns[5], þá sigldi hann or Suðreyjum [svâ mikla[6] siglíng, [at fyrir þat var hann kallaðr Þrándr mjöksiglandi. En er hann hafði við erfð tekit, þá fór hann[7] til Íslands [ok nam fyrir sunnan land, sem enn mun sagt verða[8]; [en fyrir þá sök vâ Grímr Öndott, er hann náði eigi fènu í konúngs trausti[9]; en á enni sömu nótt bar Signý, [kona Öndotts[10], á skip[11] allt lausafè sitt[12], ok fór með sonu þeirra[13] Ásgrím[14] ok Ásmund[15] til Sighvats, föður síns, en sendi sonu sína til [Hèðins, fóstra síns[16], í Sóknadal[17], [en þeir undu þar eigi, ok vildu fara til móður sinnar, ok kvomu at jólum til Íngjalds tryggva í Hvini; hann tók við þeim af áeggjun Gyðu, konu sinnar[18]. Um

1) Eyvindr austmaðr ok Þrondr mjöksiglandi (velsiglandi, *Ad*), *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Öndoddr, *Ac.* 3) gat haldit, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) sonarsyni, *Ac.* 5) Bjarnar, *t. Ac.* 6) *fra* [þá, *C.* 7) *fra* [at — mjöksiglandi, ok tók þá við föðurerfð sinni ok fór, *Aa;* er hann var mjöksiglandi af kallaðr, ok tók þá við föðurleifð sinni, ok fór, *C.* 8) *fra* [sem síðar man sagt verða, *C, Aa-e, Udgg.;* sem fyrr var frá sagt, *E.* 9) *fra* [Bœr Öndotts (Öndodds, *Ab, c;* Öndólfs, *Ae*) stóð nêr (nærri, *Ac*) sjó, ok skamt á meðal (hans, *t. Ac, Sk, K*1) ok Íngjalds bear. Grímr bjó skamt frá Íngjaldi; hann fór at Öndotti (Öndoddi, *Ac*) um nótt, er hann viðaði í skógi til ölhitu, litlu fyrir jól, ok vá hann í trausti konúngs ok þá iiij saman, *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) lángskip, *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) Öndotts, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) sína ij, *C, Aa-e, Udgg.;* sonum sínum tveimr, *E.* 14) Asgeir (*Skrivefeil*) B. 15) ok alla húskarla sína, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 16) *fra* [fóstra Hèðni, *E.* 17) Sognadal, *Ad.* 18) *fra* [til (fulltíngs ok *t. E, Aa, K*1-2) fylsknis (fullt. fylsnis, *Ac-e*; fulltingis, *Ab, Sk*), þvíat hon vetti (=vætti, *Aa, K*1-2; vætta, *ur., Ab, c, e, Sk*; =vænti, *E*) at Grímr mundi eptir þeim leita, en hann kom eptir þeim með ij skip fyrir austan Líðandisnes, ok ransakaði skip hennar, ok fann eigi

sumarit eptir gerði[1] Grímr hersir[2] veizlu[3] Auðuni, jarli Haralds konúngs, en þá nótt er [ölhita var at Gríms[4], brendu Öndottssynir hann inni, ok tóku síðan bát Íngjalds, [fóstra síns[5], ok reyru á braut[. Auðun kom til veizlu sem ætlat var, ok misti þar vinar í stað; þá kvomu Öndottssynir þar snemma um morguninn at svefnbúri því er Auðun lá í, ok skutu stokki á hurð. Ásmundr varðveitti húskarla jarls tvâ, en Ásgrímr[6] setti spjótsodd fyrir

---

sveinana. Steinarr (Steinn, *E*, *Ae*) hèt maðr, er sveinunum fylgði til Hèðins; þángat fór Grímr at leita þeirra. þeir fundu Örnólf, son Heðins, í (á, *Ac*) skógi; hann gerði ser órar (örar, *Aa*, *c*, *K*1; óra, *E*; örvar, *Ab*, *e*, *Sk*) ok let sem hann felli í brottfall, þvíat hann vildi ekki segja (til, *t. E*). þá fundu þeir annann son Heðins, er Úlfr hèt, er geymði feár föður síns; hann tók hálft *C* (hálft ccc, *ur.*, *Ae*) silfrs af Grími at segja til sveinanna; hann færði föður sínum fèit ok sagði þetta, en kom eigi til Gríms. Eigi treystiz Grímr heim at sækja Hèðinn, þvíat hann grunaði trúleik sveinsins, ok fór hann heim (við svo búit, *t. E*), en sveinar (sveinarnir, *Ab-e*, *Sk*, *K*1) voru í jarðhúsi (húsi, *Ae*) til þess er haust kom; [þá leynduz þeir brott, ok vildu til Sighvats móðurföður síns (þeir námu þar eigi yndi, vildu vitja móður sinnar ok Sighvats m. föð. síns, þeir leyndust brott, *E*) ok urðu villir á hvára hönd þeim sjór skyldi liggja. Frost var mikit á, en þeir skólausir; at bæ komu þeir þá. Ásmundr mælti: kennir þú bæ þennan bróðir? Eigi, sagði Ásgrímr; ok er þeir komu at, kendu þeir svefnskemmu þá er faðir þeirra hafði gera látit; þeir þóttuz þá ílla komnir, ok sneru til Íngjalds ens tryggva (í Hvini, *t. E*, *Aa-e*, *Udgg.*); þá var jóla aptan; þeir dulduz (dvoldust, *Ae*) þar. Gyða (kona Íng., *t. E*) kendi þá fyrst, ok minti Ingjald á vingœði þeirra Öndots, ok bað þeim viðtöku; þeir voru þar þann vetr ok höfðu eigi nöfn sín, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*

1) geyrði, *B*. 2) *I B skrevet* hessir; *u. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 3) á móti, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 4) *fra* [hann hafði verit at ölheitu, þá, *C*, *E*, *Aa-e. Udgg.* (*E anförer Textens Læsemaade i Margen*). 5) *fra* [*u. C*, *Aa-e*, *Udgg.* 6) *fra* [til eyjar er liggr á Hvini; þeir sögðu áðr Gyðu ok Íngjaldi, hvat í var orðit; hann bað þá verða í brottu ok koma alldri í augsýn sèr; þeir settu upp bát sinn ok gengu til

brjóst[1] jarli, ok bað hann reiða föðurgjöld; hann seldi fram iij gullhrínga ok guðvefjarskikkju[2], en Ásgrímr gaf jarli nafn ok kallaði Auðun geit. [Síðan fóru þeir[3] í Súrnadal[4] til Eireks ölfús, lends manns, [ok tók hann við þeim[5]; þar bjó Hallsteinn hestr[6], annarr lendr maðr, [ok höfðu þeir jóladrykkju saman, ok veitti Eirekr fyrr vel ok trúliga, en Hallsteinn veitti síðar óvingjarnliga; hann laust Eirek með dýrshorni; fór Eirekr þá heim, en Hallsteinn sat eptir með húskarla sína; þá gekk Ásgrímr inn einn, ok veitti Hallsteini mikit sár, en þeir þóttust veita Ásgrími bana, en hann komst út ok til skógar, ok græddi kona hann í jarðhúsi, svâ at hann varð heill[7]. Þat sumar fór

hús; þeir heyrðu manna tal (mál, *Ab-e, Sk, K*1) i húsunum (i hús. *u. Ae*) at þeir hefði verit (þeirra er verit höfðu, *E*) um nóttina i ferð með Auðuni jarli. þeir gengu til bátsins, er þeir höfðu þetta heyrt (báts síns aptr, *E*) ok reru til (megin, *t. E*) lands; þeir sá hvar flaut snekkja jarlsins tjölduð[; þeir gengu til þess herbyrgis, er þeim var sagt at jarlinn svaf (svæfi, *Aa-e, Udgg.*) i, en (*fra* [því hann ætlaði at sækja veizluna at Grims, en hann misti þar vinar i stað; þá komu þar synir Öndotts snemma um morguninn at svefnbúri því er Auðun hvíldi i ok báru stokk á, því, *E*) menn hans voru á skipi, en ij menn (utan ij voru sem, *E*) héldu vörð yfir jarlinum. Ásmundr greip þá báða ok hélt þeim. Ásgrimr gekk (inn ok, *t. E*) at jarli, ok *C, E, Aa-e, Udgg.*

1) flagbrjósk, *E.* 2) skiggju, *d. s., C.* 3) *fra* [Öndottssynir hljópu til bátsins, ok reru út eptir firðinum, ok [í röst, er var á firðinum, ok (*fra* [*u. ved Afskriverfeil, Ab, c, d, e, Sk*) breiddu þar á sjóinn skikkjuna, fyrir því at þeir sá at jarlsmenn reru eptir þeim, ok mundu þeir eigi undan komaz. þeir jarlsmenn fundu skikkjuna, ok hugðu (sögðu, *Aa-e, Udgg.*) þá mundu vera druknaða (sögðu þeir mundu druknaðir, *E*) en Öndottssynir fóru, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Súnadal, *E i Marg. efter „Landnáma"*; Svínadal, *Sk;* norðr um Straum (Stimni? *C;* Straumu, *Ab, c, d*; straumu, *K*1; Straumudal, *Ae*) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) *fra* [*u. C, Aa-e.* 6) hersir, *d. s., Aa-c, Udgg.*; *u. Ae*; samtýnis, *t. E.* 7) *fra* [þeir áttu (ok höfðu þeir, *E*) jóla-

Ásmundr til Íslands, ok hugði Ásgrím, bróður sinn, dauðan. [Helgi enn magri gaf Ásmundi[1] Kræklíngahlíð[2], [ok bjó (hann) at Glerá enni syðri; en þá er Ásgrímr varð heill, gaf Eirekr honum lángskip, ok herjaði hann vestr um haf, en Hallsteinn dó or sárum[3]. [En er Ásgrímr kom or hernaði, gipti Eirekr honum Geirhildi, dóttur sína; þá fór Ásgrímr til Íslands; hann bjó at Glerá enni neyrðri. Haraldr konúngr sendi Þorgeir enn hvinverska til Íslands at drepa Ásgrím; hann var of vetr á Kili í Hvinverjadal, ok kom aungvu fram um hefnd-

drykkju (jólaveizlu ok drukku, *Ac*; saman, *t. E*), ok veitti Eirekr vel fyrri, en Hallsteinn (síðar óvinveitlega, ok, *t. E*) laust Eirek með horni (dýrshorni, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*), þá er þeir voru at hans (því svá segist, at Eirekr veitti fyrst vel ok trúlega, en Hallsteinn síðar óvingjarnlega, *t. Aa-e*, *Udgg.*). En er Eirekr var heim farinn (skyndilega, *t. E*), en Hallsteinn sat eptir (með húskarla sína, *t*, *E*) þá kom (gekk, *E*) Ásgrimr einn inn ok veitti Hallsteini mikit sár, ok ljóp út síðan, ok (leitaði, *t. E*) til skógar, en þeir eptir honum. Ásgrimr lagðist á sund á á (á s. í á eina, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*) í frosti, en húskarlar Hallsteins særðu hann mjök með skotum; hann komz til kerlingar einnar í skógi (á skóginum, *E*). Hon skar kálf sinn, ok lagði garnar (garnirnar, *Ad*, *f*) kálfsins hjá Ásgrimi. Svá þótti þeim er inn komu sem (àt, *Aa*, *K2*) hans iðr lægi þar en hann væri (þar *t. Aa*, *K2*) dauðr (ok inniflin heingi út úr honum, *t. Af*). Þeir fóro heim (sneru aptr, *E*), en kerling grœddi hann á laun (gr. hann ok geymdi, *E*) í jarðhúsi. (Hann varð heill, *t. E*) *C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg.*

1) *fra* [þá gaf Hœlgi hinn magri honum land at nema í, *C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg.* — *E alene lægger til* (*efter B*): ok bjó hann at Glerá enni syðri. 2) Kraklíngablið (*allevegne*) *E*, *Sk*; Kráklíngablið, *Af*, *K1*. 3) *fra* [þá fór út með honum Böðólfr or Hvini; hans son var Skeggi ok Þórir keilismúli. Síðan átti Böðólfr Þorbjörgu hólmasól; þeirra dóttir var Þorgerðr, er Ásmundr átti Öndottsson. Hallsteinn dó hit sama vár or sárum, þá gaf Eirekr ölfús (aulfúss, *E*) Ásgrimi (Ásmundi, *urigt.*, *E*) lángskip xxx at rúmatali, ok hèlt hann því í hernað, ok hafði þá iðn (iðju, *Ab-e*, *Sk*) nokkor sumur

ina¹. Sonr [Ásgríms var Elliðagrímr, faðir Ásgríms,

(nokkura hrið, *Aa*), *C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg*. — *E lægger til*: en er því linnti fekk Ásmundr (*r*. Ásgrímr) Geirhildar dóttur Eireks, ok fór eptir þat til Íslands. En önnur bók segir svo: Haraldr konúngr *o. s. v. see fölgende Anmærkn.*

1) *fra* [Haraldr konúngr setti þorgeir (hinn vinverska, *t. E*) systursun Gríms til höfuðs Ásgrími, ok fekk honum herskip ij; hann fann hann alldri. þá fór hann til Íslands, ok ætlaði at drepa Ásmund, ok kom á Eyrar (Eyar, *ur.*, *Ae*), ok var í Hvinverjadal (Humverjad., *Ad*) um vetrinn. þat sumar (um sumarit, *Ad*) eptir kom Ásgrimr [út á Eyrum (*u. E*, *Aa-e*) ok átti skip hálft við þóri keilismúla (ketilsmúla, *Af*), ok voru iiij menn ok xx á (því, *t. Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K1*). þeir voru ósamþykkir, ok leysti Ásgrímr skip til sín. þórir reið norðr með (við, *E*) hálfa (helft, *Ab-d*, *Sk*, *K1*) skipverja (með hálft, *ur.*, *Ae*), ok kom í Hvinverjadal (Humverjad., *Ad*; Hunverjad., *Ae*), ok sagði til fara Ásgríms ok reið heim síðan. Ásgrímr reið halfum mánuði síðar frá skipi, ok gisti at þrándar mjöksiglanda í þrondarholti; hann bauð honum vetrvist, ok kvað honum eigi mundu úhætt vera norðr at riða fyrir þorgeiri. Ásgrimr fór þó (þá, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K1*) norðr með xij mann (menn, *Ac*), ok höfðu xij hesta klyfjaða ok töskur á (*á u. Sk*, *K1*; töskur á þeim. Á þann *o. s. v.*, *Ae*); þann dag er þeir riðu um Kjöl bað hann þá í brynjum riða ok hafa kufla yfir utan, ok segja, ef þeir þorgeirr fyndiz (fundust, *ur.*, *Ab*, *e*, *Sk*), at þórir keilismúli (ketilsmúli, *Af*) færi þar, en Ásgrímr væri norðr farinn. þeir voru ij netr at þorgeirs, því at hann hugði þá þóri vera; hann hafði fyrir xxx manna. Hann reið á götu með þeim, ok sofnaði er hann kom heim, ok dreymði (síðan, *t. Ab*, *c*, *Sk*, *K1*), at kona kvæmi at honum ok segði honum hverir gestir með honum höfðu (hefði, *E*, *Aa*, *b*, *d*, *e*, *Sk*, *K1-2*) verit. Síðan riðu þeir eptir Ásgrími (eptir á, *C*, *E*, *Ab*, *d*, *e*; eptir, *Aa*; e. þeim, *Ac*). þeir Ásgrímr biðu á Vekelshaug (Vækilsh., *Aa-f*; Vekilsh., *K2*) hinum suðra, ok þar kom Ásmundr bróðir hans til móz við hann með xl manna; hann sætti þá þorgeir (hinn hvinverska ok Ásgrim, *t. E*, *Aa-f*, *Udgg*.). Fám vetrum síðar fór Ásgrímr utan, ok fekk Geirríðar Eiríksdóttur ölfús (ölfuis, *Ac*); þeirra son var Elliðagrímr. þau fóru síðan til Íslands, ok gaf Hœlgi [hinn magri Ásgrími (hm̄ [honum, *Sk*] mágr Gríms, *Forvanskn.*, *Ab*, *Sk*; hm̄ mágr Ásgríms, *ligel*, *Ac*, *e*; hinn magri honum land í Kr., *Ad*) landnám í Krækling ahlíð (Kráklingahlíð, *her og stras nedenfor*, *Af*, *Sk*, *K1*), [ok áttu þeir

föður[1] Sigfús, föður Þorgerðar[2], móður Gríms, föður Svertíngs, föður Vigdísar, móður [Sturlu í Hvammi[3].

16. Helgi enn magri gaf Hámundi, mági sínum, land[4] milli Merkigils[5] ok Skjálgdalsár[6], ok bjó hann á Espihóli enum syðra; hans son var Þórir, er þar bjó síðan[7]; hann átti Þórdísi Kaðalsdóttur[8]; þeirra son var Þórarinn[9] á Espihóli enum nyrðra, ok Þorvaldr krókr á Grund, en Þorgrímr í[10] Möðrufelli [var eigi hennar son; Vigdís var dóttir þeirra[11].

Helgi gaf Þóru, dóttur sína, Gunnari, syni Úlfljóts, er lög hafði út, ok land[12] upp frá Skjálgdalsá til Háls[13]; hann bjó í Djúpadal; þeirra börn voru þau Þorsteinn[14], Ketill ok Steinmóðr, en dætr Yngvildr ok Þorlaug[15].

bræðr alla líðina, ok var af því kölluð Kræklíngahlíð (*fra* [*u. ved Afskriverfeil Ad*) at þeir voru synir Öndotts kraku. [Ásmundr bjó at Glerá enni syðri, en Ásgrímr at (*u. Ab-e, Sk, K*1) hinni nerðri (Ásgrímr bjó at Glerá enni nerðri, *fra* [*E*), *C, E, Aa-f, Udgg.*

1) *rettet i B, som ved Afskriverfeil har* z (ok); *fra* [Ellliðagríms var Ásgrímr (*d. s.*), faðir, *E.* 2) Þoro *med en lille Lacun bagefter i E, fordi Afskriveren ikke har kunnet læse Navnet.* 3) Hvamm-Sturlu, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) jörð, *C*; jarðir, *E.* 5) Merkigilsár, *Ab, e*; Merkisgilsár, *Sk.* 6) Skjöldalsár, *Af.* 7) *u. C.* 8) Kaðolfsd., *Ab-e, Sk* (*med* Kaðals *i Parenthes*). 9) faðir Fálka, föður Þórarins, föður Sigríðar, móður Þórðar, föður Böðvars, föður Þórðar, föður Markús á Melum, *t. E. Det Fölgende har den i Margen med Henviisningstegn til dette Sted.* 10) á, *Ab, c, f, Sk, K*1 11) *fra* [ok Vigdís, *C. Det Manglende er enten ved Glemsomhed udeladt, eller man bör læse* enn Þorgrímr, *skjöndt dette er en usædvanlig Construction. Paa den Maade staaer B's Læsemaade som Modsætning til C's.* 12) landnám, *E, Ab, c*; land, nam, *Sk. K*1. 13) *E lægger til i Parenthes*: „En Landnáma segir Þóru hafi heiman fylgt Djúpadals lönd, á milli Skjálgdalsár ok Háls". 14) Þorkell, *Ac.* 15) *fra* [ok Steinólfr ok Yngvildr, *C; de öra· fölge B. men Aa-d bemærke i Margen at „Hauksbók" udelader Navnene* Ketill ok Þorlaug.

Helgi gaf Auðuni rotni[1], syni Þórólfs smjörs, Þorsteinssonar skrofa[2], Grímssonar kambans, Helgu, dóttur sína, ok [land upp frá Hálsi[3] til Villíngadals; hann bjó í Saurbæ. Þeirra börn voru þau Einarr, faðir Eyjólfs Valgerðarsonar[4], ok Vigdís, móðir Halla ens hvíta, föður Orms, föður Gellis, föður Orms, föður Halla, föður Þorgeirs, föður Þorvarðs[5] ok[6] Ara, föður Guðmundar biskups. [*Einarr Auðunarson átti Valgerði Runólfsdóttur; þeirra son Eyjólfr, (er) átti Hallberu Þórólfsdóttur hjálms, ok bjöggu þau á Jórunnarstöðum lánga æfi, en síðan á Möðruvöllum. Hallfríðr var dóttir Einars Eyjólfssonar, móðir Halldórs, föður Snorra, föður Guðrúnar, móður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson. Vigfús Víga-Glúmsson vá Bárð, son Halla ens hvíta, ok er um hann ort Bárðar drápa, er þetta er stef í:*

Báröðr[7] of ristr báru
braut land varar[8] andra.

En Brúsi, bróðir Bárðar ok Orms, orti vísu þessa, þá er Glúmr stökk af þínginu:

Höfum vèr vágs[9] or[10] vígum

1) *saal. E, med Variant:* þrotni, *Ae;* rotin (rotni? *B*), *B, C, Aa-d, Udgg.* 2) *skrevet* „skropa" *i B*; skrofo, *Kl.* 3) *fra* [landnám fyrir ofan Háls, *E.* 4) Eyj. f. Guðmundar ens ríka, *C;* Eyj. Valgerðars. f. Guðm. ens ríka, *E, Aa-e, Udgg.* 5) Þorvalds, *Ab-e, Sk, Kl.* 6) *saal. rigt. B, jfr. Fm. S. II,* 89, *og* Sturlúnga *I, Cap.* 39; föður, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *saal. E.* 8) *saal. E.* 9) veg, *den Hol. Udg. af* Víga-Glúms S.; *u. i de övrige Haandskr. og Udgg.* 10) af, *Udgg. af* Víga-Glúms Saga.

[vdið herir[1], þótt lög þveri[2],
stóðs við stýri meiða,
[stafngöndul! hlut jafnan[3];
þó [hykk furviðu fóru[4]
fleygarðs, enn mik varði,
beiði hlökk! fyrir brekku,
bliks, harðara miklu[5].

Hámundr heljarskinn[6] fèkk Helgu Helgadóttur[7] eptir andlát Íngunnar, systur hennar, ok var þeirra dóttir Ýngvildr, [er kölluð var[8] allrasystir, er Örnólfr átti.

Helgi gaf Hrólfi, syni sínum, öll lönd fyrir austan Eyjafjarðará, frá Arnarhvoli[9] upp, ok bjó hann í Gnúpufelli, ok reisti þar hof mikit; hann átti Þórörnu[10], dóttur Þrándar mjóbeins; þeirra börn voru þau Hafliði enn örvi ok Valþjófr, [Viðarr, Grani[11] ok Böðvarr, Íngjaldr ok Eyvindr, en dóttir Guðlaug[12], er Þorkell enn svarti átti. Valþjófr var faðir Helga, föður Þóris, föður Arnórs, föður Þuríðar, móður Þórdísar, móður Vigdísar, móður [Sturlu í Hvammi[13].

1) *saal. E.* 2) *fra* [veit ek orð á því, borða, *Udgg.* 3) *saal. fra* [*Udgg.*; stafn fær hart jafnan, *E.* 4) *saal. fra* [*Udgg.*; bygg eck fyri viðu, *E.* 5) *fra* [*till. efter E.* 6) son Hjörs konúngs, *t. Ac.* 7) dóttur Helga magra, *Ac.* 8) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Hváli, *C.* 10) Þórunn, *ur., Ad.* 11) *saal.* (Viðarr ok Grani) *C, Aa-e, Udgg.*; viþargrani, *B*; Viðar, Granni, *E.* 12) Guðlaugr, *Skrivef., C.* 13) *fra* [Hvamm-Sturlu, *C, E, Aa-e, Udgg.* *E indskyder her fölgende:* Þuríðr, dóttir Helga, sonar Dálks, sonar Þóris, sonar Helga, sonar Valþjófs, átti Ásgeir Kvistsson; (þeirra) börn voru Ásgeirr ok Arnríðr, móðir Salbjargar, móður Kolfinnu, er átti Þorvaldr í Vatnsfirði. Dóttir Ásgeirs var Dýs, ok Þórey, móðir

[1]Helgi enn magri gaf Íngjaldi, syni sínum, [land út frá Arnarhvoli til[2] Þverár ennar ytri[3]; hann bjó at Þverá enni efri, ok reisti þar hof mikit; hann átti Salgerði Steinólfsdóttur[4]; þeirra son Eyjólfr[5], [faðir Víga-Glúms, ok Steinólfr, faðir Þórarins illa ok Arnórs ens góða, Rauðæíngs. Víga-Glúmr var faðir Más, föður Þorkötlu, móður Þórðar, föður Sturlu[6].

Helgi gaf Hlíf, dóttur sína, Þorgeiri, syni Þórðar bjálka[7], ok land út frá Þverá til Varðgjár; þau bjöggu at Fiskilæk; börn þeirra[8] Þórðr ok Helga.

Skagi Skoptason[9] hèt maðr ágætr [á Mæri[10]; hann varð ósáttr[11] við Eystein glumru ok fór af því til Íslands; hann nam at ráði Helga Eyjafjarð-

---

Ófeigs, Gunnars, Helga, Kolbjarnar, Bóteyjar, Helgu, Járngerðar, móður Ljóts prests, Gizurar, Jóns. Hafliði enn örvi bygði fyrstr Möðruvöllu, ok seldi í elli sinni Eyjólfi Valgerðarsyni. Böðvarr vá svörfuð saklausan. Íngjaldr bjó í Gnúpufelli eptir Hrolf, föður sinn.

1) *Dette Afsnit indskyder C för, i Afsnittet om* Helgi enn magri, *Slutn. af* 12 *Cap. ovenf., see S.* 207, *Anm.* 14. 2) z (ok) *Skrivefeil i B.* 3) *fra* [upp frá (land upp frá, *Aa-f, Udgg.*) Þverá enni ytri (yðri, *Sk, K*1) fyrir austan Eyjafjarðará til Arnarhvâls, *C, Aa-f, Udgg.;* lönd öll fyrir neðan Arnarhvál til Þverár, *E, men lægger til i Parenth.* „upp frá Þverá enni ytri — *o. s. v.* — til Arnarhvâls, segir Landnáma önnur". 4) dóttur Steinólfs hins lága or Hrísey, Ölvissunar barnakarls, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) hrúga, *t. E.* 6) *fra* [er átti Astríði Vigfúsdóttur af Vors, Víkinga-Kára(sonar). Synir (þeirra) Vigfús, ok Víga-Glúmr, ok Þorsteinn. Son Víga-Glúms var Vigfus, faðir Bergs, föður Steinunnar, móður Þorsteins ránglâts (föður Ketils, föður Þorláks, föður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum, *t. E*). Son Eyjólfs var ok Steinólfr, faðir Þórarins illa ok Arnórs ens góða, Rauðæíngs (rauðkinns, *E i Marg. efter Landnáma, jfr.* Vígagl. S. 11 *Cap. Beg.*) — *o. s. v.* — föður Sturlu, *t. E, Aa-e, Udgg.* (*Aa efter* „*Landnáma*"), *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) kjálka, *Ad.* 8) voru þau, *t, C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Skaptason, *Sk.* 10) *fra* [*u. E, Aa-e, Udgg.* 11) missáttr, *E.*

arströnd ena eystri[1], út frá Varðgjá til Hnjóskadalsár[2], ok bjó í Siglùvík; hans son var Þorbjörn, faðir Hèðins ens milda, er Svalbarð lèt gjöra xvj vetrum fyrir kristni; hann átti Ragneiði, dóttur Eyjólfs Valgerðarsonar.

17. Þórir snepill hèt maðr, son Ketils brimils[; hann bjóst til Íslandsfarar; Gautr hèt[3] skipveri hans[4]; en er þeir lágu til hafs, kvomu at þeim víkíngar ok vildu ræna þá, en Gautr laust [stafnbúann[5] þeirra með hjálmunveli[6], ok lögðu víkíngar við þat frá; síðan var hann kallaðr Hjálmun-Gautr. Þeir Þórir fóru til Íslands, ok kvomu [skipi sínu í[7] Skjálfandafljótsós. Þórir nam Kaldakinn[8] á milli Skuggabjarga ok Ljósavatnsskarðs; hann nam þar eigi yndi ok fór á braut[, þá kvað hann[9] þetta:

Hèr liggr, kjöla keyrir[10]!
Kaldakinn um aldr,
[en við förum heilir
Hjálmun[11]-Gautr á braut[12].

Þórir nam síðan[13] Hnjóskadal[14] allan til Ódeilu, ok

1) nerðri, *C*. 2) *saal. E, Af;* Fsioknadalsár, *feilskrevet i C;* Fnjóskad. ár, *her, B, Ab-e, Udgg.*; Fnjósknad. ár, *Aa*. 3) *fra* [Örnólfssonar, Björnólfssonar, Grímssonar loðinkinna. Ketill brimill átti Jórunni, dóttur Þórgnýs (Þórgnýns, *ur. skrevet i C;* Þorgeirs, *ur., Ad*) lögmanns af Svíaríki. Ketill brimill var víkíngr mikill; hann fór til Hjaltlands með Torf-Einari, en er hann bjóz til Íslands hèt Gautr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) einn, *t. E, Aa-c, e, Udgg.* 5) skipverja, *C*. 6) til bana, *t. C; fra* [skipverja þeirra með hjálmveli (hjálmunveli, *Aa-c, e, Udgg.;* hjálmumveli, *Ad*) ok stafnbúann til bana, *E, Aa-c, Udgg.* 7) *fra* [á, *C*. 8) alla, *t. E*. 9) *fra* [ok kvað, *E*. 10) keyri, *E*. 11) hèðan, *Ac*. 12) *B, C;* brautu, *de övr,; fra* [en vit förum (for, *Skrivef., E*) heilir (heljar, *Ad*); Hjálmun-(Hjálmon, *E*), hèðan -Gautr á brautu, *E, Ab, c, d.* 13) *u. E.* 14) Fnjóskadal, *Sk, K1*.

bjó at Lundi; hann blótaði lundinn. [Hans sonr var Ormr töskubak[1], faðir Hlenna[2] ens gamla, ok Þorkell svarti í Hleiðrargarði[3]; hann átti Guðlaugu Hrólfsdóttur; þeirra synir Aungull[4] enn svarti, ok Hrafn, faðir Þórðar at Stokkahlöðum[5], ok Guðríðr[6], er átti Þorgeirr goði at Ljósavatni.

Þengill mjöksiglandi fór af Hálogalandi til Íslands; hann nam land at ráði Helga út frá Hnjóská[7] til Grenivíkr; hann bjó í Höfða; hans synir voru þeir Vemundr[8], faðir Ásólfs í Höfða[9] ok Hallsteinn, [er þetta kvað, þá er hann sigldi af hafi ok frá andlát föður síns:

Drúpir[10] Höfði,
dauðr er Þengill,
hlæja hlíðir
við Hallsteini[11].

Þormóðr hèt maðr[12], er nam Grenivík ok Hvallátr, ok Strönd alla út til Þorgeirsfjarðar; hans son var Snörtr, er Snertlíngar eru frá komnir.

Þorgeirr hèt maðr, er nam Þorgeirsfjörð ok Hvalvatnsfjörð.

Loðinn aungull[13] hèt maðr; hann var[14] fæddr í

1) Ormr töskub. var son (Þóris, *t. E*) Snepils, *C.* 2) Helga, *E i Parenth. efter Landnáma.* 3) Hleiðuargarði, *Ac*; Hleðjarg., *Ad*; Hleiðarg., *Sk, K1.* 4) *skrevet* Ongaull *i B.* 5) Stokkalöðu, *C*; Stakkablöðum, *Aa*; er var á Hrísateigi með Esphælingum, ok töldu Þveræingar hann hafa völl viðan, en Espælingar kvoðu hann flesta særa or Glúms liði, *t. E.* 6) Guðriðar, *Sk.* 7) Hnjóskadalsá, *E*; Fnjóská, *Sk.* 8) Vermundr, *C, Ae.* 9) föður Odda, f. Gríms, f. Halldóru, móður Markús, f. Valgerðar, m. Böðvars, f. Þórðar, f. Markus á Melum, *t. E.* 10) Drupnir, *Ac.* 11) *fra* [*u. Ae.* 12) Þorleifsson, *t. E.* 13) *skrevet* angull *i B.* 14) svá kallaðr, því hann var, *t. E.*

Aungley[1] á Hálogalandi; hann fór fyrir ofríki Hákonar jarls Grjótgarðssonar til Íslands, [ok dó í hafi; en Eyvindr, son hans[2], nam Flateyjardal upp til Gunnsteina[3], ok blótaði þá; þar liggr Ódeila[4] á milli [ok landnáms[5] Þóris snepils. Ásbjörn dettiás var son Eyvindar, faðir[6] Finnboga ens ramma, [*föður Narfa, föður Ýngvildar, móður Jódísar, móður Höllu, móður Þorgils*[7], *föður Geirnýjar, móður Valgerðar, móður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum*[8].

18. Bárðr, son Heyjángrs-Bjarnar[9], kom skipi sínu í Skjálfandafljótsós, ok nam Bárðardal allan upp frá Kálfborgará[10] [ok Eyjardalsá[11], ok bjó at Lundarbrekku[12] [um hríð[13]; þá markaði hann at[14] [veðrum[15], at landviðri voru betri en hafviðri[16], ok [ætlaði af því[17] betri lönd[18] fyrir sunnan heiði[19]. Hann sendi sonu sína suðr um gói[20], þá fundu

1) Augley, *Ac*, *e*; Angley, *Ad*; Öngli, *C*; eyju þeirri er Aungull heitir, *E*. 2) *fra* [Í Öngli (þar, *E*) hafði (áðr, *t. Ae*) búit Sigarr (Siggeirr, *men* Sigar *i Marg. Ac*) konúngr, á Steig, ok þar er Signýjarbrúðr (Siginarbr., *Sk*; Signýjarbúðir, *E*) ok (*u. E*) Hagbarzhólmr (í Hagbarðshólmi *Aa-e*, *Udgg.*) *Aa citerer Hauksbók for dette Tillæg:* í Öngli — Hagbarðshólmi. [þar bjó Nikolás Sigurðarson, *t. E*]. Hann (Loðinn aungull dó í hafi, en Eyvindr son hans, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 3) Gunnsteinsá, *ur.*, *Ae*. 4) Ádeila, *E*. 5) *fra* [landnáms þeirra, *C*. 6) föður (*ur. læst* f.) *K*1. 7) Þorgilsar, *i E*. 8) *Tillægget fra* [*er taget af E*. 9) Heyjángs-Bjarnar, *C*; H. Bjarna, *Ad*. 10) *saal. C*, *Aa-e*, *Udgg.*; Kálfsborgará, *d. s.*, *E*; Kálborgará, *d. s.*, *B*. 11) *fra* [til Eyjardalsár, *Ab*, c, *e*, *Sk*, *K*1. 12) *saal. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; Lundarbrekkum, *B*. 13) *fra* [nokkra vetr, *E*. 14) af, *E*, *Aa*, *K*2. 15) landveðrum, *Ad*. 16) *fra* [betri voru landviðri en hafviðri, *C*. 17) *fra* [hann ætlaði, *C*. 18) landzkost, *C*; landskosti, *E*. 19) heiðar, *C*, *Aa-e*, *Udgg.* 20) gœ, *C*.

þeir góibeytla[1] ok annann gróðr; en annat vár eptir[2] þá gerði[3] Bárðr kjálka[4] hverju kykvendi[5] því er gengt var, ok[6] lèt hvat[7] draga sitt fóðr ok fjárhlut[8]; hann fór [Vonarskarð, þar er síðan heitir Bárðargata[9]; hann nam síðan Fljótshverfi, ok bjó at Gnúpum; þá var hann kallaðr Gnúpa-Bárðr[10]. [Hann átti mörg börn[11]; hans son var Sigmundr, faðir Þorsteins, er átti Æsu, dóttur Hrólfs rauðskeggs; þeirra dóttir var Þórunn, er átti Þorkell leifr, ok var þeirra son Þorgeirr goði[12] at Ljósavatni. Annarr son Bárðar var Þorsteinn, faðir Þóris, er var á Fitjum með Hákoni konúngi, ok skar rauf á oxahúð, ok hafði þá hlíf; því var hann Leðrháls[13] kallaðr; hann átti Fjörleifu[14] Eyvindardóttur; þeirra synir voru þeir Hávarðr í Fellsmúla, Herjólfr at Mývatni, Ketill í Húsavík, Vemundr[15] kögr, er átti Halldóru, dóttur Þorkels svarta, ok Áskell ok Háls, hann bjó á Helgastöðum.

[Kampa-Grímr fór or Suðreyjum til Íslands, ok velkti þá úti allt sumar, ok braut skip sitt við Skjálfandafljótsós; hann nam Kaldakinn í annat sinn ok seldi ymsum mönnum síðan; hans dóttir var Arnbjörg, er Ásólfr í Höfða átti[16].

[17]Þorfiðr[18] máni hèt maðr, son Áskels[19] torfa[20];

1) gœbeytla, *C.* 2) *u. Ab*, c, e, *Sk*, *K*1. 3) geyrði, *B.* 4) kalk a, *ur.*, *Sk.* 5) kvikvendi, *C*, *K*2; kvikindi, *E*, *Ab-e*, '*Sk*, *K*1. 6) *Her er et Blad borte i Ab.* 7) hvört, *E*; *u. C.* 8) *skr.* feallut *i C.* 9) *fra* [Bárðargötu um Vánarskarþ, *C.* 10) Gnúpu B., *Ac.* 11) *fra* [*u. C.* 12) *u. C.* 13) leðrhali, *ur.*, *Ad.* 14) *rettet efter Cap.* 19, *S*, 229, *Anm.* 2; Fevrleifu (*feilskr.*) *B*; Freyleifu, *C*, *E*, *Aa*, *e*, *Udgg.*; Fryleifu, *Ac*, *d.* 15) Vermundr, *Ae.* 16) *Tillægget fra* [*er taget af E*, *jfr. ovenf. II*, 18 *Slutn.* 17) *Ac citerer Hauksbók for dette Afsnit.* 18) Þrondr, *E.* 19) Oddkels, *E.* 20) *saal. B*, *E*; tjörva,

hann nam land fyrir neðan Eyjardalsá til Landamóts, ok sumt[1] um Ljósavatnsskarð, ok bjó at Öxará[.

Þórir, son Gríms gráfeldarmúla af Rogalandi, nam um Ljósavatnsskarð[2]; hans son var Þorkell leifr enn háfi, faðir Þorgeirs goða. Þorgeirr átti fyrst[3] Guðríði[4], dóttur Þorkels svarta; þeirra synir Þorkell hákr ok Höskuldr[5], Tjörfi[6], Kolgrímr[7], Þorsteinn ok Þorvarðr, [en dóttir[8] Sigríðr. Síðan átti hann Álfgerði[9], dóttur Arngeirs[10] ens austræna; Þorgeirr[11] átti ok Þorkötlu, dóttur Dala-Kolls; synir hans ok þeirra kvenna voru þeir Þorgrímr, Þorgils, Óttarr; þessir voru laungetnir: Þorgrímr ok Finni[12] enn draumspaki; hans móðir hèt Lecný[13], útlend[14].

Hèðinn ok Höskuldr, synir[15] Þorsteins þuss[16], [fóru til Íslands ok námu[17] fyrir innan Túnguheiði[18]. Hèðinn bjó at Hèðinshöfða ok átti Guðrúnu; þeirra

---

C, Aa, d, K1-2; tjofa, *Ac, Sk*; trafa, *Ae*; *E sætter i Marg.* „annarr segir: Þorviðr máni, son Áskels tjörva".

1) *u. C, E.* 2) *fra* [*u. C, E, Aa, c-e, Udgg., og sætte disse* 2 *Afsnit i eet. Aa citerer „Hauksbók" for det fölgende.* 3) fyrr, *C, Aa, c-e, Udgg.* 4) Guðrúnu, *E, Aa, c-e, Udgg.*; *E, Aa, d urigt. efter „Hauksbók". I alle disse anföres* Guðríði *som Landnámas Læsemaade.* 5) hinn væni, *t. E, Aa, c-e, Udgg.* 6) Torfi, *Ae, Sk.* 7) Kollgrímr, *C, E, Aa, c, d, K2.* 8) *fra* [ok, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 9) Salgerði, *C, E, Aa, c-e, Udgg.*; *Aa, d anförer i Marg.* Álfgerði, *som Landn. Læsemaade.* 10) Árngríms, *E.* 11) Hann, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 12) *saal. C, E, Aa, c-e, Udgg., og* Ljósvetnínga S.; Finnr, *B.* 13) Lekni, *Sk*; Lækný, *C, E, Aa, K1-2*; Leikný, *Ad* 14) *E, Aa, c-e, Udgg. sætte her til som Compilatorer:* Þórir, son Gríms (Glums, *Ac, e, Sk*) gráfeldarmula af Rogalandi nam land um (land um *u. K1*) Ljósavatnsskarð (millum Ljósavatnsskarðs, *Ae*). *Aa, c, d bemærke i Margen:* „Landnáma segir: Þórir, faðir Þorkels leifs". 15) son, *Sk, K1.* 16) surts, *Ac.* 17) land, *t. Ac-e, Udgg.* 18) *fra* [námu land fyrir ofan Túngu, *C*; f. innan Túngu, *E*; *Aa, c, d anföre som „Hauksbóks" Læsem.* „f. ofan Túnguheiði", *som ikke passer til C.*

dóttir var Arnríðr[1], er Ketill Fjörleifarson[2] átti; Guðrún var dóttir þeirra, er Hrólfr átti[3]. Höskuldr nam lönd öll fyrir austan[4] Laxá[5] ok bjó í Skörðuvík[6]; við hann er kennt Höskuldsvatn, þvíat hann druknaði þar. Í þeirra landnámi[7] er Húsavík, er Garðarr hafði[8] vetrsetu[9]. Son Höskulds var Hróaldr, er átti Ægileifu, dóttur Hrólfs Helgasonar[10].

19. Vestmaðr[11] ok Úlfr fóstbræðr fóru[12] einu skipi[13] til Íslands; þeir námu Reykjadal allan fyrir vestan Laxá[14] upp til Vestmannsvatns[15]. Vestmaðr átti Guðlaugu. Úlfr bjó[16] undir Skrattafelli[17]; [hann átti . . . . ; þeirra son[18] Geirólfr, er átti Vígdísi Konálsdóttur[19] síðar enn Þorgrímr; þeirra son Hallr.

[20]Þorsteinn höfði hèt maðr, hann var hersir á Hörðalandi[21]; hans synir voru þeir Eyvindr ok Ketill hörðski. Eyvindr [fýstist til Íslands eptir andlát föður síns, en Ketill bað hann nema báðum þeim land, ef honum sýndist síðar at fara. Eyvindr[22] kom í Húsavík skipi sínu[23], ok nam Reykjadal[24]

1) Arneiðr, *Ad.* 2) Fjörleifsson, *E.* 3) í Gnúpufelli, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 4) vaustan (*maaskee d. s.*) *C.* 5) *I B skrevet* Lagsá. 6) Skörðum, *C, E*; Skorðuvík, *Ad, e, f, Sk, K1.* 7) dr. þar í; þeirra landnám, *ur., Ac, d, e.* 8) átti, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 9) sem Garðarshólmi er við kendr, *t. Af.* 10) ens magra, *t.* C, *E, Aa, c-e, Udgg.* 11) Vestmar, *C, E, Aa, Sk, K1*; Vestmarr, *K2.* 12) á, *t. Aa, c-e, Udgg.* 13) einskipa, *E.* 14) *I B skrevet* Lagsá. 15) *saal. C, Aa, c-e, K2, jfr. nedenf.*; Vestmarsvatns, *E, Sk, K1*; Vestanmannsvatns, *B.* 16) bygði, *E.* 17) Skaptafelli, *E, men tilföier i Margen:* „annarr segir: Skrattafell, Ytrafjall nú kallat". 18) *fra* [hans son var, *C, E, Aa-e, Udgg., hvorved B's Lacun tildækkes.* 19) Konálfsd., *Ad.* 20) *Med dette Afsnit jfr.* Vemundar Saga ok Víga-Skutu, 1 *Cap.* 21) Höfðalandi, *ur., Ad, e.* 22) fór til Íslands ok, *t. E, Aa, c-e.* 23) *fra* [fór til Íslands, *C.* 24) Reykjardal, *C.*

upp frá Vestmannsvatni[1]; hann bjó at Helgastöðum ok er þar heygðr[2]. Náttfari, er með Garðari hafði [út farit[3], eignaði sèr áðr Reykjadal, ok hafði merkt[4] á viðum, en Eyvindr rak hann á braut [ok lèt hann hafa Náttfaravík[5]. Ketill [fór út at orðsendíngu Eyvindar; hann[6] bjó á Einarsstöðum; hans son var Konáll [*ok* Þorsteinn, faðir Einars, er þar bjó síðan. Sonr Eyvindar var Áskell goði, er átti dóttur Grenjaðar; þeirra synir Þorsteinn ok Víga-Skúta. Dóttir Eyvindar var Fjörleif. Konáll[7] átti Oddnýju Einarsdóttur, systur Eyjólfs Valgerðarsonar; þeirra [börn voru þau Einarr, er átti vj sonu, ok dóttur Þóreyju, er átti Steinólfr Mársson, ok önnur Eydís, er Þorsteinn goði átti or Ásbjarnarvík. Þórðr Konálsson[8] var faðir Sokka á Breiðamýri, föður Konáls[9]. [Dóttir Konáls[10] var Vigdís, er átti Þorgrímr, son Þorbjarnar skaga, ok var þeirra son Þorleifr Geirólfsstjúpr[11].

---

1) Vestmarsv. *Sk, K*1. 2) haugr hans, *C, Aa, c-e, Udgg.*; ok sèst enn haugr hans þar, *t. E.* Hans sun var Áskell (goði, *t. E, Aa, c-e, Udgg.*), er banasár fèkk við Eyjafjarðará gegnt (gagnvart, *E*) Kroppi, þá er Steingrímr vildi hefna sauðarhöfuðs höggs. Áskell (var vinsæll ok vel að sèr; hann, *t. E*) átti dóttur Grenjaðar; þeirra sun Víga-Skúta (ok Þorsteinn, *t. E, Aa, c-e, Udgg.*). Fjörleif hèt dóttir Eyvindar, er Þórir leðrháls átti, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* *E lægger endvidere her til:* Þorsteinsson, Gnúpa-Bárðarsonar. Synir þeirra voru: Hávarðr, Herjólfr, Vemundr kögr, Háls, Ketill, Áskell. 3) *fra* [fyrst út komit, *E.* 4) merki, *E.* 5) *fra* [*u. C.* 6) *fra* [bróðir hans, *C;* hinn hörðski, bróðir Eyvindar; hann fór út at orðs. bróður síns ok, *E.* 7) *fra* [er, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 8) *fra* [sun Einarr. Þórðr var annarr sun Konáls, hann, *C.* 9) Þórðr var annarr s. Konáls; dóttir Kon., *o. s. v.*, *Ac, e.* 10) Konálfs, *paa alle* 3 *Steder, Ad*; Ketilssonar, *t. E.* 11) *saal. E;* Geirólfsson gnúpr *B, uden Tvivl Skrivefeil.* — *Àa, c-e, Udgg. u. Ordet, rimel. som ulæseligt. fra* [*u. C.*

Grenjaðr hèt maðr, Hrappsson, bróðir Geirleifs; hann nam Þeigjandadal ok Hraunaheiði[1], Þorgerðarfell ok Laxárdal[2] neðan; [*hann bjó á Grenjaðarstöðum*[3]*;* hann átti Þorgerði, dóttur Helga hests; þeirra son var Þorgils vomúli, faðir Önundar, föður Hallberu, móður [Halldóru, móður[4] Þorgerðar, móður Halls ábóta ok Hallberu[5], er átti Hreinn Styrmisson[6].

Böðólfr[7] hèt maðr, son Gríms Grímólfssonar af Ögðum, bróðir Böðmóðs; hann átti Þórunni, dóttur Þórólfs ens fróða; þeirra son var Skeggi. Þau fóru öll[8] til Íslands, ok brutu skip sitt við Tjörnes, ok voru at Auðólfsstöðum[9] enn fyrsta vetr; hann nam Tjörnes allt á milli Túnguár ok Óss[10]. Böðólfr átti síðar Þorbjörgu hólmasól, dóttur Magr-Helga[11]; þeirra dóttir var Þorgerðr, er átti Ásmundr Öndottsson; [*þeirra son Þorleifr, faðir Þuríðar er átti Valla-Ljótr*[12].

Skeggi Böðólfsson[13] nam Kelduhverfi upp til Kelduness, ok bjó í Miklagarði; hann átti Helgu, dóttur Þorgeirs at Fiskilæk; þeirra son var Þórir farmaðr[14]; hann lèt gjöra knör[15] í Sogni, þann

1) Kravna heiði [Krauma h.?] *B, uden Tvivl Skrivef.* 2) *I B skr.* Lagsárdal. 3) *Till. fra [efter C, E, Aa, c-e, Udgg.* 4) *fra [u. C. — Aa, c, d, Sk bemærke i Marg. at „Hauksbók" udelader* Halldóra. 5) Hallbjörn, *ur., Sk.* 6) Steinsson, *ur., Ae*; móður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum, *t. E.* 7) Buðólfr, *C;* Bandólfr, *ur. af* Baudólfr, *Ae.* 8) *u. C.* 9) *saal. B, Aa, c-e, Udgg., E i Marg. efter* „annarr"; *á* Böðólfsstöðum, *Af;* Böðólfs skytju, *C, Aa i Marg. efter „Hauksbók"*; Bótolfs skytju, *E.* 10) Hafnaróss, *E.* 11) Hœlga, *C;* Helga magra, *Ac, c, Sk, Kl.* 12) *Tillægget fra [er taget af C, E, Aa, c-e, Udgg.* 13) eða Bótólfsson, *t. E.* 14) mikill, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 15) í skógi, *t. E.*

vígði Sigurðr biskup[1]; af þeim knerri eru[2] brandar [veðrspáir fyrir durum í Miklagarði[3]. Um Þóri orti Grettir þetta:

Ríðkat[4] ek[5] rækimeiðum
randar[6] [hóts at[7] móti,
sköpuð er[8] þessum þegni
þraut, fer ek [einn á[9] brautu;
vilkat ek viðris bálka[10]
vinnendr spaka finna,
ek mun þèr eigi þikkja
ær, leitak mèr færis.

Hnekki[11] ek frá [þar er[12] flokkar
fara[13] Þóris mjök stórir,
[era mèr í þys þeirra
þerfiligt at hverfa;
forðumst frægra virða[14]
fund, á ek veg[15] *til Lundar;*
verð ek Heimdala[16] *at hirða*
hjör, björgum svá fjörvi.

Án hèt son Þóris, faðir Arnar, föður Íngibjargar, móður Skúms, föður Þorkels ábóta[17].

1) hinn ríki, er var með Ólafi konúngi Tryggvasyni, en skírði Þóri, *t. C, E, Aa, c–e, Udgg.* 2) voru, *E.* 3) *fra* [fyri durum lengi síðan í Miklagarði, veðrspá[ir mjök, allt fram um daga Brands biskups (*fra* [*u. ved Skrivefeil Ac*). Ormr var sun Þóris, hann (þann, *E*) myrði Grettir Ásmundarsun, *t. C, E, Aa, c–e, Udgg.* 4) Ríð þat, *Ad.* 5) ok, *Ae.* 6) *saal. C, Aa, c-e, Udgg.*; randa, *E*; randir, *B*, *men da burde vel læses* rýðkat. 7) *fra* [hóti á, *E.* 8) *saal. C, Aa, c-e, Udgg.*; eru, *B*; verðr, *E.* 9) *fra* [einn at, *C*; villr á, *E.* 10) blakka, *Skrivef.*, *C.* 11) Hykki, *Ac.* 12) et (eð), *Aa, c, Sk*; *fra* [þótt, *E.* 13) fari, *E.* 14) *saal. E, Aa, c–e, Udgg.*; fyrða, *C.* 15) vel, *Ad.* 16) Heimdals, *Sk*; Heimdalls, *K1.* 17) *Till. fra* [*taget af C, E, Aa, c–e, Udgg.*

20. Máni hèt maðr, hann var fæddr[1] í Ömd[2] [á Hálogalandi[3]; hann fór til Íslands ok braut[4] við Tjörnes[5], ok bjó at Mánná[6] nökkura vetr; síðan hrak[7] Böðólfr hann á braut þaðan, ok nam hann þá fyrir neðan Kálfborgará[8], milli Fljóts ok Rauðaskriðu[9], ok bjó at Mánafelli[10]; hans son var Ketill, er átti Valdísi Þorbrandsdóttur, er[11] keypti Rauðaskriðulönd[12] at Mána; hans dóttir var Dalla, systir Þorgeirs Galtasonar; hana átti Þorvaldr Hjaltason[13].

Ljótr óþveiginn[14] hèt maðr, er nam Kelduhverfi upp frá Keldunesi; hans son var Grís, faðir Galta í Ási; [hann var vitr maðr ok vígamaðr mikill[15].

Önundr[16] nam[17] Kelduhverfi[18] frá Keldunesi[19], ok bjó í Ási; hann var son Blæings[20] Sótasonar, bróðir[21] Bálka í Hrútafirði. Dóttir Önundar var Þorbjörg, er átti Hallgils[22] Þorbrandsson or Rauðaskriðu.

Þorsteinn, son Sigmundar Gnúpa-Bárðarsonar[23], [bjó fyrst[24] at[25] Mývatni; hans son var Þorgrímr, faðir Arnórs í Reykjahlíð, er átti Þorkötlu, dóttur

---

1) *u. Ac, Sk, K*1. 2) Ömdt, *E.* 3) *fra* [*u. E, Aa, c, d*; Máni h. maðr, hann fór t. Ísl., *Ae.* 4) skip sitt, *t. E.* 5) Tjörnnes, *Ae.* 6) Magá, *ur., Ac.* 7) hrak (=brakti), *B, Sk, K*1; rak, *de övr.* 8) *saal. de övrige;* Kolborgará, *Skrivef. for* Kálborgará, *d. s., B.* 9) *E har i Margen, uden at angive Forbindelsen:* „Landnáma: Kálfborgarár, Fljótshlíð ok Rauðaskriðu". 10) Mánárfelli, *E.* 11) ok *E; men i Parenth.* er *efter* „annarr". 12) R.-land, *C, E.* 13) á Hofi í Hjaltadal, *t. E.* 14) óþveinn, *Sk.* 15) *fra* [*u. C.* 16) hèt annarr, er, *t. E. Ae læser (ved Afskriverfeil):* Ljótr óþveiginn h. maðr, er nam K. upp frá Keldun. ok bjó í Ási, *o. s. v.* 17) ok, *t. C, Aa, c, d, Udgg.* 18) upp, *t. C, E, Aa, a-c, Udgg.* 19) Keldu, *Sk.* 20) *saal. C, E, Ac-e, Sk, K*1; *jfr. II*, 4, 32; Blængs, *d. s., Aa, K*2; Klængs, *B.* 21) bróður, *ur., Sk, K*1. 22) Þorgils, *Sk.* 23) Gnúpu-B., *Ad;* gnúpu (*u.* Bárðars.) *Af.* 24) *fra* [bygði fyrstr, *E.* 25) á, *Ad.*

Böðvars Hrólfssonar or Gnúpufelli; Böðvarr var son þeirra[1].

Þorkell enn háfi kom úngr til Íslands[2], ok bjó fyrst at Grænavatni, er gengr af[3] Mývatni. Sigmundr hèt son hans; hann átti Vigdísi, dóttur Þóris af Espihóli; hann vá Glúmr[4] á akrinum[5]. Dóttir Þorkels var Arndís, er átti Vigfús, bróðir[6] Víga-Glúms. Þorkell gat son í elli sinni, sá hèt Dagr; [hann var faðir Þórarins[7], er átti Yngvildi, dóttur Halls á Síðu, síðar enn Eyjólfr enn halti[8].

Geiri[9] hèt maðr norrænn[10], er fyrstr[11] bjó fyrir sunnan Mývatn á Geirastöðum[12]; hans son var Glúmr[13] ok Þorkell. Þeir[14] feðgar börðust við Þorberg[15] höggvinkinna, ok feldu Þorstein, son hans; fyrir þau[16] víg voru þeir gjörvir norðan or sveitum[17]. Geiri[18] sat um vetr á Geirastöðum [við Húna-

1) Þór(ir) var annarr son Þorsteins; hann skar rauf á uxahúð, ok stakk höfði sínu í gegnum, ok huldi svá brjóst sitt, þá er hann var í orrostu á Fitjum með Hákoni konúngi Aðalsteinsfóstra, ok var því kallaðr Leðrháls, *t. E; jfr. ovenfor Cap.* 18. 2) or Noregi, *t. E.* 3) at, *Aa, K2.* 4) Víga-Glúmr, *E.* 5) Vitazgjafa, *t. C;* Vitugjafa, *t. E, men i Parenth.* Sigmundarakri *efter „Landnáma";* Vitisgeafa, *t. Aa, Sk, K1-2;* Viturgjafa, *Ac, d, e.* 6) sonr, *E.* 7) *fra* [*u. C, rimel. ved Forglemmelse, da „er" fölger efter. E bemærker denne Afvigelse hos* „annarr" *og Aa, d i „Hauksbók".* 8) Guðmundsson, *t. E.* 9) Geyr, *Ac;* Geir, *Ae, Sk.* 10) *u. C, Ac-e, Sk, K1.* 11) fyrst, *C, Aa, c-e, Udgg.* 12) Geirólfstöðum, *E i Parenth. efter „Landnáma".* 13) skáld, *t. C, Ac-e, Sk, K1;* Geirason skáld, *t. Aa, K2;* skáld, er orti Gráfeldar drápu, er þetta er stef í:

Víg .. so (vígeiso?) tekr vísa
valfall Haralds alla, *t. E.*

14) Geiri, *t. C.* 15) Þorgeir, *C, E, Aa, c-e, Udgg. (urigt., jfr.* Vemundar S. ok Víga-Skútu, *Cap.* 18). 16) þat, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 17) landflótta fyrir víga sakir, *t. E i Parenth. efter „Landnáma", uden at angive Forbindelsen nærmere.* 18) Geir, *Ae, Sk.*

vatn[1]; síðan fóru þeir í Breiðafjörð, ok bjöggu [í Geiradal[2] í Króksfirði. Glúmr fèkk Ingunnar, dóttur Þórólfs Veleifssonar; þeirra börn voru þau Þórðr er átti Guðrúnu Ósvifsdóttur[3], ok Þorgerðr, er átti Þórarinn Íngjaldsson[4]; þeirra son Helgu-Steinarr.

Torf-Einarr[5] jarl gat dóttur í æsku[6]; sú hèt Þórdís; hana fæddi Rögnvaldr jarl, ok gipti hana Þorgeiri klaufa; þeirra son var Einarr; hann fór til Orkneyja[7] at finna frændr sína; þeir[8] vildu eigi taka við frændsemi hans; þá [kaupir Einarr í skipi[9] með bræðrum tveimr[10], Vestmanni[11] ok Vemundi; þeir [fóru til Íslands ok[12] sigldu fyrir norðan landit, ok vestr um Slèttu[13] í fjörðinn; þeir settu öxi[14] í Reistargnúp ok kölluðu því Öxarfjörð; þeir settu örn upp fyrir vestan, ok kölluðu þar Arnarþúfu; enn[15] í þriðja stað settu þeir kross, þar nefndu[16] þeir Krossás; svâ helguðu þeir sèr[17] allan Öxarfjörð. Börn Einars voru þau Eyjólfr, er Galti Grísarson[18] vâ, ok Ljót, móðir Hróa ens skarpa[19], er hefndi Eyjólfs ok vâ[20] Galta. Synir Glíru-Halla[21] Brandr

---

1) *fra* [*u. Ae.* 2) *fra* [á Geirastöðum, *C*, *Aa*, *c*, *d*, *Sk i Marg. efter* „*Hauksbók*". 3) Úsvífrsdóttur, *C*, *Ac*, *Udgg*. 4) Hergilsson (*burde være* Ing. s. Hergilssonar) *E i Parenth. efter* „*Landnáma*". 5) Torfi Einarss., *ur.*, *Ae.* 6) sinni, *t. C*, *Aa*, *c-e*, *Udgg.*; sinni, við ambátt, ok h. Þórd., *E.* 7) *skr.* Orkneygja *i B.* 8) ok Torf-Einarr, *t. E.* 9) *fra* [fór hann til Íslands, *C.* 10) iij, *Ae.* 11) Vestmari, *E*, *Sk*, *K*1. 12) *fra* [*u. C.* 13) v. fyrir Sliettu, *Ac.* 14) eggsi *og* Eggsarfjörð, *Sk*, *K*1. 15) en, *C.* 16) kalla, *C*, *Aa*, *c-e*, *Sk*, *K*2; kölluðu, *K*1. 17) land fyrir austan Jökulsá; þá höfðu þeir numit, *t. E.* 18) *saal. E*, *Ac*, *K*2; Grísarsson, *Aa*; Griss sun, *C*, *Sk*, *K*1; Grímsson, *Ad*; Geyars., *Ae. I B skrevet som* Grísannsson. 19) Hróars ens spaka, *Ac.* 20) vóu, *Ac.* 21) *B*, *C*; Glýru-H. *de övrige og Udgg.*

ok Bergr[1] voru dóttursynir Ljótar; þeir[2] fèllu í Böðvarsdal[3].

Reistr[4], son Bjarneyja-Ketils ok Hildar, systur Ketils þistils, faðir[5] Arnsteins[6] goða, hann nam land á milli Reistargnúps [ok Rauðagnúps[7] [ok bjó í Leirhöfn.

Arngeirr[8] hèt maðr, er nam Slèttu alla milli[9] Hávararlóns ok Sveinúngsvíkr; hans börn voru þau Þorgils ok Oddr ok Þuríðr, er Steinólfr í Þjórsárdal átti[10]. [Þeir Arngeirr ok Þorgils gengu heiman í fjúki at leita fjár, ok kvomu eigi heim[11]; Oddr fór at leita þeirra ok [fann þá báða örenda, ok hafði hvítabjörn drepit þá, ok lá þá á pasti[12], er hann[13] kom at[14]. Oddr [drap björninn ok færði[15] heim, ok [segja menn at hann æti[16] allan, ok kallaðist þá hefna föður síns, er hann [drap björninn, en þá bróður síns, er hann[17] át hann[. Oddr var síðan illr[18] ok ódæll við at eiga; hann var hamrammr [svâ mjök, at[19] hann gekk heiman

1) ok, *t. uden Tvivl feilagt. B.* 2) er, *C.* 3) úr liði Bjarna Broddhelgasonar, þá er hann barðist við Þorkel Geitisson, *t. E.* 4) Reystar, *Ac;* hèt maðr, *t. C, Aa, c-e, Udgg.* 5) f. (faðir *eller* föður) *C, E, Aa, c-e, Sk;* föður, *uden Tvivl efter* f., *B, K*1-2. *Vi antage at den* Arnsteinn goði, *der omtales i* Ljósvetnínga Saga *Cap.* 4, *som boende i Öxarfjorden, menes her, eller en af samme Slægt.* 6) Arngeyrs, *Ac.* 7) *fra* [*u. Ad.* 8) Arngils, *Af.* 9) fyrir norðan Háv. lón, *E.* 10) Oddr var eldsætr í æsku, ok (heldr, *t. E*) seinlegr, ok var kallaðr kolbítr, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 11) En sem seinkaði heimkomu þeirra, þá fór Oddr, *E; fra* [Hvítabjörn drap þá báða, Arngeir ok Þorgils, *C.* 12) *saal. rettet i Udgg.;* á fasti, *E, Aa, c, d;* áfasti, *B;* þar, *Ac;* ok saug or þeim blóðit, *t. Sk, K*1. 13) *u. ved Afskriverfeil Ad.* 14) *fra* [var björninn at, ok só or þeim blóðit, *C.* 15) *fra* [veitti skaða birninum ok hafði, *E.* 16) *fra* [át, *C;* segja sumir m. at h. æti, *E;* björninn, *t. Ac.* 17) *fra* [*u. Ac, e.* 18) *fra* [ok þótti hann þaðan frá illr ok æfr, *E.* 19) *fra* [mjök, *Ac.*

or Hraunhöfn um kveldit, en kom um morguninn eptir í Þjórsárdal til liðs við[1] systur sína, er Þjórsdælir vildu [berja grjóti í hel[2].

Sveinúngr[3] [nam Sveinúngsvík, en Kolli Kollavík, ok bjó þar hvârr sem við er kent síðan[4].

Ketill[5] [þistill nam[6] Þistilsfjörð, milli Hundsness ok Sauðaness[7]; hans son var Sigmundr[8], faðir Laugarbrekku-Einars[9].

[Nú eru rituð landnám í Norðlendínga fjórðúngi, ok eru þessir þar ágætastir landnámsmenn[10]: Auðun skökull, Íngimundr[11], Ævarr[12], Sæmundr[13], Eirekr í Goðdölum, Höfða-Þórðr, Helgi enn magri[14], Eyvindr [Þorsteinsson höfða[15]; en [þar voru MCC bónda þá er talit var[16].

---

1) Þuríði, *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 2) *fra* [grýta bana (í hel, *t. E, Aa, c-e, Udgg.*) fyrir fjölkýngi ok tröllskap, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 3) Sveinúngi, *Af.* 4) *fra* [ok Kolli námu víkr þær [er við þá eru kendar (fyrir vestan Hundsnes, ok bjöggu þeir þar hvárr sem við er kennt: í, *E*) Sveinúngsvík (Semúngsvík, *Ac*) ok Kollavík, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 5) Þorkell, *Ae.* 6) *fra* [hèt maðr, Þistill (er fyrr var getit, *t. E*) illr ok údæll, hann nam, *C, E, Aa, c-e, Udgg.* 7) ok bjó þar, *t. E.* 8) er land nam á Snjófjallsnesi, hann var (er n. l. vestr á Snæfellsnesi, *E*) *t. C, E, Aa, c-e, Udgg.* 9) Sonr Sigmundar var Laugarbrekku-Einarr, faðir Hallveigar, móður Guðríðar, móður Bjarnar, föður Steinunnar, móður Ketils, föður Þorláks, föður Ketils prests, föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum, *E.* 10) landnámamenn, *E.* 11) gamli, *t. E, Aa, c-f, Udgg.* 12) Evar, *Ac-e*; Eyar, *ur.*, *Sk*; Einar, *ur.*, *Af.* 13) Suðreyski, *t. Af.* 14) Gnúpa-Bárðr, *t. E*; Hámundr heljarskinn, *t. Ac.* 15) *I B kun* h., *som kan læses* höfða *eller* hörðski, *men dette Tilnavn findes kun om Broderen* Ketill; *fra* [ok Ketill hörðski, *E*; *Aa, c-f, Udgg. have kun* Þorsteinsson. 16) *fra* [þá er talit var bændaval á Íslandi voru þar MCC bændr, *E*; mest bænda var í þessum fjórðúngi þá talið var, xij[c], *Af.* *Dette Afsnit fra:* Nú eru rituð, *o. s. v.*, *u. C, jfr. nedenfor V,* 15.

FJÓRÐI PARTR[1].

[þessir menn hafa land numit í Austfirðínga fjórðúngi, er nú munu [upp taldir[2], ok [ferr hvat af hendi[3] [norðan[4] til fjórðúngamóts, frá Lánganesi[5] á Sólheimasand, ok er þat sögn manna at þessi fjórðúngr hafi fyrst albygðr vorðit[6].

1. Gunnólfr kroppa[7] hèt maðr, son Þóris hauknefs, hersis[8]; hann nam Gunnólfsvík ok Gunnólfsfell ok Lánganes allt fyrir utan Helkunduheiði[9], ok bjó í Fagravík; hans son var Skúli herkja[10], [faðir Geirlaugar[11].

Finni hèt maðr, er nam Finnafjörð [ok Viðfjörð[12]; hans son var Þórarinn, faðir Sigurðar, föður Glíru-Halla[13].

Hroðgeirr enn hvíti Hrappsson nam Sandvík fyrir norðan Digranes, allt til Viðfjarðar[14], ok bjó á Skeggjastöðum; hans dóttir var Íngibjörg, er átti Þorsteinn enn hvíti; [*hún var móðir Þorgils, föður Helga, föður Bjarna*[15], *föður Ýngvildar, móður*

---

1) *Denne Overskrift er tagen af Udgaverne.* 2) *fra* [taldir verða, *E.* 3) *fra* [segir hvað at hendi, *E* (*Textens Læsem. i Parenth. efter* „önnur bókin”). 4) *Her begynder Ab igjen.* 5) *fra* [frá Lánganesi suðr til fjórðúngamóts, *E.* 6) verit, *E, Ab-f, Sk, K1; C har denne Overskrift saaledes:* Hèr hefr landnám í Austfirðínga fjórðúngi (*med Rödt*). Nú hefr hèr upp landnám í Austfirðínga fjorðúngi, ok segja menn svá, at þessi fjórðúngr hafi fyrst albygðr verit á Íslandi. 7) kreppa, *Ab, e;* kroppr, *Ad.* 8) *I B skrevet* hessis. 9) Helkunda heiði, *Ae;* Holkandarh., *Af.* 10) herkla, *Ac.* 11) *fra* [*u. C.* 12) Miðfjörð (*urigt.*) *E; fra* [*u. C, Ad, e, Sk.* 13) *B, C;* Glýru-H. *de övr. og Udgg.;* hans ij synir voru í Böðvarsdal með Bjarna Broddhelgasyni (*rett. for* Broddhelgasyni Bjarna) ok fèllu þar, *t. E, jfr. III,* 20. 14) Miðf., *ur., Af.* 15) Bjarnar, *ur., K2.*

Ámunda, föður Guðrúnar, móður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar prests, föður Markús á Melum[1]. Alrekr[2] var bróðir Hroðgeirs, er út kom með honum; hann var faðir Ljótólfs goða í Svarfaðardal[3].

Eyvindr vopni[4] ok Refr enn rauði, synir Þorsteins þjokkubeins[5], bjöggust[6] til Íslands[7] af Strind or Þrándheimi, [því at þeir urðu missáttir[8] við Harald konúng, ok[9] hafði sitt skip hvârr þeirra[10]. Refr varð aptrreka, ok lèt[11] konúngr drepa hann, en Eyvindr kom í Vopnafjörð ok nam fjörðinn allan frá[12] Vestradalsá[13], ok bjó í Krossavík enni iðri[14]; hans son var Þorbjörn.

Steinbjörn[15] kortr[16] hèt son Refs[17] ens rauða; hann fór til Íslands ok kom í Vopnafjörð. Eyvindr[18], föðurbróðir hans, gaf honum [land allt[19] milli Vopnafjarðarár ok Vestradalsár[20]; hann bjó at Hofi. Hans synir voru þeir Þormóðr stikublígr[21], er bjó í Sunnudal; annarr Refr á Refsstöðum; þriði Egill á Egilsstöðum[22], faðir Þórarins ok Þrastar ok Hallbjarnar ok Hallfríðar, er átti Þorkell Geitisson[23].

---

1) *Tillægget fra* [*er taget af E.* 2) Áslakr, *E, men* Alrekr *i Parenth. efter* „annarr". 3) föður Valla-Ljóts, *t. E.* 4) vokni *og* Voknaf. *Af* (*efter nogles Udtale*). 5) þjokkabeins, *Ae.* 6) fóru *C.* 7) Íslandsfarar fyrir ofríki Haralds konúngs hárfagra, *E.* 8) úsáttir, *C.* 9) *fra* [*u. E.* 10) ok vildu hafa samflot, en, *t. E.* 11) Haraldr, *t. Ac.* 12) austan, *E.* 13) Vestradal, *Af.* 14) innri, *d. s., E;* ytri, *Ab-f;* yðri, *Sk, K1.* 15) Steyrbjörn, *Ac.* 16) *saal. C, E, Aa-f, Udgg.;* kottr (*rimel. feilskr.*) *her, B.* 17) Úlfs, *E* (*urigt.*). *I Marg. tilföier E:* „Steinbjörn krótr, son Refs hins rauða, segir annarr". 18) vopni, *t. E.* 19) *fra* [lönd, *E* 20) Vestrárdalsár, *Ae.* 21) *B, Aa, K2;* stikkublígr, *C;* stikublýgr, *Ab, d, e, Sk, K1;* stykublýgr, *Ac;* stikubelgr, *Af.* 22) Eingill á Eingilsst., *Ab-d, Sk.* 23) Bræðr Hallfríðar voru í liði með Þorkatli í Böðvarsdal í móti Bjarna Broddhelgasyni, *t. E.*

Hróaldr bjóla[1] var fóstbróðir Eyvindar vopna; hann nam land fyrir vestan Vestradalsá, dalinn hálfan, ok Selárdal allan út til Digraness; hann bjó á Torfastöðum. Hans son var Ísrauðr, faðir Gunnhildar, er átti [Oddi, son Ásólfs[2] í Höfða. [*Gunnhildr var móðir Gríms, föður*[3] *Halldóru, móður Markús, föður Valgerðar, móður Böðvars, föður Þórðar prests, föður Markús á Melum*[4].

Ölver enn hvíti hèt maðr, son Ósvalds[5] Öxna-Þórissonar; hann var lendr maðr ok bjó í Álmdölum[6]; hann varð ósáttr við Hákon jarl Grjótgarðsson, ok fór á Yrjar ok dó þar, en Þorsteinn enn hvíti, [son hans[7], fór til Íslands, ok kom skipi sínu í Vopnafjörð eptir landnám; hann keypti land at Eyvindi[8] vopna, ok bjó á Tóptavelli fyrir utan[9] Sírekssstaði[10] nökkura vetr, áðr hann komst at Hofslöndum, með því móti at hann heimti leigufè sitt [at Steinbirni kort[11], en hann hafði ekki til at gjalda nema[12] landit; þar bjó Þorsteinn LX[13] vetra síðan ok var vitr [maðr ok góðr[14]. Hann átti Íngibjörgu, dóttur Hroðgeirs[15] ens hvíta; þeirra börn voru þau Þorgils ok Þórðr, Önundr[16], Þorbjörg[17] ok Þóra.

1) kjóla, *Ad.* 2) *fra* [Ásólfr, *C, E i Parenth. efter* „önnur bók"; *Aa-d i Marg. efter* „*Hauksbók*". 3) *Dette Led* (Gríms, föður) *er suppleret efter E selv, III,* 17, *S.* 224, *Anm.* 9; *her udel. det, rimel. ved Feiltagelse af Compilator.* 4) *Tillægget fra* [*er taget af E.* 5) Ölvis, *C, Aa-e, Udgg.* 6) *saal. de övr.;* Asmdölum, *B, rimel. Skrivefeil.* 7) *fra* [*u. Aa.* 8) *u. C, E.* 9) austan, *Ab, c, e, Sk.* 10) Stýreksstaði, *Ad;* Eiríksstaði, *Af:* ok bjó þar, *t. B* (*urigt.*). 11) *fra* [undan Þorbirni krot (*urigt.*) *E.* 12) annat en, *Ab, Sk, K*1. 13) meir enn v tigi, *E.* 14) *fra* [*u. C;* var bæði forvitr ok góðráðr, *E;* var vitr m. ok góðráðr, *Aa-f, Udgg.* 15) Hoddgeirs, *Ac.* 16) Ámundr, *Ad.* 17) Þorbjörn, *Ab, c, d, Sk;* Þorgils, *Ae.*

þorgils átti Ásvöru, dóttur þóris Graut-Atlasonar; þeirra son var Broddhelgi. Hann átti fyrr Höllu Lýtíngsdóttur, Arnbjarnarsonar; þeirra son var Víga-Bjarni. Hann átti Rannveigu, dóttur Eireks or Goðdölum; þeirra son var Skeggbroddi en dóttir Ýngvildr, er átti þorsteinn Hallsson. Skeggbroddi átti Guðrúnu, dóttur [þórarins sælíngs[1] ok Halldóru Einarsdóttur; þeirra börn þórir ok Bjarni húslángr[2]. þórir átti Steinunni, dóttur þorgríms ens háfa; þeirra dóttir var Guðrún, er atti Flosi Kolbeinsson; þeirra son var Bjarni, faðir Bjarna, er átti Höllu Jörundardóttur; þeirra börn voru þau Flosi prestr [ok Torfi prestr[3], Einarr brúðr[4] ok Guðrún, er þórðr Sturluson átti, ok Goðrún[5], er Einarr Bergþórsson átti, ok Helga, móðir Sigríðar Sighvatsdóttur. [*Flosi prestr átti Ragnhildi, dóttur Barkar á Baugsstöðum*[6]*; þeirra börn Bjarni ok Einarr, Halla, móðir herra*[7] *Kristofórus*[8]*, ok þórdís, móðir frú Íngigerðar, móður frú Guðrúnar ok Hallberu*[9]*. Valgerðr*[10] *var dóttir Flosa, móðir herra Erlends sterka, föður Hauks*[11] *ok Valgerðar*[12].

2. þorsteinn torfi ok Lýtíngr bræðr[13] fóru til

1) *fra* [Einars Sælendings, *C;* Einars (sælings) *E efter* „annarr". Einars sælings, *Aa-d, Sk efter* „*Hauksbók*". 2) húslaugr, *Skrivef.*, *Ac.* 3) *fra* [*udeglemt i Aa.* 4) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; pruðr, *B.* 5) Guðrún, *de övrige.* 6) Bugstöðum, *Ae.* 7) *u. Ae.* 8) *I C skr.* Kristoforus; Christoffurs, *Ab, e, Sk, K1*; Christofurus, *Ae;* Kristofors, *Ad.* 9) Halldóru, *E* (*urigt.*). 10) Salgerðr, *E i Marg. efter* „*Hauksbók*". 11) herra Hauks lögmanns, *E, Aa-e, Udgg.* 12) *fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg. Aa, b, d, e citere* „*Hauksbók*" *i Margen. I B er aaben Plads for omtr.* 2 *Linier.* 13) *u. C*; bræðr ij, *Aa-e, Udgg.*; br. tveir, Ásbjarnarsynir, *E.*

Íslands[1]. Lýtíngr nam Vopnafjarðarströnd alla ena eystri, Böðvarsdal ok Fagradal, ok bjó í Krossavík[2]; frá honum eru Vopnfirðíngar komnir; [*hans son var Geitir, faðir Þorkels, föður Ragneiðar, móður Höllu, móður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar prests, föður Markús á Melum*[3].

Þorfiðr[4] hèt maðr, er fyrst bjó á Skeggjastöðum at ráði Þórðar hálma; hans son var Þorsteinn fagri, er vâ Einar, son Þóris Graut–Atlasonar, [ok bræðr hans tveir, Þorkell[5] ok Hèðinn, er[6] vogu Þorgils, föður Brodd–Helga.

Þorsteinn torfi[7] nam Hlíð alla utan frá Ósfjöllum ok upp til Hvannár[8], ok bjó at Forsvelli[9]; hans son var Þorvaldr, faðir Þorgeirs, föður Hallgeirs[10], föður Hrapps[11] á Forsvelli.

Hákon hèt maðr, er nam Jökulsdal allan fyrir vestan Jökulsá ok fyrir ofan Teigará[12], ok bjó á Hákonarstöðum; hans dóttir var Þorbjörg, er áttu synir Brynjólfs ens gamla, Gunnbjörn ok Hallgrímr. Teigr lá ónuminn[13] millum Þorsteins torfa ok Hákonar; þann lögðu þeir til hofs, ok heitir sá nú Hofsteigr.

---

1) samskipa, *t. E.* 2) ok lifði hèr fá vetr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 3) *fra* [*taget af E. — C, Aa-e, Udgg. have:* Geitir (Geir, *ur., Ab, c, e, Sk*) var sun Lýtings, faðir Þorkels. 4) Þorviðr, *Ab-e, Sk;* Örfiðr, *Af.* 5) *saal. fra* [*C, Aa-d, K2;* Vopnfirðinga S. 1 *Cap. læser ogsaa* Þorkell; en bróðir hans var Þorkell, *E;* ok br. hans tvá, Þórir (*maatte enten være* tveir, Þórir *eller* tvá, Þóri), *B.* 6) Þorkel ok Heð. ok, *ur., Ab, c, e;* Þorkel ok Heð. er, *Sk, K1.* 7) sem fyrr var nefndr, *t. E.* 8) Hvamsár, *C, Af; Aa-d, Sk i Marg. efter „Hauksbók".* 9) Forsfelli (*her*), *B.* 10) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.;* Halfgeirs, *sandsynl. Skrivef., B.* 11) *skr.* Hraps *i B;* Hrafns, *Ae.* 12) Teiga, *el.* Teigá, *Af.* 13) *saal. C, Ab, Sk, K1;* óunninn, *B, E, Ac-e;* óvunninn, *Aa, K2.*

Skjöldólfr Vemundarson, bróðir Berðlu-Kára[1], nam Jökulsdal fyrir austan Jökulsá[2] upp frá Knefilsdalsá[3], ok bjó á Skjöldólfsstöðum[4]; hans börn voru þau Þorsteinn, er átti Fastnýju[5] Brynjólfsdóttur[6], ok Sigríðr, [móðir Bersa Özurarsonar[7].

Þórðr [hèt maðr[8], son Þórólfs hálma, bróðir Helga bunhaus[9]; hann nam Túngulönd öll á milli Lagarfljóts ok Jökulsár, fyrir utan Rángá[10]; hans son var Þórólfr hálmi[11], er átti Guðríði Brynjólfsdóttur[12]; þeirra son var Þórðr þvari[13], faðir Þórodds, föður Brands, föður Steinunnar, móður Rannveigar, móður Sæhildar, er Gizur[14] átti.

Özur[15] slagakollr nam land milli Ormsár[16] ok Rángár: hann átti Guðnýju Brynjólfsdóttur[17]; þeirra son var Ásmundr, faðir Marðar[18].

Ketill ok Graut-Atli, synir Þóris þiðranda, fóru or Veradal til Íslands, ok námu[19] land í Fljótsdal fyrr enn Brynjólfr[20] kom[21] út, [Lagarfljótsstrandir báðar[22]: Ketill nam fyrir vestan Fljót[23] á milli Hengifoss-

1) Berslu-K., *Ab-e*. 2) ok, *t. C, E, Aa-e, Udgg*. 3) Kefilsdalsá, *C, Ab, e;* Hnefisdalsá, *E;* Kuflardalsá, *Af*. 4) Skeiðólfstöðum, *Ae*. 5) Vastnýju, *Ad*. 6) hins gamla, *t. C, Aa-e, Udgg.;* Brunnólfsd. ens g., *E*. 7) *fra* [er átti Özur Brynjólfsson (Björnólfss., *ur.*, *Ae*); þeirra son Bersi, er Bersastaðir eru við kendir, *C, E, Aa-e, Udgg*. 8) *fra* [þvari, *C;* þvari (þuarni, *Ae*) hèt m., *E, Aa-e, Udgg*. 9) bunuhauss, *E, K*1; brunhaus, *Ad*. 10) *s. rigt. B, Af;* Rángár, *ur., C, Aa-e, Udgg*. 11) hálmr, *E, Aa-e, Udgg*. 12) Brunnólfsdóttur, *E*; hins gamla, *t. C, E, Aa-e, Udgg*. 13) *u. Ae*. 14) Gestr, *B i Parenth. efter* „annarr"; Hallsson, *t. C, E, Aa-e, Udgg*. 15) Gizur, *Af*. 16) Ormarsár, *E, Aa, c, d, K*1-2. 17) Brunnólfsd., *E*. 18) Narfa *K*1. 19) nam, *C*. 20) Brunnólfr, *E*. 21) kvemi (kvæmi) *C*, E, *Aa-e, Udgg*. 22) *fra* [*efter C, der har:* Lagarfljótsstrandir báðar. Ketill f. v. Fljót, *o. s. v. Denne Læsemaade passer ogsaa til Modsætningen i Begyndelsen af det fölgende Afsnit, som handler om* Graut-Atli. *B og de övr. samt Udgg. læse:* Ketill nam (land, *t. Ac*) Lagarfljótsstrandir báðar f. vestan Fl. 23) *saal. C;* Fljótsá milli, *B*.

ár ok Ormsár[1]. Ketill fór utan, ok var með Veþormi[2], syni Vemundar ens gamla; þá keypti hann at Veþormi[3] Arneiði[4], dóttur Ásbjarnar jarls[5] skerjablesa, er Hólmfastr, son Veþorms, hafði hertekit, þá er þeir Grímr, systurson Veþorms, drápu Ásbjörn jarl[6]. Ketill[7] keypti Arneiði, [dóttur Ásbjarnar[8], tveim[9] hlutum dýrra enn Veþormr mat hana [í fyrstu[10]; en [er kaupit var vorðit, þá gerði[11] Ketill brúðkaup til Arneiðar. Eptir þat fann hún grafsilfr[12] mikit undir viðarrótum; þá bauð Ketill at flytja hana til frænda sinna, en hún kaus þá honum at fylgja[13]. Þau fóru út ok bjöggu á Arneiðarstöðum; þeirra son var Þiðrandi, faðir Ketils í Njarðvík. [*Jóreiðr var dóttir Þiðranda, móðir Þorsteins, föður Guðríðar, móður Rannveigar, móður Salgerðar, móður Guðrúnar, móður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum*[14].

Aa-f, Udgg., *maaskee Forvanskn. istedenfor* vestanfljóts á m.; Fljótsá í milli, *E.*

1) Ormarsár, E. 2) Veðormi, *d. s.*, *E*, *Ab-d*; Veormi, *Ae.* 3) Veðormi, *d. s.*, *E*, *Ab-d*, *Udgg.*; Veormi, *Ae* . — s (syni) *t. ved Skrivefeil C. I K2 læst for* j (jarli). 4) *saal. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; Arneiðu, *Skrivef.*, *B.* 5) Haralds konúngs hárfagra, er auknefndist skerjablesi, *t. E.* 6) í Suðreyjum (ok tóku þar Ólöfu konu hans ok Arneiði dóttur hans, *t. E*) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 7) Þrymr, *t. C, E, Ac, d, K1-2*; Þrimr, *t. Aa, b, e, Sk.* 8) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Þrem, *Ad.* 10) *fra* [fyrir öndverðu, *E.* 11) *I B skr.* geyrði. 12) *saal. rett. i Sammenhold med II*, 28; grasilfr (grásilfr?) *B.* 13) *fra* [áðr þau Ketill fóru (færi, *E*) til Íslands, fann Arneiðr silfr mikit (fólgit, *t. E*) undir viðarrótum, ok leyndi Ketil, til þess er hann fekk hennar [þá seldi hún honum silfrit, *t. E*; þá bauð Ketill — *o. s. v.* — h. at fylgja, *t. Sk, K1* (*efter B*),] *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) *fra* [*till. efter E.*

3. Graut-Atli nam ena eystri strönd Lagarfljóts, allt á milli Giljár[1] ok Vallaness, fyrir vestan Öxnalæk[2]; hans synir voru þeir Þorbjörn ok Þórir, er átti Ásvöru Brynjólfsdóttur[3].

Þorgeirr Vestarsson[4] hèt maðr göfugr[5]; [hann átti þrjá sonu: var einn Brynjólfr enn gamli, annarr Ævarr[6] enn gamli, þriði Herjólfr. Þeir[7] fóru allir til Íslands á sínu skipi hverr þeirra. Brynjólfr[8] kom skipi sínu í Eskifjörð, ok nam land fyrir ofan fjall, Fljótsdal allan fyrir ofan Hengiforsá fyrir vestan, en fyrir ofan Gilsá fyrir austan[9], Skriðudal[10] allan, ok svâ völluna út til Eyvindarár, ok tók mikit af landnámi Una Garðarssonar, ok bygði þar frændum sínum ok mágum; hann átti þá[11] x börn, en síðan fèkk hann Helgu, er átt hafði Herjólfr, bróðir hans, ok áttu þau þrjú börn; þeirra son var Özur[12], faðir Bersa, föður [Hólmsteins, föður[13] Órækju, föður Hólmsteins, föður Helgu, móður Hólmsteins, föður Hallgerðar, móður Þorbjargar, er átti Loptr biskupsson.

Ævarr[14] enn gamli, bróðir Brynjólfs[15], kom út í[16] Reyðarfirði, ok fór upp um fjall; honum gaf Brynjólfr Skriðudal allan fyrir ofan Gilsá; hann

1) Gilsár, *Sk.* 2) Uxalæk, *C, E, Aa-f, Udgg.* 3) Brunnólfsd. *E;* hins gamla. Þeir voru iij bræðr, synir Þorgeirs Vestarssonar: Brunnólfr hinn gamli ok Ævarr hinn gamli ok Herjólfr í Breiðdal, *t. E.* 4) Vestras., *Ad.* 5) *u. C.* 6) Evar, *Ab-f, Sk, K*1. 7) *fra* [faðir þeirra iij bræðra sem nú var getið, þeir bræðr, *E.* 8) Brynnólfr, *E.* 9) ok, *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 10) Skriðdal, *E.* 11) *u. C.* 12) *B skriver her* Auxur. 13) *fra* [*u. C, anföres af Aa-d i Margen efter „Hauksbók".* 14) Evar, *Ab-f, Sk, K*1; hèt maðr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 15) Brunnólfs ok Herjólfs, *E;* hann, *t. E, Aa-e, Udgg* 16) á, *Aa, K*2.

bjó á Arnallzstöðum[1]; [hann átti tvâ sonu en dætr þrjár[2].

Ásrauðr[3] hèt maðr, er fèkk Ásvarar Herjólfsdóttur, bróðurdóttur Brynjólfs ok stjúpdóttur; henni fylgðu heiman öll lönd milli Gilsár ok Eyvindarár; þau bjöggu á Ketilsstöðum. Þeirra son var Þorvaldr holbarki, faðir Þorbergs, föður Hafljóts, föður Þórhadds[4] skálar. Dóttir[5] Holbarka var Þórunn, erátti Þorbjörn Graut-Atlason; önnur Ástríðr[6], móðir Ásbjarnar loðinhöfða, föður Þórarins í Seyðarfirði[7], föður Ásbjarnar, föður Kolskeggs[8] ens fróða ok Íngileifar, móður Halls, föður Finns lögsögumanns[9].

Hrafnkell hèt maðr, Hrafnsson; hann kom út síð[10] landnámatíðar; hann var enn fyrsta vetr í Breiðdal, en um vârit fór hann upp um fjall[11]; hann áði í Skriðudal ok sofnaði; þá dreymdi hann at maðr kom at honum ok bað hann upp standa ok fara braut sem skjótast; hann vaknaði ok fór braut. En er hann var skamt kominn, þá hljóp ofan fjallit allt, ok varð undir göltr ok griðúngr[12] er hann átti. Síðan nam Hrafnkell[13] Hrafnkelsdal ok bjó á Steinrauðarstöðum[14]; hans son var Ásbjörn,

1) *B, C, Aa*; Arnhalldst., *E, Ab, Sk, K1*; Arnalldst., *Ac-f, K2*. 2) *fra* [*u. C.* — *E læser:* hann átti ix sonu ok iij dætr; Yngvildr var ein, hún var móðir Þorsteins, föður Ámunda, föður Guðrúnar, móður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar prests, föður Markús á Melum. 3) *saal. Aa*; Ásroðr, *C*; *Begyndelsesbogst. mangler i B*; Ísrauðr, *E, Ab-c, Udgg.* 4) Þóraz, *d. s., C*; Þórðar, *E*. 5) Þorvaldar, *t. E.* 6) Ástrið, *C*. 7) Seyðisfirði, *Ab, e, Sk, K1*. 8) *skrevet* Skolskeggs *i C*. 9) lögmanns, *Sk*. 10) *skrevet* sít *i B*. 11) fjöll, *Aa-f, Udgg.* 12) *B, C, E, Aa, c, d, K2*; graðúngr, *Ab, e, f, Sk, K1*. 13) hann, *C*. 14) *B, E, Ab, c, e, f, Sk, K1*; Steinröðarstöðum, *d. s., C*; Steinstöðum, *Ad*; Steinkelsstöðum, *Aa, K2*.

faðir Helga, ok Þórir, faðir Hrafnkels goða, föður Sveinbjarnar[1], [*föður Þorsteins, föður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar prests, föður Markús á Melum*[2].

4. [3]Uni, [4]son Garðars er fyrst[5] fann Ísland[6], fór til Íslands með ráði Haralds konúngs hárfagra, ok ætlaði at leggja undir sik landit, en síðan hafði konúngr heitit honum at gjöra hann jarl sinn. Uni tók land þar sem nú heitir Unaós, ok húsaði þar; hann nam sèr land til eignar fyrir sunnan Lagarfljót, allt hèrað til Unalækjar. En er landsmenn vissu ætlan hans, tóku þeir at ýfast við hann, ok vildu eigi selja honum kvikfè eðr vistir, ok mátti hann eigi þar[7] haldast. Uni fór[8] í Álftafjörð enn syðra; hann náði þar eigi at staðfestast; þá fór hann austan með xij mann, ok kom at vetri[9] til Leiðólfs kappa í Skógahverfi[10]; hann tók við þeim. Uni þýddist[11] Þórunni, dóttur Leiðólfs[12], ok var hún með barni um vârit; þá vildi Uni hlaupast á braut með sína menn, en Leiðólfr reið eptir honum, ok fundust þeir hjá Flángastöðum[13]

1) Steinbjarnar, *Ab, c, e, Sk, Kl.* 2) *Tillægget fra* [*er taget af E.* 3) *C alene har Overskr.* Frá Una danska. 4) enn danzki (danski *de övr.*), eða hinn óborni, *t. C, E, Aa-e, Udgg.*; dumbi, *Af.* 5) *u. C, Aa-e, Udgg.* 6) ok, *t. Ab-e, Sk, ur.* 7) við, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 8) brott, ok kom, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; veri, *B* (*Skrivef.*). 10) *I Margen anförer E efter „Landnáma" en Periode, som svarer til Begyndelsen af Capitlet, hidtil, saaledes:* Uni danski Garðarsson vildi leggja Ísland undir sik eðr Harald konúng hárfagra; hann bjó at Ósi ok nam þar eigi yndi, ok fór at kanna víðara landit, ok þá vetrvist at Leiðólfi. 11) elskaði, *C.* 12) kappa, *t. E, Aa-c, Udgg.* 13) Flagastöðum, *E*; Flaugastöðum, *Aa, c.*

ok börðust þar[1], því at Uni vildi eigi aptr fara[2] með Leiðólfi; þar fèllu nökkurir menn af Una, en hann fór aptr nauðigr, því at Leiðólfr vildi at hann fengi konunnar ok staðfestist[3] ok tæki arf eptir hann. Nökkuru síðar hljóp Uni á braut, þá er Leiðólfr var eigi heima, en Leiðólfr reið eptir honum, þá er hann vissi, ok fundust þeir hjá Kálfagröfum; var hann þá svâ reiðr, at hann drap Una ok förunauta hans alla[4]. Sonr Una ok Þórunnar var Hróarr Túngugoði; hann tók arf Leiðólfs allan[5], ok var [it mesta afarmenni[6]; hann átti [dóttur Hámundar[7], systur Gunnars frá Hlíðarenda; þeirra son var Hámundr enn halti, er var enn mesti vígamaðr. Tjörvi[8] enn háðsami[9] ok Gunnarr voru systursynir[10] Hróars. Tjörvi bað Ástríðar mannvitsbrekku Móðólfsdóttur, en bræðr hennar Ketill ok Hrólfr synjuðu honum konunnar, en þeir gáfu hana Þóri Ketilssyni; þá dró Tjörvi[11] líkneski þeirra á kamarsvegg, ok hvert kvöld, er þeir Hróarr gengu til kamars, þá hrækti hann í andlit líkneski Þóris en kysti[12] hennar líkneski, áðr Hróarr skóf af. Eptir

---

1) *u. C.* 2) hverfa, *Ac.* 3) þar, *t. C.* 4) *I Parenthes tilföier E fölgende Variation:* „Landnáma segir á aðra leið, einkum svá: Uni þýddist Þórunni dóttur hans, ok vildi hafa í burt með ser, en Leiðólfr reið eptir honum ok börðust þeir við Kálfagrafir, ok fèllu menn or hvárstveggja liði; þá skildu þeir, en Uni fór skamt undan áðr Leiðólfr kom eptir honum, ok börðust þá í annat sinn, ok fell þar Uni ok förunautar hans". 5) *u. C.* 6) *fra* [hinn mesti hermaðr, *C*; hann bjó í Ási, *t. E.* 7) *fra* [*u. C.* 8) Torvi, *Ad.* 9) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; hásami (*d. s.?*) *B.* 10) *saal. C, Aa-d i Margen efter „Hauksbók"*, *K1-2*; synir, *B, E, Aa-e, Sk.* 11) Torvi, *Ad.* 12) á, *t. de övr.*

þat skar Tjörfi þau á knífshepti[1] sínu[2] ok kvað þetta:

[Vær[3] höfum þar[4], sem[5] Þóri
þat var sett við glettu[6],
auðar únga brúði
áðr á vegg of[7] fáða;
nú hefi ek [rasta karms[8] ristit[9]
rèð ek [einn[10] fyrir því[11] meini[12]
[hauka skopts[13] á hepti
hlín ölbækis mínu.

Hèraf [gjörðust víg þeirra[14] Hróars ok systursona hans[15].

Þorkell fullspakr hèt maðr, er nam Njarðvík alla[16] ok bjó þar; hans dóttir var Þjóðhildr[17], er átti Ævarr[18] enn gamli, ok var þeirra dóttir Ýngvildr, móðir Ketils í Njarðvík, Þiðrandasonar[19].

---

1) *saal. C, jfr. Visen;* knífskepti, *B, E, Aa, b, d-f, Udgg.;* knífskaptū, *Ac.* 2) *De fölgende Ord og Visen u. Ae.* 3) vèr, *C, Aa-d, Udgg.* 4) þat, *C.* 5) með, *E.* 6) *fra* [*anförer E saal. i Marg. efter „Landnáma":*

Hafða ek hárra lofða
byrjar ness til þessa.

7) *B, K1;* um, *C, E, Ab, c;* veggum, *Ad, Sk;* veggjum, *Aa, K2.* 8) *Ab, c, Udgg., fra* [*skr.* rast akarms *i B;* rasta karns, *C, E;* r. karins (*af* rastakarms?) *Aa;* rast ákarins, *Ad.* 9) ristna, *E.* 10) ein, *C, E, Aa-d, K2;* rèð ein, *Sk, K1.* 11) fyrir því, *u. C;* því, *u. Ad.* 12) *Denne Linie har E saal. i Marg. efter „Landnáma":* Rèð ek mart við syn bjarta. 13) *saal. C, E, Aa, Sk, K2;* hauks skops, *B;* hauka skapts, *Ab, c;* haukaskaps, *Ad.* 14) *fra* [urðu víg, *C.* 15) *fra* [gjörðist fjandskapr þeirra meiri, ok vogu þeir synir Móðólfs, Ketill ok Hrólfr, ok Brandr frá Gnúpum, föðurbróðir þeirra, ok Þórir Ketilsson, er átti Ástríði: Hróar goða ok Tjörva ok Kolbein, *E. Her ophörer Membranfragm.* 3, *Nr.* 2 *af C eller „Hauksbók".* 16) *u. E.* 17) Þórilldr, *C;* Þórhildr, *Sk, K1.* 18) Evar, *E, Ab-e, K1.* 19) *u. Ab, c, e.*

Vetrliði hèt maðr, son Arnbjarnar[1] Ólafssonar lángháls, [bróðir þeirra Lýtíngs[2], Þorsteins torfa[3] [ok Þorbjarnar[4] í Arnarholti[5]; Ólafr lánghals var son Bjarnar reyðarsíðu; Vetrliði nam Borgarfjörð ok bjó þar.

Þórir lína[6] hèt maðr, er nam Breiðavík, ok bjó þar; hans synir voru þeir Sveinúngr[7] ok Gunnsteinn.

[8]Nú hefir Kolskeggr fyrir sagt [hèðan frá[9] um landnám.

5. Þorsteinn kleggi[10] [nam fyrst[11] Húsavík ok bjó þar[12]; hans son var Án, er Húsvíkíngar[13] eru frá komnir.

Loðmundr enn gamli [hèt maðr, en annarr Bjólfr, fóstbróðir hans; þeir fóru til Íslands af Vors, af Þulunesi[14]. Loðmundr var [rammaukinn mjök ok fjölkunnigr[15]; hann skaut fyrir borð[16] öndvegissúlum sínum [í hafi[17] ok kvaðst[18] þar byggja skyldu sem þær ræki [á land[19]. En þeir fóstbræðr tóku

1) Arinbjarnar, *C*, *maaskee Afskriverfeil.* 2) *fra* [ok, *C urigt.* 3) tjörfa, *E*; Þorst., Torfa, *ur.*, *Sk.* 4) Þiðrandasonar, *t. Ab, c, e, Sk, K*1. *I Ab, c, e er dette uden Tvivl kommet her ind ved Afskriverfeil fra Slutn. af foregaaende Afsnit.* 5) Arnholti, *Ac; fra* [*u. E.* 6) lýna, *Ac, d, f.* 7) Sveinnúngr, *C.* 8) *Denne Notits har Sk i Margen, K*1 *i Note.* 9) *fra* [*u. C;* hèðan af, *Ab, e, Sk;* heð. um landn., *Aa, c, d, K*2. Hèðan frá hefir Kolskeggr Ásbjarnarson fyrir sagt, *E.* 10) skuggi, *Af.* 11) *I B skr.* fysti = fystr *el.* fyst *i.* 12) *fra* [bygði fyrstr Húsavík ok nam þar lönd, *E.* 13) Húsavíkingar, *Ab, e, Sk, K*1. 14) *fra* [af Vors af Þulunesi, ok Bjólfr fóstbróðir hans, fóru til Íslands ok námu Loðmundarfjörð, þann við hann er kendr, *E.* 15) *fra* [mjök tröllaukinn, *C, E, Aa-e, Udgg. E, Aa-d, Sk anföre Textens Læsemaade: E efter* „önnur Landnáma", *Aa-d, Sk efter* „*Landnáma*". *Sk anförer eet Haandskrifts Læsem.* vammaukinn, *uden Tvivl Afskriverfeil.* 16) borði, *Ab, Sk.* 17) *fra* [*u. Ab.* 18) *I B skrevet* kuatz, *i C* qvaz; kvað, *Ab-e, Sk, K*1. 19) *fra* [*u. C.*

Austfjörðu, ok [nam *Loðmundr*[1] Loðmundarfjörð, ok bjó þar þenna[2] vetr; þá frá hann til öndvegissúlna sinna fyrir sunnan land. Eptir þat bar hann á skip [öll faung sín[3]; en er segl var dregit[4], lagðist hann niðr, ok bað aungvan mann [vera svâ djarfan at hann nefndi *sik*[5]. En er hann hafði skamma hríð legit, varð gnýr mikill[; þá sá menn at skriða mikil hljóp[6] á bæ þann er Loðmundr hafði búit á[7]; eptir þat settist hann upp, ok tók til orða: þat er álag mitt, at þat skip skal aldre heilt af hafi koma[8], er hèr siglir út. Hann hèlt síðan[9] suðr fyrir Horn ok vestr [með landi, allt[10] fyrir Hjörleifshöfða, ok lendi nökkuru vestar; hann nam þar land, sem súlurnar höfðu[11] komit, ok[12] á milli Hafrsár[13] ok Fúlalækjar; þat heitir nú Jökulsá á Sólheimasandi; hann bjó í Loðmundarhvammi, [ok kallaði þar Sólheima[14]. Þá [er Loðmundr var gamall[15], bjó Þrasi í Skógum[, hann var ok fjölkunnigr; þat var eitt sinn at[16] Þrasi sá um morgun vatnahlaup mikit; [hann veitti vatnit[17] með fjölkýngi[18] austr fyrir Sólheima; en þræll Loðmundar sá, ok kvað

1) *taget af de övr.; udel. ved Afskriverfeil i B.* 2) iij, *C, E, Aa-e, Udgg.*; þna *i B kan være Skrivefeil for* þria (*nl.* þrjá); *fra* [bjó Loðmundr í Loðmundarfirði iij v., *E.* 3) *fra* [þat er hann átti, *C.* 4) undit, *C, Aa-e, Udgg.*; upp undit, *E.* 5) *saal. t. E, Aa-e, Udgg.*; *fra* [nefna sik, *C.* 6) *fra* [ok ljóp skriða mikil, *C.* 7) átt, *C*; h. átt ok á búit, *E, Aa-e, Udgg.* 8) hèðan af, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 10) *fra* [*u. C.* 11) á land, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) *u. E, Aa-e, Udgg.* 13) Hrafnsár, *Af.* 14) *fra* [þat heitir nú Sólheimar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 15) *fra* [*u. C.* 16) *fra* [ok var illt í bygð þeirra Loðmundar, *C*; hann var ok fjölk., ok var illt í bygð þeirra, *E, Aa-e, Udgg.* 17) *fra* [ofan, en þau vötn (*u. Sk*) veitti hann, *C, E, Aa-e, Udgg.* 18) sinni, *t. C, E.*

falla[1] sjó norðan [um landit at þeim[2]. Loðmundr var þá [blindr; hann bað þrælinn færa[3] sèr í dælukeri[4], þat er hann kallaði sjó; ok er hann kom aptr, sagði Loðmundr[5]: ekki þikki mèr þetta sjór[. Síðan bað hann þrælinn fylgja sèr[6] til vatnsins: ok stikk stafsbroddi mínum í vatnit[7]; hríngr var í[8] stafnum[9], [ok hèlt Loðmundr tveim höndum um stafinn, en[10] beit í hrínginn[11]; [þá tóku vötnin at falla vestr[12] aptr[13] fyrir Skóga; síðan veitti hvârr þeirra vötnin[14] frá sèr[15], þar til er þeir fundust við gljúfur nökkur; [þá sættust þeir[16] á þat, at áin skyldi þar falla [sem skemst væri til sjóvar[17]. [Sú er nú kölluð Jökulsá, ok skilr landsfjórðúnga[18].

---

1) *efter de övr.; udel. ved Afskriverfeil i B.* 2) *fra* [yfir landit, *C;* yfir l. at þeim, *E, Aa-e, Udgg.* 3) *feilagtigen skrevet to Gange i B.* 4) *B skriver* dæli keri. 5) *fra* [sjónlaus (blindr, *E, Aa-e, Udgg.*) ok mælti við þrælinn: Færðu mèr í keri (dælu keri, *E, Aa-c, e, Udgg.*) litlu þat er þú kallar sjó vera; hann (þrællinn, *E, Aa-e, Udgg.*) gerði svá. Loðmundr sagði: *C, E, Aa-e, Udgg.* 6) *fra* [vera; fylgðu mèr, *C;* vera; siðan bauð hann þrælnum (bað h. þrælinn, *Aa-e, Udgg.*) fylgja sèr, *E, Aa-e, Udgg.* 7) hann (þrællinn, *Aa-e, Udgg,*) gerði svá, *t. C, E, Aa-e, Udgg,* 8) á, *Ab, c, e, Sk, K*1. 9) ofan, *t. E.* 10) *fra* [Loðm. hèlt á stafnum (um stafinn tveim höndum, *E, Aa-e, Udgg.*) ok, *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) ákafliga, *t. E.* 12) *u. Ad.* 13) *fra* [því næst [fellu öll vötnin vestr (tóku vötnin at hægja rás sinni ok um siðir fèll rennslan aptr vestr, *E;* tóku v. at falla aptr v., *Aa-e, Udgg.*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) vötnunum, *E, Ab, c, e, Sk. K*1; vötnum, *Ad.* 15) sem búinn var, *t. E.* 16) *fra* [ok sættust, *C.* 17) *fra* [til sjóar sem skemst er, *C, E, Aa-e, Udgg.* 18) *fra* [Í þeim vatnagángi varð Sólheimasandr. þar (þat, *Ad*) er fjórðúnga mót ok Jökulsá á miðjum sandi, *C, E, Aa-e, Udgg.* *Derpaa lægge de til:* Sun Loðmundar var Sumarliði, faðir þorsteins holmunz (holmuns, *Aa, b, d, Sk;* hólmuns, *K*1-2) föður þóru, móður Steins Brandaxsonar (Brandax *ell.* Brandssonar *nedenfor Cap.* 13), föður þóru, er átti Skapti lögmaðr. *Aa, b, d, e citere Hauksbók.*

6. Bjólfr, fóstbróðir Loðmundar, nam Seyðisfjörð allan, ok bjó þar alla æfi; [hann gaf Helgu, dóttur sína, Áni[1] enum ramma[2], ok fylgði henni heiman öll en nyrðri strönd[3] Seyðisfjarðar[4], til Vestdalsár[5]. Ísólfr hèt sonr Bjólfs, er [þar bjó síðan, ok[6] Seyðfirðíngar[7] eru frá komnir.

Eyvindr hèt maðr er út kom með Brynjólfi, ok [færði síðan[8] bygð sína[9] í Mjóvafjörð ok bjó þar; [hans son var[10] Hrafn, er seldi Mjóvafjarðarland Þorkatli klöku[11], er *þar*[12] bjó síðan; frá honum er Klöku[13]ætt komin.

Egill enn rauði [hèt maðr, er[14] nam Norðrfjörð[15] ok bjó á[16] Nesi út; hans son var Ólafr[17], er Nesmenn eru frá komnir.

Freysteinn enn fagri [hèt maðr, hann nam[18] Sandvík, ok [bjó á Barðsnesi[19], Viðfjörð[20] ok Hellis-

1) Án, *C*, *Ac*. 2) rauða, *Ac*; *fra* [Önn hinn rammi fekk Helgu, dóttur hans, *E*. 3) síðan, *Ad*. 4) inn, *t*. *E*. 5) Vestradalsár, *E*, *Ac*, *e*; Vestrdalsár, *Ad*. 6) *fra* [*u*. *C*, *E*, *Aa e*, *Udgg*. 7) Seyðisfirðíngar, *E*, *Ab*, *e*, *Sk*, *K*1. 8) síðan, *u*. *C*; *fra* [nam fyrst Eyvindardal, en færði síðan, *E*. 9) inn, *t*. *E*. 10) *saal*. *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*.; hann seldi við, *Skrivef*. *for* h'(hans) s. (son) v^{r} (var), *B*. 11) Þorkeli blöku, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 12) *nödv*. *Tillæg efter de övrige*. 13) Blöku, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 14) út kom ok, *t*. *E*; *fra* [*u*. *Ac*. 15) Norðfjörð, *C*, *Aa-f*, *Udgg*; land í Norðfirði, *E*. 16) at, *Ab*, *Sk*. 17) á N. út hafði hann bústað, ok svá Ólafr son hans, *E*. 18) *fra* [nam land í, *E*. 19) *fra* [*u*. *Ac*. 20) *Rett*. *af B's* við fjörðinn, *overeensstemmende med de övr*. *Haandskrifters Læsemaade*, *hvilken ogsaa bestyrkes ved*, *at Udtr*. við fjörðinn *ikke passer i denne Sammenhæng*, *og at B selv anförer* Viðfirðingar *som* Freysteins *Afkom*. *Iövrigt seer man af A-Classens Tillæg* (*næstfölg*. *Anmærkn*.), *at Feilen er gammel*. *Fra* [Barznes, *C*; á Bárðnesi ok Viðf., *E*; Barðsvík, *Af*; Barðsnesvík (Barðnesv., *K*1) *Aa-d*, *Udgg*.

fjörð[1]; [frá honum eru Sandvíkíngar ok Viðfirðíngar ok Hellisfirðíngar komnir[2].

[3]Þórir enn háfi[4] ok Krumr[5], þeir fóru af Vors til Íslands; ok þá er þeir[6] tóku land, nam Þórir Krossavík[7] á milli Gerpis[8] ok Reyðarfjarðar[9]; [þaðan eru Krossvíkíngar komnir[10]; en Krumr nam land á [Hafranesi ok[11] til Þernuness[12] ok allt it ytra[13], bæði Skrúðey[14] ok aðrar úteyjar, ok [þrjú lönd[15] öðrumegin [gegnt Þernunesi[16]; þaðan eru Krymlíngar[17] komnir.

[18]Ævarr[19] var fyrst[20] í Reyðarfirði, áðr hann fór[21] upp um fjall[22]; en Brynjólfr í Eskifirði[23], áðr hann [fór upp at byggja[24] Fljótsdal, sem áðr var ritat[25].

[26]Vemundr hèt maðr, er nam Fáskrúðsfjörð

1) ok Hellisf. ok Viðfjörð, *C*, *Aa-c*, *e*, *f*, *Udgg.*; ok Viðf., *u. Ad.*,; hann bjó á Barðsnesi við fjörðinn, *t. Aa-f*, *Udgg.* 2) *fra* [*u. C.* 3) *C alene har Overskr.* Frá Þóri. 4) hvíti, *Ac*, *d*, *e.* 5) hèt annarr, *t. C.* 6) komu ok, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 7) Krossvík, *Ae*; ok, *t. C.* 8) Greipis, *Ae.* 9) Reyðarfjalls, *E*; Heyðar f., *Ad.* 10) *fra* [*u. K*1. 11) inn, *E*; allt, *t. C*, *Aa-e*, *Udgg.* 12) *fra* [Hafrafelli ok allt Þórunes, *Af.* 13) yðra, *Sk*, *K*1. 14) Skrúð, *C*, *E.* 15) *fra* [inn, *E.* 16) *fra* [Þernunes, *C*, *Aa*, *b*, *d i Marg. efter Hauksb.*; jafnsýnt Þernunesi, *E.* 17) Krumlíngar, *E*; Krinlíngar, *Ae*; Krimlíngar, *Sk.* 18) *C alene har Overskr.* Frá Ævari. 19) Evar, *E*, *Ab-f*, *Sk*, *K*1. 20) *saal. C*, *Aa-c*, *Udgg.*; fystr, *B*; fyrst inn í Reyðarf., *E*; fyrsti í R., *Ad.* 21) færi, *E.* 22) fjöll, *E*, *Ab*, *d*, *e*, *Sk*, *K*1. 23) Eskjufirði, *Ad.* 24) í, *t. Aa-e*, *Udgg.* 25) *fra* [færi í Fljótsdal at byggja, *E.* 26) *C alene har Overskr.* Frá Sæmundi, *som enten maa være Skrivef. for* Vemundi, *eller dette Navn maa være blevet forvansket i Texten. I B og C mangler Begyndelsesbogstavet, men ingen af dem pleier at skrive* Sæmundr *med* e, *hvorfor man vel maa antage det förste Alternativ. I Af læses* Önundr.

allan, ok bjó þar [alla æfi[1]; hans son var Ölmóðr, er Ölmæðlíngar[2] eru frá komnir.

Þórhaddr[3] enn gamli var[4] hofgoði í Þrándheimi [á Mæri[5]; hann fýstist til Íslands ok tók áðr ofan hofit, ok hafði með sèr hofsmoldina ok súlurnar; en hann kom í Stöðvarfjörð, ok lagði Mærina-helgi[6] á allan fjörðinn, ok lèt aungu tortýna þar nema kvikfè heimilu[7]; hann bjó þar alla æfi[8], ok eru frá honum Stöðfirðíngar[9] komnir.

7. Hjalti hèt maðr, er nam Kleifarlönd ok allan Breiðdal [þar upp frá[10]; hans son var Kolgrímr[11], er mart er manna frá komit[12].

Herjólfr hèt maðr, er nam land allt út til Hvalsnesskriðna[13]; hans son var[14] Vâpni er Væpnlíngar[15] eru frá komnir.

Herjólfr[16], bróðir Brynjólfs[17], nam Heydalalönd fyrir neðan Tinnudalsá[18] ok út til Ormsár[19]; hans son var Özur, er Breiðdælir eru frá[20] komnir.

Skjöldólfr hèt maðr[21], er nam Stræti[22] allt fyrir

---

1) *fra* [*u. C.* 2) Ölmóðlíngar, *E;* Ölmæðingar, *Ae, Sk, K1.* 3) Þórhalldr, *Ae;* Þórhallr, *Af.* 4) höfðingi (mikill, *t. E*) ok, *t. E, Aa-e, Udgg.* 5) *fra* [inn á Mœrini, *C;* á Mærinni, *Aa-e, Udgg.* 6) Mærinna-helgi, *E;* k. í Stöðvarf. ok Mærina, Helgi á a. f., ur., *Ac, d, e.* 7) heimolu, *C;* á heimili sinu, *E.* 8) síðan, *t. Aa-e, Udgg.* 9) ok eru síðan frá honum komnir Stöðverjar, *E.* 10) *fra* [*u. C.* 11) Kollgrímr, *E;* Þorgrímr, *Ad.* 12) ok hans eptirkomendr bygðu Hest, *t. E.* 13) *Efter C, E, Aa, b, d, e, Udgg. og B selv kort nedenfor;* Hvolsness-skr., *Ac;* Hvalnes-skr., *her, B.* 14) Eyvindr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 15) Vopnlíngar, *Aa, d, K1-2;* Vopneyingar, *E;* Vopnafirðingar, *Ab, e, Sk.* 16) Geirólfr, *Af;* annarr var, *t. E.* 17) hann, *t. E.* 18) Túngudalsá, *Af.* 19) Ormarár, *E;* Arnfinnsár, *Af.* 20) af, *Ad.* 21) hann nam fyrst Breiðd. allan, *o. s. v., Ae; see fölgende Afsnit. Afskriveren har her sprunget fra det ene Afsnit til det andet af Skjödeslöshed.* 22) Streiti, *C.*

utan Gnúp, ok inn öðrumegin til Óss ok til Skjöldólfsness hjá[1] Fagradalsá í Breiðdali[2]; hans son var Háleygr, er þar bjó síðan; frá honum er Háleygja[3]-ætt komin.

[4]Þjóðrekr[5] hèt maðr, hann nam fyrst Breiðdal[6] allan, en hann stökk braut þaðan fyrir Brynjólfi, ok ofan í Berufjörð, ok nam[7] alla ena nyrðri strönd Berufjarðar, ok fyrir sunnan um[8] Búlandsnes, ok inn til Rauðaskriðna[9] öðrumegin, ok bjó þrjá vetr þar sem nú heitir Skáli[10]; síðan keypti Björn enn háfi jarðir at honum, ok eru frá honum[11] Berufirðíngar komnir.

Björn sviðinhorni hèt maðr, er nam Álftafjörð enn nyrðra, inn frá Rauðaskriðum[12], ok Sviðinhornadal[13].

Þorsteinn trumbubein[14] hèt frændi Böðvars ens hvíta, ok fór með honum til Íslands; hann nam land[15] fyrir utan Leiruvâg til Hvalsnesskriðna[16]; hans son var Kollr enn grái, faðir Þorsteins, föður Þorgríms í Borgarhöfn, föður Steinunnar, er átti Gizur biskup.

Böðvarr enn hvíti var son Þorleifs miðlúngs[17], Böðvarssonar snæþrymu[18], Þorleifssonar [hvalaskúfs,

1) frá, *E.* 2) *B, E (den ældre Form)*; Breiðdal, *C*; ok Breiðdali, *Aa–c, Sk, K*1-2; ok Breiðdal, *Ad.* 3) Háleyga, *Ab, c.* 4) *C alene har Overskr.* Frá Þjóðreki. 5) Þjóðólfr, *Ac, f.* 6) Fljótsdal, *urigt., E.* 7) þar, *t. C, E, Aa–e, Udgg.* 8) ok, *C*; *u. Af.* 9) Rauðuskr., *Ab, Sk, K*1. 10) Þjóðrekaskáli, *E*; Skaði, *Aa-e.* 11) Birni, *E.* 12) Rauðskriðum, *E*; Rauðuskriðu, *Af.* 13) dal er nú heitir Sviðinhornadalr, *E.* 14) trumbubeinn, *C, K*1-2; trumbubeirn, *Aa, b, d, Sk*; tumbubeirn, *Ac*; tumbbein, *Ae.* 15) *u. C, Aa-e, Udgg.* 16) Hvalnes-skr., *E, Ab, c, e.* 17) miðlutigs, *Skrivef., E.* 18) snæþrumu, *E, Ab, d, e, Sk*; snæhrumub, *Ae.*

Ánssonar[1], Arnarsonar[2] hyrnu konúngs[3], Þórissonar[4] konúngs, Svína-Böðvarssonar, Kaunssonar konúngs, Sölga[5]sonar konúngs[6], Hrólfssonar[7] or Bergi[8], ok Brandönundr[9], frændi hans, fóru af Vors til Íslands ok kvomu í Álftafjörð enn syðra. Böðvarr nam land[10] inn frá Leiruvâgi, dali þá 'alla er þar liggja, ok út öðrumegin[11] til Múla, ok bjó at Hofi; hann reisti þar hof mikit. Sonr Böðvars var Þorsteinn, er átti Þórdísi, dóttur Özurar keiliselgs[12], Hrollaugssonar; þeirra son var Síðu-Hallr; hann átti Jóreiði[13] Þiðrandadóttur, [ok er þaðan mikil ætt komin[14]. Son þeirra var Þorsteinn, faðir Ámunda[15], föður Guðrúnar, móður Þórdísar, móður Helgu, móður[16] Guðnýjar, móður Sturlusona[17].

Brandönundr[18] nam land fyrir norðan [Múla-

1) hvalaskufhans s., *forskr.*, *Ac;* hualskeifans f., *Ae.* 2) sonar, *u. C.* 3) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Arnars. Hyrna þórirs kon., *Ad*; Arnars. hyrnu þóriss ràngs Svýa Böðvarss., *Ae.* 5) *saal. nærmest B, jevnf.* Grims Saga Loðinkinna, 1 *Cap.*, *F. S. N. II*, 143. *B skriver* Sauga, *öiensynl. forvansket*; Sölva, *C, E, Aa-e, Udgg.* 6) *u. C, Ac.* 7) konúngs, *t. C, E, Aa-e, Udgg. og F. S. N. l. c.* 8) Svasasonar (Svafas., *E;* Svaðas., *Sk, samt Stykkerne:* Hversu Noregr bygðist *og* Fundinn Noregr *i F. S. N. II*, 4, 5, 20) jötuns norðan af Dofrum. Hrólfr konúngr átti Gó, er gómánaðr (góe mán., *Ab-f*; góimán., *Aa, Udgg.*; góumán. *E*) er við kendr, [systur þeirra Gors ok Nors, er Noregr er við kendr (*fra* [*u. E*) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* — *Aa indslutter dette Tillæg i Parenth. og citerer Hauksbók i Margen; denne citeres ogsaa i Marg. i Ad og Ae.* 9) Brand un, Önundr, *Ad;* Bröndólfr bróðir h., *E*; *men* Brandönundr fr. h. *efter* „önnur bók". 10) *u. C, Aa-e, Udgg.* 11) annan veg, *C.* 12) keilo segls, *E*; keylisegls, *Ab(?), c;* keilisegls, *Ad;* Ketilssegls, *Ae.* 13) þórdísi, *Ab fra förste Haand, siden rettet til* Jóreiði, *Ac-e.* 14) *fra* [*u. E.* 15) Aunundar, *Ab, e.* 16) þórðar prests, föður Markús á Melum. Helga var ok móðir, *t. E.* 17) Frá Síðu-Halli er stór ætthríngr kominn, *t. E.* 18) Brandur önundr, *Ad*; Bröndöndr, *E*; Rauðönundr, *Af.*

Kambsdal[1] ok Melrakkanes, ok inn til Hamarsár[2], ok er mart manna frá honum komit.

[3]Þórðr skeggi, [son Hrapps, Bjarnarsonar[4] bunu, hann átti Vilborgu Ósvaldsdóttur ok Úlfrúnar[5] Játmundardóttur; Þórðr[6] fór til Íslands ok[7] nam land[8] í Lóni[9], fyrir norðan Jökulsá, milli ok[10] Lónsheiðar, ok bjó í Bæ x vetr [eðr lengr[11]; þá frá[12] hann til öndvegissúlna sinna fyrir neðan[13] heiði í Leiruvâgi; þá [réðst hann vestr þannig[14], ok bjó á Skeggjastöðum, sem fyrr er ritat; hann seldi þá Lónlönd Úlfljóti, er lög flutti út híngat[15]. [Dóttir Þórðar var Helga, er Ketilbjörn enn gamli átti at Mos-

1) *fra* [*saal. E, Ab-d, Udgg.;* Múla Kamsdal, *d. s., C, Ae;* Múlakamsdal, *B;* Múlakambsdal, *Aa.* 2) Hvammsár, *Af.* 3) *Med dette Afsnit jfr.* Þáttr Þorsteins uxafótar *i F. S. III.* 105, 1 *Cap.* 4) Bjarnasonar, *ur., Ab-d.* 5) Úlfrunnar, *Sk.* 6) skeggi, *t. E, Aa-e, Udgg.* 7) *fra* [*u. C.* 8) lönd öll, *C, E, Aa-e, Udgg, Fs.* 9) fyrst, *t. E.* 10) Jökulsá ok á m. Lónsh., *Ad*; Jök. á m. Lónsh., *Ae;* fyrir norðan, Jökulsár miðli ok Lónsh., *Sk, K1.* 11) *fra* [*u. C, Fs.* 12) *Rett. efter C, E, Aa-c, e, Udgg. C, E, Aa-c, e, Udgg. have:* En er hann frá t. öndv. s.; fór, *B, Fs.*; fann t. öndv., *Ad.* 13) norðan, *Ad.* 14) þaðan, *Ab* (*först*), *Ae;* þannag, *Ab* (*ved Rettelse*), *Sk;* þángat, *E, Ac.* 15) *fra* [seldi hann lönd sín Úlfljóti lögmanni, er þar kom út í Lóni, syni Þóru, dóttur Ketils Hörðakára (sonar, *t. E, Aa-c, Udgg.*), Áslákssonar (Áspakssonar, *Ad*) Bifrakára (Bifruk. *Fs.*, Bifrukárasonar, *E, Aa, K1-2*) Ánarsonar (Unarss., *Fs.*) Arnar (sonar, *t. E, K1-2*) hyrnu (Bifrakáras. Árnars. hyrnu, *Ab, c, e, Sk*; Bifrak. Ánars. Arnarhirnu, *Ad*). Bjó Þorðr (þó, *t. E*) nokkora vetr síðan í Lóni, síðan (er, *Aa-e, Udgg.*) hann spurði til öndugissúlna sinna. En er Úlfljótr var LX at aldri, fór hann til Noregs, ok var þar iij vetr; þar settu þeir Þorleifr hinn spaki, móðurbróðir hans, lög þau er síðan voru kölluð Úlfljótslög. En er hann kom út, var sett alþíngi, ok höfðu menn síðan ein lög á landi hér: *C, Fs.* — *E, Aa-e, Udgg. compilere saal.* reðst h. v. — f. er ritað. Dóttir Þórðar — Mosfelli. Þórðr skeggi seldi lönd sín Úlfl. lögm. — *o. s. v, som i Noten* — landi hér. *Aa, d citere Hauksbók i Margen.*

felli[1]. [*þat var upphaf enna heiðnu laga, at menn skyldu eigi hafa höfuðskip í haf[2], en ef þeir hefði, þá skyldi þeir[3] af taka höfuð, áðr þeir kæmi í lands sýn, ok sigla eigi at landi með gapandi höfðum[4] eða gínandi trjónum[5], svâ at landvættir fælist[6] við. Baugr tvíeyríngr[7] eða meiri skyldi liggja í hverju höfuðhofi á stalla; þann baug skyldi hverr goði hafa á hendi sèr til lögþínga allra, þeirra er hann skyldi sjálfr heyja, ok rjóða hann þar áðr í rjóðru[8] nautsblóðs, þess er hann blótaði þar sjálfr. Hverr sá maðr, er þar þurfti lögskil af hendi at leysa at dómi, skyldi áðr eið vinna at þeim baugi, ok nefna sèr vâtta ij eða fleiri; [9]nefni ek í[10] þat vætti, skyldi hann segja, at ek vinn eið at baugi, lögeið, hjálpi mèr svâ Freyr ok Njörðr ok hinn almáttki Ás[11], sem ek man svâ sök þessa sækja, eða verja, eða vitni bera, eða[12] kviðu, eða dóma[13], sem ek veit rèttast ok sannast ok helzt at lögum, ok öll lögmæt skil[14] af hendi leysa þau er undir mik koma, meðan ek er á þessu þíngi.*

1) *Fra* [*u. C.* 2) hafi, *Ae*; höfðaskip í hafi, *Fs.* 3) *u* *Aa*, *K2.* 4) höfðinu, *Ab, e, Sk*; höfði, *K1.* 5) trjónu, *Fs.* 6) fældist, *Aa, d, e, f*; fældust, *E*, *Ab*, *e.* 7) vij eyríngr, *Ab*, *c*; tvítugeyríngr, *Af* — „ti eyríngr segja sumar bækr, 20 eyríngr aðrar", *Sk.* *Det følgende udel. E paa dette Sted, og henviser til Tillægget ved Slutningen af Bogen.* 8) roðru, *Aa*, *Fs*, *K1-2*; roðnu nautsblóði, þess, *Ab, c, d, Sk*; roðnu nautsblóði, það, *Ae*; blóði nauts þess, *Af.* 9) Ykkr, *t. Af*, *Fs.* 10) *u.* (*urigt.*) *Aa-e*, *Udgg.* 11) Áss (Ás), *Aa-f*, *Fs*, *Udgg.*; Óss, *C.* 12) *u.* (*urigt.*) *Aa-f*, *Udgg.* 13) dæma, *t. Fs*; kviðu kveðja eðr dæma, *Af.* 14) skiöl, *ur.*, *Ab*, *c*, *e*, *Sk.*

þá var landinu skipt í fjórðúnga, ok skyldu[1] *vera iij þíng í fjórðúngi, en iij höfuðhof í þíngsókn hverri; þar voru menn [valdir til at geyma hofanna at viti*[2] *ok rèttlæti, þeir skyldu [nefna dóma*[3] *á þíngum ok stýra sakferli; því voru þeir guðar*[4] *kallaðir; hverr maðr skyldi gefa*[5] *toll til hofs, sem nú til*[6] *kirkju tíund*[7].

8. [8]Þorsteinn leggr, son Bjarnar blátannar, fór or Suðreyjum til Íslands, ok nam lönd öll fyrir norðan Horn til Jökulsár í Lóni, ok bjó í Böðvarsholti iij vetr, en seldi síðan löndin[9] ok fór aptr í Suðreyjar.

Rögnvaldr jarl á Mæri, son Eysteins glumru, Ívars sonar[10] Upplendíngajarls, Hálfdanar sonar ens gamla; Rögnvaldr[11] átti Ragnhildi, dóttur Hrólfs nefju; þeirra son var Ívarr, er fèll í Suðreyjum með Haraldi konúngi enum hárfagra; [annarr var Gaungu-Hrólfr, er vann Norðmanndí; frá honum eru Rúðujarlar komnir ok Englakonúngar; þriði var Þórir jarl þegjandi, er atti Álöfu árbót, dóttur Haralds

1) skyldi, *Aa, b, d, e, Udgg.* 2) hyggindi, *Fs; fra* [til vandaðir at varðveita hofin at hyggindum, *Af.* 3) *fra* [eiga dómnefnur, *Af, Fs.* 4) guðir, *Ab, c, e;* goðar, *Ad, f, Fs.* 5) hafa, *Ae;* sk. ok gjalda, *Fs.* 6) *u. Ae;* er, *Af;* svá sem nú er, *Fs.* 7) *Tillægget, fra* [*er taget af C, Aa-f, jfr. E i dens Tillæg bag ved Landnámabók. Af (og Fs) lægger til:* Böðvarr hinn hvíti af Nyös (Vös, *Fs; r.* Vors) or Noregi bygði fyrstr at Hofi, ok reysti þar hof ok gerðist hofgoði; hann var faðir Þorsteins, föður Halls á Síðu. Þórir hinn hási nam land í Krossavík fyrir norðan Reyðarfjörð; þaðan eru Krossvíkingar komnir. 8) *C alene har Overskr.* Af Þorsteini. 9) landit, *C.* 10) i Vors *s. E, Skrivef. for* Ívarss. 11) *u. Sk, K1.*

konúngs hárfagra[1], ok var þeirra dóttir Bergljót, móðir Hákonar jarls ens ríka. Rögnvaldr jarl átti friðlusonu þrjá: hèt einn Hrollaugr, annarr Einarr, þriði Hallaðr[2]; sá[3] veltist or jarlsdómi[4] í Orkneyjum. Ok er Rögnvaldr jarl frá þat, þá kallaði hann saman sonu sína, ok spurði hverr þeirra þá vildi til eyjanna[5]; en Þórir bað hann sjá fyrir [um sína för[6]; jarlinn kvað [honum vel fara[7], en kvað[8] hann þar skyldu ríki taka eptir [sinn dag[9]. Þá gekk Hrólfr fram, ok bauð sik til farar; Rögnvaldr kvað honum vel hent fyrir sakir afls ok hreysti, en kveðst ætla at meiri ofsi væri í skapi hans, enn hann mætti þegar [at löndum setjast[10]. Þá gekk Hrollaugr fram, ok spurði ef hann vildi at hann færi; Rögnvaldr kvað hann ekki mundu jarl verða: hefir þú [þat skap, er engi styrjöld fylgir[11]; munu vegir þínir liggja til Íslands; muntu þar [göfugr þikkja á því landi, ok verða kynsæll[12], en engi eru hèr forlög þín. Þá gekk Einarr fram ok mælti: láttu mik fara til Orkneyja; ek mun þèr því heita, er þèr mun bezt þikkja, at ek mun aldre aptr koma[13] þèr í augsýn. Jarlinn svarar: vel þikki mèr at þú farir brutt, en lítils er mèr vân at þèr, þvíat móðurætt þín er öll þrælborin. Eptir þat fór Einarr vestr, ok lagði

1) *fra* [*u. E, ved at springe fra det ene lignende Ord til det andet.* 2) *Her har E aaben Plads for omtrent ½ Linie.* 3) er, *t. C.* 4) jarldóminum, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Orkneyja, *C;* verða, *t. E.* 6) *fra* [sinni ferð, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) vel farit, *Ad.* 8) *fra* [*u. C.* 9) *fra* [föður sinn, *C, Aa-e, Udgg.* 10) *fra* [fyrir ríki ráða, *C.* 11) *fra* [ekki styrjaldar skaplyndi, *C.* 12) *fra* [verða göfugr ok kynsæll á því landi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) or, *t. C.*

undir sik eyjarnar[1], sem segir í sögu hans. [2]Hrollaugr fór þá til Haralds konúngs ok var með honum um hríð, þvíat þeir feðgar komu[3] eigi skapi saman eptir þetta.

9. [4]Hrollaugr fór[5] til Íslands með ráði Haralds konúngs, ok hafði með sèr konu sína ok sonu; hann kom austr at Horni ok skaut þar fyrir borð öndvegissúlum sínum, ok bar þær á land í Hornafirði, en hann rak undan ok vestr fyrir land; fèkk hann þá útivist harða ok vatnfátt. Þeir tóku land vestr í Leiruvâgi á Nesjum[6]; var hann þar enn fyrsta vetr; þá frá hann til [öndugis[7]súlna sinna ok fór austr [þannveg[8]; var hann annann vetr undir Íngólfsfelli. Síðan fór hann austr í Hornafjörð, ok nam land austan frá Horni til Kvíár, ok bjó fyrst undir Skarðsbrekku[9] í Hornafirði, en síðan á Breiðabólstað í Fellshverfi. [Þá hafði hann lógat þeim löndum, er norðr voru frá Borgarhöfn, en hann átti til dauðadags [þau lönd[10], er suðr voru frá Hreggsgerðismúla[11]. Hrollaugr var höfðíngi mikill ok hèlt vingan við Harald konúng, [en fór aldre utan. Haraldr konúngr sendi Hrollaugi[12] sverð ok ölhorn ok gullhríng, þann er vo fimm aura; sverð þat átti síðar[13] Kolr, son Síðu-Halls[14], [en Kol-

1) Orkneyjar, *C.* 2) *E begynder her et nyt Afsnit.* 3) kunnu, *Ac.* 4) *C har her ingen Afbrydelse, men fortsætter med:* Hann fór, *o. s. v.* 5) síðan, *t. C, E.* 6) Nesi, *E.* 7) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 8) þannig, *E; u. C.* 9) Skarðsbrekkum, *E.* 10) *fra* [allar þær lendur, *E.* 11) Heggsgerðismúla, *E; fra næstsidste* [*u. C. Aa-c citere Landnáma.* 12) *fra* [ok sendi konúngr honum, *C.* 13) síðan, *C, Aa-e, Udgg.* 14) *fra* [en fór a. utan, ok eigi vitjaði hann Rögnvalds jarls, föður síns, þvíat honum var ótítt við stjúpmóður sína, en jafnan var vingott með þeim konúngi, ok sendi

skeggr enn fróði hafði séð[1] hornit[2]. Hrollaugr var faðir Özurar keiliselgs[3], er átti Gró, dóttur Þórðar illuga[4]; dóttir þeirra var Þórdís, móðir Halls á Síðu. Annarr son Hrollaugs var Hróaldr, faðir [Óttars hvalróar[5], föður Guðlaugar[6], móður Þorgerðar, móður Járngerðar, móður Valgerðar, móður Böðvars, föður Guðnýjar, móður Sturlusona[7]. Önundr var enn þriði son Hrollaugs. Hallr á Síðu átti Jóreiði Þiðrandadóttur; þeirra son var Þorsteinn, faðir Magnús, föður Einars, föður Magnús biskups. Annarr son Halls var Egill, faðir Þorgerðar, móður Jóns biskups ens helga. Þorvarðr[8] Hallsson var faðir Þórdísar, móður Jórunnar[9], móður Halls prests, föður Gizurar, föður[10] Magnús biskups [*ok Þorvalds, föður Gizurar jarls*[11]. Ýngvildr Hallsdóttir var móðir Þóreyjar, móður Sæmundar prests ens fróða. Þorsteinn Hallsson var faðir Guðríðar, móður Jóreiðar, móður Ara prests ens fróða. Þorgerðr Hallsdóttir var móðir Ýngvildar, móður Ljóts, [föður Járngerðar, móður Valgerðar, móður Böðvars, föður[12] Guðnýjar, móður Sturlusona[13].

Haraldr konúngr honum gersemar á deyjanda degi, ölhorn gott ok sverð, þat er Kolr Hallsson átti síðan, ok gullhring þann er vo v aura silfrs. Kolsk. *o. s. v., E.*

1) K. enn fr. sá, *Aa, K2.* 2) *fra* [*u. C.* 3) keiluselgs, *E;* ketilselgs, *Ae;* keliselgs, *Sk.* 4) Illaugasonar, *E.* 5) *fra* [*saal. C, E, Aa-c, e, K1-2;* hvasróar, *Ad;* Hvalróar Ottarss. *B;* f. Ottars, f. Hvalróar, *Sk.* 6) *skrevet* Gyðlaugar (y *for* v) *i B; E anförer* Þorlaugar *i Marg. som „Landn." Læsem.* 7) ok föður Þórðar prests, föður Markús á Melum, *t. E.* 8) *B, C, E, Aa, K2;* Þorvaldr, *Ab-e, Sk, K1.* 9) *saal. C, E, Aa-d, Udgg.;* Jòrundar, *B, Ae (Afskriverfeil, da* m. ɔ: moður *fölger efter).* 10) þeirra, *t. C.* 11) *Tillægget, fra* [*taget af C.* 12) m. (moður) *feilskr. i B.* 13) *fra* [sem fyrr er ritað, *C.*

10. [1]Ketill hèt maðr, er Hrollaugr seldi Hornafjarðarströnd [*utan fra Horni*[2] ok inn til Hamra; hann bjó at Meðalfelli; frá honum eru Hornfirðíngar komnir.

Auðun enn rauði keypti land at Hrollaugi utan[3] frá Hömrum ok út öðrumegin til Viðborðs; hann bjó[4] í Hofsfelli ok reisti þar hof mikit; frá honum eru Hofsfellíngar[5] komnir.

[6]Þorsteinn enn skjálgi keypti land at Hrollaugi, allt frá Viðborði suðr um Mýrar ok til Heinabergsár[7]; hans son var Vestmar[8], er Mýra-menn eru frá komnir.

Úlfr enn vorski[9] keypti land[10] at Hrollaugi suðr frá Heinabergsá[11] til Hreggsgerðismúla[12], ok bjó at Skálafelli [*fyrstr manna; frá honum eru Vorsar komnir. Síðan færði Úlfr bú sitt í Pappýli ok bjó á Breiðabólstað, ok er þar haugr hans ok svâ Þorgeirs*[13] *haugr. Þorgeirr var son Vorsa-Úlfs*[14], *er bjó at Hofi í Pappýli*[15].

Þórðr illugi[16], son Eyvindar eikikróks[17], braut skip sitt á Breiðársandi; honum gaf Hrollaugr

1) *C alene har Overskr.* Frá Katli. 2) *fra* [*till. efter C, E, Aa-f, Udgg.* 3) inn, *d. s., E.* 4) fyrstr, *t. E.* 5) Hornfirðingar, *E i Parenth. efter „Landnáma".* 6) *C sætter denne Artikel nedenfor den Fölgende, om* Úlfr enn vorski. 7) Heimbergsár, *Af.* 8) Vestmaðr, *C, Aa-e, K*1-2; Vestmann, *E.* 9) vaski, *Af.* 10) einn lönd, *E.* 11) Heinabergsám, *C, Aa, K*2; inn, *t. Ab-e, Sk, K*1. 12) Heggerðismúla, *C;* Hörgsgarðsmúla, *Af.* 13) *saal. E, Aa-e, Udgg.;* þorteits, *noget utydel., C.* 14) Vorsar-Úlfs, *E.* 15) *Till. fra* [*tagit af C, E, Aa-e, Udgg. Aa-c citere „Hauksbók".* 16) illvigi, *Af.* 17) Eikikróx, *d. s., C;* eikikross, *E;* Hœlgasonar, Hœlgasonar (*u. E, Ad, Sk, K*1) Bjarnarsonar bunu (Bjarna s. b., *urigt., E*), hann (fór til Íslands, ok, *t. E*) *t. C, E, Aa, d, Udgg.*

land milli Jökulsár ok Kvíár, ok bjó hann undir Felli við Breiðá; hans synir voru þeir Örn enn sterki, er deildi við Þórdísi Jarlsdóttur, systur Hrollaugs[1], ok Eyvindr smiðr. Dætr hans voru þær Gróa, er Özur[2] átti, ok Þórdís, móðir Þorbjargar, móður Þórdísar, móður Þórðar illuga, er vâ Víga-Skútu[3].

Ásbjörn hèt maðr, son Heyjángrs-Bjarnar[4], [hersis or Sogni; hann var son Helga Helgasonar, Bjarnarsonar bunu. Ásbjörn fór til Íslands ok dó í hafi[5], en Þorgerðr, kona hans, [ok synir þeirra[6] kvomu út ok námu[7] allt Íngólfshöfðahverfi á milli Kvíár ok Jökulsár, ok bjó hún at Sandfelli, [ok Guðlaugr, son þeirra Ásbjarnar, eptir hana; frá honum eru Sandfellíngar komnir. Annarr son þeirra var Þorgils, er Hnappfellíngar[8] eru frá komnir; þriðì var

1) Rols, *feilskr. for* Rollaugs, *C.* 2) Hrollaugsson, *t. E.* 3) Viga-Skúta, *E, Ac*; Viga-Skúli, *ur.*, *Ad.* 4) Heyjángrs-Bjarna, *E* (*urigt.*). 5) *fra* [hann andaðist i Íslandshafi, þá er hann vildi út fara, *C*; lends manns i Sogni (hersis or Sogni *i Marg. efter* „önnur"; hann var son Helga Helgasunar; hann and. — — út fara, *E. Aa-d citere Hauksbók og have:* hersis or Sogni; hann and. — — út fara; *saal. læse ogsaa Ae og Udgg.* 6) sonarsynir, þeir, *Ae.* 7) *fra* [fór út, ok synir þeirra (*E, Aa-e, Udgg. have dette som vor Text*). En þat var mælt, at kona skyldi eigi viðara (siðara, *Skrivef.*, *Ab*) nema land, enn leiða mætti kvigu tvævetra vårlángan dag sólsetra millim, hálfstalit (hálfstaðit, *Ae*; hálfsalit, *Af*; hálfstálpað, *Aa-d i Marg. som Glosse*) naut ok haft vel. Því leiddi Þorgerðr kvigu sina undan Tófstafelli, skamt frá Kviá (Kvigá, *Ac*) suðr, ok í Kiðjaleit (Kiðjaklett, *E, Aa, c-e, K*1-2; Kviaklett, *Ab ved Rettelse*, *Sk*; Kviárklett, *Af*) hjá [*Her begynder Membr. fragm.* 4 *No.* 1 *af C*] Jökulsfelli fyrir vestan. Þorgerðr nam því (*u. Sk, K*1) land um, *C, E, Aa-e, Udgg. For dette citere Aa-d Hauksbók.* 8) Hnappafellingar, *Ab.*

Özur, faðir Þórðar Freysgoða, er mart manna er frá komit[1].

Helgi hèt annarr son Heyjángrs-Bjarnar[2]; hann fór til Íslands ok bjó at Rauðalæk[3]; hans son var Hildir[4], er Rauðlækíngar eru frá komnir.

Bárðr var enn þriði son Heyjángrs-Bjarnar, er [fyrr er getit; hann nam fyrst[5] Bárðardal norðr, en síðan fór hann suðr um Vonarskarð[6] Bárðargötu, ok nam Fljótshverfi allt, ok bjó at Gnúpum; [þá var hann[7] kallaðr Gnúpa-Bárðr. Hans [synir voru þeir Þorsteinn ok Sigmundr, iij Egill, fjórði Gísli, v Nefsteinn, vj Þorbjörn krumr, vij Hjörr, viij Þorgrímr[8], ix Björn[8], faðir Geira at Lundum[9], föður Þorkels [læknis, föður Geira, föður Þorkels[10] kanoka, vinar Þorláks biskups ens helga; hann[11] setti regulastað[12] í Þykkvabæ[13].

11. Eyvindr karpi[14] nam land milli Almanna-

---

1) *fra* [Hennar sun var Özur í Bakkarholti, ok hinn ellri Veðormr, faðir Þuriðar hofgyðju; Özur var faðir Þórðar Freysgoða; Álfeiðr var móðir Þórðar Freysgoða ok Þuriðar hofgyðju, *C*; ok Guðlaugr — *o. s. v.* — þriði var Özur í Bakkarholti [faðir Þórðar Freysgoða, er mart — komit; hinn fjórði eldri Veðormr f. Þur. hofg.; (*fra* [ok hinn ellri Veþormr, f. Þur. hofgyðju; Özur var f. Þórðar Freysg., er mart — komit *Aa-e, Udgg.*). Álfeiðr var m. — hofgyðju, *E, Aa-e, Udgg.* 2) H -Bjarna, *ur., Ac.* 3) at ráði Þorgerðar frá Sandfelli, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 4) Hildiriðr, *ur., Ae.* 5) *fra* [fyrst nam *C.* 6) Vonarskörð, *Ab, c, e, Sk.* 7) *fra* [hann var, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *fra* [son var (synir voru þeir, *E, Aa*) Þorsteinn ok Sigmundr, Egill ok Nefsteinn, Þorbjörn krumr (Þorbjörn, Krumr, *Ab, c*) Hjörr ok (Gísli ok, *t. K1*) Þorgrímr ok (Gísli, *t. E;* Gísli ok hinn ix, *t. Aa, d, K2*) Björn (Þorgr., niundi Björn, *Ab, c, e, Sk*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Laugum, *E.* 10) *fra* [*u. ved Skrivef. Ab.* 11) er, *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) regulustað, *C, E;* reglustað, *Aa-e, Udgg.* 13) Þjokkabœ, *d. s., C.* 14) karfi, *E*; korpi, *Ab, c, e*; krapi, *Af*; korpa, *Sk.*

fljóts ok Geirlandsár[1], ok bjó at Forsi, fyrir vestan Móðólfsgnúp; hans synir voru þeir Móðólfr[2], faðir þeirra Hrólfs ok Ketils ok Ástríðar mannvitsbrekku; annarr var Önundr[3], faðir Þraslaugar, móður Tyrfíngs [ok Halldórs, föður Tyrfíngs, föður Teits[4]. [*Áðr Almannafljót leypi*[5] *var þat kallat Raptalækr*[6].

[7]Maðr hèt Ketill enn fíflski[8], son Jórunnar mannvitsbrekku, dóttur Ketils flatnefs; hann fór af Suðreyjum til Íslands; *hann*[9] var[10] kristinn; hann nam land milli Geirlandsár[11] ok Fjarðarár[12], fyrir ofan Nýkoma[13]. Ketill bjó í Kirkjubæ; þar höfðu áðr setit Papar, ok eigi máttu þar heiðnir menn búa. Ketill var faðir Ásbjarnar, föður Þorsteins, föður Surts[14], föður Sigvats lögsögumanns[15], föður Kolbeins[16]. [Hildr hèt dóttir Ásbjarnar, móðir Þóris, föður Hildar, er Skarphèðinn átti. Þorbjörg hèt dóttir Ketils ens fíflska; hana átti Vali[17], son Loðmundar ens gamla[18].

---

1) *Efter de övr.*; Gerlandsár, *B.* 2) smiðr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Ámundi, *Ad.* 4) *fra* [*u. C*; f. Teits, *u. Ac.* 5) hlypi, *d. s, E, Aa-e, Udgg.*; hljóp, *Af.* 6) Tóptalækr, *E, Aa-f, Udgg.*; *fra* [*till. efter C, E, Aa-f, Udgg.* 7) *C alene har Overskr.* Frá Katli. 8) fífski, *Skrivef., E.* 9) *Nödvend. Tillæg efter de övr.* 10) vel, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Berufjarðarár, *Af.* 12) Fjaðrár, *C, Aa, c, Sk i Marg. efter Hauksb.*; Fjaðarár, *E.* 13) Nýkomu, *Ab, c.* 14) Svarts, *Ad.* 15) lögmanns, *C.* 16) föður Guðrúnar, móður Narfa ok Loðmundar Skeggjasonar. *t. C, E, Au-e, Udgg.* 17) *u. Ac, d, e*; *tilsat i Ab.* 18) *fra* [*u. C.* *E lægger her til:* Þórðr hét son Surts or Kirkjubæ, faðir Guðrúnar, móður Þóru, móður Þorsteins holmuns, föður Gunnhildar, móður Jódísar, móður Vilborgar, móður Magnús, föður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum. Hildir vildi færa bú sitt í Kirkjubæ, ok lézt þat hyggja at þar mundi mega heiðinn maðr búa; en er hann var kominn nær at túngarði, þá varð hann bráðdauðr, ok liggr í Hildishaugi.

Böðmóðr hèt maðr, er land nam milli Drífandi[1] ok Fjarðarár[2], ok upp til Böðmóðshorns[3]; hann bjó í Böðmóðstúngu. Hans son var Óleifr, er Óleifsborg er[4] við kend; hann bjó í Holti. Hans son var Vestarr, faðir Helga, föður Gró, er Glæðir[5] átti.

[6]Eysteinn enn digri fór af Sunnmæri til Íslands; hann nam land fyrir austan Geirlandsá til móts við Ketil enn fíflska, ok bjó í[7] Geirlandi; [hans son var Þorsteinn frá Keldugnúpi[8].

Eysteinn, son Hrana Hildis sonar paraks[9] fór or Noregi til Íslands; hann kaupir lönd[10] at Eysteini digra, þau[11] er hann hafði numit, ok kvað vera Meðallönd; hann bjó at Skarði. Hans börn voru þau Hildir[12] ok Þorljót, er átti Þorsteinn at Keldugnúpi. Hildir vildi færa bú sitt í Kirkjubæ eptir Ketil[13], ok hugði at þar mundi heiðinn maðr mega búa; en er hann kom nær at túngarði, varð hann bráðdauðr[14]; þar liggr hann í Hildishaugi.

[15]Vilbaldr[16] hèt maðr, bróðir Áskels hnokk-

---

1) Drífandaár, *Af.* 2) Fjaðrár, *C, E, Aa, c i Marg. efter Hauksb.* 3) Böðmóðsrauns (hrauns) *C, E (i Parenth., efter Landnáma) Ab, Sk; Aa, c, d i Margen efter Hauksbók; maaskee rigtigere.* 4) Oleifsbjörg eru, *E*; Olleifr er Olleifsborg er nú við kend, *Af.* 5) Gleir, *E*, Glæðir *i Marg. efter* „annarr"; Glæðr, *Ab-d, Sk, K1.* 6) *C alene har Overskr.* Frá Eysteini. 7) á, *E.* 8) *fra* [hann var faðir Þorkels, föður Þorsteins frá Keldugnúpi, föður Þoriðar, móður Álofar, móður Guðrúnar, móður Þorvalds, föður Íngiriðar, móður Ástríðar, móður Íngibjargar, móður Þuriðar, móður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum, *E.* 9) parrax, *d. s., C*; pareks, *E.* 10) *saal. E, K1*; land, *B, C, Aa-e, Sk, K2.* 11) þar, *Ac*; þá, *Ae.* 12) Hildr hèt dóttir hans — Hildr vildi — en þegar hún kom at túngarði, varð hún bráðdauð; þar liggr hún í Hildarhaugi, *Af.* 13) hinn fíflska, *t. C.* 14) bráðkvaddr, *E.* 15) *Her sætter C Paragraphen om* Hrólfr höggvandi *el.* Molda-Gnúpr, *nedenf.* — *C alene har Overskr.* Frá Vilbaldi. 16) Alibrandr, *Af.*

ans[1]; hann fór af Írlandi til Íslands, ok hafði skip þat er hann kallaði Kúða, ok kom í Kúðafljótsós[2]; hann nam Túnguland[3] á milli Skaptár ok Hólmsár, ok bjó á[4] Búlandi; hans börn voru þau Bjólan, faðir Þorsteins, ok Ölver muðr[5], ok Bjollok, er átti Áslákr örgoði[6].

Leiðólfr kappi hèt maðr, [hann nam land[7] fyrir austan Skaptá til Drífandi[8], ok bjó at Á fyrir austan Skaptá, [út frá Skál, en annat bú átti hann[9] á Leiðólfsstöðum undir Leiðólfsfelli, ok var þar þá mart bygða. Leiðólfr var faðir Þórunnar, móður Hróars[10] Túngugoða. Hróarr átti Arngunni[11] Hámundardóttur, systur Gunnars frá Hlíðarenda; [þeirra börn voru þau Hámundr halti ok Ormhildr[12]. Vebrandr[13] hèt son Hróars ok ambáttar. Hróarr tók Þórunni brún, dóttur Þorgils[14] or Hvammi í Mýdal[15]; Þorfinnr hèt son þeirra. Hróarr bjó fyrst í Ásum; síðan tók hann Lómagnúpslönd[16] af Eysteini, [syni Þorsteins titlíngs ok Auðar[17] Eyvindardóttur, systur þeirra Móðólfs ok Branda[18]. Þraslaug var dóttir Þorsteins titlíngs, er átti Þórðr Freysgoði. Önundr töskubak[19], frændi Þorsteinsbarna, skoraði Hróari[20] á hólm á Skaptafells þíngi, ok fèll

1) þeir voru synir Dofnaks (Dofnoks, *Ab*, *Sk*; Dofroks, *Ac*; Doffneks, *E*) *t.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 2) Rauðafljóts ós, *Ae.* 3) T. lönd öll, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 4) i, *C.* 5) munnr, *d. s.*, *E.* 6) *u.* *C.* 7) *fra* [*u. ved Skrivef.* *Ad.* 8) Dripandi, *her*, *C*; Drifanda, *Ab*, *e*, *f*, *Sk*, *K*1. 9) *fra* [*u.* (*ved Skrivef.*) *C.* 10) Hávarðs, *ur*, *Ad.* 11) Arngrunni, *Ad.* 12) *fra* [*u.* *C.* 13) Vemundr, *E*, *Aa-c*, *Udgg.* 14) Brynjólfs, *C*, *E*, *Aa-d i Marg. efter* „*Hauksbók*". 15) Mýrdal, *Ad*; Mirdal, *Sk.* 16) land, *C*, *E.* 17) *fra* [ok Auðr, *ur.*, *Sk.* 18) Brandar, *Ab*, *Sk.* 19) roskubak, *C*, *maaskee Skrivef.* (r *for* t). 20) Hróar, *C*, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K*1.

at fótum Hróari. Þorsteinn Upplendíngr tók Þórunni brún ok flutti[1] utan; Hróarr fór ok utan; þá drap hann Þröst[2] berserk á hólmi, er nauðga vildi eiga Sigríði, konu[3] hans, en þeir Þorsteinn[4] sættust. [Móðólfssynir voru at vígi Hróars, ok Þórir, mágr þeirra, Brandi frá Gnúpum ok Steinólfr, búi hans. Hámundr hefndi þeirra Hróars[5].

12. Ísólfr[6] hèt maðr, hann kom út síð landnámatíðar ok [skoraði á Vilbald til landa eðr hólmgaungu, en Vilbaldr vildi eigi berjast ok[7] fór brutt af Búlandi; hann átti þá land milli Hólmsár ok Kúðafljóts[8]. En Ísólfr fór á[9] Búland ok átti land [milli Kúðafljóts ok Skaptár[10]. Hans son var Hrani á Hranastöðum, en dóttir Björg, er átti Önundr, son Eyvindar karpa[11]; Þraslaug[12] var dóttir þeirra, er átti Þórarinn, son Ölvis í Höfða.

Hrafn hafnarlykill[13] var víkíngr mikill; hann[14] fór til Íslands ok nam land[15] milli Hólmsár ok Eyjarár[16], ok bjó í Dynskógum[17]; hann vissi fyrir elds uppkvomu ok færði[18] bú sitt í Lágey[19]; hans son var Áslákr örgoði[20], [er Lágeyíngar eru frá komnir[21].

---

1) hafði, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Þorst, *Ad.* 3) húsfreyju, *C, E, Aa-e, Udgg.* 4) *u. Ae.* 5) föður sins ok bróður, *t. E*; *fra* [*u. C.* 6) Hrólfr, *Ae*, *her.* 7) *fra* [bauð Vilbaldi kost, hvort hann vildi láta bústað sinn eða berjast við hann. En Vilbaldr, *E.* 8) ok Skaptár, *t. E.* 9) þá i, *C, E, Aa, c, d, Udgg.*; þar i, *Ab, e.* 10) *fra* [til Skaptár, *E.* 11) korpa, *Sk.* 12) Þralaug, *rimel. Skrivefeil, E.* 13) hèt maðr, hann, *t. E.* 14) en fór siðan t. Ísl., *E.* 15) *u. Aa-e, Sk, K2.* 16) Eyjár, *Ad.* 17) Dunskógum, *E.* 18) þá, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 19) *saal. C, E, Aa-e, Udgg. Slægtnavnet* Lágeyíngar *synes ogsaa at tale for denne Læsemaade.* Laxey, *B, K2 (og Sk?) læse* Lagey, Lageyíngar, *men uden Tvivl urigtig.* 20) *C, Ae*; aurg. (*d. s.*) *de övr.* 21) *fra* [þaðan eru Lágeyíngar komnir, *C.*

[1]Maðr hèt Hrólfr höggvandi; hann bjó á Norðmæri, [þar sem[2] hèt Moldatún[3]; hans synir voru þeir Vemundr ok Molda-Gnúpr[4]; þeir voru vígamenn miklir ok járnsmiðir[5]. Vemundr kvað þetta, [er hann var í smiðju[6]:

Ek bar einn
af ellifu
bana orð[7];
blástu meir!

Gnúpr fór til Íslands fyrir víga sakir [þeirra bræðra[8], ok nam land [milli Kúðafljóts ok Eyjarár[9], ok[10] Álftaver allt; þar var þá vatn mikit, ok álftveiðar[11] á. Molda-Gnúpr[12] seldi [mörgum mönnum af landnámi sínu[13], ok gjörðist[14] þar fjölbygt, áðr jarðeldr rann þar[15] ofan, en þá flýðu þeir[16] vestr til Höfðabrekku, ok gjörðu [þar tjaldbúðir, er heitir[17] á Tjaldavelli[18]; en Vemundr[19], son Sigmundar kleykis[20], leyfði þeim eigi þarvist, þá fóru þeir í Hrossagarð ok [gjörðu[21] þar skála, ok[22] sátu þar um vetrinn, [ok gjörðist þar ófriðr með þeim ok vígafar.

---

1) *Denne Paragraph sætter C för, næst foran* Vilbaldr; *den alene har Overskr.* Frá Molda-Gnúp. 2) *fra* [bær hans, *C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Moldartún, *E.* 4) Moldar-Gn., *Ac*; Moldgnúpr, *Ad.* 5) góðir, *t. E.* 6) *fra* [*u. C.* 7) er, *t. Ad.* 8) *fra* [*u. C.* 9) Eyrarár, *Ab, f.* 10) *fra* [fyrir vestan Kúðafljót til Eyjár, *C. Det sidste* ok *u. E.* 11) álftveiðr, *C*; álftveiðir, *Ae.* 12) Gnúpr (Molda-Gn., *E*) var mikilmenni ok, *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) *fra* [lönd (land, *Ab-d, Sk*) þeim mönnum er síðar komu út (til, *Ad*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 14) varð, *C, Aa-e, Udgg.*; var, *E.* 15) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 16) allir, *C, Aa-e, Udgg.*; þeir allir, *E.* 17) *fra* [búðir, *C*; þar búðir er h., *E*; þar tjaldabúðir, er h., *Aa, K2.* 18) Tjaldvelli, *E.* 19) smiðr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 20) klækis, *C*; kleikis, *Aa, Sk; u, Ao;* er þar átti land, *t. C.* 21) *skrevet* geyrðu, geyrðist *i B.* 22) *fra* [*u. C.*

En um vârit eptir fóru þeir Molda-Gnúpr vestr[1] í Grindavík ok staðfestust[2] þar; [þeir höfðu fátt kvikfjár. Þeir voru þá fulltíða synir Molda-Gnúps[3], [Björn ok Gnúpr[4], Þorsteinn hrúngnir[5] ok Þórðr leggjaldi[6]. Björn dreymdi um nótt[7] at bergbúi kæmi at honum ok bauð[8] at gjöra[9] fèlag[10] við hann, en hann [þóttist játa því[11]; eptir þat kom hafr til geita hans[12], [ok tíngaðist[13] þá svâ skjótt fè hans at hann varð skjótt[14] vellauðigr[15]; síðan[16] var hann Hafr-Björn kallaðr[17]. Þat sá [ófreskir menn[18], at landvættir allar fylgðu Hafr-Birni[19] til þíngs, en þeim Þorsteini ok Þórði [til veiða ok fiskjar[20]. Hafr-Björn

1) *Fra* [þar fèllu synir Molda-Gnúps, ok sjálfr hann ij, en Björn sun hans hefndi hans ok þeirra; Björn fór, *C*; þá gjörðust þar víg mikil ok ófriðr með þeim; þar fellu synir Moldar-Gnúps ij, ok sjálfr hann, en Björn son hans hefndi þeirra allra. Um vârit eptir fóru þeir Molda-Gnúps synir vestr, *E*; ok gerðist — (*Texten*) — vigafar (víga för, *Ab, d, e, Sk, K*1; gerð. þar ófr. ok vigaferli með þeim, *Ac*); þar fellu synir M. Gn. tveir ok s. hann, en B. son h. hefndi hans ok þeirra. En um vârit — vestr (vârit eptir fór Björn vestr, *Ab ved Correctur*; v. ept. fóru þeir Björn ok Gnúpr [synir Moldar-Gnúps, sem eptir lifðu, *t. Ac*] vestr, *Ac, Sk, K*1) *Aa-e, Udgg. I Aa, b citeres Landnáma.* 2) *saal. E, Aa-e, Udgg.*; staðfestist, *B, C.* 3) Moldar-Gnúpr, *Ac* 4) *fra* [*u. Ao, ved Skrivefeil.* 5) hryngnir, *E*; hrungvir, *Ad*; hrugnir, *Ae, Sk.* 6) leggjandi, *Ab-e, Sk, K*1. 7) *fra* [Björn hafði ner ekki kvikfè; hann dreymði, *C.* 8) byði, *C.* 9) *I B skrevet* geyra. 10) fè, *ur., Ad.* 11) *fra* [játti, *C*; játti því, *E.* 12) mikill, *t. E*; þá kom hafr t. g. h. litlu siðar, *C.* 13) timgaðist, *d. s., Aa, K*2; tyngaðist, *Ad.* 14) innan fárra ára, *E, Ac.* 15) ok ríkr maðr, ok var siðan H. B. kall., *E.* 16) *fra* [því, *C.* 17) ok var bæði ríkr ok stórauðigr, *t. Aa-e, Udgg.* 18) *fra* [úfresk kona, *C, E.* 19) þá er hann fór (reið, *Aa, K*2) *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 20) *fra* [bræðrum hans þá er þeir fisktu, *C*; br. h. til veiðar ok fiski, *E*; br. h. þá er þeir fóru til veiða ok fisktu (fiska, *Ab, e, Sk*; veiði ok fiski, *Ac*; veiða ok fiski, *K*1) *Aa-e, Udgg.*

átti [*Jórunni*[1], *stjúpdóttur Gnúps, bróður sins*[2]; [þeirra son var Svertíngr[3], er átti Húngerði, dóttur Þórodds Túngu-Oddssonar ok Jófríðar Gunnarsdóttur; þeirra dóttir Þorbjörg, móðir Sveinbjarnar, föður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Guðnýjar, móður Sturlusona. Gnúpr Molda-Gnúps son[4] átti Arnbjörgu Raþormsdóttur[5]. Iðunn var dóttir Molda-Gnúps, er átti Þjóstarr á Álftanesi; Þormóðr var son þeirra, sem fyrr er ritat[6].

13. Eysteinn hèt maðr, son Þorsteins drángakarls; hann fór til Íslands af Hálogalandi ok braut skip sitt, en meiddist sjálfr í viðum[7]. Hann bygði Fagradal, en kerlíngu[8] eina rak af skipinu í Kerlíngarfjörð; þar er nú Höfðársandr. Ölver, son Eysteins, nam land fyrir austan Grímsá; þar hafði engi maðr þorat at nema[9] fyrir landvættum, síðan Hjörleifr var drepinn[10]. Ölver bjó í Höfða[11]; hans son var Þórarinn [í Höfða[12], bróðir sammæðri[13] Halldórs Örnólfssonar, er Mörðr órækja vâ undir Hömr-

---

1) Þórunni, *Ad.* 2) *Till. fra [er taget af C, E, Aa-e, Udgg.; i B er Plads aaben for nogle Ord.* 3) Svertúngr, *Ad.* 4) Moldargnúpsson, *Ac.* 5) Kaðormsd., *Ac.* 6) *Disse Ord:* sem fyrr er rit., *staae i B, E, Aa-e, Udgg.* *för, efter* Raþormsdóttur, *men da* Raðormr *og* Arnbjörg *först forekomme her og i V*, 8, *men* Iðunn, Þjóstarr *og* Þormóðr *ovenfor I*, 14, *under* Ávangr, *hörer Citatet uden Tvivl derhen, og maa af Afskriverne være henfört til et urigtigt Sted, med mindre man antager E's Orden (at sætte* Sunnlendingafjórðúngr *först) for den oprindelige ogsaa for B, hvilket ikke synes rimeligt. Fra [u. C, men har i dets Sted:* Frá Molda-Gnúpi er margt stórmenni komit á Íslandi, bæði biskupar ok lögmenn. *E, Aa-e, Udgg. knytte dette til Slutningen.* 7) viði, *Ae.* 8) kerling, *C, E.* 9) engi m. áðr Þor. at n. land, *Ac.* 10) í Höfða, *t. E, maaskee ved Afskriverfeil.* 11) ok hans son Þór., *E.* 12) *fra [u. E.* 13) sammæddr, *E, Ae.*

um, ok Arnórs[1], er þeir Flosi ok Kolbeinn, synir Þórðar Freysgoða, vâgu á Skaptafells þíngi.

Sigmundr kleykir[2], son Önundar[3] bílds[4], nam land milli Grímsár ok Kerlíngarár, er þá fèll fyrir vestan Höfða; frá Sigmundi eru þrír biskupar[5] komnir: Þorlákr[6] ok Páll ok Brandr.

Björn hèt maðr, auðigr ok ofláti[7] mikill; hann fór til Íslands af Valldresi[8], ok nam land milli Kerlíngarár [ok Hafrsár[9], ok bjó[10] at Reyni; hann átti íllt við Loðmund enn gamla. Frá [Reyni-Birni er enn helgi Þorlákr biskup[11] kominn[12].

Loðmundr enn gamli[13] nam land milli Hafrsár ok Fúlalækjar[14], sem fyrr er ritat; þat [er þá hèt Fúlalækr er nú kölluð[15] Jökulsá á Sólheimasandi, er skilr landsfjórðúnga[16].

Loðmundr [enn gamli á Sólheimum átti vj sonu eðr fleiri[17]: Vali[18] hèt son hans, faðir Sigmundar, er átti Oddlaugu, dóttur Eyvindar ens eyverska. Sumarliði hèt annarr son Loðmundar, faðir Þorsteins holmuns[19] í Mörk, föður Þóru, móður Steins,

---

1) Arnórr, *Skrivef*, *E* 2) kleikir, *E*, *Ad*, *f*, *Sk*. 3) Auðunar, *Ad*. 4) *I B*, *Ad*, *K2 skrevet* bills: billz, *C*, *Aa*; býlls, *Ab*, *e*, *Sk*, *K1*; býlldz, *E*, *Ac*. Hróars sonar horns, Brúna sonar, er bragð vann á Brávelli, *t*. *E*. 5) *skrives* byskuppar *i B*. 6) hinn hælgi (helgi) *t*. *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 7) skartsmaðr, *C*. 8) Valldres, *Ab-e*, *Sk*. 9) *fra* [*u*. *ved Afskriverfeil Aa*. 10) *u*. *ved Skrivef*. *Ac*. 11) *u*. *Ab*, *Sk*, *K1*. 12) *fra* [Reynis-Birni er lángfeðgum at telja til Þorláks biskups ens helga, *E*. 13) er fyrr var getið, *t*. *E*. 14) Súlulækjar; þar er nú kölluð Jökulsá á Sólh. sandi ok skilr hún landsfjórð., *E*. 15) *fra* [hèt þá Fúlalækr er nú er, *C*. 16) Loðmundr bjó í Loðmundarhvammi ok kallaði þar Sólheima, *t*. *E*. 17) *fra* [átti mart barna, *C*; gamli (hinn g. á Sólh, *Aa-e*, *Udgg*.) átti mart barna, vj sonu eðr fleiri, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 18) Valr, *Ad*. 19) holmunz, *C*, *Ac*; holmundz, *E*; holmungz, *Ac*.

föður[*Þóru, móður*[1] Surts ens hvíta Skaptastjúps; hann var Sumarliðason; Skapti lögmaðr átti Þóru síðar enn Sumarliði; [þat segir í Ölfusínga[2] kyni[3]. Vemundr hèt enn þriði son Loðmundar, faðir Þorkötlu, er átti Þorsteinn vífill[4]; þeirra dóttir var Arnkatla, móðir Hróa ok Þórdísar, er átti Steinn Brandsson[5]; þeirra dóttir var Þóra, [er átti . . . .[6] — Ari hèt enn fjórði[, Hróaldr hèt enn fimti, Ófeigr hèt enn sètti[7] son Loðmundar laungetinn; hann átti Þraslaugu, [dóttur Eyvindar eyverska, systur Oddlaugar; frá þeim öllum[8] er mart manna komit[9].

[Nú eru rituð[10] landnám í Austfirðínga fjórðúngi[11], eptir því sem vitrir menn ok fróðir hafa sagt; hefir í þeim fjórðúngi mart stórmenni verit síðan, ok þar hafa margar[12] stórar[13] sögur gjörzt[14]. En þessir hafa þar stærstir landnámsmenn[15] verit:] Þorsteinn hvíti, Brynjólfr enn gamli, Graut-Atli ok Ketill Þiðrandasynir, Hrafnkell goði, Böðvarr enn hvíti, Hrollaugr, son Rögnvalds jarls[16], Özur, son Ás-

1) *Fra* [*nödvendigt Tillæg efter C, i Overeensstemmelse med S.* 251, *Anm.* 18. 2) Ölvus., *Aa, b, c, Udgg.;* Ölves., *E, Ac. d.* 3) *fra* [*u. C.* 4) vifl, *C.* 5) Brandax, *C;* Brandaxson, *rimel. den samme, C, E, Aa-e, Udgg. ovenf. S.* 251, *Anm.* 18. 6) *Lacuna for Navnet i B, E, Aa-c, e, K2; sandsynligviis maatte suppleres:* Sumarliði ok Skapti lögsögumaðr; *fra* [*u. C, Ad, Sk, K1.* 7) *fra* [sun Loðmundar, ok Róaldr, ok Ófeigr hét, *C;* son Loðm. Hróalldr hinn fimti s. Loðm. laung., *Aa, ved Afskriverfeil.* 8) *fra* [Eyvindardóttur; frá honum, *C.* 9) Þóra Steinsdóttir, systir (*skulde hedde:* móðir) Surts, var móðir Þorsteins, föður Gunnhildar, móður Jódísar, móður Vilborgar, móður Magnús, föður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum, *t. E.* 10) er ritað, *Ac.* 11) til móts við Sunnlendinga, *t. E.* 12) *u. Ab-e, Sk, K1.* 13) *u. E.* 14) *I B skrevet* geyrst; af gjörzt, *Ac.* 15) landnámamenn, *E.* 16) *u. Sk, K1.*

bjarnar Heyjángrs-Bjarnarsonar, er Freysgyðlíngar[1] eru frá komnir, Ketill enn fíflski, Leiðólfr kappi[2].

FIMTI PARTR[3].

[4]Hèr [hefjast upp[5] landnám í Sunnlendínga fjórðúngi, er [með mestum blóma er alls Íslands fyrir landskosta sakir ok höfðíngja þeirra er þar[6] hafa bygt, bæði lærðir ok ólærðir[7].

---

1) *saal. E;* Freysgiðlingar, *d. s., Aa;* Freysgylingar, *Skrivef., B.* 2) *Denne Paragraph fra [u. C, jfr. nedenf. V,* 15; *E lægger til og slutter den egentlige „Landnámabók" med fölgende Bemærkning:* „Austfirðinga fjórðúngr bygðist fyrst á Íslandi, nær allr, en á millum Hornafjarðar ok Reykjaness varð þó seinast albygt — þar reð veðr ok brim landtöku manna — fyrir hafnleysis sakir ok öræfis, &c." (*Det Udförligere sætter den ved* Sunnlendinga fjórðúngr, *jfr. Begyndelsen af* „Fimti Partr"). þat er margra manna mál, at þat sè úskyldr fróðleikr at rita landnám, en vèr þykjumst heldr svara kunna útlendum mönnum, þá er þeir bregða oss því at vèr sèum komnir af þrælum eða illmennum, ef vèr vitum víst vorar kynferðir sannar; svá ok þeim mönnum er vita vilja forn fræði, eða rekja ættartölur, at taka heldr at upphafi til enn höggvast í mitt mál; enda eru svá allar vitrar þjóðir, at vita vilja upphaf sinna landsbygða, eða hvers hverge (*saal.*) til hefjast, eða kynsloðir. *Paa næste Side fölger i E Tillægget om* Úlfljótr *og Annal-fragment, fornemmelig om de islandske* lögsögumenn. 3) *Denne Overskr. er taget af Udgaverne.* 4) *C har med Rödt denne Overskrift:* Hèr hefr upp landnám í Sundlendinga fjórðúngi ok segir hvers(u) mikit land hverr skal nema. *Med dette Afsnit begynder det förste Brudstykke af Membr. Ec, hvor* Sunnlendinga fjórðúngr *synes at have staaet först; Overskriften har været, ifölge en tilhæftet Seddel med A. Magn. Haand:* Her hefr upp landnámssögur Íslendinga. 5) *fra [* hefr, *C, Aa-c, e, K2;* hefr upp, *Ad, f;* hefer, *ur., Sk, K1.* 6) *fra [* beztr er landskostr á öllu Íslandi ok ágætastir menn, *C.* 7) leikir, *Ab, c, e, Sk, K1. E har fölgende Overskr. (tildeels efter Ec):* Hèr hefjast upp — Sunnl. f., er nú má þikja með mestum blóma ok umvexti (umveizt, *Ec*) til virðingar alls vors lands, fyrir guðs

1. *Austfirðir*[1] *bygðust fyrst á Íslandi*[2], *en á millum Hornafjarðar ok Reykjaness varð*[3] *seinst albygt*[4]; *þar rèð veðr ok brim landtöku manna fyrir hafnleysis sakir ok öræfis. Sumir þeir er fyrstir*[5] *komu út bygðu næstir fjöllum, ok merkðu*[6] *at því landskostina*[7], *at kvikfèit fýstist frá sjónum til fjallanna*[8]. *Þeim mönnum er síðar komu út þóttu hinir numit hafa* [*of víða land*[9] *er fyrri komu, en á þat sætti Haraldr konúngr þá hinn hárfagri, at engi skyldi víðara nema enn hann mætti eldi yfir fara á degi með skipverjum sínum. Menn skyldu elda*[10] *gjöra, þá er sól væri í austri; þar*[11] *skyldi gjöra aðra reyki, svâ at hvâra sæi frá öðrum, en þeir eldar, er gjörvir voru þá er sól var í austri, skyldi brenna til nætr; síðan skyldu þeir gánga til þess er sól væri í vestri, ok gjöra þar aðra elda*[12].

[Þrasi hèt maðr, son Þórólfs hornabrjóts[13]; hann

gæzlu ok hinn æztu höfðingja, er nú gæta með honum þessarar landsbygðar, ok í þeim fjórðúngi byggja [ok bygt hafa, bæði lærðir ok leikir, þarmeð ok fyrir landskosta sakir (*fra* [*u. Ec*).

1) Austfirðinga fjórðúngr, *E.* 2) nær því, *t. E.* 3) þó, *t. E.* 4) bygt, *Ad.* 5) fyrst, *Ab-e*, *Sk*, *Kl.* 6) merkir, *Ac.* 7) landskostuna, *Ab*, *c*, *Sk*, *Kl*; landkostuna, *Ae.* 8) *I Margen lægger E til efter „Landnáma" (ikke Ec):* ok undi þar vel. Virðum vèr svá, at kynfylgja sè hvör norrænum mönnum ok íslenzkum, fyrir því at þar bygðist Noregr fyrst er hann er mjukastr, ok hann gefr þat flest af sèr er sældarkostr þikir í, þótt nú sè annann veg orðit öndvegi þess lands. 9) *fra* [ofmikit land ok ofvíða, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 10) eld, *Ab-e*, *Udgg.* 11) til, *t. E.* 12) *Tillægget fra* [*taget af C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg. Aa-e citere Hauksbók.* 13) *fra* [Þórólfr sun Herjólfs hornabrjóts ok Ólafr bróðir hans voru konúngar at Upplöndum. Með þeim var Fleinn skáld Hjörssun (Hiereson, *Ad*); sá er

fór af Hörðalandi til Íslands, ok nam land milli Kaldaklofsár[1] ok Jökulsár[2]; [hann bjó í Skógum enum eystrum; hann var rammaukinn mjök, ok átti deilur við Loðmund enn gamla, sem áðr er ritat[3]. Sonr Þrasa var Geirmundr, faðir Þorbjarnar, föður Brands [í Skógum[4].

Hrafn enn heimski hèt[5] maðr, [son Valgarðs Vemundar sonar orðlokárs[6], Þórólfs sonar vâganefs[7], Hræreks sonar slaungvandbauga[8], Haralds sonar hilditannar Danakonúngs; hann fór or Þrándheimi til Íslands, ok nam land milli Kaldaklofsár[9] ok Lamba-

fæddist upp norðr á Mæri, í eyju þeirri, skamt frá Borgund, er Josurbeið heitir; þar bjó faðir hans. Fleinn fór til Danmerkr á fund Eysteins konúngs, ok fekk þar mikla virðing af skáldskap sínum, svá at konúngr gaf honum dóttur sína. [Þrasi var sun Þórólfs (hornabrjóts, *t. Aa-e, Udgg.* Maðr hèt Þrasi, Þórólfsson, Herjólfs sonar hornabrjóts, *fra* [*E efter Ec*) *C, E, Aa-e, Udgg.*

1) Kaldakófsár, *E* (*efter Ec*) 2) Jökulvíkurár, *E* (*efter Ec*). 3) *fra* [ok bjó á Bjallabrekku (Hjallabrekkum, *Af*); þar heita nú Þrasastaðir (Þórólfsstaðir, *Af*) skamt austr frá forsinum, en leiði Þrasa er fyrir vestan Forsá, heldr nær ánni, í Drángshlíð (Dángahlíð, *E*) undir gnúpinum, ok er skriða á hlaupin, *C, E, Aa-f, Udgg.* — *E har i Marg.* Landnáma ein segir: Þrasi hafi verit maðr rammaukinn ok átt deilur við Loðmund gamla í Skógum (*rett.* á Sólheimum). *Aa-e anföre omtrent det samme efter „Landnáma", men citere Hauksbók som Kilde til deres Text.* 4) *fra* [föður Skeggja (í Skógum, f. Sk., *E, Aa-c, e*) föður Bolla í Skógum (f. Þorbjarnar, f. Brands í *Sk, Ad.*) föður Skeggja, föður Hildar, er átti Njáll í Skógum Sigmundarsun; þeirra son Skeggi, faðir Eyjólfs, föður Branz, er nú býr (er bjó, *Ae*) í Skógum, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) göfugr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) órlukársonar, *Ac, e, Sk.* 7) vognefs, *Ad.* 8) slaungvanb., *E, Aa-e, Sk, K1-2;* Hrerekssonar slongvandbauga, *C;* Hárekssonar slaungvanb., *Aa; fra* [s. Valgarðs Ævarssonar, Vemundar sonar váganefs, Þórólfs sonar orðlokárs, Þrándar sonar ens gamla, *E* (*efter Ec*). *I Margen anförer E efter Hauksbók Textens Læsemaade med Forvanskn.* *af* orðlokárs *til* Orðlokárssonar. — orlokárssonar slaungvanbauga (*ved Skrivefeil*), *Ab.* 9) Kaldakófsár, *E* (*efter Ec*).

fellsár; hann bjó at [Rauðafelli enu eystra ok var it mesta göfugmenni[1]; hans börn voru þau [Jörundr goði ok Helgi bláfauskr ok Freygerðr[2].

2. [3]Ásgeirr kneif[4] hèt maðr, son Óleifs hvíta Skæríngssonar[5], Þórólfssonar; móðir hans[6] var Þórhildr, dóttir Þorsteins haugabrjóts; Ásgeirr fór til Íslands, ok nam land milli Lambafellsár ok Seljalandsár, ok bjó þar er nú heitir at Auðnum[7]; hans son var Jörundr ok Þorkell, faðir Ögmundar, föður Jóns biskups ens helga. Dóttir Ásgeirs var Helga, móðir Þórunnar, móður [Þorláks, föður Þórhalls, föður[8] Þorláks biskups ens helga[9].

Þorgeirr enn hörðski[10], son Bárðar blönduhorns, fór or Viggjum[11] or Þrándheimi[12] til Íslands; hann keypti land at Ásgeiri kneif milli Lambafellsár ok Írarár[13], ok bjó í Holti[14]. Fám vetrum síðar fèkk

---

1) *fra* [Raufarfelli, *C*, *Aa-d i Margen efter Hauksbók; E i Parenth. efter Landnáma* ɔ: *Ec* enu eystr. ok var hit mesta göfugmenni (auðigr ok ættstórr, *t. E efter Ec*). 2) *fra* [Hœlgi bláfauskr ok Freygerðr ok Jörundr (Jorond, *B*) goði, faðir (Úlfs örgoða, föður *bör lægges til jfr. nedenfor S.* 285 *Anm.* 1, Njáls S. *Cap.* 25) Svarts (Surts, *E*), föður Loðmundar, föður Sigfús, föður Sæmundar hins fróða, föður Lopts, er átti Þóru, dóttur Magnús konungs berbeins; þeirra son Jón, faðir Sæmundar ok Páls biskups, ok Sigurðar, föður Jóns í Ási, föður Salgerðar (Valgerðar, *E*), móður Steinunnar, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 3) *C alene har Overskr.* Frá Ásgeiri kneif. 4) hneif, *d. s.*, *Ec;* hreif, *urigt.*, *E.* 5) Skælingssonar, *Ec.* 6) Þórólfs, *E efter Ec.* 7) á Auðnu, *Ac.* 8) *fra* [Höllu, móður, *C*, *Aa-e*, *Udgg. Textens Læsem. anföre Aa*, *b*, *d i Margen efter* „*Landnáma*"), 9) Ásgeirr hafnaði sjálfráði (sjálfræði, *Ab*, *e*, *Sk*, *K*1) blótum, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 10) hoski, *Ae.* 11) Viggju, *C*, *Ab;* Vygiu, *Ec*, *E i Parenth.;* Vygging, *Ad;* Vygum, *Ae.* 12) Noregi, *E* (*efter Ec*) *men* Þrándh. *i Parenth.* 13) Ýrarár, *Ad;* Írár, *C*, *Ab*, *e*, *e*, *Sk*, *K*1; Ýrár, *Ec*, *E* (Yrjarár *i Parenth.*) 14) fyrstr, *t. E* (*efter Ec*).

hann Ásgerðar, dóttur Asks ens ómálga[1], ok voru þeirra synir Þorgrímr[2] enn mikli ok Holta-Þórir[3], faðir Þorleifs[4] kráks ok Skorar-Geirs.

Ófeigr hèt ágætr maðr í Raumsdælafylki[5]; hann [átti Ásgerði, dóttur Asks ens ómálga. Ófeigr varð missáttr við Harald konúng hárfagra, ok bjóst af því til Íslandsferðar; en er hann var búinn, sendi Haraldr konúngr menn til hans, ok var (hann) tekinn af lífi[6], en Ásgerðr fór út með börn þeirra, ok með henni Þórólfr, bróðir hennar laungetinn. Ásgerðr nam land millum Seljalandsmúla ok Markarfljóts, ok[7] Lánganes allt upp til Joldusteins, ok bjó norðan[8] í Katanesi. Börn Ófeigs ok Ásgerðar voru Þorgeirr gollnir[9] ok Þorsteinn flöskuskegg, Þorbjörn kyrri[10] ok Álof ellïðaskjöldr, er átti Þorbergr kornamúli; þeirra börn Eysteinn ok Hafþóra, er Eiðr Skeggjason átti. Þorgerðr var ok Ófeigs dóttir, er átti Finnr[11] Ottkelsson[12].

Þórólfr, bróðir Ásgerðar[13], nam land at ráði

1) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; olmálga, *B* 2) Þorgeirr, *ur., Ec.* 3) Þórir í Holti, *E* (*efter Ec*), *men i Parenth.* Holta-Þórir. 4) *B skyder her urigt. ind* sonar. 5) Raumsdal, *C;* Rumsdala f., *Ae.* 6) ok lèt taka hann af lífi, *E, Aa-e, Udgg.*; en er h. þóttist búinn til útláts, þá lèt konúngr taka hann af lífi, *E i Marg. efter Landn.* (ɔ: *Ec*). *Fra* [varð missáttr við Harald konúng ok fór af því til Íslands; hann átti Ásg. — ómálga. En er — búinn til Íslands, sendi — til h. ok lèt drepa hann, *C. Denne Variation synes at antyde Sammensætning af to forskjellige Sagn, hvoraf det ene har berettet at* Óf. *virkelig er gaaet til Island.* 7) *u. Cs Afskr., Aa-e, Sk, K*1-2. 8) norðr, *Ab, e, f, Sk, K*1. 9) gallnir, *E, Skrivef.*; golldnir, *E i Parenth.* (*efter Ec*), *Ab, c, d*; golnir, *Ae.* 10) kvirri, *d. s.*, *C.* 11) Fiðr, *d. s*, *C.* 12) Oddkelsson, *Ec.* 13) laungetinn, *t. E* (*efter Ec*).

hennar fyrir vestan Fljót[1] milli Deildará[2] tveggja, ok bjó [í Þórólfsfelli[3]; hann fæddi þar Þorgeir gollni[4], son Ásgerðar, er þar bjó síðan; hans son var Njáll, er inni var brendr[5].

[6]Ásbjörn Reyrketilsson[7] ok Steinfiðr[8], bróðir hans, námu land fyrir ofan Krossá[9] fyrir austan Fljót. Steinfiðr bjó á Steinfinnsstöðum, ok er ekki manna frá honum komit. Ásbjörn helgaði landnám sitt Þór ok kallaði Þórsmörk; hans son var Ketill enn auðgi, er átti Þuríði[10] Gollnisdóttur; þeirra börn voru þau Helgi ok Ásgerðr[11].

---

1) Þórólfsfell, *t. E* (*efter Ec*). 2) *saaledes C, E* (*Ec*), *Aa-e, Udgg.* Deilda (*Skrivef. for* Deild^ra) *B, Aa i Marg. efter Landnáma.* 3) *fra* [þar síðan, *E* (*efter Ec*); nam l. fyrir vestan, millum Deildartúngu, *Af.* 4) *fra* [með honum fæddist upp Þorgeirr gollnir, *C*; hann fóstraði Þorgeir golldni, *E* (*efter Ec*). 5) með viij manna(m^a) at Bergþórshvâli, *C, jfr.* Njáls S. *Cap.* 133; með vij mann at B., *E efter Ec*; með viij menn á B., *Aa-e, Udgg.* 6) *Dette Afsnit er ved Feiltagelse udeladt i Afskriften af C.* 7) Reynir, *Af.* 8) *B, C*; Steinfinnr, *d. s., nogle Haandskr. og Udgg.*; Ketilssynir, *t. Af.* 9) ok, *t. C, Ec*; *E, Aa-e, Udgg.* 10) *saal. B, Ec, Aa-d i Marg. efter Landn.*; Þorgerði (Golldinsd., *E*; gollinsd., *Ab*; golnisd., *Ae*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) *Her indskyder C følgende Afsnit* (*E, Aa-f ligeledes*; *E, Aa-d efter „Hauksbók"*): Herjólfr (Hrólfr, *Af*) sun Bárðar Baregssunar (Barekssonar, *E, Aa-c, e, Udgg.*; Bráreks., *Ad*; Barkss., *Af*), bróðir Hallgríms sviðbálka (sniðbaka, *E*), bygði fyrst Vestmannaeyjar, ok bjó í Herjólfsdal (Hrólfsdal, *Af*) fyrir innan Ægisdyr, þar sem nú er hraun brunnit; hans sun var Ormr auðgi (aurgi, *E, Aa, c, e, K*1-2, *samt Afskr. af C*; óargi, *Sk*) er bjó á Ormsstöðum við Hamar niðri, þar sem nú er blásit allt, ok átti einn allar eyjarnar (all. eyj. *u. Ac*); þær liggja fyrir Eyjasandi. En áðr var þar veiðistöð (veiðistaða, *Aa, K*2) ok engra manna vetrseta. Ormr átti Þorgerði, dóttur Odds (Orms, *Ae*) kaldmunns; þeirra dóttir Halldóra, er átti Eilífr Valla-Brandssun. *E bemærker i Marg.* „Landn. segir Ormr auðgi hafi verit bróðir Hallgríms [ok hafi bygt fyrst Vestmannaeyjar, þar er aðr var lítil

3. [1]Ketill hængr hèt ágætr maðr í Naumdælafylki[2], son Þorkels Naumdæla[3]jarls ok Hrafnhildar, dóttur Ketils hængs or Hrafnistu[4]. Ketill bjó þá í Naumudal, er Haraldr konúngr hárfagri sendi þá Hallvarð harðfara ok Sigtrygg snarfara til Þórólfs Kveldúlfssonar, frænda Ketils; þá dró Ketill lið saman ok ætlaði at veita Þórhrólfi, en Haraldr konúngr fór it efra um Eldueið, ok fèkk[5] skip í Naumdælafylki[6] ok fór svâ norðr [í Alost[7] á Sandnes[8], ok tók þar af lífi Þórhrólf Kveldúlfsson, fór þá norðan[9] it ytra[10] ok fann þá marga menn, er til liðs ætluðu við þá[11] Þórhrólf; hnekti konúngr þeim þá. En litlu síðar fór Ketill hængr norðr í Torgar, ok brendi inni Hárek ok Hrærek[12] Hildiríðarsonu, er Þórhrólf höfðu rægðan dauðarógi; en eptir[13] þat [rèð[14] Ketill til Íslandsferðar[15] með Íngunni[16], konu sína, ok sonu þeirra; hann kom skipi sínu í Rángárós[17], ok var enn fyrsta vetr at Hrafntóptum[18]. Ketill nam öll lönd á milli Þjórsár

vetrseta eðr engin". Landn. segir Ormr ánauðgi hafi verit bróðir Hallgrims, *Aa, b, d i Margen, jfr. nedenf.* 5 *Cap. om* Ormr ánauðgi.

1) *C alene har Overskr.* Frá Katli hæng. *Ec u. aldeles dette Afsnit.* 2) Naumud. fylki, *E;* Naumudala f., *Aa, c-e, Udgg.;* Naumadala f., *Ab;* Naumudal, *C.* 3) Naumudæla, *Ad.* 4) Hallbjarnarsonar hálftrölls, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) sèr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) Naumudælaf., *E, Ab, d, Sk;* Naumudal, *C;* Naumdalaf., *Ae.* 7) *saal. C, E,* Egils Saga; Alüst, *Sk, K*1; Alest, *feilskr., Aa-e, K*2; *fra* [á Lost, *B.* 8) *I B skrevet* Sann nes. 9) *saal. C, E, Aa-d, K*1-2; norðr, *urigt., B, Ae, Sk.* 10) *saal. C, E, Aa-e, K*1-2; yðra, *urigt., B, Sk.* 11) *u. C, E, Aa-e, Udgg.* 12) Herrek, *C* (*Skrivef. for* Hrerek?). 13) *Her ophörer Membranfragm.* 4, *Nr.* 2, *af C.* 14) reðst, *K*1. 15) *fra* [fór Ketill til Íslands, *C, Aa, K*2. 16) *skrevet* Gunningunni *i B* (*ved Afskriverfeil*). 17) Rangarárós, *Ac.* 18) Hrafnstóptum, *E, Ab-e, Sk, K*1.

Íslands [at fýsn[1] sinni[2], ok nam land at ráði Hængs í hans landnámi fyrir vestan Markarfljót[3], Einhyrníngsmörk fyrir ofan Deildará, ok bjó í Bólstað; hans son (var) Sigmundr[4], faðir Marðar gígju[5], [ok Sigfús í Hlíð ok Lambi á Lambastöðum, ok Rannveig[6], er átti Hámundr Gunnarsson, [ok Þorgerðr, er átti Önundr bíldr í Flóa[7]. Annarr son Sighvats var Bárekr[8], faðir Þórðar, föður Steina.

Jörundr goði[9], son Hrafns ens heimska, bygði fyrir vestan Fljót, þar er nú heitir á Svertíngsstöðum[10]; hann reisti þar hof mikit. Bjórr lá[11] ónuminn[12] [fyrir austan[13] Fljót[14] milli Krossár ok Joldusteins[15], [16]þat land fór Jörundr eldi, ok lagði til hofs[17]. Jörundr[18] átti [*Þuríði, dóttur Þorbjarnar ens gaulverska*[19], þeirra [son var Valgarðr goði,

---

dóttir, Grjótgarðssonar Háleygja jarls) *Aa-c, Sk*, *K2*. *K1 sætter Parenthesen* (en Landn. — Hal. jarls) *blandt Varianterne.*

1) fýsi, *E, Aa-e, Udgg.* 2) *fra* [*u. C, Ec.* 3) *her sætter B noget utydel.* í. 4) er fell við Sandhólaferju (þar er haugr hans fyrir austan Þjórsá, *t. E*) *t. Ec, E.* 5) er mestr höfðingi var á Rángárvöllum um hans daga, ok þat var hvert kallat loklausu (lokleysu, *Ad;* lögleysu, *E*, *Af*) þíng er hann kom eigi til. [Sigmundr fell við Sandhólaferju; þar er haugr hans fyrir austan Þjórsá (*fra* [*u. E*) *t. C, E, Aa-f, Udgg.* 6) *fra* [Rannveig var ok dóttir Sigmundar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *fra* [þeirra sun Gunnarr at Hlíðarenda (Sigfús í Hl. var ok son Sigmundar ok Lambi á Lambast. ok Þorg. dóttir hans, er átti Ön. b. (bulldr, *Ad*) í Flóa (í Fl. *u. Ae*) *t. E, Aa-e, Udgg.*) *C, E, Aa-e, Udgg.; fra* [*u. Ec.* 8) Barkr, *Ac*; Hárekr, *Ec*, *E i Marg. efter Landnáma.* 9) guði, *C; u. Ec.* 10) *saal. C, Ec, E, Aa-e, Udgg.;* Svertings völustöðum, *B.* 11) sá, *urigt.*, *Aa.* 12) öðrumegin, *E.* 13) vestan, *Ab, c, e*, Sk. 14) *fra* [*u. C, Ec.* 15) Joldasteins, *E.* 16) -um, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 17) hofsins, *C, E, Aa-c, Udgg.* 18) Hann átti mart barna, ok er frá öllum stórmenni komit, *Ec istedenfor alt det fölgende af dette Afsnit.* 19) *fra* [*till. efter C, E, Aa-e, Udgg. I B er*

faðir Marðar, ok Úlfr örgoði[1], er Oddaverjar eru frá komnir ok Sturlúngar; mart stórmenni er frá Jörundi komit á Íslandi[2].

[3]Þorkell bundinfóti nam land [at ráði Hængs[4] umhverfis Þríhyrníng, ok bjó þar undir fjallinu; hann var hamrammr mjök. Börn Þorkels voru þau Börkr blátannarskegg[5], faðir[6] Starkaðar undir Þríhyrníngi, [ok Þórný[7], er átti Ormr enn sterki, ok Dagrún, móðir Bersa[8].

4. [9]Baugr hèt maðr, fóstbróðir Hængs, hann fór til Íslands, ok var enn fyrsta vetr á Baugsstöðum, en annann með Hængi[10]; hann nam[11] Fljótshlíð alla at ráði Hængs[12] ofan um Breiðabólstað til

aaben Plads for en halv Linie. — *C, E, Aa-e, Udgg., læse:* Jörundr fekk Þuriðar, dóttur Þorbjarnar ens gaulverska, ok var bruðkaup þeirra í Skarfanesi at Flosa, er öll lönd átti millum Þjórsár ok Engár (Eyár, *Ae*).

1) *I B er skrevet* gr. goði *ved Afskriverfeil.* 2) *fra* [börn voru þau Úlfr örgoði, ok Þórunn, er átti Vigfús (r. Sigfús *jfr. ovenf. under* Sighv. rauði) í Lið (Hlið) ok Valgarðr at Hofi; hans móðir var Þorlaug, dóttir Rafns Hængssonar; hann átti Unni, dóttur Marðar gigju, síðar enn Rútr á Kambsnesi, *C*; börn — aurgoði, er Oddaverjar (Oddverjar, *urigt. E, Ab, c, e*) eru f. k. ok Sturlúngar. Dóttir Jörundar var Þórunn, er á. Vigfús (r. Sigfús) í Hlíð. Einninn var hans son Valgarðr goði at Hofi, faðir Marðar. Móðir Valgarðs (Valgerðar, *ur. for* Valgarðar, *Ab, e, Sk*) var Þorlaug d. R. Hængssonar; hann (Mörðr, *ur., Ac*) — *o. s. v.* — Kambsnesi (Lambanesi, *Ae*). Mart stórmenni er f. Jör. kom. á Ísl., *E, Aa-e, Udgg.* 3) *C alene har Overskr.* Frá Þorkeli bundinfót. 4) *fra* [*u. Ec.* 5) blátanarsk., *d. s., C;* bláskeggr, *Ec, E i Marg. efter „Landnáma".* 6) ok, *ur., Ac.* 7) Þórunn, *C, E, Aa-e, Udgg. Aa-d anföre* Þúrný *i Marg. efter „Landnámas" Læsemaade.* 8) *fra* [*u. Ec.* 9) *C alene har Overskr.* Frá Baug ok sunum hans. 10) Baugr var sun Rauðs Kjallakssonar (Kjallaks, *Sk*), Kjarvalssonar (*u. ur. Ad*); Írakonúngs, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) síðan, *t. E.* 12) Hængs ok Ketils, *ur., Ac;* Ketils, *C, E, Aa, b, d, e, Udgg.*

móts við Hæng, ok bjó at Hlíðarenda; hans [son var Gunnarr í Gunnarsholti ok Eyvindr at Eyvindarmúla: þriði[1] Steinn enn snjalli, ok [*Hildr dóttir*[2], er átti Örn í Vælugerði[3]. Þeir Steinn enn snjalli ok Sigmundr, son Sighvats rauða[4], [áttu för[5] utan af Eyrum[6], ok kvomu til Sandhólaferju allir senn, Sigmundr ok [förunautar Steins[7], ok vildu hvârir fyrr fara yfir ána; þeir Sigmundr stökuðu[8] húskörlum Steins, ok ráku þá frá skipinu; þá kom Steinn at, ok hjó þegar[9] Sigmund banahögg. Um víg þetta urðu[10] Baugssynir allir sekir [or Hlíðinni[11]; fór Gunnarr í Gunnarsholt, en Eyvindr undir Fjöll austr í Eyvindarhóla, en [Snjallsteinn[12] í Snjallsteinshöfða[13]. Þat líkaði illa[14] dóttur Sigmundar, er föðurbani hennar fór út þannig[15], ok eggjaði Önund[16], bónda sinn, at hefna Sigmundar. Önundr fór með xxx manna í[17] Snjallshöfða[18] ok bar þar eld at húsum. Snjallsteinn gekk út ok gafst upp; þeir leiddu hann í höfðann, ok vâgu hann þar; eptir víg[19] þat mælti Gunnarr[20]; hann átti þá[21] Hrafn-

1) *fra* [synir voru þeir Gunnarr ok Eyvindr ok, *C;* son var Gunnarr í Gunn. h., faðir Hámundar, föður Gunnars ok Helga. Hafrs, Hjártar ok Orms skógarnefs (*dette efter Ec, som udel. alt det Fölgende*). Annarr son Baugs var Eyv. at Eyv. mula, þriði, *E.* 2) *fra* [*efter C, E, Aa-e, Udgg. Lacun i B.* 3) Veligerði, *C;* Væligerði, *E, Ad, e.* 4) rauðs, *C.* 5) *fra* [fóru, *C.* 6) Eyjum, *ur., Ad.* 7) *fra* [förunautar hans ok Steinn, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) sköruðu, *C;* stjökuðu (= stökuðu) *E, Ab-e, Sk, K1.* 9) *u. C.* 10) *I B skr.* vorðu (*for* vurðu). 11) *fra* [*u. E, Aa-e.* 12) út, *t. E, Aa-e, Udgg.* 13) *fra* [Steinn út í Snjallshöfða, *C.* 14) þorgerði, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 15) þángat, *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) hilld, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 17) til, *Ab, c, e, Sk, K1.* 18) Snjallsteinshöfða, *Ac.* 19) *I B skrevet* v̊ (*ligesom* við). 20) bróðir hans, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 21) *u. C.*

hildi Stórólfsdóttur, systur Orms ens sterka. Hámundr var son þeirra. [Þeir voru báðir afreksmenn at afli ok vænleik[1]. Önundr varð sekr um víg Snjallsteins; hann sat með fjölmenni tvâ vetr. Örn í Vælugerði[2], mágr Gunnars, hèlt njósnum til Önundar. Eptir jól enn þriðja vetr fór Gunnarr með xxx manna at Önundi, at tilvísan Arnar; Önundr fór frá leik með xij mann[3] til hrossa sinna; þeir fundust í Orrostudal; þar fèll Önundr með fjórða mann[4], en einn af Gunnari. Gunnarr var í blárri kápu; hann reið upp eptir Holtum til Þjórsár, ok skamt frá ánni fèll hann af baki, ok var þá örendr[5] af sárum. Þá er synir Önundar voxu upp, Sigmundr kleykir[6] ok Eilífr auðgi, sóttu þeir Mörð gígju at eptirmáli, frænda sinn[7]. Mörðr kvað þat óhægt[8], um sekjan mann; þeir kváðu sèr við Örn vest líka, er þeim sat næst. Mörðr lagði þat til, at þeir skyldu fá Erni skóggángssök, ok koma honum svâ or hèraði. Önundarsynir tóku bettíngamál[9] á hendr Erni, ok varð [hann svâ sekr[10], at Örn skyldi falla óheilagr fyrir Önundarsonum hvorvetna[11] nema í Vælugerði[12], ok í örskotshelgi við landeign sína. Önundarsynir sátu jafnan um hann, en hann gætti sín vel. [Svâ fengu þeir færi á Erni,

1) *fra* [*u. C.* 2) Veligerði, *C;* Væligerði, *Ad, e.* 3) manna, *C* (*Afskriverfeil: for* mann, *efter Orig.* m̊, *som kan læses paa begge Maader*). 4) manna, *C, Afskriverfeil for* mann, *efter Orig.* m̊. 5) erendr, *d. s., C.* 6) kleykr, *Ab, c;* kleikr, *Ae;* kleikir, *Ad, Sk.* 7) *saal. rettet efter, C, E, Aa-e, Udgg.;* síns, *B* (*uden Tvivl Afskriverfeil*). 8) óhætt, *Ab, Sk, K1.* 9) *B, C;* beitingamál, *d. s., E, Aa-e, Udgg.* 10) *fra* [sú sætt, *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) hvervitna, *d. s. C;* hvervetna, *d. s., E, Aa, d, e, Udgg.* 12) Velugerði, *d. s. C;* Væligerði, *Aa, c-e.*

at hann rak naut or landi sínu; þá vâgu þeir Örn[1], ok hugðu menn at hann mundi óheilagr fallit hafa. Þorleifr gneisti, bróðir Arnar, keypti at Þormóði Þjóstarssyni, at hann helgaði Örn; Þormóðr var þá kominn[2] út á Eyrum; hann skaut þá skot svâ lángt af handboga, at fall Arnar[3] varð í örskotshelgi hans. Þá mæltu þeir Hámundr Gunnarsson ok Þorleifr eptir Örn, en Mörðr veitti þeim bræðrum; þeir guldu eigi fè, en skyldu vera hèraðssekir or Flóa; þá bað Mörðr til handa Eilífi Þorkötlu Ketilbjarnardóttur, ok [fylgðu henni heiman Höfðalönd[4], ok bjó Eilífr þar; en [til handa Sigmundi bað hann[5] Arngunnar, dóttur Þorsteins Drángakarls[6], [ok rèðst[7] hann austr í sveit[8]; þá gipti Mörðr ok Rannveigu, systur sína, Hámundi Gunnarssyni, ok [rèðst hann þá aptr í Hlíðina, ok var þeirra son Gunnarr at Hlíðarenda[9].

Hildir ok Hallgeirr[10] ok Ljót, systir þeirra, voru [kynjuð af Vestrlöndum[11]; þau [fóru til Íslands, ok

---

1) *fra* [þat var einn tíma er Örn rak naut or landi sínu (þat var — sínu, *u. ved Skrivefeil Ac*), þá komu þeir at honum ok vágu hann, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) nýkominn, *E.* 3) *skrevet* i *eet Ord* fallarnar *i B.* 4) *fra* [fylgði henni heiman Hæðaland, *C.* 5) *fra* [Sigmundr fèkk, *C.* 6) Drangakolls (*urigt.*) *E;* Draugakolls, *ur., Ad.* 7) rèði, *Sk.* 8) *fra* [*u. C.* 9) *fra* [fór hann þá at búa á Hlíðarenda, ok voru þeirra synir (áðr upp taldir sem var, *t. E*) Gunnarr [at Hlíðarenda (er þar bjó síðan, *Ac*), ok Hjörtr ok Helgi, ok Hafr, ok Ormr skógarnef (skagarnef, *Ab, e*), er fell á Orminum lánga með Ólafi konúngi (Tryggvasyni, *t. E*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 10) bræðr, *t. Ec.* 11) *fra* [írsk, *C* (*E i Parenth. Aa-d i Marg. efter „Haukebók"*). Vestrmenn, *Ec*, *E i Parenth. efter „önnur Landnáma"*.

námu land[1] milli Fljóts, ok Rángár, Eyjasveit[2] alla upp til Þverár. Hildir bjó í Hildisey; [hann var faðir Móeiðar[3]. Hallgeirr [bjó í Hallgeirsey; hans dóttir var Mábil[4], er átti Helgi Hængsson[5]; en Ljót bjó á Ljótarstöðum.

5. [6]Dufþakr [í Dufþaksholti var leysíngi þeirra bræðra[7]; hann var hamrammr mjök, ok svâ var Stórólfr Hængsson; hann bjó þá at Hvoli; þá skildi á um beitíngar[8]. Þat[9] sá ófreskr maðr[10] um [kveld nær dagsetri[11], at björn mikill gekk frá[12] Hvoli, en griðúngr[13] frá Dufþaksholti, ok fundust á Stórólfsvelli, ok gengust at reiðir[14], ok mátti björninn meira. Um morguninn var [þat sèt, at dalr var þar[15] eptir, er þeir höfðu fundizt, sem um væri snúit jörðinni, ok heitir þar nú Öldugröf; báðir voru þeir meiddir[16].

[17]Ormr ánauðgi[18], son Bárðar Bárekssonar, bróðir Hallgríms sviðbálka, bygði fyrst Vestmannaeyjar,

1) *fra* [námu land er þau komu til Íslands, á m, *Ec.* 2) *skrevet i eet Ord*, Rángáreyjasveit, *i B*, *C;* Eyarsveit, *E;* Eyrasveit, *Ec.* 3) at Móeiðar-hváli, *t. C*, *Sk*, *K*1; *fra* [*u. Ad.* 4) *fra* [var faðir Móbilar (Möblar, *Ec*), *E* (*efter Ec*). 5) bróðir Vestars, er bjó í Hallgeirseyju (*ikke* eyjum), *t. E* (*efter Ec*). 6) *Her begynder Membranfragm.* 5 *Nr.* 1 *af C.* 7) *fra* [hèt leysíngi þeirra bræðra (*u. Ec*), er nam Dufþaksholt, *E efter* (*Ec*). 8) beitengar, *d. s.*, *E*; beit, *Ec*, *E i Parenth. uden Citat.* 9) þá, *Ab*, *c*, *e*, *Sk.* 10) ófreskir menn, *Ab-e*, *Sk*, *K*1. 11) *fra* [nótt, *C.* 12) *saal. C*, *Ec*, *E*, *Aa-c*, *Udgg.*; at (*urigt.*) *B.* 13) *B*, *C*, *E*, *Aa*, c, d, *K*2; graðungr, *Ab*, *e*, *Sk*, *K*1. 14) *Her afbrydes det förste Blad af Ec.* 15) *fra* [þar dalr, *C;* þ. s. at dalr var orðinn þar þeir h. fund„ *E.* 16) ok lágu í rekkju, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 17) *Dette Afsnit u. her de övr. Haandskr., som allerede anfört (med Afvigelser) i Slutn. af* 2*det Capitel* (*S.* 280 *Anm.* 11). 18) auðgi *eller* aurgi, *de övr.*

en áðr var þar veiðistöð ok lítil vetrseta eðr engi; hans dóttir var Halldóra, er átti Eilífr Valla-Brandsson[1].

Eilífr ok Björn, bræðr, fóru or Sogni til Íslands; Eilífr nam Odda enn litla upp til Reyðarvatns ok Víkíngslækjar; hann átti Helgu, dóttur Önundar bílds; þeirra son var Eilífr úngi[2], er átti Oddnýju, dóttur Odds ens mjóva; þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorgeirr í Odda; þeirra dóttir var Helga.

Björn bjó í Svínhaga, ok nam land upp með Rángá; [hans börn voru þau Þorsteinn, faðir Gríms holtaskalla, ok Hallveig, móðir[3] Þórunnar, móður Guðrúnar, móður Sæmundar, föður Brands biskups.

Kolr[4] hèt maðr, son Óttars ballar; hann nam land fyrir austan Reyðarvatn ok Stotalæk[5] [fyrir vestan Rángá, ok Tröllaskóg[6], ok bjó at[7] Sandgili; hans son var Egill, er sat fyrir Gunnari Hámundarsyni [*hjá Knafahólum*[8], ok fèll þar sjálfr, ok Austmenn tveir [með honum[9], ok Ari húskarl hans, en Hjörtr, bróðir Gunnars, af[10] hans liði. [*Synir Gunnars voru þeir Hrani ok Hámundr*[11]. *Gunn-*

1) *saal. under V*, 11 *alle Haandskr.*; Vala-Brandss. (*her*), *B.* 2) hinn lági, *Ad.* 3) *fra* [Björn var faðir Þorsteins í Grímsholti, skolla [*rimel. Skrivef. for* Þorsteins f(öður) Gríms holtaskalla] ok Hallveigar, móður, *E.* 4) *saal. C, E, jfr.* Njáls S. *Cap.* 58; (K)olle, *B;* Bolli, *urigt., Aa-e, Udgg.*; Bálki, *Af.* 5) Stóralæk, *E.* 6) *fra* [of Tröllaskóg, til móðs við Þorstein tjaldstæðing, *C*; *E, Aa-e læse som B, men lægge til efter* Tröllaskóg: til móts við Þorst. tjaldst. 7) *í, C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *fra* [*till. efter C, E, Aa-e, Udgg.*; *jfr.* Njáls S., *Cap.* 61; Knæfahólum, *Ab, Sk, Kl*; Knapphólum, (*urigt.*) *E, Af.* 9) *fra* [*u. C, E, Aa-e, Udgg.* 10) or, *C, E.* 11) Högni *kaldes denne Sön i* Njáls Saga.

arr[1] *barðist við Otkel or Kirkjubæ við garð at Hofi, ok fèll Otkell þar ok Skamkell. Geirr goði ok Gizur hvíti ok Ásgrímr*[2] *Elliðagrímsson, ok Störkuðr*[3] *undan þríhyrníngi, son [Barkar blátannarskeggs*[4]*, þorkelssonar bundinfóta, er átti þuríði Egilsdóttur frá Sandgili; þeir fóru um Leiðarskeið, ok komu um nótt með xxx manna til Hlíðarenda, en Gunnarr var fyrir með einn karlmann fulltíða; ij menn fèllu or liði Geirs, en xvj urðu sárir, áðr Gunnarr fèll*[5].

Hrólfr rauðskeggr hèt maðr; hann nam Hólmslönd öll milli Fiskár[6] ok Rángár, ok bjó at Forsi; hans börn voru þau þorsteinn rauðnefr, er þar bjó síðan, ok þóra, móðir þorkels mána, ok Æsa[7], móðir þórunnar[8], móður þorgeirs at Ljósavatni, ok Helga[9], móðir Odds frá Mjósyndi. Dóttir Odds var Ásborg[10], er átti þorsteinn goði, faðir Bjarna[11] ens spaka, föður Skeggja, föður Markús lögsögumanns[12]. þorsteinn rauðnefr var blótmaðr mikill, hann blótaði forsinn, ok skyldi bera leifar allar á forsinn; hann var ok framsýnn mjök[13]. þorsteinn lèt telja

1) en Hjörtr br. Gunnars barðist v. Otk., *o. s. v., ved Afskriverfeil, Ab, c, e.* 2) Árngrimr, *Ac.* 3) Starkaðr, *E, Ac, e, Sk, K*1. 4) *saal. efter de bedste Haandskr. ovenfor Cap.* 3 *Slutn., jfr.* Njáls Saga *Cap.* 57; Bárðar bláskeggs, *her, C, E, Aa-e, Udgg., jfr. E's Læsemaade ovenfor Cap.* 3. 5) *Tillægget fra [taget af C, E, Aa-e, Udgg. Aa-d, Sk citere Hauksbók i Margen.* 6) *saal. E og alle Hskrr. ovenfor III,* 18. 7) Ása, *C, Aa-e, Udgg.*; Ála (*Skrivef. for* Ása), *B.* 8) *saal. B, E, jfr. ovenf. III,* 18; þórnýjar (*her*), *C, Aa-e, Udgg.* 9) Helgu, moður, *E.* 10) Ásbjörg, *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Bjarnar, *ur., jfr.* Íslendingab. 10 *Cap., Udgg.* 12) lögmanns, *C.* 13) ok auðigr at hann let t., *E.*

sauði sína[1] or rètt[2], xx hundrut, en þá hljóp alla rèttina þaðan af; því var sauðrinn svâ margr, at hann sá á haustum[3], hverir feigir voru ok lèt þá skera[4]. En et síðasta haust er hann lifði, þá mælti hann í sauðarètt[5]: skeri þèr nú sauði þá er þèr vilit, feigr em ek nú, eðr allr sauðrinn elligar[6], nema bæði sè. En þá nótt[7] er [hann andaðist[8], rak sauðinn allan[9] í forsinn[10].

6. Úlfr gyldir[11] hèt hersir ríkr[12] á Þelamörk; hann bjó á Fíflavöllum[13]; hans son var Ásgrímr, [er þar bjó síðan[14]. Haraldr konúngr hárfagri sendi Þórorm[15], frænda sinn, or Þrumu[16], at heimta skatt af Ásgrími[17], en hann galt eigi[; þá sendi hann Þórorm annat sinn til höfuðs honum, ok drap hann þá Ásgrím. Þá var Þorsteinn, son Ásgríms, í víkíngu,

1) sauð sinn, *C*, *Aa-e*, *Udgg.* 2) ok rètta, uns voru xx h., *E.* 3) um haustin, *Ac*, *e;* um haust, *Ad;* um haustum, *C*, *Aa;* um á haustin, *E.* 4) alla, *t. E*, *Aa-e*, *Udgg.* 5) Svaðarètt, *Sk.* 6) ella, *C*, *Aa-d*, *Udgg.*; *u. E*, *Ae.* 7) næstu, *t. E.* 8) *fra* [þorsteinn dó, *C*, *Aa-e*, *Udgg.* 9) *saal. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.;* sauði alla, *B;* út, *t. C*, *Aa-e*, *Udgg.* 10) ok fórst þar. Hælga hèt dóttir hans, er átti Hælgi rogn (riogn, *E*; rögn, *Aa*, *b*, *d*) Kjallaksson (*ved Compilatorernes urigtige Forudsætning, at denne* Helgi hrogn *skulde være den samme som den der nævnes som Sön af* Kjallakr í Kjallaksstöðum, *ovenf. II*, 19; *Afsnittet om* Ketill örriði, *nedenf. Cap.* 7, *viser at her bör læses:* Helga h. d. Hrólfs, er átti Helgi hrogn Ketilsson. *Feilen kan være opstaaet ved urigtig Oplösning af Sigler*) *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 11) guldir, *E;* gylldir, *Aa*, *b*, *d;* gilldir, *Ae.* 12) í Noregi, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 13) í Rinndal, *t. C*; í Stardal (Stóradal, *Ad*) á Fíflav., *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 14) *fra* [*u. C*; er þar b síðan. Ásgr. var faðir þeirra þorsteins ok þorlaugar; þorkatla hèt móðir þeirra, er ríngja (hríngja) var kölluð, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 15) þórarinn, *E i Marg. efter* „*Landnáma*". 16) af Ögðum, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 17) sem konúngr bauð honum, *t. C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*

en Þorgeirr, annarr son hans, var x vetra. Nökkuru síðar kom Þorsteinn or hernaði ok lagði til Þrumu, ok brendi Þórorm inni ok hjú hans öll, en hjó búit ok rænti öllu lausafè. Eptir þat fór hann til Íslands, ok Þorgeirr, bróðir hans[1], ok Þór-

1) *fra* [þvíat hann hafði sent konúngi litlu áðr hest gauzkan ok silfr mikit, ok sagði þat gjöf skyldu, en eigi gjald, þvíat hann hafði alldri áðr skatt goldit. Aptr sendi konúngr feit, ok vildi eigi þyggja. Þorkatla, kona Ásgríms, fæddi sveinbarn; Ásgrímr bað (bauð, *E*) út bera; þræll hvatti [gref, sá[a] er honum (sveininum, *E*) skyldi gröf grafa, en sveinninn var lagðr niðr á gólf; þá heyrðist þeim öllum (þrælnum, *E*), sem sveinninn kvæði þetta:

Láti[b] mög[c] til móður!
mèr er kalt á gólfi;
hvar muni[d] sveinninn[e] sæmri[f]
enn at síns föður örnum[g];
þarf eigi járn at eggja
nè jarðarmen skerða[h],
lèttiði[i] ljótu verki!
lifa mun ek enn með mönnum.

Síðan var sveinninn vatni ausinn ok kallaðr Þorsteinn (hann óx upp, ok varð mikill maðr, *t. Ac*, *Sk*, *K*1). En er Þórormr kom annat sinn at heimta skatt, kvaddi Ásgrímr þings, ok spurði bændr ef þeir vildu greiða konúngi slíkan skatt sem beiðst var; þeir báðu hann svara fyrir sik, en vildu þó eigi (gjalda eðr, *t. Ac*) greiða (reiða, *E*). Þingit var við skóg, ok er þá varði minst, hljóp fram þræll Þórorms at Ásgrími, ok drap hann; bændr drápu hann þegar. Þorsteinn var þá í hernaði, ok er hann spurði víg föður síns, seldi hann jarðir sínar til silfrs, ok bjóst til Íslands or Grænmar (Garmmar, *ur.*, *Ad*) fyrir austan Líðandisnes, ok áðr hann færi brendi Þorsteinn Þórorm í Þrumu inni (ok hjú hans öll, en hjó búit [— í Þrumu, *t. E* —]

a) *saal. E*; gref, *Af fra förste Haand, men ved Rettelse* grefil; grefsa; *C*, *Aa-d*, *K*2; grefsa sá, *Sk*, *K*1; grefil sá, *Ae*; grefill, verkfæri, vær köllum pál, *Aa-e i Margen som Glosse men Af:* gref, graftól er vèr köllum pál. Gref *forekommer ovenfor II*, 26, *under* Án rauðfeldr: Björn laust hann með grefi til bana. *b*) látit, *Af*, *Sk*, *K*1. *c*) mik, *E*, *Aa-f*, *Udgg*. *d*) mun, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K*1; er, *E*. *e*) sveininum, *E*. *f*) sæmra, *E*. *g*) örmum, *E*, *Ac*, *Sk*, *K*1. *h*) skera, *E*. *i*) lítit, *Ae*.

unn, móðursystir þeirra[; hún nam Þórunnarhálsa alla[1].

[Þorgeirr keypti Oddalönd at Hrafni Hængssyni, ok Strandir báðar ok Varmadal[2], ok allt milli Rángár ok Hróarslækjar; hann bjó fyrst í Odda, ok fèkk þá Þóríðar Eilífsdóttur.

Þorsteinn nam land at ráði Flosa, er numit hafði áðr Rángárvöllu, fyrir ofan Víkíngslæk til móts við Svínhaga-Björn, ok[3] bjó í Skarðinu eystra; um hans daga kom skip út í Rángárós, þar var á sótt mikil, en menn vildu eigi hjálpa þeim; þá fór Þorsteinn til þeirra, ok færði þá þángat er nú heita Tjaldastaðir, ok gjörði þeim þar tjald, ok þjónaði þeim sjálfr, meðan þeir lifðu; en þeir dó allir; en sá er lengst lifði, gróf niðr fè mikit, ok hefir þat ekki fundizt síðan. Af þessum atburðum varð Þorsteinn Tjaldstæðíngr kallaðr; hans synir voru þeir Gunnarr ok Skeggi[4].

---

ok rænti öllu lausafè, *t. E, Aa-e, Udgg.*) ok hefndi (svá, *t. E*) föður síns. Þorgeirr hèt bróðir hans; hann var þá x vetra, er Þórormr lèt drepa föður þeirra; hann fór til Íslands með Þorsteini, *C, E, Aa-e, Udgg. Aa, b, d citere Hauksbók som Kilde til dette Afsnit.*

1) *fra* [ok nam Þórunnarhálsa ok bygði þar síðan, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; Vatnadal, *B, Aa-d i Marg. efter „Landnáma".* 3) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; Svínhaga. Björn bjó, *B.* 4) *fra* [Þorsteinn kom í Rángárós, ok nam land at ráði Flosa fyrir ofan Víkíngslæk, ok út til móts við Svínhaga-Björn, ok bjó í Skarði enu eystra. Um hans daga kom skip þat í Rángárós, er sótt var á mikil, ok vildi engi við þeim taka (nè hjálpa þeim, *t. E, Aa-e, Udgg.*); en Þorsteinn fór eptir þeim ok gerði þeim tjaldbúð, þar sem nú heita Tjaldarstaðir (Tjaldastaðir, *E, Ac, e, Sk, K1*) ok þjónaði þeim þar sjálfr, meðan þeir lifðu; en þeir dó allir;

7. [1]Flosi hèt maðr, son Þorbjarnar ens gaulverska; hann drap þrjá sýslumenn Haralds konúngs hárfagra, ok fór eptir þat til Íslands; hann nam land fyrir austan Rángá[2], alla Rángárvöllu ena eystri; hans dóttir var Ásný[3], móðir Þoríðar[4] er Valla-Brandr[5] átti. Son Valla-Brands[6] var Flosi, faðir [Kolbeins, föður[7] Guðrúnar, er Sæmundr fróði átti. [*Flosi átti Guðrúnu Þórisdóttur, Skeggbroddasonar, þeirra synir voru þeir Kolbeinn, er fyrr var nefndr, ok Bjarni, faðir Bjarna, föður Flosa, föður Valgerðar, móður herra Erlends, föður Hauks. Af því fór Loptr hinn gamli, systurson Flosa, at blóta á Gaulum, at Flosa var ófritt í Noregi. Flosi hinn norræni átti Þórdísi ena miklu,*

---

hann var síðan kallaðr Þorsteinn tjaldstæðíngr; en sá þeirra er lengst lifði fal (fall, *d. s.*, *C*) gull ok silfr ok gróf niðr, svá at þat hefir engi fundit síðan. Þorsteinn átti fyrr Þuríði Gunnarsdóttur Hámundarsunar; þeirra börn: Gunnarr, Þórhallr, Jósteinn, Jórunn; síðan átti Þorsteinn Þuríði, dóttur Sigfús (*saal. E*, *Aa-e*, *Udgg.*, *jfr. ovenfor V*, 3 *under* Sighvatr rauði *og* Jörundr goði; Vigfús, *C*) í Hlíð; þeirra börn Skeggi ok Þorkatla, Rannveig ok Arnóra. En Þorgeirr, bróðir Þorsteins, keypti Oddaland (lönd, *E*, *Aa*, *K*2) at Rafni (Hrafni) Hængssyni, Strandir báðar ok Varmádal, ok oddann allan milli Hróarslækjar ok Rángár; hann bjó fyrstr í Odda, ok átti Þuríði, dóttur Eilífs ens únga (auðga, *Ab-e*, *Sk*); þeirra dóttir Hœlga, er átti Svartr Úlfsson; þeirra son Loðmundr í Odda, faðir Sigfús prests, föður Sæmundar ens fróða, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*

1) *E*, *Aa-c citere Hauksbók som Kilde til dette Afsnit.* 2) ok, *t. E.* 3) Ástný, *Aa*, *b*, *d*, *e.* 4) *saal. efter C*, *E*, *Aa*; Þuríðar, *d. s.*, *Ab-e*, *Udgg.*; Þorðar (*Afskriverfeil*) *B.* 5) *saal. efter Haandskr. V*, 11; Vala-Br. *her*, *B.* 6) *saal. efter Haandskr. V*, 11; Vala-Br., *her*, *B.* 7) *fra* [*u. ur. Sk.*

dóttur Þórunnar ennar auðgu, Ketils dóttur[1] hins einhenda; þeirra dóttir var Ásný[2], er átti Þorgeirr[3].

Ketill enn einhendi hèt maðr, son Auðunnar þunnkárs[4]; hann nam Rángárvöllu alla[5] ena ytri[6], fyrir ofan Lækjarbotna ok fyrir austan Þjórsá, ok bjó at Á; hann átti Ásleifu Þorgilsdóttur. Þeirra son var Auðunn, faðir [Brynjólfs, föður Bergþórs[7], föður Þorláks, föður Þórhalls, föður Þorláks biskups ens helga[8].

Ketill örriði[9], bræðrúngr Ketils einhenda, nam land it ytra með Þjórsá ok bjó á Völlum enum ytrum[10]; hans son var Helgi hrogn, er átti Helgu, dóttur [Hrólfs rauðskeggs[11]; þeirra son var Oddr mjóvi, faðir Ásborgar[12], er átti Þorsteinn goði, ok Oddnýjar[13] er Eilífr úngi átti.

Ormr[14] auðgi[15], son Úlfs hvassa, nam land með

---

1) *bör maaskee rettes til* móður Ket.; *jfr. nedenf. S.* 298 *Anm.* 1. 2) Ástný, *Ad.* 3) *Tillægget fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 4) þurkárs, *C.* 5) *u. C.* 6) yðri, *ur., Sk, Kl.* 7) Þorbergs, *E, Aa-c, Udgg.* 8) *fra* [*anförer E i Marg.* „*Landnámas*" *Læsemaade;* Auðun, faðir Runólfs, föður Bergþórs, föður Þórhalls, föður Þorláks biskups. 9) aureiði, *E, Ad har Lacun for Tilnavnet.* 10) yðrum, *C.* 11) *fra* [*saal. B, E i Marg. efter Landn.* (*Ee?*); *Aa-d i Marg. efter Landn.* (*B*); Þorsteins rauðnefs, *C, E, Aa-e, Udgg., jfr. S.* 292 *Anm.* 10. 12) *jfr. Cap.* 5 *under* Hrólfr rauðskeggr; Ásgerðar (*her*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 13) *nödvend. Rett. efter C, E, Aa-e, Udgg.*; Oddný, *B.* 14) *saal. C, E, Aa-e, Udgg,*; (G)rímr, *B, som det synes urigtig. Saal. har den ogsaa* Grímr *for* Ormr *ved Skrivef. nedenf. V,* 13 (Ormr enn gamli). 15) örðige, *E, men i Marg.* auðgi *eller* ánauðgi, *uden Citat.* ánauðgi, *Aa-d i Marg. efter Landnáma. Tilnavnet synes at antyde, at E og Aa antage Manden identisk med den* Ormr ánauðgi, *som bebyggede Vestmannöerne* (*ovenfor Cap.* 5), *uagtet denne kaldes* Bárðarson.

Rángá at ráði Ketils einhenda, ok bjó í Húsagarði ok Áskell, son hans, eptir hann, en [hans son[1] reisti fyrst bæ á Völlum[2]; frá honum eru Vallverjar komnir.

[3]Þorsteinn lunan[4] hèt maðr norrænn ok [farmaðr mikill[5]; honum var þat spáð, at hann mundi á því landi deyja, er þá var[6] eigi bygt. Þorsteinn fór til Íslands í elli sinni með Þorgilsi, syni sínum[; þeir námu[7] enn efra hlut Þjórsárholta ok bjöggu[8] í Lunansholti[9], ok þar var[10] Þorsteinn heygðr. Dóttir Þorgils var Ásleif, er átti Ketill einhendi; synir þeirra voru þeir Auðunn, er áðr var nefndr, ok Eilífr, faðir Þorgeirs, föður Skeggja, föður Hjalta í Þjórsárdal; hann var faðir Jórunnar, móður Guðrúnar[11], móður Einars, föður Magnús biskups.

Gunnsteinn[12] berserkjabani, son Bölverks blindíngatrjónu[13], drap tvâ berserki, ok hafði annarr þeirra áðr drepit Grjótgarð[14] jarl í Sölva[15] fyrir innan Agðanes. Gunnsteinn var síðan skotinn [með öru[16] finnskri or skógi á skipi sínu norðr í Hefni[17]. Son Gunnsteins var Þorgeirr, er átti Þórunni[18] ena

---

1) *fra* [Brandr, son Áskels, *E.* 2) Völlunum, *Ab, c, e.* 3) *C alene har Overskr.* Frá þorsteini. 4) *saal. efter Haandskr. næsten eenstemmige Læsemaade af Gaardsnavnet* Lunansholt; Launan, *C;* luna, *B, E, Aa-e, Udgg.;* lúman, *Af.* 5) *fra* [viðförull, *E, og i Parenth.* farm. mikill. 6) enn, *t. C, Aa-e, Udgg.;* þá var óbygt með öllu, *E.* 7) *fra* [ok nam land, *E.* 8) bjó, *E.* 9) Launansh., *Ad;* Lumansh., *Af.* 10) er, *C.* 11) Guðnýjar, *Ad.* 12) Gunnarr, *Ae.* 13) blindingjatr., *Ad.* 14) Hálcyja- *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 15) Sölfná, *E;* Sölvo, *Aa-e, Sk, K1;* Sölvu, *K2.* 16) með *u. C, E, Aa-e, Udgg.;* aar (ár), *E.* 17) Höfni, *E (urigt).* 18) Jórunni, *E (urigt.)*

auðgu, dóttur[1] Ketils einhenda; þeirra dóttir var Þórdís en mikla.

8. Ráþormr ok Jólgeirr, bræðr, kvomu vestan um haf til Íslands; þeir námu land milli Þjórsár ok Rángár: Ráþormr eignaðist land fyrir austan Rauðalæk[2], ok bjó í Vætleifsholti[3]; hans dóttir var Arnbjörg, er átti Svertíngr Hrolleifsson[4]; þeirra börn voru þau Grímr lögsögumaðr ok Jórunn. Síðar átti Arnbjörgu Gnúpr Molda-Gnúpsson, ok voru þeirra börn Hallsteinn á Hjalla, ok Rannveig, móðir Skapta lögmanns, ok Geirný, móðir Skáld-Hrafns. Jólgeirr eignaðist [land fyrir utan Rauðalæk ok til Steinslækjar[5]; hann bjó á Jólgeirsstöðum.

Áskell[6] [hnokan[7], son Dufþaks[8] Dufnialssonar[9], Kjarvals sonar Írakonúngs; hann nam milli Steinslækjar ok Þjórsár, ok bjó í Áskelshöfða; hans son var Ásmundr, faðir Ásgauts, föður Skeggja, föður Þorvalds, föður Þorlaugar, móður Þorgerðar, móður Jóns biskups[10] ens helga.

Þorkell bjálfi[11], fóstbróðir Ráþorms, eignaðist lönd öll milli Rángár ok Þjórsár, ok bjó í Háfi[12]; hann átti Þórunni eyversku; þeirra dóttir var Þór-

1) *saal. E, rimel. ved Rettelse, jfr. den förste Paragr. i dette Capitel, K1-2;* móður, *B, C (den sidste i Modsigelse med sig selv ovenf.) Aa-e, Sk.* 2) Rauða, Rauðalæk *i Parenth., E.* 3) Vetleifsholti, *C, E, Aa-c, Udgg.;* Viettleifsholti, *Ad, e;* Vætleifsh., *Af.* 4) *saal. E, jfr. nedenf. Cap.* 13 *under Afsn.* Hrolleifr; Hjörleifss. *(her), C, Aa-e, Udgg.* 5) *E anförer her i Marg.* Landn. segir: lönd öll fyrir austan Rauðalæk, *uvist om istedenfor det Hele fra [eller kun for det Förste deraf.* 6) Ásgeirr, *C.* 7) *B, K2;* hnokkan, *C, Sk, K1;* hnokkans, *Ab-e.* 8) *fra [* Hnokkanss., Dufþakssonar, *E.* 9) Dufmalssonar, *Ab-e, Sk.* 10) prests, *ur., Ad.* 11) Þjálfi, *C, E, Ab-e, Udgg.;* Þralfi *(Skrivefeil for* Þjálfi*) Aa.* 12) Hofi, *Ae.*

dís, móðir Skeggja, föður Þorvalds í Ási; þaðan hafði Hjalti, mágr hans, reiðskjóta til alþíngis, ok þeir xij[1], þá er hann var út kominn með kristni, en engi treystist annarr fyrir ofríki Runólfs Úlfssonar[2], er sektan[3] hafði Hjalta um goðgá.

[Nú eru ritaðir þeir menn, er lönd hafa[4] numit í landnámi Ketils hængs[5].

Loptr, son Orms Fróðasonar[6], kom[7] af Gaulum til Íslands úngr at aldri, ok nam[8] fyrir utan[9] Þjórsá, [milli Rauðár[10] ok Þjórsár[11], ok upp til Skúfslækjar, ok [Breiðamýri ena eystri upp til Súluholts[12], ok bjó[13] í Gaulverjabæ[14], ok Oddný, móðir hans, dóttir Þorbjarnar gaulverska. Loptr fór utan eð þriðja hvert sumar fyrir hönd þeirra Flosa beggja, móðurbróður síns, at blóta at hofi því er Þorbjörn, móðurfaðir[15] hans, hafði [varðveitt. Frá Lopti er mart stórmenni komit[16]: Þorlákr enn helgi, Páll ok Brandr[17].

---

1) *saal.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*, *jfr.* Íslendingab. *Cap.* 7; xiv, *B.* 2) Úlfarssonar, *ur.*, *Ab*, *c*, *Sk*; Úlfarssonar Rauðúlfs, *ur.*, *Ae.* 3) sóktan, *Ae.* 4) er land hafa þegit ok n., *C*, *Aa-e*, *Udgg.* 5) *fra* [*u.* *C.* 6) *saal.* *C*, *E*, *Aa-e*; fróða, *B*, *Af* (*Skrivef.*); Vermundar sonar víkings, Skáneyjarskilmirs, *t.* *E.* 7) fór, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 8) land, *t.* *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 9) *B*, *C*, *K2*; vestan, *Ab-e*, *Sk*, *K1*; austan, *urigt.*, *E*, *Aa*; ofan, *Af.* 10) Randár, *Ae.* 11) *fra* [*u.* *C.* 12) Súlholts, *d.* *s.*, *E.* 13) *fra* [*u.* *Ab*, *c*, *e*, *Sk.* 14) Gaulverjarbæ, *Ad.* 15) móðurbróðir (*urigt.*) *E.* 16) þar varðv. á Gaulum. Þorbjörn var ríkr hersir í Noregi í Fjala fylki; hann var Ormarsson (Ormsson, *Sk*, *K1*); hann átti Hildi Úlfarsdóttur ok Þórunnar grœningarrjúpu (grœníngjarrj., *Ad*, *K1*; grœnningarjúpu, *E*; græníngjarj., *Aa*). Vemundr hinn gamli, sun Víkings Skáneyjarskelmis (*Sk*; skelms, *Ac*), mágr Bjarnar bunu, var hersir [ríkr (*u.* *Aa-e*, *Udgg.*); hans sun var Fróði, faðir Orms, föður Lopts hins gamla (*fra* [*u.* *E*). Frá honum (Lopti enum gamla, *E*; Lopti, *Ab*) er mart stórmenni komit (ok iij biskupar, *t.* *E*) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.* 17) biskup, *t.* *C.* *E*, *Aa-c*, *Udgg.*

Þorviðr[1], son Úlfars, bróðir Hildar, fór af Vors til Íslands, en Loptr, frændi hans, gaf honum land á Breiðamýri, ok bjó hann í Vorsabæ; hans börn voru þau Hrafn ok Hallveig, er átti Özur enn hvíti; þeirra son Þorgrímr kampi.

Þórarinn hèt maðr, sonr Þorkels or Alviðru, Hallbjarnarsonar Hörðakappa; hann kom skipi sínu í Þjórsárós, ok hafði þjórshöfuð á stafni[2], ok er þar áin við kend. Þórarinn nam land fyrir ofan Skúfslæk til Rauðár,[3] með Þjórsá; hans dóttir var Heimlaug, er Loptr gekk[4] at eiga sextugr[5].

9. Haraldr gullskeggr hèt konúngr í Sogni; hann átti Sólvöru[6], dóttur Hundólfs[7] jarls, systur Atla jarls ens mjóva; þeirra dætr voru þær Þóra[8], er átti Hálfdan svarti Upplendíngakonúngr, ok Þuríðr, er átti Ketill helluflagi[9]. Haraldr úngi var son þeirra Hálfdanar ok Þóru; honum gaf Haraldr gullskeggr nafn sitt ok ríki. Haraldr konúngr andaðist fyrstr þeirra, en þá Þóra, en Haraldr úngi síðast; þá bar ríkit [undir Hálfdan konúng[10], en hann setti yfir þat Atla jarl enn mjóva. Síðan fèkk Hálfdan[11] konúngr Ragnhildar, dóttur Sigurðar hjartar[12], ok var þeirra son Haraldr hárfagri. Þá er Haraldr konúngr gekk til ríkis í Noregi, ok hann mægðist við Hákon jarl Grjótgarðsson, fèkk hann

1) Hróviðr, *Af.* 2) framstafni, *C, E, Aa-c, Udgg.* 3) ofan, *t. C, Aa-e, Udgg.* 4) fèkk (*Skrivef.*) *E.* 5) *B, Ab-e, Sk*; vjtoga, *C*; sextuga, *E, Aa, K*1-2. 6) *saal. C, Ab, e, A-Classens Tillæg* [*Mantissa*]; Salvöru, *B, Aa, c, d, K*2; Sölvöru, *Sk, K*1; Sælvöru, *E.* 7) Hunnólfs, *Ad.* 8) *kaldes* Ragnhildr *i* Saga Hálfdanar Sv. 1 *Cap.* (*F. S. X*, 168). 9) helluflugi, *E*; helliflagi, *C.* 10) *fra* [Hálfdani konúngi, *Ab, e, Sk, K*1. 11) Haraldr, *ur., Aa.* 12) *saal. de övrige;* hjarta, *B.*

Sygnafylki Hákoni jarli, mági sínum, er[1] Haraldr konúngr fór í Vík austr; en Atli jarl vildi eigi af-láta ríkinu, áðr[2] hann fyndi Harald konúng. Jarlarnir þreyttu[3] þetta með kappi, ok [drógust at her[4]; þeir fundust á Fjölum[5] í Stafanesvâgi[6] ok börðust; þar fèll Hákon jarl, en Atli varð sárr, ok fluttr í Atley[7]; hann dó þar or sárum. Eptir þat hèlt Hásteinn[8] ríkinu, þar til er Haraldr konúngr ok Sigurðr jarl drógu her at honum; Hásteinn[9] stökk[10] þá undan, ok brá[11] til Íslandsferðar; hann átti Þóru[12] Ölvisdóttur; Ölver ok Atli voru synir þeirra. Hásteinn skaut setstokkum fyrir borð í hafi at fornum sið; þeir komu á[13] Stálfjöru[14] fyrir Stokkseyri, en Hásteinn[15] kom í Hásteinssund fyrir austan Stokkseyri, ok braut þar. Hásteinn[16] nam land milli Rauðár ok Ölvisár[17] upp til Fyllarlækjar[18], ok Breiðamýri alla upp at Holtum, ok bjó á [Stjörnusteinum, ok svâ Ölver, son hans, eptir hann; þar heita nú Ölvisstaðir. Ölver hafði landnám allt fyrir utan [Grímsá[19], Stokkseyri ok Ásgautsstaði, en Atli átti allt milli[20] Grímsár ok Rauðár; hann bjó í Traðarholti. Ölver andaðist barnlaus. Atli tók eptir hann

---

1) en, *Aa-c, e, Sk, K*1-2. 2) fyrr enn, *C.* 3) þrættu, *C.* 4) *fra* [drógu her saman, *C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Fjöllum, *Ad.* 6) Stofanesvâgi, *E (Skrivef.)*; Stafnessvâgi, *Ad.* 7) Atlaey, *Ac, d, e.* 8) Hallsteinn, *Ae*; son hans, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 9) Hallsteinn, *Ae.* 10) tók, *C.* 11) rèð, *C, Aa-e, Udgg*; rèðst, *E.* 12) *u. (ved Afskriverfeil) E.* 13) í, *Ac, f.* 14) Stálfuru, *E.* 15) skip Hásteins, *E*; Hallst. — Hallsteinssund, *Ae.* 16) Hallsteinn, *Ae.* 17) Ölfusár, *Sk, K*1. 18) *saal. B, E, Aa-d i Marg. efter „Landnáma".* Fúla- (Fúlu-, *E i Parenth.*) lækjar, *C, E, Aa-c, e, Udgg.*; Ferlalækjar, *Ad.* 19) Grímsár, *Ac.* 20) *fra* [*u. ved Skrivef., Ac.*

lönd ok lausafè; hans leysíngi var[1] Brattr í Brattsholti[2] ok Leiðólfr á Leiðólfsstöðum. Atli var faðir Þórðar dofna, föðurÞorgils Errubeinsstjúps[3], [*föður Gríms glammaðar[4], föður Íngjalds, föður Gríms, föður þeirra Barkar ok Einars, föður Hallkötlu, er átti Rafn Sveinbjarnarson; þeirra dóttir[5] Steinunn, móðir herra Rafns[6], ok Herdís, móðir Ála[7], föður Steinunnar, er Haukr Erlendsson átti. Börkr Grímsson var faðir Ragnhildar, er Flosi Bjarnason[8] átti; þeirra börn Einarr, ok Bjarni, ok Valgerðr, móðir herra Erlends, föður Hauks. Þórdís var önnur[9] dóttir Flosa, móðir frú Íngigerðar, móður frú Guðrúnar ok Hallberu abbadísar; Halla var ok dóttir Flosa, móðir herra Kristófórus[10].*

Hallsteinn hèt maðr, er fór or Sogni til Íslands, mágr Hásteins; honum gaf hann ytra[11] hlut Eyrarbakka; hann bjó á Framnesi; hans son var [Þor-

1) *fra næstsidste* [Stokkseyri, ok Atli sun hans eptir hann, áðr hann færði sik í Traðarholt. Ölver hèt annarr sun Hásteins (Hallst, *Ae*); hann bjó at Stjörnusteinum; hann andaðist barnlaus, en Atli tók eptir hann arf allan. Stjörnusteinar [Stjörnustaðir, *urigt.*, *E*] heita nú Ölversstaðir. Ölver hafði landn. allt — *o. s. v. som i Texten* — Traðarholti, *t. E, Aa-e, Udgg. Aa citerer Landn. for dette Tillæg.* Leysíngi Ölvis var, *C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Brattholti, *Ab, c, d*; Brassholti, *Ae.* 3) *E, Aa, d, e, K*1-2; Errub. stjúfs (f = p), *B*; orrabeins-stjúp(s), *C* (*Cs Afskrift læser* stjúpföður, *men i Membr. staaer* stivp foðvr); orrabeins, stjúpf., *Ab, c*; orrabeins, stjúpfaðir, *Sk.* 4) glammaðs, *E, Aa-e, Udgg.* 5) dætr, *Ab, c, d, Udgg.* 6) Erlends, *urigt., E, Aa (b fra förste Haand), c, d, e, K*2. 7) = Óla, *som för II*, 25; Atla, *urigt., E, Ab ved Correctur, c-e, Sk, K*1. 8) Bjarnarson, *Ae.* 9) þriðja, *E, Aa-e, Udgg.* 10) Christoffurs, *Ab, e, Sk, K*1; Christofors, *Ad*; Christofurus, *Ac. Tillægget fra* [*er taget af C, E, Aa-e, Udgg. Aa citerer Hauksbók.* 11) yðra, Sk.

steinn, faðir Arngríms, er veginn var at[1] fauskagrepti; hans son Þorbjörn á Framnesi[2].

Þórir, son Ása hersis, Íngjaldssonar, Hróaldssonar, fór til Íslands ok nam Kaldnesínga[3]hrepp allan, upp frá Fyllarlæk[4], ok bjó at Selforsi[5]; hans son var Tyrfíngr, faðir [Þuríðar, móður Tyrfíngs, föður[6] Þorbjarnar prests ok Hámundar prests í Goðdölum[7].

Hroðgeirr enn spaki ok Oddgeirr[8], bróðir hans[9], er þeir Fiðr[10] enn auðgi ok Hafnar-Ormr keyptu brutt or landnámi sínu, námu Hraungerðínga hrepp, ok bjó Oddgeirr í Oddgeirshólum; hans son var Þorsteinn öxnabroddr[11], faðir Hroðgeirs, föður Ögurs[12] í Kambakistu; en dóttir Hroðgeirs[13] ens spaka var Gunnvör, er átti Kolgrímr[14] enn gamli; þaðan eru Kvistlíngar[15] komnir[16].

Önundr bíldr, er fyrr var getit[17], nam land fyrir austan Hróarslæk[18] [ok bjó í Önundarholti; frá honum er mart stórmenni komit, [sem fyrr er ritat[19].

---

1) á, *E.* 2) er þar bjó lengi síðan, *t E; fra* [Þorbjörn (*i Ab forandret til* Þorsteinn) á Framnesi (á Fr. *u. Ac*) *Ab, c, e.* 3) Kallnesinga, *d. s., C, E.* 4) Fyllarlækjar, *urigt., C*; Filldarlæk, *Ad, f.* 5) Selsforsi, *d. s., E.* 6) *fra* [*u., rimel. ved Skrivef., C* (*Afvigelsen bemærkes af Aa-d i Margen*); Halldórs, föður Þórdísar, ok Tirfings, föður (*rett.* Þuriðar, m. Tirfings, f.?) *E.* 7) ok Járngerðar, er átti Guðmundr bast, *t. E.* 8) Þráðr, *t. E.* 9) voru Vestmenn, *t. E.* 10) Finnr, *d. s., C, E, Aa-e, Udgg.* 11) exnabroddr, *d. s., C*; uxnabrjótr, *E.* 12) Angurs (*Skrivef. for* Augurs) or, *E*; Angvers, *Ad.* 13) Þorgeirs, *Ac.* 14) Kollgrimr, *E.* 15) Ristlingar, *Skrivef. for* K'stlingar (ɔ: Kvistlingar), *E.* 16) *u. C.* 17) (son) Hróalls (Hróars?) horns, Bruns (Bruna) sonar Þorsteins (*saal.*) er bragð vann á Var . . . i (Brávelli?) *jfr. ovenf, IV,* 13 *under* Sigmundr kleykir, *t. E.* 18) Hróarsholt, *urigt., E.* 19) *fra* [Jón biskup hinn helgi

10. Özur hvíti hèt maðr, son Þorleifs or Sogni. Özur vâ víg í veum[1] á Upplöndum, þá er hann var í brúðför með Sigurði rísa[2]; fyrir þat varð hann landflótti[3] til Íslands, ok nam fyrst[4] öll Holtalönd milli Þjórsár ok Hraunslækjar[5]; þá var hann xvij[6] vetra, er hann vâ vígit. Hann fèkk[7] Hallveigar Þorviðardóttur[8]; þeirra son var Þorgrímr kampi, faðir Özurar, föður Þorbjarnar, föður Þórarins, föður[9] Gríms Tófusonar. Özur bjó í Kampaholti[10]; hans leysíngi var Böðvarr, er bjó í[11] Böðvarstóptum við Víðiskóg; honum gaf Özur hlut í skóginum[12], ok skildi sèr eptir hann barnlausan. Örn or Vælugerði[13], er fyrr er getit, stefndi Böðvari um sauðatöku[14]; því handsalaði Böðvarr Atla Hásteinssyni fè sitt, en hann ónýtti mál[15] fyrir Erni. Özur andaðist, þá er Þorgrímr var úngr; þá tók Hrafn Þorviðarson[16] við fjárvarðveizlu Þorgríms. Eptir andlát Böðvars taldi Hrafn til Víðiskógs, ok bannaði Atla, en Atli þóttist eiga. Þeir Atli fjórir fóru eptir viði; Leiðólfr var[17] með honum; smalamaðr[18] sagði Hrafni þat, en hann reið eptir þeim[19] við [átta mann[20]. Þeir fundust í Orrostudal ok börðust þar; húskarlar Hrafns fèllu

ok Þorlákr biskup hinn fyrri, Jón Loptsson, Ari hinn fróði, Hallr í Hólum, *E; fra næstsidste* [sem fyrr er getit, *C.*

1) vieum, *d. s., E.* 2) hrisa, *d. s., C, E, Aa-e, Udgg.* 3) landflæmdr, *C.* 4) fyrstr, *E.* 5) Hramslækjar, *E.* 6) xviij, *Ab-e;* átján, *Sk.* 7) átti Hallveigu, *E.* 8) Þórunnard., *Ad.* 9) ok, *Ab, c, e, Sk.* 10) Kampholti, *Ab, c, e, Sk.* 11) at, *C, E, Aa-e, Udgg.* 12) skógum, *Ab-d, Sk;* skógnum, *Ae.* 13) Velugerði (*her*) *B, C.* 14) sauðamál, *Ac.* 15) fè sitt, *Skrivef. i C.* 16) móðurbróðir hans, *t. E.* 17) fór, *C, E, Aa-e, Udgg.* 18) sauðamaðr, *E i Parenth. efter Landnáma.* 19) *saal. de övrige;* honum, *B.* 20) *fra* [áttunda mann, *d. s., E i Parenth., Aa-d i Marg. efter Landnáma;* x mann, *C, E, Aa-e, Udgg.*

tveir[1]; hann varð sárr[2]; einn fèll [af Atla[3], en *hann*[4] varð sárr[5] banasárum ok reið heim; Önundr bíldr skildi þá [ok bauð Atla til sín[6]. [Þórðr dofni[7], son Atla, var þá ix vetra; en þá er hann var xv vetra, reið Hrafn[8] í[9] Einarshöfn[10] til skips; hann var í blárri kápu ok reið heim um nótt. Þórðr sat einn[11] fyrir honum hjá Haugavaði[12] skamt frá Traðarholti, ok vâ hann þar með spjóti; þar er Hrafns haugr fyrir austan götuna, en fyrir vestan Hásteins haugr[13] [ok Atla haugr ok Ölvis[14]; vígin fèllust í faðma. Þórðr hófst[15] af þessu[16]; hann fèkk þá Þórunnar, dóttur Ásgeirs austmannaskelfis[17], er drap skipshöfn Austmanna í Grímsárósi, fyrir rán þat er hann var ræntr austr[18]. Þórðr hafði þá tvâ vetr [ok xx[19], er hann keypti skip í Knarrarsundi ok vildi heimta arf sinn; þá fal hann fè mikit; því vildi Þórunn eigi fara, ok tók þá við[20] löndum[21]. Þorgils, son Þórðar, var þá tvævetr[22]. Skip Þórðar

1) *saal. B, E i Parenth., Aa-d i Marg. efter Landn.* — *IV, C, E, Aa-e, Udgg.* 2) mjök, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 3) húskörlum, *t. Ab-e, Sk, K*1; *fra* [Atla húskarl (húsk. Atla, *E*) *C, E, Aa, K*2. 4) *nödvend. Till. efter de övr.* 5) af, *t. Sk.* 6) *fra* [*u. C.* 7) domni, *d. s., C.* 8) *fra* [Þórðr d. s. A. var þá (ix vetra. Atli andaðist heima í Traðarholti; en er Þórðr var, *t. E*) xv vetra, er Hrafn reið (vet. reið Hr., *E*) *C, E.* 9) frá, *Ab, c, e, Sk.* 10) Eyrarhöfn, *E* (Einarsh. *i Marg.*) 11) *u. C.* 12) við Haugaurð, *Ad.* 13) Hallst. haugr, *Ae.* 14) *fra* [*u. Aa*; haugr, *t. C, E, Ab-e, Udgg.*; Özur ok Þorgrímr feðgar liggja í einum haugi báðir, skamt frá Traðarholti, *t. E.* 15) varð (var, *Ab*) frægr, *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) verki, *t. E.* 17) *saal. C, E, Aa-e, K*1-2; Austmans skelfis, *B*; Austmannsskelmis, *Sk.* 18) í Noregi, *C, E, Aa-e, Udgg.* 19) *fra* [um tvítugt, *E.* 20) *saal. C, E, Aa-e, Udgg.*; með (*feilskr.*) *B.* 21) búi í Traðarholti, *C, E, Aa-e, Udgg.* 22) þrèvetr, *C.*

hvarf[1]. Vetri síðar kom Þorgrímr errubeinn[2] til ráða[3] með Þórunni, son Þormóðar[4] ok Þuríðar Ketilbjarnardóttur; hann fèkk Þórunnar, ok var þeirra son Hæríngr.

[5]Ólafr tvennumbrúni[6] [hèt maðr; hann fór af Lófót[7] til Íslands[8]; hann nam Skeið öll milli Þjórsár [*ok Hvítár*[9] til Sandlækjar; hann var hamrammr mjök. Ólafr bjó á Ólafsvöllum; hann liggr í Brúnahaugi undir Vörðufelli. Ólafr átti Áshildi, ok var þeirra son Helgi trausti ok Þórir drífa[10], faðir Þorkels gullkárs, föður Orms, föður Helgu, móður Odds[11] Hallvarðssonar[12]. Vaði var enn þriði son Ólafs, faðir Gerðar. Þorgrímr[13] lagði hug á Áshildi, [þá er[14] Ólafr var dauðr, en Helgi[15] vandaði um; hann sat fyrir Þorgrími við gatnamót fyrir neðan Áshildarmýri; Helgi bað hann láta af komum; Þorgrímr lèzt[16] eigi hafa barna skap; þeir börðust; þar fèll Þorgrímr[17]. Áshildr spurði hvar Helgi hefði verit; hann kvað vísu:

Var ek þar er[18] fèll til Fyllar[19]

1) ok spurðist ekki til, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 2) Erabeinn (*Skrivef.*) *E, men* Orrabeinn *i Margen;* orrabeinn, *Ac, Sk.* 3) *Laeun i E.* 4) Þorbjarnar, *ur., E.* 5) *Med dette Afsnit jfr.* Flóam. Saga *Cap.* 18; *Grönl. Hist. Mindesm. II,* 72. 6) brúni, *Ac.* 7) Lófat, *Skrivef., Aa, K2;* Láfót, *Ae, Sk;* aflofað, *Skrivef., Ad.* 8) *fra* [fór til Íslands af eyju þeirri er Lofót heitir; hun liggr fyrir Finnmörk, *E.* 9) *saal. efter E, hvortil B's Læsem. indeholder Anviisning* (milli Þ. til S.) *med mindre man antager* til *feilskr. for* ok; milli Þjórsár ok Sandl., *C, Aa-f,* Flóam. Saga. 10) drifi, *E.* 11) Oðz, *d. s., C;* Orms, *E, Aa-e, Udgg.* 12) *I B skrevet* Hallvarssonar. 13) orrabeinn, *t. C, E, Aa, c, d, Sk, K2;* errubeinn, *Ab, e, K1.* 14) *fra* [síðan, *C;* þegar, *E.* 15) trausti, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 16) kvaðst, *C.* 17) at gatnamóti, *t. E.* 18) *C, Aa, d, K1-2; u. B, E, Ab, c, e, Sk.* 19) filldar, *Ad.*

fram [sótti vinr dróttar[1],
[Errubeinn, en[2] unnar[3]
ítr[4]-túngur hátt[5] [súngu;
Ásmóðar[6] gaf[7] ek Óðni
arfa þróttar[8] djarfan,
guldum[9] gálgavaldi
[Gauts tafn, en ná[10] hrafni[11].

Áshildr kvað hann hafa höggvit sèr höfuðsbana[12]. Helgi tók sèr far[13] í Einarshöfn. Hæríngr[14], son Þorgríms, var þá xvj vetra, er[15] hann reið í Höfða at finna Teit Gizurarson[16] [með þriðja mann[17]. Þeir Teitr riðu xv at banna Helga far[18]; þeir[19] fundust í Merkurhrauni upp frá Mörk við Helgahvol[20]; þeir Helgi[21] voru iij saman, [komnir af Eyrum[22]; þar fèll Helgi ok maðr með honum ok einn af þeim[23] Teiti; í faðma fèllust víg þau. Sonr Helga var Sigurðr enn landverski ok Skefill enn haukdælski, faðir Helga dýrs, er barðist við Sigurð, son

1) *fra* [svektu vinar dróttir, *E* (*forskr.*) 2) er, *Aa-e*, *Sk*. 3) *fra* [Orrab. (*saal. ogsaa Sk*) en unnarr, *C*; þrutin (*f.* Erubn) em unnar, *E* (*forskr.*) 4) itar, *E*. 5) *saal. E*, *Aa-e*, *Udgg.*; hatr, *B*; hoð, *C*. 6) Ásmoður, *ur.*, *Ab*, *c*, *e*; *fra* [*er i B först skrevet:* sunghvals moðar, *hvori ogsaa den rette Læsem. ligger; derpaa har Afskriveren selv rettet Feilen.* 7) gat, *E*. 8) þrotar, *C*. 9) gildum, *E*. 10) *fra* [gautstafni má hr., *E*; gauts ta en n., *Aa*; gauta suinn, *Ad*. 11) hafni, *Sk*. 12) höfuðbana, *E*, *Aa-e*, *Sk*, *K*1. 13) fari, *Ae*. 14) Hlærungr, *urigt.*, *E*; Hræringr, *ur.*, *Ae*. 15) *u. C*. 16) *u. C*; Flóamanna S. *Cap.* 18 (*Gr. hist. M. II*, 76) *læser* Ketilbjarnarson, *som synes rimeligere, da* Teitr Gizurarson *ellers ikke nævnes, men hin hyppig*. 17) *fra* [*u. C*. 18) för, *E*, *Aa-d*, *Udgg.*; at bana Helga, *Ac*. 19) þ. Helgi mættust, *C*; þ. H. fundust, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 20) *saal*, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*; *jfr.* Flóam. S. *l. c*; Helgahraun, *B* (*maaskee Skrivefeil*). 21) *u. Ab*, *Sk*, *K*1. 22) *fra* [*u. C*. 23) *u. C*.

Ljóts laungubaks, í Öxarárhólma[1] á alþíngi. [Um þat orti Helgi þetta:

Band er á hægri hendi,
hlaut ek sár af týbáru,
[lýg[2] ek eigi þat, leygjar[3]
linnvengis[4] bil! minni.

Hrafn var annarr son Skefils, faðir Gríms, föður Ásgeirs, föður Helga[5].

11. Þrándr[6] mjöksiglandi [Bjarnarson[7], bróðir Eyvindar austmanns, er fyrr er getit, hann[8] var í Hafrsfirði mót Haraldi konúngi, ok varð síðan landflótti[9], [ok kom[10] til Íslands síð landnámatíðar; hann nam land milli Þjórsár ok Laxár[11], ok upp til Kálfár ok til[12] Sandlækjar[13]; hann bjó í Þrándarholti; hans dóttir var Helga, er Þormóðr skapti átti.

Ölver barnakarl hèt maðr ágætr í Noregi; hann var víkíngr mikill[14]; hann lèt eigi henda börn á spjóta oddum[15], sem þá var víkíngum títt[16]; [því var hann barnakarl kallaðr[17]; hans synir voru þeir Steinólfr, faðir Unu, er átti Þorbjörn laxakarl[18], ok Einarr, faðir Ófeigs grettis ok Óleifs breiðs, föður

1) Öxará, *E*; Öxarhólmi, *Ac.* 2) ligg, *Ac.* 3) (þar, *Ab, c, Sk*) leyjar (*d. s*) *C, Aa-d; fra* [leistar kvinna leitar, *E i Parenth.* 4) *I B, C, skr.* linvengis; lin vengis, *Sk*; lin vengis, *K*1; lin veingis, *E;* linvængis, *Aa-d, K*2. 5) Helgu, móður Odds, föður Þoris, *E.* 6) Þrándar (mjöksiglanda, *Ae*) *Ad*, *e* (*i det de föie dette Afsn. urigt. til det foregaaende*). 7) *u. Ac.* 8) *fra* [son Bjarnar hins austræna, föðurbróðir Helga ens magra, *E.* 9) landflótta, *Ad.* 10) *fra* [*u. C;* landfl. t. Ísl. ok kom, *Ac.* 11) *I B skrevet* Lagsár. 12) *u. Aa-e, Udgg.* 13) Sundlækjar, *Af.* 14) en af því fekk hann þat nafn at hann l. e., *E.* 15) spjótsoddum, *C, Ab-e, Udgg.* 16) víkinga siðr, *C.* 17) *fra* [*u. E.* 18) *I B skrevet* lagsakarl *her.*

Þormóðar[1] skapta. [Steinmóðr var enn þriði, son Ölvis barnakarls, faðir Konáls, föður Álfdísar[2] ennar bareysku[3], er Óleifr feilan átti. Son Konáls var Steinmóðr, faðir Halldóru[, er átti[4] Eilífr, son Ketils einhenda[5]. Þeir frændr [Ófeigr grettir ok Þormóðr skapti fóru[6] til Íslands, ok voru enn fyrsta vetr með Þorbirni laxakarli, mági sínum; [en um vârit[7] gaf hann þeim Gnúpverjahrepp: Ófeigi enn ytra hlut milli Þverár ok Kálfár, ok bjó *hann*[8] á Ófeigsstöðum hjá Steinsholti; en Þormóði gaf hann enn eystra[9] hlut, ok bjó hann í Skaptaholti[10]. Dætr Þormóðar voru þær Þórvör, móðir Þórodds[11] goða, föður [Lög-Skapta[12], ok Þórve[13], móðir Þorsteins goða, föður[14] Bjarna ens spaka, [*föður Skeggja, föður Markús lögsögumanns, föður Valgerðar, móður Böðvars, föður Þórðar prests, föður Þorleifs í Görðum ok Markús á Melum ok Böðvars í Bæ. Lög-Skapti var faðir Þorsteins holmuns*[15], *föður Gunnhildar, móður Jódísar*[16], *móður Vilborgar, móður Magnús, föður Snorra á Melum*[17]. Ófeigr fèll fyrir Þorbirni jarlakappa í Grettisgeil

---

1) ok, *t.* (*urigt.*) *E.* 2) *E*, *jfr. ovenf. II*, 19; *skr.* Aldísar *i B, C, Aa, c, e, K*1-2; Ásdísar, *Ab*, *Sk.* 3) barreysku, *d. s.*, *C.* 4) *fra* [var, *Ac.* 5) *fra næstsidste* [*u.* (*her*) *E*, *jfr. Slutn. af dette Afsn. S.* 310 *Anm.* 2. 6) *fra* [Ófeigr ok Þormóðr komu, *E.* 7) *fra* [síðan, *E.* 8) *nödvend. Tillæg; u. B, C, Aa-e*; ok bygði hann, *E*; hann bjó, *Sk*, *K*1. 9) austra, *d. s.*, *C.* 10) Skaptholti, *Ac.* 11) Þóroðs, *d. s.*, *C.* 12) Skapta, *C.* 13) *saal. B, C*; Þórney (Þórveig *i Parenth.*) *E*; Þorveig, *Aa-d*, *Udgg.* 14) *fra* [*u. ved Afskriverfeil Ae.* 15) *saal. rettet*; holmunds, *E.* 16) *saal. rettet efter E selv i IV*, 11, *under* Ketill fífiski *og IV*, 13 *under* Loðmundr enn gamli; Godunar (*her*) *E.* 17) *Tillægget fra* [*taget af E.*

hjá Hæli. Dóttir Ófeigs var Aldís[1], móðir Valla-Brands[2].

Þorbjörn laxakarl[3] nam Þjórsárdal allan ok Gnúpverjahrepp allan[4] ofan til Kálfár, ok bjó enn fyrsta vetr at Miðhúsum; hann hafði þrjár vetrsetur[5], áðr hann kom [í Haga, þar bjó hann til dauðadags; hans synir voru þeir Ottkell[6] í Þjórsárdal ok [Þorkell trandill, ok Þorgils, faðir Ottkötlu, móður[7] Þorkötlu, móður Þorvalds, föður Döllu, móður Gizurar biskups[8].

Þorbjörn jarlakappi[9] hèt maðr, norrænn [at kyni[10]; hann fór or[11] Orkneyjum til Íslands; hann keypti land í Hrunamanna[12]hrepp at Mávi Naddoddssyni, allt fyrir neðan Selslæk, á milli (ok) Laxár[13], ok bjó at[14] Hólum; hans synir voru þeir Sölmundr, faðir Sviðu-Kára[15], ok Þormóðr, faðir Finnu, er átti Þórormr[16] í Karlafirði[17]; þeirra dóttir var

1) Álfdís, *E*; Ásdís, *Ab*, *Sk*. 2) Steinmóðr var þriði s. Ölvis barnakarls, faðir Konáls, föður Álfdísar ennar bareysku, er Ólafr feilan átti. Son Konáls var Steinmóðr, faðir Halldóru, er átti Eilífr, son Ketils einhenda, t. *E*, *jfr. ovenf. S.* 309, *Anm.* 5. 3) *I B skrevet* Lagsakarl. Þorgeirr laxakollr, *Af*. 4) *u. E*; ok, *t. Aa-e*, *K2*; land þat allt, *t. Sk*, *K1*. 5) 3 (þriðju) vetrsetu, *Ae*; þar vetursetu, *E*. 6) Oddkell, *Ad*; *fra* [*u. ved Afskriverfeil Ab*, *c*, *e*, *Sk*. 7) *fra* [Þorgils, faðir Otkötlu ok Þorkels trandils, föður Gauks í Stöng; Otkatla var móðir, *C*; Þorg. f. Oddkötlu, móður Þorv. *o. s. v.*, *E*. 8) þriði var Þorkell trandill; hann var (Þork. trand. var, *Aa-e*, *Udgg*,) faðir Gauks í Staung, *t. E*, *Aa-e*, *Udgg*. *Her sætter C Afsn. om* Bröndólfr ok Már. 9) goðakappi, *Af*. 10) *fra* [*u. C*. 11) af, *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 12) *Her ophörer det sidste Membranfragm. af C*. 13) *I B skrevet* Lagsár. 14) hann bjó í Hólum, *C*, *Aa-e*, *Udgg*.; bygði at Hólum, *E*. 15) *saal. B*, *E i Parenth.*, *Aa-d i Marg. efter Landn.*; Brennu-Kára, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 16) *saal. B*, *C*, *E i Parenth. efter Landn.*, Þormóðr, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 17) *B*, *C*, *E*, *Aa*, *d*, *K2*; Korlafirði, *Skrivef.*, *Ab*, *c*, *e*; Kollafirði, *Sk*, *K1*.

Álfgerðr, [móðir Gests, föður[1] Valgerðar, móður Þorleifs beiskalda, [*föður Álfeiðar*[2], *móður Þorláks, föður Ketils prests, föður*[3] *Herdísar, móður barna Páls biskups*[4].

[5]Bröndólfr[6] ok Már, Naddodds synir ok Jórunnar, dóttur Ölvis barnakarls, komu til [Íslandsbygðar snemma[7]; þeir námu Hrunamannahrepp, [svá vítt sem vötn deila[8]. Bröndólfr[9] bjó at Berghyl; hans [synir voru þeir[10] Þorleifr, faðir Bröndólfs, föður Þorkels skotakolls[11], föður Þórarins, föður Halls í Haukadal ok Þorláks, föður Runólfs, föður Þorláks biskups. Már bjó á Márstöðum[; hans son var Beinir, faðir[12] Kolgrímu[13], móður Skeggja, föður Hjalta[14].

Þorbrandr, son Þorbjarnar ens óarga, ok Ásbrandr, son hans, komu til Íslands síð landnámatíðar, ok vísaði Ketilbjörn þeim til landnáms fyrir ofan Múla þann er fram gengr hjá Stakksá[15] ok til Kaldakvíslar, ok bjöggu í Haukadal. Þeim [þóttu þau lönd of lítil[16], er túngan eystri[17] var þá bygð;

1) *fra* [er átti Gestr, faðir, *E.* 2) *Rett. efter II*, 25 *og III*, 3; Álfgerðar, *her, E.* 3) *Rett. efter* Páls biskups s. *Cap.* 1, *S.* 144; ok, *E.* 4) *Tillægget fra* [*taget af E.* 5) *C sætter dette Afsnit foran det foregaaende om* Þorbjörn jarlakappi. 6) Brynjólfr, *C, Ae; E, Aa-d i Marg. efter „Hauksbók"*; Brumdólfr, *Ad; Ae har* Bröndólfr *i Margen.* 7) *fra* [Íslands snemma landsbygðar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *fra* [svá sem vatnföll deila þannveg, *C.* 9) Brynjólfr, *C*; Brumdólfr, *Ad.* 10) *fra* [son var, *E.* 11) skottakolls, *Ac, d*; skotakarls, *Sk, K*1. 12) *fra* [faðir Beinis, föður, *Ab, c, e, Sk, K*1. 13) Kollgrímu, *Ab.* 14) Er með kristni kom til Íslands fyrst, svá at hún væri í lög tekin, *t. E.* 15) Stokksá, *Ad*; Stakká, *Ae*; ok námu þeir síðan land fyrir utan Stakksá, *t. E.* 16) *fra* [þótti land of lítið, *C, Aa-e*; ok þótti þeim þau lönd sér til lítils verða, *E.* 17) *saal. B, E, Aa, b, d i Marg. efter Landn.*; vestri, *C, Aa-f, Udgg.*

þá jóku þeir landnám sitt, ok námu enn efra hlut Hrunamannahrepps, sjónhendíng or Múla í Íngjaldsgnúp[1] fyrir ofan Gyldarhaga[2]. Börn Ásbrands voru[3] Vebrandr ok Arngerðr[4]. [*Vebrandr var faðir Oddlaugar*[5], *er átti Svertingr Runólfsson*[6].

[7]Eyfreyðr[8] enn gamli nam túnguna[9] eystri milli Kaldakvíslar ok Hvítár, ok bjó í Túngu; með honum kom út Drumboddr[10], er bjó á Drumboddsstöðum.

12. [11]Ketilbjörn[12] hèt maðr ágætr í Naumudal; hann var Ketils son ok Æsu, dóttur[13] Hákonar jarls Grjótgarðssonar; hann átti Helgu, dóttur Þórðar skeggja. Ketilbjörn fór til Íslands, þá er landit var víða bygt með[14] sjá; hann hafði skip þat er Elliði hèt; hann kom í Elliðaárós [fyrir neðan heiði[15]; hann var enn fyrsta vetr með Þórði skeggja, mági sínum[16]. Um vârit fór hann upp um heiði at leita sèr landskosta; þeir höfðu náttból ok gerðu sèr skála; þar heitir[17] nú Skálabrekka[18]. En er þeir fóru þaðan, komu þeir at á þeirri er þeir kölluðu Öxará; þeir týndu þar öxi sinni[19]; þeir áttu dvöl

1) allt, *t. E.* 2) Galdrahaga, *E.* 3) *Rett. efter de övr.*; var, *B.* 4) Ásgerðr, *E.* 5) *I C skrevet* Ollaugar. 6) *Tillægget fra [taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *Dette Afsnit sætter C efter det fölgende, om* Ketilbjörn. 8) Eyfröðr, *C, E, Aa.* 9) Túngu ena, *d. s., C, E.* 10) Drumbu-Oddr, *Ac*; Dumboddr — Dumboddsst., *K2*; Dramboddr — Dramboddst., *Af.* 11) *C alene har Overskr.* Frá Ketilbirni gamla. 12) hinn gamli, *t. Ab, e, Sk, K1.* 13) systur, *Af.* 14) við, *Ad.* 15) *fra [u. E.* 16) fyrir neðan heiði, *t. E.* 17) þar sem nú heitir Sk., *C, E, Aa-e, Udgg.* 18) í Bláskógum, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 19) komu þ. at áris, ok hjuggu á vök, ok földu (*bedre* felldu) í öxi sína, ok kölluðu Öxará. Sú á var síðan veitt í Almannagjá, ok fellr um Þíngvöll, *Af.*

undir fjallsmúla þeim er þeir nefndu Reyðarmúla; þar lágu þeim eptir áreyðar[1] þær er þeir tóku í[2] ánni. Ketilbjörn nam Grímsnes allt upp frá Höskuldslæk, ok Laugardal allan, ok alla Biskupstúngu[3] upp til Stakksár[4], ok bjó at Mosfelli. Börn þeirra voru þau Teitr ok Þormóðr, Þorleifr, Ketill, Þorkatla, Oddleif, Þorgerðr, Þuríðr. [Skæríngr hèt einn[5] son Ketilbjarnar laungetinn[6]. Ketilbjörn var svâ auðigr at lausafè[7], at hann bauð sonum sínum at slá þvertrè[8] af silfri í hofit, þat er þeir lètu gjöra; þeir vildu þat eigi; þá ók hann silfrit[9] uppá fjallit á tveimr yxnum, ok Haki, þræll hans, ok Bót, ambátt hans; þau fálu fèit svâ at eigi [finnst. Síðan drap hann[10] Haka í Hakaskarði, en Bót í Bótarskarði[11]. [Teitr[12] átti Álöfu[13], dóttur Böðvars af Vors, Víkínga-Kárasonar[14]; þeirra son var Gizur hvíti, faðir Ísleifs biskups, föður Gizurar biskups. Annarr son Teits var Ketilbjörn, faðir Kols[15], föður Þorkels, föður Kols[16] Víkverjabiskups. Mart stórmenni er frá Ketilbirni komit[17].

1) urreiðar, *E*; reyðar, *Ab-f*, *Sk*, *K*1. 2) or, *C*, *E*, *Aa-f*, *Udgg*. 3) *I B skrevet* Byskuppst. 4) Stakkár, *Ad*; Stakkslækjar, *E*. 5) *maaskee Skrivefeil for* enn. 6) *fra* [enn var son Ketilbjarnar laungetinn Skæríngr (*u. ved Skrivef. i Ae*) *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg*. 7) silfri, *Af*. 8) þvertreð, *E*. 9) silfri, *C*. 10) *fra* [hefir fundizt síðan; hann drap, *C*; h. fundizt (síðan, *t*. *Aa-e*, *Udgg*.). Síð, dr. h., *E*, *Áa-e*, *Udgg*. 11) Bótarskál, *E*. 12) Ketilbjarnarson, *t*. *E*. 13) Ólöfu, *d*. *s*., *E*. 14) Teitr bygði fyrstr í Skálaholti; hann var f. Gizorar ens hvíta, föður, *E*. 15) *saal. de övr.*; Kolls, *B*. 16) *saal. de övr.*; Kolls, *B*; *see* Íslendíngabók 9 *Cap.*, *ovenf. S.* 14, *Anm.* 2. 17) *fra* [frá Ketilbirni erú Mosfellíngar komnir: Son (*rett.* sonarson) Ketilbjarnar Gizur hvíti; hans son Ísleifr biskup; son hans Gizur biskup; hans son Teitr; hans son Hallr; hans son Gizur lögsögumaðr; hans son Þorvaldr; hans son Gizur jarl, *Af*.

Ásgeirr hèt maðr, Úlfsson[1], honum gaf Ketilbjörn Þorgerði, dóttur sína, [ok lèt henni heiman fylgja[2] Hlíðarlönd öll fyrir ofan Hagagarð; hann bjó í Hlíð enni ytri[3]; þeirra son var [Geirr goði, ok Þorgeirr, faðir Bárðar at Mosfelli[4].

Eilífr auðgi, son Önundar bílds, fèkk Þorkötlu Ketilbjarnardóttur, ok fylgðu henni heiman Höfðalönd; þar bjöggu þau; þeirra son var Þórir, faðir Þórarins sælíngs.

Veþormr[5], son Vemundar ens gamla, var hersir ríkr[6]; hann stökk[7] fyrir Haraldi konúngi austr[8] á Jamtaland, ok ruddi [þar merkur[9] til bygðar[10]. Hólmfastr hèt son hans, en Grímr hèt systurson hans; þeir voru í vestrvíking, ok drápu í Suðreyjum Ásbjörn jarl skerjablesa, ok tóku þar at herfángi Álöfu[11], konu hans, ok Arneiði, dóttur hans, ok hlaut Hólmfastr hana ok [seldi hana í hendr[12] föður sínum ok lèt vera ambátt. Grímr fèkk Álofar[13], dóttur Þórðar vaggagða[14], er jarl[15] hafði átta. Grímr fór til Íslands ok nam Grímsnes allt upp til Svína-

1) Álfsson, *E*, *men* Úlfsson *i Parenth.* 2) *fra* [ok fylgðu henni heiman, *C.* 3) Hlið yðri, *Sk*, *K*1. 4) *fra* [þorgeirr, f. Bárðar at Mosf., ok Geirr goði; hann var faðir Vigdísar, móður Þorsteins, föður Bótólfs, föður Þórdísar, móður Helgu, móður Þórðar prests, föður Markús at Melum ok Þorbjarnar at Melum, *E.* 5) Ve þormr, *Ae;* Veðormr, *E i Parenth. efter Landn.*, *Udgg.* 6) á Upplöndum, *t.* *E.* 7) úr landi, *t. Ac.* 8) austan, *ur.*, *Ad.* 9) markir, *C.* 10) *fra* [sèr þar jörð(merkr til bygðar, segir Hauksbók) *E.* 11) Álofu, *B;* Ólöfu, *C*, *E*, *Ab-d*; Ólufu, *Aa*, *K*2; Ólaufu, *Ae.* 12) *fra* [fekk hana, *C;* seldi h. til varðveizlu Veþormi f. s., *E.* 13) Ólofar, *E*, *Ab-e.* 14) Vaggar, *E;* Vaggagða *i Marg. efter Hauksbók*; Vaggagðar, *K*1. 15) jarlinn, *C*, *E*, *Aa-e*, *Udgg.*

vatns, ok bjó í Öndurðunesi[1] iiij vetr, en síðan at Búrfelli; hans son var Þorgils, er átti Æsu, systur[2] Gests[3]; þeirra synir voru þeir Þórarinn at Búrfelli ok Jörundr í Miðengi.

[4]Hallkell, bróðir Ketilbjarnar[5] sammæddr[6], kom til Íslands[7], ok var með Ketilbirni enn fyrsta vetr; Ketilbjörn bauð at [gefa honum land[8]; Hallkatli[9] þótti[10] lítilmannligt [at þiggja land[11], ok skoraði á Grím[12] til landa eðr hólmgaungu[13][. Grímr gekk á hólm við Hallkel undir Hallkelshólum ok fèll þar, en[14] Hallkell bjó [þar síðan[15]; hans synir voru þeir Ottkell, er Gunnarr Hámundarson vâ, ok Oddr at Kiðjabergi, faðir Hallbjarnar, er veginn var við Hallbjarnarvörður, ok [Hallkell, faðir Hallvarðar[16], föður Þorsteins[17], er Einarr[18] Hjaltlendíngr vâ. Son Hallkels Oddssonar var Bjarni, faðir Halls, föður Orms, föður Bárðar, föður Valgerðar, móður Halldóru, er Magnús biskup[19] Gizurarson átti[20].

---

1) Öndyrðunesi, *Aa-e;* Öndverðun., *Sk*, *K1;* Öndverðarnesi, *E.* 2) *saal. E i Marg. efter Landn.*, *jfr. II*, 25; dóttur, *B, C, E, Aa-e, Udgg.* 3) Oddleifssonar, *t. C, E, Aa-e, Udgg.;* ens spaka, *t. E i Marg. efter Landnáma.* 4) *C alene har Overskr.* Frá Hallkeli. 5) Hallk. hèt bróðir Ketilbjarnar at Mosfelli, *E.* 6) sammæðri, *C;* samfeðri, *E i Parenth. efter Landn.* 7) fám vetrum síðar, *t. E.* 8) *fra* [hann skyldi þiggja land at honum, *E.* 9) Hallkeli, *Ad.* 10) þat, *t. E, Ab.* 11) at honum, *t. C, Aa-e, Udgg.;* *fra* [*u. E.* 12) *saal. de övr.;* Ásgrim, *Skrivef. i B;* sk. hann síðan á Gr., *E.* 13) ella, *t. C, Aa-c, Udgg.* 14) *fra* [en Grímr fèll á hólminum undir Hallkelshólum, *E.* 15) *fra* [síðan at Hólum, *C, E, Aa-e, Udgg.* 16) Hallvarðs, *C, Aa, K2.* 17) *fra* [Hallkels, föður Þorsteins, föður Hallvarðs, *E.* 18) Gunnarr, *E;* Einarr *i Parenth. uden Citat.* 19) *u. C.* 20) Oddr Hallkelsson var faðir Jódísar, móður Vilborgar, móður Magnús, föður Mela-Snorra, *t. E.*

[1]Nú er komit at landnámi Íngólfs; [en[2] þeir menn er nú eru[3] taldir hafa bygt í hans landnámi[4].

13. [5]Þorgrímr bíldr, bróðir Önundar bílds[6], nam lönd öll fyrir ofan Þverá, ok bjó at Bíldsfelli[7]; [hans leysíngi var Steinrauðr, son[8] Melpatrix af Írlandi; hann eignaðist öll Vatnslönd, ok bjó á Steinrauðarstöðum; Steinrauðr[9] var manna vænstr[10]; hans son var Þormóðr, faðir Kárs, föður Þormóðar[11], föður Brands, föður Þóris, [er átti Helgu Jónsdóttur[12].

---

1) *Denne Periode udel. E, men har her:* Íngólfr var maðr norrænn (*som Begynd. til et nyt större Afsnit*) *o. s. v., see ovenfor I, 9, S. 39, Anm. 3, indtil dette Capitels Slutning, med Ordene:* Þormóðar Skeiða-goða. *Derpaa har den:* Íngólfr var frægstr allra landnámsmanna, því hann kom at auðu landi ok óbygðu, ok bygði fyrstr landit; gjörðu þat aðrir landnámsmenn eptir hans dæmum síðan; hann hafði numit land á milli Ölvisár ok Hvalfjarðar, fyrir utan Brynjudalsá, í milli (ok) Öxarár, ok nes öll út; því mælti svá Karli þræll Íngólfs: Til ills höfum vér farit um góð héruð, er vér viljum byggja útnes þetta, *jfr. I,* 8-9. 2) því, *Aa-e, Udgg.* 3) verða, *Aa-e, Udgg.* 4) *fra* [*u. C.* 5) *C alene har Overskr.* Frá Þorgrími bíld. 6) sammœðri (sammæddr, *E*) við hann (*u. E*) var sun Úlfs frá Hóli, hann, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 7) Bílzfjalli, *d. s., C.* 8) *Rett.;* f. (ɔ: faðir), *B.* 9) *rettet i Henhold til Læsemaaden i C, E;* Melpatrix, *B.* 10) *fra* [Frá Steinröð (*C alene*). Steinröðr (Steinrauðr, *Aa-e, Udgg.*) Melpatrekssun (Melparekss., *Ab, e, Sk;* Melpanrekss., *Ac*), göfugs manns af Írlandi (Íslandi, *Skrivef., Ab*); hann var leysíngi (Steinrüðar, *indskyder ved Skrivef. C*) Þorgríms bílds; hann átti dóttur Þorgríms, ok var allra manna vænstr; hann nam öll Vatnslönd, ok bjó á Steinröðsstöðum (Steinrauðsst., *E;* Steinrauðarst., *Aa-e, Udgg.*) *C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Þormóz, *C.* 12) *fra* [föður Brands á Þíngvelli (Þórir Brandsson átti Helgu Jónsdóttur, *t. Aa-e, Udgg.*) *C, Aa-e, Udgg.* — er á. H. Jónsdóttur; hann var faðir Brands á Þíngvelli, *E.*

[1][*Hrolleifr, son Einars*[2] *Ölvis sonar barnakarls, kom í Leiruvâg*[3], *þá er bygt var allt með sjó; hann nam lönd*[4] *til móts við Steinröð öll*[5] *fyrir utan Exará, er fellr um þíngvöll*[6], *ok bjó í Heiðabæ nokkora vetr. Þá skoraði hann á Eyvind í Kvíguvâgum til hólmgöngu eða landsölu, en Eyvindr kaus heldr at þeir keypti löndum*[7]. *Eyvindr bjó nökkora vetr síðan í Heiðabæ, ok fór síðan á Rosmhvalanes til Bearskerja*[8], *en Hrolleifr bjó síðan*[9] *í Kvíguvâgum, ok er þar heygðr; hans son var Svertíngr, faðir Gríms lögsögumanns at Mosfelli*[10].

Ormr[11] enn gamli, son Eyvindar jarls, Armóðs sonar[12] jarls, [Nereiðs sonar jarls ens gamla[13]; Ormr nam land [fyrir austan Varmá til Þverár, ok[14] um Íngólfsfell allt, ok bjó í Hvammi; [hans son var Darri, faðir Arnar. Eyvindr jarl var með Kjötva auðga[15] mót Haraldi konúngi í Hafrsfirði.

1) *C alene har Overskr.* Frá Hrolleifi; *Af har* Hrólfr. 2) Arnars (*Skrivef.?*) *C.* 3) Leirvág, *Ac.* 4) *Rett.* land (*ur. læst* ld) *C, Aa-e*; ld, *E.* 5) allt, *E.* 6) *Rett. efter E, Aa-e, Udgg.*; þingvell (*Afskriverfeil*) *C.* 7) keyptu jörðum, löndum *i Parenth.*, *E.* 8) Bærskerja, *E, Ad*; Bæar Skeggja, *Skrivef.*, *Ab, c, e.* 9) *u. E.* 10) *Tillægget fra* [*er taget af C, E, Aa-e, Udgg. Aa, d bemærker i Marg. at dette Capitel ikke er i Landnáma.* 11) *rettet efter B selv strax nedenfor, samt E, Aa-d, Udgg. I B staaer her* (G)rimr, *og ligeledes i C, men er forsögt rettet i denne.* 12) Arnmóðssonar, *C*; Arnrjóðssonar, *E* (*Skrivef.*) 13) *fra* [hins sínka, *C*; Nereiðss. (Nereiss., *d. s., i B*) jarls, hins gamla ok sínka, *E, Aa-e, Udgg.* 14) *fra* [á millim Varmár ok Þverár, *C, Aa-e, Udgg.* 15) *fra* [hann átti Þórunni, dóttur Ketils kjölfara (kjalfara, *E, Aa, Udgg.*) þess er finngálknit barði í hel; hún var afasystir (systir,

Álfr enn egðski[1] stökk fyrir Haraldi konúngi[2] af Ögðum or Noregi; hann fór til Íslands, ok kom skipi sínu í ós þann, er við hann er kendr ok Álfsós heitir; hann nam lönd öll fyrir utan Varmá ok bjó at Gnúpum. Þorgrímr Grímólfsson [var bróðurson Álfs; hann fór[3] út með honum ok[4] tók arf eptir hann, þvíat Álfr átti ekki barn. Sonr Þorgríms var Eyvindr, faðir Þórodds goða[5], ok Özurar[6], er átti Beru, dóttur Egils Skallagrímssonar. Móðir Þorgríms var Körmlöð[7], dóttir Kjarvals Írakonúngs. [*Dóttir Þórodds goða*[8] *var Helga, móðir*[9] *Gríms glömmuðs*[10], *föður Íngjalds, föður Gríms, föður Barkar, föður Ragnhildar, föður Valgerðar, móður herra Erlends, föður Hauks*[11].

14. [12]Þórir haustmyrkr nam Selvâg ok Krýsuvík[13], en Heggr[14], son hans, bjó at Vâgi. Böðmóðr, annarr son hans, var faðir Þórarins, föður Súganda, föður Þorvarðar[15], föður Þórhildar, móður Sigurðar Þorgrímssonar.

E, Aa-e, Udgg.) Gríms ens haleyska; þeirra sun Ormr (vairi, *försætlig utydelig skrevet i E;* Örn, *Aa-e, Udgg.*) enn gamli, faðir Darra, föður Arnar; hann var enn á (Eyv. j. var m. K. auðga, *E, Aa-e, Udgg*) *C, E, Aa-e, Udgg.*

1) ezki, *C.* 2) hinum hárfagra, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 3) kom, *E, Aa-e, Udgg.; fra* [bröðursun hans kom, *C.* 4) sá er arf tok, *C, Aa-e, Udgg.* 5) föður Skapta, *t. C, Aa-e, Udgg.;* er átti Rannveigu Gnúpsdóttur; þeirra börn Skapti ok Þórdís, móðir Ísleifs biskups, *t. E.* 6) Özur var ok sun Eyvindar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *saal.* (Korml. *Udgg.*) *C, Aa-e, Udgg.;* Kornlöð, *B, E.* 8) *fra* [Þóroðs dóttir guða, *C.* 9) dóttir, *ur., Ab, c, e, Sk.* 10) *saaledes C, Aa-c, e, Udgg.;* glomriðs, *Ad;* glomar (=glomaðar?) *E.* 11) *fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 12) *C alene har Overskr.* Frá Þóri haustmyrkr. *Aa citerer Hauksbók som Kilde.* 13) Krisuv, *Udgg;* Krýsivík, *Ab, c, e, f.* 14) Veggr, *Ac.* 15) Þorvarðs, *E;* Þorvaldar, *Ae.*

[Molda-Gnúpssynir bygðu Grindavík, sem fyrr er ritat[1].

Steinuðr[2] en gamla, frændkona Íngólfs, fór til Íslands, ok var með Íngólfi enn fyrsta vetr; hann bauð at gefa henni Rosmhvalanes allt fyrir utan Hvassahraun, en hún [gaf fyrir[3] heklu flekkótta[4], ok vildi kaup kalla; henni þótti þat óhættara við riptíngum. [*Steinunni hafði átt Herlaugr*[5], *bróðir Skallagríms; þeirra son var Njáll ok Arnórr*[6].

Eyvindr hèt maðr, frændi Steinunnar ok fóstri[7]; honum gaf hún land milli Kvíguvâgabjarga ok Hvassahrauns; hans son var Egill[8], faðir Þórarins, [föður Sigmundar[9], föður Þórörnu, móður Þorbjarnar[10] í Krýsuvík[11], [*ok Álofar*[12], *móður Finns lögmanns, ok Freygerðar, móður Lopts, föður Guðlaugs smiðs*[13].

[*Herjólfr, sá er fyrr var frá sagt, var frændi Íngólfs ok fóstbróðir; af því gaf Íngólfr honum land*[14] *milli Reykjaness ok Vâgs; hans son var Bárðr, faðir Herjólfs, þess er fór til Grænalands ok kom*

1) *fra* [*u. Ac.* 2) Steinunnr, *d. s.,* *C, E, Aa, b, d, e, Udgg.*; Steinunn, *Ac*; Steinvör, *Af.* 3) *fra* [*u. ved Afskriverfeil, C.* 4) enska, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 5) Helraugr (*Skrivef.*) *E*; Herlogr, *Sk, K*1. 6) *Tillægget fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 7) Eyv. het frændi ok fóstri Steinunnar, *C, E, Aa-e, Udgg.* 8) Erlíngr, *C, Aa-e, Udgg.* (Egill, *Aa-d i Marg. efter Landn.*); Eigill Erlíngr (*begge*) *E.* 9) Sigvats, *C, E, Aa-e, K*1-2; *fra* [*u. ved Feiltagelse, Sk. Aa-d anföre* Sigmund *i Marg. som Landnámas Læsemaade.* 10) Arnþjófssonar, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 11) Krísuv., *Udgg.* 12) Ólöfar, *E, Aa-c, K*2; Ólaufar, *Ad, e.* 13) *Till. fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg.* 14) lönd, *Ab, e, Sk.*

í [hafgerðíngar. Á skipi hans var[1] *suðreyskr maðr; sá orti Hafgerðíngadrápu; þar er þetta upphaf:*

Allir hlýði ossu fulli[2]
amra fjalla Dvalins hallar[3].

[4]Ásbjörn[5] Özurarson, bróðurson Íngólfs[6], nam land milli Hraunsholtslækjar ok Hvassahrauns, Álftanes allt, ok bjó á Skúlastöðum; hans son var Egill, faðir [*Özurar, föður*[7] Þórarins, föður Ólafs, föður Sveinbjarnar, föður Ásmundar, föður Sveinbjarnar, föður Styrkárs, [*föður Hafr-Bjarnar*[8], *föður þeirra Þorsteins ok Gizurar í Seltjarnarnesi*[9].

15. [10]Nú er yfir farit um landnám þau, er [vèr höfum heyrt at verit hafi[11] á Íslandi[12], en þessir landnámsmenn hafa göfgastir verit í Sunnlendínga fjórðúngi: Hrafn enn heimski, Ketill hængr, Sig-

1) *fra* [hafgirðingar á skipi (sinu, *t. Ae*); hann var (*E, Ae-e, Udgg.* 2) falli, *Ae.* 3) *Tillægget fra* [*taget af C, E, Aa-e, Udgg. Aa-d citere Hauksbók.* 4) *C alene har Overskr.* Frá Ásbirni. 5) Arnbjörn, *Ae;* hèt maðr, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 6) hann, *t. C, E, Aa-e, Udgg.* 7) *fra* [*till. efter C, E, Aa-e, Udgg.* 8) *fra* föður Ásm. *incl. u. Ab, c, e.* 9) *fra* [*till. efter C, E, Aa-e, Udgg. E udel. alt det Fölgende, og fortsætter med Afsnittet om* Björn buna, *see ovenf. I,* 10 *og saa fremdeles.* 10) *C alene har Overskr.* Um skipan landsins. 11) *fra* [verit hafa, *C, Aa-e, Udgg.* 12) eptir því sem fróðir menn hafa skrifat, fyrst Ari prestr hinn fróði, Þorgilsson, ok Kolskeggr hinn vitri. En þessa bok ritaða (ek, *nödvend. Tillæg i Marg. af Arne Magnussen;* ritaði herra, *Aa-e, Udgg.*) Haukr Ellinzsun (Erlendsson, *d. s., Aa-e, Udgg.*) eptir þeirri bók sem ritað hafði herra Sturla lögmaðr (Þórðarson, *t. Aa-e, Udgg.*), hinn fróðasti maðr, ok eptir þeirri bók annarri, er ritað hafði Styrmir hinn fróði, ok hafða ek (hafði, *Aa-e, Udgg.*) þat or hverri sem framar greindi, en mikill þorri var þat er þær sögðu eins báðar (báðar eitt, *Aa-e, Udgg.*), ok því er þat ekki at undra þó (at, *Aa, d, K2*) þessi landnámabók sè lengri enn nokkur önnur, *t. C, Aa-e, Udgg. Den sidste Sætning:* ok því er þ. e. — nokkur önnur, *u. Ab, c, e.*

hvatr rauði, Hásteinn Atlason, Ketilbjörn enn gamli, Íngólfr[1], Örlygr gamli, Helgi bjóla, [Kolgrímr enn gamli[2], Björn gullberi, Önundr breiðskeggr[3].

Svâ segja fróðir menn, at landit yrði albygt á LX vetra[4], svâ at eigi hefir síðan orðit fjölbygðra[5]; þá lifðu enn margir landnámsmenn ok synir þeirra. Þá er landit hafði LX vetra bygt verit, voru þessir höfðíngjar mestir á landinu: í Sunnlendínga fjórðúngi: Mörðr gígja, Jörundr goði, Geirr goði, Þorsteinn Íngólfsson, Túngu-Oddr; en í Vestfirðínga fjórðúngi: Egill Skallagrímsson, Þorgrímr Kjallaksson, Þórðr gellir; en norðr: Miðfjarðar-Skeggi, Þorsteinn Íngimundarson[6], Guðdælir, Hjaltasynir, Eyjólfr Valgerðarson, Áskell goði; en í Austfirðínga fjórðúngi: Þorsteinn hvíti, Hrafnkell goði, Þorsteinn, faðir Síðu-Halls, Þórðr Freysgoði; Hrafn Hængsson [hafði þá lögsögu[7].

Svâ segja vitrir menn, at [nökkurir landnámsmenn hafi skírðir verit, þeir er bygt hafa Ísland, flestir þeir er kvomu vestan um haf; er til þess

1) Arnarson, *t. Aa-e, Udgg.* 2) *fra* [*u. Aa* (*ved Afskriverfeil*) 3) En í Austfirðinga fjórðúngi: Þorsteinn hvíti, Brynjólfr hinn gamli, Graut-Atli ok Ketill Þiðrandasynir, Rafnkell goði, Böðvarr enn hvíti, Hrollaugr, sun Rögnvalds jarls, Özurr, sun Ásbjarnar Heyjángrs-Bjarnarsunar, er Freysgyðlingar eru frá komnir, Ketill hinn fiflski, Leiðólfr kappi. En í Norðlendinga fjórðúngi: Auðunn skökull, Íngimundr gamli, Ævarr, Sæmundr, Eirekr í Guðdölum, Höfða-Þórðr, Hœlgi hinn magri, Eyvindr Þorsteinssun, Hámundr heljarskinn. En í Vestfirðinga fjórðúngi: Hrosskell, Skallagrímr, Selþórir, Björn hinn austræni, Þórólfr mostrarskegg, Auðr djúpauðga, Geirmundr heljarskinn, Úlfr skjálgi, Þórðr Víkingssun, *t. C, jfr. II*, 33, *Slutn.*; *III*, 20, *Slutn.*; *IV*, 13, *Slutn.* 4) vetrum, *Aa, c, f.* 5) *saal. C, Aa, c*; fjölbygðara, *Ab, d-f, Udgg.*; fjölbygðrr (*Skrivef.*) *B.* 6) *Rett.*; Íngólfsson, *B, C, Aa-e, Udgg.* 7) lögsögn, *Aa-e, K1-2*; *fra* [*u. Sk.*

nefndr[1] Helgi magri ok Örlygr enn gamli, Helgi bjóla, Jörundr kristni, Auðr djúpauðga, Ketill enn fíflski, ok [enn fleiri menn[2], er kvomu vestan um haf, ok hèldu þeir[3] sumir vel kristni til dauðadags; en þat gekk óvíða í ættir[4], þvíat synir þeirra sumra[5] reistu hof ok blótuðu, en land[6] var alheiðit[7] nær hundraði vetra[8].

---

1) *fra* [þessir hafi skírðir verit landnámsmenn, *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 2) *fra* [þeir flestir, *C*; þeir flestir voru komnir vestan u. h., *Aa-e*, *Udgg*. 3) *u.* *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 4) ætt, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*, *K*1. 5) sumir, *Ab*, *e*, *Udgg*. 6) landit, *C*, *Aa-e*, *Udgg*. 7) *saal.* *C*, *Aa-e*, *Udgg.*; allheiðit (*d. s.?*) *B*. 8) hèr endast Landnáma, *t.* *Sk*.

VIÐBÆTIR.

I. VIÐRAUKI SKARÐSÁR-BÓKAR[1].

Óaldar vetr varð[2] mikill á Íslandi í heiðni, í þann tíma er Haraldr konúngr gráfeldr fèll, en Hákon jarl tók ríki í Noregi; sá hefir mestr verit[3] á Íslandi; þá átu menn hrafna ok melrakka, ok mörg óátan ill var etin, en sumir lètu drepa gamalmenni[4] ok ómaga, [ok hrinda fyri hamra; þá sultu margir menn til bana[5], en sumir lögðust út at stela, ok urðu fyrir þat sekir ok drepnir[6]; þá vâgust skógarmenn sjálfir, þvíat þat var lögtekit at ráði Eyjólfs Valgerðarsonar, at hverr frelsti sik sá er iij dræpi seka[7].

Áttatýgi vetra síðar varð annat[8] óáran; þat hófst þann vetr er Ísleifr tók biskupsvígslu af Alberto Brima[9]biskupi; þat var um daga Haraldar konúngs Sigurðarsonar. En þann fyrsta vetr er Ísleifr biskup var á Íslandi, var manndauði sem mestr [á Íslandi[10] af sulti; þá var allt þat etit er tönn[11] festi á. En um sumarit lèt biskup því heita á þíngi, at menn skyldu fasta enn xij dag jóla um iij ár[12], þvíat svâ

1) *Denne Overskrift er tilsat af Udgiverne. K2 har kun Overskr.* Viðbætir; *Sk har Overskr.* Appendix eðr viðbætir sögunnar. *K1 har ingen Overskrift i Begyndelsen, men paa hver Side er Overskriften* „Landnámabók. Mantissa". *Haandskrifterne Aa-e, der alene have dette Tillæg, knytte det umiddelbart til Landnamabogens Text, og i Ab har en senere Haand endog tilföiet Capiteltallet* 16. 2) *Ab-e, Sk, K1*; mik. v., *Aa, K2.* 3) *Ab-e, Sk, K1*; orðit, *Aa, K2.* 4) gamla menn, *Ab, c, e, Sk.* 5) *fra* [*u. Sk ved Feiltagelse.* 6) *u. Sk.* 7) *Ab-e, Sk, K1*; sekja, *Aa, K2.* 8) önnur, *Ad.* 9) Bruna, *Skrivef., Ab, e, Sk.* 10) *fra* [*u. Ac.* 11) hönd, *Ac.* 12) vetr, *Ac.*

var gert í Herfurðu, þar er biskup hafði í skóla verit, á Saxlandi. Þá var svâ snæmikit hvervetna at menn gengu flestir til alþíngis; en er heitit var, batnaði þegar veðrátta, ok varð sumar hit bezta; en vetrinn eptir var svâ góðr at engi[1] kom þeli í jörð, ok gengu menn berfættir til [tíða um jól, en húsuðu[2] ok lögðu garða á þorra. Hit næsta sumar eptir var þat í lög tekit, at jafnan skyldi fasta hinn xij dag jóla, ef eigi bæri á drottins dag. Son Ísleifs biskups var Gizur biskup.

Bjarni Skeggbroddason sótti eldhúsvið [til Noregs[3], ok gjörði eldhús í[4] Krossavík hálffertugt föðmum, en xiiij álna hátt ok xiiij álna breitt; hann var því kallaðr Bjarni húslángr[5]; hann druknaði [með vij mann[6] á Skjálfanda, er hann fór til þíngs. Broddi Þórisson, bróðurson Bjarna húslángs[7], færði skálann[8] mikla or Krossavík til Hofs ok lèt þar upp gera; hann var þá hálfþrítogr föðmum ok xiij álna breiðr ok xiij álna hár. Broddi var hinn mesti ágætismaðr, ok varð fèlaus; hann fór þá vestr til Hóla í Hjaltadal til Ketils biskups Þorsteinssonar ok andaðist þar með honum.

Sigurðr, son Sigmundar konúngs, er kallaðr var Fâfnisbani, ok Brynhildr Buðladóttir, áttu dóttur þá er Áslaug hèt; hún var fædd með Heimi[9] jarli í Hríngdölum, þar til er hann var drepinn. Ragnarr loðbrók, son Sigurðar[10] hríngs, átti Þóru, dóttur

1) eigi, *Ab*, *c*, *e*. 2) *fra* [jólatíða; um jólin húsuðu þeir, *Ab*, *Sk*. 3) *Ab*, *c*, *h*, *Udgg.*; í Noreg, *Ad*; í Noregi, *ur.*, *Aa*. 4) á, *Ab*, *c*, *Sk*. 5) húslaugr, *ur.*, *Ac*. 6) *fra* [*u.* *Ae*. 7) húslaugs, *ur.*, *Ac*. 8) nýa ok, *t.* *Ac*. 9) *Aa*, *d*, *K*1-2; Himi, *Ab*: Hymi, *Sk*; Huna, *Ac*; Huni, *Ae*. 10) Sigmundar, *Ab*, *Sk*.

Herrauðar Gautajarls; þeirra börn voru þau Agnarr, ok Eiríkr ok Óluf, er átti Hunda-Steinarr Englajarl; þeirra son var Björn, faðir Auðunar skökuls, föður Þóru mosháls, móður Úlfhildar, er átti Guðbrandr kúla; þeirra dóttir Ásta, móðir Ólafs konúngs ens helga. Annarr son Hunda-Steinars ok Ólofar hèt Eiríkr; hann var faðir[1] Sigurðar bjóðaskalla[2], föður Víkínga-Kára, föður þeirra Böðvars ok Vigfús ok Eiríks á Ofrustöðum[3], föður Astríðar, móður Ólafs konúngs Tryggvasonar. Dóttir Vigfús var Ástríðr, móðir Víga-Glúms, föður Vigfús, föður Bergs, föður Steinunnar, móður Þorsteins rángláts, föður Guðrúnar, móður Höllu, móður Flosa, föður Valgerðar, móður herra Erlends lögmanns, föður herra Hauks lögmanns[4]. Óluf hèt dóttir Böðvars hersis, er átti Teitr Ketilbjarnarson frá Mosfelli; þeirra son Gizur hvíti, faðir Ísleifs biskups, föður Gizurar biskups. Ragnarr loðbrók átti síðar Áslaugu, dóttur Sigurðar Fáfnisbana; Sigurðr ormr-í-auga var son þeirra, ok Hvítserkr ok Björn járnsíða, ok Ívarr hinn beinlausi ok Ragnhildr.

Hálfdan svarti Upplendíngakonúngr, son Guðrauðar[5] ljóma, átti Þóru, dóttur Haraldar gullskeggs, Sygnakonúngs, ok Sólvarar[6] Hundólfsdóttur[7] jarls or Fjörðum, systur Atla jarls ens mjóva. Son þeirra Hálfdanar ok Þóru var Haraldr; en er hann var úngr, þá andaðist móðir hans, en sveinninn litlu

1) son, *ur.*, *Ac*, *e*. 2) boðaskalla, *Ad*. 3) Fenstöðum, *utydel.*, *Ac*. 4) *u*. *Aa*, *K*2. 5) Guðmundar, *ur.*, *Ab*, *Sk*. 6) Solvorar, *Ab*, *c*, *e*, *Sk*. 7) *Sk*, *jfr*. *Landn*. *V*, 9; Hunnólfsd., *Aa*, *c*, *K*1-2; Hunólfsd., *Ab*, *e*..

síðar. Litlu síðar fèkk Hálfdan Ragnhildar, dóttur Sigurðar hjartar; móðir Sigurðar var Áslaug, dóttir Sigurðar orms-í-auga; þeirra son var Haraldr enn hárfagri. En þá er hann var x vetra, þá druknaði Hálfdan, faðir hans, á Hríngaríki, í[1] vatni því er Rönd heitir, er hann ók eptir ísinum; þá brast ísinn, er þeir komu á nautabrunna[2] fyrir Sverðsstöðum[3] í Rykinvík[4], ok druknaði hann þar ok allt lið hans; tók þá Haraldr konúngsnafn. En þá er hann var tvítogr, þá lagði hann fyrst undir sik Sygnafylki; en Atli jarl hafði aldri skatt goldit; en síðan lagði hann undir sik allan Noreg, sem segir í sögu hans.

Vikarr hèt konúngr, son Haralds Egða[5]konúngs; hans son var Vatnarr konúngr, sá er haug á fyrir sunnan Hákonarhellu. Einn kaupmaðr í Noregi var sá, er sagði sögu Vatnars, er þeir sigldu með landi fram, ok kallaði hann verit hafa ágætan mann; en er hann lá við Vatnarshaug, dreymdi hann at Vatnarr konúngr kom at honum[6] ok mælti við hann: þú hefir sagt sögu mína, vil ek þat launa þèr; leita þèr[7] feár í[8] haugi mínum ok mantu finna; hann leitaði, ok fann þar mikit fè.

Svâ er sagt, þá er Haraldr konúngr harðráði lá við Glaumstein í Hallandi með her sinn, þeir sá þar haug mikinn á sjáfarhellunni ok annann litlu ofar; hann spurði hverir þar væri leiddir, en þat kunni enginn at segja; en um nóttina eptir er hann

1) á, *Ac.* 2) bruna (brúna?) *Ab*, *Sk.* 3) Suerðstoðum, *d. s.*, *Ab*, *Sk.* 4) *saal. Ac*, *d*, *e*, Ágr. af Noregskon. sögum, *F. S. X*, 377; Rikinnvik *el.* Ríkinnvik, *Aa*, *b*, *Sk*, *K*1-2; Rikkilsvik, þáttr Halfd. sv., *F. S. X*, 175. 5) Eyða, *Ac.* 6) um nóttina, *t. Ac.* 7) þu, *Ab-e*, *Sk*, *K*1. 8) á, *ur.*, *Sk.*

hafði þessa spurt, dreymdi Sigurð enn hvíta at maðr kom at honum í herklæðum ok kvað þetta:

Snjallr[1] á haug á[2] hellu,
Hjaldr á búð til kalda,
veki þèr í dag dreyra
drótt! nú er sigr á spjótum;
valdr man[3] hitt, at Hildar
hlæjandi[4] rauð[5] ek blæju[6],
skjöld nefni ek svâ, sköfnum
skjóma, fyrstr at rómu.

Ena sömu nótt dreymdi Björn bukk, at annarr maðr kom at honum með hinum sama búníngi, ok kvað vísu:

Mín stóð búð síst[7] bræðra
brannz gekk hvârr fyrir annann
holl[8] ok hèldum[9] snjallir,
hèr fèllum þá, velli;
hrósar hug fyrir vísa
Hjaldr, eru víg til sjaldan[10],
gleðr oss þat, er val Viðri[11]
veit ek þik gefa teitan.

En er Haraldr konúngr kom til Noregs, þá sagði honum Kári enn svarti, frændi Þjóðólfs or Hvini, at þeir voru synir Vatnars konúngs þeir Snjallr ok Hjaldr, ok voru hinir mestu hermenn. Snjallr var faðir Einars, föður Ölvis barnakarls; hans son var Steinmóðr ok Steinólfr ok Grímr ok Einarr, faðir

1) *Snjallor, Ab, Sk*; Sjallr, *Ad.* 2) *Ad*; bauga, *Aa-c, Udgg.* 3) nam, *Ad, e.* 4) hlæmdi, *Ab, e*; hlæindi, *Sk.* 5) rauf, *Ad.* 6) blæin, *Ab, Sk.* 7) stöðst, *Sk.* 8) höll, *Ab, d, e.* 9) hèldu, *Ad.* 10) skjaldar, *Ae.* 11) virði, *Ad.*

þeirra Hrolleifs, föður Svertíngs, föður Gríms at Mosfelli, ok Óleifs[1] breiðs, föður þeirra þormóðs skapta ok Ófeigs grettis. Svâ segja sumir menn, at Guðbrandr kúla væri son Óleifs[2] breiðs; en Hjaldr var faðir Gríms, föður Bjarnar bunu. Björn buna átti Velaugu, systur Vemundar hins gamla; þeirra synir voru þeir Ketill flatnefr ok Hrappr ok Helgi, faðir Helga, föður Heyjángrs–Bjarnar, hverr er ríkr hersir ok ágætr var í Sogni.

Yxna–þórir hèt maðr ágætr á Ögðum ok auðigr; hann átti þar[3] þær[4] iij eyjar er LXXX yxna var í hverri; en er Haraldr konúngr hárfagri bað hann strandhöggs, þá gaf hann honum eina eyna ok alla yxnina[5] með. Af því var hann kallaðr Yxna-þórir, ok er frá honum komit mart stórmenni á Íslandi ok *i* Noregi. Son þóris var Ósvaldr, faðir Ölvis hins hvíta, föður [þorsteins hins hvíta, föður[6] þorgils, föður Brodd–Helga, föður Víga–Bjarna.

Á því ári er Gizur biskup Ísleifsson andaðist, gerði hallæri mikit á Íslandi; þá kom hríð svâ mikil á[7] dymbildögum at menn máttu eigi veita tíðir í kirkjum í sumum stöðum ok hèruðum fyrir norðan land. Föstudag hinn lánga tók upp knör undir Eyjafjöllum ok sneri á lopti ok kom hvolfandi niðr[8]; hann var vj[9] rúm ok xx. Páskadaginn fyrsta máttu fáir menn tíðir sækja at taka þjónustu, en sumir urðu úti dauðir. Annat illviðri kom um

1) *I Ac i Marg. ur. forandret af Afskriveren til* Ófeigs. 2) *Rettelse bemærket i K1, optaget i K2;* Ófeigs, *Aa-e, Sk, K1.* 3) *u. Ac.* 4) *u. Ad.* 5) yxina, *Skrivef., Aa, K2;* yxna, *Skrivef., Ad, K1.* 6) *fra [u. Aa-b, Sk.* 7) i, *Aa, K2.* 8) *u. ved Skrivef., Ab, Sk, K1.* 9) vij, *Aa.*

sumarit eptir andlát hans, þann dag er menn riðu á þíng; þá braut kirkju á Þíngvelli, þá er Haraldr konúngr Sigurðarson lèt[1] [höggva viðinn[2] til; þat sumar fóru XL[3] skipa[4] út híngat, ok braut mörg við land, en sum týndust í hafi ok leysti sundr undir mönnum, en átta ein kvâmust brott, með þeim er áðr voru hèr, ok kvâmust þau engi fyrir Michaelismessu[5] af hafi; af þeim mannfjölda varð hallæri [svâ mikit hèr á landi[6].

Þá er Gizur biskup andaðist, voru þessir mestir höfðíngjar á Íslandi: Hafliði Mársson norðr, ok synir Ásbjarnar Arnórssonar í Skagafirði, Þorgeirr Hallason ok Ketill Þorsteinsson prestr[7]; en austr: Gizur Einarsson, Sigmundr Þorgilsson; hann andaðist á því ári í Rómför; en suðr: Hallr Teitsson, Skúli Egilsson[8]; en vestr: Styrmir Hreinsson, Halldórr Egilsson, Þorgils Oddason, Þórðr Gilsson, Þórðr Þorvaldsson [or Vatnsfirði[9]. Einum vetri eptir andlát Gizurar biskups var Þorsteinn Hallvarðsson veginn, göfugr maðr; en vetri eptir þat var þíng fjölmennt; þau misseri hafði svâ mikill manndauði verit, at Sæmundr prestr enn fróði sagði svâ á þíngi, at eigi mundi færri menn hafa andazt af sótt enn þá voru til þíngs komnir. Þat sumar var þröng mikil at[10] dómum; þá særði Þorgils Oddason Hafliða Mársson; þá varð um ekkert mál at lögum

1) hafði látið, *Ac.* 2) *fra* [höggviðinn (*ved Læsefeil fra Ab, der har* högg^a viðinn) *Sk.* 3) xxxv skip, *Aa-c i Marg. efter Hauksb.* 4) skip, *Ab, c, e, Sk.* 5) *Aa, b, d*; Michaelsm., *Ac*; Mikaelsm., *Sk*; Mikkaelism., *K2*; Mikealsm., *K1*; Mikilsm., *Ae.* 6) *fra* [*u. Sk.* 7) prestar, *Ac.* 8) Eyólfsson, *ur., Ae.* 9) *fra* [*u. Sk.* 10) af, *Ae.*

dæmt; Þorgils varð sekr um áverkann ok sat í sekt[1] um vetrinn; þá var svâ lítill vâpnaburðr at ein var stálhúfa á alþíngi, ok reið drjúgum hverr bóndi til þíngs er þá var á Íslandi.

Þat vâr, er iij vetr voru liðnir frá andláti Gizurar biskups, andaðist Jón biskup at Hólum ix kalend. maji; þat sumar sat Hafliði Mársson á efrum[2] völlum með xcc[3] manna, ok ætlaði at banna Þorgilsi Oddasyni þíngreið; þar var með honum Hallr Teitsson ok Þórðr or Vatnsfirði, mágr hans, ok margir aðrir höfðíngjar; þat var hinn næsta dag fyrir Jónsmessu. Þorlákr biskup gekk þannig[4] til með kennimenn[5], ok leitaði[6] marga vega um sættir með þeim; en er þat tjáði eigi þá fyrirbauð hann þeim þar at sitja, ok lèzt mundu bannsetja þá, ef þeir gengi eigi heim; þá kvað Hafliði at þeir skyldi heim gánga til búða[7]. Þorgils reið á þíng með vij° manna; með honum voru flestir höfðíngjar or Vestfirðínga fjórðúngi nema Þórðr or Vatnsfirði; en er um sættir var leitat, var þat í meðal þeirra at Hafliði vildi hafa sjálfdæmi um allt, óskorat, en Þorgils vildi undan taka goðorð ok staðfestu ok sektir allar; þann skakka gat Ketill prestr Þorsteinsson niðr felldan með umtölum sínum. Þat sumar var hann kosinn til biskups í stað Jóns biskups, ok fór utan. Þorgils handsalaði Hafliða sjálfdæmi, en hann gerði LX hundraða[8] vj álna aura vöruvirðs

1) sektum, *Ab, c, e, Sk, K1.* 2) efri, *Ad.* 3) = x°cc; MCC, *C í* Kristni Saga; tólfhundruð, *K1-2.* 4) þángat, *Ae;* þann 19, *Sk* (*efter Ab, hvor ig aldeles ligner* 19). 5) kennimönnum, *Ac, d;* sina, *t. Ab, e, Sk.* 6) leituðu, *Ab, Sk.* 7) *Ab-c, Sk, K1;* tiða, *Aa, K2.* 8) *u. Ab, e, Sk.*

fjár í gulli ok[1] brendu silfri eðr í rífum aurum, eðr í gripum þeim er honum þætti gersimum sæta, ok hann virði sjálfr, eða þeir menn er hann tæki til; þetta fè handsöluðu vj menn ok unnu at fimtardóms eið at þeir skyldu þetta fè gjalda sem fyrr var mælt. Þorgils ok Hafliði veittu sjálfir trygðir ok hèldu vel sætt þessa. Hafliði Mársson átti fyrr[2] Þuríði, dóttur Þórðar Sturlusonar; Þórðr hèt son þeirra; hann átti Sólvöru[3], dóttur Ásgríms Þórhallssonar[4]; Ívarr hèt son þeirra. Hafliði átti síðar Rannveigu, dóttur Teits or Haukadal; Sigríðr[5] hèt dóttir þeirra, er átti Þórðr í Vatnsfirði; Þórðr ok Páll voru synir þeirra. Valgerðr hèt önnur dóttir þeirra Hafliða; hana átti Íngimundr prestr Illugason ok Ornýjar[6], dóttur Þorkels Gellissonar; Illugi var son þeirra, er druknaði þá er hann flutti lím til steinkirkju þeirrar, er hann ætlaði at láta gjöra á Breiðabólstað í Vestrhópi.

Rögnvaldr jarl kali[7] var veginn v nóttum eptir Maríumessu fyrri[8].

Ólafr konúngr Tryggvason barðist á Orminum lánga næsta dag eptir Maríumessu síðari.

[9]Þessi eru nöfn biskupa þeirra útlendra er verit hafa á Íslandi: Friðrekr, Bjarnarðr[10], Ólafr Grænlendíngabiskup, Kolr, Roðólfr, Jón, Bjarnarðr[11], Heinrekr, Arnaldr[12] Grænlendíngabiskup, [Jón

1) eða i, *Aa*, *K*2. 2) *u.* *Ab*, *c*, *e*, *Sk*. 3) Sölvöru, *Sk*, *K*1-2. 4) Þórhalldzsonar, *Ac*, *e*. 5) Sigrið, *Aa*, *K*2. 6) *Rett.*; Ornýjo (Örnýju) *Aa-e*, *K*1-2; Oddnýju, *Sk*; Ornv, *C i* Kristni Saga (f. Orny r ?) 7) koli, *Ab-d*, *Sk*, *K*1; *u.* *Ae*. 8) A° 1158 *t.* *Ac* (*de övr. i Margen*). 9) *Her citere Aa og d Hauksbók i Margen.* 10) Bjarnvarðr, *Ac*. 11) Bjarnvarðr, *Ac*. 12) Arnvaldr, *Ac*.

Grænlendíngabiskup[1] ok Helgi Grænlendíngabiskup[2]; verit hafa enn þeir fleiri er biskupar lètust vera: Guðiskolkr[3], Örnólfr, [ok iij[4] af Armenia: Petrus, Stephanus ok Abraham.

Friðrekr biskup kom í heiðni til Íslands með Þorvaldi víðförla, ok var at Giljá ok Lækjamóti; Bjarnarðr[5] enn bókvísi var á Íslandi fimm vetr. *Húngrvaka segir, at Bjarnarðr[6] Vilráðsson hinn bókvísi hafi verit af Englandi ok farit til Íslands af ráðum Ólafs konúngs ens helga, því hann hafi[7] með honum verit áðr[8].* Kolr[9] fá ár; *hann var með Halli í Haukadal, ok er jarðaðr í Skálaholti fyrstr biskupa, segir Húngrvaka[10].* Roðólfr[11] xix ár; *hann setti múnklífi í Bæ í Borgarfirði; hann bjó ok[12] á Lundi.* [*Húngrvaka segir Úlfr biskup hafi verið af Rúðuborg or Englandi, ok nefndr því Rúðuúlfr[13].* Jón hinn saxneski[14] iiij ár; [*Húngrvaka segir Jón írskan, ok farit hèðan til Vindlands[15], kristnat þar,*

---

1) *fra* [*u. Ab-e, Sk, K*1. 2) *fra* [*tilföiet i Marg. i Aa med Henviisningstegn.* 3) Guði Skolkr, *Fordreielse, Ab, c, e, Sk.* 4) Ógný, *Skrivef., Ad.* 5) Bjarnvarðr, *Ac, e, Sk.* 6) Bjarnvarðr, *Ab-e, Sk.* 7) hafði, *Ab, c, Sk, K*1. 8) *Denne Periode sætter Aa i Margen; med Hensyn til dens Indhold jfr.* Húngrvaka *Cap.* 3, Íslendingabók *Cap.* 8. 9) var á Íslandi, *t. Ab, d, e, Sk, K*1*; K*2 *i Parenth.;* anno 1003 kom Kolr biskup til Íslands, ok var hèr á landi, *Ac.* — *I Marg. have de övr. Haandskrifter A°* 1003, Kolr biskup kom til Íslands. 10) Húngrv. *Cap.* 2*; jfr.* Íslendingabók *Cap.* 8. 11) var hèr, *t. Ab-e, Sk, K*1, *K*2 *i Parenth.* 12) *u. Ab, c, e, Sk.* 13) Ruðólfr, *Ac, d*; Rúðu-Úlfr, *Udgg. Aa har i Margen istedenfor Perioden fra* [Úlfr biskup var af Rúðu or Englandi; *jfr.* Húngrvaka *Cap.* 3. 14) saxveski, *Ab;* saxverski, *Sk;* var hèr, *t. Ab-c, Sk, K*1*; K*2 *i Parenth.* 15) *saal. efter* Húngrv. *Cap.* 3, *K*1-2; Vinlands, *Aa, Sk*; Vynlands, *Ab-e.*

verit þar síðan píndr ok drepinn[1]. Heinrekr[2] ij ár[3]. Bjarnarðr[4] xix ár; hann bjó at Giljá í Vatnsdal. *Húngrvaka talar svá um þenna Bjarnarð*[5]: *hinn sjötti útlenzkr biskup var Bjarnvarðr biskup enn saxlenzki, er*[6] *var með Magnúsi konúngi enum góða, Ólafssyni, ok fór síðan til Íslands, ok var á Íslandi xx vetr; hann hafði ij bústaði í Vatnsdal, at Giljá ok Steinstöðum (ek*[7] *meina þat Steinnes); hann vígði marga hluti, þá er mörg merki hafa at vorðit: kirkjur ok klukkur, brúar ok brunna, vöð ok vötn, björg ok björllur, ok þikkja þessir hlutir hafa birt sanna tign hans ok gæzku. Bjarnvárðr var á Íslandi meðan Haraldr konúngr var í Noregi Sigurðarson, þvíat þeir voru eigi samsáttir; síðan fór hann utan, ok til handa Ólafi konúngi kyrra Haraldssyni, ok síðan fór hann til Róms at bæn konúngs, ok friðaði fyrir önduðum*[8]; *en er biskup kom aptr, þá skipaði konúngr hann biskup í Selju, en síðan fór hann í Björgvin ok andaðist þar, ok er einmælt hann hafi verit hinn mesti merkismaðr.*

1) *fra* [*Aa i Margen.* 2) Hinnrik, *Ad*; var hèr, *t. Ab-e, Sk, K1; K2 i Parenth.* 3) vetr, *Sk, K1.* 4) Bjarnvarðr, *Ab, c, e, Udgg.*; var hèr, *t. Ab-e, Sk, K1; K2 i Parenth.* 5) Bjarnvarð, *Ab-e, Udgg.* — *Jfr.* Húngrvaka *Cap.* 3. 6) Bjarnvarð, hinn sjötta útlenzkan bp; hann var saxlenzkr (saxverskr, *Sk*) ok v. m., *Ab-e, Sk.* 7) ɔ: Björn á Skarðsá. 8) orðünum, *Ab, e, Sk.*

II. VIÐRAUKI MELABÓKAR ENNAR ÝNGRI.

[1]Úlfljótr hèt maðr norrænn, systurson Þorleifs spaka; hann kom út í Lóni ok keypti land at Þórði skeggja allt fyrir austan Jökulsá. En þá er hann var nær hálfsextugr at aldri, fór hann utan ok var iij vetr með Þorleifi, frænda sínum; þeir samanskrifuðu lög þau er hann hafði út, ok þá voru kölluð Úlfljótslög. En er hann kom út, þá var sett alþíngi, ok höfðu þá allir ein lög hèr á landi, ok voru þau nokkurn veg samin eptir Gulaþíngslögum. Landinu var skipt í fjórðúnga um daga Þórðar gellis; þá skyldu vera iij þíng í hverjum fjórðúngi, en iij höfuðhof í hverri þíngsókn; þar voru menn vandaðir til at varðveita hofin, at vitrleik ok at rèttlæti; þeir skyldu dóm[2] nefna á þíngum ok stýra sakferlum; því voru þeir goðar kallaðir ok hofgoðar, en þeirra tign ok umdæmi kallat goðorð. Hverr skyldi ok gjalda hofstoll, eigi síðr enn nú kirkjutíund. Fè þat er til hofs var gefit skyldi hafa til mannfagnaðar, þar er blótveizlur voru. Nordlendínga fjórðúngi var skipt í iiij þíng; hann var stærri enn hinir fjórðúngarnir.

Þat var upphaf hinna heiðnu laga, at menn skyldu eigi hafa höfðuð skip í haf, en ef þeir hefði, þá skyldu þeir af taka höfuðit áðr enn þeir kæmi í landsýn, ok sigla eigi at landi með gapandi höfðum nè gínandi trjónu, svâ at landvættir fældist við.

Baugr tvíeyríngr eðr meiri skyldi liggja at hverju

1) *Dette Tillæg findes kun i Papiirshaandskriftet E.* 2) eiga, *t. Haandskr. urigtig, med mindre man skulde læse* „dómnefnu eiga".

hofi á stalli; þann baug skyldi hverr goði hafa á hendi sèr til lögþínga þeirra allra, er hann skyldi sjálfr heyja, ok rjóða þar í rauðu blótnauts[1] þess er hann blótaði.

Dómhríngr var á þíngstaðnum, er þeir menn voru í skipaðir, er þat straff höfðu, at þeir voru dæmdir til blóts. [Á Þórnes þíngi stendr steinninn eptir, sem þeir menn voru brotnir við, ok sèr enn blóðlitinn á steininum, segir Eyrbyggja][2].

Sá maðr hverr, er lögskil þyrfti af hendi at leysa at dómi, skyldi áðr eið vinna at baugi, ok nefna sèr vâtta ij eða fleiri, ok mæla svâ: ykkr nefni ek í þat vætti, [skyldi hann segja,[2]] at ek vinn eið at baugi, lögeið; hjálpi mèr svâ Freyr ok Njörðr ok Ás hinn almáttki, sem ek mun þessa sök sækja, eða verja, vitni eða vætti eða kviðu bera, eða dóm dæma, ok öll lögmæt skil af hendi leysa, þau er undir mik koma, meðan ek er á þessu þíngi, sem ek veit rèttast ok sannast ok helzt at lögum. Svâ sagði vitr maðr, Þormóðr, er allsherjar goði var á Íslandi, at með þessum orðum ok þíngmörkum helguðu lángfeðgar hans alþíngi.

Böðvarr hinn hvíti af Vors[3] or Noregi bygði fyrstr at Hofi; hann reisti þar hof, ok gjörðist þar hofgoði; hann var faðir Þorsteins, föður Halls á Síðu.

Hof í Vatnsdal ok Hof á Kjalarnesi hafa hèr á landi stærst verit, einkum stórt hundrað fóta á lengð, þat syðra var ok LX fóta breitt. Kór eða goðastúka var hjá hverju hofi, þar voru í goðin; Þórr

---

1) *rettet for* blótnauti. 2) *saal. i Parenth. i Haandskriftet.*
3) Noð, *Haandskr., urigt.*

eða Júppíter var æðstr ok mest göfgaðr, þá Freyr, sonr Óðins, conditor, sá er fyrst bygði Uppsali í Svíaríki; ok þó eigi sè glöggt at skilja, hve mörg goð eða með hverju nafni þau hafi verit hèr dýrkuð at sèrhverju hofi, þá eru þó í gömlum eiðstaf ánefndir þessir iij, Freyr, Njörðr ok Ás[1], sem vèr hyggjum þá meina með Óðin, af því hann var æðsti höfðíngi híngat í Norðrlönd kominn or Asía. Æsar eða Æsir kölluðust fleiri. Þessi goð stóðu á stalli eða háfum bekk; frammi fyrir þar stóð stalli með miklum hagleik, ok þiljaðr ofan með járni; þar skyldi á vera eldr, sá *er* aldri sloknaði; þat kölluðu þeir vígðan eld; á þeim stalli skyldi ok standa bolli mjök af kopar; þar skyldi í láta blóð þat allt, sem kæmi af fè því er þar var til gefit, eða mönnum þeim sem til blóts voru dæmdir; þat kölluðu þeir hlaut[2] eða hlautbolla[2], en hlautinni[2] skyldi bæði dreifa yfir menn ok fè. Vatzhyrna[3].

Þorsteinn Íngólfsson lèt setja fyrstr manna þíng á Kjalarnesi, áðr alþíngi var sett, við ráð Helga bjólu ok Erlygs at Esjubergi ok annarra vitra manna; ok fylgir þar enn sökum (þess) því goðorði alþíngis helgun. Þorkell máni lögsögumaðr var son Þorsteins Íngólfssonar; Þormóðr var son Þorkels, er þá var allsherjargoði, er kristni kom á Ísland. Þorgeirr Ljósvetníngagoði var þá lögsögumaðr.

[4]Hèr segir, hverir lögsögumenn hafa verit á Ís-

1) Ás synecdochicῶs, *Haandskr. i Marg. De foregaaende Ord vise at dette Stykke er taget af et andet Haandskrift end de Foregaaende, som ikke har haft den gamle Eedsformular.* 2) *saaledes rettet; i Haandskr.* hlut, hlutbolla, hlutunum. 3) *uden Tvivl Navnet paa det Haandskrift hvoraf den foregaaende Paragraph er taget.* 4) *Her citeres „Landnáma" i Margen som Kilde.*

landi, ok hve lengi hverr hefir lögsögu haft — *eptir Landnámu ok svâ öðrum bókum*[1]:

A° Christi

875. hóf Íngólfr at byggja Ísland fyrstr manna.

927. hafði Úlfljótr lög af Noregi til Íslands; (hann) kendi fyrstr lög á Íslandi, ok með hans ráði var alþíngi sett, en ekki hafði hann þar lögsögu, svâ ritat sè.

930. Rafn, son Ketils hængs, hafði fyrstr hèr lögsögu, ok hann sagði lög upp um xx ár.

950. Annarr var þórarinn Ragabróðir, son Óleifs hjalta[2], lögsögumaðr um xx ár.

970. þorkell máni þorsteinsson lögsögumaðr um xv ár.

985. þorgeirr þorkelsson frá Ljósavatni xvij ár; á hans dögum kom kristni á Ísland.

1002. var Grímr Svertíngsson frá Mosfelli lögsögumaðr um ij ár.

1004. var lögsögumaðr Skapti, son þórodds goða, um xxvj ár; hann andaðist á sama ári ok Ólafr konúngr helgi fèll, a° 1030.

1031. var Steinn þorgestsson lögmaðr iij ár.

1034. þorkell tjörvi (lögsögumaðr) xix ár.

1054. Gellir Bölverksson lögsögumaðr ix ár.

1056. var vígðr Ísleifr, fyrsti biskup á Íslandi, til Skálholts; kom út árinu seinna.

1063. Gunnarr hinn spaki þorgrímsson lögsögumaðr iij ár.

1066. Kolbeinn Flosason (lögsögumaðr) vj ár. þat sumar fèll Haraldr konúngr Sigurðarson á Englandi.

1071. Gellir í annat sinn iij ár lögsögumaðr.

1075. Gunnarr annat sinn um j ár.

1076. Sighvatr . . . .[3] lögmaðr viij ár.

---

1) *I Haandskriftet findes enkelte Marginalier og Interpolationer efter Annaler, tildeels af senere Kilder, hvilke her ere udeladte som Landnáma mindre vedkommende.* 2) *Rett.*; Olleifs Hialltas. *Haandskr.* 3) *Lacun for Fadernavnet* (Surtr, *see Landnámabók II*, 25; *IV*, 11).

A° Christi

1080. Gellir lögmaðr í þriðja sinn.

1084. Markús Skeggjason tók lögsögn þat sumar, en andaðist 1093.

1093. Bergþórr Hrafnsson lögmaðr vj ár. En fyrsta sumar er hann sagði lög upp, var þat nýmæli gjört, at um vetrinn eptir skyldi rita lög at[1] Hafliða Márssonar Norðlendíngs, með ráði Bergþórs ok annarra spakra manna, þeirra er til þess voru teknir; skyldu þeir gjöra nýmæli þau öll, er þeim litist þau betri enn hin fornu lögin, ok skyldi þau segja upp næsta sumar eptir, ok þau lög haldast er meiri luti samþykti. Þá var ritaðr Vígslóði ok mart annat, ok lesit upp næsta sumar, ok líkaði öllum vel.

1097. [2]Tíundargjald lögtekit á Íslandi.

1108. Úlfhèðinn lögmaðr[3].

1116. Bergþórr aptr lögmaðr. Um þat leiti var kristinrèttr skrifaðr hèr ok lögtekinn.

1122. Guðmundr Þorgeirsson lögmaðr xvij ár.

1139. Rafn Ulfhèðinsson iiij ár.

1143. Finnr Hallsson vj ár.

1149. Rafn Úlfhèðinsson x ár.

1159. Snorri lögmaðr Húnbogason xv ár.

1174. Styrkárr Oddason x ár.

1184. Gizur Hallsson xxij ár.

1206. Hallr Gizurarson lögmaðr viij ár.

1214. Styrmir Kárason[4] lögmaðr v ár.

1219. Snorri Sturluson lögmaðr iiij ár.

---

1) *Rett.; H i Haandskr.* 2) *Her staaer Aarstallet i Texten med Lacun, men Factum med Aarstal i Margen.* 3) *Dette Aarstal og Navn staaer i Haandskr. ovenfor efter Aar 1076.* 4) *Denne Mand er* Styrmir fróði. *Fadernavnets Tilsætning er mærkværdig, da det endnu ingensteds er bemærket, jfr. Grönl. hist. Mindesm. I, 19. Sveinbjörn Egilsson antager, at* Styrmir *har været* Hermundarson, *see Scr. hist. Isl. X, Præf. S. XII-XIII og den vedföiede genealogiske Tabel III.*

A° Christi

1223. Teitr þorvaldsson iij ár.
1226. Snorri Sturluson annat sinn lögmaðr x ár.
1236. Styrmir Kárason annat sinn iiij ár.
1240. Teitr þorvaldsson annat sinn xij ár.
1252. Ólafr þórðarson lögsögumaðr iij ár[1].
1256. Ólafr þórðarson annat sinn j ár.
1257. Teitr Einarsson lögsögumaðr vj ár.
1262. svarit Hákoni ok Magnúsi Noregskonúngum Ísland ok þegnar, ok æfinligr skattr um Norðlendínga fjórðúng ok víðar, nema fyrir austan þjórsá; þar var játat skattinum ári seinna, sem var a° 1263.
1263. Ketill prestr þorláksson lögmaðr iiij ár.
1264. svaraði Ormr Ormsson riddari Noregskonúngum skattinum á alþíngi fyrir Síðumenn.
1267. þorleifr Ketilsson lögsögumaðr um iiij ár. Um þetta leiti var lögtekin Gulaþíngsbók, er Magnús konúngr setti.
1271. var Sigurðr þorvaldsson lögmaðr j ár.
1272. Næst eptir Sigurð var Jón Einarsson lögsögumaðr j ár.
1273. þorleifr Ketilsson í annat sinn j ár.
1274. Jón lögmaðr í öðru sinni ij ár.
1275. þorleifr lögmaðr í þriðja sinni j ár. Ok þá sendi Magnús konúngr til Íslands þorvarð þórarinsson ok Sturlu þórðarson lögmann ok Indriða með lögbók.
1272. telja sumir Sturlu lögmann í öðru sinni [*en nú er þrotin lögsögumanna þulan eptir minni Landnámu*]. þá var lögtekin lögbók sú er Magnús konúngr hafði sent til Íslands, öll nema erfðabálkr, utan þeir 2 kapítular er áðr var getit lögteknir hefðu verit.

1) *Herefter fölger Aarstallet* 1255 *uden nogen derved anfört Begivenhed.*

Aº Christi

1273. þetta haust var játat á Íslandi at Marteinsmessu erfðabælkinum í lögbók þeirri er Magnús konúngr hafði sent til Íslands með Rafni ok Sturlu.

1280. kom Jón lögmaðr út með ena nýju bók.

1281. Lögtekin Jónsbók á Íslandi.

Svarit Eireki Noregs konúngi ok Hákoni hertoga land ok þegnar á Íslandi.

Loðinn leppr ok Jón lögmaðr lètu Íslands höfðíngja sverja Eiríki konúngi prestahatara trúnaðar hylli[1].

1283. útkoma herra Rafns ok herra Erlends með lögsögn ok konúngsbrèf, at leikmenn skyldu taka at sèr staði á Íslandi.

1284. þá voru teknar nokkrar kirkjueignir á Íslandi undir leikmanna vald.

1286. Utan stefnt nær öllum handgengnum mönnum á Íslandi, ok cc af bænda lýð.

1287. Erlendr lögmaðr.

1289. Fór Erlendr utan; kirkjur á Íslandi gefnar aptr í vald biskupi Árna í öllu Skálholts biskupsdæmi.

1290. kom út Erlendr lögmaðr; en sumir setja hans útkomu uppá datum 1292, ok voru honum þá veittir Vestfirðir.

1291. gefnar kirkjueignir prestum Skálholts biskupsdæmis.

1292. útkoma þórðar Hallssonar ok Herra Christophori Vilhjálmssonar með[2].

1) eiða, *Haandskr. i Parenth.* 2) *Her afbrydes Haandskriftet nederst paa Side* 73. *Næste Side er blank.*

III. NÝFUNDIÐ BROT MELABÓKAR ENNAR ELDRI[1].

[*Hèr hæfvir upp landnáms sögur Íslendínga*[2].

[3]HÈR[4] hefiaz upp landnám í Sunnlendínga fjórðúngi, er nú má þikia með mestum blóma ok umveizt til virðíngar allz vors landz, firir guðs gæzlu ok hinu æztu höfðíngia, er nú giæta með honum þessarar landzbygðar ok í þeim fjórðúngi byggia.

Maðr hèt Þrasi, Þórólfsson, Heriólfssonar hornabriótz; hann fór af Hörðalandi til Íslandz, ok nam land á milli Kalldakofsár ok Jökulvíkurár ok bjó í Skógum hinum eystrum; hans son var Geirmundr, faðir Þorbiarnar, föður Brandz í Skógum.

Hrafn hinn heimski Valgarðzson, Æfvarssonar, Vemundarsonar vâganefs, Þórólfssonar orðlokárs, Þrándarsonar hins gamla, Haralldzsonar hillditannar, fór or Þrándheimi til Íslandz, ok nam land á milli Kall(d)akofsár ok Lambafellzár, ok bió at Raufarfelli hinu eystra, ok var göfugr maðr, auðigr ok ættstórr; hans börn voru Helgi, Jörundr goði ok Freygerðr.

1) *Dette Brudstykke, paa* 2 *Membranblade i Qvartformat blandt de saakaldte Additamenta i Universitets-Bibliotheket Nr.* 20 *Fol., er benyttet i Varianterne til denne Udgave af Landnámabók under Mærket Ec. I dette Aftryk beholdes Membranens Retskrivning med Undtagelse af Interpunction og Accenter, samt at Sigler og Forkortninger udföres; ligeledes adskilles d og ð samt u og v. Istedenfor Membranens* ꝺ *have vi sat* á *eller* â, *nemlig hvor Skrivemaaden afvexler med* o. 2) *Denne Overskrift staaer paa en Seddel med Arne Magnussens Haand. Nu seer man kun at der har været en Overskrift med Rödt, men Bogstaverne kunne ikke skjelnes.* 3) *See Landnámab. V,* 1, *S.* 275. 4) *De fleste Begyndelsesbogstaver, som have været malede röde og grönne, kunne nu enten aldeles ikke sees eller kun skimtes i Omrids.*

Ásgeirr hneif[1] hèt maðr, son Oleifs hins hvíta, Skælíngssonar, Þórólfssonar. Móðir Þórólfs var Þórhilldr Þorsteinsdóttir haugabriótz; hann kom til Íslandz, ok nam land á milli Lambafellzár ok Selialandzár, ok bió þar er nu heitir ath Auðnum; hans synir voru Jörundr ok Þorkell, faðir Augmundar, föður Jóns biskups hins helga. Dóttir Ásgeirs var Helga, móðir Þórunnar, móður Thorláks, föður[2] Þórhallz, föður Thorláks biskups hins helga.

Þorgeirr hinn havrðzki, son Bárðar blönduhorns, foor or Vyg(g)iu or Noregi til Íslandz; hann keypti lönd at Ásgeri á milli Lambafellzár ok Ýrár, ok bygði fyrstr í Hollti; en fám vetrum síðar fèck hann Ásgerðar, ok voru synir þeirra Þórir í Hollti ok Þorgeirr hinn mykli.

Ófeigr hèt maðr ágiætr í Raumdælafylki; hann átti Ásgerði, dóttur Asks hins úmálga; hann varð missáttr við Haralld konúng ok bióz af því til Íslandsfarar. En er hann þóttiz búinn til útlátz, þá lèt konúngr taka hann af lífvi, en Ásgerðr fór út með börn þeirra ok Þórólfr, bróðir hennar laungetinn. Hún nam land á milli Selialandzmúla ok Markarfliótz ok Lánganess allt upp til Jolldusteins, ok bió norðan í Katanesi. Börn Ófeigs ok Ásgerðar voru Þorgeirr golldnir ok Þorsteirn flauskuskegg, Þorbiörn hinn kyrri, Álof elldliðaskiölldr ok Þorgerðr, er átti Finnr Oddkelsson.

Þórólfr, bróðir Ásgerðar laungetinn, nam land at ráði hennar fyri vestan Fliót: Þórólfsfell, á milli Deilldará ij, ok bió hann þar sijðan; hann fóstraði

1) *to Gange i Membr.* 2) m. (m[illegible]) *ur., Mbr.*

[Þorgeir goldni[1], son Ásgerðar, er þar bió siþðan; hans son var Niáll, er inni var brendr með vij mann at Bergþórshvâli.

Ásbiörn Reyrketilsson ok Steinfinnr, bróðir hans, námu land fyri ofan Krossá ok fyri austan Fliót. Steinfinnr bió á Steinfinzstöðum, ok ær ecki manna frá honum komið. Ásbiörn helgaði landnám sitt Þór, ok kallaði Þórsmörk; hans son var Ketill, er átti Þuríði, dóttur Þorgeirs golnis; börn þeirra voro Helgi ok Ásgerðr[2].

Sighvatr hinn rauði hèt maðr göfugr í Noregi; hann fór til Íslandz ok nam land fyri vestan Markarfliót: Einhyrníng(s)mörk fyri ofan Deildará, ok bió í Bólstað; hans son var Sigmundr, er fèll við Sandhólaferiu, faðir Marðar gígiu. Hárekr var annar son Sighvatz, faðir Þórðar, föður Steina.

Jörundr, son Hrafns hins heimska, bygði fyri vestan Fliót, þar er nú heitir á Svertíngsstöðum, ok gerði þar hof mikið. Biórr lá únuminn á millum Krossár ok Jolldusteins; þat land fór Jörundr elldi ok lagði til hofs; hann átti margt barna, ok er frá öllum stórmenni komið.

Þorkell bundinfóti nam land umhverfiss iijhyrníng ok bió þar undir fiallinu; hann var hamrammr miök; hans son var Börkr bláskeggr, faðir Starkaðar undir iijhyrníngi.

Baugr[3] var fóstbróðir Hængs; hann fór til Íslandz, ok var hinn fyrsta vetr á Baugsstöðum en annan með Hængi; hann nam síðan Fliótzhlíð alla

---

1) *fra* [goldni Þorgeir, *Mbr.* 2) *Her udelades Afsnittet om* Ketill hængr, *S.* 281-83. 3) Börkr. *her. Mbr.*

ofan um Breiðabólstað til mótz við Hæng, ok bió at Hlíðarenda; hans son var Gunnar í Gunnarshollti, faðir Hámundar, föður Gunnars ok Helga, Hafrs, Hjartar, Orms skógarnefs.

Hilldir ok Hallgeirr bræðr ok Liót, systir þeirra, voru Vestrmenn; þau námu land, er þau komo til Íslandz, á milli Fliótz ok Rángár, Eyrasveit upp til Þverár. Hilldir var faðir Móeiðar; hann[1] bió í Hilldiseyiu[2]. Hallgeirr var faðir Möblar, er átti Helgi, bróðir Vestars, er bió í Hallgeirseyiu, en Liót bió á Lióta(r)stöðum.

Dufþakr hèt leysíngi þeirra, er nam Dufþakshollt ok var hamrammr miök, ok svo var ok Stórólfr at Hvoli; en þá skildi á um beit; þat sá ófreskr maðr um aftan, nær dagsetri, at biörn mikill geck frá Hvoli, en griðúngr frá Dufþakshollti ok *fun*[3]duz á Stórólfsvelli, ok genguz þar at reiðir[4] . . .
. . . .

. . . [5]Þeirra dóttir var Vigdís, ok Ásdís, er átti fyrr Þorbiörn Þorvalldzson, bróðir Mána-Ljóts. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorgrímr Oddzson; þeirra son var Geirmundr í Máfahlíð ok xiiij börn önnur. Vighdísi Kolladóttur[6] átti Þorbiörn hinn digri; þeirra dóttir var Þuríðr, ær átti Þrondr at Vatni. Börn þeirra voru Þórir, Biarni, Tiörfi, Val-

---

1) er, *Mbr.* 2) Hilldrs eyiu, *Mbr.* 3) *Hul paa Membranen.* 4) *Her afbryder det förste Blad; jfr. S.* 289. 5) *Her begynder det andet Blad af Ec. See Landnámabók II,* 8, *S.* 87, *Anm.* 13. 6) *bör være* Bárbardóttur, *da* Ásdís *kaldes saaledes strax efter, men i Begyndelsen af Brudstykket anföres de som Söstre; jfr. ogsaa Udgaven S.* 87-88.

gerðr, er átti Runólfr biskupsson. Ásdísi Bárðardóttur átti síðarr Skúli Jörundarson; þeirra dóttir var Valgerðr.

Alfarinn, son Vala hins sterka, nam fyrst land á milli Beruvijkr ok Enniss.

Höskulldr [hèt maðr, er bió[1] á Höskolldzstöðum; en Íngialldr at Íngiallzhvâli; en Goti ath Gotalæk; en Hólmkell at Forsi við Hólmkelsá.

Óláfr belgr hèt maðr, ær nam land inn frá Enni allth thil Fróðár[2], ok bió í Oláfsvijk.

Ormr hinn miófi hèt maðr, ær kom skipi sínu í Fróðá; hann bió nockora vetr á Brimilsvöllum. Sijðan rak hann á braut Óláf belg, ok bió síðan at Fróðá, ok nam vijkina gömlu á milli Ennis ok Höfða; hans son var Þorbiörn, ær átti Þuríði, dóttur Bárðar[3] hins digra; þeirra son var Þorgeirr, faðir Hróðnýiar, ær átti Þorsteirn Styrsson.

Sigurðr svijni á Kvinvâgaströnd gaf Heriólfi syni sínum geit, en skógarbiörn beit geitina firir Heriólfi, æn hann vâ biörninn í einvijgi, þá ær hann var xij vetra gamall; sijðan hefndi hann föður síns harðfeingliga. Sijðan fór Heriólfr hrockineista til Íslandz, ok nam land á milli Höfða ok Kirkiufiarðar; hans son var Kolskeggr, faðir Þórólfs, föður Þórarins Máhlíðings.

Vestar hèt maðr, son Þórólfs blavðruskalla, hann átti Spavnu Hronars[4]dóttur, þeirra son var Þorleikr geirr, ær nam Æfarsland ok Kirkiufiörð; hann átti Helgu Kiallaksdóttur; þeirra son var Þor-

1) *fra* [*over Linien med Henviisningstegn.* 2) Stoðar, *Mbr.* 3) *uden Tvivl Skrivefeil for* Barkar. 4) H°nars eða H°uars, *Mbr.*

leikr, ær átti Þoríði, dóttur Auðunar stota; þeirra börn voru Þórðr, Þorleikr, Þormóðr, Bergþórr, ær fèll á Vigrafirði, Helga, ær átti Ásmundr Þorgestzson; þeirra dóttir var Þuríðr, ær átti Þorbiörn, son Þorlleifs frá Hafragili; þeirra son var Þórðr Rúpeyiarskálld[1], ær átti Helgu Þórhalldzdóttur, Kálfssonar; þeirra son var Hrafnkell, er Skálld-Hrafn var kallaðr.

Kolr hèt maðr, ær nam land út frá Tröllahálsi, ok út frá Fiarðarhorni, Borðeyri til Hraunsfiarðar, ok bió at Kolgröfum; [hans son var Þórarinn[2].

Auðun stoti hèt maðr, er nam Hraunsfiörð, inn frá Svínavatni, fyri ofan hraun til Tröllaháls[3]; hans börn voru Þorsteirn, f.[4] . . . .

Biörn hinn austræni nam land frá . . . . ok bió í Biarnarhöfn; synir hans . . . . Kiallakr átti Ástríði . . . . Þorgrímr . . . . *v*ð, en Þorbiörn ska*v* . . . . gi . . . .

Þórólfr mostrarskegg nam land frá Stafá til Þórsár; ok bió í Hofsvâgi; hans synir voru Hafrsteirn goði, faðir Þorsteins surtz, ok annarr Þorste*i*rn Þorskabítr, faðir Þorgríms, föður Snorra goða, föður Halldórs, föður Snorra, föður Guðrúnar, móður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, er átti Markús á Melum.

---

1) skálldz, *Mbr.* 2) *I Linien nedenfor, men adskilt fra det övrige og uden Tvivl hörende herhid.* 3) Tröllahrauns, *uden Tvivl ur., Mbr.* 4) *Her er et stort Hul paa Membranen og kun Stumper af Linierne tilbage.*

Úlfarr kappi nam land inn frá Þórsá, Áltafiörð ok *Eirar*[1] . . . . *ok* bió at Úlfarsfelli; hans son var Vebran*dr*, *faðir* Þorbran*dz* í Áltafirði, ær átti Þorbiörgu Þ . . . . þeirra börn voru Snorri ok Kárr, Þorleifr ky . . . . Illugi, Þorgerðr högginkinna, Þór . . . . [2](Ás)biarnar var Íngibiörg, ær átti Illhugi (enn svarti) . . . faðir Hermundar, föður H*reins*, föður Styrmiss, föður Hreins ábóta, föður Valdísar, móður Snorra, föður Hallberu, ær Markús Þórðarson átti[3].

[4]Vífill hèt hinn iiij leysíngi Auðar[5], kynsæll ok ríkr; hann bió í Vífilsdal, ok þótti, svo sem Auðr[5] spáði fyri, þar gavfugs mannz afkvæmi sem hann var; hans son var Þorbiörn, ær atti Hallv*eigu* Einarsdóttur, Sigmundarsonar frá Laugarbrecku; þeirra dóttir var Guð*ríðr* ær átti Karlsefni; þeirra son var Biörn, faðir Steinunnar, móður Ketils, föður Þorláks, föður Ketils prestz, föður Helgu ær Snorri Markússon átti.

[6]Kiallakr hinn gamli, son Biarnar hins austræna, [nam land út frá Döguðará til Fábeinsár ok bió á Kiallaksstöðum[7]; hans son var Þorgrímr,

---

1) *Her ere Huller paa Membranen.* 2) *Her antage vi at Ec's Afskriver har overseet at et Blad har været tabt i hans Original; jfr. S.* 101, *Anm.* 20 *til S.* 100, *samt S.* 112 *överst.* 3) *Landnámab. II*, 13, *S.* 101, *Anm.* 20 *til S.* 100. 4) *Landnámab. II*, 17, *S.* 112; *her antydes ikke nogen Lacun i Membranen.* 5) *skrives* Ꜳdar, Ꜳdr. 6) *Landnámab. II*, 19, *S.* 117. 7) *Disse Ord fra* [*ere de eneste i dette Afsnit, som passe paa* Kjallakr á Kjallaksstöðum (*Landnámab. S.* 117), *der ifölge den topographiske Orden her skulde omtales; alt det övrige hörer til Fætteren* Kjallakr i Bjarnarhöfn. *see S.* 117, *Anm.* 16.

faðir Vijga-Styrs, föður Hallz, föður Ýngvilldar, móður Guðnýiar, móður Þorleiks[1], föður Þorleifs beiskallda, föður Álfeiðar, móður Þorláks, föður Ketils prestz, föður Helgu, ær Snorri Markússon átti.

Liótr hèt maðr, ær keypti lönd at sonum Kiallaks; hans son var Hrafsi[2], ær afvall*t* átti íllt við Kiallakssonu.

[3]Geirmundr heliarskinn ok Hámundr heliarskinn voru synir Hiörs Hálfssonar, Hiörleifs sonar konúngs hins kvensama, Hiörssonar, Josurssonar, Afvallzsonar af Afvallznesi. Þá kvað Bragi skálld þetta:

Tveir 'ro[4] inni,
trúi æk báðum vel,
Hámundr ok Geirmundr
hiörfvi búnir;
en Leifr þriði
Lohattarson,
fæð(at) hann, kona!
í fiörð mun hann værri.

Geirmundr fór til Íslandz fyri ofríki Haralldz konúngs hins hárfagra, ok var í Búðardal hinn fyrsta vetr, en um vârið nam hann land á milli Búðardalsár ok Fábeinsár ok bió á Geirmundarstöðum, ok átti Herrijði, dóttur Gautz Gautrekssonar; síðan átti hann Þorkötlo Ófeigsdóttur, Þórólfssonar; þeirra dóttir var Ýri, móðir Odda, föður Þorbiarnar, föður Þorgerðar, móður Odda, föður Þorgils, föður

1) *Saal. Membr.; det samme som* Þorláks ɔ: Þorláks ens auðga.
2) *eller* Hrafli. 3) *Landnámab. II,* 19. *S.* 120. 4) roo, *Mbr.*

Hallberu, móður Hallz, föður Þuríðar, móður Hallberu, ær átti Markús[1] Þórðarson.

Hrólfi . . . . Kiallakssyni gaf Geirmundr bústað at Ballará; hann átti Þuríði Valþjófsdóttur.

Steinólfr hinn lági, son Hrólfs hersis af Ögðum *ok* Öndott*ar*, systur Ölfviss barnakarls, nam land á milli Búðardalsár ok Tialldaness; hann bió í *Fagra*dal; þaðan æru Fagrdælar komnir.

Þióðrekr, son[2] . . . . Biarnar, kom úngr til Íslandz, ok Þuríðr . . . . alldz son*ar* hins hvíta; *hann* nam Saurbæ allan, á milli Tialldaness *ok* Múlafellz, ok bió undir Hóli; hans son var Sturla ok K . . . . Son Sturlu var Þórðr, faðir Þuríðar.

. . . . hinn miófi rak á brott or Ólafs*vík* . . . . fyri innan Múlafiall, ok bió þar til elli; hans son var *Þor*valldr, ær sauðatöko selldi Ögmundi Völosteinssyni á hönd Þórarni giallanda, er sijðan vâ Ögmund á Þoskafiarðar þíngi.

Gisl skeiðarnef nam Gilsfiörð inn frá Óláfsdal, en firir norðan til mótz við Úlf hinn skiálga, ok bió at Kleifum; hans son var Hèðin*n*, faðir Halldórs Garpsdalsgoða, föður Þorvall*dar*, *ær* átti Guðrúnu Ósvifrsdóttur.

Úlfr hinn skiálgi, son Högna hins hvíta, fór af Rogalandi [fir ófriði[3] Haralldz hins hárfagra til Íslandz, ok nam land á milli Berufiarð*ar* ok Þorskafiarðar, Reykianes allt; hann átti Biörgu, dóttur

---

1) *skrives* Mærkwss. 2) *Huller i Membranen.* 3) *fra* [*over Linien med samme Haand.*

Magr-Helga; þeirra synir voru Atli hinn rauði, ær átti Þorbiörgu, dóttur Steinólfs hins lága; þeirra son var Márr, ær átti Þorkötlo, dóttur Hergils hnappraz; hans son var Ari, ær Reyknesíngar æro frá komnir, faðir Þorgils, föður Ara, föður Hallbero, móður Þorgils, föður Hallbero, móður Haralldz[1], föður Þoríðar, móður Hallberu, ær Markus Þórðarson átti. Jörundr var annar son Úlfs; hann átti Þorbiörgu knarrarbríngu; þeirra dóttir var Þiódhilldr, er átti Eirekr hinn rauði, ær nam Grænland. Siðar átti Þorbiörgu Þorbiörn hinn haukdælski, bróðir Jórunnar Biarnardóttur, ær átti Höskollr í Laxárdal.

Hallsteinn, son Þórólfs monstrarskeggs, nam Þorskafiarðarströnd hina nyrðri til mótz við Úlf; hann bió á Hallsteinsnesi; hans son var Þorsteinn surtr, vitr maðr, hann fann fyrst sumarauka.

Þorbiörn hèt maðr, ær nam Grónes ok Diúpafiörð til mótz viðr Hallstein ok Gufu; hans son var Kollr, ær átti Þuríði Þórissdóttur, Hallaðarsonar, Ravgnvallzsonar jarls; son Kollz var Þorgils, ær átti Oddkötlo Jörundardóttur, Atlasonar hins rauða. Jörundr átti Þórdísi Þorgeirsdóttur. Son Þorgils var Jörundr, ær átti Hallveigu Oddadóttur Yriarsonar; þeirra son var Snorri, ær var kynsæll ok átti margt barna.

Gufi hinn gamli nam Gufufiörð ok Skálanes allt til Kollafiarðar, sem fyrr ær sagt, ok bió í Gufudal.

Kolli Hróallzson nam Kollafiörð allan ok Kvígandanes ok Kvígandafiörð, ok selldi landnám sitt

1) *saal. Membr., bör være* Halls.

ýmissum mönnum. Þá færði hann bygð sína, ær hann kvongaðiz.

Nesia-Kniúkr, son Þórólfs sparrar, nam allt á milli Kvígandafiarðar ok Kiálkafiarðar; hann átti Eyiu Íngialldzdóttur Magr-Helgasonar; þeirra sy̆nir voru Einarr ok Eyiúlfr, faðir Þorgeirs Kavtlusonar. Stiúpdóttir Eyiúlfs var Þorbiörg Glúmsdóttir, ær kölluð var Kolbrún, ær Þormóðr orti um Kolbrúnarskáld. Einarr var faðir Steinólfs birtíngs, föður Falgerðar, móður Bárðar hins svarta. Dóttir Nesia-Kniúks var Þóra, móðir Mýra-Kniúks, föður Þorgautz, föður Steinólfs, föður Havllu, móður Rafns ok Herdísar, ær átti Hallr prestr [Gizurarson[1].

Eysteirn æða Geirsteirn[2] kiálki nam Kiálkafiörð ok Hiarðarnes; hans son var Þorgils, faðir Steins hins danska, föður Vigdísar, móður Þórunnar, móður Þorgeirs, föður Þorfinnz ábóta.

Geirleifr, son Eireks Havgnasonar hins hvíta, nam Bardhaströnd alla á milli Vatzfiarðar ok Berghlíða; hans son var Oddleifr, faðir Gestz hins fróða. Gróa hin kristna var dottir Geirleifs, móðir Helga, föður Ósvifrs, föður Guðrúnar, móður Bolla, föður Herdísar, móður Koðráns, föður Herdísar, móður Álfeiðar, móður Þorláks, föður Ketils prestz, föður Helgu, ær átti Snorri Markússon.

Armóði hinn rauði, Þorbjarnarson, fóstbróðir Geirleifs, nam Rauðasand; hans synir voru Örnólfr,

1) *under Linien, uden Antydning om hvor det hörer hen.*
2) *Denne Anförelse af Variation i Navnet angiver bestemt en dobbelt, enten skriftlig eller mundtlig Kilde for Kc. I de övrige Haandskrifter haves kun Navnet* Geirsteinn.

ær fyrr var getið, ok Þorbiörn, faðir Hrólfs hins rauð(s)enska.

Þórólfr spörr kom út með Erlygi, ok nam[1] Patriksfiörð allan fyrir vestan ok vijkr iiij fyri norðan Barð vestfirðis[2], ok hina v. Keflavijk fyri sunnan Barð, hans synir voru Nesia-Kniúkr, Íngólfr hinn sterki ok Geirþiófr.

Þorbiörn tálkni ok Þorbiörn skúma, synir Böðvars blöðruskalla, námu Tálknafiörð ok Patriksfiörð hálfan; þeir höfðu enn fylgt Erlygi til Íslandz.

Ketill ilbreiðr, son Tálkna, nam Dali alla fyri norðan Kópanes inn til Dufvansdals; hann nam síðan Berufiörð hiá Reykjanesi.

Örn hèt maðr ágiætr, hann varð missáttr við Hákon jarl Grjótgarðzson ok fór af *því* til Íslandz; hann nam Arnarfiörð alla*n*, áðr Orlygr kiæmi út.

*An rau*ðfelldr, son Gríms loðin*kinna var*ð mis-

1) *I Membranen staaer her et Ord, udskilt med en Streg fra dette, som kun kan læses* vestfirðis *eller* vestfirðings; *vælger man det förste, maa det sættes ved Enden af den fölgende Linie efter Ordet* Barð *og betyde* vestanfjarðar (ɔ: Patreksfjarðar) *ligesòm* innfirðis = innan fjarðar. *Dog maa derved bemærkes at Bogstavet* s *her meget ligner et* g, *og at Membranbrudstykket iövrigt ikke bruger* s *i Enden af Ord men allevegne* ſ, *ligesom der ogsaa kan indvendes imod Ordet* vestfirðis *med Hensyn til Sammenhængen og Stedets Beliggenhed. Vælger man at læse* vestfirðings, (s = g) *maatte dette Ord staae efter* hins rauð(s)enska *i Slutningen af foregaaende Afsnit, men der er en aaben Plads, hvor Ordet kunde være skrevet paa; endvidere maatte man antage at en Streg over* i, *som skulde antyde* n, *og ligeledes et Slutnings-*ſ *ere bortslidte, men dertil sees ikke noget Spor; endelig vilde den dobbelte Betegnelse af Personen, hvor allerede den förste er tydelig nok, være paafaldende.* 2) *I Linien ovenfor i Membr.*

sáttr við Haralld konvng hárfagra ok fór[1] . . . . .
. . . . Írland . . . . hafði
. . . . í Tjalda*nesi* . . . . *vâr*it eftir key*pti*
. . . . þar hunángs . . . .
. . . . milli Lánga[2](nes).

IV. ÆTTATÖLU-BROT.

1) *Ættartölubrot framanvið Melabók ena eldri*[3].

. . . . . . Þorbjarnar . . . . Helga m. Guð . . . .
. . . . þorb . . . . þau voro baurn þeirra Sáms og *Yngvi*lldar þorsteirn . . *ok* Úlf*heðinn*, Guðrún, ... Ragneiðr ok Valgerðr. þorsteinn Sámsson átti Aldísi . . . . . sdóttur Dálkssonar; þau voro baurn þeirra þorsteins ok Aldísar: *þorleik*r, Sámr ok Sigríðr. þorleikr átti (Íngibjörgu) . . dóttur; þau voro baurn þeirra þorleiks ok Ingibjargar . . . . Sighvatr, *Bárðr*, Árni, *Brandr*, þor*kell* . . . . þær voro dætr . . . . Guðr . . . , Guðbjörg; . . . . . Bjarnarson átti Guðbjörgu; þeir voro synir þeirra: þorkell, Helgi. Stein . . . . . . átti Guðrúnu; baurn þeirra voro þau þorgerðr, Arn*gerðr*, Guðríðr. Símon þorgrímsson átti Guðrúnu Sámsdóttur; baurn þeirra voro þau Sámr, Ásbjörg, . . . Íngvilldr, Halldís, Kolþerna ok þó*r*hilldr. Sámr átti . . . dóttur; dætr þeirra voro þær Steinvör ok Guðr*ún*. . . Hallzson átti Steinvöro; þeirra baurn voro þau . . . *ok* . . . óra. Páll Hallzson átti *Guðrúnu*; Baurn þeirra voro þau: Sámr, Hallr, Snorri og Íngibjörgh. Máni þórallzson átti Yngvilldi Símonardóttur; þau voru baurn þeirra: þórhilldr ok Arnþrúðr, Arnleif, Geirlaug. Halldísi Símonar-

---

1) *Huller i Membranen.* 2) *Her afbrydes Brudstykkets sidste Blad.* 3) *Dette Brudstykke optager den förste Side og* 16 *Linier paa förste Spalte af anden Side paa de för omtalte to Membranblade i Additamenterne Nr.* 20.

dóttur átti þorleikr . . . . . . son; þeirra baurn voro þau Snorri, Flóki, þorbjörn, Ámundi, . . . , þorbjörg. þorbjörn Guðmundarson átti Kolþernu *Símonardóttur;* baurn þeirra voro þau Hallr, Ástríðr, Ragneiðr. *Gunnvöru* Sámsdóttur átti þórðr þorsteinsson; þær voro dætr þeirra: Jórunn, Ýngvilldr. Guðný var Steinvarar *dóttir* . . . . Helg . . . . . . þórðar . . . . . Tannasonar; þeirra dætr voro þær . . . . . þorgrímr Svartzson átti Ýngvelldi S (áms) dóttur; Gizur var son þeirra. Halldórr þórhallzson átti Guðnýju; þeirra baurn voro þau Snorri ok Valgerðr . . . þór*unn*. Símon var þorgrímsson, Auzorarsonar, Oddbjarnarsonar, þorkelssonar háks, þorgeirssonar frá Ljósavatni. Móðir Símonar var Halldóra Bárðardóttir Álasonar. Baurn þeirra þórðar ok Halld*óru* voro þau . . . . , Björn, Svartr, Oddr, Jórunn, þórunn, Arnleif. Björn átti Sigríði Geirmundardóttur; þeirra baurn voro: . . . . . . , Oddfríðr. þorsteirn átti Oddfríði; dóttir þeirra var Guðrún. Jóreiðr var Oddfríðar dóttir eigi skilgetin. þeir voro synir Svartz: þorgrímr, Torfi, Skefill, Guðmundr. þau voro baurn *þorgríms* . . . . Jórunn ok Guðleif. þeir voro synir Oddz: þórðr ok þorleikr. . . ðr var dóttir þórðar; baurn hennar voro þau Jörundr ok . . ðr ok Vigdís ok Arnleif. þau voro baurn þeirra Hallbjarnar ok *Jórunn*ar þórðardóttur: þorleikr, Páll, Goðormr, Vigdís ok þorgerðr. Bjarni . . . . finz, Arnórssonar, þorgeirssonar, Skeggjasonar . . . . Skeggja var þórey Skeggjadóttir; *móðir* þorgeirs *var* . . . þorgeirsdótt*ir* þorljótzsonar. Móðir . . . . . var Ýngvilldr . . . . a . . dóttir. Móðir Arnórs var Herdís A . . . dóttir . . . biarnarsonar; . . . . . . var þuríðr Kuggadóttir, þorkelssonar. þessi voro baurn þorgeirs: Arnórr, Sighvatr; hann var faðir . . . . . . föður þórunnar, móður Hallveigar, móður Styrkárs. Arnbjörg hèt . . . . . . Finz, Brandzdóttir, Finnzsonar fiska[1], Ketilssonar, þorgils*sonar*, . . s., Vebjarnarsonar, Ketilbjarnarsonar. Móðir Brandz var Helga þórðardóttir or Brynjudal. Móðir *þórðar* var Arnbjörg Skaptadóttir þóroddzsonar.

[1]) S (*sonar*) *t. uden Tvivl urigt. Membr.*

Móðir Helgu var Geirlaug Skúladóttir, þorsteinssonar, Egilssonar, Skallagrímssonar. þau voro baurn Fiska-Finnz ok Helgu: Æsa, móðir Skafta þórarinssonar; þrándr, faðir þorbja(r)nar, er Sturlúngar eru frá komnir. Brandr hèt faðir þrándar, bróður þorbjarnar. Brandr, son Finnz, átti þorkötlu . . . . . . sdóttur. þær voro dætr Brandz ok þorkötlu: Ýngvilldr, . . . Gudhorms dóttir var kona Einars or Færeyjum . . . . þeirra Finz ok þorgeirs ok þuríðar . . . . . Ámundi f . . . . var þorsteinsson Siiðu-Hallzsonar. Móðir Ámunda var Ýngvelldr, dóttir Biarna Broddhelgasonar. Ámundi átti Sigríði, dóttur þorgríms sviða; þeirra baurn voro v: Sámr ok . . . . Sigurðr var son þorgríms, fa . . . . . ok þorgríms, Arnórs, Ófeigs. þorbjörn var bróðir Sigurðar, föður Hróars hins hvíta. Hallfríðr Ámundadóttir var móðir Ámunda, föður Guðmundar gríss; Hallbera var dóttir (hans), ær var móðir þeirra þorvarðz k . . miss ok Illuga sonar Garða-*Snor*ra. Rannveig, systir Illhuga, var móðir Kjartans Kárssonar. þóra var dóttir Ámunda, móðir þorláks ok Ýngvildar. þau voro baurn þorláks: Dálkr ok Sigríðr. þeir voro synir Sigríðar: þorlákr ok Svertíngr. Dóttir Dálks var Guð*n*ý[1], er þorsteirn átti Ásvarðzson. þórdís hèt dóttir Guðrúnar Ámundadóttur, þorsteinssonar[2]. Helga var dóttir þórdísar, móðir þeirra þórðar Böðvarssonar ok Guðnýjar, móður Sturlúnga. Rannveig Ámundadóttir var móðir þeirra þorsteins Vigfússonar ok Ámunda ok Sveinbjarnar. þóra var systir þeirra, móðir Ýngvildar Sölmundardóttur, móður Árna Gunnarssonar ok þuríðar, móður Halldórs Teitzsonar ok Tófa. Valgerðr hèt dóttir Tófa, kona Hrólfs Hrafnssonar. þorsteirn var faðir Guðrúnar, móður Arnfríðar, er Helgi átti Arnórsson. Magnús var son Ámunda, faðir þorsteins, er átti Guðríði þorgilsdóttur. Sigríðr var dóttir Hallfríðar Ámundadóttur, móðir Ólafs trýniss ok Eiríks þekslu, föður Sigmundar sperru. Guðlaug var dóttir Ólafs, móðir þeirra Íngimundar Jónssonar ok Helga Steins-

1) *eller* Guðrun. 2) *Rettelse; mbr. har tydel.* þórðard.

sonar. Ýngvilldr Skúladóttir var dóttir þóru Ámundadóttur, móðir Biarnar Guðmundarsonar ok Herdísar S.[1] dóttur, er Ívar Finzson átti or Viðvík. Valdís var dóttir Ýngvilldar, móðir þeirra Jórunnar[2] Jóreiðar þorgeirsdóttur ok Halldóro[3] Guðmundardóttur. Sigríðr þorgrímsdóttir, Mánasonar Ámundasonar, var móðir Kárs Styrkárssonar; þau voro baurn Kárs: Hersteirn ok Helga, Valgerðr, kona Guðmundar, ok Loptr. Halldóra var dóttir Ámunda, móðir Hallgríms, móður Magnús Kollzsonar ok Gró[4] þorsteinsdóttur, er átti Sveirn Helgason. þau voro baurn Magnús Kollzsonar: Álfr ok Ólöf, er Hallkell átti. þær voro dætr Herdísar Sighuatzdóttur: Guðríðr þorvarðzdóttir, er Kolbeirn Tumason átti. Hallbera þorvarðzdóttir, er þórðr átti Aunundar son, er inni brann[5]. Guðný þórðardóttir var austr gipt. þorgrímr sviði átti dóttur Snorra goða[6].

2) *Biskupa ættir*[7].

. . . ás, en síðarr þronndr. Sigríðr hèt dóttir Eyólfs ellra, en systir Eyólfs únga; hana átti Helgi rauðbekri. Einarr Böðvarsson átti Halldóru Torfadóttur, bróður Jörundar byscups. Syst(i)r þeirra var Íngunn, móðir Gríms prestz haullz, ok Halldóra, móðir þorsteins að Barði, ok

1) *saal. Membr. abbrevieret* (Sighvats?). 2) *Intet Tegn sees til et udfaldet Ord* (ok). 3) Haldororo *Skrivef., Membr.* 4) *i Margen med Henviisningstegn.* 5) *Disse sidste Ord gaae paa* Önundr, *men ikke paa* þórðr, *see* Sturlúnga *S. III, Cap.* 24. 6) *Her slutter denne genealogiske Optegnelse, og i næste Linie begynder det som* Viðbætir *III aftrykte Stykke af Landnámabók som et nyt Capitel, med röd Overskrift og Begyndelsesbogstav.* 7) *Dette genealogiske Brudstykke staaer paa* 3 *Sider af to Membranblade i lille Qvart blandt de arnamagnæanske Haandskrifter Nr.* 162 *Fol., öiensynlig skrevne efter et ældre Haandskrift, som det synes i Slutningen af* 14*de eller Begyndelsen af* 15*de Aarhundrede. Originalen synes at have været fra* 13*de Aarhundrede. Overskriften paa dette Sted er tilsat af os; forövrigt bibeholdes Membranens Retskrivning, med Undtagelse af at* d *og* ð *adskilles, samt* u *og* v, *Sigler oplöses og Accenter tilföies.*

Valgerðr, er átti Böðvarr á[1] Breiðavaði. Börn þeirra voro þessi: Hallgrímr molldi, Guþrún ok Sigríðr at Hieðinshöfða, þuríðr kolla ok Arnfríðr, er átti Biörn þorkelsson; hon var móðir Ólofar, er Eyólfr Arnfinzson fieck. Systir þeirra [Jörundar biskups ok Torfa[2] var ok Gróa, er átti Kolbeinn í Möðrufelli; hon var Jónsdóttir.

Brandr biskup Jónsson var bróðir þórarins, föður þeirra þorvarz ok Oddz; þorsteinn var son Branz biskups, er átti Jófríði.

þessar voro systr Ufsala[3]-Hrólfs: Halldóra, Eygerðr, Sigríðr; hana átti Ásgrímr að Varðgiá, Einarsson; hans syskin voro þeir[4] þorgrímr kertasveinn, Arnlaug, er átti Höskuldr reykr, ok Gríma, móðir *Bárðar* (*ok*) þormóðar, ok þuríðr, er átti Socki Steinþórsson; hann var föðurbróðir[5] Steinþórs ok Bergs ábóta, ok Halldórs ok Gríms. þenna ætthríng skrifuðum vèr fyrir því, að þeim er eftir oss koma verði kunnigr sinn attbogi sier til skemtanar, ok að eigi falli or minne dýrra manna ættir; biðium vèr ok, at eingi maðr mycliz eða stæriz af sinne ætt.

Ásgeirr hèt maðr, ok var kallaðr æðikollr; hann var son Auðunar skökuls Biarnarsonar, Hundasonar, Steinarssonar[6] iarls af Einglandi ok Ólofar, dóttur Ragnass konúngs loðbrókar. Annarr son Auðunar var þorgrímr hærulángr, faðir Ásmundar, föður Grettis. Dóttir Auðunar hèt þóra; hon var móðir Hallz, föður Úlfhilldar, móður Ástv, er átte Haralldr grænski, faðir Ólafs konúngs helga. Ásgeirr Auðunarson átti Jórunni, dóttur Íngimundar ens gamla; þeirra son var Auðun, faðir Ásgeirs, föður Auðunar, föður Egils, er átti Hallfríði[7], dóttur Eyjólfs hins hallta, Guðmundarsonar ens ríka. Son þeirra Egils ok Úlfhilldar var Eyúlfr,

1) *saal. læse vi over Linien.* 2) *fra* [*over Linien.* 3) = Uppsala-Hr. 4) *saal. Membr.; burde være* þau. 5) f. bróður, *Membr.* 6) Hunda sonar Steinarss. *uden Tvivl Forvanskning for* Hunda-Steinarssonar. 7) *Denne kaldes strax efter* Úlfhilldr, *i Landnámab. og Laxdæla S.* Úlfeiðr *el.* Úlfheiðr; *Navnet er altsaa sikkert forvansket paa dette Sted.*

er veginn var á alþíngi; hann var faðir Orms, kapalíns þorlács biskups. Annarr son Ásgeirs æðikollz hèt þorvalldr, faðir Döllu, er átti Ísleifr biskup; þeirra son var Gizorr biskup. þriðì son Ásgeirs æðikollz hèt Kálfr. þurí hèt dóttir Ásgeirs; hon var gift þorkeli kugga[1]; þeirra son hèt þorsteinn. Önnur dóttir Ásgeirs hèt Hrefna; hana átti Kiartan Ólafsson; þeirra synir voro þeir Ásgeirr ok Skúmr. Ósvifr var kominn at föðor ætt frá Katli flatnef,[syni Biarnar bunu, en móðir hans var Niðbiörg; hennar móðir Kaðlín, dóttir Gaungu-Rólfs, sonar Raugnvallz Mæraiarls.

Maðr er nefndr Grímr kambann, er fyst bygði Færeyar; hann var faðir þorsteins, er kallaðr var skrofi, föður þórólfs smjörs, föður Auðunar rotins, föður Einars, föður Eyólfs Valgerðarsonar, föður Guðmundar ens ríka ok Einars þveræíngs. Móðir Einars Auðunarsonar var Helga, dóttir Helga hins magra. Dóttir þeirra Auðunar ok Helgu[2] . . . . þórdís, dóttir Guþmundar Guþmundarsonar, Eyólfssonar hins halta, Guþmundarsonar ríka, Eyólfssonar.

Sigmundr þorgilsson átti Halþóru, dóttur Skeggia Biarnarsonar; Jón var son þeirra; hann átti þórnýu[3], dóttur Gils Einarssonar; þeirra son var Ormr, er átte Helgu, dóttur Árna Grímssonar; þeirra son var Sigmundr, er átti Arnbiörgu, dóttur Oddz Gyzorarsonar; þeirra son var Jón, er fyrr átti þóru, dóttur Guðmundar gríss; þeirra börn voro þau Ormr Svínfellíngr ok Solveig ok Steinunn. Jón átti síðar Halldóru Arnórs (dóttur): þeirra son var Brandr biskup at Hólum[4].

þorsteinn Jónsson bió í Hvamme í Vazdal; hann átti Íngunne Ásgrímsdóttur; þeirra börn voro: herra Ásgrímr[5],

---

1) *syni, t. ur. Membr.* 2) *Her er 1 eller 2 Liniers Lacun, da den överste Deel af Bladet er bortskaaren. Det som mangler have vi uden Tvivl S.* 220 *(nedstigende Linie til Biskop* Gudmund Arason) *og S.* 221, *hvor den her nævnte* þórdis (Hvamm-Sturlas *Bedstemoders) Mödre Slægt udföres fra* Hrólfr *i* Gnúpufell. 3) *skrevet som* þoru yu. 4) *Dette Afsnit stemmer ordret med* Sturlúnga *S. II. 4, Begyndelsen.* 5) Ásgrímr herra *Membr. med Omsætningstegn.*

Eyólfr ofsi, Sigurðr, Kolfinna, Oddný, Borgilldr; hana átti Maurðr, faðir Eireks. Herra Ásgrímr átti Guþnýu Mánadóttur or Gnúpufelli; þeirra synir voro herra Eyólfr ok Máne. Eyólfr[1] átte þurfði Sturludóttur, hinu laungetnu, þeirra dætr voro Halldóra, er átte Guþríkr á Helgastöðum, ok Borghilldr, er átti Loftr Helgason; þeirra börn voro þau þorlákr ábóti ok Solveyg, er átti þorvalldr í Launguhlíð Geirsson, þorvallzsonar auðga. Sigurþr þorsteinsson átti Halldóru Hallz dóttur, föður[2] Hríseyar-Böðvars; þeirra börn voro þau Jón, Finnbiörn, Hallr prestr er bió að Hrafnagili.

Atli hinn mióﬁ var jarl í Noregi, hann var faðir Hallsteins[3]; hans son var Atle, faðir þórðar, föður þorgils avrrabeins, föður Gríms glavmmuðar ok Einars, fóstra Knúz hins ríka. þorgils var faðir Jórunnar, móður Ha*llvars*[4], föður[5] Jóns, föður Gizorar, föður Gríms, föður Guðlaugar; hana átti þorsteinn Einarsson; þeirra börn voro þau Jörundr biskup, Torfi oc Valgerðr, oc Ingunn, sem fyrr sagði, oc Sigvör, móðir Sveins Arngeirssonar. Eyvör hèt oc dóttir Jórunnar, dóttur þorgils avrrabeins; hon var móðir þórhallz, föður þorláks biskups hins helga. Hallvarðr[6] var bróðir þosteins, föður Jörundar biskups; hans börn[7] voro þau Óblauðr hinn fyrri oc þórunn, móðir Grafar-Leifs oc Einars spraða, oc Oddnýar, móður Oblauþs; hana átti þosteinn að Hofi. Helgi hèt bóndi, er vestr bjó í Lángadal; hann átti Íngvilldi Finzdóttur; þeirra börn voro Hafsteinn, Böðvarr, Ari, Helgi, faðir Eyrnýar; hon átti dóttur við herra þórði; hon hèt Ranveygh, er átte þorsteinn í Auðbrecku Geirsson. Systir Yngvilldar Finzdóttur hèt .....[8], móðir

1) Eyólfr þorsteinsson, er kallaðr var ofsi, *Membr. i Margen med samme Haand.* 2) *saal. med fulde Bogstaver Membr.* 3) *Rettere*: Hasteins. 4) Odds? *efter Grönl. hist. Mindesm. II*, 174; *Navnet synes her at være kradset ved Forsög til Forandring.* 5) Jörundar, föður, *lægger Membr. til, dog med Prikker under til Tegn paa at det bör gaae ud.* 6) Hallvarðr, *noget kradset i Membr., maaskee for at blive rettet til* Hallr. 7) *I Membr. er urigtig Orden*: hans börn, föður Jör. bps. 8) *Lacun i Membr. for Navnet.*

Einars skickiupeðs, föður Gríms, föður *Einars* ok Sigríðar, ok þorvarz prez jp[1], ok Íngunnar; hon var friðla Bjarnar prez Brynjólfssonar; þeirra son var Brynjólfr bóndi á Ökrum.

Af ætterni Skál(aholts-biskupa).

Hèr hefr ætterne Skálahollz-biskupa: Ísleifr biskup var son Gizorar hvíta; son Ísleifs biskups var Gizor biskup; hans móðir var Dalla þorvallzdóttir, Ásgeirssonar, Auðunarsonar, Ásgeirssonar. Móðir Döllu var Kolfinna Galltadóttir Arnmóþssonar hins skjálga, þorkelssonar víngnis[2] . . . . .

(móðir) þorláks þórarinssonar var þórný þorleifsdóttir; móðir þórarins var þórhalla þormóðardóttir, Ketilbiarnarsonar, Ketilssonar. Móðir þórnýar var Gunnvör Gothormsdóttir, Ragasonar, Óleifssonar hjallta; móðir þorláks biskups var Hallfríðr Snorradóttir Karlsefnissonar, þórðarsonar hesthöfða. Móðir Hallfríðar var Ýngvilldr Úlfhèðinsdóttir, þorbjarnarsonar or Guðdölum, Snorrasonar, þórðarsonar. Móðir Snorra var Guðríðr þorbiarnardóttir, Vífilssonar, Ketilssonar.

Magnús biskup var son Einars Magnússonar, þorsteinssonar, Hallssonar af Síðu. Móðir Magnús biskups var þurfíðr Gilsdóttir, Hafrssonar, Svertíngssonar, Hafr-Biarnarsonar, Mollda-Gnúpssonar; móðir þurfðar var Halla þorláksdóttir, þórarinssonar, þorkelssonar skotakollz. Móðir Höllu var Rannveyg þorkellsdóttir. Móðir Rannveygar var þurfðr Runólfsdóttir, Úlfssonar, Jörundarsonar goða. Móðir Gils var Hróðný þórálfsdóttir, Bjarnarsonar, Einarssonar, þorsteinssonar, Íngólfssonar. Móðir Hróðnýar var Ásbera Arnsteinsdóttir, Miðfjarðar-Skeggjasonar. Móðir Ásberu var Birna Svarthöfðadóttir, Bjarnarsonar gollbera. Móðir Hafrs var Húngerðr þórodzdóttir, Túngu-Odzsonar, Önundarsonar. Móðir Húngerðar var Jófríðr Gunnarsdóttir, Hlífarsonar. Móðir Jófríðar var Helga, dóttir Óleifs feilans.

1) *Dette Tilnavns Læsemaade er usikker.* 2) *Her fattes nogle Linier överst paa andet Blad, som ere bortskaarne. Det Manglende synes kun at have indeholdt Biskop* Thorlak Runolfs*sons Fædreslægt, Landnámabók S.* 311.

Klængr biskup var þorsteinsson, Arnórssonar, Klængssonar, Kvígu-þorleifssonar[1], Ásbjarnarsonar, Hertilasonar, Kiarfalssonar. Móðir þorsteins var þorkatla Aradóttir af Reykjanesi, þorgilssonar, Arasonar, Móssonar[2]. Móðir þorkötlu var Guðrún Liózdóttir Hallzsonar af Síðu, þorsteinssonar. [Móðir Guðrúnar var Helga Einarsdóttir, Eyjólfssonar, Valgerðarsonar. Móðir Helgo var Guðrún Klypsdóttir, þórðarsonar, Hörðakárasonar[3]. Móðir þorsteins var Halldóra Arnórsdóttir kerlíngarnefs[4], Bjarnarsonar, þórðarsonar frá Höfða. Móðir Klængs byscups var Hilldr[5] Eyóllfzdóttir[6] hins grá, Gunnarssonar. Móðir Eyúlfs var Úlfeiðr Bergsdóttir, Hallkelssonar. Móðir Úlfeiðar var þorgerðr, dóttir Breiðár-Skeggja. Móðir Bergs var þorbiörg, dóttir Böðvars hins digra. Móðir þórðar var Hilldr, dóttir Auðunar í Hollti, móðir Hilldar var Halldóra þóra(r)insdóttir.

þorlákr var son þórhallz þorlákssonar, þórhallzsonar, Bergþórssonar, Brunólfssonar, Auðunarsonar, Ketilssonar hins einhenda. Föðurmóðir þorláks var Eyvör Leifsdóttir Erlíngssonar, Reyni-Bjarnarsonar. Móðir Eyvarar var Jórunn, dóttir þorgils aurrabeinsstiúps ok Helgu, dóttur þóroz goða. Jórunne átti fyrr Gellir Runólfsson, bróðir Svertíngs í Dali. Móðir þorláks biskups var Halla Steinadóttir, Steinasonar, þórðarsonar, Steinasonar hins hvíta. Móðir Höllu var Íngunn þorsteinsdóttir, Böðvarssonar, Steinssonar . . . . .[7]. Móðir Íngunnar var Arngerðr, dóttir Snorra Jörundarsonar, systir Gils, föður þórðar. Móðir Arngerðar var Ásný, dóttir Sturlu þ(i)óðrekssonar. Móðir Steina Steinasonar var Halla, dóttir Lofz þórarinzsonar, Lofzsonar hins gamla. Móðir

1) *Kan ogsaa læses* Klængss. kuígr, þorleifss. 2) = Mássonar. 3) *Disse to Perioder fra* [*ere omsatte i Membranen i urigtig Orden, men Bogstaverne a og b over Linien ved hver Periodes Begyndelse, med samme Haand som det Övrige, angive, at Afskriveren har haft den rigtige Orden for sig.* 4) s. (sonar) *till. urigt. Membr.* 5) Halldóra *kaldes denne i* Húngurvaka *Cap.* 16, *Slutn., S.* 112. 6) d. (*overstreget*) S. (*urigtigen med mindre eet Led er udfaldet*) *Membr.* 7) ur. T. (?) t. *Membr.*

Höllo var Ragneiðr, dóttir Þorkels Geitizsonar, Lýtíngssonar, Arnbiarnar(sonar). Móðir Ragneiðar var Jórunn, dóttir Einars Eyólfssonar, Valgerðarsonar. Móðir Steina Þórðarsonar var Arnfríðr, dóttir Þorgeirs Steinssonar[1] . . . . . .

V. ÍSLENDÍNGABÓK[2].

Iſlendiŋa[3] boc gorþa ec fyrst byſcopom ǫrum Þorlaki[4] oc Katli oc syndac bęþi þeim[5] oc Sęmundi p̄. En[6] meþ þvi at þeim licaþi ſva at hava eþa þar viþr[7] auka þa skrifaða ec þeSa of et sama far, fyr vtan attartolo[8] oc ꝯuŋa ęvi, oc iǫce[9] þvi er mer varþ siþan[10] cuɴara oc nu er geʀ[11] ſagt a þeSi en a þeiʀi[12]. En hvatki ef nuſagt[13] ef i froþom[14] þeSom þa er ſcyllt at hava þat helldr[15] er saɴara reyniſc[16].

Halfdan[17] hvitbęiɴ[18] Vppleɴdiŋa ꝯuŋr sonr Olafs Tretelgio Svia ꝯuŋſ vaſ faþer Aisteinſ[19] fretz faþvr[20] Halfdanar ens millda oc ens matar illa. ſ. Goþroþar veiþi[21] ꝯungſ[22] ſ.

---

1) *Her afbrydes Genealogierne nederst paa tredie Side, og have formodenlig sluttet her. Paa fölgende Side staae nogle Optegnelser om forskjellige Nationers Afgudsdyrkelse, hvorfra Overgang gjöres til Aserne og Odins Afkom.*

2) *Denne Titel er taget af Skriftet selv. Haandskrifterne have eenstemmig:* „schedæ Ara prests froda". 3) *For Begyndelsesbogstavet staaer aaben Plads i begge Haandskrifter*; ⊥lenᴅ–, *B.* 4) Þ^o^laki, *B.* 5) þeī, *B.* 6) Eɴ, *B.* 7) *saal. B;* viþur, *A.* 8) ættartolo, *B.* 9) ioce, *B.* 10) *saal. B*; sidan, *A.* 11) ger, *B.* 12) ena þeirri, *B.* 13) *saal. begge, hvilket AMagn. ogsaa udtrykkelig bemærker; bör læses* misagt, *neml.* missagt, *d. e. berettet paa forskjellig Maade.* 14) frodom, *B.* 15) *saal. B*; helldur, *A.* 16) reynist, *B.* 17) *B har Begyndelsesbogstavet og mindre Adskillelse; i A staaer Plads aaben for Begyndelsesbogstavet.* 18) hvitbeiɴ, *B.* 19) *I A og B med et lille Begyndelsesbogstav.* 20) *öjensynlig rettet i A fra* faþir; *B har* favþr. *Muligen har Membr. kun haft* ſ. 21) veeiþi, *B.* 22) *saal. begge Afskrifter.*

Halfdanar enſ svarta ſ. Harallz[1] ens harfagra, eſ fyrstr varþ þeS kyns einn ɔunr at ollom Norvegi.

In hoc codice ɔtinENTur[2] *capitvla.*

Fra[3] Iſlanz bycþ. I. fra laNams[4] moNō[5] II. oc lagasetniɡ. fra alþiɲiſ ſetniɡ[6] III. fra miSeris[7] tali IIII. fra fiorþvɲa deilld. V. fra GrenlaNz bygþ. VI. fra þvi er criſtni kom a[8] Iſland[9] VII. fra byſcopom vtlendom VIII. fra Iſleiſi b'copi IX. fra[10] Gizori b'copi[11].

Jncipit libellus Jſlandorum[12].

Iſland[13] bycþiſc fyrſt vr Norvegi a dogom Harallz enſ harfagra Halfdanar ſ. enſ svarta J[14] þaN tiþ[15] at ętlon oc tolo þ'ra Teitz foſtra mins þeS maNz[16] er ec kuña[17] spacaſtan[18] ſ. Jſleifs[19] b'cops. z[20] þorkelſ faþor broþor[21] mins Gelliſ[22] ſ. er laɡt muNþi[23] fram[24] oc þoriþar Snorra dottor goþa eſ bęþi[25] vaſ marg ſpoc oc olivgfroþ[26] eſ Jwar[27] Ragnarſ ſ. loþbrokar let drepa Eadmund eN helga Eɲla ɔuɲ. En þat vaſ DCCCLXX epter burþ criſtz at þvi eſ ritiþ eſ i ſogo ħz.[28] Jɲolfr[29] het maþr[30] NoręN[31] eſ ſaNlḡa[32] er sagt at fore[33] fyrſt[34] þan[35] til Jſlandz, þa eſ Haralldr[36] eN harfagri var XVI vetra gamall. En[37] i aNat ſiN fǫm[38] vetrom ſiþarr[39]. HaN[40] bygþi suþr[41] i Raikiar vic. þar er Jɲolſſ[42] hoſþi

1) Haralls, *B.* 2) ɔtineNT[2], *B.* 3) *Begyndelsesbogstavet har aaben Plads i begge.* 4) *saal. begge.* 5) moNom, *B.* 6) sctning, *B.* 7) MIsseris, *B.* 8) *a*, *B.* 9) Island, *B.* 10) frä *i A er uden Tvivl Afskriverens vilkaarlige Forandring.* 11) X *fattes i begge.* 12) Jsl—, *B.* 13) *Begyndelsesbogstavet har aaben Plads i begge Afskrifter.* (I)sland, *B.* 14) *saal. begge.* 15) tid, *B.* 16) maňs, *B.* 17) *saal. begge.* 18) spacastaň, *B.* 19) Jsleifs, *B.* 20) oc, *B.* 21) ſavþr broþurs, *B.* 22) Gelliz, *B.* 23) munþi, *B.* 24) fraṁ, *B.* 25) beþi, *B.* 26) oliugſroþ, *B.* 27) *saal. begge.* 28) hans, *B.* 29) *Rett.; ur i begge, men sikkert urigtigen saavel her som andre Steder;* Ingolfur, *B.* 30) —ur, *begge.* 31) *saal. B;* NoreN, *A.* 32) saNlega, *B.* 33) fære, *B.* 34) ſ'st, *B.* 35) þadaň, *B.* 36) *saal. B*; Haralldur, *A.* 37) EN, *B.* 38) fǫm, *B.* 39) *saal. begge.* 40) haN, *B.* 41) suþur, *B.* 42) Ingolfs, *B.*

kallaþr[1]. fyr aʋſtan ʀinþacſ[2] airi sem hn kom fyrſt[3] a[4] land. en þar Ingolfsfell[5] fyr vestan[6] Olfoſſ ǫ[7] eſ hn lagþi ſina eigo a[8]. siþan. I þaɴ[9] tiþ[10] vaſ Jſland viþi vaxit a miþli fiallz[11] ⁊ fioro. þa v° her mɴ criſtn[7] þ'r[12] er Norþmɴ kalla Papa. En þ'r[13] foro siþ[14] a braʋt[15] af þvi[16] at þ'r[17] villdo eigi veſa her viþ[18] hęiþna[19] mɴ. oc leto epter bøcr[20] jrſcar oc biollor oc[21] bagla. af þvi[22] matti ſcilia at þ'r[23] v° mɴ Jrſcer. En þa varþ fǫr[24] manna[25] mikil mioc vt[26] hingat[27] vr Norvege til þeS vɴz ɔungreɴ Haralldr[28] baɴaþi af þvi[29] at honom þotti landauþɴ nema. þa ſęttuſc þeir a[30] þat at hv[7]r[31] maþr ſcylldi giallda ɔungi v. avra[32] ſa er eigi vęri[33] fra þvi[34] ſciliþr. ⁊ þaþ føri[35] hingat[36]. En ſva er sagt at Haralldr[37] vęri[38] ʟxx vet[w39] ɔungr oc[40] yrþi atrøþr[41]. þaʋ[42] hafa vpphǫf[43] veriþ at gialldi þvi eſ nu er kallat laɴdaurar. en þar gallzk ſtuɴdō meira en stuɴdō[44] miɴa[45] vnz Olafr[46] eɴ digri gorþi ſcyrt at hv[7] maþr ſcyllþi[47] giallda ɔungi[48] halſa mork[49]. ſa er føre[50] a[51] miþli Norvegſ oc[52] Jſlaɴz[53]. nema conor. eþa þ'r[54] mɴ eſ hn nęmi fra[55]. sva ſagþi þorkell oſſ[56] Gelliſſ.[57].

Hrollaugr[58] ſ. Raʋgvallz[59] iarls a[60] Møre[61] bygþi auſtr a Siþv. þaþ e°[62] Siþvmɴ komn[7][63].

---

1) kallaþur, *B*. 2) Minþacs, *B*. 3) f[7]ſt, *B*. 4) *a*, *B*. 5) Ingolfsfell, *B*. 6) vestaɴ, *B*. 7) *saal. begge*. 8) *a*, B. 9) þan, *B*. 10) tid, B. 11) fialls, *B*. 12) þr, *B*. 13) þr, *B*. 14) siþan, *B*. 15) bravt, B. 16) þui, *B*. 17) þr, *B*. 18) vid, *B*. 19) heiþna, *B*. 20) bæcur, *B*. 21) z, *B*. 22) þui, *B*. 23) þr, *B*. 24) for, *B*. 25) maɴa, *B*. 26) ut, *B*. 27) hingat, *B*. 28) Haralldur, *B*. 29) þui, B. 30) sęttust þr *a*, *B*. 31) hv[7], *B*. 32) aura, *B*. 33) væri, *B*. 34) þui, *B*. 35) færi, *B*. 36) hingat, *B*. 37) Haralldur, *B*. 38) væri, *B*. 39) vetra, *B*. 40) z, *B*. 41) atræþr, *B*. 42) þau, *B*. 43) vpphöf, *B*. 44) stuñdom, *B*. 45) miña, *B*. 46) Olafur, *B*. 47) *saal. B*; scylldi, *A*. 48) ɔungi, *B*. 49) m°k, *B*. 50) færi, *B*. 51) *a*, *B*. 52) z, *B*. 53) Jslandz, *B*. 54) *saal. begge*. 55) *saal. B*; frā, *A*. 56) ofs, *B*. 57) Gellisf., *B*. 58) *Aaben Plads i begge for Begyndelsesbogstavet; B har* ur *i Endelsen*. 59) Raugvalls, *B*. 60) *a*, *B*. 61) Mære, *B*. 62) ero, *B*. 63) komner, *B*.

Ketilbiorn[1] Ketilſ.[2] ſ. maþr Noren[3] bygþi ſuþr[4] at Moſſelli[5] eno ofra. þaþ e°[6] Moſſelliŋ'[7] comn[7][8].

Oþr dotter[9] Ketils flatnefs herſis norenſ[10] bygþi veſtr[11] i Breiþa ſirþi. þþ'[12] e° Breiþſirþiŋ'[13] cōn[7][14].

Helgi eñ[15] Mag'[16] Noren[17] ſ. Eyvindar[18] auſtmanz[19] bygþi[20] norþr[21] i Eyiaſirþi. þaþ e° Eyſirþiŋ'[22] comn[7][23].

En þa eſ Iſland vaſ viþa bygt[24] orþit. þa haſþi maþr auſtren[25] fyrſt log[26] vt[27] hiŋat[28] vr Norvegi ſa er Vlſliotr[29] het. Sva sagþi[30] Teitr[31] oſſ. oc v° þa Vlſliotz[32] log kolloþ. Han[33] var ſaþ[7][34] Gunars er Diuſſdæler[35] e° comner[36] fra[37] i Eyiaſirþi. En þav v°[38] fleſt ſett at þvi sem þa v° Golaþiŋſ[39] log eþa roþ þorleifs[40] ens spaca Hörþa[41] caraſ. v° til hvar viþ[42] ſcylldi avca[43] eþa af nema eþa anan[44] veg setia. Vlſliotr var auſtr[45] i Loni. En ſva er sagt at G'mr[46] geitſcor veri[47] foſtbroþ[7] hanſ[48] sa er kanaþi Jſland[49] allt[50] at raþi hanſ[51] aþr[52] alþiŋi[53] veri[54] att. en[55] honom fecc hv[7]r[56] maþr pening til a landi her. en ħ[57] gaf ſe þat siþ til hofa.

[58]Alþiŋi[59] vaſ sett at räþi[60] Vlſliotz oc allra lanz-

---

1) —biorn, *B.* 2) Kietels, *B.* 3) Norræñ, *B.* 4) *Rett.;* ſuþur, *A;* suþur, *B.* 5) —felle, *B.* 6) ero, *B.* 7) —ſill— *i A*; *rettet efter B, som har* Moſſellingar. 8) comner, B. 9) dott', *B.* 10) noræns, *B.* 11) vestur, *B.* 12) þþan, *B.* 13) —ingar, *B.* 14) comner, *B.* 15) en, *B.* 16) magri, *B.* 17) Noræn, *B.* 18) —dr, *B.* 19) avstmanz, *B.* 20) bygþi, *B.* 21) norþ', *B.* 22) —ingar, *B.* 23) —ner, *B.* 24) bygt, *B.* 25) avstræn, *B.* 26) lög, *B.* 27) ut, *B.* 28) hingat, *B.* 29) —ur, *B.* 30) *Rett.;* sagdi, *begge.* 31) *Rett.;* Teitur, *begge,* 32) *saal. B,* —liōtz, *A.* 33) Hañ, *B.* 34) —þer, *B.* 35) *saal. begge.* 36) —n', *B.* 37) *saal. B;* frä, *A.* 38) voru, *B.* 39) —þings, *B.* 40) *saal. B;* þ'leifs, *A.* 41) Horþa, *B.* 42) vid, *B.* 43) auka, *B.* 44) anan, *B.* 45) aust', *B.* 46) Grimur, *B.* 47) væri, *B.* 48) ħz, *B.* 49) JSl—, *B.* 50) alt, *B.* 51) ħz, *B.* 52) aþur, *B.* 53) —ngi, *B.* 54) væri, *B.* 55) En, *B.* 56) hver, *B.* 57) hann, *B.* 58) *B har ikke et nyt Capitel paa dette Sted.* 59) Alþingi (*med Begyndelsesbogstavet*) *B; A har aaben Plads for Begyndelsesbogstavet.* 60) raþi, *B.*

maɴa[1] þar[2] er nu[3] eſ. En[4] aþr vas þiŋ[5] a[6] Kialarnesi þat eſ þorſteiɴ[7] Jŋolfſ.[8] ſ. lannama mañz[9] ſaþ[7] þorkels Mana logſogo mañs hafþi þar oc hofþiŋi[10] þ'r eſ at þvi hvrfv. En maþr hafþi ſecr orþit[11] of þręls morþ eþa leyſiŋſ[12] sa er land atti i Blaſcogō ħ[13] es nefndr[14] þorer croppinſkeggi. En[15] dottor ſonr ħs[16] eſ[17] callaþr þorvalldr croppinskeggi. sa eſ for siþ i Auſtfiorþo[18] oc breɴdi þar iɴi[19] Guɴar b°þor[20] siñ[21]. Sva sagþi Hallr[22] Orækioſ. En[23] sa het Kolr[24] eſ myrþr[25] vas. Viþ ħ[26] eſ keɴd gea ſv eſ þar eſ kolloþ siþan[27] Cols gea ſem hręen fuɴduſc. Land þ varþ[28] siþ[29] allzheriar[30] ſe. En þ logþo laɴdz m̄ɴ[31] til alþiŋis[32] najzlo[33]. Af þvi eſ þar alm̄ɴiŋ[34] at viþa til alþiŋis[35] i scogom. oc a[36] hęiþom hagi til hroſſa hafnar. þ sagþi Vlſheþiɴ oſſ.

[37]Sva hava oc[38] spacer m̄ɴ sagt. at a lx vetra yrþi Jſland[39] albygt ſva[40] at ēg vęri[41] meiʀ siþ[42]. þvi nęr tok Hramɴ logſogo Hœngs ſonr laɴama manſz[43]. nęſt[44] Vlſlioti oc[45] hafþi[46] xx sumor. Hñ[47] var ꝑr[48] Raŋar[49] hverſi. þat var lx vetrum epter drap Eadmundar ɔuŋſ.[50] vetri eþa tveim äþr[51] Haralldr[52] en harfagri yrþi daþr[53] at tolo spacra maɴa[54]. þorareɴ[55] Raga broþer ſ. ǫleifs hialta

1) laɴs—, *B*. 2) þ', *B*. 3) nv, *B*. 4) en, *B*. 5) þing, *B*. 6) *a*, *B*. 7) —steiñ, *B*. 8) Jng—, *B*. 9) laɴä—maɴs, *B*. 10) —ingiar, *B*. 11) ordit, *B*. 12) —ings, *B*. 13) - -scogom. ħn, *B*. 14) —dur, *B*. 15) eñ, *B*. 16) ħz, *B*. 17) er, *B*. 18) Avst—, *B*. 19) iɴe, *B*. 20) broþor, *B*. 21) siɴ, *B*. 22) ***Rett.;*** Hallur, *begge*. 23) eñ, *B*. 24) *saal. B*; Kolur, *A*. 25) *saal. B*; myrdr, *A*. 26) þ, *B*. 27) —añ, *B*. 28) vard, *B*. 29) *saal. B; udel. A*. 30) allsh—, *B*. 31) lañz meɴ, *B*. 32) —þingis, *B*. 33) naizlo, *B*. 34) —ing, *B*. 35) —þing–, *B*. 36) z *a*, *B*. 37) ***B** begynder ikke her en ny Linje*. 38) z, *B*. 39) JSl—, *B*. 40) sua, *B*. 41) vęiri, *B*. 42) siþaɴ, *B*. 43) maɴs, *B*. 44) nęst, *B*. 45) z, *B*. 46) *saal. B*; hafdi, *A*. 47) Hañ, *B*. 48) vr, *B*. 49) Rang är, *B*. 50) konungs, *B*. 51) aþr, *B*. 52) —ur, *B*. 53) —ur, *B*. 54) maña, *B*. 55) —en, *B*.

toc[1] logſogo nęſtr[2] Hrãni[3], oc[4] haſþi oñor[5] xx. haɴ[6] vaſ borgſirþſcr[7].

That[8] vaſ ⁊ þa eſ[9] en[7] spocoſto m̃ɴ a laɴdi[10] her hoſþo taliþ[11] itveī[12] miſſerō[13] ſiora daga eɴſ[14] ſiorþa[15] huɴdraþſ.[16] þat[17] v[7]þa[18] vicur II. eɴſ[19] ſetta tegar en monoþr XII. þritegnattar[20] oc[21] dagar IIII umbfram þa m[7]cþo þ[7]r[22] at solargangi[23] at sumar et[24] munaþi aptr[25] til varſenſ en þat cuɴne eŋi[26] ſegia þeim at degi[27] einō[28] vaſ ſleira en heilom vicom gegɴdi[29] i tveim miſſerom oc ꝥ olli. En[30] maþr het þorſteiɴ[31] surtr haɴ[32] vaſ breiþſirþſcr[33] sonr[34] Hallstęins þolpſ ſon[r] Ꝍorſtrar ſceggia[35] laɴdnama maɴs, oc Oſcar[36] þorsteinsdottor[37] enſ rauþa. Hañ[38] drajmþi[39] þat at ħ[40] hygþiſc[41] veſa at logbergi þa es þar var[42] ſiolment[43] oc vaca eñ[44] hann[45] hugþi alla m̃ aþra ſofa. en siþan[46] hvgþiſc[47] hñ sofna, en ħn hugþi þa alla m̃[48] aþra vacna. þaɴ[49] draum reþ[50] Ꝍſyfr Helgaſ. moþor ſaþer Gellis þorkelsſ. ſva[51] at aller[52] meñ[53] myɴdi[54] þegn varþ[55] meþañ ħn męllti[56] at logbergi. en siꝥ eſ ħn þagnaþi at þa myndi[57] all[7] ꝥ roma

1) tok, *B.* 2) —ur, *B.* 3) Hramni, *B.* 4) z, *B.* 5) oñur, *B.* 6) ħn, *B.* 7) *Efter Conjectur*; *jfr.* breiþſirþscr *kort nedenfor;* borgſirþer, *A, B.* 8) *Begge have aaben Plads for Begyndelsesbogstavet, uagtet B ikke begynder en ny Linie.* 9) *Dette Ord udel. B.* 10) lande, *B.* 11) talit, *B.* 12) i tveim, *B.* 13) misserom, *B.* 14) ens, *B.* 15) fiorda, *B.* 16) huñdraþs, *B.* 17) ꝥ, *B.* 18) v'da, *B.* 19) ens, *B.* 20) —tog—, *B.* 21) z, *B.* 22) þeir, *B.* 23) —g[a]gi, *B.* 24) *saal. begge (i to Ord).* 25) apt[a], B. 26) engi, B. 27) deigi, B. 28) einom, B. 29) gegndi, B. 30) *saal.* B; Eñ, *A.* 31) þorsteiñ, B. 32) ħn, B. 33) Breid—, B. 34) *saal* B; sonur, *A.* 35) Mostrarsceʊia, B. 36) OScar, B. 37) þsteinsdottor, B. 38) ħn, B. 39) draimþi, B. 40) ħn, B. 41) *saal. begge, men sandsynl. ved urigtig Læsning af et angelsaxisk* v. 42) v[r], B. 43) fiolm̃t, B. 44) eɴ, B. 45) ħn, B. 46) siꝥ, B. 47) hugþisc, B. 48) *efter* B; *udel. A.* 49) þann, B. 50) red, B. 51) sua, B. 52) all[7], B. 53) meɴ, B. 54) mynþi, B. 55) *saal. meningslöst i begge (for* þegia viþ?). *AMagn. gjættede* þagna viþ, *Bussæus* þegiandi verþa; *jfr.* Werlauff de Ario multiscio *S.* 32, *og dette Binds S.* 7 *Anm.* 2. 56) mællti, B. 57) mpnþi, B.

es ħn hefþi męllt. Eñ þeir[1] voro[2] baþer[3] spaker meñ[4] mioc. En[5] ſiþ ef m̄n qvomo til þingſ[6] þa leitaþi ħ[7] þs räþs at logbergi at et ſiaunda hvert[8] sumar scyldi auka vicu oc[9] freiſta[10] hvc þa hlyddi. En[11] ſva[12] sem Oſyſr[13] reþ draumeñ[14] þa vǫcnoþo[15] aller[16] meɴ[17] viþ[18] þat[19] vel. oc[20] vas [þ þa[21] þegar[22] i log leidt at raþi þorkels[23] Mana oc[24] añara[25] spacra maña. At retto tali (ero) i hv'io[26] are v. dagar eɴſ[27] ſiorþa[28] hunþraþs[29] ef eigi ef hlaupär en[30] þa ·einom fleira. en[31] at ǫro tali v'þa IIII. En þa es ajcſc[32] at ǫro tali et ſiaunda hvert at vico en ongo[33] at hinu[34] þa v'þa[35] VII ǫr ſaman iamɴlong[36] at hvorotveggia[37]. En ef hlaupǫr[38] verþa II a miþli þ'ra ef auka ſcal þa þarf auca et setta.

þinga[39] dęilld mikil varþ ä[40] miþli þ'ra þorþ' gellis sonar[41] Olęifs feilaɴſ[42] pr[43] Bręiþafirþi. oc Odz þes[44] er kallaþr[45] var Tungu[46] Oddr. haɴ[47] var borgfirþſcr. þorvalldr[48] sonr[49] ħs[50] vas at breɴo þorkels[51] Bluɴketils ſonar meþ Hœſna[52] þori j ǫrɴolfsdali[53] en þorþr[54] geller[55] varþ hofþingi[56] at soceɴe[57] af þvi[58] at Herstęiñ[59] þorkelſ. ſ. Bluɴketilſ. ſ. atti þorvñi[60] svſtor[61] dottor ħs[62]. Hon[63] vas Helgo dotter oc

1) þr, B. 2) w°, B. 3) bader, B. 4) m̄ɴ, B. 5) *saal.* B; Eñ, *A.* 6) þings, B. 7) ħn, B. 8) hv't, B. 9) z, B. 10) freysta, B. 11) Eñ, B. 12) sua, B. 13) *saal.* B; Osyſur, *A.* 14) —iñ, B. 15) vocn—, B. 16) all', B. 17) m̄ɴ, B. 18) vid, B. 19) þ, B. 20) z, B. 21) B; þa þat, *A med Omsætningstegn over.* 22) þg', B. 23) þ°kels, B. 24) z, B. 25) añ'a, B. 26) hverio, B. 27) ens, B. 28) ſiorda, B. 29) huñþraþs, B. 30) *saal.* B; eñ, *A.* 31) *saal.* B; eñ *A.* 32) aicſc, B. 33) eingo, B. 34) hino, B. 35) verþa, B. 36) jamɴlong, B. 27) —tueggia, B. 38) B *i to Ord.* 39) *aaben Plads for Begyndelsesbogst. i begge;* (þ)inga, B. 40) a, B. 41) son', B. 42) —ans, B. 43) vr, B. 44) þ's, B. 45) —ur, *begge.* 46) Tungu, B. 47) ħn, B. 48) —valld', B. 49) son', B; sonur, *A.* 50) ħz, B. 51) þ°kels, B. 52) Hæsna, B. 53) Orn—. B. 54) þorþ', B. 55) gellir, B. 56) —ingi, B. 57) —enni, B. 58) þui, B. 59) —steirn, B. 60) —uɴi, B. 61) syst', B. 62) hñs, B. 63) hun, B.

Gunnarss[1] syster Jofriþar es[2] þorstęiñ[3] atti Egilsf. En[4] þr v° sott[7 5] a þiŋi[6] þvi[7] es var i Borgarfirþi i þeim[8] staþ es siþ es kallat þiŋnes[9]. Þat voro[10] þa log at vigsacar scylldi sækia a þvi[11] þiŋi[12] ef nęst vaſ vett vaŋi[13]. En þr borþosc þar oc matti þiŋiþ[14] eigi heyiasc at logum. þar fell þorolfr refr[15] broþer ǫlfs i Dolom vr liþi þorþar gellis. En siþ foro sacarnar til alþiŋis[16]. oc borþusc þr þar[17] þa en. Þa fellu mn vr liþi Oddz[18]. enda varþ secr han[19] Hœsna[20] þorir oc drepin[21] siþañ.[22] oc fleiri þ'r at brenvni vǫro[23]. þa talþi þorþr[24] gell[7 25] tǫlo vmb at logbergi hve[26] illa monom gegnþi[27] at fara j ocun þing at sœkia[28] of vig eþa harma sīna. oc talþi hv[t 29] honom varþ fyrir[30] aþr[31] hn męttí[32] þvi mali til laga coma. oc qvaþ[33] ymiſſa vandręþi[34] mondo[35] v'þa[36] ef eigi reþisc bœtr[37] a[38]. þa vas landino scipt j fiorþuŋa.[39] sva at III vrþu[40] þing i hveriom fiorþūgi[41]. oc scylldu þiŋunautar[42] ęiga hvar[43] sac socner[44] saman[45]. Nema j Norþlendinga fiorþungi[46] v' IIII. af þvi[47] at þr vrþv[48] eigi a anat satter. þr er fyr norþan voro[49] Eyiafiorþ villdu[50] eigi þangat sœkia[51] þiŋiþ[52] oc eigi i Scagafiorþ þeir[53] es þar[54] voro[55] fyr vestan. en þo scylldi[56] iǫfn[57] dom nefna

1) —ars, B. 2) er, B. 3) þ'ste'n, B. 4) *saal.* B; Eñ, *A.* 5) —er, B. 6) þingi, B. 7) þui, B. 8) þm, B. 9) þing—, B. 10) v°, B. 11) þ', B. 12) þingi, B. 13) *saal. rettet;* vett vagi, *A*; veit vagi, B. 14) þingit, B. 15) *Rett.;* ur *i begge Ords Endelser i A og B.* 16) alþingis, B. 17) þr, B. 18) Odds, B. 19) hn, B. 20) Hæsna, B. 21) drepiñ, B. 22) siþ, B. 23) v°, B. 24) þorþ², B. 25) gellir, B. 26) *saal.* B; Hve, (*med et Punkt foran*), A. 27) *saal.* B; gegndi, A. 28) sækia, B. 29) huat, B. 30) fyr', B. 31) aþ', B. 32) matti, B. 33) *Rett.;* qvad, *begge.* 34) vanþ—, B. 35) mondo *ell.* mendo, B. 36) verþa, B. 37) —ur *i Endelsen i begge;* bætur, B. 38) a, B. 39) —unga, B. 40) vrþv, B. 41) —ungi, B. 42) þingu—, B. 43) hv', B. 44) focn', B. 45) sam', B. 46) fiᶜþ—, B. 47) þui, B. 48) vrþu, B. 49) v', B. 50) villþu, B. 51) sękia, B. 52) þingit, B. 53) þr, B. 54) þ', B. 55) v°, B. 56) scyllþi, B. 57) iofn, B.

oc logretto scipon vr ꝥra ſiorþungi ſem or[1] einō[2] hveriom oþrom. Ēn[3] ſiꝥ v° sett ſiorþuŋar[4] þiŋ[5]. sva sagþi oſſ Vlſheþin[6] GuɴRars ſ.[7] logſogo maþr. ꝥorkell Mane ꝥorſteinſſ. Jŋolſsſ.[8] toc logſogo epter ꝥorariŋ Raga broþor. oc haſþi[9] xv sumor. ꝥa haſþi ꝥorgeir at Lioſavatɴi ꝥorkelſſon[10] xvii sumor.

Land[11] þat eſ kallat eſ Grænland ſaɴzc oc[12] bygþiſc af Jſlande. Eirikr[13] eɴ[14] rauþe het maþr[15] Breiþſirþſcr[16] es for[17] vt[18] heþan þängat. oc nam[19] þar[20] land er ſiꝥ es kallaþr[21] Eiriks ſiorþr[22]. Haɴ[23] gaf naſn landino ⁊ kallaþi Grænland. oc qvaþ[24] m̄ɴ þat[25] myndv[26] fysa þangat farar[27] at landiþ[28] ætti[29] naſn gott. ꝥeir[30] fundo þar maɴa vister bęþi auſtr[31] ⁊ veſtr[32] a landi.[33] oc kęipla[34] brot oc steinsmiþi þat es af þvi[35] ma scilia at þar haſþi ꝥeſſconar[36] þioþ[37] fariþ eſ Vinland[38] heſ' bygt oc Grœnleɴdingar calla Screliŋa[39]. En þat vas es ħn toc byɢva landiþ[40] xiiii[41] vetrom eþa xv fyrr en cristni qvæme her a Jsland at þvi[42] er sa talþi fyr' ꝥorkeli Gelliſſ. a Grœnlandi[43] er sialfr[44] fylgþi Eirike enom rauþa vt.

Olafr[45] rex Tryɢvaſ. Olafs ſ. Harallz ſ.[46] eɴſ[47] harfagra com cristni i Noreg oc a Jſland.[48] haṅ[49] sendi hingat til laɴz[50] prest[51] ꝥn͵ er het ꝥangbrandr[52]. oc her

---

1) vr, *B.* 2) einom, *B.* 3) *saal. B*; Eṅ, *A.* 4) —ungar, *B.* 5) þing, *B.* 6) —iṅ, *B.* 7) son, *B.* 8) Jng—, *B.* 9) *saal. B;* haſdi, *A.* 10) þ°kelsſ., *B.* 11) *Aaben Plads for Begyndelsbogst. i begge.* 12) z, *B.* 13) Eirek², *B.* 14) en, *B.* 15) maþ², *B.* 16) *saal. B;* —ſirdſcr, *A.* 17) ſ°, *B.* 18) ut, *B.* 19) nā, *B.* 20) þʳ, *B.* 21-22) *saal. B;* —þur, *A.* 23) Haṅ, *B.* 24) qvad, *B.* 25) ꝥ m̄ɴ, *B*, *med Omsætningstegn.* 26) myndu, *B.* 27) farʳ, *B.* 28) lṅdᵗ, *B.* 29) þætti, *B.* 30) ꝥr, *B.* 31) aust², *B.* 32) vest², *B.* 33) laṅdi, *B.* 34) kęiſla(?), *B.* 35) þui, *B.* 36) ꝥskonar, *B.* 37) þiod, *B.* 38) Win—, *B.* 39) —inga, *B.* 40) —it, *B.* 41) xiv, *B.* 42) þui, *B.* 43) —lṅde, *B.* 44) *nærmest efter B* (sialſ²); sialſur, *A.* 45) *saal. B*; —ur, *A*; *aaben Plads i begge for Begyndelsesbogstavet.* 46) —allsſ., *B.* 47) ens, *B.* 48) —lṅd, *B.* 49) hṅ, *B.* 50) lands, *B.* 51) p̄ſt, *B.* 52) —ur, *A;* —branþr, *B.*

kendi[1] moNom[2] cristni oc skirþi þa alla es viþ tru[3] toco. En Hallr[4] a Siþu[5] þorsteins f.[6] let scirasc smmhendis. oc Hiallti Sceggia[7] sonr[8] yr þiorsardali. oc Gizor eN[9] hviti Teitzſon[10] Ketilbiarnarſ. fra Moſſelli. oc marg[7][11] hoſþinjar[12] aþrer. En[13] þr v° þo fleiri es i gegn mellto[14] oc neitto. En þa er hn hafþi her veriþ einn[15] vetr[16] eþa II. þa for hn a braut. oc hafþe[17] vegit her II. m[18] eþa III. þa er hn hoſþo nidt. En hn sagþi ounino Olafi eſ h[19] com auſtr[20] allt þat es her hafþi yfir[21] h[22] giniþ[23]. oc let orvent[24] at her muNdi cristni en tacaſc. En[25] hn varþ viþ þ reiþr mioc[26]. oc[27] etlaþi at lata meiþa eþa drepa oſſa[28] laNda[29] fyr[7][30] þa eſ þar v° auſtr[31]. En þat[32] sumar et sama qvomo[33] vtan[34] heþan[35] þ'r[36] Gizor oc Hiallti oc þogo þa vNdan[37] viþ[38] ounenn[39]. oc heto honom vmbſyſlo ſiNi til a nyia leic at her yrþi enn viþ criſtniNi[40] tekit[41]. oc leto ser eigi an'rs[42] von en þar[43] mundi[44] hlyþa. En et neſta ſum'[45] ept'[46] foro þr auſtan ⁊ prestr[47] sa es þormoþr het. oc qvomo þa j VeſtmaNa[48] eyiar eſ x vicur v° af sumri oc[49] hafþi allt fariſc vel at. sva qvaþ[50] Teitr[51] þ[52] ſegia es sialfr[53] var[54] þar. þa vas þat[55] melt et neſta sumar aþr[56] i logom at mN scylldi[57]

---

1) kenþi, *B.* 2) *saal. B;* moñom, *A.* 3) trv, *B.* 4) *saal. B;* - -ur, *A.* 5) siþv, *B.* 6) þ^c st—, B. 7) SceGia, *B.* 8) *saal. B;* sonur, *A.* 9) en, *B.* 10) Teitsſ., *B.* 11) marger, *B.* 12) —ing—, *B.* 13) *saal. B*; Eñ, *A.* 14) mellto, *B.* 15) eiñ, *B.* 16) vetur, *B.* 17) *saal. B;* hafdi, *A.* 18) mN, *B.* 19) hn, *B.* 20) auſtur, *B.* 21) yſ', *B.* 22) hn, *B.* 23) gingit, *B.* 24) orvent, *B.* 25) Eñ, *B.* 26) mióc, *B.* 27) ⁊, *B.* 28) oſsa, *B.* 29) laňda, *B.* 30) fyrer, *B.* 31) austur, *B.* 32) þ, *B.* 33) quomo, *B.* 34) utañ, *B.* 35) heþañ, *B.* 36) þeir, *B.* 37) vnþaN, *B.* 38) vid, *B.* 39) —ungenn, *B.* 40) —iñi, *B.* 41) tecit, *B.* 42) añars, *B.* 43) *saal. A, B; rigtigere* þat. 44) munþi, *B.* 45) sumar, *B.* 46) epter, *B.* 47) *Rett.*, prestur, *A;* pſt², *B.* 48) West—, *B.* 49) ⁊, *B.* 50) *Rett.*; qvad, *A, B.* 51) *Rett.*; Teitur, *A*; Teit², *B.* 52) *saal.* (þat) *begge*; *rigtigere* þn, *neml.* þann. 53) *Rett.*; sialfur, *A;* sialf², *B.* 54) vas, *B.* 55) þ, *B.* 56) aþ², *B.* 57) scyllþi, *B.*

sva coma til alþingis es x vikur[1] vęri af sumri. en[2] þangat til q°mo[3] (*menn*) viku[4] fyrr. En[5] þr foro þegar iñ til megiñ lanz[6] oc siþan[7] til alþingis. oc goto at Hiallta at hn vas epter i Laugardali meþ xii. man. af þvi at hn hafþi[8] aþr secr[9] orþit fiórbaugſ[10] maþr et nęſta sumar[11] a alþingi of goþgo[12]. En[13] þat vaſ til þs haft at hn qvaþ[14] at logbergi q'þling[15] þña.

Vil ec eigi goþ geyia[16]
graji[17] þykir mer Frajia[18].

Eñ þr Gizor foro vnz þr q°mo[19] i ſtaþ þn[20] i hia Olfoſs vatni es[21] kallaþr es Vellankatla. oc gorþo[22] orþ þþan[23] til þings at a mot þeim[24] scylldi[25] coma aller fulltings mn þ'ra[26]. af þvi[27] at þ'r[28] hofþo[29] spurt at andſcotar[30] þeirra villdi[31] veria þeim vigi þingvęlleñ[32]. En fyrr en þr fori[33] þaþañ[34] þa kom[35] þar[36] riþandi[37] Hiallti oc þr er epter v° meþ honom. En siþ riþv[38] þr a[39] þingit[40]. oc qvomu aþr[41] a mot þeim frændr[42] þra oc vin' sem þr hofþo ęſt. En en[7] heiþnu mn hvrfu samañ[43] meþ alvępni. oc hafþi ſva nęr at þ'r[44] mpndi[45] beriaſc[46] at [eigi][47] of sa a miþli. En annan[48] dag epter geingu[49] þr Gizor oc[50] Hiallti til logbergs, oc bęro þar vpp erindi[51] sin. En[52] ſva er sagt at þat[53] bęri fra hve vel þr męltu[54].

---

1) vicur, *B*. 2) eñ, *B*. 3) qvomo, B. 4) vicu, *B*. 5) Eñ, *B*. 6) megin lands, *B*. 7) siþ, *B*. 8) *saal. B*; hafdi, *A*. 9) *saal. rettet fra begges* secur. 10) *saal. begge*. 11) sum', *B*. 12) Goþgo, *B*. 13) *saal. B*; Eñ, *A*. 14) *Rett.*; qvad, *begge* 15) qviþl—, *B*. 16) geyia, *B*. 17) grai, *B*. 18) *I begge i een Linie*. 19) qvomo, *B*. 20) þañ, *B*. 21) er, *B*. 22) gerþo, *B*. 23) þaþ, *B*. 24) þm, *B*. 25) scyllþi, *B*. 26) þra, *B*. 27) þui, *B*. 28) þr, *B*. 29) hauſþo, *B*. 30) andſkotar, *B*. 31) villþi, *B*. 32) *saal. begge*. 33) fęri, *B*. 34) þþan, *B*. 35) com, *B*. 36) þ', *B*. 37) riþanþi, *B*. 38) riþu, *B*. 39) *a*, *B*. 40) þingiþ, *B*. 41) *Rett.*, aþur, *A*; aþ', *B*. 42) *Rett.*, frændur, *A*; frænþr, *B*. 43) saman, *B*. 44) þr, *B*. 45) mynþi, *B*. 46) *saal. B*; beriaſt, *A*. 47) *Lacun i begge Haandskrifter*. 48) anan, *B*. 49) geingo, *B*. 50) z, *B*. 51) erinþi, *B*. 52) *saal. B*; Eñ, *A*. 53) þ, *B*. 54) —v, *B*.

En þ[1] gerþisc[2] af þvi[3] at þar nefnþi añar[4] maþr[5] at oþrō[6] vatta. oc sogþvsk[7] hvarer yr logom viþ aþra ener criſtnu mṅ ⁊ en[7] heiþno. oc giŋo[8] siþn[9] fra logbergi. þa boþo en[7] [10] c'ſtno[11] mṅ Hall a[12] Siþo at ħn ſcylldi[13] log þra vppſegia[14] þav[15] eſ criſtneñe[16] scyllde[17] fylgia. En[18] ħn leyſtiſc þvi[19] vndan[20] viþ þa at ħn caypti at þorgeiri[21] logſogo maṅi at ħn scylldi[22] vppſegia. en ħn vas eñ[23] þa heiþiñ[24]. En siþ es mṅ qvomo i bvþer þa lagþiſc ħn niþr[25] þorgeiʀ. oc brędidi felld[26] siñ[27] a sic, oc hvillþi[28] þañ[29] dag allañ[30] ⁊ nottena epter oc qvaþ[31] ecke orþ. En[32] of morgoneṅ epter settiſc ħn vpp. oc gerþi[33] orþ at mṅ scylldi[34] ganga til logbergis. En[35] þa hof[36] ħn tolo sina vpp eſ mṅ qvomo þar. oc sagþi at honom þotti þa comit hag maṅa i ǫnytt efni ef mṅ scylldi[37] eḡ[38] hafa aller log ęin[39] a landi her. oc talþi fyrer moṅom a marga vega at þ scylldi[40] eḡ[41] lata v'þa. oc ſagþi at þat muṅdi[42] at þvi[43] ofætti v'þa[44] eſ viſa von vas at þęr barſmiþer gerþiſc[45] a miþli maña[46] es landeþ[47] eyddiſc af. Haṅ[48] sagþi fra þvi[49] at ɔuŋar[50] yr Norvegi oc yr Danmorco hofþo haft ofriþ oc[51] oʀostor a[52] miþli sin laŋa[53] tiþ til þs vnz laṅz mṅ[54] gerþo[55] friþ a miþli þra þott þr villdi[56] eḡ[57]. En[58] þat[59] raþ gerþiſc[60] sva at af stundu send-

1) þat, *B*. 2) gerþisc, *B*. 3) þui, *B*. 4) añ', *B*. 5) maþ², *B*. 6) oþrom, *B*. 7) sogþusc, *B*. 8) gingo, *B*. 9) siþ, *B*. 10) ener, *B*. 11) cristnu, *B*. 12) *a*, *B*. 13) —þi, *B*. 14) —seigia, *B*. 15) þau, *B*. 16) c'ſtnc̄ne, *B*. 17) —þi, *B*. 18) *saal. B;* Eñ, *A*. 19) þui, *B*. 20) vnþ, *B*. 21) —geyri, *B*. 22) —þi, *B*. 23) en, *B*. 24) —eñ *ell.* iñ, *B*. 25) *Rett.*; niþur, *begge*. 26) fellþ, *B*. 27) siṅ, *B*. 28) *Rettet i A af Afskr. fra* hvilþi; huillþi, *B*. 29) þn, *B*. 30) allaṅ, *B*. 31) *Rett.*; qvad, *begge*. 32) Eñ, *B*. 33) gerþi, *B*. 34) scyllþi, *B*. 35) *saal. B;* Eñ, *A*. 36) höf, *B*. 37) —þi, *B*. 38) eigi, *B*. 39) *saal. B;* ęnn, *med utydelig Rettelse, i A*. 40) skylldi, *B*. 41) eigi, *B*. 42) munþi, *B*. 43) þui, *B*. 44) verþa, *B*. 45) gerþiſc, *B*. 46) maṅa, *B*. 47) lanþeþ, *B*. 48) Hañ, *B*. 49) þui, *B*. 50) ɔungar, *B*. 51) z, *B*. 52) *a*, *B*. 53) langa, *B*. 54) laṅzmṅ, *B*. 55) gerþo, *B*. 56) villþi, *B*. 57) eigi, *B*. 58) *saal. B;* Eñ, *A*. 59) þ, *B*. 60) gerþiſc, *B*.

ufc[1] þęir[2] gerſemar a miþli. enda[3] hellt friþr sa meþan̄ þeir[4] lifþv. En nv þykker mer þ᷎ rāþ qvaþ h̄n at ver latem oc eḡ[5] þa raþa. er meſt vilia i gegɴ[6] gaɴgafc.[7] oc miþlom sva mǫl a miþli þ᷎ra at hverer tvegio[8] hapi nacqᵘᵗ sins māls, oc hopom aller[9] ein log ⁊ ęin[10] siþ. þat mon[11] verþa satt ef ver slitom i sundr[12] logen[13]. at ver monom ſ̀lita oc friþeɴ. En h̄n lauc sva mali sino at hvarer tveggio[14] jotto þvi[15] at aller scylldi[16] ein log hapa þav[17] sem h̄n reþi vpp at seigia[18]. þa vas þ᷎ męllt[19] i logom at aller meɴ[20] scylldi[21] criſtner vesa oc[22] sciɍɴ taca þ᷎r er aþr[23] voro[24] oſcirþer a landi her. En of barna vtburþ[25] scylldo[26] standa[27] en forno log oc op[28] hroſſakiotz[29] āt[30]. scylldo[31] m̄ɴ blota a lavn[32] ef villdo[33]. en varþa fiorbaugs garþr[34] ef vottom of qvæmi viþ. En[35] siþar ſom vetrom var sv[36] heiþni af numen[37] ſem on̄or. þeɴa atburþ ſagþi Teitr[38] oſſ at þui ęr c'ſtni[39] com a Jſland. En Olapr[40] TryɢvaIon fell et sama svmar[41] at sogo Sęmundar preſtz. þa barþiſc h̄n viþ[42] Svein Harallz[43] ſ. Dana ɔung[44]. oc Olap en sænſca Eiricſ ſ. at Vpſolum[45] Svia ɔun̄s[46] oc Eiric eſ ſiþan̄[47] vas iarl at Norvegi Hǫconarſ.[48] þat vas cxxx vetrum[49] epter drap ęadmundar. en[50] ɱ. epter burþ criſtz at alþyþo tali.

Thesi[51] ero nopɴ byſcopa[52] þ᷎ra es veriþ[53] hafa a

1) senþufc, B. 2) þ᷎r, B. 3) enþa, B. 4) þ᷎r, B, 5) eigi, B. 6) gegn, B. 7) gangafc, B. 8) —tuegio, B. 9) all⁷, B. 10) ęin̄, B. 11) mun, B. 12) suɴþur, B. 13) login̄, B. 14) tueggio, B. 15) þui, B. 16) scyllþi, B. 17) þau, B. 18) segia, B. 19) mællt, B. 20) m̄ɴ, B. 21) —þi, B. 22) z, B. 23) *saal.* B; aþur, *A*. 24) voru, B. 25) vtb²d, B. 26) —þo, B. 27) —þa, B. 28) of, B. 29) —kiots, B. 30) æt, B. 31) —þo, B. 32) laun, B. 33) —þo, B. 34) *saal. B;* garþur, A. 35) *saal.* B; En̄, *A*. 36) su, B. 37) afnumeɴ, B. 38) *Rett.;* Teitur, *A*; Teit², B. 39) criſtni, B. 40) *Rett.:* Olapur, *A;* Olafr, B. 41) sumar, B. 42) vid, B. 43) Haralls, B. 44) *saal. begge.* 45) Vppſolom, B. 46) ɔ̄ungs, B. 47) siþ᷎, B. 48 Haconars., B. 49) vetrom, B. 50) *saal.* B; en̄, *A*. 51) *Aaben Plads for Begyndelsesbogst. i begge.* B *begynder ikke en ny Linje, men har en större aaben Plads.* 52) b'copa, B. 53) v⁷iþ, B.

Islandi utlender at sogo Teitz[1]. Friþrecr[2] com i heiþni her. en þes'[3] v° siþañ[4]. Biarnharþr[5] en böcvîsi v. ǫr. Colr sǫ ǫr[6]. Hroþolpr XIX ǫr. Jo͡han en irski sǫ ǫr[7]. Biarnharþr[8] XIX ǫr[9]. Heinrecr[10] II. or. Eñ[11] qvomo her aþrer V. þr ed[12] byscopar[13] qvoþusc[14] vesa. Ornolsr[15] oc[16] Goþiscolcr. oc III. Ermskir Petrus oc[17] Abraham oc Stephanus.

Grimr[18] at Mossélli Svertingsf. toc la͡gsogo[19] epter þorgeir. oc[20] hafþi II. sumor. en þa fecc ħn lop[21] til þs at Scapti þoroddz f.[22] hefþi systor son ħz af þvi[23] at ħn vas häsmęltr[24] sialpr[25]. Scapti hafþi logsogo XXVII. svmor[26]. Hañ setti fimtar doms log. oc þat[27] at[28] engi[29] vegandi[30] scylldi lysa vig a hendr[31] oþrom maNi en[32] ser. En[33] aþr v° her slic log of þat[34] sem i Norvegi. A ħz dogom vrþo marger hofþingiar oc[35] rikis meN[36] seker[37] eþa landflotta of vig eþa barsmiþer af rikis sǫcom[38] ħz[39] oc landstiorn. En ħn andaþisc[40] a eno sama are oc[41] Olapr[42] en digre[43] fell. HaRallz f.[44] Goþroþar f. Biarnarf. Harallz f.[45] ens harfagra. XXX vetrū[46] siþar en Olapr[47] felli Trygvaf. þa toc SteiN þorgeftez f.[48] logfogo oc hafþi III svmor[49]. þa hafþi þorkell Tiorvaf. XX sumor. þa hafþi Geller Bolvercf. f. IX. sumor.

Isleifr[50] Gizorarf.[51] ens hvîta vas vigþr[52] til bysc-

1) Teits, B. 2) *saal.* B; —recur, *A.* 3) þSer, B. 4) siþ, B. 5) *Rett.*; —harþur, *begge.* 6) *saal.* B; or, *A.* 7) *saal.* B; or, *A.* 8) *saal.* B; —harþur, *A.* 9) *saal.* B; or, *A.* 10) *Rett.*; —ur, *begge.* 11) En, B. 12) *saal. begge.* 13) b'copar, B. 14) *saal.* B; qvodofc, *A.* 15) *Rett.*; Ornolfur, *begge.* 16) z, B. 17) z, B. 18) *Rett*; Grimur, *begge.* 19) laugfogo, B. 20) z, B. 21) lof, B. 22) þoroddsf., B. 23) þ', B. 24) *Rett.*; —ur, *begge.* 25) *Rett.*; sialpur, *A*; sialfr, B. 26) sumor, B. 27) þ, B. 28) *fattes i* B. 29) eingi, B. 30) —þi, B. 31) henþr, B. 32) eñ, B. 33) en, B. 34) þ, B. 35) z, B. 36) m̃N, B. 37) secer, B. 38) socom, B. 39) ħs, B. 40) *Rett.*; andadisc, *A*; anþaþisc, B. 41) z, B. 42) *Rett.*; Olapur, *A*; Olafr, B. 43) digri, B. 44) Harallsf., B. 45) HaRalls (*udel.* f.), B. 46) vetrom, B. 47) Olafr, B. 48) þorgestesf., B. 49) sumor, B. 50) *Rett.*; Isleifur, *A*; ISleifr, B. 51) Gizor's., B. 52) *saal.* B; —ur, *A.*

ops[1] a dogom Harallz[2] Norvegs ɔungs[3] Sigurþ'ſ. Halfþanarſ.[4] Sigurþarſ.[5] hriſa Harallz ſ.[6] ens harfag[7]. En[8] es þ ſó hofþingiar[9] oc[10] goþ' mn at Jſleifr[11] vas myklo nytri en aþrir[12] kenimn[13] þr es a þviſa landi[14] nęþi þa selldo[15] honom[16] marger[17] sono sīna t' læring'[18] oc[19] leto vigia til presta. þr vrþu[20] siþan[21] vigþer[22] II til byſcopa[23]. Collr[24] er var j Vic auſtr.[25] oc Joan at Holom. Jſleifr[26] atti III. sono. þr vrþv all[27] hofþingi'[28] nyter. Gizor byſcop[29] oc[30] Teitr[31] pſtr faþ' Halls oc þorvalldr[32]. Teit fœddi[33] Hallr[34] i Haukadali. sa maþr es þat[35] vas almęlt at milldaſtr vęri oc agęſtr at goþo a landi her olęrþra mana. Ec kom oc[36] til[37] Halls VII. vetra gamall. vetri[38] epter þ[39] es Geller þorkels ſ. foþor faþer miñ oc[40] foſtri andaþiſc[41]. oc[42] vaſc þar XIIII vetr[43]. Gunar eñ[44] spaci hafþi tekit[45] logſogo þa es Geller let af. oc hafþi III svmor[46]. þa hafþi Colbein Floſaſ. VI. þat[47] sumar er hn toc logsogo fell Haralldr[48] rex a[49] Englandi[50]. þa hafþi Geller i anat[51] siñ III sumor[52]. þa hafþi Gunar i anat siñ I. sumar. þa hafþi Sighvatr[53] Surtsſ.[54] syſtorson Colbeins VIII. A þeim dogom com Sęmundr[55] Sigfuſ ſ. sunañ af Fraclandi hingat til landz[56] ⁊ let siþañ[57] vigiaſc til preſtz.

1) b'cops, *B.* 2) Haralls, *B.* 3) ɔungs, *B.* 4) Halfþa'ſ, *B.* 5) Sigurþ'ſ., *B.* 6) Harallsſ., *B.* 7) —fagra, *B.* 8) *saal. B*; Eñ, *A.* 9) —ingi', *B.* 10 z, *B.* 11) *saal. B*; —ur, *A.* 12) adr', *B.* 13) Kene—, *B.* 14) I *B er her urigt. tilsat* v°, *men siden igjen udstreget.* 15) sellþo, *B.* 16) hm, *B.* 17) marg', *B.* 18) læringar, *B.* 19) z, *B.* 20) vrþv, *B.* 21) siþ, *B.* 22) vigþ', *B.* 23) b'copa, *B.* 24) *saal. B*; Collur, *A.* 25) auſt', *B.* 26) *Rett.;* Jſleifur, *A*; ISleif', *B.* 27) aller, *B.* 28) —ingiar, *B.* 29) b'cop, *B.* 30) z, *B.* 31) *Rett.;* Teitur, *A*; Teit', *B.* 32) *Rett.;* þorvallz, *begge.* 33) fæddi, *B.* 34) *saal. B;* Hallur, *A.* 35) þ, *B.* 36) z, *B.* 37) t', *B.* 38) vetre, *B.* 39) þad, *B.* 40) z, *B.* 41) anþaþiſc, *B.* 42) og, *B.* 43) *Rett.;* vetur, *A;* vet', *B.* 44) *saal. B;* en, *A.* 45) tecit, *B.* 46) sumor, *B.* 47) þ, *B.* 48) *Rett.*; —ur, *begge.* 49) *m*, *B.* 50) —lañdi, *B.* 51) añat, *B.* 52) sumur, *B.* 53) *Rett.;* —ur, *A*; Sighuatur, *B.* 54) Surtſſon, *B.* 55) *Rett.*; —ur, *A*; —munþur, *B.* 56) lañdz, *B.* 57) siþn, *B.*

Ifleifr[1] vas vigþr[2] til byfcops[3] þa es hañ[4] vas fimtøgr[5] þa vas Leo septimus pave. En ħn vas en nęfta vetr[6] j Norvegi oc for siþañ[7] vt hingat. En ħn andaþifc j[8] Scalahollti þa es ħn hafþi allz[9] v'it[10] byfcop[11] IIII. vetr[12] ⁊ xx. sva sagþi Teitr[13] off[14]. þat var a drottins dęgi[15] VI nottom epter hatiþ þra Petrs[16] oc[17] Pǫls LXXX vetra[18] epter Olaps[19] fall Trygvafonar. þar vas ec þa meþ Teiti foftra minom XII. vetra[20] gamall. En Hallr[21] sagþi off fva ef bęþi vas miñigr oc olygiñ oc mundi sialfr[22] þat es ħn var fcirþr[23] at þangbranþr[24] fcirþi ħn þrevetrañ. en þat vas vetri fyr en cristni vęri her i log tekin[25]. en ħn gørþi[26] bv þritogr[27] oc bio LXIIII. vetr[28] i Haukadali. oc hafþi XCIIII vetr[29] þa ef ħn andaþifc. en þat[30] vas of hotiþ[31] Martens byfcops a enom x. vetri epter[32] andlat [Isleifs][33] byfcops[34].

Gizor[35] byfcop[36] sonr[37] Jfleifs vas[38] vigþr t'[39] byfcops[40] at bæn laɴz[41] maɴa a dogom Olaps[42] ɔuŋs[43] Harallz f.[44] II. vetrom epter þat[45] es Jfleifr[46] andaþifc. þañ[47] vas ħn[48] añan[49] her a landi en añan[50] a Gautlandi. En[51] þa vas nãɴ haɴf[52] rętt at ħn het Gifroþr[53]. sva

1) *Rett.;* Ifleifur, *A;* Isleifr, *B.* 2) *saal. B;* —ur, *A.* 3) b'cops, *B.* 4) ħn, *B.* 5) *Rett.*; —tegur, *A;* —teg², *B.* 6) *Rett.*; vetur, *A*; vet², *B.* 7) siþ, *B.* 8) *saal. B;* i, *A.* 9) alls, *B.* 10) veriþ, *B.* 11) b'cop, *B.* 12) *Rett.;* vetur, *begge.* 13) *Rett.;* Teitur, *begge.* 14) ofs, *B.* 15) deige, *B.* 16) *Rętt.*; Petars, *begge.* 17) z, *B.* 18) *fattes i B.* 19) Olafs, *B.* 20) vet^w^, *B.* 21) *Rett.*, Hallur, *begge.* 22) *saal. B*; sialfur, *A.* 23) *Rett.;* fcirþur, *begge.* 24) *saal. B;* —branþur, *A.* 25) *Rett.;* —iñ, *A*; logtekiñ, *B.* 26) gerþi, *B.* 27) *Rett.*; —ur, *begge.* 28) *Rett.;* vetur, *begge.* 29) *Rett.;* vetur, *A;* vet², *B.* 30) þ, *B.* 31) hotid, *B.* 32) ept⁷, *B.* 33) *fattes i begge.* 34) bp̄s, *B.* 35) *Aaben Plads for Begyndelsesbogst. i begge.* 36) b'cop, *B.* 37) *saal. B;* sonur, *A.* 38) var, *B.* 39) til, *B.* 40) b'cops, *B.* 41) laɴs, *B.* 42) Olafs, *B.* 43) ɔungs, *B.* 44) Harallsf., *B.* 45) þad, *B.* 46) *Rett.*; —ur, *A*; Jfleif², *B.* 47) þaɴ, *B.* 48) vas ħn, *gjentaget i B.* 49) aɴañ, *B.* 50) añaɴ, *B.* 51) Eñ, *B.* 52) ħn, *ur.*, *B.* 53) *saal. B*; —ur, *A.*

sagþi[1] ħn off.[2] Marcus Sceggiaſ.[3] hafþi logſogo nęſt[4] Sighvati oc toc þat[4] sumar es Gizor[5] byſcop[6] hafþi einn[7] vetr[8] veriþ her a[9] landi. en for meþ IIII. sumor oc[10] xx. At hanſ[11] sogo[12] er ſcrifoþ ęvi allra logsogo mana[13] a boc þeSi[14] þra es voro[15] fyrer[16] vart minni. en[17] honom sagþi þarinn[18] broþer hanſ[19] oc Sceggi faþ[7] þra oc[20] fleiri spak[7 21] mn[22] til þra ęvi es fyrer[23] hanſ[24] mini voro[25]. at þvi[26] ef Biarni en[27] spaki[28] hafþi sagt. foþor faþer þra es mundi[29] þoraren[30] logſogo man oc VI aþra siþan.[31] Gizor[32] byſcop[33] vas[34] astſęlli af ollom lanz monom[35] en[36] hver maþr anara. þra es ver vitam[37] her a landi hafa veriþ. Af aſtſęlþ hanſ[38] oc[39] af tolom þra Sęmundar[40] meþ vmbraþi Marcus logſogo manz[41] vas þat[42] i log leidt at all[7] men[43] tolþo oc virþo alt ſe sitt oc soro[44] at rett v'dt[45] vęri hvart sem vas i lonþom eþa i lauſa aurum[46] oc gorþo[47] tiund af siþan[48]. þat ero[49] miclar iartecner[50] hvat[51] hlyþner lanzmn v° þeim mani es ħn com þvi[52] fram at ſe allt vas virdt[53] meþ svarþogom þat es a Jſlande[54] vas oc landet sialſt. oc tiunder[55] ap[56] gorvar.[57] oc log a lógþ[58] at sva[59] scal veſa[60] meþan[61] Jſland es bygt.[62] Gizor[63] byſcop[64] let oc log leggia a þat at stoll byſcops[65]

1) sagdi, *B*. 2) ofs, *B*. 3) —fon, *B*. 4) þ, *B*. 5) Giz°, *B*. 6) bp̄, *B*. 7) eiñ, *B*. 8) *Rett.*; vetur, *A*; vet², *B*. 9) *m*, *B*. 10) z, *B*. 11) ħz, *B*. 12) Sógo, *B*. 13) mana, *B*. 14) þsi, *B*. 15) v°, *B*. 16) f', *B*. 17) *saal. B*; eñ, *A*. 18) þorariñ, *B*. 19) ħz, *B*. 20) z, *B*. 21) spacer, *B*. 22) men, *B*. 23) f', *B*. 24) ħz, *B*. 25) v°, *B*. 26) þui, *B*. 27) hiñ, *B*. 28) spaci, *B*. 29) munþi, *B*. 30) þorareñ, *B*. 31) siþ, *B*. 32) Giz°, *B*. 33) b'cop, *B*. 34) var, *B*. 35) lans moñom, *B*. 36) en, *B*. 37) vitã, *B*; (*rett.* vitom). 38) ħz, *B*. 39) z, *B*. 40) —mund', *B*. 41) mañs, *B*. 42) þ, *B*. 43) mn, *B*. 44) söro, *B*. 45) v'dtt, *B*. 46) *saal. B*; aurum̄, *A*. 47) gerþu, *B*. 48) siþ, *B*. 49) e°, *B*. 50) jar—, *B*. 51) huat, *B*. 52) þui, *B*. 53) virdtt, *B*. 54) Jslandi, *B*. 55) tiunþer, *B*. 56) af, *B*. 57) gervar, *B*. 58) logþ, *B*. 59) *saal. B*; sua, *A*. 60) vesa, *B*. 61) meþan, *B*. 62) bygt, *B*. 63) Giz°, *B*. 64) bp̄, *B*. 65) b'cops, *B*.

þess[1] es[2] a Islandi vęri scylldi[3] i[4] Scalahollti vesa en aþr[5] vas hvergi. oc lagþi hn þar til stolsins Scalaholltz land oc margra cynia auþæfe ǫnor[6]. bęþi i[7] londom oc[8] i lausom aurom. En[9] þa es honom þotti sa staþr[10] hava vel at aþœvom[11] þroazk[12]. þa gaf hn meir en[13] fiorþung byscopsdoms sins til[14] þeS[15] at helldr[16] vęri. II. byscops[17] stolar a landi her eñ eiñ sva sem Norþlendingar[18] ęstu hn til. Eñ hñ hafþi aþr[19] latet[20] telia buendur[21] a[22] landi[23] her. oc v° [24] þa i Austfirþinga[25] fiorþungi[26] VII hundroþ[27] heil. en[28] i Rangęinga[29] fiorþungi[30] x. en i Breiþ(firþ)inga[31] fiorþ. IX en i aysirþinga[32] fiorþ. XII. en otalþer voro[33] þeir es eigi ǫtto[34] þingfarar[35] caupi at gegna op[36] allt Island[37].

Ulfheþin[38] Gunarſ f. ens spaca toc logsogo epter Marcus. oc hafþi IX sumor. þa hafþi Bergþorr Hrafnſ.[39] f. VI. En þa hafþi Goþmdr[40] þorgeirſ f. XII sumor. Et fyrsta sumar es Bergþor sagþi log vpp vas nymęli þat gort.[41] at log ǫr[42] scylldi[43] scripa[44] a boc at Hapliþa[45] Moss. f.[46] of vetren[47] ept[7 48] at sogo oc vmbraþi þra Bergþors oc[49] anara[50] spacra mana þra er[51] til þs v°[52] tecner. Scylldv[53] þr gerua[54] nymęli þau ǫll[55] i logom er þeim litisc þau betri en en forno log. scylldi[56] þau[57] segia

1) þs, *B.* 2) er, *B.* 3) scyllþi, *B.* 4) j, *B.* 5) *saal. B*; aþur, *A.* 6) oñor, *B.* 7) j, *B.* 8) z, *B.* 9) Eñ, *B.* 10) *Rett.*; staþur, *begge.* 11) —ævom, *B.* 12) —ask, *B.* 13) *saal. B*; en, *A.* 14) t', *B.* 15) þs, *B.* 16) hellþur, *B.* 17) b'cops, *B.* 18) —lenþingar, *B.* 19) aþ', *B.* 20) lated, *B.* 21) bueñdur, *B.* 22) *a*, *B.* 23) lañde, *B.* 24) voru, *B.* 25) —inga, *B.* 26) —ungi, *B.* 27) huñþruþ, *B.* 28) eñ, *B.* 29) Rang—, *B.* 30) —ungi, *B.* 31) —inga, *B*; *Stavelsen* firþ *fattes i begge.* 32) Ayfirþinga, *B.* 33) v°, *B.* 34) otto, *B.* 35) þingfar', *B.* 36) of, *B.* 37) Islñd, *B.* 38) *Aaben Plads for Begyndelsesbogstavet i begge.* (U)lfheþin, *B.* 39) *saal. begge.* 40) Goþmunþr, *B.* 41) *saal. B*; gortt, *A.* 42) ǫr, *B.* 43) scyllþi, *B.* 44) scrifa, *B.* 45) Hafliþa, *B.* 46) *I B menes vist det samme, A. Magn. har læst der* nioss. s. 47) vetren, *B.* 48) epter, *B.* 49) z, *B.* 50) añara, *B.* 51) er *eller* es, *B.* 52) voro, *B.* 53) Scyllþv, *B.* 54) gerva, *B.* 55) oll, *B.* 56) c *udel. B ved Afskriverfeil.* 57) *saal. B*; þau, *A.*

vpp et nęſta sumar epter i logretto. oc þau oll hallda es enn[1] meire hlutr[2] maɴa[3] męlti[4] þa eigi egɴ[5]. En[6] þat[7] varþ at framfara. at þa vaſ scripaþr[8] Vigsloþi oc m'gt[9] aɴat[10] i[11] logom. oc sagt vpp i[12] logretto ap[13] kenimoɴom of sumaret[14] epter. En þ[15] licaþi ollom vel. oc męllti þvi[16] mangi igegɴ[17]. þat vas oc et ſyrsta sumar es Bergþor sagþi log vpp þa vas Gizor byſcop[18] ǫþingferr[19] af sott. þa sendi[20] h̄n orþ til alþingis[21] vinom sinom oc hofþingiom at biþia scylldi[22] þorlac Runolfſ. ſ.[23] þ'leikſ ſ. broþor Halls i Haukadali at h̄n scylldi lata vigiaſc til byſcops. En[24] þat gerþo aller sva[25] sem orþ haɴſ[26] qvomo til. oc ſecſc þat[27] af þvi[28] at Gizor haſþi sialpr[29] fyrr mioc beþit. oc for h̄n vtan[30] þ sumar. en kom[31] vt et nęſta epter oc vas þa vigþr[32] til byſcops. Gizor[33] vas vigþr[34] til[35] byſcops[36] þa es h̄n var fertogr[37]. þa vas Gregorius septimus. pape. en siþaɴ[38] vas h̄n en nęſta vet² j Danmorco oc kom[39] op[40] sumariþ epter hingat[41] t'[42] laɴz. En[43] þa es haɴ[44] haſþi veriþ XXIIII vetr[45] b'cop sua ſem ſaþer haɴſ[46]. þa vas Joan ǫgmundarſ.[47] vigþr[48] t'[49] b'cops fyrstr[50] til stols at Holom. þa vas h̄n vetri miþr[51] en half fertogr[52]. En[53] XII vetrom siþar þa eſ Gizor haſþi alls veriþ b'cop XXXVI. vetr[54]. þa vas þorlacr[55] vigþr[56] til b'cops[57].

---

1) eñ, B. 2) *Rett.*; —ur, *begge.* 3) maña, B. 4) męllti, B. 5) gegn, B. 6) Eñ, B. 7) þ, B. 8) *Rett.*; —ur, A; scrifaþur, B. 9) margt, B. 10) añat, B. 11) j, B. 12) j, B. 13) af, B. 14) *saal.* B; sumar et, A. 15) þat, B. 16) þui, B. 17) igiegn, B. 18) bp̄, B. 19) oþingferr, B. 20) senþi, B. 21) —þing—, B. 22) scyllþi, B. 23) Rvn—, B. 24) Eñ, B. 25) sua, B. 26) hans, B. 27) þ, B. 28) þui, B. 29) sialfur, B. 30) vtaɴ, B. 31) com, B. 32) *Rett.*; vigþur, *begge.* 33) Gizorr, B. 34) *saal.* B; vigþur, A. 35) t', B. 36) b'cops, B. 37) *Rett.*; fertogur, *begge.* 38) siþ, B. 39) com, B. 40) of, B. 41) hingat, B. 42) til, B. 43) Eɴ, B. 44) h̄n, B. 45) *Rett.*; vetur, A; vet², B. 46) h̄z, B. 47) Ogmunþarſ., B. 48) *Rett.*; vigþur, A; vigd², B. 49) til, B. 50) ſ'ſtr, B. 51) *Rett.*; miþur, *begge.* 52) Rett.; —ur, *begge.* 53) Eñ, B. 54) *Rett.*; vetur, *begge.* 55) *Rett.*; þorlacur, A; þ°lacur, B. 56) *Rett.*; vigþur, A; vigþ², B. 57) bp̄s, B.

hañ[1] let Gizor vigia til stols i[2] Scalahollti at ser lipanda[3]. þa vas þorlacr[4] II vetrom meir en xxx. En[5] Gizor b'cop[6] andaþisc xxx nottom siþar i Scalahollti a enom þriþia[7] deigi j vicu (v)[8] kalend. Junii.

A þui are ęno[9] sama obijt Paschalis sed's pape fyrr[10] en Gizor byscop.[11] oc Baldvine Jorsala ꝺungr[12]. oc Arnaldus patriarcha j Hierl'm. oc Philippus Svia ꝺungr[13]. En[14] siþar et sama sumar Alexi'[15] Grikkia ꝺungr[16]. þa hafþi hn XXXVIII. vetr[17] setiþ[18] at stoli i[19] Miclagarþi. En[20] II vetrom[21] siþar varþ allda[22] mot. þa hofþo þr Eysteiɴ oc Sigurþr[23] veriþ[24] XVII vetr[25] ꝺungar[26] i[27] Norvegi epter Magnus f. siɴ Olafs f. Harallz[28] f. þat vas CXX vetrum epter fall Olafs Tryggvaf. eñ CCL epter drap Eadmundar Engla[29] ꝺungf.[30] eñ DXVI. vetrum epter aɴdlat Gregorius pava þs es cristni com a England at þui es taliþ es. En hn andaþisc a oþro are ꝺungdoms[31] Foco kęisara. DCIIII vetrom epter burþ cristz[32] at almaɴa tali. þat v'þr[33] allt samaɴ MCXX ǫr.[34] Her lyxc sia boc.[35]

[36]þetta[37] es cyn b'copa islendinga[38] ⁊ ættar tala.[39] Ketilbiórn[40] landnams maþr sa es bygþi suþr[41] at Mosselli eno øfra[42] vas faþ'[43] Teitz[44] f. Gizorar[45] eɴs[46] hvita f. Jsleifs es fyrstr[47] vas byscop[48] i[49] Scalahollti f. Gizorar b'cops.

---

1) hn, B. 2) j, B. 3) lifanþa, B. 4) *saal.* B; þorlacur, A. 5) Eñ, B. 6) bp̄, B. 7) *Rett.;* þridia, *begge.* 8) *futtes i begge.* 9) *saal.* B; eno, A. 10) fyrr, B. 11) b'cop, B. 12) ꝺungr, B. 13) ꝺungr, B. 14) Eñ, B. 15) Alexius, B. 16) ꝺung', B. 17) *Rett.*; vetur, A; vet', B. 18) setit, B. 19) j, B. 20) Eñ, B. 21) wetrom, B. 22) allþa, B. 23) *Rett.*; Sigurþur, *begge.* 24) v'iþ, B. 25) *Rett.;* vetur, *begge.* 26) ꝺungar, B. 27) j, B. 28) Haralls, B. 29) Engla, B. 30) ꝺungs, B. 31) ꝺung—, B. 32) crists, B. 33) *saal.* B; v'þur, A. 34) *saal.* B; or, A. 35) bōc, B. 36) B *begynder her ikke en ny Linie.* 37) þtta, B. 38) Jslendinga, B. 39) ættartala, B. 40) *Aaben Plads for Begyndelsesbogstavet i begge.* —biorn, B. 41) *saal.* B; suþur, A. 42) øfra, B. 43) faþer, B. 44) Teits, B. 45) Gizor', B. 46) ens, B. 47) *Rett.*; fyrstur, A; f'st', B. 48) b'cop, B. 49) j, B.

Hrollaugr[1] landnams[2] maþr[3] sa es bygþi austr[4] a Siþu[5] a Breiþabolstaþ vas faþer Ozorar f. þordisar m. Halls[6] a Siþo f. Egils f. þorgerþar m. Joans[7] es fyrstr[8] vas byscop[9] at Holom.

Oþr[10] landnams[11] cona es bygþi vestr[12] i Breiþafirþi i[13] Hvammi vas moþer þorsteins ens[14] rauþa f. Oleips[15] feilans f. þorþar gelles[16] f. þorhilldar[17] riupu m. þorþr[18] hesthofþa f. Carlsepnes[19] f. Snorra f. Hallf(r)iþar[20] m. þorlacs es nu es byscop[21] i Scalaholtti nestr[22] Gizori.

Helgi en[23] Magri landnama[24] maþr[25] sa es bygþi norþr[26] i[27] Eyiafirþi i[28] Cristnesi vas faþ'[29] Helgo moþor Einarss f. Eyiolfs Valgerþar[30] sonar. f. Goþmundar[31]. f. Eyiolps[32] f. þorsteins f. Ketils es nu es byscop[33] at Holom[34] nestr[35] Joani.

þeSi ero nofn langfeþga[36] ynglinga[37] oc breiþfirþinga.[38]

i.[39] Yngui[40] Tyrkia ounger.[41] ii. Niorþr[42] Svia ounger.[43] iii. Frayr. iiii. Fiolner. sa er do at Friþ[44] froþa. v. Svegþer. vi. Vanlandi. vii. Uisbur. viii. Domaldr. ix. Domar. x. Dygve. xi. Dagr.[45] xii. Alrecr. xiii. Agne. xiiii.[46] Yngvi. xv. Jorundr.[47] xvi. Aun. en gamli. xvii. Egill vendilcraca. xviii. Ottar. xix. Aþisll[48] at Vppsolom. xx.

1) *Aaben Plads for Begyndelsesbogst. i begge;* A *skriver* —ur, B: (H)Rollaugur. 2) land—, B. 3) maþ*, B. 4) *saal.* B; aust², A. 5) Siþv, B. 6) *Over Navnet er et Kors* (†) *i begge, der rimeligviis skal angive at Manden er den förste Kristne af sin Slægt.* 7) Joans, B. 8) *Rett.;* fyrstur, *begge.* 9) b'cop, B. 10) Oþ², B. 11) land—, B. 12) vest², A; vestur, B. 13) j, B. 14) ens, B. 15) Oleifs, B. 16) gellis, B. 17) þorhillþar, B. 18) þorþar, B; *over Navnet staaer et Kors* (†) *i begge.* 19) Carlsefnes, B. 20) Hallfiþar, *begge.* 21) b'cop, B. 22) nest², B. 23) en, B. 24) landnáma, B. 25) maþur, B. 26) norþur, B. 27) j, B. 28) j, B. 29) faþer, B. 30) Valgerþ', B. 31) Goþmunþar, B; *over Navnet staaer et Kors* (†) *i begge.* 32) Eyiolfs, B. 33) b'cop, B. 34) Holum, B. 35) *Rett.;* —ur, A; —t², B. 36) lang—, B. 37) —linga, B. 38) —inga, B. 39) *Dette Tal staaer i den indre Margen i* A; *i* B *fattes det.* 40) *Aaben Plads for Begyndelsesbogst. i begge;* (Y)ngvi, B. 41) oungr, B. 42) Niorþur, B. 43) oungur, B. 44) *saal.* B; Frid—, A. 45) *Rett;* Dagur, *begge.* 46) xiv, B. 47) Jörund², B. 48) Adisll, B.

Eyfteinn. xxi. Yngvar.[1] xxii. brꜹt ǫnundr.[2] xxiii. Jngialldr[3] en illraþi.[4] xxiiii. Olapr[5] Tretelgia. xxv. Halfdan[6]. hvitbeiɴ Vpplendinga ꝺuŋr.[7] xxvi. Goþroþr.[8] xxvii. Olafr.[9] xxviii. Helgi. xxix. Jŋialldr[10] dottor sonr[11] Sigurþar Ragnars f.[12] loþbrocar.[13] xxx. Oleipr[14] eɴ[15] hviti. xxxi. þorsteiɴ[16] eñ Rauþi. xxxii. Oleifr[17] fęilan[18] es fyrftr[19] bygþi þra a[20] Jslandi. xxxiii. þorþr[21] geller. xxxiiii. Eyiolfr[22] es skirþr[23] vas i[24] elli siɴi þa es crifṫni com[25] a[26] Jfland. xxxv. þorkell. xxxvi. Geller faþer þ'ra[27] þorkelz[28] ⁊[29] Braɴz[30] oc þorgils f.[31] mīns. eñ ec heiter Are.[32]

---

1) Yngvar, B. 2) *Rett.*; —ur, A; braut Onundur, B. 3) —ur, B. 4) jll—, B. 5) *Rett.;* Olapur, A; Olafur, B. 6) Halfþaɴ, B. 7) ꝺung², B. 8) —ur, B. 9) *Rett.*; —ur, *begge.* 10) *Rett.;* —ur, A; Jngialld², B. 11) *Rett.*; sonur, *begge.* 12) fon', B. 13) lod—, B. 14) *Rett.*; Oleipur, A; Oleifur, B. 15) en, B. 16) þorsteiñ, B. 17) *Rett.*; —ur, *begge.* 18) *saal.* B; feilan, A. 19) *Rett.*; fyrftur, *begge.* 20) *a*, B. 21) *Rett.*; þorþur, *begge.* 22) *Rett.*; —ur, *begge.* 23) *Rett.*; —ur, A; scirþur, B. 24) j, B. 25) kom, B. 26) *a*, B. 27) þeirra, B. 28) —kels, B. 29) *Rett.*; f. *begge.* 30) Braɴs, B. 31) fꜹþur, B.

32) *Ved Slutningen i* B *har Afskriveren Jon Erlendsson skrevet fölgende Notits, som af A. Magn. derefter er overfört i A:*

„þessar Schedæ Ara prestz fróda og frásögn er skrifſud epter hans eiginn handskrifſt á bókfelle (ad menn meina) í Villingahollti afſ Jone p̄ Ellendssyne Anno dn̄i 1651 mánudaginn næstann epter Dominicam jubilate.

Jon Ellendsson p mpp."

VI. PRESTANÖFN[1].

þessi ero nǫfn nacvera presta, cynborinna íslenzcra.

Fiðr avstr, lǫgsögomaðr, Hallzson; Hiallti Arnsteinsson; þórarin þorvarþsson; Páll Biarnason; Oddr Gizorarson; Teitr Cárason; Marcus Marþarson; þorvarðr Ióansson; Biarnheþin Sigvrþarson; Helgi Starcaþarson.

Ǫgmvndr svðr, þorkelsson; Loftr Sęmundarson; Eyiólfr Sęmvndarson; Hallr Teizson; Sceggi Fencelsson; Svarthöfþi Arnbiarnarson[2]; Ásgeir Gvðmvndarson; Scafti þórarinsson; þórðr Scvlason; Páll Sǫlvason.

Ormr vestr[3], Koðransson; Einar Scvlason; Steinn þorvarþsson; þórðr þorvallzson; þorgils Arason; Brandr þorkelsson; Rvnólfr Dálcsson; Gvðmvndr Dálcsson; Oddi þorgilsson; Ingimvndr Einarsson.

Biarni norðr, Conalsson; Bersi Hallvarðsson; þorgeir Gvðmvndarson; Brandr Vlfheþinsson; Kleingr þorsteinsson; Ketill Gvðmvndarson; Gvðmvndr Cnvtsson; Jóan þorvarðsson; Biörn Gilsson; Rvnólfr Ketilsson byscops.

Presta nǫfn þessi voro ritoð þá er þeir lifþv allir á dögvm þeirra Ketils oc Magnus, byscopa Íslendínga, oc Vilmvndar ábóta at þíngeyrvm, M. c. xliij vetrvm eptir bvrð Cristz at alþýþv tali. En Ketill Hóla byscop andaþiz ii vetrvm síþan í Scálahollti, föstodag í sólarsetr, þá er var octabas apostolorum Petri oc Pauli; sva sagþi Magnvs byscop Ara fróþa, er siálfr var við andlát[4] hans.

---

[1]) *Efter Skindbogen No.* 1812 *i* 4*to blandt den gamle kongelige Samlings Haandskrifter i det kongelige Bibliothek; en nöiagtig Copie af dette Stykke staaer paa de vedföiede Facsimiler* iij *og* iiij. [2]) Anrbiarnars., *ved Afskriverfeil i Membr.* [3]) *Over Linien.* [4]) l *over Linien.*

VII. BROT AF FORNU RÍMI[1].

Ener spöcosto menn á Íslandi hugþo tal í tueim misserom ccc daga oc IIIIa; þat verþa vicor II ens setta tegar en monoþr XII XXX náttar oc dagar IIII umbfram; þá merkþo þeir at sólargángi at sumar munaþi aftr til várs, en þat kunni engi þeim at segia, at degi einom vas meir an vicom gegndi oc þat olli. En maþr breiþfirþ(s)cr hèt þorsteinn surtr; hann vas son Hallsteins þórólfs sonar mostrarsceggia, þess er nam þórsneS lönd, oc Óscar þorsteins dóttur ens rauþa. AN dreoymþi at han veri at lögbergi þá es þar vas fjölment, oc vaka, en hann hugþi alla menn aþra sova; en síþan hugþesc hann sopna en alla aþra vacna. E(n) þan draum rèþ Ósypr Helgason suat[2] aller menn myndo þegia meþan hann melti at lögbergi, en síþan, es hann þagnaþi, þa myndo aller róma þat es hann hafþe melt. þá como menn til þíngs, oc leitaþi hann þess at lögbergi at et VII huert sumar scyldi auka vico oc freista huesso hlýddi, en menn tóko vel under[3].

VIII. TÖLU-BROT[4].

Á allraheilagra messu dag sermon.

Þav ero upphaf at mali mino at þui ef sia hotiþ vaf set at pafi sá es bonifaci[9] heít[7]. en helgasti m̄. h̄ var en fiorþi fra Gregorio pafa. baþ þeS fócā keisara at h̄ skyldi gefa c'stnō m̄ til forraþr. hof þ̄ es legi hafþi staþit í róma bḡ. er eígnat var allō dioflō. þ̄ hof lét g⁷a domician⁹ keisare. sa er en fíorþi var verstr viþ c'stna m̄. þ'ra ef keis⁷a nafn(n) hafþi

1) *Efter summe Skindbog Nr.* 1812; *jfr. Facsim.* iiij. *Overskriften er ny.* 2) *d. e. sua*, at. 3) *Her sluttes en Side i Haandskriftet, men uden Tvivl er noget tabt.* 4) *Dette Stykke er efter en meget gammel Membrancodex i det kongelige Bibliothek i Stokholm Nr.* 15 *(Membr.) i 4to, fol.* 69b—73. *Det bemærkes at* s *bruges her som oftest hvor Codex har* f. *Overskriften er tilföiet.*

haft. ħ lét taca ioan p̄la fʷ stóli sínō ór effeso. oc fera iútlegþ fʷ ɑþrō m̄ ɑllō i ey þa ef heit⁷ paþmóſ. til þeS at ſveʟta ħ þar til bana. en gþ veítti þa huɢon p̄la sinō at ħ leiddi ħ upp a hiña. oc lét ħ þar þar siá siɴ almót[1]. oc ɑll tiþendi þɑ er gørþosc i heímiɴō. eɴ a þeī miS⁻ō enō sɑmō sē domician⁹ lét feria ioan p̄la iútlegþina. þa var ħ dᵉpeɴ af rōv⁷iō. svát þ⁷r steypþo[2] golli leícanda nytecno ór afli. i muɴ ħō oc deyþdo ħ sva. qvɑ́þosc ǽtla at þa scyʟdi ħ œ́rit[3] hafa gollit. En fyr þᴵ at guþi var ɑ́st mikil ap̄la[4] sínō. þa lét ħ niþr brióta aʟt oc onýta es domician⁹ hafþe boþit. g⁷þo m̄ þa ept⁷ iohani. oc léto ħ fara heī meþ vegsēþ mikilli til borgar siɴar effeso. En fóca keis⁷i gaf bonifacio pafa oc cᴵstnō m̄ hof þ svasē páfeɴ ęsti.

Enoc oc helias — cuɴa segia. at su es rétt tʳa es nu hafo cᴵstn⁷ m̄. oc saþr oc eilífr es fɑgnoþr góþʷ m̄ meþ guþi. eɴda svá oc í ɑþᵒ lagi ero saɴar oc eᴵlífar qᵘar vándʷ m̄ meþ diofli. þa tʳ viʟ anti cᴵstr niþr brióta oc ónýta. oc seg⁷ ħ þ rét er rang er. en þ rang er rétt er. snyr ħ sva ūb eno rétta ǫllo. at ħ segisc siálfr gþ v⁻a. sa er eɴ v⁷sti fíandi er. oc seg⁷ þ him̄rikes gɑto er helvitis gata er. at lifa aʟt at mūnoþō. fasta lítt. oc g⁻a mart þ er nu er cᴵstnō m̄ banat. Nu fyr þᴵ at þ⁷r gaŋa mest a mót ħō enóc oc helias. oc leiþa marga þa aftr guþi til handa meþ réttᴵ tʳ. es anticᴵstr hev⁷ aþr viʟta. þa lǽtr anticᴵstr þa taca báþa oc pína. oc láta þ⁷r þar líf sitt. fyrþᴵ at deyia v⁷þa all⁷ ór heiminō þessō. er þa oc scāt at biþa at gþ lystr anticᴵst meþ eldiŋo. oc v⁷þr ħ bʷþdáuþr. siá meɴ til þeS at ħ mvni vprisa a enō þᴵþia dege ept⁷ dauþaɴ. svasē ħ hafþi sagt. en þ frøstasc oc v⁷þr ecki ór uprisoɴi ħs. fyrþᴵ at ħ lócſk[5] ɑllō gþdōs cʷpti á. oc mátti ħ þá eina stund lifa síalfr. eþ slícar sióuhv⁷fiŋiar g⁷a sē ħ gør⁷. es gþ baɴar ħō eg̅. Forvitnasc m̄ ūb siþ⁷ hui ħ risi eg̅ upp.

---

1) =almátt. 2) e *over Linien.* 3) œ *skrives i Codex som sammensat* eo. 4) *d. e.* á postola. 5) ſ *over Linien foran* c; *Ordet er uden Tvivl* laugsk.

oc fara at siá líket oc líta b^utt at þ velr moþkō alt. oc odáunan af. oc fiṅa m̄ þa at þ var villa eín alt þ er ħ hef' kent. en hín es rét t'a oc sañ es þ'r enóch oc helias kendo. oc góþ' m̄ haſþo aþr i heīs bygþiṅe. snysc þa siþ aıll heīs bygþ til rétt^ur t'ar. þ er þá liv' ept'.

IX. REIKJAHOLTS MÁLDAGI[1].

Til[2] kirkio ligr[3] irakiaholte[4] heimaland meþ ollō[5] landſnytiom[6]. þar fylgia kyr tottogo. griþungr tuevetr. xxx. a[7].

1) *Dette Stykke er her aftrykt efter en med stor Nöiagtighed tagen Afskrift af Sveinbiörn Egilsson efter selve Originalen, der endnu opbevares i Island, enten i Reykholt eller i Biskoppens Embedsarchiv. Ved Afskriftens Udarbeidelse har Egilsson sammenlignet Finn Jonssons Hist. Eccles. Island., hvor dette Actstykke findes aftrykt i* 1ste *B.*, *S.* 206-8 *Anm., med latinsk Oversættelse, og samme Værks IV,* 136-38, *hvor den sidste Deel anföres, tilligemed Forfatterens Bemærkninger med Hensyn til den ældste islandske Skrivemaade. - Facsimile fölger med denne Deel af Værket, men uheldigviis ligner kun den förste Deel nogenlunde Originalen. Denne er et Pergamentblad af Quart-Störrelse, forlængst meget beskadiget ved Ælde og Bogorm, tildeels vel ogsaa ved ældre Læsningsforsög. Paa Bladets förste Side staae* 36 *hele Linier, skrevne efter Egilssons' Mening med* 4 *forskjellige Hænder, efter Finn Jonssons Mening med* 3. *Paa den anden Side staae kun* 4 *Linier i* 2 *Colonner, skrevne ifölge Egilsson med* 2 *(ifölge F. Jonsson med* 1) *fra de foregaaende forskjellige Hænder. Documentet er altsaa efter Egilsons Mening skrevet af* 6, *efter F. Jonssons Antagelse af* 4 *forskjellige Personer. Med Hensyn til selve Aftrykket, da fölges her Egilssons Afskrift saa nöie som muligt, paa Liniernes Inddeling og Stilling nær, der hos ham fölge Originalen. De enkelte Afvigelser, som findes i Hist. Eccles., bemærkes i Anmærkninger. Med Hensyn til Læseren have vi fundet det nödvendigt at angive de mest særegne Ords sædvanlige Former. Overskriften er af os tilföiet.* 2) *Efter Facsimile og Aftryk i Hist. Eccles. synes Begyndelsesbogstavet at være et* T, *efter Egilssons Afskrift et* t. 3) *d. e.* liggr. 4) *d. e.* í Reykjaholti; raukiaholte, Hist. Eccl. 5) *d. e.* öllom *(Hist. Eccl.).* 6) *Her er ingen Interpunction i Originalen.* 7) *d. e.* á *eller* ásauðar.

oc hundraþ. þar ligr til fim hluter. grimſar alrar[1] en þrir huerfa undan. nema þat[2] eſ munnu[3] telia[4]. þat eſ hlaupa garþr[5] alr.[6] oc þrír[7] hluter arennar fyr norþan[8] miþberg. en fiorgongren[9] huerfr fra. þar fylger oc fiorþongr[10] haorgſ hyliar[11] ſiþan eſ ſettungr eſ af teken oc oſtēma[12] at rauþa. vatſoſe[13]. þar ſylgia heſtar þrir enge verre an[14] XIIII aurar. þar huerfr[15] oc til ſelfor ikior[16] meþoveþe[17] þeirre eſ þar fylger at helſninge[18] ocafretr[19] ahrutaſiarþar heþe[20]. oc itoc þau eſ han a iſaxadal. oc geitland meþ ſcoge. Scogr iſandale[21] niþr fra ſclakkagile[22] umb ſcala toſſt[23]. gengr mark fyr neþan or ſteinō þeī[24] eſ heita klofningar þeir ſtanda viþ ſandalſ o[25]. ok[26] þar up af ialſbrun[27]. þar fúlger[28] oc ſcogr[29] i þuerar liþ[30] at viþa til ſelſ. torſſcurþr[31] i ſteinþorſſtaþa[32] land. Saldſ ſæþe[33] niþr ſort[34].

---

1) *d. e.* allrar. 2) *saal. Facsim. og Text i H. E.*; þar, Egilss 3) *saal. Orig.*; mun nu, H. E.; *d. e.* [ek] mun nú, *eller* [nú] munu [ver]. 4) *Her er et Adskillelsestegn som ligner* :. 5) garþr *over Linien med Henviisningstegn ifölge F. Jonss. Facsimile.* 6) *d. e.* allr. 7) *saal. accentueret i Facsim.* 8) nordan, *urigt.*, *H. E.* 9) *Udentvivl Skriverfeil i Originalen, for* fiorþongren. 10) fiorþongor, *urigt*, *H. E.* 11) *d. e.* Hörgs-hyljar. 12) oſtemma, H. E.; *d. e.* ástemma. 13) *d. e.* Rauðavatnsósi. 14) *d. e.* en. 15) *saal. tydel. membr.*; hverfr, H. E. 16) *d. e.* i Kjör. 17) *d. e.* með áveiði. 18) *d. e.* helmingi. 19) *d. e.* oc afrettr. 20) *d. e.* heiði. 21) *d. e.* i Sanddali. 22) *d. e.* Slakkagili. 23) *d. e.* topt; *saal. finder man i flere af de ældste Haandskrifter* eſ(ſs)tir *f.* eptir *og lignende.* 24) ſteinom þeim (*oplöst*), H. E. 25) *d. e.* Sanddalsá; *i Hist. Eccl. oversættes det feilagtigen ved:* „apud Sandhalsos" (*ligesom der havde staaet:* viþ Sandhálsa). 26) *saal. membr.*; oc, H. E. 27) a fialſbrun, Hist. Eccl.; *d. e.* upp á fjallsbrun. 28) *saal. begge*; *d. e.* ſylgir. 29) *saal. membr.*; ſkogr, H. E. 30) *d. e.* hlið. 31) *De* 3 *förste Bogstaver ere nu aldeles ulæselige formedelst Hul i Membranen.* 32) —ſtada, *urigt.*, *H. E.* 33) æ *i Membr.* (*ikke* œ). 34) *d. e.* ſœrt. *Med dette Ord sluttes den förste Haand, som optager* 13 *Linier og de tre sidst anförte Ord. Denne Haand er meget smuk og tydelig, Bogstaverne store og tykke og Blækket glindsende sort. Bogstavtrækkene ligne noget det efter Nr.* 1812 *tagne Facsimile* iiij.

— her[1] liggia [til tio[2] hundroþ ſex alna aura i bokō[3] oc i meſſo fotō[4] oc i kirkio ſkruþe. [z[5] guðvæſiar[6] haukvll[7] vvirðr[8]. æ[7 9] ormr b.[10] gaf id[11] Gil. ſ.[12], fur utan[13] klukkor. II.[14] þeir[15] ero ovirþar[16]. Magn[9 17] oc hallfriþr gefa til kirkio roþo kroſſ oc licneſke[18] [þau eſ[19] ſtanda vfer[20]. altara[21]. oc buneng a plenario. þat eſ kirkio [ſe umb fram[22] [of þat eſ aþr eſ talt[23]. kirkio ſe fvlgia[24] tuer[25] mercr [vax. oc[26] tottogo[27]. þau[28] liggia[29] lond[30] til kirkio breiþa-

---

1) *Med dette Ord begynder den anden Haand. Hist. Eccl. har stort Begyndelsesbogstav.* 2) *Disse Ord ere ulæselige i Membr.* 3) bokom (*oplöst*), *Hist. Eccl.* 4) fotom, (*d. e.* fötom) *Hist. Eccl.* 5) *d. e.* ok. 6) gvd —, *H. E.* 7) haukvll, *H. E.* 8) *d. e.* úvirðr. 9) *d. e.* er. 10) *d. e. uden Tvivl:* böndi. 11) *d. e. i* dag; *de sidste Bogstaver have ikke faaet Plads paa Bladets yderste Rand.* 12) *d. e.* Gilsson. *I Hist. Eccl. gives dette Sted feilagtigen saaledes:* Ormr. b. Gil. ſ. gaf. *Hele Stedet fra [er indskudt i Originalen mellem Linierne med anden Haand, som synes at ligne den fölgende (3die i Rækken). En Streg peger hen til at det skal staae efter Ordet* skruþe. *Da det Indskudte ikke har kunnet faae Plads, har Skriveren været nödt til at forkorte Ordene og sætte* Gil. ſ. *i en anden Linie oven over ved Bladets yderste Rand, hvilket har foranlediget at Hist. Eccl. skyder dette ind foran* gaf. *Bogstaverne* id *har Egilsson opdaget og erklærer dem for temmelig tydelige.* 13) *Det förste Bogstav er nu ulæseligt; H. E. har* fvr vtan. 14) *Dette Tal staaer over Linien ved Bogstavet* o, *og det er öjensynligt at det har staaet der da den indskudte Linie blev föjet til.* 15) *d. e.* þær. 16) *Bogstaverne* ovir *ere ulæselige; H. E. har urigtig* ovirdar. 17) Magnus (*oplöst*), *H. E.* 18) likn —, *H. E.* 19) *Disse to Ord ere meget afblegede i Membr.* 20) v *utydeligt, men kan dog skjelnes; H. E. læses mindre rigtigen* u. 21) *det sidste* a *er utydeligt, men synes dog at kunne skjelnes.* 22) *Disse Ord er nu aldeles ulæselige.* 23) *Disse Ord fra [ere utydelige.* 24) *d. e.* ſylgia. 25) *d. e.* tvær. 26) *fra [utydeligt i Membr.* 27) tot *er nu ulæseligt.* 28) *utydeligt i Membr.* 29) gg *er utydeligt, da de synes dannede af andre Bogstaver, som ved Feiltagelse ere skrevne först.* 30) *ulæseligt i Membr.*

bolſtaþr. oc[1] rævkia[2] land[3] oc hogende[4]. her fvlgia[5] eɴ kirkiofe ſiav kugilde[6] imetſe[7]. Sa eſ bvr[8] iravkiaholte[9] [ſkal annaz hafsland[10] oc tvau[11] kvgilde[12] bufiar meþ. þvi[13] fe [skal fvlgia kueɴgildr omage huer[14] miſſere. oc ſkal ſa haɴ til taka[15] eſ i ravkiaholte[16] bvr. þeſſe kirkio fe eſ ero i bokō[17] oc i meſſo fotō[18] oc i kirkio[19] ſkruþe[20] pirðo[21] til. ſextogo hundraþa[22] vaþmala ihendr[23] Snorra þeir Gizoʀ [oc þorþr. oc ketill[24] hermundar[25] ſ.[26] oc hogne[27] preſtr[28]. Skrin[29] þat[30] eſ ſtendr a altara[31] meþ helgō[32] domō[33] gefa þeir Magn9[34] oc Snorre at helfɴiɴge[35] hvaʀ þeirra. oc eſ þetta[36] kirkio fe umb[37] fram[38] of þat eſ aþr eſ talet[39]. — kirkia a eɴ

1) *utydeligt.* 2) *Det förste Bogstav er nu ulæseligt; Ordet synes heller at være skrevet* rævkia *end* ræukia; *H. Eccl. har urigt.* raukia. 3) n *er utydelig skrevet.* 4) *d. e.* Hœgindi. 5) *Det förste og de to sidste Bogstaver ere ulæselige, de övrige utydelige.* 6) u *er utydeligt,* ld *ulæselige.* 7) *d. e.* i metſe. 8) *d. e.* býr. 9) *saal. membr.;* i raukia—, *H. E.* 10) *Fra* [*utydeligt; r.* Hofsland? 11) tuau, *H. E.* 12) v *er ulæseligt i Membr.* 13) *saal. membr.;* þui, *H. E.* 14) *fra* [*utydeligt i Membr.* 15) tiltaka (*i eet Ord*), *H. E.* 16) *saal. membr.;* raukiah—, *H. E.* 17) bokom (*oplöst*), *Hist. Eccl.* 18) fotom (*d. e.* fötum), *H. Eccl.* 19) *utydeligt i Membr.* 20) *det förste Bogstav er ulæseligt i Membr.;* ſkrvþe, *H. E.* 21) virdo, *urigt., H. E.* 22) hvndr—, *H. E.* 23) *d. e.* í hendr; i *og* h *ere ulæselige.* 24) *Fra* [*utydeligt i Membr.* 25) *Den förste Stavelse* (her) *er utydelig i Membr.* 26) *d. e.* son. 27) *De tre förste Bogstaver ere ulæselige.* 28) *utydeligt i Membr.* 29) *Med dette Ord begynder det andet Facsimile i Hist. Eccl., som Pröve af den 2den Haand.* 30) *saal. Egilss. og H. E.;* þar, *Facsim., rimel. urigt.* 31) *saal. Membr. og H. E.;* altare, *urigt., Facsim.* 32) hèlgom (*oplöst*), *H. E.* 33) domom (*oplöst*), *H. E.* 34) Magnus (*oplöst*) *H. E.* 35) helſninge, *Facsim., H. E.* 36) *Oprindelig* þat, *som H. E. og Facsim. læse, siden af Skriveren forandret til* þetta. 37) b *er nu ulæseligt;* (*udel. i Facsim.*). 38) ſr *er nu ulæseligt.* 39) *Her slutter den anden Haand efter Egilssons Mening* (*optager omtrent* 15½ *Linie paa Membr.*)*; den har næsten saa store Bogstaver som den förste, men tyndere og slettere dannede, ligesom den er i det Hele mere ujævǹ og skjæv. Blækket er temmelig sort.*

ū fra[1] klukur[2] þȩr[3] er þaʋ[4] Snoʀe[5] z halveig[6] leɢia til ſtaðar[7] ſaʋngmeyiar[8]. II. z II. arna naʋtar[9] en v^ta ſaʋlm̄dar[10] naʋtr. en. VI^la. petrſ naʋtr. z[11] þar með[12] meSo ſaʋt[13] en betſto ſmelta c°Sar[14]. II. ſc^ipt[15] — þeſſa[16] reka a k̄kia[17] i reykia hollti. pnðir[18] felli yt^ω[19] þriðiv̄g.[20] hvalreka ok halfr viðreki[21] ⁊ land'[22] halſt. pnd'[23] iðra[24] felli þriðivngr[25] hvalreka ⁊ likt iagoða[26]. ſē[27] vndir yt^ω felli[28]. þriðivngr[29] hvart tveggia iagoða[30]. A munaðaʀ[31] neſī ſiorðvngr[32] hvalreka. Að[33] kambi ſiorðvngr[34] ihvalreka. I byrgis vik ſiorðvngr[35] i hvalreka[36].

Kirkia[37] ſu er ſtendr i reykia hollti[38] er helguð[39] með

---

1) *d. e.* 'um fram (*Hist. Eccl*). 2) *d. e.* klukkur. 3) þer, *urigt.*, *H. E.* 4) þau, *H. E.* 5) Snoʀi, *H. E.*, *Facsim.* 6) *d. e.* Hallveig; hallveig, *H. E.* 7) ſtadar, *ur.*, *H. E.* 8) ſaung—, *H. E.* 9) nautar, *H. E.* 10) Sausmundar, *H. E.*; ꜷ *gjengives her allevegne unöiagtigen med* au. 11) oc, *H. E.* 12) med, *ur.*, *H. E.* 13) *d. e.* ſöt; *med dette Ord (ikke ganske nöiagtig afbildet) sluttes Facsimilet af den Haand som i Hist. Eccl. anföres som den anden.* 14) croSar (*oplöst*), *H. E.* 15) ſcript (*oplöst*), *H. E.* *Her slutter den tredie Haand efter Egilssons Inddeling (optager omtrent 3 Linier i Membr.); den har mindre Bogstaver end de foregaaende og rödligt Blæk. Alle disse tre danne* a *aabent* (a), *de fölgende lukket.* 16) *Med dette Ord begynder den fjerde Haand efter Egilss. den tredie efter F. Jonsson med hans Facsimile* iij (*optager* 4½ *Linie*). 17) kirkia (*oplöst*), *H. E.* 18) Vndir, *H. E.* 19) ytra (*oplöst*), *H. E.* 20) *saal. Egilss. og Facsimile i H. E.*; þridivngr, *H. E's Text.* 21) vidreki, *H. E.* 22) *d. e.* landit; land, *H. E.* 23) Vndir (*oplöst*), *H. E.* 24) *d. e.* iɴra; idra, *H. E.* 25) þrid—, *H. E.* 26) *d. e.* i ágóða; i agoda, *ur.*, *H. E.* 27) ſem, *H. E.* 28) *udel. feilagt. H. E.* 29) *saal. Facsimile i H. E. og Texten* þridivngr; þriðivng, *Egilss.* 30) i agoda, *H. E.* *Her sluttes Facsimilet* iij *i Hist. Eccl.* 31) mvnad—, *H. E.* 32) fiord—, *H. E.* 33) Ad, *H. E.* 34) fiord—, *H. E.* 35) fiord—, *H. E.* 36) *Her sluttes den förste Side af Membranen.* 37) *Dette Afsnit* (kirkia — meyio) *staaer paa Membranens anden Side i en Colonne paa 4 Linier, som optage noget mere end det Halve af Bladets Brede. Det er skrevet med en fra de andre forskjellig Haand, som Egilss. regner som den 5te, F. Jonss. som den 4de; det haves i Facsimile* (IV) *i Hist. Eccl.* IV.

guði Mariv moðvr dott[7 1]. z[2] hinū[3] helga petro pl'a[4]. z[5] env̄[6] hælga dionisio bpi[7] z[8] henni helgv Barbare meyio[9].

[10]Snorri[11] St. s.[12] vi. kalfa scin[13]
þorarin p[14] band. s.[15] v. kalf[16]
Vermd[17]. diacn. vi. kalfa s.[18]
Yngibiorg. Snorad.[19] xii. ka[20].

B. Haanden ligner noget den förste, og er meget smuk, tydelig og jævn; Bogstaverne ere noget mindre. 29) holti, *H. E.* 30) helgud, *H. E.* (*og allevegne i dette Afsnit* d *for* ð.

1) drottins (*oplöst*), *H. E.* 2) oc, *H. E.* 3) hinum, *H. E.* 4) postola, *H. E.* 5) oc, *H. E.* 6) envm, *H. E.* 7) biskopi, *H. E.* 8) oc, *H. E.* 9) *saal. begge.* 10) *Det Fölgende er her i en Spalte ved Siden af det foregaaende Afsnit överst paa Membranens anden Side; Egilss. antager at det er skrevet med en fra alle de foregaaende forskjellig Haand* (*den* 6*te*); *Bogstaverne ere tynde og smaae. Det findes aftrykt i Hist. Eccl.* IV. *S.* 137; *men uden Facsimile.* 11) Snori, *H. E.* 12) *d. e.* Sturluson. *H. E. udel.* s. 13) Kalfscin, *H. E.* 14) *d. e.* prestr. 15) *uden Tvivl Skrivefeil for* Brandsson. 16) Kalfs., *H. E*; *d. e.* kálfaskinn. 17) *d. e.* Vermundr (*H. E.*). 18) *d. e.* skinn. *H. E. indslutter denne Linie i Parenthes.* 19) *d. e.* Snorradóttir. 20) k., *H. E*; *skal uden Tvivl være* kálfaskinn.

REGISTR YFIR MANNANÖFN.

(*Anm. De udmærkede Navne tilhöre Landnamsmændene.*)

REGISTR

YFIR

STAÐA, LANDA OK ÞJÓÐA NÖFN.

RETTELSER OG TILLÆG.

S. 34. *L.* 5. *i Anm.* K, *l.* K1-2; *i fölgende Linie sættes til:* K1-2. *S.* 37. *L.* 6. *i Anm.* E, *l.* Ee. *S.* 37. *L.* 16. *istedenfor* ɔ *l.* ȷ. *S.* 38. *Anm.* 14. A, b, *l.* Aa, b. *S.* 49. *i Anm. L.* 1. *sættes Comma för og efter:* „i Borgarfjorden". *S.* 49. *i Anm. L.* 8. (föður) *l.* f(öður). *S.* 50. *i Anm. L.* 7. *efter* Ad *sættes* . *istedenfor*). *S.* 54. *i Anm. L.* 6. *nedenfra: foran* Heimskr. *sættes* i. *S.* 55. *L.* 4. *nedenf. foraaende l. foregaaende.* *S.* 59. *L.* 3. Túnga-Odds *l.* Túngu-Odds. *S.* 60. *L* 18. Breiðalbólstað *l.* Breiðabólstað. *S.* 63. *L.* 11. *bör Leddene* „föður Sölva, föður Þórðar" *sandsynligviis udelades, jfr.* Sturl. S. I, 3; II, 2. *S.* 64. *L.* 11. Oddi *l.* Odda. *S.* 74. *L.* 16. þorleiks *burde være* þorláks. *S.* 79. *L.* 10. *efter* þar *sættes* [. *S.* 84. *I Visen* (*Anm.* 5) *læses ifölge* Egilssons *Fortolkning:* flóðkorn *f.* flóð korn; á nálciðar *f.* ana leiðar; þrumlu *f.* þumlu. *S* 86. *L.* 4. Lón-Einars *burde sandsynligviis læses* Laugarbrekku-Einars. *S.* 87. *Anm.* 14. *læses saal.* „*if.* Ec, *ur.*" *S.* 87. *nederste L.* á *l.* átti. *S.* 103. *i Anm. L.* 11. biskupsstólinn *l.* biskupsstóllinn. *S.* 113. *i Anm. L.* 10. *l. saal.:* (*Jfr. S.* 114, 130 *Anm.* 11 *og* 135 *Anm.* 7). *S.* 118. *i Anm. L.* 4 þorleiks, *bör være* þorláks, *mod Haandskriftet paa dette Sted.* *S.* 121. *i Anm. L.* 11. værrum *l.* værri *efter Haandskriftet.* *S.* 126. *i Anm. L.* 7. *rigt. l. urigt.* *S.* 128. *i Anm. L.* 19: B *læser her* Hergils *med de andre Haandskrifter.*

S. 131. *Anm.* 11. *Til dette vanskelige Sted meddele vi her et Forklaringsforsög af* Egilsson, *som er grundet paa* E's *og* Aa's *Læsemaade:* „þar höfðu þeir Hallsteins þræla hag fram", *da de ældre Udgaver ikke anföre* B's *Læsemaade.* — „Hér kemur allt uppá hvað h a g r þýðir. Hagr merkir nú: 1) ásigkomulag; 2) hagnað, ábata. þessu get eg ekki komið hér haganlega við. Eg ímynda mer því, að h a g r hafi í fyrndinni þýdt: „v i n n a, verk, *opus*"; þá er þ r æ l a h a g r: þræla vinna. Nú kann eg ekki við lestrarmátann „H a l l s t e i n n", því þá væri meiníngin: þeir Hallsteinn (þ. e. Hallsteinn og þrælar hans) höfðu þar (í Svefneyjum) fram þrælavinnu (unnu þar þrælaverk); þetta þyki mér bæði ógreinilega sagt og koma illa við, og líka óvirðulegt um Hallstein, enda þó maður áliti hann ekki nema forstjóra þrælanna. Mér þykir heldur líkara, að Hallsteinn hafi ekki kunnað að vinna að saltgjörðinni, heldur að skotsku þrælarnir hafi kunnað það og verið þeirri iðju vanir í Skotlandi; og þessvegna bygg eg að landsmenn, sem voru óvanir saltgjörð, hafi í fyrstunni kallað þetta saltgjörðar-starf, annaðhvort í skopi eður af öðrum orsökum: „Hallsteins þræla hag", þ. e. vinnu Hallsteinsþræla. Finnst mér þá meining A-Ebókanna verða, einsog þær hefði kveðið svo að orði: „þá (þessa þræla) sendi hann til saltgjörðar í Svefneyjar; þar höfðu þeir (þrælarnir) fram verk það, er kallað var Hallsteins þræla hagr (Hallsteins þræla vinna). Að þessir þrælar einmitt hafi orðið nafnfrægir fyrir þetta saltgjörðarstarf, ræð eg af því, að þeir *κατ' ἐξοχὴν* kallast „þrælarnir", og að Hallsteinn er kenndr við þá, sjá *Grönl. hist. Mindesm.* I, 718: „Hallsteinn goði, er þ r æ l a n a átti". En að hagr geti þýdt „vinnu, verk", það ræð eg af þýðíngu sagnarinnar „at haga": at gera, vinna, fremja eitthvert verk, t. a. m. Grágás

II, 106 „baga sèr til óhelgi" (*cod. B.* „verka sèr til óhelgi"), fremja eitthvert óbótaverk, sem maður verður óbótamaður af.

S. 134. *L.* 19. *og flere Steder læses rigtigere* Ýr *end* Ýri, *efter* C. *S.* 147. *L.* 7. gótt *l.* gott. *S.* 147. *Anm.* 9. Hörðal, *l.* Hörðalandi. *S.* 169. *L.* 4. Álfdísar, *burde sandsynligviis læses* Ásdísar, *som i* Grettis Saga, *jfr. Tab. Geneal.* XX *ad Scr. hist. Isl. Tom.* III. *S.* 179. *Anm.* L. 5. b, Sk, *l.* c, Sk, *o. s. v.* *S.* 184. *Anm.* *L.* 5. Þorkils *l.* Þorgils. *S.* 184. *Anm.* *L.* 7. *l.* Vefreyðarson. *S.* 184. *Anm.* *L.* 9. *l.* 182. *S.* 194. *L.* 9. Kolbeinsárósi *l.* Kolbeinsárós. *S.* 196. *Anm.* 11. Kolbárós *l.* Kolbeinsárós. *S.* 198. *L.* 20. móður Þorsteins rángl., *bör læses* konu Þorst. rángl. *ifölge* Sturl. S. II, 7. *Forfatteren har forvexlet Moderen med Hustruen, da begge havde samme Navn.* *S.* 198. *L.* 20. foður *l.* föður. *S.* 198. *Anm.* 1. gengu *l.* gengi. *S.* 205. *Anm.* *L.* 4. iðu *l.* iðn. *S.* 209. *Anm.* *L.* 21. ok Arnarn. *l.* or Arnarn. *S.* 209. *Anm.* *L.* 28. varð *l.* varði. *S.* 219. *L.* 13. *foran Ketill sæt* [. *S* 219. *Anm.* 15. *l. de övr.* *S.* 220. *L.* 10. Þórólfsdóttur *l.* Þóroddsdóttur, *ifölge* *S.* 188. *L.* 19. *S.* 240. *Anm.* *L.* 5. Kristoforus *l.* Kritoforus. *S.* 256. *L.* 15. Múla-Kambsdal *l.* Múla, Kambsdal. *S.* 263. *Anm.* 12. Hegggerðismúla *l.* Heggsgerðismúla. *S.* 284. *L.* 5-7. Lambi — Rannveig — Þorgerðr, *bör læses overeensstemmende med de andre Haandskrifter:* Lamba — Rannveigar — Þorgerðar. *S.* 285. *Anm.* 7. Þúrný *l.* Þórný. *S.* 290. *L.* 21. Hrani *l.* Grani. *S.* 298. *L.* 18. foður *l.* föður. *S.* 298. *Anm.* 4. B. *læser ogsaa* Hjörleifsson *paa dette Sted.* *S.* 313. *Anm.* 17. Gizur biskup; hans son Teitr, *burde være:* Gizur biskup ok Teitr. *S.* 315. *L.* 14. Hallkell faðir Hallvarðar, *burde maaskee læses:* Hallkels föður H., *da man ellers ikke kan forene* Hallkel Oddsson *paa en sandsynlig Maade med Slægten.* *S.* 318. *L.* 13. föður *l.* móður. *S.* 347. *L.* 8. *efter Parenthesen bör ikke være nogen aaben Plads.* *S.* 355. *L.* 4. faðir *l.* bróðir. *S.* 355. *L.* 5. bróður *l.* föður. *S.* 355. *L.* 14. föður *bör vel læses* faðir *uagtet Haandskr. har det förste.* *S.* 356. *L.* 8. Hallgríms *l.* Hallgrímu. *S.* 360. *L.* 2. jp *l.* jṕ. *S.* 388. *Anm.* 23. ef(fs)tir *l.* efftir. *S.* 400. Brandr Åskelsson *er muligen den samme som* Valla-Brandr. *S.* 434. *L.* 13. 180 *l.* 234.

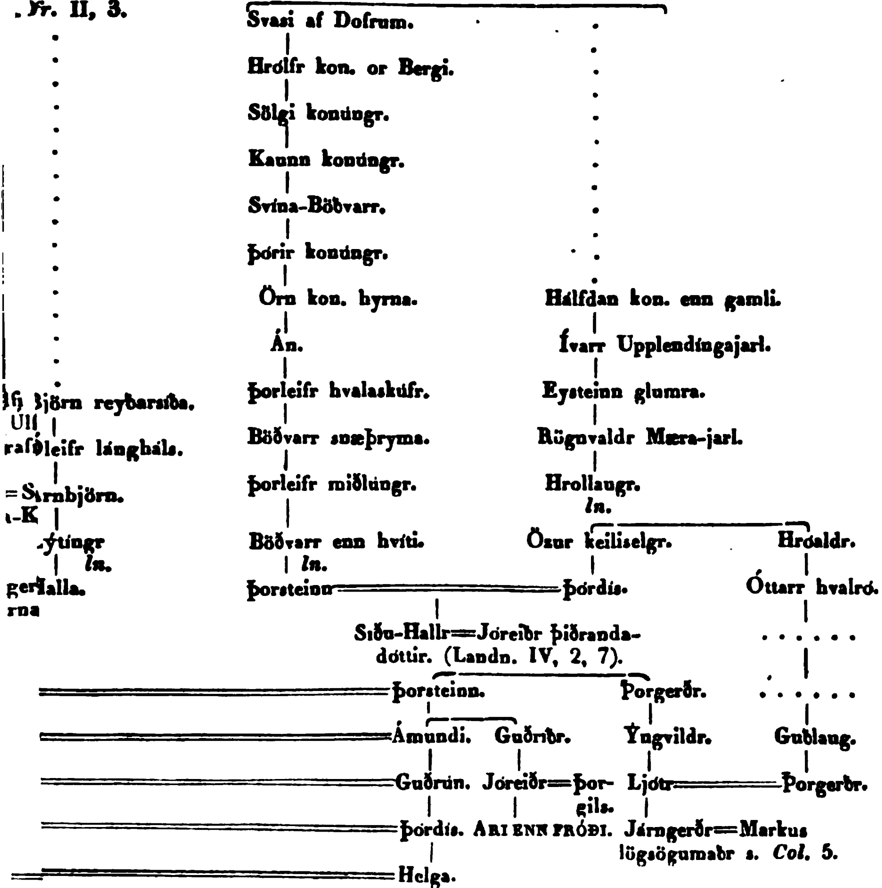
A

..gar.

. IV, 2; IV, 4; . Fr. II, 3.

Síðumenn.

Landn. IV, 7-9; Vatnsd. IV.

r.

..MEI
Sn.. «landnámsmaðr».

..ELI
..lsd

þessi ero nofn nockorra presta kynborinna islenzkra

Fiðr avstr loglogom. Hallr .s. Hiall-
ti arnsteins .s. Þorarinn þorvarþ .s.
Pall biarna .s. Oddr gizorar .s.
Teitr cara .s. Marcus marþar son
Þorvarðr ioans .s. Biarnheðinn
gvþ .s. Helgi trafcas .s.

Ogmundr luðr Þorkels son. Loptr
sæmundar .s. Eyiolfr sæmundar .s.
Hallr teitz .s. Sveinn þorcels .s.
Svarthofþi arnbiarnar son.
Asgeirr guðmundar .s. Skapti þor-
arins .s. Þorðr skula .s. Pall solva .s.
vestr Ormr Þorarins .s.
Einarr skula .s. Steinn Þorvaldz .s.
Þorðr Þorvalldz .s. Þorgils ara .s.
Brandr Þorkels .s. Runolfr dalks .s.
Guðmundr dalks .s. Oddi Þorgils .s.
Ingimundr einars .s.
Biarnheðinn conalls son. Berse
hallvarþs .s. Þorgeirr guðmun-
dar son. Brandr vlfheðins .s.
Kleingr Þorsteins .s. Ketill guðmun-
dar .s. Guðmundr cuuþs .s. Ioan þor-
varþs .s. Brœngils .s. Runolfr
ketils .s. byscops.

Prestanofn þessi voro ritod þa er liþit
vas ad ärg ok ... ketill ok magnus
byscopar ... ok vilmundr abót

ta at þgeyrū. ą. c. xliii. vetrū ept burð
crists at alþyþo tali. En þetti hola
byscop andaþiz. ii. vetrū siþ i scalaholti
þostodag. ɜ hólar ler þaer v octabas aplōz
pet. ɜ pauli. Sunlagþi magn' byscop atta
þa er halfr v vid andar hs.

n spocosto. m̄. a islandi hugþo tali
tuei imisso. ccc. daga. oc iiii. þ vþa vi
cor. ii. enf setta tegar. en tiþr. xii
xxx. n. oc dagar. iiii. ūbfrā. þa ínkþo
þeir at solar gangi at sumar muna
þi aptr til varſ. en þat kunni engi
þei at segia at degi eino vas meirr
an vicō gegndi oc þ olli. En maþr
breiþfirþer het þsteiN surtr. h vas.
s. hallsteinſ. þolfs. s. mostr' sceggia. þes
er nā þsnes lond. oc oscar. þsteiſ. d.
enſ rauþa. aN dreymþi at haN þat
logbgi. þa es þar vas fiolment. oc va
ka en, h hugþi alla. m̄. aþr sova. EN
siþan hugþesc h. sopna en. alla aþr
vacna. E þaN draū réþ osvifr. helga. s.
S vat aller. m̄. myndo þegia meþan
h. melta. at logbgi. en siþan es h. pag
naþi þa myndo all' roma. þat es. h.
hafþe melt. þa como m̄ til þigs oc
lettaþi h þess at logbgi atet. vii. hūt
sumar scyldi auka vico. oc freista
hue so h hyddi. Enn m̄ toko. vel und